

EVROPSKÝ
OMBUDSMAN

VÝROČNÍ ZPRÁVA
2003

ISSN 1725-9711

CS

© Evropský veřejný ochránce práv 2004

Všechna práva vyhrazena.

Užití pro účely vzdělávací a nekomerční je povoleno, je-li uveden pramen.

Pokud není uvedeno jinak, vlastní autorská práva na fotografie evropský veřejný ochránce práv.

Úplné znění zprávy je dostupné na Internetu na:
<http://www.euro-ombudsman.eu.int/report/en/default.htm>

Výtah 11

VÝTAH

1 Úvod 19

ÚVOD

2 Stížnosti veřejnému ochránci práv 25

STÍŽNOSTI VEŘEJNÉMU
OCHRÁNCI PRÁV

3 Rozhodnutí po provedeném šetření 39

ROZHODNUTÍ PO
PROVEDENÉM ŠETŘENÍ

4 Vztahy s ostatními institucemi
Evropské Unie 205

VZTAHY S OSTATNÍMI
INSTITUCEMI EVROPSKÉ UNIE

5 Vztahy s veřejnými ochránci práv a
obdobnými orgány 213

VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI
PRÁV A ODOBNNÝMI ORGÁNY

6 Vztahy s veřejností 223

VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

Přílohy 257

PŘÍLOHY

EVROPSKÝ OMBUDSMAN

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Pan Pat Cox
Předseda
Evropský parlament
Rue Wiertz
B-1047 Brussels

Štrasburk, 19. dubna 2004

Vážený pane předsedo,

v souladu s čl. 195 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství a čl. 3 odst. 8 rozhodnutí Evropského parlamentu o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv předkládám zprávu za rok 2003.

S pozdravem

P. Nikiforos Diamandouros

Výtah	9
<hr/>	
1 Úvod	17
<hr/>	
2 Stížnosti veřejnému ochránci práv	23
<hr/>	
2.1 PRÁVNÍ ZÁKLAD ČINNOSTI VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	26
2.2 PŮSOBNOST EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	26
2.2.1 „Nesprávný úřední postup“	27
2.2.2 Kodex řádné správní praxe	27
2.3 PŘÍPUSTNOST STÍŽNOSTÍ	28
2.4 DŮVODY PRO ŠETŘENÍ	29
2.5 ROZBOR STÍŽNOSTÍ	30
2.6 DOPORUČENÍ OBRÁTIT SE NA JINÉ ORGÁNY A POSTOUPENÍ STÍŽNOSTI	30
2.7 PRAVOMOCI VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV PŘI VYŠETŘOVÁNÍ	31
2.7.1 Výslech svědků	31
2.7.2 Kontrola dokumentů	32
2.8 ŠETŘENÍ PROVEDENÁ VEŘEJNÝM OCHRÁNCEM PRÁV A JEJICH VÝSLEDKY	32
2.8.1 Šetření na základě stížnosti	32
2.8.2 Smírná řešení a odškodnění	33
2.8.3 Kritické poznámky, návrhy doporučení a zvláštní zprávy	33
2.8.4 Šetření z vlastního podnětu	34
2.8.5 Analýza šetření	34
3 Rozhodnutí po provedeném šetření	37
<hr/>	
3.1 PŘÍPADY, V NICHŽ NEBYL ZJIŠTĚN NESPRÁVNÝ ÚŘEDNÍ POSTUP	39
3.1.1 Evropský parlament	39
ÚDAJNÝ NEDOSTATEK SMYSLU PRO SLUŽBU VEŘEJNOSTI PŘI PŘIJÍMÁNÍ PRACOVNÍKŮ	39
3.1.2 Rada Evropské unie	41
PŘÍSTUP K PROGRAMŮM ZASEDÁNÍ A ZÁPISŮM Z JEDNÁNÍ EVROPSKÉHO KONVENTU	41

3.1.3 Evropská komise	43
PROGRAM LIFE: ODMÍTNUTÍ KOMISE PROVÉST ZÁVĚREČNOU PLATBU NA PROJEKT	43
ANULOVÁNÍ OTÁZEK A ÚDAJNĚ NERESPEKTOVÁNÍ OZNÁMENÍ O VÝBĚROVÉM ŘÍZENÍ	48
ÚDAJNÁ JAZYKOVÁ DISKRIMINACE	51
STATUS „TŘETÍHO PILÍŘE EU“ SPRÁVY OSN V KOSOVU	54
CESTOVNÍ VÝLOHY A DIETY ÚČASTNÍKŮ VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ	56
ÚDAJNÁ DISKRIMINACE PŘI FUNKČNÍM ZAŘAZENÍ INSPEKTORA JADERNÉ BEZPEČNOSTI	58
ODMÍTNUTÍ POTVRZUJÍCÍ ŽÁDOSTI O PŘÍSTUP VEŘEJNOSTI K DOKUMENTŮM V RÁMCI POSTUPU DLE ČLÁNKU 226	61
ÚDAJNÁ NEPŘÍMÁ DISKRIMINACE NA ZÁKLADĚ VĚKU VE VEŘEJNÉM VÝBĚROVÉM ŘÍZENÍ	67
ODMÍTNUTÍ KOMISE POSKYTNOUT PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM PŘEDLOŽENÝM ČLENSKÝMI STÁTY	69
POSTUP EVROPSKÉ KOMISE PŘI VYŘIZOVÁNÍ ŽÁDOSTI O MÍSTO DELEGOVANÉHO NÁRODNÍHO ODBORNÍKA	70
PŘÍSTUP K OPRAVENÉMU PROTOKOLU O ZKOUŠCE V RÁMCI VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ POŘÁDANÝCH KOMISÍ	74
3.1.4 Evropská centrální banka	77
PŘÍSTUP KE STATISTIKÁM O ZÁSOBÁCH A OBĚHU EUROBANKOVEK	77
3.1.5 Evropský účetní dvůr	81
ÚČETNÍ DVŮR NAPRAVIL PORUŠENÍ PŘEDPISŮ PRO PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM	81
3.1.6 Evropský konvent	83
PŘÍSTUP K PROGRAMŮM ZASEDÁNÍ A ZÁPISŮM Z JEDNÁNÍ EVROPSKÉHO KONVENTU	83
3.1.7 Evropský úřad pro boj proti podvodům	89
ÚDAJNĚ NEPROVEDENÍ ŘÁDNÉHO ŠETŘENÍ	89
3.1.8 Evropská agentura pro obnovu	93
KONZULTAČNÍ ČINNOST PRO EVROPSKOU AGENTURU PRO OBNOVU	93
3.2 PŘÍPADY UROVNANÉ INSTITUCÍ	96
3.2.1 Evropský parlament	96
ÚDAJNĚ NEUVEDENÍ DŮVODŮ ODMÍTNUTÍ NABÍDEK NA PŘEKLADATELSKÉ SLUŽBY	96
PŘÍSTUP KE ZKUŠEBNÍM MATERIÁLŮM VE VEŘEJNÉM VÝBĚROVÉM ŘÍZENÍ	99
3.2.2 Evropská komise	100
OPOŹDĚNÉ PLATBY GRANTU NA PROJEKTY ZABÝVAJÍCÍ SE AIDS	100
ÚHRADA ČÁSTKY SPLATNÉ PODLE SMLOUVY	102
ÚDAJNĚ NEPROVEDENÍ ZÁVĚREČNÉ PLATBY NA VÝZKUMNÝ PROJEKT	104
3.2.3 Evropský účetní dvůr	105
ÚDAJNÝ NEDOSTATEK INFORMACÍ O VYŘAZENÍ Z VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ PRO ÚČETNÍ DVŮR	105
3.2.4 Evropská komise a Účetní dvůr	108
KOMISE SOUHLASÍ S PROVEDENÍM ZÁVĚREČNÉ PLATBY	108
3.3 DOSAŽENÍ SMÍRNÝCH ŘEŠENÍ VEŘEJNÝM OCHRÁNCEM PRÁV	112
NEZAPLACENÍ GRANTU NAVZDORY ÚSTNÍM ZÁRUKÁM	112
KOMISE SOUHLASÍ SE ZAPLACENÍM NÁHRADY BÝVALÉ POMOCNÉ REFERENTCE	117
KOMISE SOUHLASÍ S POSKYTOVÁNÍM INFORMACÍ NOVINÁŘI POTÉ, CO VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV NAVRHL SMÍRNÉ ŘEŠENÍ	120
3.4 PŘÍPADY UZAVŘENÉ S KRITICKOU POZNÁMKOU VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	126
3.4.1 Evropský parlament	126
PORUŠENÍ POVINNOSTI JEDNAT ZDVŮŘILE	126
3.4.2 Rada Evropské unie	131
PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM	131

POVINNOST RADY ZAJISTIT, ABY POLICEJNÍ MISE EVROPSKÉ UNIE V SARARAJEVU DODRŽOVALA ZÁKLADNÍ PRÁVA	137
3.4.3 Evropská komise	141
CHYBNÉ INFORMACE V NABÍDKOVÉM ŘÍZENÍ	141
FUNGOVÁNÍ PROGRAMU IST	146
NEZAUJETÍ STANOVISKA KE STÍŽNOSTI NA PORUŠENÍ SMLOUVY (ČLÁNEK 226 ES)	147
DISKRIMINAČNÍ KLAUZULE V OZNÁMENÍ O NABÍDKOVÉM ŘÍZENÍ	150
NEKONZISTENTNÍ PŘÍSTUP KOMISE KE STUDII O TULENÍCH	155
ÚDAJNÉ NEPOSKYTNUTÍ ODPOVĚDI NA OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE PODMÍNEK ÚČASTI V NABÍDKOVÉM ŘÍZENÍ	161
3.4.4 Hospodářský a sociální výbor	165
ÚDAJNÉ POSKYTNUTÍ "FALEŠNÝCH INFORMACÍ" V RÁMCI PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ STĚŽOVATELEM	165
3.4.5 Evropský úřad pro boj proti podvodům	169
NEPODLOŽENÁ OBVINĚNÍ NOVINÁŘE Z ÚPLATKÁŘSTVÍ	169
3.5 NÁVRHY DOPORUČENÍ PŘIJATÉ INSTITUCÍ	170
3.5.1 Rada Evropské unie	170
RADA UMOŽŇUJE ČÁSTEČNÝ PŘÍSTUP K VÝROČNÍ ZPRÁVĚ SKUPINY PRO KODEX CHOVÁNÍ	170
RADA UMOŽŇUJE PŘÍSTUP K PÍSEMNÉ ČÁSTI ZKOUŠKY S VYZNAČENÝMI OPRAVAMI	171
3.5.2 Evropská komise	176
KOMISE NA PODPORU DOBRÉ SPRÁVY EVROPSKÝCH ŠKOL	176
DISKRIMINACE NA ZÁKLADĚ NÁRODNOSTI ZE STRANY TELEKOMUNIKAČNÍ SPOLEČNOSTI A PORUŠENÍ EVROPSKÉHO PRÁVA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE	182
3.6 PŘÍPADY UZAVŘENÉ PO ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVĚ	188
3.6.1 Evropský parlament	188
EVROPSKÝ PARLAMENT SOUHLASÍ SE ZVEŘEJNĚNÍM JMEN UCHAZEČŮ ÚSPĚŠNÝCH VE VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍCH	188
3.6.2 Rada Evropské unie	189
PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM RADY VČETNĚ STANOVISEK PRÁVNÍHO ODDĚLENÍ	189
3.7 ŠETŘENÍ PROVÁDĚNÁ VEŘEJNÝM OCHRÁNCEM PRÁV Z VLASTNÍHO PODNĚTU	194
OPRAVNÁ OPATŘENÍ PŘI VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍCH	194
ELEKTRONICKÁ REGISTRACE K VÝBĚROVÉMU ŘÍZENÍ - STÍŽNOST Z PŘÍSTUPUJÍCÍ ZEMĚ	199
3.8 DOTAZ OD REGIONÁLNÍHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	200
LEGISLATIVA V OBLASTI REHABILITACE OSOB TRPÍCÍCH ROZTROUŠENOU SKLERÓZOU	200
4 Vztahy s ostatními institucemi Evropské Unie	203
4.1 EVROPSKÝ PARLAMENT	205
4.2 EVROPSKÁ KOMISE	207
4.3 EVROPSKÝ KONVENT	208
4.4 SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	209
4.5 SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	209

4.6	ÚČETNÍ DVŮR	209
4.7	EVROPSKÁ INVESTIČNÍ BANKA	210
4.8	ÚŘAD PRO ÚŘEDNÍ TISKY EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	210
5	Vztahy s veřejnými ochránci práv a obdobnými orgány	211
5.1	VZTAHY S NÁRODNÍMI, OBLASTNÍMI A MÍSTNÍMI VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV V EU	213
5.2	SÍŤ SPOLUPRACOVNÍKŮ	217
5.3	VZTAHY S NÁRODNÍMI VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV V PŘÍSTUPUJÍCÍCH STÁTECH	218
6	Vztahy s veřejností	221
6.1	NEJVÝZNAMNĚJŠÍ UDÁLOSTI ROKU	223
6.2	KONFERENCE A SCHŮZE	228
6.3	DALŠÍ AKCE	243
6.4	VZTAHY SE SDĚLOVACÍMI PROSTŘEDKY	246
6.5	KOMUNIKACE PROSTŘEDNICTVÍM INTERNETU	252
	Přílohy	255
A	STATISTIKY O PRÁCI EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV V ROCE 2003	257
B	ROZPOČET VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	265
C	ZAMĚSTNANCI	267
D	REJSTŘÍK ROZHODNUTÍ	270
E	VOLBA EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	275

Výtah

1 Úvod

2 Stížnosti veřejnému ochránci práv

3 Rozhodnutí po provedeném šetření

4 Vztahy s ostatními institucemi Evropské Unie

5 Vztahy s veřejnými ochránci práv a obdobnými orgány

6 Vztahy s veřejností

Přílohy

Devátá výroční zpráva evropského veřejného ochránce práv pro Evropský parlament je přehledem činnosti veřejného ochránce práv v roce 2003.

Je to první výroční zpráva, kterou předkládá P. Nikiforos Diamandouros, jehož Evropský parlament dne 15. ledna 2003 zvolil evropským veřejným ochráncem práv poté, co první evropský veřejný ochránce práv Jacob Söderman oznámil své rozhodnutí odejít z funkce. P. Nikiforos Diamandouros nastoupil do funkce dne 1. dubna 2003, a proto tato zpráva pokrývá činnost J. Södermana ode dne 1. ledna do dne 31. března a P. N. Diamandourose ode dne 1. dubna do konce roku 2003.

STRUKTURA ZPRÁVY

Zprávu tvoří šest kapitol a pět příloh. Kapitola 1 je osobní předmluvou evropského veřejného ochránce práv, v níž vyjadřuje uznání svému předchůdci, ohlíží se za nejvýznamnější události a úspěchy uplynulého roku a vysvětluje své cíle.

V kapitole 2 jsou popsány postupy, které veřejný ochránce práv používá pro analýzu stížností a jejich šetření a obsahuje přehled stížností vyřízených v roce 2003.

Kapitola 3, jenž tvoří podstatnou část této zprávy, obsahuje výběr rozhodnutí, která veřejný ochránce práv učinil na základě šetření. Kapitola obsahuje především rozhodnutí o stížnostech seřazená nejprve podle výsledku šetření a poté podle orgánů a institucí, kterých se šetření týkalo. Rozhodnutí přijatá na základě šetření z vlastního podnětu a dotazy veřejných ochránců práv z členských států jsou uvedena samostatně.

Kapitola 4 je věnována vztahům s ostatními institucemi Evropské unie a zabývá se také účastí veřejného ochránce práv jako pozorovatele na Konventu o budoucnosti Evropy.

Kapitola 5 je věnována vztahům evropského veřejného ochránce práv s národními, regionálními a místními veřejnými ochránci práv jak v současných, tak i v budoucích členských státech v Evropě.

Kapitola 6 se zabývá činností v oblasti informací a komunikace s veřejností. Kapitola je rozdělena do pěti oddílů, které popisují nejvýznamnější události, konference a setkání v současných a budoucích členských státech a další činnost, jako např. přednášky, vztahy s médii a on-line komunikaci.

Přílohu A tvoří statistické údaje o činnosti evropského veřejného ochránce práv v roce 2003. Podrobné informace o rozpočtu úřadu veřejného ochránce práv obsahuje příloha B a údaje z personální oblasti jsou obsahem přílohy C. Příloha D obsahuje rejstřík, v němž jsou rozhodnutí uvedená v kapitole 3 seřazena podle čísla případu, tématu a podle typu nesprávného úředního postupu, který byl předmětem stížnosti. Příloha E obsahuje informace o průběhu volby veřejného ochránce práv.

SOUHRN

Poslání evropského veřejného ochránce práv

Úřad evropského veřejného ochránce práv byl zřízen Maastrichtskou smlouvou jako součást občanství Evropské unie. Veřejný ochránce práv šetří stížnosti týkající se nesprávného úředního postupu v činnosti orgánů a institucí Společenství s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při výkonu jejich soudní pravomoci. Se souhlasem Evropského parlamentu definoval veřejný ochránce práv „nesprávný úřední postup“ se zřetelem na lidská práva, právní řád a zásady dobré správy.

Vedle šetření zahájených na základě stížností jednotlivců, podniků a asociací zahajuje veřejný ochránce práv šetření z vlastního podnětu a vychází vstříc občanům s cílem posílit jejich právní moc a informuje je o jejich právech a o uplatňování těchto práv.

Stížnosti a šetření v roce 2003

V roce 2003 byl přijato celkem 2 436 stížností, což oproti předchozímu roku představuje 10 % nárůst, který je zčásti výsledkem soustředěné snahy seznámit občany s jejich právy. Téměř polovina všech stížností byla veřejnému ochránci práv zaslána elektronicky, a to buď formou e-mailu nebo pomocí formuláře stížnosti na webových stránkách veřejného ochránce práv.

Téměř v 70 % případů byl veřejný ochránce práv stěžovatelům schopen pomoci, a to buď zahájením šetření, předáním případu odpovědnému orgánu, nebo podáním doporučení, kam se za účelem rychlého a účinného řešení daného problému obrátit.

Celkem bylo v průběhu roku zahájeno 253 nových šetření. Veřejný ochránce práv vyřídil také velký počet žádostí o informace, z nichž 2 538 bylo zasláno elektronickou poštou.

Výsledky šetření veřejného ochránce práv

Veřejný ochránce práv svým rozhodnutím vydaným po ukončení šetření uzavřel 180 případů. Kapitola 3 této výroční zprávy obsahuje výběr z těchto rozhodnutí, který dokládá rozsah šetření co do předmětu, výsledku a orgánů a institucí, kterých se šetření týkala. Z praktického důvodu jsou rozhodnutí do zprávy zařazena pouze tehdy, obsahují-li nové právní názory, nové informace o kompetencích či postupech veřejného ochránce práv nebo obecně významná či zajímavá faktická zjištění. Všechna rozhodnutí veřejného ochránce práv s výjimkou několika důvěrných případů, v nichž není možné uspokojivým způsobem odstranit osobní údaje, jsou uveřejněna na webových stránkách veřejného ochránce práv (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) v jazyce stěžovatele a v angličtině.

Případy bez nesprávného úředního postupu

V 87 případech nebyl na základě šetření veřejného ochránce práv zjištěn žádný nesprávný úřední postup. Takový výsledek není pro stěžovatele vždy negativní, neboť alespoň obdrží od dotyčného orgánu nebo instituce úplné vysvětlení jejich kroků. Například:

- Stěžovatel, který žádal Radu o přístup k dokumentům Evropského konventu, přijal vysvětlení Rady, že požadované dokumenty nejsou v jejím držení. Stěžovatel také považoval za přínosné, že Rada vyjasnila svůj institucionální vztah ke Konventu. Stížnost navíc vedla k tomu, že programy a zápisy z jednání předsednictva Evropského konventu byly uveřejněny na jeho webových stránkách ihned poté, co Konvent skončil svou práci (1795/2002/IJH).
- Účetní dvůr připustil, že žádost stěžovatele o přístup k dokumentům nebyla vyřízena v souladu s příslušnými interními pravidly. Účetní dvůr se rozhodl vyzvat stěžovatele, aby podrobně popsal informace, které žádá, a vyřídil stížnost v souladu s předpisy (1117/2003GG).
- Další stěžovatel upozornil Evropský úřad pro boj pro podvodům (OLAF) na údajné nesrovnalosti v projektu financovaném EU. OLAF záležitost vyšetřil, avšak neinformoval o výsledcích stěžovatele, který si poté stěžoval veřejnému ochránci práv. OLAF informoval stěžovatele o výsledcích vyšetřování během šetření veřejného ochránce práv (1625/2002/IJH).

Případy vyřešené institucí

Ve 48 případech bylo výsledkem šetření veřejného ochránce práv, že dotyčný orgán nebo instituce případ vyřešily k plné spokojenosti stěžovatele. Například:

- Na základě stížnosti veřejnému ochránci práv, která byla podána jménem Stockholmské univerzity, uhradila Komise poslední dlužnou částku na vědecký projekt, omluvila se za prodlení ve svém konání a souhlasila s tím, že uhradí úroky. Komise také veřejnému ochránci práv ujistila, že finanční postup, v jehož rámci došlo k prodlení, již funguje uspokojivě (1173/2003/(TN)IJH).

- Po intervenci veřejného ochránce práv obdržel subdodavatel úhradu za své služby. Komise vysvětlila, že nemohla zaplatit hlavnímu dodavateli projektu kvůli problémům v závěrečné zprávě, kterou Komisi předložil. Jakmile hlavní dodavatel předložil opravenou závěrečnou zprávu, Komise poslední platbu uhradila. Hlavní dodavatel poté zaplatil subdodavateli, který poděkoval veřejnému ochránci práv za jeho pomoc (1960/2002/JMA).

Smírná řešení

Jedním z rozdílů mezi veřejným ochráncem práv a soudem je možnost zprostředkování, které může vést k pozitivnímu výsledku, jenž uspokojí obě strany. Jestliže evropský veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, hledá, pokud je to možné, smírná řešení. V rámci snahy o jeho dosažení může dotčené instituci navrhnout, aby stěžovateli nabídla kompenzaci, aniž by to nutně znamenalo přiznání viny nebo vytvořilo precedent.

Na konci roku 2003 bylo sedm návrhů na smírné řešení stále projednáváno, čtyř smírných řešení se podařilo dosáhnout v průběhu roku. Patřily mezi ně:

- Případ, v němž Komise souhlasila s uhrazením dodatečné kompenzace ex gratia stěžovatelce vzhledem k výjimečné povaze případu, přestože byla Komise toho názoru, že ze zákona nebyla povinna tak učinit. Stěžovatelka pracovala pro Komisi a obvinila ji, že jí nevyplatila celý objem asistenčního příplatku, na nějž měla nárok (1166/2002/(SM)IJH).
- Případ, v němž Komise souhlasila s tím, že přezkoumá své rozhodnutí žádat vrácení částky převyšující 37 000 € z dotace poskytnuté německému sdružení. Komise dala v kontextu konečného mimosoudního vyrovnání najevo vůli upustit od svého požadavku, pokud byly dané prostředky skutečně úplně využity ve prospěch konečných příjemců projektu. Sdružení trvalo na tom, že z jeho strany k porušení smlouvy nedošlo, ale vzalo v úvahu, že ve věci jeho stížnosti bylo dosaženo smírného řešení (0548/2002/GG).

Kritické poznámky

Pokud není možné dosáhnout smírného řešení, může veřejný ochránce práv případ uzavřít kritickou poznámkou nebo předložit návrh doporučení. Kritická poznámka je použita v případě, kdy nemá nesprávný úřední postup všeobecné důsledky, dotčená instituce již nemůže pochybení odstranit a kdy další kroky veřejného ochránce práv nejsou nutné. V průběhu roku učinil veřejný ochránce práv dvacet kritických poznámek. Například:

- Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) vydal tiskovou zprávu obsahující obvinění z úplatkářství, která bylo možné považovat za nařčení konkrétního novináře. Novinář podal stížnost veřejnému ochránci práv, který dospěl k názoru, že úřad OLAF jednal nepřiměřeně, protože vznesená obvinění se neopírala o dostatečný faktický základ, který by byl k dispozici veřejnosti. Veřejný ochránce práv nakonec dospěl k názoru, že kritická poznámka by mohla být pro stěžovatele dostatečnou satisfakcí (1840/2002/GG).
- Smlouva, kterou měl stěžovatel s policejní misí Evropské unie v Sarajevu, byla vypovězena z důvodu údajného porušení pracovních povinností. Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že je odpovědností Rady, aby Mise při své činnosti respektovala právní řád a základní práva. Bylo porušeno základní právo stěžovatele, neboť mu nebyla dána příležitost vyjádřit se k údajným skutečnostem v jeho případě. Jelikož smlouva byla vypovězena více než před rokem, nebylo na místě navrhnout smírné řešení, a veřejný ochránce práv proto uzavřel případ kritickou poznámkou (1200/2003/OV).
- Veřejný ochránce práv kritizoval Evropský parlament pro porušení povinnosti jednat zdvořile ve vztazích s veřejností. Kritika se týkala dopisu, který byl odeslán elektronickou poštou v odpovědi na dotazy o nabídkovém řízení. Stěžovatel tvrdil, že tón e-mailu byl nepatřičný a budil dojem arogantního chování (1565/2002/GG).

Návrhy doporučení

V případech, kdy je nesprávný úřední postup mimořádně vážný nebo má obecné důsledky, nebo pokud dotčená instituce ještě může nesprávný úřední postup napravit, veřejný ochránce práv

navrhne doporučení. Dotčená instituce nebo orgán musí veřejnému ochránci práv do tří měsíců zaslat odpověď s podrobným stanoviskem.

V roce 2003 předložil veřejný ochránce práv devět návrhů doporučení. Výsledek čtyř doporučení nebyl ještě na konci roku znám. Tři doporučení však byla dotčnými institucemi přijata spolu s dalšími dvěma doporučeními, která veřejný ochránce práv předložil v roce 2002. Například:

- Stěžovatelka ne získala potřebný počet bodů v písemném testu ve výběrovém řízení pořádaném Radou. Na veřejného ochránce práv se stěžovatelka obrátila poté, co jí Rada odmítla umožnit přístup k jejímu opravenému testu. Po šetření předložil veřejný ochránce práv návrh doporučení, v němž se vyslovil pro umožnění přístupu a které Rada přijala. Tímto krokem sladila Rada svůj postup s Komisí a Parlamentem, které se v letech 1999 (Komise) a 2000 (Parlament) postupně rozhodly umožnit uchazečům přístup k jejich vlastním opraveným testům (2097/2002/GG).

Šetření z vlastního podnětu

Během roku byla s příznivými výsledky uzavřena dvě šetření z vlastního podnětu:

- Evropský úřad pro výběr pracovníků změnil své rozhodnutí vyloučit kyperského občana z výběrového řízení na základě stížnosti o technických problémech s elektronickým registračním systémem. Veřejný ochránce otevřel tento případ jako šetření z vlastního podnětu, protože stěžovatel nebyl občanem Unie ani na jejím území neměl trvalý pobyt (OI/4/2003/ADB).
- Komise souhlasila s tím, že zavede nový postup rychlého informování neúspěšných účastníků nabídkových řízení a stanoví přiměřené prodloužení před podpisem smlouvy. Smyslem tohoto prodloužení je poskytnout účastníkům řízení čas požádat o důvody rozhodnutí o zadání zakázky a právními kroky rozhodnutí zpochybnit. Tento nový postup je popsán ve sdělení Komise ze dne 3. července 2003. Veřejný ochránce práv se domnívá, že tento nový postup je souladu s precedenčním právem Soudního dvora, a navrhl, aby Komise systematicky informovala neúspěšné účastníky nabídkových řízení o možnosti zpochybnit rozhodnutí o zadání zakázky (OI/2/2002/IJH).

V roce 2003 bylo zahájeno pět šetření z vlastního podnětu, z nichž čtyři byla na konci roku stále otevřená. Dvě šetření se týkají stížností, z nichž vyplývá, že by se mohlo jednat o systémový problém. První z nich se zabývá postupy řešení vnitřních sporů, které jsou k dispozici národním odborníkům asistujícím Komisi. Druhé se týká kroků Komise na podporu dobré správy Evropských škol.

Třetí šetření možných systémových problémů se týká integrace osob s postižením, zvláště pak s ohledem na opatření přijatá Evropskou komisí, jejichž cílem bylo, aby osoby s postižením nebyly ve svých vztazích s touto institucí diskriminovány.

Vztahy s ostatními orgány a institucemi Evropské unie

Veřejný ochránce práv si s orgány a institucemi EU vybuďoval konstruktivní pracovní vztahy, aby napomohl dosažení pozitivních výsledků své práce. V roce 2003 se veřejný ochránce práv setkal se členy a úředníky osmi institucí, včetně předsedů Parlamentu, Soudního dvora, Evropské investiční banky a Účetního dvora, kolegia komisařů a generálních ředitelů Komise. Na těchto setkáních veřejný ochránce práv zdůraznil, že součástí jeho úlohy je mediace a že smírná řešení jsou příznivým výsledkem pro stěžovatele i dotčenou instituci nebo orgán.

Aktivní spolupráce institucí a orgánů je nezbytná také pro to, aby každý, kdo by mohl mít důvod stěžovat si veřejnému ochránci práv, byl informován o svém právu tak učinit a o tom, jak tohoto práva využívat. Komise reagovala pozitivně na návrh veřejného ochránce práv, aby tyto informace poskytovala i žadatelům a příjemcům grantů a dotací a aby začala těmi, na které se vztahuje její nedávné sdělení¹.

¹ Sdělení o návrhu základních aktů k vlastním grantům a subvencím, které Komise spravuje, nebo k těm, jejichž výhradní správa jí byla v rámci institucí svěřena (COM (2003)274 v konečném znění).

Veřejný ochránce práv má úzký a efektivní pracovní vztah s Petičním výborem Evropského parlamentu, který zahrnuje i proces vzájemného předávání případů tehdy, kdy to je vhodné. Veřejný ochránce práv také často stěžovatele informuje o možnosti zaslat petici Evropskému parlamentu, a to zejména v případech, kdy stěžovatel žádá změnu evropského právního předpisu nebo politiky.

Veřejný ochránce práv se aktivně účastnil Konventu o budoucnosti Evropy, aby zajistil, že práva občanů budou mít v Návrhu smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu ústřední postavení. Během svého působení ve funkci se Jacob Söderman úspěšně zasazoval o začlenění Charty základních práv do návrhu ústavní smlouvy a on i P. Nikiforos Diamandouros požadovali, aby byla v jejím textu výslovně uznána role veřejných ochránců práv a dalších možností mimosoudních opravných prostředků. Ačkoli tento cíl nebyl v roce 2003 splněn, bude jej veřejný ochránce práv nadále považovat za svou prioritu a bude se nadále snažit o začlenění tohoto bodu do konečného textu ústavy.

Spolupráce s veřejnými ochránci práv v Evropě

Evropský veřejný ochránce práv spolupracuje s rozsáhlou sítí veřejných ochránců práv a obdobných orgánů v Evropě. Síť v současnosti tvoří 90 úřadů v 30 zemích a zahrnuje úřady na národní a regionální úrovni v Evropské unii a na národní úrovni v Irsku, na Islandu a v zemích kandidujících na členství v EU.

Spolupráce v rámci sítě se týká jak vyřizování stížností, tak poskytování informací občanům. Mnoho stěžovatelů se obrací na evropského veřejného ochránce práv v případě problémů s národní, regionální nebo místní správou. Ačkoli jsou tyto stížnosti mimo působnost evropského veřejného ochránce práv, v mnoha případech může příslušný národní veřejný ochránce práv poskytnout účinný opravný prostředek. Pokud je to možné, předává evropský veřejný ochránce práv případy přímo národním a regionálním veřejným ochráncům práv nebo stěžovatelům vhodně poradí. Veřejní ochránci práv zapojení do sítě mají rovněž prostředky k tomu, aby mohli informovat občany o jejich právech v rámci evropských právních předpisů a o tom, jak tato práva vykonávat a bránit.

V roce 2003 se spolupráce dále zintenzivnila díky setkáním národních a regionálních veřejných ochránců práv ze členských států a národních veřejných ochránců práv z kandidátských zemí. Čtvrtý seminář národních veřejných ochránců práv a obdobných orgánů EU nazvaný „Veřejní ochránci práv a ochrana práv v Evropské unii“ pořádali společně evropský veřejný ochránce práv a řecký národní veřejný ochránce práv v dubnu v Aténách. Evropský parlament zastupoval předseda Petičního výboru Vitaliano Gemelli. Čtvrté setkání regionálních veřejných ochránců práv a obdobných orgánů ze zemí Evropské unie, kterého se zúčastnili i zástupci úřadu evropského veřejného ochránce práv, se konalo v dubnu ve Valencii pod záštitou Sindic de Greuges de Valencia (regionální veřejný ochránce práv). Na setkání se diskutovalo mimo jiné o budoucnosti Evropy, přistěhovalectví, azylové politice a ochraně životního prostředí. V květnu se evropský veřejný ochránce práv spolu s národními veřejnými ochránci práv z kandidátských zemí zúčastnil konference, kterou ve Varšavě pořádal polský veřejný ochránce práv Andrzej Zoll. Setkání neslo název „Veřejný ochránce práv a právní předpisy Evropské unie“.

Síť evropského veřejného ochránce práv tvoří také styční úředníci, kteří jsou na všech úřadech národních veřejných ochránců práv určeni jako kontaktní osoby pro ostatní členy sítě. V prosinci 2003 se styční úředníci setkali ve Štrasburku, aby diskutovali na téma „Evropské informace, rady a spravedlnost pro všechny“. Jednalo se o první setkání tohoto druhu, kterého se účastnili i styční pracovníci z deseti zemí, které vstoupí do Unie v roce 2004.

Mezi jednotlivými setkáními zajišťují fungování sítě tři komunikační kanály vzniklé z iniciativy evropského veřejného ochránce práv: bulletin European Ombudsmen - Newsletter vydávaný dvakrát ročně ve spolupráci s evropským regionem Mezinárodního institutu veřejného ochránce práv, Ombudsman Daily News, denní elektronický zpravodaj evropského veřejného ochránce práv a interaktivní internetová konference.

Styk s občany

Klíčovou součástí práce veřejného ochránce práv je oslovit občany a poučit je o jejich právech včetně práva stěžovat si evropskému veřejnému ochránci práv. Koncem května 2003 oznámil veřejný ochránce práv svůj záměr navštívit všech deset přístupujících zemí před 1. květnem 2004, datem rozšíření, a co možná nejvíce členských států. Do konce roku 2003 navštívil veřejný ochránce práv 11 současných členských států a 5 budoucích členských států, v nichž se setkal s vysokými činiteli a představil svou práci nevládním organizacím, obchodním komorám, vysokoškolským studentům, novinářům a dalším občanům, kteří o to projevíli zájem. Spolupráce s úřady národních veřejných ochránců práv v těchto zemích a se zastupeními Evropského parlamentu a Evropské komise výrazně přispěla k úspěchu těchto návštěv.

Veřejný ochránce práv a pracovníci jeho úřadu během roku 2003 vystoupili celkem na 80 konferencích, setkáních a před skupinami občanů po celé Unii na základě pozvání regionálních úřadů, zájmových skupin, evropských institucí, univerzit a nevládních organizací. Tato setkání umožnila představit práci veřejného ochránce práv potencionálním stěžovatelům a občanům, kteří projevíli zájem.

V průběhu roku byly rozšiřovány materiály o práci evropského veřejného ochránce práv, a to především během Dnů otevřených dveří, které v květnu pořádal Evropský parlament. Informace byly rovněž k dispozici na webových stránkách veřejného ochránce práv, kde byla pravidelně publikována rozhodnutí, tiskové zprávy, statistické údaje a podrobnosti o komunikačních aktivitách veřejného ochránce práv.

Veřejný ochránce práv nadále vytvářel konstruktivní pracovní vztahy s médii. Aby vysvětlil a představil svou práci, uspořádal šest setkání s novináři a osm tiskových konferencí. Interview s veřejným ochráncem práv udělalo ve Štrasburku, Bruselu a během jeho návštěv v členských státech a přístupujících zemích celkem 45 novinářů. V průměru každých sedm dní byla vydána tisková zpráva s cílem upozornit na rozhodnutí veřejného ochránce práv a na jeho činnost v oblasti komunikace. Žádosti novinářů o informace o činnosti veřejného ochránce práv byly v průběhu roku vyřizovány pohotově.

Interní vývoj

Během roku se veřejný ochránce práv intenzivně připravoval na rozšíření, aby mohl od 1. května 2004 efektivně sloužit občanům 25 členských států v 21 smluvních jazycích.

Víceletý rozpočtový plán přijatý v roce 2002 předpokládá postupné vytváření nových pracovních míst souvisejících s rozšířením v letech 2003–5. Počet nových pracovních míst vytvořených veřejným ochráncem práv vzrostl z 27 v roce 2002 na 31 v roce 2003, přičemž rozpočet na rok 2004, schválený rozpočtovými orgány, předpokládá další nárůst na 38.

V průběhu roku bylo zahájeno přezkoumání struktury úřadu a využívání jeho lidských zdrojů. Veřejný ochránce práv také přistoupil k zásadní modernizaci infrastruktury informačních technologií a databáze stížností. Tyto kroky úřad podniknul proto, aby byl schopen reagovat na očekávané zvýšení počtu stížností a aby zkvalitnil a zefektivnil služby poskytované občanům.

Výtah

1 Úvod

2 Stížnosti veřejnému ochránci práv

3 Rozhodnutí po provedeném šetření

4 Vztahy s ostatními institucemi
Evropské Unie

5 Vztahy s veřejnými ochránci práv a
obdobnými orgány

6 Vztahy s veřejností

Přílohy

Rok 2003 byl pro úřad evropského veřejného ochránce práv obdobím plným aktivity. Značně vzrostl počet přijatých stížností, z části i v důsledku soustředěné snahy informovat občany o jejich právech. Zintenzivnili jsme spolupráci s veřejnými ochránci práv v Evropě a pomohli jsme tak zaručit, že občané naleznou vhodná řešení svých problémů. Zahájili jsme také poslední fázi příprav na rozšíření Evropské unie. Veřejný ochránce práv se aktivně účastnil Konventu o budoucnosti Evropy, aby zajistil, že práva občanů budou mít v navrhované evropské ústavě ústřední postavení.

V dubnu 2003 došlo s odchodem zakládajícího veřejného ochránce práv Jacoba Södermana z funkce ke změně ve vedení úřadu. Rád bych mu vyjádřil uznání za četné úspěchy, kterých dosáhl ve prospěch evropských občanů. Nejvýznamnějším z těchto úspěchů je zřízení úřadu evropského veřejného ochránce práv, který se pod jeho moudrým vedením rychle vyvinul ve fungující a uznávanou instituci, jež dokáže systematicky a úspěšně prosazovat otevřenost, odpovědnost a řádnou správu. Během sedmi a půl roku ve vedení úřadu pomohl Jacob Söderman více než 11 000 občanům dosáhnout nápravy, a to buď přímo vyřešením jejich stížností nebo poskytnutím rady, kam se se stížnostmi obrátit. Jeho doporučení, zprávy a poznámky určené institucím Evropské unie vedly k důležitým reformám, které podstatně zvýšily kvalitu služeb poskytovaných nyní evropským občanům. Vynasnažím se splnit vysoká očekávání, která Jacob Söderman svými úspěchy vzbudil.

Mé priority ve funkci evropského veřejného ochránce práv

Když jsem v listopadu 2002 předstoupil jako kandidát před Petiční výbor Evropského parlamentu, vymezil jsem hlavní úkoly, na jejichž splnění bych se v případě svého zvolení soustředil. Od svého nástupu do funkce v dubnu 2003 jsem tyto myšlenky rozpracoval do programu činnosti, který sleduje tři hlavní cíle.

Zvýšení efektivnosti úřadu veřejného ochránce práv

Prvním cílem úřadu kteréhokoli veřejného ochránce práv by mělo být, aby občané, kteří se na něj obrátí, obdrželi pomoc či radu včas a vhodným způsobem. Počet osob, které podaly své stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv, vzrostl v roce 2003 o 10 %. Téměř v 70 % případů jsme byli stěžovatelům schopni pomoci, a to buď zahájením šetření, předáním případu odpovědnému orgánu, nebo vydáním doporučení, kam se obrátit pro rychlé a efektivní řešení daného problému.

Takové výsledky jsou možné pouze za podmínky, že veřejný ochránce práv udržuje konstruktivní pracovní vztahy s institucemi a orgány, na které se stížnosti vztahují. V roce 2003 instituce Evropské unie nadále vyjadřovaly svou vůli vyřešit stížnosti, na které je upozornil veřejný ochránce práv, předkládáním možných řešení nebo přijetím a provedením doporučení veřejného ochránce práv. V průběhu roku jsem se setkal se členy a pracovníky ostatních institucí, včetně kolegia komisařů, předsednictva Parlamentu, Soudního dvora a Účetního dvora a generálních ředitelů Komise, abych jim vysvětlil svá očekávání a, pokud to bylo nutné, abych je upozornil na oblasti, kde je nutné zlepšení.

Mou sebedůvěru posiluje skutečnost, že tato setkání přispěla k lepšímu pochopení dvojí role veřejného ochránce práv jako nezávislého externího nástroje kontroly úřadů na straně jedné a prostředníka pro vyjednávání na straně druhé. Rostoucí povědomí o této druhé roli pomáhá ukázat institucím EU výhody, které přináší systematictější spolupráce s veřejným ochráncem práv. Začínám věřit, že si instituce stále více uvědomují, že odstraňování příčin stížností přináší dvojí prospěch: nejen se jím odvrátí případné budoucí stížnosti ve stejné věci, ale instituce také dostávají příležitost sledovat, zda dokáží vhodným způsobem reagovat na případy nesprávného úředního postupu ve svých řadách. Jasně to v roce 2003 dokázala Rada, když na základě mého doporučení zprůhlednila svá výběrová řízení.

Jelikož jsme si byli vědomi nastávajícího rozšíření Evropské unie a povinnosti veřejného ochránce práv co nejefektivněji sloužit občanům, během roku 2003 jsme se intenzivně připravovali a posílili jsme strukturu úřadu i jeho lidské zdroje. Díky těmto změnám se veřejný ochránce práv bude moci lépe vyrovnat s rozšířením Unie 1. května 2004, kdy bude sloužit občanům 25 členských států v 21 jazycích. S potěšením oznamuji, že před koncem roku 2003 úřad zaměstnal (nebo podnikl kroky směřující k tomu, aby mohl zaměstnat) právníky, administrativní pracovníky a stážisty, které bude potřebovat ke splnění těchto úkolů. Veřejný ochránce práv také zajistil modernizaci infrastruktury informačních technologií a databází, aby byl jeho úřad schopen reagovat na očekávané zvýšení poptávky po jeho službách.

Prosazování principu právního státu, řádné správy a dodržování lidských práv

Evropský veřejný ochránce práv hraje klíčovou úlohu v posilování demokratického života Unie. Při plnění tohoto úkolu bude evropský veřejný ochránce práv muset rozšířit tradiční náplň práce veřejného ochránce práv, totiž dohlížení na právní řád a řádnou správu, o bdělejší sledování ochrany lidských práv. Toto přerozdělení pracovních úkolů bude v souladu se současnými mezinárodními trendy, které se projeví mimo jiné ve výslovném zařazení sledování lidských práv do působnosti veřejných ochránců práv ve Finsku (1999) a Norsku (2003) a o němž ve svém nedávném projevu hovořil předseda Mezinárodního institutu veřejných ochránců práv. Budou jím také uznány nové požadavky a úkoly, které s sebou pravděpodobně přinese doposud největší a nejambicióznější rozšíření v dějinách Unie. Při plnění těchto nových úkolů může veřejný ochránce práv využít dvojí strategie: může reagovat na stížnosti, které obdrží, ale může také působit aktivně a zahajovat šetření z vlastního podnětu. Možnost zahájit taková šetření má velký význam, a to především při řešení systémových problémů, které odhalí řada stížností týkajících se nějakého specifického problému. V listopadu 2003 jsem zahájil tři taková šetření, z nichž jedno se týkalo integrace postižených osob v Evropské komisi.

Ovšem role veřejného ochránce práv jakožto aktivního činitele sahá mnohem dále. Povinností veřejného ochránce práv je využívat nástrojů, které má k dispozici, tak, aby občané byli informováni o svých právech a o prostředcích, s jejichž pomocí mohou dodržování těchto práv zajistit. Takto lze občanům umožnit, aby se práva, která jim dává Unie, stala skutečností. V rámci svých návštěv v členských státech a v přistupujících zemích v roce 2003 evropský veřejný ochránce práv informoval občany prostřednictvím veřejných přednášek, rozhovorů v médiích a v informačních materiálech o jejich právech a způsobech, jak je co nejlépe využít.

Veřejný ochránce práv se také aktivně snažil zajistit, aby v centru zájmu Evropského konventu byli během jeho jednání především občané. Jacob Söderman se úspěšně zasazoval o začlenění Charty základních práv do návrhu ústavní smlouvy a on i já jsme požadovali, aby byla v textu výslovně uznána role veřejných ochránců práv a dalších mimosoudních opravných prostředků. Ačkoli tento cíl nebyl v roce 2003 splněn, budu ho nadále považovat za velmi významný a budu se nadále snažit o začlenění tohoto bodu do konečného textu ústavy.

Národní a regionální veřejní ochránci práv představují účinný opravný prostředek pro občany, jejichž práva byla porušena. Veřejní ochránci práv tak hrají klíčovou roli při zajišťování úplného dodržování právních předpisů Unie státními správami jednotlivých členských států. Pro dosažení tohoto cíle má prvořadý význam úzká spolupráce mezi evropským veřejným ochráncem práv a veřejnými ochránci práv v členských státech. V roce 2003 byla tato spolupráce stále silnější. V dubnu se veřejní ochránci práv ze zemí Evropské unie setkali na národní úrovni v Aténách a na regionální úrovni ve Valencii. Obdobné setkání, které bylo posledním takovým setkáním před rozšířením, pořádali národní veřejní ochránci práv z kandidátských zemí v květnu ve Varšavě. V prosinci 2003 se kontaktní úředníci z úřadů národních veřejných ochránců práv 26 zemí sešli na jednání ve Štrasburku. Všechna čtyři setkání pomohla účastníkům rozšířit jejich vědomosti o právních předpisech Unie a umožnila jim podělit se o zkušenosti a osvědčené metody. Setkání také významně přispěla ke každodenní výměně informací mezi úřady, kterou zajišťují tři komunikační kanály vzniklé z iniciativy evropského veřejného ochránce práv: bulletin European Ombudsmen - Newsletter vydávaný každého půl roku ve spolupráci s evropským regionem Mezinárodního institutu veřejného ochránce práv, dále Ombudsman Daily News – denní elektronický zpravodaj evropského veřejného ochránce práv, a interaktivní internetová konference. Internetová konference

představuje nástroj, který je k dispozici veřejným ochráncům práv a pracovníkům jejich úřadů a umožňuje jim diskutovat o společných problémech, sdílet dokumenty a obracet se s dotazy na své kolegy.

Být k dispozici všem občanům Unie – stávajícím i novým

Ze tří cílů, které jsem si vymezil s nástupem do funkce, je nejviditelnějším posílení činnosti veřejného ochránce práv v oblasti komunikace a kontaktu s občany. Koncem května jsem oznámil, že ještě před rozšířením navštívím všech deset přístupujících zemí a co možná nejvíce členských států, abych seznámil občany s jejich právy včetně práva podávat stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv. O šest týdnů později jsem zahájil první část své informační cesty a před koncem roku jsem již pokryl území sahající od Irska na západě po Estonsko na východě, a od Finska na severu po Maltu na jihu. Celkem jsem navštívil 16 zemí – 11 členských států a 5 přístupujících států.

Podobně jako u ostatních veřejných ochránců práv i v úřadu evropského veřejného ochránce práv spadá velká část podaných stížností do oblasti mimo jeho působnost. V případě evropského veřejného ochránce práv je tento stav do jisté míry nevyhnutelný, neboť pouze zlomek občanů Evropské unie se dostává do přímého kontaktu s orgány a institucemi Unie, které spadají do kompetence veřejného ochránce práv. Vzhledem k velkým očekáváním, která s Uní spojují občané přístupujících zemí, se může počet takových stížností zvýšit. Z tohoto důvodu jsem se snažil zintenzívnit úsilí pracovníků mého úřadu poskytovat informace potenciálním uživatelům služeb veřejného ochránce práv.

Jednou z cest, jejichž pomocí jsem se toho snažil dosáhnout, byla spolupráce se samotnými orgány a institucemi. Komise na tento návrh zareagovala pozitivně a přislíbila podniknout kroky k jeho realizaci. Až bude tento návrh přijat, stane se doplňkem podobného ustanovení, které se vztahuje na občany účastnící se výběrových řízení na místa v institucích a orgánech Unie.

Se stejným odhodláním jsem se snažil oslovit potenciální stěžovatele na svých seminářích, setkáních a konferencích. Nevládní organizace, obchodní komory, právní a veřejnoprávní organizace z akademické oblasti a další zájmové skupiny mi poskytly příležitost představit svou práci a předaly informace svým členům. Doufám, že občané a organizace, které mají potíže s úřady EU, touto cestou získávají lepší povědomí o službách, které poskytuje veřejný ochránce práv.

Závěr

Celkově byl rok 2003 pro úřad evropského veřejného ochránce práv přechodným obdobím. Jsem přesvědčen, že nyní jsou položeny pevné základy, které úřadu umožní přechod z fáze zrodu a raného vývoje, v níž byl znamenitě veden mým předchůdcem, do období posilování a růstu. V této pro rozvoj Unie velmi významné chvíli by měl veřejný ochránce práv hledat nové způsoby, jak sloužit občanům, jak je informovat o jejich právech a jak tato práva posilovat prostřednictvím lepší ochrany právního řádu, boje proti špatné správě věcí veřejných a důsledné ochrany lidských práv.

Práci stojící před námi nepodceňuji. Zhostím se jí energicky, s nadšením a s vědomím těžkých úkolů a odpovědnosti, kterou s sebou přináší. Mám stále na vědomí, že povinnost sloužit občanům je veřejnému ochránci práv dána nejen zákonem, ale i morálně, a že jejím plněním přispívá ke zkvalitňování demokracie v rozvíjející se Evropské unii.

P. Nikiforos Diamandouros

Výtah

1 Úvod

2 Stížnosti veřejnému ochránci práv

3 Rozhodnutí po provedeném šetření

4 Vztahy s ostatními institucemi
Evropské Unie

5 Vztahy s veřejnými ochránci práv a
obdobnými orgány

6 Vztahy s veřejností

Přílohy

Nejdůležitějším úkolem evropského veřejného ochránce práv je zabývat se nesprávnými úředními postupy v činnosti orgánů a institucí Společenství s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při výkonu jejich soudních pravomocí. O možných případech nesprávného úředního postupu se veřejný ochránce práv dozvídá především na základě stížností evropských občanů. Veřejný ochránce práv však má i možnost provádět šetření z vlastního podnětu.

Na veřejného ochránce práv se může obrátit se stížností každý občan Unie nebo osoba s bydlištěm v členském státě. Stížnosti mohou podávat i firmy, sdružení nebo jiné subjekty se statutárním sídlem v Unii. Stížnosti lze veřejnému ochránci práv podávat přímo nebo prostřednictvím poslance Evropského parlamentu.

Veřejný ochránce práv se snaží, aby každý, kdo by mohl mít důvod si stěžovat, byl informován o svém právu tak učinit a věděl, jak toto právo uplatnit. K dosažení tohoto cíle je kromě vlastní cílené informační kampaně veřejného ochránce práv velmi důležitá i spolupráce se samotnými orgány a institucemi.

Evropská komise systematicky informuje účastníky výběrových řízení na obsazení pracovních míst, žadatele o přístup k informacím a osoby, které se na ni jako na „ochránce Smluv“ obrací, o jejich právu podat stížnost veřejnému ochránci práv. V dopisu zasláném dne 27. května 2003 místopředsedkyni Evropské komise Loyole de PALACIOVÉ navrhl veřejný ochránce práv, aby Komise zvážila možnost poskytovat tyto informace také žadatelům o dotace a granty a jejich příjemcům. Dopisem ze dne 27. října 2003 informovala Loyola de PALACIOVÁ veřejného ochránce práv, že se Komise rozhodla podniknout kroky k realizaci jeho návrhu počínaje účelovými granty a dotacemi, na které se vztahuje nedávné sdělení Komise.²

Stížnosti veřejnému ochránci práv se projednávají veřejně, pokud stěžovatel nepožádá o zachování důvěrnosti. Je důležité, aby veřejný ochránce práv jednal co nejotevřenějším způsobem, aby mohli občané Evropské unie jeho práci sledovat a rozumět jí a aby byla dobrým příkladem pro ostatní.

V průběhu roku 2003 se veřejný ochránce práv zabýval 2611 případy. Z toho bylo 2436 nových stížností, které obdržel v roce 2003. V 2268 případech zaslali stížnosti přímo jednotliví občané a 168 stížností přišlo od sdružení a firem. Z roku 2002 zůstalo k vyřízení 170 stížností. Veřejný ochránce práv také zahájil pět šetření z vlastního podnětu.

Jak je uvedeno ve výroční zprávě veřejného ochránce práv za rok 1995, existuje mezi Petičním výborem Evropského parlamentu a veřejným ochráncem práv dohoda o vzájemném předávání stížností a petic ve vhodných případech. Během roku 2003 bylo se souhlasem stěžovatele předáno Evropskému parlamentu šest stížností, které měly být řešeny jako petice. Ve 143 případech poradil veřejný ochránce práv stěžovateli, aby podal petici Evropskému parlamentu (viz příloha A, Statistika).

² Sdělení o návrhu základních aktů k vlastním grantům a subvencím, které Komise spravuje, nebo k těm, jejichž výhradní správa jí byla v rámci institucí svěřena. (COM (2003)274 v konečném znění)

2.1 PRÁVNÍ ZÁKLAD ČINNOSTI VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Veřejný ochránce práv vykonává svou činnost podle článku 195 Smlouvy o založení Evropského společenství, Statutu veřejného ochránce práv³ a prováděcích ustanovení přijatých veřejným ochráncem práv v souladu s článkem 14 statutu. Prováděcí ustanovení a Statut veřejného ochránce práv jsou zveřejněny na internetové stránce veřejného ochránce práv (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) ve všech úředních jazycích. V kanceláři veřejného ochránce práv jsou rovněž k dispozici v tištěné podobě.

Prováděcí ustanovení se zabývají především vnitřním provozem úřadu veřejného ochránce práv. Aby však byly také dokumentem, který bude občanům srozumitelný a užitečný, zahrnují i materiál týkající se jiných orgánů a institucí, který je již obsažen ve Statutu veřejného ochránce práv.

Na základě zkušeností s provozem úřadu veřejného ochránce práv přijal veřejný ochránce práv dne 8. července 2002 nová prováděcí ustanovení, která vstoupila v účinnost 1. ledna 2003. Nová prováděcí ustanovení jsou k dispozici ve všech úředních jazycích na internetové stránce veřejného ochránce práv. Příslušné oznámení bylo uveřejněno v Úředním věstníku dne 19. října 2002 (Úř. věst. C 252/24).

2.2 PŮSOBNOST EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Všechny stížnosti zaslané veřejnému ochránci práv se registrují a potvrzuje se jejich přijetí. Dopis potvrzující přijetí stížnosti informuje stěžovatele o postupu při posuzování jeho stížnosti a obsahuje jméno a telefonní číslo právníka, který se jeho případem zabývá. Dalším krokem je prozkoumání, zda stížnost spadá do působnosti veřejného ochránce práv.

Rozsah působnosti veřejného ochránce práv, tak jak je vymezen článkem 195 Smlouvy o ES, jej opravňuje přijímat stížnosti od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické osoby s bydlištěm nebo právnické osoby se statutárním sídlem v členském státě, které se týkají případů nesprávného úředního postupu v činnosti orgánů a institucí Společenství s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při výkonu jejich soudních pravomocí. Stížnost je mimo jeho působnost, jestliže:

- 1 stěžovatel není osobou oprávněnou podat stížnost (viz ale také 2.8.4 níže),
- 2 stížnost se netýká orgánů a institucí Společenství,
- 3 stížnost se týká Soudního dvora nebo Soudu první instance v souvislosti s výkonem jejich soudních pravomocí nebo
- 4 se netýká možného případu nesprávného úředního postupu při výkonu správy.

³ Rozhodnutí Evropského parlamentu č. 94/262 ze dne 9. března 1994 o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv, Úř. věst. 1994, L 113/15.

Příklad stížnosti, která byla mimo působnost veřejného ochránce práv**SMRT ILEGÁLNÍCH PŘISTĚHOVAJCŮ VE ŠPANĚLSKÝCH VODÁCH**

Evropský veřejný ochránce práv obdržel od občanů řadu stížností týkajících se přistěhovalců, kteří zahynuli při ilegálním převozu ze severoafrického pobřeží na jih Španělska. Stěžovatelé především poukazovali na odpovědnost španělské a marocké vlády za úmrtí, k nimž došlo v důsledku ilegálního přistěhovalectví. Navrhovali, aby se tyto orgány, a také Evropská unie, problémem ilegálního přistěhovalectví zabývaly a přijaly příslušná opatření.

Evropský veřejný ochránce práv prošetřuje stížnosti, které se týkají pochybení orgánů a institucí Evropského společenství. Nemůže se zabývat stížnostmi na orgány národní, regionální nebo místní správy členských států. Stížnosti týkající se potřeby nebo kvality právních předpisů Společenství jsou rovněž mimo rozsah jeho pravomocí.

Evropský ochránce práv proto stěžovatelům poradil, aby se ve věci činnosti španělských správních orgánů obrátili na španělského veřejného ochránce práv. Pokud jde o návrh stěžovatelů, aby Evropská unie zaujala k záležitosti stanovisko, bylo jim doporučeno podat petici Evropskému parlamentu, který má jak vyšetřovací, tak legislativní pravomoci, které by mohl v souvislosti s touto záležitostí využít.

2.2.1 „Nesprávný úřední postup“

V reakci na výzvu Evropského parlamentu, aby byl nesprávný úřední postup jasně definován, veřejný ochránce práv nabídl následující definici z výroční zprávy za rok 1997:

Pokud veřejný orgán nejedná v souladu s pravidlem nebo zásadou, která je pro něj závazná, jedná se o nesprávný úřední postup.

V roce 1998 přijal Evropský parlament usnesení, v kterém tuto definici uvítal.

Z korespondence mezi veřejným ochráncem práv a Komisí v průběhu roku 1999 jasně vyplývá, že Komise s touto definicí také souhlasí.

2.2.2 Kodex řádné správní praxe*Vznik Kodexu*

V listopadu 1998 začal veřejný ochránce práv z vlastní iniciativy zjišťovat, zda v různých orgánech a institucích existuje a je veřejně přístupný Kodex řádné správní praxe upravující jednání úředníků ve styku s veřejností. V rámci vlastního průzkumu bylo dotazováno devatenáct orgánů a institucí, zda již pro styk svých zaměstnanců s veřejností takový kodex přijaly nebo zda budou s jeho přijetím souhlasit.

Dne 28. července 1999 předložil veřejný ochránce práv Kodex řádné správní praxe ve formě návrhu doporučení Komisi, Evropskému parlamentu a Radě. V září 1999 byly podobné návrhy doporučení předloženy ostatním orgánům a institucím.

Právo na řádnou správu zakotvené v Chartě základních práv

Dne 2. února 2000 požadoval veřejný ochránce práv na veřejném slyšení pořádaném Konventem odpovědným za přípravu návrhu Charty základních práv Evropské unie, aby bylo právo na řádnou správu zařazeno do Charty jako jedno ze základních práv.

Dne 7. prosince 2000 vyhlásili předsedové Evropského parlamentu, Rady a Komise na zasedání Evropské rady v Nice Chartu základních práv Evropské unie. Právo na řádnou správu je zahrnuto do Charty jako článek 41.

Směřování k evropskému správnímu právu

Dne 6. prosince 2001 přijal Evropský parlament usnesení schvalující Kodex řádné správní praxe, který musí orgány a instituce Evropské unie, jejich správní úřady a úředníci při styku s veřejností dodržovat. Usnesení Parlamentu týkající se Kodexu vychází z Kodexu veřejného ochránce práv ze dne 28. července 1999 s některými změnami, které provedl zpravodaj Petičního výboru Evropského parlamentu Roy Perry.

Současně se schválením Kodexu přijal Evropský parlament usnesení vyzývající Evropského veřejného ochránce práv, aby využíval Kodex při zkoumání, zda došlo k případům nesprávného úředního postupu, aby mohlo být právo občanů na řádnou správu obsažené v článku 41 Charty základních práv Evropské unie uplatňováno v praxi.

Veřejný ochránce práv proto používá definici nesprávného úředního postupu, aby zohlednil pravidla a zásady obsažené v kodexu.

Na základě návrhu původně předloženého Jeanem Mauricem Dehoussem, zpravodajem Výboru pro právní záležitosti a vnitřní trh, vyzval Evropský parlament ve svém usnesení o Kodexu ze dne 6. září 2001 Evropskou komisi, aby předložila návrh nařízení, které by obsahovalo Kodex řádné správní praxe na základě článku 308 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Dne 25. září 2003 upozornila místopředsedkyně Evropské komise Loyola de Palacio v rozpravě Evropského parlamentu na to, že návrh Ústavy pro Evropu obsahuje právní základ budoucího právního předpisu o dobré správě, který by se měl vztahovat na všechny orgány a instituce Unie.

V dopisu zasláném předsedovi Romano Prodimu dne 24. listopadu 2003 navrhl evropský veřejný ochránce práv, aby byly neprodleně zahájeny přípravné práce, které by zajistily co nejrychlejší přijetí budoucích právních předpisů po vstupu ústavy v platnost.

2.3 PŘÍPUSTNOST STÍŽNOSTÍ

Než veřejný ochránce práv zahájí šetření stížnosti, která spadá do jeho působnosti, musí tato stížnost splňovat další kritéria přípustnosti. Kritéria stanovená Statutem veřejného ochránce práv jsou:

- 1 autor a předmět stížnosti musí být identifikováni (čl. 2 odst. 3 statutu)
- 2 veřejný ochránce práv nesmí zasahovat do žádného soudního řízení, ani zpochybňovat správnost soudního rozhodnutí (čl. 1 odst. 3)
- 3 stížnost musí být podána do dvou let od data, kdy se stěžovatel dozvěděl o skutečnostech, z nichž stížnost vychází
- 4 stížnosti musely předcházet náležité administrativní zákroky u dotyčných orgánů či institucí (čl. 2 odst. 4)
- 5 v případě stížností, které se týkají pracovních vztahů orgánů a institucí na jedné straně a jejich úředníků a zaměstnanců na straně druhé, stížnost může být podána až tehdy, jestliže byly vyčerpány všechny možnosti žádostí a stížností ve správním řízení na interní úrovni (čl. 2 odst. 8).

Příklad stížnosti, které nepředcházely náležité administrativní zákroky

Občan Spojeného království si stěžoval na Evropský parlament, protože nemohl na webové stránce Parlamentu najít jméno a kontaktní údaje poslance EP, který ho zastupuje.

Úřad veřejného ochránce práv obratem zaslala stěžovateli e-mailem odkaz na webovou stránku úřadu Evropského parlamentu ve Spojeném království, která obsahuje příslušné údaje o poslancích EP Spojeného království.

Stěžovatel poděkoval úřadu veřejného ochránce práv za tuto informaci a uvedl, že by s radostí svou stížnost odvolal, kdyby funkce „hledej“ na webové stránce EP nabízela tento typ informací.

Veřejný ochránce práv byl toho názoru, že by bylo vhodné, kdyby se stěžovatel obrátil se svými připomínkami přímo na správce webové stránky EP. Stěžovatel byl v tom smyslu informován.

Případ 761/2003/FA

2.4 DŮVODY PRO ŠETŘENÍ

Veřejný ochránce práv se může zabývat stížnostmi, které spadají do jeho působnosti a které splňují kritéria přípustnosti. Článek 195 Smlouvy o ES mu ukládá „vést šetření, která shledává jako odůvodněná“. V některých případech nemá veřejný ochránce práv dostatečné důvody pro zahájení šetření, ačkoliv je stížnost přípustná. Jestliže stížnost byla již předložena Petičnímu výboru Evropského parlamentu jako petice, a ten se jí zabýval, veřejný ochránce práv obvykle nepovažuje za odůvodněné zahájit šetření, pokud nejsou předloženy nové důkazy.

Příklad případu, kdy neexistovaly důvody pro šetření

Stěžovateli byla dvojice německých občanů, kteří byli postiženi následkem vážné nehody. Podle jejich názoru se k nim sociální pojišťovna nezachovala korektně a oni požadovali přiznání nároku na další péči.

Bez úspěchu se obrátili na několik německých ministerstev a na jiné úřady, na německé soudy, na Petiční výbor německého parlamentu (Bundestag) a na Evropský soud pro lidská práva.

Petiční výbor Evropského parlamentu, na který se rovněž obrátili, je informoval, že není kompetentní zabývat se jejich stížností, protože se netýká záležitostí EU. Stěžovatelé oslovili také Komisi, která je informovala ve dvou dopisech, že jim nemůže pomoci.

Svou stížností k evropskému veřejnému ochránci práv napadali rozhodnutí Petičního výboru Evropského parlamentu a odpovědi Komise.

Veřejný ochránce práv byl toho názoru, že stížnost na rozhodnutí Petičního výboru se netýkala možného případu nesprávného úředního postupu, protože práce tohoto výboru je součástí politické činnosti Evropského parlamentu.

Pokud jde o Komisi, je veřejný ochránce práv toho názoru, že stanovisko Komise bylo zjevně správné, a že tedy neexistovaly důvody pro šetření.

Případ 526/2003/GG

2.5 ROZBOR STÍŽNOSTÍ

Od zahájení činnosti veřejného ochránce práv bylo zaevidováno 13 533 stížností, z nichž 17 % pocházelo z Německa, 14 % ze Španělska, 13 % z Francie, 10 % z Itálie a 7 % ze Spojeného království. Úplný rozbor zeměpisného původu stížností evidovaných v roce 2003 je uveden v příloze A Statistik.

Posuzování, zda stížnosti spadají do působnosti veřejného ochránce práv, splňují kritéria přípustnosti a poskytují důvody k zahájení šetření, bylo v roce 2003 dokončeno v 95 % případů. Ze všech posouzených stížností se jich 25 % jeví jako spadající do působnosti veřejného ochránce práv. Z těchto stížností jich 338 splňovalo kritéria přípustnosti, avšak 90 stížností zjevně neposkytovalo důvody pro šetření. Šetření proto bylo zahájeno ve 248 případech.

Většina ze stížností, které vedly k šetření, byla namířena proti Evropské komisi (66 %). Vzhledem k tomu, že je Komise hlavní orgán Společenství, který přijímá rozhodnutí, jež mají přímý dopad na občany, je přirozené, že je hlavním předmětem stížností občanů. 29 stížností bylo vzneseno na Evropský parlament, 25 na Evropský úřad pro výběr pracovníků (EPSO) a 11 stížností na Radu Evropské unie.

Hlavním typem nesprávného úředního postupu byl nedostatek transparentnosti (90 případů), nekorektnost nebo zneužití pravomoci (48 případů), diskriminace (39 případů), nedostatečný postup (33 případů), neodůvodněné průtahy (33 případů), nedbalost (16 případů), nezajištění plnění povinností, což znamená, že Evropská komise nevykonávala svou roli „ochránce Smluv“ ve vztahu k členským státům (15 případů) a právní pochybení (15 případů).

2.6 DOPORUČENÍ OBRÁTIT SE NA JINÉ ORGÁNY A POSTOUPENÍ STÍŽNOSTI

Jestliže stížnost nespadá do jeho působnosti nebo je nepřípustná, veřejný ochránce práv se vždy snaží doporučit stěžovateli jiný orgán, který by se stížností mohl zabývat. Je-li to možné, veřejný ochránce práv postoupí stížnost se souhlasem stěžovatele přímo jinému kompetentnímu orgánu za předpokladu, že se mu stížnost jeví jako odůvodněná.

Během roku 2003 byla rada poskytnuta v 1289 případech, z nichž většina se týkala otázek právních předpisů Společenství. V 616 případech bylo stěžovateli doporučeno, aby stížnost podal u národního nebo regionálního veřejného ochránce práv nebo obdobného orgánu. Veřejný ochránce práv doporučil 143 stěžovatelům, aby podali petici Evropskému parlamentu, a šest stížností bylo dodatečně se souhlasem stěžovatelů předáno Evropskému parlamentu, aby se jimi zabýval jako peticemi, sedm případů bylo převedeno na Evropskou komisi a 25 případů bylo dále postoupeno národnímu nebo regionálnímu veřejnému ochránci práv. Ve 189 případech bylo doporučeno obrátit se na Evropskou komisi. Mezi nimi je i několik případů, kdy byla stížnost na Komisi prohlášena za nepřípustnou, protože nebyly podniknuty náležité administrativní kroky ve vztahu ke Komisi. Ve 341 případech bylo stěžovateli doporučeno, aby kontaktoval jiné orgány.

Příklad případu, který byl postoupen jinému orgánu nebo instituci

V březnu 2003 si pan A. stěžoval evropskému veřejnému ochránci práv, že mu jeho banka nevrátila určitou částku, která byla chybně vybrána z jeho konta.

Vzhledem k tomu, že stížnost nebyla namířena proti orgánu nebo instituci Společenství, nemohl se jí evropský veřejný ochránce práv zabývat. Postoupil proto případ dále italskému bankovnímu veřejnému ochránci práv, instituci, která se zabývá spory mezi bankami a jejich klienty. Stěžovatel byl v tom smyslu informován.

V dubnu 2003 informoval italský bankovní veřejný ochránce práv evropského veřejného ochránce práv, že případ byl vyřešen k plné spokojenosti stěžovatele.

Případ 427/2003/IP

2.7 PRAVOMOCI VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV PŘI VYŠETŘOVÁNÍ

2.7.1 Výslech svědků

Podle čl. 3 odst. 2 Statutu veřejného ochránce práv:

„Úředníci a ostatní zaměstnanci institucí a orgánů Společenství musí svědčit, když je o to veřejný ochránce práv požádá; vypovídají jménem svého úřadu a v souladu s jeho pokyny a jsou i nadále vázáni služebním tajemstvím.“

Obecný postup uplatňovaný při výslechu svědků je následující:

- 1 Datum, hodinu a místo pro zaznamenání ústního svědectví stanoví po vzájemné dohodě úřad veřejného ochránce práv a generální sekretariát, který o tom informuje svědka. Ústní svědectví probíhá obvykle v Bruselu v objektu, který využívá veřejný ochránce práv.
- 2 Každý ze svědků je slyšen samostatně a bez přítomnosti dalších osob.
- 3 Na jednacím jazyce se dohodnou pracovníci úřadu veřejného ochránce práv a generálního sekretariátu. Pokud o to svědek předem požádá, řízení je vedeno v jeho mateřském jazyce.
- 4 Otázky a odpovědi jsou nahrávány a zapisovány pracovníky úřadu veřejného ochránce práv.
- 5 Zápis je zaslán svědkovi k podpisu. Svědek může předložit jazykové úpravy odpovědí. Pokud si svědek přeje některou odpověď opravit nebo doplnit, zaznamená opravenou odpověď a zdůvodnění změn do samostatného dokumentu, který přiloží k zápisu.
- 6 Podepsaný zápis s případnými dodatky je součástí spisu veřejného ochránce práv k tomuto případu.

Bod 6 také říká, že stěžovatel obdrží kopii podepsaného zápisu a má příležitost vznést připomínky.

V roce 2003 využil veřejný ochránce práv svou pravomoc slyšet svědky v jednom případě (1889/2002/GG).

2.7.2 Kontrola dokumentů

V roce 2003 využil veřejný ochránce práv svou pravomoc kontrolovat spisy a dokumenty týkající se šetření v 10 případech.

Podle čl. 3 odst. 2 Statutu veřejného ochránce práv:

„Orgány a instituce Společenství poskytují veřejnému ochránci práv veškeré informace, o které požádá, a umožňují mu přístup k dokumentaci. Mohou to odmítnout pouze z důvodu utajení v odůvodněných případech.“

Přístup k dokumentům členského státu, na něž se vztahují právní a správní předpisy o utajení, umožní až po předchozím souhlasu tohoto členského státu.

K jiným dokumentům členského státu umožní přístup poté, co o tom vyrozumí příslušný členský stát.“

Pokyny veřejného ochránce práv pro kontrolu dokumentů určené jeho zaměstnancům obsahují následující body:

Právník nepodepisuje žádné jiné potvrzení nebo záruční prohlášení než prostý soupis zkontrolovaných nebo zkopírovaných dokumentů. Pokud pracovníci dané instituce takový návrh vytvoří, předá právník jeho kopii veřejnému ochránci práv.

Pokud se pracovníci dané instituce pokusí kontrole dokumentů zabránit nebo si kladou nepřijatelné podmínky, musí je právník upozornit na to, že je to považováno za odmítnutí.

Pokud není umožněna kontrola jakéhokoli dokumentu, požádá právník pracovníky daného orgánu nebo instituce o řádné odůvodnění odmítnutí na základě utajení.

První bod byl doplněn na základě případu, v němž pracovníci Komise navrhli pracovníkům veřejného ochránce práv podepsat záruční prohlášení, která Komisi chrání před jakoukoli škodou způsobenou třetí straně v důsledku zpřístupnění informací obsažených v dokumentu.

2.8 ŠETŘENÍ PROVEDENÁ VEŘEJNÝM OCHRÁNCEM PRÁV A JEJICH VÝSLEDKY

2.8.1 Šetření na základě stížnosti

V případech, kdy se veřejný ochránce rozhodne zahájit na základě stížnosti šetření, je stížnost včetně příloh nejprve zaslána dotčené instituci nebo orgánu Společenství k zaujetí stanoviska. Toto stanovisko je pak zasláno stěžovateli k vyjádření připomínek.

V některých případech orgán nebo instituce Společenství samy podniknou kroky k urovnání případu ke spokojenosti stěžovatele. Pokud ze stanoviska ke stížnosti a z připomínek stěžovatele k němu vyplývá, že tomu tak je, případ se uzavírá jako „vyřízený institucí“. V některých ostatních případech se stěžovatel rozhodne od stížnosti upustit a případ je z tohoto důvodu uzavřen.

Pokud stížnost není orgánem vyřízena a stěžovatel od ní neupustí, pokračuje veřejný ochránce práv ve svém šetření. Pokud šetření neodhalí pochybení, jsou jak stěžovatel, tak orgán nebo instituce Společenství v tom smyslu informováni a případ je uzavřen.

2.8.2 Smírná řešení a odškodnění

Jednou z věcí, která odlišuje veřejné ochránce práv a soudy, je možnost zprostředkování. Zprostředkování může vést ke smírnému řešení, které uspokojí jak stěžovatele, tak instituci, na kterou byla stížnost podána.

V případech, kdy evropský veřejný ochránce práv zjistí při svém šetření případ nesprávného úředního postupu, usiluje pokud možno o smírné řešení. V některých případech to znamená, že je dotčeným institucím nebo orgánům navrženo, aby stěžovateli nabídly odškodnění. Každá taková nabídka ze strany orgánu se činí *ex gratia*: to znamená bez právní závaznosti a aniž tak vzniká precedens.

2.8.3 Kritické poznámky, návrhy doporučení a zvláštní zprávy

Pokud není smírné řešení možné nebo pokud je snaha o nalezení smírného řešení neúspěšná, veřejný ochránce práv buď případ uzavře kritickou poznámkou dotčenému orgánu či instituci, nebo vypracuje návrh doporučení.

Kritická poznámka je vhodná v případech, kde již není možné, aby dotčený orgán své pochybení napravil, kde toto pochybení nemá obecný dopad a rovněž tam, kde další kroky veřejného ochránce práv nejsou nutné.

Na návrh Evropského parlamentu v souvislosti s výroční zprávou o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2000 byl vytvořen rejstřík kritických poznámek vznesených od počátku roku 2002. Orgány a instituce Společenství byly o tomto záměru veřejného ochránce práv periodicky informovány a byly požádány, aby poskytly informace o všech krocích, které v souvislosti s kritickými poznámkami provedly.

V lednu roku 2003 požádal veřejný ochránce práv Komisi, aby mu sdělila, jaké důsledky byly vyvozeny z dvaceti jedné kritické poznámky, které veřejný ochránce práv učinil v roce 2002. V souvislosti s nimi dosud nedostal od Komise žádné informace. Ve své odpovědi z 26. března 2003 vyjádřila Komise lítost nad zpožděním nebo neexistencí odpovědí, což zavedlo příčinu k 15 z těchto kritických poznámek. Komise rovněž informovala veřejného ochránce práv, že svým složkám připomněla nutnost důsledně plnit ustanovení kodexu chování Komise a vyjmenovala mnoho oblastí, ve kterých posílila interní postupy, aby zabránila podobným případům nesprávného úředního postupu v budoucnosti.

V případech, kde nejsou další zákroky veřejného ochránce práv nutné (tj. tam, kde je možné, aby dotčený orgán napravil svůj nesprávný úřední postup nebo v tam, kde je pochybení zvlášť závažné nebo má všeobecný dopad), vypracuje veřejný ochránce práv pro dotčený orgán či instituci Společenství návrh doporučení. Podle čl. 3 odst. 6 Statutu veřejného ochránce práv musí orgán nebo instituce do tří měsíců zaslat podrobné stanovisko.

Pokud orgán nebo instituce Společenství neodpoví na návrh doporučení uspokojivě, veřejný ochránce práv zašle podle čl. 2 odst. 7 zprávu Evropskému parlamentu a dotčenému orgánu nebo instituci. Zpráva může obsahovat doporučení.

2.8.4 Šetření z vlastního podnětu

Článek 195 Smlouvy o ES dává evropskému veřejnému ochránci práv pravomoc zahájit šetření z vlastního podnětu. Taková šetření se používají především k řešení možných systémových problémů, které bývají často založeny na řadě stížností. Jedno z takových šetření (OI/2/2002/IHJ -

viz kapitola 3 níže) vedlo Komisi v roce 2003 k zavedení nového postupu, který dává neúspěšným účastníkům výběrových řízení Komise čas napadnout pomocí právních prostředků rozhodnutí o udělení zakázky. Tento nový postup je popsán ve sdělení Komise z 3. července 2003.⁴

Tři nová šetření z vlastního podnětu tohoto druhu byla zahájena v roce 2003. Šetření OI/1/2003 se zabývá postupy pro řešení vnitřních sporů, které jsou k dispozici národním odborníkům, podřízeným Komisi. Šetření OI/3/2003 se týká integrace osob s postižením, zvláště pak s ohledem na opatření přijatá Evropskou komisí, aby osoby s postižením nebyly ve svých vztazích s touto institucí diskriminovány. Šetření OI/5/2003 se týká kroků Komise na podporu dobré správy evropských škol.

Pravomoci provádět šetření z vlastního podnětu může být rovněž využito k vyšetřování záležitostí, na které upozorní osoby, jež nejsou občany EU nebo zde nemají své sídlo. Dvě taková šetření byla zahájena v roce 2003 a jedno z nich bylo během roku uzavřeno.

Příklad využití pravomoci provádět šetření z vlastního podnětu

Kyperský státní příslušník požádal o účast ve výběrovém řízení organizovaném Evropským úřadem pro výběr pracovníků (EPSO) za účelem vytvoření rezervního seznamu kyperských pomocných referentů. Obrátil se na evropského ochránce práv se stížností, že technické problémy na serveru úřadu EPSO znemožnily uchazečům, aby se zaregistrovali elektronickou cestou krátce před uplynutím doby uvedené v oznámení o výběrovém řízení.

Jelikož stěžovatel nebyl občanem Unie a ani zde neměl své sídlo, veřejný ochránce práv se nemohl jeho případem jako takovým zabývat. Vzhledem k závažnosti záležitosti se však veřejný ochránce práv rozhodl zahájit šetření z vlastního podnětu.

Úřad EPSO argumentoval tím, že uchazeči měli dost času, aby se zaregistrovali, a s ohledem na možné technické obtíže byli výslovně poučeni, aby neodkládali registraci na poslední dny před uzavěrkou. Po zásahu veřejného ochránce práv však úřad EPSO případ přehodnotil a uchazeče k předběžným testům pozval.

Případ OI/4/2003/ABD

2.8.5 Analýza šetření

V roce 2003 zahájil veřejný ochránce práv 253 šetření, z nichž 248 bylo zahájeno na základě stížností a pět z vlastního podnětu. Další podrobnosti lze nalézt v příloze A, Statistiky)

V průběhu roku bylo 48 případů vyřízeno institucí nebo orgánem samým. Z tohoto počtu bylo ve 34 případech po úspěšné intervenci ze strany veřejného ochránce práv dosaženo toho, že instituce vyřídila nezodpovězenou korespondenci (další podrobnosti postupu, který se v takových případech používá, jsou uvedeny ve výroční zprávě z roku 1998 oddíl 2.9). V pěti případech stěžovatel od své stížnosti upustil. V 87 případech nebyl na základě šetření veřejného ochránce práv zjištěn nesprávný úřední postup.

Kritická poznámka byla směřována na orgán nebo instituci Společenství ve 20 případech. Smírného řešení bylo dosaženo ve čtyřech případech. Pět návrhů doporučení bylo přijato institucemi v roce 2003 a dva případy byly uzavřeny po zvláštní zprávě vypracované pro Evropský parlament v roce 2002 (viz oddíl 3.6).

⁴ Sdělení Komise COM(2003)395 v konečném znění (3.7.2003). Postup informování uchazečů a účastníků výběrových řízení po zadání zakázky a před podpisem vlastní smlouvy v případě veřejných zakázek zadávaných Komisí podle článku 105 finančního nařízení.

Plné znění zvláštních zpráv je publikováno na internetových stránkách veřejného ochránce práv ve všech úředních jazycích.

Výtah

1 Úvod

2 Stížnosti veřejnému ochránci práv

3 Rozhodnutí po provedeném šetření

4 Vztahy s ostatními institucemi
Evropské Unie

5 Vztahy s veřejnými ochránci práv a
obdobnými orgány

6 Vztahy s veřejností

Přílohy

3.1 PŘÍPADY, V NICHŽ NEBYL ZJIŠTĚN NESPRÁVNÝ ÚŘEDNÍ POSTUP

3.1.1 Evropský parlament

ÚDAJNÝ NEDOSTATEK SMYSLU PRO SLUŽBU VEŘEJNOSTI PŘI PŘIJÍMÁNÍ PRACOVNÍKŮ

Rozhodnutí o stížnosti 406/2003/(PB)IJH (důvěrné) na Evropský parlament

STÍŽNOST

Veřejnému ochránci práv byla podána stížnost na výběrové řízení Evropského parlamentu na vysoké místo v jeho službách.

Stížnost byla na žádost stěžovatele klasifikována jako důvěrná podle čl. 2 odst. 3 Statutu veřejného ochránce práv.

Podstatné skutečnosti uvedené stěžovatelem:

Dlouho před uzavěrkou stěžovatel odevzdal Evropskému parlamentu žádost o místo, které bylo uveřejněno v oznámení o vypsání výběrového řízení. Stěžovatel obdržel od Parlamentu odpověď, že se poradní komise jeho žádostí nebude zabývat vzhledem k tomu, že jeho spis nemůže být posouzen kvůli nedoložení některých skutečností, např. jeho vzdělání, tak, jak bylo požadováno v oznámení o vypsání výběrového řízení.

Stěžovatel akceptuje skutečnost, že Parlament má pro žádosti o zaměstnání určitá pravidla. Je však toho názoru, že ho Parlament měl informovat o tom, že potřebuje další doklady.

Stěžovatel v podstatě tvrdí, že Evropský parlament při posuzování jeho žádosti o místo podle příslušného oznámení neprokázal dostatečný smysl pro službu veřejnosti, protože jej nekontaktoval a nepožádal o další doklady.

Stěžovatel požaduje, aby byla jeho žádost znovu posouzena.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropského parlamentu

Stanovisko Evropského parlamentu lze shrnout takto:

Při posuzování žádosti je poradní komise vázána zněním textu oznámení o vypsání výběrového řízení, které v tomto případě stanoví, že zájemci mají k písemné žádosti připojit podrobný životopis, doklady o vzdělání, odborných zkušenostech a současném zaměstnání. Při posuzování žádosti stěžovatele poradní komise nenalezla písemné doklady o údajích uvedených v jeho životopise. Poradní komise proto žádost stěžovatele nemohla vyhodnotit. Zájemce o místo uvedené v oznámení o vypsání výběrového řízení má povinnost poskytnout komisi všechny informace potřebné k ověření toho, zda splňuje podmínky uvedené v oznámení o vypsání výběrového řízení. Podle pevně zavedeného precedenčního práva nejsou ani zaměstnanci administrativy ani komise povinni provádět šetření, aby ověřili, zda uchazeči splňují všechny podmínky uvedené v oznámení.

Stěžovatel byl vyzván k předložení připomínek ke stanovisku Evropského parlamentu. Stěžovatel žádné připomínky nepředložil.

ROZHODNUTÍ

1 Údajný nedostatek smyslu pro službu veřejnosti

1.1 Stěžovatel tvrdí, že Evropský parlament při posuzování jeho žádosti o místo neprokázal dostatečný smysl pro službu veřejnosti, protože ho nekontaktoval a nepožádal o další doklady.

1.2 Evropský parlament namítá, že poradní komise je při posuzování žádosti vázána zněním textu oznámení o vypsaní výběrového řízení, které v tomto případě stanoví, že zájemci mají k písemné žádosti připojit doklady o vzdělání, odborných zkušenostech a současném zaměstnání. Parlament tedy zdůrazňuje, že podle pevně zavedeného precedenčního práva není povinen provádět šetření, aby ověřil, zda uchazeči splňují všechny podmínky uvedené v oznámení.

1.3 Veřejný ochránce práv poukazuje na to, že právo na řádnou správu je jedním ze základních práv, které vyplývají z evropského občanství⁵, a že řádná správní praxe zahrnuje také, jak zdůrazňuje stěžovatel, požadavek na poskytování služeb⁶. S ohledem na uplatnění zásad řádné správní praxe v tomto případě veřejný ochránce práv konstatuje, že přijímání pracovníků do institucí Společenství se řídí zvláštními pravidly stanovenými služebním řádem a precedenčním právem soudů Společenství, a tato pravidla je nutné respektovat, aby byla zajištěna rovnost zacházení se zájemci.

1.4 Podle precedenčního práva musí účastník výběrového řízení poskytnout výběrové komisi všechny informace a dokumenty nezbytné k tomu, aby mohla ověřit, zda zájemce splňuje podmínky stanovené v oznámení o výběrovém řízení⁷. Od výběrové komise nelze požadovat, aby sama prováděla šetření, zda zájemci splňují všechny tyto podmínky⁸. Výběrová komise je navíc vázána zněním textu oznámení o výběrovém řízení⁹. V tomto případě zveřejněné oznámení stanovilo, že ke dni uzávěrky musí zájemci předložit doklady o ukončeném vzdělání a/nebo odborných zkušenostech. Za těchto okolností by žádost Parlamentu o další doklady některých z uchazečů mohla znamenat nerovné zacházení například vůči těm zájemcům, kteří splnili podmínky oznámení o výběrovém řízení. Veřejný ochránce práv se proto domnívá, že Evropský parlament v tomto případě respektoval zásady řádné správní praxe, a neshledává tudíž, že by došlo k nesprávnému úřednímu postupu. Vzhledem k tomuto zjištění nelze žádosti stěžovatele vyhovět.

2 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že ze strany Evropského parlamentu nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

⁵ Článek 41 Charty základních práv Evropské unie.

⁶ Čl. 12 odst. 1 Evropského kodexu řádného úředního chování přijatého Evropským parlamentem v usnesení C5-0438/2000 ze dne 6. září 2001 (k dispozici na internetových stránkách veřejného ochránce práv: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

⁷ Viz např. případ 225/87, Patricia Belardinelli a ostatní v. Soudní dvůr Evropských společenství [1989] ECR 2353, odstavec 24, a případ T-133/89, Jean-Louis Burban v. Evropský parlament [1990] ECR II-245, odstavec 34.

⁸ Viz např. případ T-133/89, Jean-Louis Burban v. Evropský parlament [1990] ECR II-245, odstavec 34.

⁹ Viz např. případ T-54/91, Nicole Almeida Antunes v. Evropský parlament [1992] ECR II-1739, odstavec 39.

3.1.2 Rada Evropské unie

PŘÍSTUP K PROGRAMŮM ZASEDÁNÍ A ZÁPISŮM Z JEDNÁNÍ EVROPSKÉHO KONVENTU

Rozhodnutí o stížnosti 1795/2002/IJH ve vztahu k Radě Evropské unie

STÍŽNOST

V říjnu 2002 podal pan V. jménem Akční služby pro evropské občany (ECAS) stížnost veřejnému ochránci práv na Evropský konvent a Radu Evropské unie.

Toto rozhodnutí se zabývá pouze stížností na Radu. Prošetření stížnosti na Evropský konvent je předmětem samostatného rozhodnutí veřejného ochránce práv (viz odstavec 3.1.5).

Ve stručnosti jsou podle stěžovatelky podstatné následující skutečnosti:

V květnu 2002 požádal stěžovatel Radu o přístup k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva Evropského konventu. Rada neodpověděla do 15 dnů stanovených nařízením 1049/2001. Dne 19. června 2002 stěžovatel předložil potvrzující žádost, na kterou Rada odpověděla 12. července 2002. V odpovědi bylo mimo jiné uvedeno, že Evropský konvent je jiný orgán než Rada, že na jeho dokumenty se nařízení 1049/2001 nevztahuje a že generální sekretariát předal žádost sekretariátu Evropského konventu.

Stěžovatel vyjádřil svou stížnost veřejnému ochránci práv formou žádosti o vyšetření, objasnění nebo zjištění určitých záležitostí. Stížnost obsahuje ve stručnosti tato obvinění proti Radě:

- Rada neodpověděla na první žádost stěžovatele o přístup k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva Evropského konventu ve lhůtě 15 dnů stanovené nařízením 1049/2001 a neinformovala ho o jeho právech na odvolání.
- Příslušné dokumenty vlastní Rada a Rada by je proto měla zpřístupnit v souladu s nařízením 1049/2001.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Rady

Stanovisko Rady lze shrnout do následujících bodů:

Konvent nebyl zřízen Radou, ale Evropskou radou, a Rada v něm není jako instituce zastoupena. Rada poskytuje Konventu určité zázemí, např. kancelářské prostory, a stejně jako Evropský parlament a Komise zaměstnance na dočasnou výpomoc. Předsednictvo Konventu funguje zcela nezávisle na Radě a jejím generálním sekretariátě.

Skutečnost, že sekretariát Konventu pracuje v objektech Rady, neznamená, že dokumenty zpracované Konventem jsou dokumenty Rady, nebo že je dokonce dostává na vědomí. Sekretariát Konventu je nezávislý na generálním sekretariátě Rady. Je samostatně řízen generálním tajemníkem, který není zaměstnancem Rady a je podřízen předsedovi Konventu.

Rada nevlastní dokumenty, které stěžovatel požaduje. I když je Rada průběžně informována o dění v Konventu, k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva nemá přístup ani Rada ani její generální sekretariát.

Pokud jde o údajné prodlení s odpovědí stěžovateli a neposkytnutí informací o jeho právech na odvolání, Rada poukázala na to, že první žádost stěžovatele byla zaslána e-mailem 29. dubna 2002.

Místo toho, aby Rada pouze stěžovateli sdělila, že dokumenty nevlastní, a přiměla ho tak znovu poslat svou žádost Konventu, což by znamenalo zbytečné zdržení, generální sekretariát Rady zvolil pragmatický přístup a poslal jeho e-mail co nejrychleji sekretariátu Konventu.

Počítačový systém generálního sekretariátu zaslal stěžovateli automatické potvrzení o obdržení e-mailu. Tato automatická odpověď neobsahovala zmínku o právu podat potvrzující žádost. V tomto případě by takový odkaz neměl smysl, protože stěžovatel byl informován, že Rada dokumenty nemá. Naznačovat, že by podání potvrzující žádosti vedlo v Radě k jinému závěru, by bylo zavádějící.

Ve své odpovědi na potvrzující žádost Rada skutečně neinformovala stěžovatele o opravných prostředcích, které může využít. Generální sekretariát Rady podnikl kroky, aby se podobný administrativní nedostatek neopakoval.

Připomínky stěžovatele

Podle stěžovatele objasnilo stanovisko Rady vztah mezi touto institucí a Evropským konventem tím, že vysvětlilo, že Rada požadované dokumenty nevlastní. Z tohoto důvodu stěžovatel uznává, že stížnost je v tomto bodě neopodstatněná.

Stěžovatel souhlasí s tím, že Rada zvolila pragmatický přístup, když postoupila stížnost sekretariátu Konventu, a že sekretariát Rady neprodleně reagoval v souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení 1049/2001. Bylo by ale vhodné, kdyby Rada poslala stěžovateli kopii. Pokud jde o neposkytnutí informací o opravných prostředcích, stěžovatel uvedl, že bere na vědomí a oceňuje snahu sekretariátu Rady zamezit tomu, aby se situace opakovala. ECAS jako poskytovatel poradenských a právních služeb nevládním organizacím (NGO) a jednotlivcům ve styku s evropskými institucemi zdůrazňuje, že je mimořádně důležité, aby občané znali svá práva. V telefonickém rozhovoru s úřadem veřejného ochránce práv 7. března 2003 dali zaměstnanci ECAS jménem předkladatele stížnosti jasně najevo, že je s odpovědí Rady spokojen.

ROZHODNUTÍ

1 Tvrzení o údajném prodlení s odpovědí na žádost o přístup k dokumentům a neposkytnutí informací o opravných prostředcích

1.1 Stěžovatel tvrdí, že Rada neodpověděla na jeho první žádost o přístup k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva Evropského konventu do 15 dnů stanovených nařízením 1049/2001 a neinformovala ho o jeho právech na odvolání.

1.2 Podle vyjádření Rady zvolil její generální sekretariát pragmatický přístup a postoupil e-mail stěžovateli co nejrychleji sekretariátu Konventu. Ve své odpovědi na potvrzující žádost Rada skutečně neinformovala stěžovatele o opravných prostředcích, jichž může využít. Generální sekretariát Rady podnikl kroky, aby se podobný administrativní nedostatek neopakoval.

1.3 Důkazy, které má veřejný ochránce práv k dispozici, svědčí o tom, že Rada skutečně projevila snahu vyřídit žádost stěžovatele rychle a efektivně. Uznala, že neinformovala stěžovatele o dostupných opravných prostředcích, a podnikla kroky, aby k tomu již v budoucnu nedocházelo. Veřejný ochránce práv byl informován, že je stěžovatel s odpovědí Rady spokojen. Veřejný ochránce práv se proto domnívá, že tato část stížnosti byla institucí urovnána.

2 Tvrzení, že dokumenty vlastní Rada

2.1 Stěžovatel tvrdí, že programy zasedání a zápisy z jednání předsednictva Evropského konventu má údajně Rada, a proto by je měla Rada zpřístupnit podle nařízení 1049/2001.

2.2 Rada uvádí, že předsednictvo Konventu funguje zcela nezávisle na Radě a jejím generálním sekretariátě a že Rada nevlastní dokumenty požadované předkladatelem stížnosti. I když je

Rada průběžně informována o dění v Konventu, k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva nemá přístup ani Rada ani její generální sekretariát.

2.3 Veřejný ochránce práv si není vědom ničeho, co by mohlo zpochybnit vysvětlení Rady ohledně jejího vztahu s předsednictvem Evropského konventu. Veřejný ochránce práv poukazuje na to, že stěžovatel přijímá vysvětlení Rady a uznává, že v tomto ohledu není stížnost důvodná. Veřejný ochránce práv proto neshledává nesprávný úřední postup ve vztahu k tomuto bodu stížnosti.

3 Závěr

Z výsledků šetření, které veřejný ochránce práv provedl, je zřejmé, že ze strany Rady nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.1.3 Evropská komise

PROGRAM LIFE: ODMÍTNUTÍ KOMISE PROVÉST ZÁVĚREČNOU PLATBU NA PROJEKT

Rozhodnutí o stížnosti 1826/2001/JMA na Evropskou komisi

STÍŽNOST

V červnu 1996 společnost stěžovatele (CTFC) Komisi navrhla, že dle programu LIFE zpracuje projekt výsadby jedlých hub v rámci zalesňovacích prací (čj.: LIFE/ENV/512). CTFC měla vyvinout projekt ve spolupráci s řadou jednotlivých vlastníků lesů.

V prosinci 1996 Komise návrh schválila. CTFC následně obdržela od Společenství podporu ve výši 208 749,58 eur.

V říjnu a listopadu 1997 stěžovatel několikrát jednal s pracovníky Komise o tom, jak by se měly do rozpočtu promítnout náklady vynaložené jednotlivými vlastníky lesů. Na základě výsledků těchto jednání bylo rozhodnuto definovat vztah mezi CTFC a vlastníky lesů jako třetí stranou individuálními smlouvami koncipovanými na základě standardní smlouvy. Tyto smlouvy měly podrobně vymezit jak oblasti spolupráce mezi různými stranami, tak dopad jejich práce na rozpočet. Dne 30. října 1997 stěžovatel poslal faxem standardní smlouvu úředníkovi Komise, který měl na starosti finanční stránku projektu. Dne 4. listopadu 1997 byla smlouva zaslána faxem také panu dB, úředníku Komise, který měl celkovou odpovědnost za sledování a vyhodnocení projektu.

Po obdržení dokumentu pan dB stěžovateli zatelefonoval a schválil obsah standardní smlouvy. V rozhovoru pan dB trval na tom, aby byl z důvodů efektivnosti v budoucnu kontaktován přímo on, a to vždy telefonicky.

V únoru 1999 stěžovatel předložil dílčí zprávu o projektu, v níž byly rozpočtové náklady na práci vlastníků lesů uvedeny způsobem, který projednal s pracovníky Komise v říjnu a listopadu 1997. V červnu 1999 volal stěžovateli pan dB a požadoval, aby byly výdaje související s prací vlastníků lesů konsolidovány a uváděny jako externí podpora. Přes počáteční neochotu změnit dohodnutá finanční kritéria, byl stěžovatel nucen přijmout změny jako podmínku uvolnění prostředků pro dílčí platbu. V říjnu 1999 stěžovatel osobně doručil Komisi novou verzi zprávy. Komise provedla dílčí úhradu v dubnu 2000.

V únoru 2000 předložil stěžovatel závěrečnou zprávu, v níž byly rozpočtové náklady na práci vlastníků lesů vykázány stejným způsobem jako v dílčí zprávě. V říjnu 2000 požádala Komise o

doplňující informace. Když obdržela od stěžovatele odpověď, poslala mu 30. ledna 2001 fax, v němž zpochybnila způsob, jakým byly náklady vynaložené vlastníky lesů uvedeny, a požadovala jejich vrácení. Podle stěžovatele požadavek Komise nerespektoval jeho právo na obhajobu, protože mu Komise neposkytla možnost slyšení podle čl. 11 odst. 2 nařízení 1973/92 o programu LIFE.

Ve sporu, který následoval, odmítl pan dB jakoukoli odpovědnost a pracovníci finančního oddělení Komise nebyli ochotni s předkladatelem stížnosti jednat.

Na základě výše uvedeného stěžovatel tvrdí, že (i) ho pracovníci Komise uvedli v omyl a neposkytli mu potřebnou pomoc a (ii) způsob, jakým Komise postupovala při vyřizování záležitostí týkajících se jeho projektu, byl nejasný a nebyl v souladu s příslušnými předpisy. Proto stěžovatel požaduje (iii), aby Komise odvolala svůj požadavek na úhradu pohledávky a poukázala mu závěrečnou platbu na projekt spolu s příslušnými úroky.

Stanovisko Komise

Ani rozhodnutí Komise o poskytnutí podpory na projekt (C896)/3058/v konečném znění/0037) [dále jen „rozhodnutí“] ani jeho navrhovaný rozpočet nepředpokládaly žádnou roli vlastníků lesů jako třetí strany. Jejich zapojení do projektu vyžadovalo předchozí změnu rozhodnutí formou dodatku a schválení nového vztahu Komisi.

I když stěžovatel poslal 30. října 1997 faxem návrh smlouvy, která měla upravovat pracovní vztah CTFC s vlastníky lesů, tento dokument nebyl nikdy oficiálně předložen Komisi ke schválení, jak se požaduje v rozhodnutí.

V únoru 1999 a při předložení dílčí zprávy o projektu stěžovatel projevil přání zahrnout do rozpočtu projektu náklady vynaložené vlastníky lesů. Komise uvedla, že její pracovníci dali stěžovateli jasně najevo, že tato možnost vyžaduje předchozí návrh na změnu rozhodnutí formou dodatku a souhlas Komise s novým vztahem. Při té příležitosti byl stěžovatel rovněž upozorněn, že taková změna nemůže změnit finanční podmínky podpory LIFE definované v člancích 2 a 3 přílohy 2 rozhodnutí.

V květnu 2000 Komise provedla dílčí platbu. Zdůraznila, že tato finanční operace se provádí pouze na základě výše výdajů a neposuzuje se při ní předem jejich celková oprávněnost.

Závěrečná zpráva byla doručena 19. května 2000. Přestože cíle projektu byly dosaženy, struktura rozpočtu a jeho obsah, zejména v důsledku zahrnutí nákladů vynaložených vlastníky lesů, neodpovídaly podmínkám stanoveným v rozhodnutí.

Komise konstatovala, že se stěžovateli nepodařilo prokázat, že výdaje vynaložené vlastníky lesů (147 867 eur) byly skutečně proplaceny, jak se požaduje v čl. 3 odst. 4 a čl. 4 odst. 1 rozhodnutí. Nebyl poskytnut žádný důkaz o úhradách v hotovosti mezi CTFC a třetí stranou. Komise zdůraznila, že ustanovení čl. 3 odst. 3 rozhodnutí jsou jasná a bezpodmínečná. Dodala, že její pracovníci nemohli v žádném případě vyvolat u stěžovatele dojem, že uvedená právní ustanovení by bylo možno ignorovat.

Dne 25. října 2000 požádala Komise o doplňující informace, které stěžovatel zaslal 13. listopadu 2000. Komise usoudila, že nové informace nevněsly do případu žádný nový prvek, a proto stěžovateli faxem ze dne 30. ledna 2001 oznámila, že část grantu odpovídající těmto výdajům nebude proplacena, a tudíž i tu část grantu, která již byla vyplacena (37 040 eur), bude muset stěžovatel vrátit. Instrukce poskytla stěžovateli krátkou lhůtu na to, aby vyslechla jeho stanovisko. Na základě informací zaslanych stěžovatelem 8. února 2001 Komise snížila částku k úhradě na 30 429 eur a 6. března 2001 vystavila příkaz k inkasu uvedené částky. Komise usoudila, že postup jejích pracovníků v této věci byl v souladu s kritérii, které stanoví článek 7 přílohy 2 rozhodnutí.

Stěžovatel měl schůzku s pracovníky Komise 4. dubna 2001. Protože nebyl schopen poskytnout žádné další důkazy, Komise potvrdila 26. dubna 2001 své dřívější stanovisko. Poslední žádost Komise o úhradu pohledávky byla vydána 30. srpna 2001 a obsahovala informaci o prostředcích odvolání, které má stěžovatel k dispozici.

Připomínky stěžovatele

Ve svém vyjádření ze dne 30. července 2002 zopakoval stěžovatel tvrzení, která uvedl ve své stížnosti. Zdůraznil, že vztah s vlastníky lesů stejně jako vyúčtování příslušných výdajů byly řádně projednány s pracovníky Komise.

Stěžovatel vysvětlil, že potřeba zapojit vlastníky lesů do práce na projektu byla zmíněna ve třech různých kapitolách původního návrhu CTFC, a to v odstavci A13/4 (odstavec o znovuzalesnění v souhrnu projektu), v odstavci A14/7 (pěstování rostlin) a v několika odstavcích týkajících se hospodaření (A5, A6, A9 a A11).

Popsal vyjednávání s odpovědnými pracovníky Komise, která probíhala od července 1997 s cílem zahrnout do rozpočtu projektu náklady vynaložené vlastníky lesů jako třetí stranou. Uvažovalo se o dvou různých způsobech: v prvním by byli vlastníci lesů placeni přímo za provedení konkrétních prací, druhý předpokládal uzavření individuálních smluv. Ve shodě s pracovníky Komise bylo rozhodnuto zvolit druhý způsob, který nevyžadoval žádné platby v hotovosti. Faxy zaslané 30. října 1997 a 4. listopadu 1997 tuto skutečnost potvrzují. Stěžovatel zdůraznil, že finanční struktura dílčí zprávy, zejména způsob vyúčtování výdajů třetí strany, byly změněny na základě připomínek Komise.

Stěžovatel poslal doplňující informace o schůzkách uskutečněných s úředníky Komise 16., 22., 29., 30. a 31. října 2002, které podle jeho názoru potvrzují jeho tvrzení.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

S ohledem na připomínky, které stěžovatel předložil, se veřejný ochránce práv 31. října 2002 písemně obrátil na Komisi. Ve svém dopisu poukázal na věcné podrobnosti uvedené v připomínce stěžovatele, které údajně podporovaly jeho tvrzení, a požádal Komisi o vyjádření k těmto skutečnostem.

Druhé stanovisko Komise

Komise naproti tomu tvrdila, že připomínky, které stěžovatel předložil, nevnesly do případu žádný nový prvek. Zdůrazňovala, že její pracovníci nedali žádné pokyny, které by znamenaly změnu finančních předpisů, jimiž se smluvní vztah řídí. Jasně uvedla, že stěžovatel nikdy nepředložil žádné důkazy, které by vypovídaly o tom, že úředník Komise zmíněné instrukce poskytl v souvislosti s tímto projektem. Navíc se žádné takové instrukce ve spisu Komise nevyskytují (ani v elektronické ani v tištěné formě).

Komise se odvolávala na faxy, které stěžovatel poslal jejím pracovníkům 30. října a 4. listopadu 1997 a v nichž navrhoval změnu finančních pravidel. Zdůraznila, že tyto dokumenty neměly žádnou smluvní hodnotu a byly předloženy jen pro informaci. Ačkoli byla potřebnost oficiální žádosti stěžovateli při různých příležitostech vysvětlena, taková žádost nebyla nikdy Komisi předložena. Za těchto okolností se Komise domnívala, že stěžovateli nezbyvalo nic jiného než kontrakt dodržet ve všech jeho částech.

Stejně tak se nemohl domnívat, že dílčí platba Komise znamenala schválení finančních změn, které provedl.

Komise zdůraznila svou ochotu zvážit proplacení nákladů, jejichž úhradu stěžovatel nárokuje, a v důsledku toho pozastavit příkaz k vrácení dlužné částky za předpokladu, že stěžovatel předloží důkazy, že tyto náklady byly vynaloženy efektivně. Komise poukázala na to, že při různých příležitostech požadovala důkaz o existenci plateb, které příjemce podpory provedl ve prospěch organizací, jež práci vykonaly. Přes tyto žádosti uvedené informace neobdržela. Z tohoto důvodu se Komise rozhodla vydat příkaz k vrácení částky 30 429 eur na základě čl. 3 odst. 3c rozhodnutí o grantu. Dodala, že pokud stěžovatel takové důkazy neposkytne, Komise bude pokračovat ve vymáhání pohledávky.

Přípomínky stěžovatele k druhému stanovisku Komise

Ve svém vyjádření k druhému stanovisku Komise ze dne 20. prosince 2002 a 10. ledna 2003 stěžovatel trval na tom, že způsob zpracování finanční části jeho zprávy vznikl na základě návrhů pracovníků Komise, kteří proti němu později nevznesli žádné formální námítky. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nemohl předložit žádné písemné dokumenty, odvolával se na řadu formálních prohlášení, které učinili účastníci projektu na podporu jeho názoru. Stěžovatel vyjádřil svou ochotu vypovídat před veřejným ochráncem práv, bude-li to nutné.

Přiložil různé dokumenty, které dokazovaly, že Komise souhlasila, přinejmenším pokud jde o projekt LIFE 97/ENV/E/260, s použitím bilaterálních smluv mezi příjemcem grantu a několika subdodavateli, u nichž nedocházelo k žádným platbám v hotovosti.

Závěrem stěžovatel uvedl, že CTFC je připravena přeformulovat finanční část projektu v souladu s požadavky Komise, pokud to bude nutné. Požádal veřejného ochránce práv o dohled nad tímto postupem, aby bylo zajištěno dosažení spravedlivého řešení a CTFC nebyla neprávem penalizována.

ROZHODNUTÍ

1 Přístup odpovědných pracovníků Komise k stěžovateli

1.1 Stěžovatel tvrdí, že ho pracovníci Komise údajně uvedli v omyl a neposkytli mu potřebnou podporu. Argumentuje tím, že vztah s vlastníky lesů stejně jako vyúčtování příslušných nákladů byly s pracovníky Komise řádně projednány.

1.2 Komise uvádí, že její pracovníci rozhodně neudělali nic, co by mohlo vést stěžovatele k domněnce, že by mohl ignorovat předpisy projektu. Podle ní stěžovatel nepředložil žádné důkazy, které by dokládaly, že úředníci Komise poskytli v souvislosti s projektem zmíněné pokyny, a žádné takové pokyny se ve spisu Komise nevyskytují.

1.3 Veřejný ochránce práv poukazuje na to, že stěžovatel předložil velké množství písemných důkazů, které svědčí o tom, že byl v neustálém kontaktu s odpovědnými pracovníky Komise. Po prozkoumání těchto dokumentů je zřejmé, že odpovědní úředníci byli o práci stěžovatele dostatečně informováni, a proto měli vědět o finančních kritériích, které používá k vykazování práce subdodavatelů. Veřejný ochránce práv je však toho názoru, že zřejmě neexistují žádné přímé důkazy, které by mohly vést k závěru, že Komise uvedla stěžovatele v omyl.

Veřejný ochránce práv proto dospěl k závěru, že pokud jde o tuto stránku věci, ze strany Komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

2 Postup Komise v souvislosti s požadavkem na vrácení části vyplacené podpory

2.1 Stěžovatel tvrdí, že způsob, jakým Komise postupovala při vyřizování záležitostí týkajících se jeho projektu, byl nejasný a nebyl v souladu s příslušnými předpisy. Argumentoval tím, že jeho práva na obhajobu nebyla respektována a požadavek Komise na vrácení části podpory mu neumožňoval slyšení, jak je stanoveno v čl. 11 odst. 2 nařízení 1973/92 o programu LIFE.

2.2 Komise naproti tomu uvádí, že způsob, jakým její pracovníci v této věci postupovali, byl v souladu s příslušnými předpisy (článek 7 přílohy 2 rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory na projekt [rozhodnutí]). Vysvětlila, že její první žádost ze dne 30. ledna 2001 umožňovala stěžovateli sdělit své stanovisko před přijetím definitivního rozhodnutí, a že její poslední žádost ze dne 30. srpna 2001 obsahovala informaci o opravných prostředcích.

2.3 Veřejný ochránce práv poukazuje na to, že předpisy, kterými se řídí realizace projektů financovaných prostřednictvím programu LIFE, jsou uvedeny v nařízení Rady 1973/92¹⁰ a také ve všech rozhodnutích Komise, kterými se poskytují finanční prostředky na jednotlivé projekty.

Způsob, jakým má Komise postupovat v případech neoprávněných plateb, stanoví čl. 11 odst. 2 nařízení 1973/92, který zní:

„ [...] pokud výsledky realizace projektu opravňují k čerpání jen části přidělené finanční podpory, je Komise povinna vyzvat příjemce podpory, aby ve stanovené lhůtě předložil své připomínky. Jestliže příjemce neposkytne uspokojivé vysvětlení, Komise může zrušit zbývající část finanční podpory a požadovat vrácení částek, které mu již byly vyplaceny.“

Čl. 7 přílohy 2 rozhodnutí uvádí shodné procedurální požadavky.

2.4 Veřejný ochránce práv také uvádí, že v první žádosti o vrácení vyplacené částky, kterou Komise vydala 30. ledna 2001, bylo v posledním odstavci uvedeno, že vrubopis bude 9. února ještě předložen ke schválení vedoucímu finanční kontroly, aby stěžovatel mohl zaslat své připomínky, jak stanoví čl. 11 odst. 2 nařízení LIFE. Pravomocné oznámení o dlužné částce bylo stěžovateli zasláno 6. března 2001. I když se oznámení nezmiňovalo o možných opravných prostředcích, Komise na tyto prostředky odkazovala ve své další korespondenci se stěžovatelem ze dne 30. srpna 2001.

2.5 Na základě výše uvedeného se veřejný ochránce práv domnívá, že Komise neporušila práva stěžovatele na obhajobu při vystavování příkazu k vrácení části podpory. Za těchto okolností veřejný ochránce práv soudí, že se ukázalo, že postup Komise při vyřizování záležitostí týkajících se tohoto projektu nebyl nejasný a že Komise jednala v souladu s příslušnými předpisy. Veřejný ochránce práv proto dospěl k závěru, že v tomto ohledu nedošlo v dané věci ze strany Komise k nesprávnému úřednímu postupu.

3 Žádost Komise o vrácení části finančních prostředků

3.1 Stěžovatel požaduje, aby Komise odvolala svůj příkaz k inkasu dlužné částky a poukázala závěrečnou platbu na projekt spolu s příslušnými úroky.

3.2 Ve svém prvním stanovisku Komise odůvodnila svou žádost o vrácení podpory tím, že stěžovatel nikdy oficiálně nepředložil návrh na změnu rozhodnutí formou dodatku, aby umožnil vlastníkům lesů zapojit se do projektu jako třetí strana. Instituce poukázala na to, že stěžovatel nebyl schopen prokázat, že výdaje vynaložené vlastníky lesů byly skutečně proplaceny.

3.3 Pokud jde o účast vlastníků lesů jako třetí strany, veřejný ochránce práv zjistil, že technický popis projektu zahrnutý do návrhu příjemce předpokládal jejich spolupráci. Ve dnech 30. října a 4. listopadu 1997 stěžovatel oficiálně informoval pracovníky Komise o připravovaném zapojení vlastníků lesů jako třetí strany do realizace projektu. Veřejný ochránce práv upozorňuje na to, že Komise neposkytla žádný důkaz o tom, že její pracovníci vznesli námitky proti iniciativě stěžovatele.

Co se týče vyúčtování nákladů vynaložených těmito třetími stranami, veřejný ochránce práv se nedomnívá, že by Komise vůbec nevěděla o kritériích, která stěžovatel použil, jak je patrné z jeho faxů instituci ze dne 30. října a 4. listopadu 1997¹¹. Veřejný ochránce práv poukazuje na to, že způsob vyúčtování, který stěžovatel použil v závěrečné zprávě, byl shodný s tím, který použil v dílčí zprávě. Při přijetí dílčí zprávy Komise nejen neměla námitky k jejímu obsahu, ale také ihned

¹⁰ Nařízení rady (EEC) č.1973/92 z 21. května 1992 stanovující finanční nástroje pro životního prostředí (LIFE); Úř. věst. L 206, 22/07/1992 s.1.

¹¹ Text faxu ze dne 30. října 1997, který stěžovatel zaslal úředníkovi Komise odpovědnému za finanční stránku projektu, je zvlášť výmluvný.

„Vážený pane J., jak jsme se vloni v červenci dohodli, v příloze Vám zasílám ‚smlouvu‘ k zdůvodnění spoluúčasti vlastníků na projektu LIFE' 96 ENV/E/512 z hlediska času i zdrojů. Byl bych rád, kdybyste mne informoval, jaký typ písemných dokladů bychom měli uchovávat a jaká případná omezení bychom měli respektovat. [...]“

provedla dílčí platbu. Tím, že tak učinila, jak je uvedeno v čl. 3 odst. 2 přílohy 2 rozhodnutí, Komise zdánlivě schválila obsah finančního výkazu a dílčí zprávu, které příjemce podpory předložil¹².

3.4 Ve své odpovědi na další šetření veřejného ochránce práv Komise zdůraznila svou ochotu zvážit proplacení nákladů, jejichž úhradu stěžovatel nárokuje, a v důsledku toho zastavit příkaz k inkasu pohledávky za předpokladu, že stěžovatel předloží důkazy, že tyto náklady byly vynaloženy efektivně. Ve svých posledních připomínkách stěžovatel vyjádřil svou připravenost přeformulovat finanční část projektu v souladu s požadavky Komise a požádal veřejného ochránce práv o dohled nad tímto postupem, aby bylo zajištěno spravedlivé řešení. Vzhledem k dané situaci se veřejný ochránce práv domnívá, že neexistují důvody k dalšímu šetření této stránky věci.

3.5 Stěžovatel požádal veřejného ochránce práv o dohled nad navrženým postupem. Veřejný ochránce práv upozorňuje na to, že na základě předpisů Komise o finančních postupech zodpovídá za správu dané smlouvy Komise. Stěžovatel však má možnost, pokud to bude považovat za nutné, podat v budoucnu veřejnému ochránci práv novou stížnost.

4 Závěr

Z výsledků šetření, které evropský veřejný ochránce práv provedl, je zřejmé, že ze strany Komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

ANULOVÁNÍ OTÁZEK A ÚDAJNÉ NERESPEKTOVÁNÍ OZNÁMENÍ O VÝBĚROVÉM ŘÍZENÍ

Rozhodnutí o stížnosti 647/2002/OV na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Stručné vylíčení podstatných skutečností podle předkladatele stížnosti:

Stěžovatel se zúčastnil veřejného výběrového řízení COM/A/6/01, ale neuspěl v testu b) pro předběžný výběr, v němž získal pouze 16,842/40 bodů. Stěžovatel poslal výběrové komisi dvě odvolání: dne 10. ledna 2002 žádal o kontrolu opravy testu b) a dne 11. února 2002 zpochybnil způsob opravy. Výběrová komise se rozhodla anulovat tři otázky testu pro předběžný výběr. Stěžovatel tento postup zpochybnil, výběrová komise však odpověděla, že stejné otázky byly anulovány ve všech testech a princip rovnosti tak byl dodržen. V souvislosti s odvoláním zaslala výběrová komise stěžovateli kopii otázek zkušebního testu s klíčem a odpovědi, které uchazeč zatrh. Stěžovatel byl toho názoru, že pět z jeho odpovědí v testu b) bylo také správných, a proto měl získat 22,105/40 bodů místo 16,842/40.

Protože výběrová komise jeho stížnost zamítla, stěžovatel podal 25. března 2002 stížnost veřejnému ochránci práv. Stížnost obsahovala tři obvinění:

- 1 anulováním otázek 9 a 37 testu b) výběrová komise nedodržela princip rovnosti kandidátů;
- 2 výběrová komise nereagovala ve své odpovědi na námitku stěžovatele, že jeho odpovědi na otázky 5, 8, 11, 13 a 25 testu b) také mohly být vyvozeny z textu, který byl kandidátům předložen;
- 3 stěžovatel se domnívá, že výběrová komise nedodržela podmínku bodu VI.D oznámení o výběrovém řízení, protože získal informace o tom, že řada kandidátů, kteří nezískali minimální počet bodů v předvýběrových testech, byla přesto zařazena do seznamu 600 kandidátů, kteří měli být podle oznámení o výběrovém řízení vybráni.

¹²

„[...] dílčí platba bude provedena, jakmile Komise schválí finanční výkaz a příslušnou zprávu předloženou příjemcem dotace [...]“.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Dopisem ze dne 14. prosince 2001 oddělení Admin. A.2 informovalo stěžovatele o výsledcích testů předběžného výběrového řízení. Protože stěžovatel získal 16,842 bodů ze 40 v testu b), který se týkal verbálního a numerického myšlení, a požadované minimum bylo 20 bodů, výběrová komise už neopravovala jeho písemný test v souladu s bodem VI.D oznámení o výběrovém řízení, podle něhož každý výsledek pod minimální bodovou hranicí znamenal vyřazení z výběrového řízení.

Stěžovatel byl také informován, že se výběrová komise rozhodla anulovat jednu z otázek testu a) a otázky 9 a 37 testu b) v důsledku chyb, které objevila po napsání testů. Aby zaručila rovnost kandidátů, vztahovalo se rozhodnutí anulovat tyto otázky na všechny jazykové verze.

Pokud jde o žádost ze dne 18. prosince 2001, byly stěžovateli poskytnuty kopie jeho optického odpovědního archu a správné odpovědi na otázky testu předběžného výběrového řízení.

V dopisu ze dne 10. ledna 2002 stěžovatel zpochybnil kvalitu testu b) stejně jako anulování otázek, protože se domníval, že se tím ve skutečnosti vytvořila nerovnost, která nepříznivě ovlivnila jeho oprávněná očekávání. Ve své odpovědi výběrová komise vysvětlila stěžovateli, co bylo cílem testu verbálního a numerického myšlení, a důvody, které vedly k anulování otázek.

Pokud jde o tvrzení stěžovatele ohledně anulování otázek, Komise se odvolávala na precedenční právo Soudu prvního stupně¹³ a Soudního dvora¹⁴. Podle precedenčního práva se předpokládá, že kandidáti zodpoví všechny otázky, a ne pouze ty, které by si rádi vybrali. Počet a obsah otázek, na které je třeba odpovědět, je proto stejný pro všechny kandidáty. Šance kandidátů zůstávají stejné, jestliže se v pozdější fázi určitý počet otázek vyřadí.

Komise také upozornila na to, že nedošlo k odlišnému hodnocení otázek jako takových, protože za každou otázku byl stejný počet bodů.

Pokud jde o tvrzení, že výběrová komise nevzala v úvahu, že odpovědi stěžovatele na otázky 5, 8, 11, 13 a 25 testu b) také mohly být vyvozeny z obsahu textu, Komise připoměla, že je výběrová komise překontrolovala, ale neumožnilo jí to změnit rozhodnutí o hodnocení testu.

Ohledně tvrzení stěžovatele, že výběrová komise nedodržela bod VI.D oznámení o výběrovém řízení, Komise uvedla, že podmínky uvedené v oznámení o výběrovém řízení byly splněny a že po vyhodnocení testů předběžného výběrového řízení byly opraveny pouze písemné testy těch kandidátů, kteří získali minimální požadovaný počet bodů v každém testu, a nejlepší celkové hodnocení všech testů. Počet kandidátů, kteří získali minimální požadovaný počet bodů v testech oboru 02 výběrového řízení, byl vyšší než uvažovaný počet kandidátů uvedený v oznámení o výběrovém řízení.

Připomínky stěžovatele

Pokud jde o anulování otázek 9 a 37 testu b), stěžovatel se domnívá, že zásada rovnosti zacházení byla porušena, protože anulování zvýhodnilo kandidáty, kteří uvedli špatnou odpověď, zatímco kandidáti, kteří uvedli správnou odpověď, byli penalizováni.

Pokud jde o druhé obvinění, stěžovatel uvádí příklad odpovědi na otázku č. 13, která podle jeho názoru také mohla být z textu vyvozena, a proto nebyla chybná. Zvolil odpověď b), která zněla „en faisant attention a sa technique de respiration, il est possible de reduire sa tension arterielle“. Odpověď b) vybral na základě této informace v textu „il est possible d'obtenir des resultats remarquables par la simple application de techniques respiratoires : diminution de la tension arterielle“. Stěžovatel chce vědět, proč jeho odpověď nebyla správná.

¹³ Rozsudek ze dne 17. ledna 2001, T-189/99, Gerochristos.

¹⁴ Rozsudek P. Giulietti C-263/01 ze dne 13. prosince 2001 (body 35 a 36).

Pokud jde o třetí obvinění, stěžovatel požaduje, aby veřejný ochránce práv prověřil, zda výběrová komise neporušila bod VI.D oznámení o výběrovém řízení, a vyžádal si od Komise seznam kandidátů (a jejich výsledky), kteří úspěšně složili testy pro předběžný výběr.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Po posouzení stanoviska Komise a připomínek stěžovatele se ukázalo, že je třeba dalšího šetření, aby mohlo být rozhodnuto o třetím obvinění stěžovatele. Podle jeho tvrzení by výběrová komise nedodržela bod VI.D oznámení o výběrovém řízení, kdyby podle informací, které stěžovatel získal, mnozí kandidáti, kteří nedosáhli minimální požadovaný počet bodů v oborových testech 02 předběžného výběru, byli zařazeni do seznamu 600 úspěšných kandidátů.

Kontrola spisu

Veřejný ochránce práv proto písemně požádal Komisi, aby mohl zkontrolovat její spis a zejména seznam kandidátů úspěšných v oborových testech 02 předběžného výběru. Kontrola byla provedena pracovníky úřadu veřejného ochránce práv 24. ledna 2003 v objektu Komise v Bruselu (DG ADMIN).

ROZHODNUTÍ

1 Anulování otázek testu pro předběžný výběr

1.1 Stěžovatel tvrdí, že anulováním otázek 9 a 37 testu b) výběrová komise nedodržela zásadu rovnosti mezi kandidáty. Uvádí, že anulováním těchto dvou otázek byla vytvořena nerovnost mezi kandidáty, kteří odpověděli správně, a těmi, kteří na dané otázky odpověděli chybně.

1.2 Komise se odvolávala na precedenční právo Soudu prvního stupně a Soudního dvora, podle něhož mají kandidáti odpovědět na všechny otázky a šance kandidátů zůstávají nezměněny, pokud se později určitý počet otázek vyřadí.

1.3 Ve svém původním rozhodnutí v případech 761/99/BB a 729/2000/OV, které bralo v úvahu zavedené precedenční právo soudů Společenství, se veřejný ochránce práv domnívá, že v případě, že se zjistí, že otázka testu není jednoznačná, je rozhodnutí vyřadit tuto otázku z testu opodstatněné za předpokladu, že tímto vyřazením nebudou dotčeny zájmy kandidátů. Na základě důkazů, které mu byly předloženy, je veřejný ochránce práv toho názoru, že neexistuje nic, co by poukazovalo na to, že v dané věci tato podmínka nebyla splněna, vezme-li se v úvahu, že Komise skutečně vyřadila otázku 9 a 37 testu b) u všech kandidátů.

1.4 Na základě výše uvedeného je zřejmé, že v souvislosti s tímto obviněním nedošlo ze strany Komise k nesprávnému úřednímu postupu.

2 Údajné neuvedení důvodů v odpovědi na tvrzení stěžovatele

2.1 Stěžovatel uvádí, že výběrová komise nezdůvodnila svou odpověď na jeho tvrzení, že jeho odpovědi na otázky 5, 8, 11, 13 a 25 testu b) také mohly být vyvozeny z textu, který byl kandidátům předložen.

2.2 Komise uvádí, že výběrová komise zkontrolovala odpovědi stěžovatele, ale to jí neumožnilo změnit rozhodnutí o hodnocení.

2.3 Veřejný ochránce práv upozorňuje na to, že spor mezi stěžovatelem a Komisí se týká otázky, zda text předložený kandidátům mohl být interpretován způsobem, který umožňoval několik správných odpovědí. Předmětem sporu je proto otázka interpretace příslušného textu. Tato otázka, která se týká samotného obsahu textu, spadá do výlučné pravomoci výběrové komise.

2.4 Vezme-li se dále v úvahu, že podle precedenčního práva Soudního dvora je sdělení hodnocení získaného v různých testech dostatečným sdělením důvodů, na nichž jsou založena rozhodnutí

komise¹⁵, domnívá se veřejný ochránce práv, že výběrová komise jednala v rámci svých pravomocí. Pokud jde o tuto stránku věci, nedošlo ze strany Komise k nesprávnému úřednímu postupu.

3 Údajné porušení podmínek uvedených v oznámení o výběrovém řízení

3.1 Stěžovatel tvrdí, že výběrová komise nedodržela bod VI.D oznámení o výběrovém řízení, protože získal informace, že mnozí kandidáti, kteří nezískali minimální požadovaný počet bodů v oborových testech 02 předběžného výběru, byli přesto zařazeni do seznamu 600 kandidátů uváděných v oznámení o výběrovém řízení.

3.2 Komise uvádí, že počet kandidátů, kteří získali minimální požadovaný počet bodů v oborových testech 02 předběžného výběrového řízení, byl vyšší než 600 kandidátů uváděných v oznámení o výběrovém řízení.

3.3 Co se týče tohoto obvinění, dne 24. ledna 2003 zkontroloval úřad veřejného ochránce práv spis Komise. V průběhu kontroly nejdříve úředníci Komise informovali pracovníky úřadu veřejného ochránce práv, že v Úředním věstníku ze dne 17. října 2001 (C 291 A) byla zveřejněna oprava, v níž byl počet kandidátů změněn. Pokud jde o bod VI.D.1 oznámení o výběrovém řízení, počet byl změněn z 510 na 600 kandidátů, kteří všichni získali nejlepší hodnocení v testech a), b), c) a d) předběžného výběrového řízení.

3.4 Kontrola ukázala, že více než 600 kandidátů získalo minimální požadovaný počet bodů v testech a), b), c) a d) předběžného výběrového řízení. Existoval první seznam 600 nejlepších kandidátů, kteří všichni získali minimální požadovaný počet bodů. Kromě toho existoval další seznam kandidátů, kteří také získali minimální požadovaný počet bodů, ale nebyli mezi 600 nejlepšími kandidáty.

3.5 Na základě výše uvedeného může veřejný ochránce práv potvrdit přesnost informací, které Komise poskytla. Pokud jde o tuto stránku věci, nedošlo ze strany Komise k nesprávnému úřednímu postupu.

4 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že ze strany Komise nedošlo k pochybení v úředním postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

ÚDAJNÁ JAZYKOVÁ DISKRIMINACE

Rozhodnutí o stížnosti 659/2002/IP na Evropskou komisi

STÍŽNOST

V dubnu 2002 podal pan C. jménem sdružení Universala Esperanto-Asocio (dále UEA) stížnost ohledně údajné jazykové diskriminace ze strany některých evropských organizací, které jsou částečně nebo plně financovány Evropskou komisí a které v oznámení o volných pracovních místech uvedly jako požadavek „mateřský jazyk angličtina“ nebo „anglický rodilý mluvčí“. Stěžovatel je toho názoru, že to způsobilo nerovné zacházení s tisíci lidí, kteří nemohli být přijati, přestože měli dostatečnou znalost angličtiny.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel tvrdil, že Komise by měla: (i) uznat diskriminační povahu oznámení o přijímání pracovníků na místa, která jsou oficiálně k dispozici všem občanům, ale která jsou neoficiálně vyhrazena pro anglické rodilé mluvčí; (ii) zamezit financování společností nebo organizací, které diskriminují evropské občany, jejichž mateřským jazykem není angličtina;

¹⁵

Případ C-245/95 P, Parlament v. Innamorati, ECR [1996] I-3423, odstavec 31.

(iii) hledat prostředky a řešení, které by zabránily jazykové diskriminaci ze strany organizací, které Komise částečně nebo plně financuje.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Stanovisko Komise ke stížnosti obsahovalo v krátkosti následující připomínky:

Co se týče první námitky stěžovatele, všechna oznámení o přijímání pracovníků na místa, která jsou oficiálně nebo neoficiálně vyhrazena „rodilým mluvčím“, jsou podle pravidel Společenství o volném pohybu pracovníků nepřijatelná a diskriminující. Otázka, zda bylo volné pracovní místo neoficiálně vyhrazeno pro „rodilého mluvčího“, musí být v každém z případů zodpovězena příslušným soudem.

Nicméně požadavek „dokonalé znalosti“ nelze v zásadě považovat za neslučitelný s právem Společenství¹⁶. V takovémto případě musí zaměstnavatel ospravedlnit potřebu velmi vysoké úrovně znalosti konkrétního jazyka pro dané pracovní místo.

Pracovníci Komise tuto informaci při několika příležitostech sdělili prostřednictvím svých zástupců přímo sdružení UEA (dopisem z 14. května 2001, 20. července 2001, 5. října 2001, 24. ledna 2002 a na schůzce, která se uskutečnila 11. března 2002). Na schůzce, která se konala 24. května 2002, navíc Komise informovala členy Poradního výboru pro volný pohyb pracovníků o nutnosti vyhnout se při formulování oznámení o volných pracovních místech jakékoli diskriminaci. Nabádala je, aby v tomto smyslu informovali všechny potenciálně zainteresované strany, a to v soukromém i veřejném sektoru.

Co se týče druhé námitky stěžovatele, Komise uvedla, že pravidla a zásady pro poskytování grantů uvedená v průvodci grantovou politikou Komise jsou obsažena v novém finančním nařízení¹⁷, které má vstoupit v platnost 1. ledna 2003. V článku 109 je stanoveno, že: „Poskytování grantů musí dodržovat zásady průhlednosti a rovného zacházení (...)“. Pokud se jedná o financování výkonných agentur, o kterém pojednává článek 55 nového finančního nařízení, Komise zdůrazňuje, že se na zaměstnance těchto agentur vztahuje služební řád. Příslušná pravidla obsahují všeobecnou zásadu nediskriminace.

Co se týče třetí námitky stěžovatele, boj proti diskriminaci v jakékoli podobě je prioritou politiky Komise. O případech možné diskriminace způsobené požadavkem, že uchazeči mají být „rodilými mluvčími“ konkrétního jazyka, uvedeným v oznámeních o nabídce zaměstnání zveřejněných zaměstnavateli ze soukromého sektoru a z nevládních organizací, musí individuálně rozhodnout národní soudy a Komise do těchto případů nemůže zasahovat.

Komise kromě toho informovala veřejného ochránce práv, že na základě informací zaslaných sdružením UEA v červenci 2002, které se týkaly několika oznámení o nabídce zaměstnání ze strany belgického státu, která se zdála být diskriminující, zaregistrovala tuto skutečnost jako formální stížnost a obrátil se v tomto ohledu na belgické úřady.

Komise opět zdůraznila, že zasáhla a žádala o přijetí kroků nezbytných k nápravě ve všech případech, kdy byli její pracovníci informováni o tom, že oznámení o nabídce zaměstnání ze

¹⁶ Komise vyjádřila svůj názor na toto téma již v odpovědích na několik písemných dotazů, tj. ve své odpovědi ze dne 21. února 2002 na písemný dotaz E-4100/00: „Předpisy Společenství o volném pohybu pracovníků zakazují nejen otevřenou diskriminaci na základě národnosti nebo státní příslušnosti, ale také skrytou diskriminaci, která má při uplatňování zdánlivě neutrálních kritérií v podstatě tentýž výsledek. Nicméně v případě, že se podmínky vztahují na jazykové znalosti vyžadované vzhledem k povaze obsazeného pracovního místa, se nejedná o diskriminaci (...)“. Odpověď Komise byla uveřejněna v Úř. věst. C 174 E ze dne 19. června 2001, s. 233.

¹⁷ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, Úř. věst. L 248 ze dne 16. září 2002, s.1.

strany organizací, které Komise částečně nebo plně financuje, je diskriminační povahy. Generální ředitelství zaslala organizacím úzce spojeným s Komisí dopisy, v nichž jim důrazně doporučovala zajistit, aby: (i) jazykové kvalifikace pro jakékoli pracovní místo odpovídaly skutečné úrovni znalostí, která je pro výkon dané práce nezbytná; (ii) v případech, kdy je pro určité pracovní místo požadavek dokonalého zvládnutí nějakého jazyka klíčový, bylo používáno obrátů jako „dokonalé zvládnutí“ nebo „důkladná znalost“ raději než „rodilý mluvčí“ nebo „rodný jazyk; (iii) při přijímání pracovníků uplatňovaly politiku rovných příležitostí bez nepřijatelného upřednostňování uchazečů nějaké jazykové nebo národní skupiny. Komise navíc připomněla, že její Generální ředitelství pro zaměstnanost a sociální věci bude ve všech výzvách k předložení nabídek a projektů uvádět větu upozorňující potenciální smluvní partnery na nepřijatelnost podmínky „rodilého mluvčího“. Komise znovu upozorňuje na skutečnost, že Eurostat zvažoval, že do svých standardních podmínek výběrového řízení zahrne klauzuli, aby zajistil, že „účastníci řízení jsou upozorněni na to, že pravidla Společenství pro volný pohyb pracovníků zakazují diskriminaci na základě národnosti nebo státní příslušnosti a že je diskriminující požadovat znalost určitého jazyka na úrovni mateřského jazyka jako podmínku pro ucházení se o zaměstnání“.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách stěžovatel označil stanovisko Komise za neuspokojivé a trval na svém původním tvrzení.

ROZHODNUTÍ

1 Údajná jazyková diskriminace

1.1 Stížnost se týkala údajné jazykové diskriminace ze strany některých evropských organizací, které jsou částečně nebo plně financovány Evropskou komisí a které v oznámení o volných pracovních místech uvedly jako požadavek „mateřský jazyk angličtina“ nebo „anglický rodilý mluvčí“. Stěžovatel tvrdil, že by Komise měla: (i) uznat diskriminační povahu oznámení o přijímání pracovníků na místa, která jsou oficiálně k dispozici všem občanům, ale která jsou neoficiálně vyhrazena anglickým rodilým mluvčím; (ii) zamezit financování společností nebo organizací, které diskriminují evropské občany, jejichž mateřským jazykem není angličtina; (iii) hledat prostředky a řešení, které by zabránily jazykové diskriminaci ze strany organizací, které Komise částečně nebo plně financuje.

1.2 Komise ve svém stanovisku zdůraznila, že všechna oznámení o přijímání pracovníků na místa, která jsou oficiálně nebo neoficiálně vyhrazena „rodilým mluvčím“ jsou z hlediska pravidel Společenství o volném pohybu pracovníků nepřijatelná a diskriminující. Nicméně požadavek „dokonalé znalosti“ nemůže být v zásadě považován za neslučitelný s právem Společenství, ale zaměstnavatel musí odůvodnit, že potřeba velmi dobré znalosti určitého jazyka je pro dané pracovní místo nezbytná.

Co se týče pravidel a zásad pro poskytování grantů, Komise sdělila, že jsou uvedeny v průvodci grantovou politikou Komise a také obsaženy v novém finančním nařízení¹⁸, které má vstoupit v platnost 1. ledna 2003. Článek 109 zní takto: „poskytování grantů musí dodržovat zásady průhlednosti a rovného zacházení. (...)“. Pokud se jedná o financování výkonných agentur, o kterém pojednává článek 55 nového finančního nařízení, Komise zdůrazňuje, že se na zaměstnance těchto agentur vztahuje služební řád. Příslušná pravidla obsahují všeobecnou zásadu nediskriminace.

V souvislosti se třetím požadavkem stěžovatele Komise podrobně vysvětlila opatření, která v tomto směru přijala. K jejímu stanovisku byly přiloženy kopie zásadních dokumentů, které dokládají opatření přijatá Komisí.

¹⁸

Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, Úř. věst. L 248 ze dne 16. září 2002, s.1.

1.3 Veřejný ochránce práv je toho názoru, že se Komise požadavky, které stěžovatel předložil, zabývala a že odpověď, kterou poskytla, je dostatečná. Veřejný ochránce práv uvítal skutečnost, že Komise přijala opatření, kterými chce do budoucna zabránit uveřejňování oznámení o volných pracovních místech, která by diskriminovala uchazeče na základě jazyka. Dále Komisi vyzval, aby ve svém úsilí pokračovala a zesílila boj s diskriminací na základě jazyka a s překážkami volného pohybu pracovníků.

2 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že ze strany Evropské komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

STATUS „TŘETÍHO PILÍŘE EU“ SPRÁVY OSN V KOSOVOU

Rozhodnutí o stížnosti 1256/2002/GG (důvěrné) na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Podle stížnosti podané v červnu 2002 pracoval stěžovatel, německý státní příslušník, jako konzultant v Kosovu nejdříve pro Evropskou agenturu pro obnovu (na základě dvou smluv) a potom pro „pilíř EU Mise OSN pro dočasnou správu v Kosovu“.

Stěžovatel tvrdí, že pilíř EU mu nedal smlouvu a nezaplatil fakturu, kterou mu zaslal. Tuto fakturu ze dne 7. května 2002 obdržel pan Andy Bearpark, zvláštní zástupce generálního tajemníka pro misi OSN v Kosovu, a byla vystavena na částku 55 936,16 eur.

První stížnost (1010/2002/GG) byla vrácena, protože údaje o totožnosti osoby, které se stížnost týkala, nebyly dostatečně specifikovány (čl. 2 odst. 3 Statutu veřejného ochránce práv).

Stěžovatel poté podal novou stížnost (1141/2002/GG), která byla namířena jak proti Evropské agentuře pro obnovu, tak proti pilíři EU, a dokumenty zaslal ve dvou faxech ze dne 17. června (dokumenty týkající se agentury) a 18. června 2002 (dokumenty týkající se pilíře EU). Stížnost byla zaslána agentuře k vyjádření. Co se týče pilíře EU, stěžovatel byl informován, že údaje o totožnosti osoby, které se stížnost týká, stále nebyly dostačující.

Stěžovatel následně informoval veřejného ochránce práv, že jeho stížnost týkající se pilíře EU je namířena proti Komisi. Aby nedošlo ke komplikacím, tento dopis byl zaregistrován jako nová stížnost pod výše uvedeným jednacím číslem.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku vyjádřila Komise tyto připomínky:

Pilíř EU je nedílnou součástí Mise OSN pro dočasnou správu v Kosovu (UNMIK), která byla zřízena rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1244 z 10. června 1999. V čele UNMIK je zvláštní zástupce generálního tajemníka OSN a mise se skládá ze 4 složek („pilířů“) vedených různými odbornými mezinárodními subjekty.

Těmito čtyřmi pilíři jsou:

- Pilíř I: Humanitární záležitosti pod vedením vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR). Pilíř I byl koncem června 2000 vyřazen a nyní je nahrazen operací zaměřenou na justici a policii pod vedením OSN.

- Pilíř II: Občanská správa pod vedením OSN.
- Pilíř III: Demokratizace a budování institucí pod vedením OBSE.
- Pilíř IV: Rekonstrukce, obnova a rozvoj ekonomiky pod vedením EU. Pilíř IV je známý jako „pilíř EU“.

Pilíři EU, který vede pan A. Bearpark, zástupce zvláštního zástupce generálního tajemníka OSN, je svěřeno zabezpečení právního, institucionálního a politického rámce pro rekonstrukci, obnovu a rozvoj ekonomiky Kosova.

Zástupce zvláštního zástupce generálního tajemníka OSN zodpovídá za realizaci navržených činností pilíře EU prostřednictvím správy svého provozního rozpočtu, který je financován Společenstvím.

Článek 1 nařízení Rady (ES) č. 1080/2000 stanoví, že Společenství se má finančně podílet na zřízení a provozu UNMIK. V souladu s tím spočívá účast Komise v tom, že financuje provozní náklady pilíře EU včetně nákladů na mzdy místních a zahraničních zaměstnanců.

Dohoda o poskytnutí grantu mezi Evropskou komisí a pilířem EU v UNMIK specifikuje příspěvek EU, jeho použití a kontrolní mechanismy. Dohody o grantu se podepisují každý rok od roku 2000.

Podle čl. 1 odst. 3 zvláštních podmínek těchto dohod, „organizace přijímá grant a zavazuje se provést tuto operaci na vlastní zodpovědnost“. Čl. 1 odst. 1 obecných podmínek platných pro tyto smlouvy navíc stanoví, že „Společenství neuznává žádnou smluvní spojitost mezi ním a partnerem/partnery organizace nebo mezi ním a subdodavatelem“.

Kromě toho čl. 3 odst. 2 obecných podmínek platných pro tyto dohody stanoví, že „organizace musí na sebe vzít veškerou zodpovědnost vůči třetím stranám“ a že „organizace zbavuje Společenství veškeré zodpovědnosti týkající se jakéhokoli nároku nebo žaloby podané v důsledku porušení předpisů a nařízení organizací nebo zaměstnanci organizace nebo jednotlivci, za které organizace zodpovídá, nebo v důsledku porušení práv třetích stran“.

Na základě výše uvedeného dospěla Komise k závěru, že smluvní vztah mezi předkladatelem stížnosti a pilířem EU v UNMIK nezahrnuje její orgány, které přispívají na provozní náklady jedné ze čtyř složek dočasné správy OSN v Kosovu, ale nezodpovídají za realizaci činností pilíře EU.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel nepředložil žádné připomínky.

ROZHODNUTÍ

1 Údajné neposkytnutí smlouvy a neproplacení faktury pilířem EU

1.1 Stěžovatel, německý konzultant, tvrdí, že mu pilíř EU neposkytl smlouvu a nezaplatil fakturu, kterou mu poslal. Domnívá se, že za chování pilíře EU by měla nést odpovědnost EU.

1.2 Komise vysvětluje, že pilíř EU, v jehož čele stojí pan A. Bearpark, zástupce zvláštního zástupce generálního tajemníka OSN, je nedílnou součástí Mise OSN pro dočasnou správu v Kosovu (UNMIK), která byla zřízena rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1244 z 10. června 1999. Dodává, že zvláštní zástupce generálního tajemníka OSN zodpovídá za realizaci navrhovaných činností pilíře EU prostřednictvím správy provozního rozpočtu pilíře financovaného Společenstvím. Komise poukazuje na dohody o grantech mezi Evropskou komisí a pilířem EU v UNMIK, podle nichž pilíř EU musí převzít veškerou odpovědnost vůči třetím stranám, přičemž EU neuznává žádnou smluvní spojitost mezi ní a partnery nebo subdodavateli pilíře EU. Na základě výše uvedeného zastává Komise názor, že smluvní vztah mezi stěžovatelem a pilířem EU v UNMIK nezahrnuje její orgány, které nenesou žádnou odpovědnost za realizaci aktivit pilíře EU.

1.3 Veřejný ochránce práv se domnívá, že na základě vysvětlení, které Komise poskytla, se její pozice jeví jako opodstatněná.

2 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že ze strany Evropské komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

CESTOVNÍ VÝLOHY A DIETY ÚČASTNÍKŮ VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ

Rozhodnutí o stížnosti 1358/2002/IP na Evropskou komisi

STÍŽNOST

V červenci 2002 podala paní C. veřejnému ochránci práv stížnost na Evropskou komisi, ve které tvrdí, že pravidla přijatá Komisí pro úhradu cestovních výloh účastníků výběrových řízení znevýhodňují účastníky ze vzdálenějších členských států. Podle stěžovatelky jsou tito zájemci znevýhodněni oproti těm, kteří bydlí v blízkosti místa konání výběrového řízení, kterým je obvykle Brusel. Požaduje, aby Komise přijala nová pravidla pro úhradu cestovních výloh a zajistila tak potenciálním účastníkům výběrových řízení skutečnou rovnost příležitostí.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropské komise

Komise připomněla, že se stěžovatelka zúčastnila veřejného výběrového řízení COM/A/9/01, kterým měl být vytvořen rezervní seznam referentů pro oblast ekonomie a statistiky. Po vyhodnocení testů pro předběžný výběr byla stěžovatelka mezi prvními pěti sty úspěšnými kandidáty. Podle bodu I.5 oznámení o výběrovém řízení měla vyplnit přihlášku, která jí byla doručena poštou. Výběrová komise poté prověřila dokumentaci stěžovatelky a informovala ji o tom, že se má dostavit na písemnou část zkoušky, která byla stanovena na 19. července 2002. Stěžovatelka se této zkoušky nezúčastnila.

Co se týče úhrady cestovních výloh, příslušná pravidla jsou stanovena v rozhodnutí 211/95, které bylo přijato vedoucími administrativních orgánů na interinstitucionální úrovni dne 28. března 1996 a které vstoupilo v platnost 1. dubna 1996. Evropská komise zavedla rozhodnutí 221/95 vnitřní směrnici ze dne 15. dubna 1996. Oba texty stanoví obecné zásady poskytování příspěvku na cestovní výlohy a diet externím uchazečům, kteří byli v rámci výběrového řízení pozváni na písemnou část zkoušky. Pokud je vzdálenost mezi místem bydliště uchazeče a místem konání výběrového řízení větší než 300 kilometrů, obdrží účastníci výběrového řízení paušální příspěvek vypočítaný na základě této vzdálenosti. Pokud je vzdálenost 1 500 kilometrů nebo větší, obdrží účastníci výběrového řízení 180 eur. V této fázi výběrového řízení se jedná o finanční spoluúčast formou paušálního příspěvku, a nikoli o plnou úhradou, která bude poskytnuta pouze uchazečům, kteří jsou pozváni na ústní část.

Všechny tyto informace byly obsaženy v dopisu zaslaném stěžovatelce spolu s pozvánkou na písemnou část zkoušky. Byla tedy o podmínkách informována.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách ke stanovisku Komise stěžovatelka zdůraznila, že se Komise nevyjádřila k tvrzení, že pravidla pro úhradu výdajů účastníků veřejných výběrových řízení znevýhodňují uchazeče ze vzdálenějších členských států a zvyhodňují ty, kteří bydlí v blízkosti místa konání výběrového řízení, kterým je obvykle Brusel.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Po pečlivém prozkoumání stanoviska Komise a připomínek stěžovatelky se ukázalo, že bude třeba další šetření. Dne 29. ledna 2003 se proto veřejný ochránce práv písemně obrátil na Komisi. Ve svém dopisu požádal Komisi o vyjádření k připomínkám stěžovatelky, která v nich vyjadřuje názor, že se Komise nevyjádřila k jejímu tvrzení, že příslušná pravidla znevýhodňují uchazeče ze vzdálenějších členských států.

Druhé stanovisko Komise

Komise uvedla, že finanční příspěvek poskytovaný uchazečům pozvaným na písemnou část zkoušky v rámci veřejného výběrového řízení jako úhrada jejich cestovních výloh se vypočítává na základě vzdálenosti mezi místem bydliště uchazeče a místem konání výběrového řízení, pokud je tato vzdálenost alespoň 300 kilometrů. Příspěvek se zvyšuje podle vzdálenosti (za vzdálenost 301 - 800 kilometrů obdrží uchazeči 60 eur; za 801 až 1 500 kilometrů 120 eur a je-li vzdálenost větší než 1 500 kilometrů, obdrží 180 eur).

Tato kritéria jsou objektivní a jsou uplatňována u všech uchazečů stejným způsobem a výhradně na základě vzdálenosti, tedy bez ohledu na ostatní proměnlivé parametry jako jsou životní náklady v různých zemích nebo dopravní spojení mezi místem bydliště jednotlivých uchazečů a místem konání výběrového řízení.

Na základě toho Komise odmítá tvrzení stěžovatelky týkající se diskriminační povahy těchto pravidel.

ROZHODNUTÍ

1 Cestovní výlohy a diety účastníků výběrových řízení

1.1 Stěžovatelka, která se účastnila výběrového řízení COM/A/9/01, tvrdila, že pravidla pro úhradu cestovních výloh účastníků veřejných výběrových řízení přijatá Komisí znevýhodňují uchazeče ze vzdálenějších členských států. Podle stěžovatelky jsou tyto zájemci znevýhodněni oproti těm, kteří bydlí v blízkosti místa konání výběrového řízení, kterým je obvykle Brusel.

1.2 Komise ve svém stanovisku vysvětlila, že příslušná pravidla jsou stanovena v rozhodnutí 211/95, které bylo přijato vedoucími administrativními orgány na interinstitucionální úrovni dne 28. března 1996 a které vstoupilo v platnost 1. dubna 1996. Evropská komise zavedla rozhodnutí 221/95 vnitřní směrnici ze dne 15. dubna 1996. Oba texty stanoví obecné zásady poskytování příspěvku na cestovní výlohy a diet externím uchazečům, kteří byli v rámci výběrového řízení pozváni na písemnou část zkoušky. Pokud je vzdálenost mezi místem bydliště uchazeče a místem konání výběrového řízení větší než 300 kilometrů, obdrží účastníci výběrového řízení paušální příspěvek vypočítaný na základě této vzdálenosti. Pokud je vzdálenost 1 500 kilometrů nebo větší, obdrží účastníci výběrového řízení 180 eur. V této fázi výběrového řízení se jedná o finanční spoluúčast formou paušálního příspěvku, a nikoli o plnou úhradu. Stěžovatelka si toho měla být vědoma vzhledem k tomu, že tato informace byla obsažena v dopisu zasláném stěžovatelce spolu s pozvánkou na písemnou část zkoušky.

1.3 Ve svém druhém stanovisku Komise připomněla pravidla pro poskytování finančního příspěvku uchazečům pozvaným na písemnou část zkoušky v rámci veřejného výběrového řízení jako úhrady jejich cestovních výloh. Zdůraznila, že jsou založena na objektivních kritériích, která jsou uplatňována u všech uchazečů stejným způsobem a to výhradně na základě vzdálenosti, tedy bez ohledu na ostatní proměnlivé parametry jako jsou životní náklady v různých zemích nebo dopravní spojení mezi místem bydliště jednotlivých uchazečů a místem konání výběrového řízení.

1.4 Veřejný ochránce práv si není vědom žádného pravidla nebo ustanovení právních předpisů Společenství, které by vyžadovalo, aby Komise hradila účastníkům veřejných výběrových řízení jejich cestovní výlohy a diety. Pokud se však Komise rozhodne přispět k úhradě těchto výloh, musí zajistit dodržování zásady rovného zacházení. Podmínky pro poskytování příspěvku na cestovní

výlohy a diet uchazečům přijatá Komisí jsou uplatňována u všech uchazečů stejným způsobem a jsou založena na objektivním kritériu vzdálenosti mezi místem jejich bydliště a místem konání výběrového řízení. Systém, který Komise pro poskytování tohoto finančního příspěvku zvolila, je přiměřený a neznevýhodňuje žádného z uchazečů.

1.5 Na základě toho lze říci, že v tomto ohledu nedošlo v dané věci ze strany Komise k nesprávnému úřednímu postupu.

2 Požadavek stěžovatelky

2.1 Stěžovatelka požaduje, aby Komise přijala nová pravidla pro úhradu cestovních výloh, a zajistila tak potenciálním účastníkům výběrových řízení skutečnou rovnost příležitostí.

2.2 Vzhledem k závěrům v bodě 1.5 tohoto rozhodnutí nepovažuje veřejný ochránce práv za nutné se tímto případem dále zabývat.

3 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že ze strany Evropské komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

ÚDAJNÁ DISKRIMINACE PŘI FUNKČNÍM ZAŘAZENÍ INSPEKTORA JADERNÉ BEZPEČNOSTI

Rozhodnutí o stížnosti 1365/2002/OV (důvěrné) na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Podstatné skutečnosti uvedené stěžovatelem:

Stěžovatel se zúčastnil veřejného výběrového řízení COM/B/1015 (B5/B4 inspektoři jaderné bezpečnosti pro Euratom) pro státní příslušníky nových členských států, které v roce 1996 organizovala Komise. Když byl stěžovatel v květnu 2000 jmenován do funkce, byl zařazen do kategorie B4, což bylo nejvyšší zařazení, které výběrové řízení uvádělo. Stěžovatel má velmi dlouhou praxi a vysokoškolské vzdělání technického směru, které je vyšší, než bylo na místo požadováno.

Stěžovatel se domnívá, že zařazením na místo kategorie B4 byl diskriminován, a to z následujících důvodů:

Za prvé uplatnila Komise v tomto výběrovém řízení vyšší věkový limit, protože výběrové řízení bylo organizováno pro občany z nových členských států. Stěžovatel podotýká, že z tohoto důvodu mělo být rozpětí mezi jednotlivými stupni (B5–B1) širší, aby zohlednilo osoby s delší praxí.

Za druhé se přibližně rok předtím uskutečnila tři veřejná výběrová řízení pro státní příslušníky nových členských států (se vzděláním v oblasti ekonomiky a správy nebo aplikované informatiky COM/B/951, COM/B/952 a EUR/B/72), která umožňovala zařazení do kategorií B1 až B5. Na jaře roku 2002 přijal Euratom do zaměstnání úředníka kategorie B1 na základě výběrového řízení COM/B/951. Kdyby se stěžovatel zúčastnil tohoto dřívějšího výběrového řízení, patrně by byl s ohledem na svou praxi zařazen do kategorie B1.

Aby podpořil svůj nárok na vyšší zařazení, odvolává se stěžovatel na rozhodnutí evropského veřejného ochránce práv v případě 109/98/ME, v němž Komise přijala doporučení veřejného ochránce práv v podobném případě údajné diskriminace při funkčním zařazení inspektorů pro rybolov z různých výběrových řízení.

Stěžovatel podal stížnost Komisi na základě článku 90 služebního řádu. Dne 25. května 2002 byl informován, že Komise jeho žádost o přehodnocení funkčního zařazení zamítla. Ve své odpovědi Komise uvedla, že případ 109/98/ME se týkal pracovníků na dobu určitou a Euratom nepotřeboval vypisovat výběrové řízení na úředníky kategorie B3/B2 nebo B1. Stěžovatel proto podal svou stížnost veřejnému ochránci práv a požaduje, aby na základě principu rovného zacházení získal vyšší zařazení.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku Komise nejprve připomněla okolnosti případu. Stěžovatel úspěšně absolvoval výběrové řízení COM/B/1015 (Úř. věst. C 179 A z 22. června 1996), které bylo pořádáno pro inspektory jaderné bezpečnosti kategorie B5/4 a týkalo se rakouských, finských a švédských státních příslušníků. Seznam rezerv vytvořený z úspěšných kandidátů byl sestaven 17. července 1997. Stěžovatel byl přijat do zaměstnání v květnu 2000 po skončení období rozšíření a na základě odborné praxe byl zařazen do kategorie B4 stupeň 3, což je podle předpisů pro danou skupinu maximální možné zařazení.

Ve své stížnosti se stěžovatel odvolává na jiné výběrové řízení v rámci rozšíření, které bylo pořádáno pro kategorie B1 a B 3/2, a na rozhodnutí 109/98/ME, které se vztahovalo na tři pracovníky zaměstnané na dobu určitou na pozici inspektorů pro rybolov. Také zmiňuje výběrové řízení, které bylo vyhlášeno v době, kdy do EU vstupovalo Španělsko a Portugalsko.

V době rozšiřování se musí Komise snažit zachovat rovnováhu mezi potřebami svých úřadů a požadavky na nábor státních příslušníků z nových členských států pro různé kategorie v rámci kariérní struktury. Z tohoto důvodu pořádala Komise pro občany nových členských států výběrová řízení na místa kategorií B1, B3/2 a B5/4, která pokrývají obecnější obory (obecná správa, informační technologie, účetnictví, veřejné finance a audit, archivy, dokumentace a knihovny). Vyšší věkový limit byl všeobecně povolen u výběrových řízení při vstupu Rakouska, Finska a Švédska. Při organizaci těchto výběrových řízení se předpokládalo, že většina úspěšných kandidátů bude z výběrových řízení na místa kategorie B 5/4. Kromě těchto řízení Komise pořádala specializovanější výběrová řízení na místa kategorie B5/4 pro laboranty, ošetřovatelky a inspektory jaderné bezpečnosti. Je třeba poznamenat, že stejný postup byl zachován při vstupu Španělska a Portugalska.

Analogie s případem tří inspektorů pro rybolov, kterou uvádí stěžovatel, není na místě. V tomto případě Komise, přestože trvala na tom, že jednala zcela v souladu s právem, výjimečně přistoupila na smírné řešení navržené evropským veřejným ochráncem práv s ohledem na různé úrovně výběru inspektorů pro rybolov. Mimo to Komise uvádí, že se stěžovatel nezmiňuje o tom, zda vůbec podal přihlášku do některého z obecnějších výběrových řízení organizovaných pro kategorie B1 nebo B3/2. Komise dospěla k závěru, že zařazení stěžovatele je na základě výběrového řízení správné.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel uvedl, že požadavkem, na který se Komise odvolává (provést nábor státních příslušníků nových členských států do různých kategorií pracovních míst kariérní struktury), bylo zajistit, aby zkušení pracovníci z nových členských států získali takové zařazení, které zhodnocuje jejich praxi před vstupem členského státu do EU a před tím, než konkrétní pracovník mohl získat místo v EU.

Stěžovatel poznamenává, že vysvětlení, kterým Komise zdůvodnila své rozhodnutí použít toto pravidlo na osm výběrových řízení a omezit tři jiná řízení na kategorii B5/B4, je, že obecnější obory budou vyžadovat větší rozsah zařazení, zatímco specializovanější obory, jako například obor stěžovatele (inspektor jaderné bezpečnosti), budou mít menší rozsah funkčního zařazení pracovníků. Stěžovatel konstatoval, že toto vysvětlení není konzistentní a není závažným objektivním důvodem, který by ospravedlňoval odlišné zacházení. Proto jde o porušení principu rovnosti.

Stěžovatel dále poukazuje na to, že „potřeba pracovišť“ zmíněná Komisí v souvislosti s omezením rozsahu zařazení B5/B4 u některých výběrových řízení v souvislosti s rozšířením nemůže být považována za závažný objektivní důvod pro ospravedlnění rozdílu v zacházení. Stěžovatel uvádí, že Euratom zaměstnává zkušené inspektory v kategoriích B1/B2 a že zkušení pracovníci jsou přínosem pro všechna pracoviště. Těžko může někdo tvrdit, že na jiných pracovištích existovala větší potřeba úředníků B1/B2 než v Euratomu.

Stěžovatel uvedl, že Komise přijala smírné řešení veřejného ochránce práv ve věci 109/98/ME a souhlasila se změnou zařazení inspektorů pro rybolov, protože měli mimořádně dlouhou praxi. Stěžovatel proto požádal Komisi, aby udělala totéž i v jeho případě, protože i on má mimořádně dlouhou praxi. Kvůli svému poměrně vysokému věku se dostal do zvláště nepříznivé situace v důsledku diskriminační politiky, kterou Komise při funkčním zařazování provádí.

ROZHODNUTÍ

1 Nárok na funkční zařazení vyšší než kategorie B4

1.1 Stěžovatel tvrdí, že podle principu rovného zacházení by měl být zařazen do vyšší kategorie než B4. Na podporu svého nároku stěžovatel uvádí, že Komise v tomto výběrovém řízení uplatnila vyšší věkový limit, protože bylo organizováno pro státní příslušníky nových členských států, a že se přibližně rok předtím konala tři veřejná výběrová řízení pro státní příslušníky nových členských států (se vzděláním v oblasti ekonomiky a správy nebo aplikované informatiky – COM/B/951, COM/B/952 a EUR/B/72), která umožňovala zařazení do kategorií B1 až B5. Stížnost se také odvolává na rozhodnutí veřejného ochránce práv ve věci 109/98/ME.

1.2 Pro občany nových členských států Komise organizovala výběrová řízení na místa v kategoriích B1, B3/2 a B5/4, která pokrývají obecnější obory (obecná správa, informační technologie, účetnictví, veřejné finance a audit, archivy, dokumentace a knihovny). Kromě těchto výběrových řízení Komise organizuje specializovanější výběrová řízení na místa kategorie B5/4 pro laboranty, ošetřovatelky a inspektory jaderné bezpečnosti. Dále Komise poukazuje na to, že případ stěžovatele a případ tří inspektorů pro rybolov, na které se stěžovatel odvolává, nelze považovat za srovnatelné.

1.3 Veřejný ochránce práv poznamenává, že princip rovnosti zacházení stanovený v čl. 5 odst. 3 služebního řádu je obecné pravidlo, které je součástí právních předpisů platných pro evropskou veřejnou správu. K diskriminaci, která je v rozporu s tímto pravidlem, dochází, když shodné nebo srovnatelné situace nejsou posuzovány stejně a diskriminace není objektivně opodstatněná¹⁹.

1.4 V případě 109/98/ME, na který se stěžovatel odvolává, veřejný ochránce práv zjistil, že došlo k porušení principu rovného zacházení, protože inspektoři pro rybolov byli přijímáni na místa v kategoriích B5/B4, zatímco a) jiní inspektoři pro rybolov, které už Komise zaměstnala na základě dřívějších výběrových řízení, byli zařazeni do kategorií B3, B2 a B1 a b) nedávno vyhlášené výběrové řízení uvádělo nábor inspektorů pro rybolov v kategorii B3/B2. Stěžovatel požaduje, aby zjištění veřejného ochránce práv byly použity obdobně v jeho případě.

1.5 Veřejný ochránce práv se domnívá, že vysvětlení rozdílného zařazení do kategorií pro specializované a obecné obory kategorie B, které Komise podala, se jeví jako logické. Kromě toho na základě informací, které má veřejný ochránce práv k dispozici, nic nenasvědčuje tomu, že by inspektoři pro jadernou bezpečnost z různých výběrových řízení byli posuzováni odlišně. Srovnání, které stěžovatel provádí, se týká na jedné straně nábory inspektorů pro jadernou bezpečnost v kategorii B, na druhé straně nábory úředníků kategorie B se vzděláním v ekonomicko-správních oborech nebo v aplikované informatice (COM/B/951, COM/B/952 a EUR/B/72). Je zřejmé, že tyto případy nejsou srovnatelné a nemohou být proto považovány za východisko pro rozhodnutí o respektování principu rovnosti zacházení.

¹⁹ Viz případ T-92/96, Monaco v. Parlament, [1997] ECR-SC IA-195; II-573, odstavec 54; Případ T-109/92, [1994] ECR-SC, II-105, odstavec 87.

1.6 Za těchto okolností se veřejný ochránce práv domnívá, že rozhodnutí Komise o funkčním zařazení stěžovatele neporušuje princip rovného zacházení. Veřejný ochránce práv proto neshledává na straně Komise nesprávný úřední postup.

2 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že ze strany Komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

ODMÍTNUTÍ POTVRZUJÍCÍ ŽÁDOSTI O PŘÍSTUP VEŘEJNOSTI K DOKUMENTŮM V RÁMCI POSTUPU DLE ČLÁNKU 226

Rozhodnutí o stížnosti 1437/2002/IJH na Evropskou komisi

STÍŽNOST

V červenci 2002 byla veřejnému ochránci práv podána stížnost na rozhodnutí Komise odmítnout potvrzující žádost o přístup veřejnosti k dokumentům.

Stěžovatel utrpěl finanční ztrátu na Lloydově pojistném trhu ve Spojeném království. Podal stížnost Komisi na úřady Spojeného království kvůli neprovedení směrnice 73/239.

Komise vyšetřovala stížnost jako ochránce Smlouvy. Dne 20. prosince 2001 poslala v souladu s postupem dle článku 226 ES oficiální výzvu vládě Spojeného království.

Stěžovatel požádal o zpřístupnění oficiální výzvy v souladu s nařízením 1049/2001. Komise zamítla žádost na základě toho, že by zveřejnění výzvy mohlo ohrozit řádné vedení šetření dle článku 226 ES ve věci porušení Smlouvy.

Stěžovatel protestuje proti odmítnutí Komise zveřejnit oficiální výzvu a argumentuje tím, že ministerstvo financí Spojeného království konstatovalo, že proti zveřejnění této výzvy nemá námítky.

Stěžovatel zdůraznil, že jeho stížnost veřejnému ochránci práv se vztahuje pouze na otázku přístupu veřejnosti k dokumentům a netýká se toho, jak Komise řešila jeho stížnost na úřady Spojeného království.

Veřejný ochránce práv je seznámen s tím, že stěžovatel zaslal petici týkající se úřadů Spojeného království a společnosti Lloyd's také Evropskému parlamentu.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Stanovisko Komise lze shrnout takto:

Stěžovatel je jedním ze soukromých investorů („XXX“) na Lloydově pojistném trhu, který utrpěl značné finanční ztráty a podal stížnost na úřady Spojeného království, že řádně nezavedly směrnici 73/239/EHS o přímém pojištění jiném než životním.

Dne 11. ledna 2002 stěžovatel písemně vyjádřil uspokojení nad tím, že Komise zahájila proti Spojenému království formální řízení ve věci porušení Smlouvy. Také se dotazoval, o které části směrnice 73/239 se jedná a zda oficiální výzva Komise úřadům Spojeného království je přístupná veřejnosti.

Ve své odpovědi poslal generální ředitel pro vnitřní trh stěžovateli kopii příslušné tiskové zprávy a vysvětlil, že by zveřejnění oficiální výzvy ovlivnilo průběh vyšetřování ve věci porušení Smlouvy. Tato výjimka z práva na přístup veřejnosti k dokumentům je uvedena v čl. 4 odst. 2, třetí odrážka nařízení 1049/2001.

Dne 5. února 2002 stěžovatel podal potvrzující žádost a argumentoval tím, že v daném případě převažuje zájem veřejnosti na zveřejnění. V této fázi Komise ještě neobdržela odpověď úřadů Spojeného království na svou oficiální výzvu. Generální tajemník potvrdil původní rozhodnutí.

Případ společnosti Lloyd's je velmi složitý a citlivý. Vyšetřování Komise ve věci možného porušení Smlouvy ze strany Spojeného království stále probíhá. Zveřejnění dokumentů vyměňovaných s úřady Spojeného království by mělo nepříznivý vliv na vedení tohoto vyšetřování. V současné době Komise zkoumá nové právní předpisy, které se staly součástí celkové reformy regulace finančního trhu ve Spojeném království podle zákona o finančních službách a trzích z roku 2000. Komise by neměla pouze kontrolovat, zda byla směrnice správně převedena do národní legislativy, ale spíše zda je národní právo správně aplikováno. Konečným cílem je zajistit plný soulad s právem Společenství. Tento proces vyžaduje ovzduší vzájemné důvěry, které by bylo zveřejněním dokumentů týkajících se šetření ohroženo.

Námítka stěžovatele, že ministerstvo financí Spojeného království nemá výhrady vůči zveřejnění oficiální výzvy, je nesprávná. Stěžovatel zaslal zprávu z novin „The Mail on Sunday“ z 10. března 2002, která obsahuje tuto zmínku: „Ministerstvo financí, které bude reagovat na obvinění Komise koncem dubna, popřelo, že by odmítalo předat svou odpověď, pokud jí nebude zaručeno utajení“. Tato informace se jasně týká odpovědi úřadů Spojeného království, a ne výzvy Komise. Komise navíc požádala úřady Spojeného království, aby zrušily důvěrnost v rámci dalších žádostí o zveřejnění dokumentů, které se týkají vyšetřování porušení úředního postupu, ale ty tak neučinily.

Soud prvního stupně uznal v několika rozsudcích potřebu zachovat důvěrnost při šetření porušení Smlouvy, a tudíž hájil odmítnutí poskytnout přístup k dokumentům souvisejícím s takovými šetřeními²⁰. Přestože toto precedenční právo odkazuje na rozhodnutí Komise 94/90, zůstává v platnosti, protože znění příslušné výjimky je zachováno v nařízení 1049/2001. Jediným novým rysem je potřeba posoudit míru zájmu veřejnosti na zveřejnění a újmu, kterou takové zveřejnění způsobí.

Soulad s právními předpisy Společenství je důležitým veřejným zájmem, který jasně převyšuje zájem široké veřejnosti na přístup k dokumentům vzniklým a zasláným v průběhu vyšetřování. Veřejnost je tiskovými zprávami informována o zahájení šetření ve věci porušení Smlouvy a o klíčových otázkách stížnosti.

Zájem „XXX“ nebo dalších stran, kterých se zpřístupnění dokumentů ze šetření porušení Smlouvy týká, není veřejným zájmem na zveřejnění. Stěžovatel má právo být informován o postupu vyšetřování zahájeného na základě jeho stížnosti, a to v souladu s kodexem jednání, který byl přijat Komisí a týká se zacházení se stížnostmi²¹.

Právní kroky za účelem získání náhrady ztrát, které utrpěl stěžovatel a jiná XXX, by měly být podniknuty u anglických soudů. Komise se pouze může pokusit zajistit, aby se Spojené království řídilo právními předpisy Společenství a nakonec podat žalobu na Spojené království u Soudního dvora. Soudní dvůr může rozhodnout, že Spojené království nerespektuje ustanovení Smlouvy. Rozsudek Soudního dvora konstatující takové porušení by posílil pozici stěžovatele u anglického soudu. Komise mezitím dala jasně najevo, že bude plně spolupracovat s anglickými soudními orgány, jestliže bude předvolána, aby svědčila nebo předložila důkazy.

²⁰ Případ T-105/95, WWF UK v. Komise, [1997] ECR II-313, bod 63; Případ T-309/97, Bavarian Lager v. Komise, [1999] ECR II-3217, bod 46; Případ T-191/99, Petrie a jiní v. Komise, [2001] ECR II-3677, bod 68.

²¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a evropskému veřejnému ochránci práv o vztazích se stěžovatelem ohledně porušení práva Společenství COM(2002) 141 z 20. března 2002, 2002 Úř. věst. C 244/5.

Připomínky stěžovatele

Stanovisko stěžovatele lze v krátkosti vyjádřit takto:

Na údajné nedodržení směrnice 73/239 bylo zasláno mnoho stížností Komisi a petič Evropskému parlamentu. Odmítáním průhlednosti brání Komise stěžovatelům a žalobcům hájit svůj případ, protože nevědí, co na svou obhajobu uvedla vláda Spojeného království, a tak nejsou schopni poskytnout protiargumenty nebo uvést zavádějící prohlášení na pravou míru.

Odpovědi vlády Spojeného království Komisi se budou nutně silně opírat o informace poskytnuté společností Lloyd's. To velmi znepokojuje stěžovatele a předkladatele petič, protože v minulosti společnost Lloyd's neříkala celou pravdu.

Pokračující utajování korespondence vede k podezření, že by neobstála při kontrole veřejnosti. Jestliže došlo k porušení, jak je možné, že se v něm pokračovalo (a stále se pokračuje) tak dlouho? Zveřejnění korespondence by odstranilo dojem, že poškození „XXX“ jsou záměrně značně znevýhodňováni.

Kromě toho je korespondence z let 1977/78 mezi Komisí a vládou Spojeného království týkající se zavádění směrnice 73/239 stará 25 let a sotva může být tajná.

Na údajné porušení směrnice už byla podána žaloba u soudů ve Spojeném království a byla zamítnuta jako neopodstatněná. Tento problém je *res iudicata*, což znamená, že rozsudek nemůže být změněn jinak než Soudním dvorem.

Dodatečný dopis stěžovatele

Dne 18. února 2003 požádal stěžovatel veřejného ochránce práv, aby vzal v úvahu tato fakta:

Při slyšení v Petičním výboru komisař Bolkestein uvedl, že Komise bude vyšetřovat pouze současná podezření z porušení směrnice 73/239 a dřívější porušení nebudou brána v úvahu. Stížnosti a petice od finančně poškozených členů společnosti Lloyd's, kterých bylo Komisi a Evropskému parlamentu zasláno velké množství, se týkají prohřešků v minulosti. Spravedlnosti pro členy společnosti Lloyd's nelze dosáhnout u soudů Spojeného království bez předchozího rozsudku Soudního dvora, který by konstatoval, že vláda Spojeného království pochybila.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Po pečlivém prozkoumání stanoviska Komise a připomínek stěžovatele se ukázalo, že bude třeba dalšího šetření.

Veřejný ochránce práv se písemně obrátil na Komisi ohledně argumentu stěžovatele, že odpovědi vlády Spojeného království Komisi se budou nutně opírat o informace poskytnuté společností Lloyd's. Veřejný ochránce práv poukázal na to, že pokud tomu tak je, znamená argument stěžovatele, že by důvěrnost mohla negativně ovlivnit průběh řízení podle článku 226 vzhledem k tomu, že informace získané Komisí prostřednictvím úřadů Spojeného království nepodléhají kritickému přezkumu.

Veřejný ochránce práv proto požádal Komisi o poskytnutí dalších informací týkajících se postupů používaných k prověření správnosti informací v postupu dle článku 226.

Dopisem ze dne 6. března 2003 požádal veřejný ochránce práv Komisi, aby také odpověděla na dopis stěžovatele ze dne 18. února 2003.

Odpověď Komise

Odpověď Komise lze shrnout takto:

Obecný problém

Pokud jde o obecnou otázku týkající se možnosti stěžovatelů vyjadřovat se k argumentům členských států, Komise by ráda připomněla jasné stanovisko soudu²², že jednotlivci nejsou stranami soudního řízení podle článku 226 ES, a proto se nemohou dovolávat práva na řádné a spravedlivé projednání na základě principu audi alteram partem.

V rámci soudního řízení podle článku 226 jsou informace poskytnuté členskými státy prověřovány příslušnými odděleními Komise, stejně jako všechny ostatní zdroje informací včetně těch, které poskytl stěžovatel, tak, aby instituce mohla učinit rozhodnutí v souladu s právem Společenství.

Jak soud uvedl ve výše zmíněném precedenčním právu, instituce Společenství vyžívají při rozhodování dokumenty pocházející od třetích stran, pokud mohou být tato rozhodnutí adekvátně zdůvodněna, a tak zajištěna průhlednost rozhodovacího procesu a důvěra občanů v úřady Společenství. Adekvátním zdůvodněním se rozumí, že pokud instituce vychází z dokumentu třetí strany, musí vysvětlit obsah takového dokumentu a zdůvodnit jeho výběr jako podkladu pro své rozhodnutí.

Komise je toho názoru, že důvěrnost informací, kterou mohou členské státy v průběhu vyšetřování porušení Smlouvy od Komise očekávat, nesmí být zbavena své podstaty, a tudíž by měla být při zvěřejňování informací nalezena rovnováha v rámci uplatňování výše uvedené povinnosti.

Případ stěžovatele

Původní případ porušení Smlouvy, s nímž je spojen případ stěžovatele, se týká údajného porušení řádného uplatnění ustanovení směrnice 73/239 na finanční regulaci a dohled nad společností Lloyd's, konkrétně s ohledem na opatření týkající se kontroly účtů a platební schopnosti.

Tento typ případu je složitější než ty, které se týkají zavedení směrnice, protože podstatou není jen rozhodnout, zda byl právní text řádně vyhlášen, ale spíše to, zda příslušné úřady členských států správně aplikovali národní právo, které zavádí požadavky EU.

Komise sdělila své obavy úřadům Spojeného království, nejprve prostřednictvím dvou podrobných dotazníků, pak oficiální výzvou a doplňující oficiální výzvou z ledna 2002. Ačkoliv Komise obdržela informaci od úřadů Spojeného království a ne od společnosti Lloyd's, chápe obavy stěžovatele, že úřady Spojeného království se budou silně opírat o informace poskytnuté společností Lloyd's.

Ačkoliv Komise nemá důvod pochybovat o přesnosti informace získané od úřadů Spojeného království, má možnost ověřit si ji těmito prostředky:

- Příslušné oddělení Komise může požádat stěžovatele o další informace a vysvětlení. To lze získat běžnou cestou, např. poštou, faxem nebo telefonicky či e-mailem. V některých případech se úředníci Komise scházejí se stěžovateli.
- Komise obdržela stížnosti od většího počtu stran. Ačkoliv mají stěžovatelé obvykle stejné připomínky, některé strany jsou o určitých bodech informovány lépe než ostatní. S ohledem na potřebu používat omezené prostředky efektivně se Komise ve svém ověřování nebo vysvětlování určitých bodů zaměřuje na stěžovatele, kteří mají v daném okamžiku nejvíce informací. Úředníci Komise se scházejí s ostatními stěžovateli a s jejich odbornými poradci, aby prodiskutovali konkrétní hlediska. Je běžné, že úředník vede při hledání informace dlouhé telefonické rozhovory nebo rozsáhlou e-mailovou korespondenci. Navíc má Komise často více informací než kterýkoliv jednotlivý stěžovatel, protože je získává z různých zdrojů.
- Existují další zdroje informací k ověření přesnosti. Nejdůležitější z nich jsou rozsudky soudů Spojeného království týkající se společnosti Lloyd's. Tyto případy se sice týkají různých stran a různých problémů, nicméně rozsudky mohou poskytnout důležité věcné informace. Je třeba zmínit také petice Evropskému parlamentu ohledně společnosti Lloyd's, z nichž některé jsou velmi rozsáhlé: jedna petice je na sedmi stranách formátu A4.

22

Případ T-191/99, Petrie UK v. Komise, [2001] ECR II-3677.

- Komise také prověřovala nebo studovala celou řadu dalších dokumentů. Tyto dokumenty zahrnovaly oficiální zprávy vypracované parlamentem Spojeného království, zprávy společnosti Lloyd's vyžádané vládou Spojeného království, zprávy vypracované za společnost Lloyd's, zprávy z kárných řízení se společností Lloyd's, odbornou literaturu a také články z novin a časopisů.
- Komise má také přístup k interním odborným posudkům technických záležitostí, jako jsou např. kontrolní opatření a právní problémy.

Komise je tedy schopna do značné míry doložit přesnost získaných informací, přestože je povinna respektovat důvěrnost dle článku 226 ES a nemá formální pravomoc předvolávat svědky a zasílat obsílkové dokumenty.

Problém minulých pochybení

Komise uznává, že zlepšení regulačního a kontrolního systému u společnosti Lloyd's bylo dosaženo prostřednictvím zákona o finančních službách a trzích z roku 2000, který vstoupil v platnost 1. prosince 2001.

Cílem řízení ve věci porušení Smlouvy je zjednat nebo obnovit slučitelnost národního práva s právem EU, a ne rozhodovat o minulé slučitelnosti nebo neslučitelnosti. Proto se velké množství probíhajících šetření Komise týká zkoumání a rozborů zavádění nového systému podle zákona o finančních službách a trzích z roku 2000.

Komisař Bolkestein vystoupil 22. ledna 2003 před Petičním výborem a zdůraznil, že právní kroky směřující k náhradě škod mohou být přijaty jen na národní úrovni. Precedenční právo Soudního dvora navíc potvrzuje, že cílem řízení ve věci porušení Smlouvy podle článku 226 ES je pouze ukončit nedodržování práva Společenství členským státem a ne konstatovat in abstracto, že v minulosti došlo k porušení.

Připomínky stěžovatele

Stanovisko stěžovatele lze v krátkosti vyjádřit takto:

Nedostatek průhlednosti znamená, že se stěžovatel nemůže bránit proti nesprávným tvrzením v odpovědích vlády Spojeného království Komisi.

Tím, že Komise uznává, že zákon o finančních službách a trzích z roku 2000 přinesl zlepšení v oblasti regulace a dohledu, vlastně jen nepřímou přiznala, že před přijetím tohoto zákona byla směrnice 73/239 porušena.

Komise by měla vydat odůvodněné stanovisko, ve kterém bude uvedeno, že vláda Spojeného království nebyla v souladu s právem Společenství po dobu téměř 30 let.

ROZHODNUTÍ

1 Úvodní poznámka

1.1 Stěžovatel v závěrečných připomínkách znovu tvrdí, že Komise zavinila zpoždění v zavádění směrnice 73/239 ve vztahu k Lloydovu pojišťovacímu trhu. Stěžovatel požaduje, aby Komise vydala odůvodněné stanovisko, ve kterém bude uvedeno, že vláda Spojeného království nebyla v souladu s právem Společenství po dobu téměř 30 let.

1.2 Veřejný ochránce práv považuje za nevhodné oddalovat rozhodnutí případu kvůli vyšetřování tohoto nového tvrzení a požadavku. Stěžovatel má možnost podat novou stížnost veřejnému ochránci práv.

2 Odmítnutí zveřejnit oficiální výzvu ze dne 20. prosince 2001

2.1 Stěžovatel zažádal u Komise o zpřístupnění oficiální výzvy, kterou Komise zaslala vládě Spojeného království 20. prosince 2001. Výzva se týkala směrnice 73/239 a jejího porušení ve vztahu k Lloydovu pojišťovacímu trhu. Stěžovatel protestuje proti odmítnutí Komise dopis zveřejnit a argumentuje tím, že ministerstvo financí Spojeného království prohlásilo, že proti zveřejnění výzvy nic nenamítá.

Stěžovatel také argumentuje tím, že odpovědi vlády Spojeného království Komisi budou silně ovlivněné informacemi od společnosti Lloyd's, která v minulosti neuváděla zcela pravdivé údaje.

2.2 Podle názoru Komise by zveřejnění oficiální výzvy znemožnilo vedení šetření ve věci údajného porušení Smlouvy. Platí tudíž výjimka z práva veřejnosti na přístup k informacím uvedená v čl. 4 odst. 2, třetí odrážka nařízení 1049/2001²³.

Komise namítá, že případ společnosti Lloyd's je velmi složitý a citlivý a že šetření možného porušení Smlouvy Spojeným královstvím stále pokračuje. Zveřejnění dokumentů vyměňovaných s úřady Spojeného království by mělo nepříznivý vliv na vedení tohoto vyšetřování. Konečným cílem je zajistit plný soulad s právem Společenství. Tento proces vyžaduje ovzduší vzájemné důvěry, které by bylo zveřejněním dokumentů týkajících se šetření ohroženo. Námitka stěžovatele, že ministerstvo financí Spojeného království nemá výhrady vůči zveřejnění oficiální výzvy, je nesprávná. Komise požádala úřady Spojeného království, aby v souvislosti s dalšími požadavky na zveřejnění dokumentů, které se týkají šetření ve věci porušení Smlouvy, zrušily označení „důvěrné“, ale ty tak neučinily.

Komise také namítá, že ověřovala přesnost informací poskytnutých úřady Spojeného království a použila mnoho ověřených vnějších zdrojů stejně jako odborných interních posudků technického rázu.

2.3 Veřejný ochránce práv uvedl, že čl. 4 odst. 2 nařízení 1049/2001 stanovuje, že instituce odmítnou přístup k dokumentu, pokud by jeho zveřejnění narušilo ochranu „účelu kontrol, vyšetřování a revizí“, pokud však nepřevažuje zájem veřejnosti na zveřejnění. V rozsudku o rozhodnutí Komise 94/90 (nahrazeno nařízením 1049/2001) dospěl Soud prvního stupně k závěru, že snaha dosáhnout smírného řešení sporu mezi Komisí a členským státem by mohla být důvodem odmítnutí zpřístupnit oficiální oznámení, navržené v souvislosti s článkem 226 jednání²⁴. Pokud jde o otázku převažujícího zájmu veřejnosti na zveřejnění, o kterém je pojednáno níže v bodě 2.5, je veřejný ochránce práv toho názoru, že vzhledem k výše zmíněnému precedenčnímu právu mohla Komise logicky dojít k závěru, že má právo odmítnout přístup veřejnosti k dotyčné oficiální výzvě. Veřejný ochránce práv však připomíná, že nejvyšším právním orgánem Společenství je Soudní dvůr.

2.4 Pokud jde o argumenty týkající se stanoviska úřadů Spojeného království, veřejný ochránce práv soudí, že zatímco Komise se musí řídit příslušnou výjimkou podle nařízení 1049/2001, nezdá se, že by snaha o smírné řešení mohla ospravedlnit odmítnutí přístupu, jestliže dotyčný členský stát souhlasil se zveřejněním. Veřejný ochránce práv však nevidí důvod zpochybňovat argument Komise, že úřady Spojeného království v tomto případě se zveřejněním nesouhlasí.

2.5 Vzhledem k tomu, že stěžovatel není schopen opravit možné zavádějící informace, které Komise získala, veřejný ochránce práv nejprve zdůrazňuje, že Soud prvního stupně konstatoval, že jednotlivci nejsou strany soudního řízení podle článku 226 ES a z toho důvodu se nemohou dovolávat práva na řádné a spravedlivé projednání na základě principu audi alteram partem.²⁵

²³ Nařízení 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, 2001 Úř. věst. L 145/43.

²⁴ Případ T-191/99, Petrie a ostatní v. Komise, [2001] ECR II-3677, bod 68.

²⁵ Ibid. odstavec 70

Veřejný ochránce práv však uvádí, že příslušná výjimka podle nařízení 1049/2001 platí, „pokud nepřevažuje zájem veřejnosti na zveřejnění.“ Veřejný ochránce práv je toho názoru, že se stěžovateli podařilo prokázat značný zájem veřejnosti na zveřejnění daného dokumentu, které veřejnosti umožní ověřit si přesnost informací poskytovaných Komisí, a tím zvýšit účinnost postupu podle článku 226. Veřejný ochránce práv soudí, že vzhledem k současnému stavu práva Společenství a k existenci jiných možností ověření informací, na něž se Komise odvolává, Komise mohla v tomto případě dojít k logickému závěru, že nepřevažuje zájem veřejnosti na zveřejnění. Veřejný ochránce práv však připomíná, že nejvyšším právním orgánem Společenství je Soudní dvůr.

2.6 Pokud jde o tuto stránku stížnosti, veřejný ochránce práv neshledává, že by vzhledem k výše uvedeným skutečnostem došlo k nesprávnému úřednímu postupu.

2.7 Veřejný ochránce práv připomíná, že stěžovatel žádal pouze o zpřístupnění oficiální výzvy ze dne 20. prosince 2001 a že Komise vysvětlila, že podstata současného řízení dle článku 226 souvisí se situací, která nastala poté, co zákon o finančních službách a trzích z roku 2000 vstoupil v platnost.

3 Rozsah vyšetřování podle článku 226 ES

3.1 V dodatečném dopisu odeslaném v průběhu šetření stěžovatel tvrdí, že šetření podle článku 226 ES by se mělo zabývat minulými i současnými porušeními směrnice.

3.2 Komise tvrdí, že cílem řízení podle článku 226 ES ve věci porušení Smlouvy je zjednat nebo obnovit kompatibilitu národního práva s právem EU a ne rozhodovat o minulé kompatibilitě nebo nekompatibilitě.

3.3 Veřejný ochránce práv uvádí, že podle Soudního dvora je účelem tohoto prejudiciálního postupu podle článku 226 ES umožnit členskému státu, aby sám vyhověl požadavkům Smlouvy, případně aby zdůvodnil svůj postoj²⁶. Veřejný ochránce práv se proto domnívá, že Komise je oprávněna zaměřit šetření podle článku 226 na to, zda k porušení práva Společenství došlo poté, co zákon o finančních službách a trzích z roku 2000 vstoupil v platnost. Veřejný ochránce práv proto neshledává nesprávný úřední postup ve vztahu k tomuto bodu stížnosti.

4 Závěr

Na základě šetření veřejného ochránce práv se ukázalo, že ze strany Komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

ÚDAJNÁ NEPŘÍMÁ DISKRIMINACE NA ZÁKLADĚ VĚKU VE VEŘEJNÉM VÝBĚROVÉM ŘÍZENÍ

Rozhodnutí o stížnosti 1536/2002/OV (důvěrné) na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Podstatné skutečnosti uvedené stěžovatelem:

Stěžovatel se chtěl účastnit veřejného výběrového řízení COM/A/2/02 pořádaného Komisí (GŘ pro zemědělství, rybolov a životní prostředí) na místa pomocných referentů (A8). V oznámení o výběrovém řízení bylo uvedeno, že se týká kandidátů, kteří dosáhli požadovaného vysokoškolského vzdělání po září 1997. Stěžovatel se domnívá, že tato podmínka představuje diskriminaci na základě věku, protože získal diplom v roce 1994 a nemohl se tak výběrového řízení zúčastnit.

²⁶

Případ C-191/95, Komise v. Německo [1998] ECR I-5449, odstavec 44.

Proto podal dne 28. srpna 2002 stížnost veřejnému ochránci práv, v níž tvrdí, že požadavek vysokoškolského vzdělání ukončeného po roce 1997 podmiňující přípuštění k výběrovému řízení, který byl uveden v oznámení o výběrovém řízení, představuje diskriminaci na základě věku.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku Komise uvedla, že výběrové řízení COM/A/2/02, uveřejněné v Úředním věstníku dne 25. července 2002, bylo pořádáno za účelem náboru pomocných referentů A8. Termín pro odevzdání žádosti byl 27. září 2002. Bod II.2 oznámení o výběrovém řízení stanoví, že se nepožaduje odborná praxe, ale podmínkou pro účast v řízení je, aby kandidáti měli vysokoškolské studium ukončené po 27. září 1997 nebo postgraduální studium v daném oboru ukončené po 27. září 1999.

Komise se domnívá, že pokud jde o uvedení výrazu „čerstvé diplomy“ ve výběrovém řízení na zaměstnance kategorie A8, podmínky tohoto oznámení o výběrovém řízení jsou širší než v minulosti a znamenají, že diplom umožňující účast v řízení (tj. diplom o ukončení studia v oboru přímo souvisejícím s oborem uvedeným v oznámení o výběrovém řízení) musel být získán během posledních pět let. Dříve to byly tři roky. Nynější oznámení o výběrovém řízení navíc uvádí alternativní podmínku, že diplom o specializaci uchazeč získal v posledních třech letech. Není nutné, aby diplom o odborné specializaci následoval hned po ukončení vysokoškolského vzdělání, ale může být součástí doplňujícího vzdělání v rámci odborné praxe kandidáta.

Komise také chtěla poukázat na to, že cílem daného výběrového řízení byl nábor pomocných referentů A8, což je základní pracovní zařazení kategorie A. Požadavek získání diplomu v nedávné minulosti je podmínkou vyplývající z povahy pracovních míst, která mají být obsazena, jak veřejný ochránce práv uvedl ve svém závěru v bodě 1.4 rozhodnutí o společné stížnosti 428/98/JMA a 464/98/JMA. U základních kategorií Komise hledá nejnovější neboli „čerstvé“ znalosti.

Pokud jde o údajnou věkovou diskriminaci týkající se „čerstvosti“ diplomu, Komise chtěla zdůraznit, že nejen mladí lidé, ale také starší osoby, které začaly studovat později, splňují tyto podmínky, pokud ukončily studium v posledních pěti letech.

Výběrové řízení navíc probíhalo paralelně s řízením COM/A/1/02, a tak každý, kdo nezískal základní vysokoškolský diplom v posledních pěti letech nebo diplom o odborné specializaci v posledních třech letech, se mohl výběrového řízení COM/A/1/02 účastnit. Podmínka odborné praxe se vztahuje na místo referenta, kde se vyžadují tři roky odborné praxe. Protože není uveden žádný věkový limit, nejde o věkovou diskriminaci, ale pouze o požadavek vycházející z povahy obsazovaného místa.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel nepředložil žádné připomínky.

ROZHODNUTÍ

1 Údajná diskriminace na základě věku

1.1 Stěžovatel tvrdí, že podmínka ukončeného vysokoškolského vzdělání po září 1997 pro účast ve výběrovém řízení, uvedená v oznámení o výběrovém řízení, představuje diskriminaci na základě věku.

1.2 Komise naproti tomu tvrdí, že veřejné výběrové řízení COM/A/2/02 bylo pořádáno za účelem náboru pomocných referentů A8. Komise uvedla, že klauzule o „čerstvých diplomech“ vychází z povahy místa, jež má být obsazeno. Pokud jde o údajnou věkovou diskriminaci vyplývající z této podmínky, Komise se domnívá, že nejen mladí lidé, ale také starší osoby, které začaly studovat později, splňují tyto podmínky, pokud ukončili studium v posledních pěti letech. Komise dále

argumentuje tím, že osoby, které nezískaly vysokoškolský diplom v posledních pěti letech nebo diplom o odborné specializaci v posledních třech letech, se mohly přihlásit do současně probíhajícího výběrového řízení COM/A/1/02, v jehož rámci byla požadována odborná praxe.

1.3 Jak shodně stanoví soudy Společenství, při náborů úředníků Společenství je nutné dodržovat zásadu rovnosti jako jednoho ze základních principů práva ES. Tato zásada vyžaduje, aby srovnatelné situace nebyly řešeny odlišně, pokud pro tuto odlišnost neexistují objektivní důvody. A proto se s kandidáty v podobných situacích nesmí zacházet odlišně, pokud k tomu neexistují ospravedlnitelné důvody²⁷.

1.4 To, že Komise použila údajně nepřímou diskriminační klauzuli v oznámení o podmínkách výběrového řízení COMA/2/02, tj. datum, ke kterému uchazeči o místa kategorie A8 získali vysokoškolský diplom nebo diplom o odborné specializaci, by se mělo zakládat na objektivních důvodech. Toto zdůvodnění by mělo veřejnému ochránci práv umožnit posoudit, zda bylo v pravomoci Komise zařadit tento typ podmínky.

1.5 Komise odůvodňuje použití uvedené klauzule povahou práce, kterou má pomocný referent vykonávat. Protože se u referentů A8 nepředpokládá před nástupem žádná praxe v oboru, stanovila instituce datum, do kterého měli kandidáti ukončit studium nebo specializované studium. „Čerstvost“ diplomu je proto speciální podmínka založená na povaze místa, které má být obsazeno.

1.6 Dále se ukázalo, že starší kandidáti, kteří získali diplomy nebo diplomy o odborné specializaci v poslední době, se výběrového řízení mohli také zúčastnit. Navíc se kandidáti, kteří neobdrželi vysokoškolský diplom nebo diplom o odborné specializaci v posledních pěti nebo třech letech, mohli účastnit současně probíhajícího výběrového řízení COM/A/1/02, v jehož rámci byla požadována odborná praxe. Veřejný ochránce práv proto považuje důvody uvedené Komisí za přijatelné. Také omezení stanovená touto klauzulí se jeví jako přiměřená účelu, kterým bylo více se zaměřit na budoucí kandidáty A8.

1.7 Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že zavedením podmínky založené na „čerstvosti diplomu“ kandidátů na místa kategorie A8 jednala Komise v mezích své pravomoci. Proto veřejný ochránce práv v tomto případě neshledal nesprávný úřední postup.

2 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že ze strany Komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

ODMÍTNUTÍ KOMISE POSKYTNOUT PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM PŘEDLOŽENÝM ČLENSKÝMI STÁTY

Rozhodnutí o stížnosti 1753/2002/GG (důvěrné) na Evropskou komisi

Následuje krátké shrnutí rozhodnutí, které z důvodu jeho rozsahu není možné publikovat celé. Úplný text rozhodnutí v německém a anglickém jazyce lze nalézt na internetových stránkách veřejného ochránce práv: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/021840.htm>

V březnu roku 2002 požádal stěžovatel, občan Irska, Komisi o přístup k určitým dokumentům v souladu s nařízením (ES) č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise²⁸.

²⁷ Případ T-42/91, Hoyer v. Komise [1994], ECR-SC II-297; Případ T-44/91, Smets v. Komise [1994], ECR-SC II-319.

²⁸ Úř. věst. L 145/43 ze dne 31. května 2001.

Dokumenty byly stěžovateli poskytnuty s výjimkou dvou dopisů, které zaslalo Irsko Komisi podle čl. 27 odst. 1 Šesté směrnice, a oznámení Irska podle čl. 27 odst. 5 uvedené směrnice. Komise stěžovateli oznámila, že přístup k dokumentům nelze umožnit, protože irské daňové orgány požádaly, aby tyto dokumenty nebyly veřejnosti zpřístupněny.

Stěžovatel namítl, že Komise nejednala správně, když mu odmítla umožnit přístup k těmto dokumentům, protože jejich uveřejněním by nedošlo k poškození žádného ze zájmů uvedených v nařízení 1049/2001, a že Komise porušila procesní pravidla stanovená v rozhodnutí 2001/937²⁹. Stěžovatel proto tvrdil, že by Komise měla své rozhodnutí přehodnotit.

V průběhu šetření veřejného ochránce práv vyjádřila Komise názor, že postupovala v souladu s předpisy a že byla nejen oprávněna věc konzultovat s vnitrostátními orgány, od kterých dané dokumenty pocházely, ale že byla dokonce povinna tak učinit. Uvedla také, že kdyby se domnívala, že by zveřejnění dokumentů bylo škodlivé, neobrátila by se na irské orgány a odmítla by je zpřístupnit. Smyslem tohoto omezení bylo zohlednit význam dokumentu podle vnitrostátních právních předpisů a vyhnout se tak nesrovnalostem mezi různými systémy zajišťování průhlednosti ve Společenství a v jednotlivých členských státech.

V rozhodnutí o tomto případě veřejný ochránce práv nejprve uvedl, že se stěžovateli nepodařilo prokázat, že rozhodnutí Komise neumožnit přístup bylo nesprávné, a v jednání Komise v tomto ohledu neshledal veřejný ochránce práv nesprávný úřední postup.

Veřejný ochránce práv také uvedl, že Komise jednala s ohledem na podstatu případu správně, přestože porušila vlastní procesní pravidla stanovená v rozhodnutí 2001/937. Ve skutečnosti by bylo možné tvrdit, že pokud by Komise jednala v souladu se svými vlastními procesními pravidly, provinila by se nesprávným úředním postupem. Veřejný ochránce práv proto dospěl k názoru, že v tomto případě není na místě posuzovat porušení vlastních pravidel ze strany Komise jako nesprávný úřední postup. Aby v budoucnu k podobným situacím nedocházelo, učinil veřejný ochránce práv následující poznámku:

Ze šetření veřejného ochránce práv vyplývá, že procesní pravidla přijatá Komisí v rozhodnutí 2001/937/ES, ESUO, Euratom ze dne 5. prosince 2001, kterým se mění její jednací řád, a zejména čl. 5 odst. 4 tohoto řádu, nejsou vypracována s přesností, jež je nezbytná pro to, aby odrážela podstatná ustanovení v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise. Veřejný ochránce práv by proto považoval za užitečné, kdyby Komise tato ustanovení znovu přezkoumala. Odpovídající pravidla přijatá Radou v rozhodnutí ze dne 29. listopadu 2001, kterým se mění jednací řád³⁰ (a zejména čl. 2 odst. 1 přílohy III, který tímto rozhodnutím Rada k jednacímu řádu přidala) může v této souvislosti posloužit jako užitečný příklad.

POSTUP EVROPSKÉ KOMISE PŘI VYŘIZOVÁNÍ ŽÁDOSTI O MÍSTO DELEGOVANÉHO NÁRODNÍHO ODBORNÍKA

Rozhodnutí o stížnosti 172/2003/IP na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Stížnost se týká způsobu, jakým Komise vyřizovala žádost o místo delegovaného národního odborníka.

V září roku 2001 zaslalo Generální ředitelství pro vnitřní trh Evropské komise (dále jen DG MARKT) stálým zastoupením Komise v členských státech čtyři oznámení o volných místech delegovaných

²⁹ Rozhodnutí 2001/937/ES, ESUO, Euratom ze dne 5. prosince 2001, kterým se přijímají prováděcí pravidla nařízení 1049/2001 pro Komisi, Úř. věst. 2001 L 345, s. 94

³⁰ Úř. věst. L 313/40 ze dne 30. listopadu 2001.

národních odborníků (dále jen DNO) ve čtyřech samostatných odděleních. Stěžovatel se ucházel o místo v oddělení D/1, „Volný pohyb zboží“.

V dopisu ze dne 16. ledna 2002 bylo stěžovateli oznámeno, že jeho žádost o místo neměla úspěch. V dopisu bylo uvedeno: „S Vaším životopisem se seznámili pracovníci DG, ale s lítostí Vám musím oznámit, že Vaše žádost nebyla úspěšná. Údaje o Vás však budou v každém případě uchovány po dobu jednoho roku.“

Dne 11. února 2002 stěžovatel písemně požádal Komisi: i) aby mu sdělila důvod zamítnutí jeho žádosti; ii) aby mu sdělila jméno vybraného kandidáta a (iii) aby mu umožnila přístup ke kopiím všech souvisejících dokumentů.

Ve své odpovědi ze dne 13. března 2002 Komise uvedla, že dopis ze dne 16. ledna 2002 měl pozdrzovací charakter a informoval účastníky o tom, že údaje o nich bude Komise uchovávat po dobu jednoho roku. Orgán zdůraznil, že v dané fázi nebyl proveden žádný výběr a že vzhledem k vnitřní restrukturalizaci příslušného oddělení není jisté, zda bude místo DNO v brzké době obsazeno. Komise dále uvedla, že oznámení o volném pracovním místě není pro orgán závazné a orgán se může rozhodnout místo neobsadit.

Dne 2. dubna 2002 stěžovatel zaslal Komisi další dopis. Zdůraznil v něm, že v dopisu Komise ze dne 16. února 2002 bylo jasně uvedeno, že jeho žádost nebyla úspěšná. Podle názoru stěžovatele to znamenalo, že výběrové řízení již proběhlo. Dále dospěl k závěru, že Komise měla informovat uchazeče o všech rozhodnutích přijatých v rámci daného řízení. Ve své odpovědi ze dne 8. května 2002 Komise zopakovala své stanovisko uvedené v dopisu ze dne 13. března 2002.

V dopisu ze dne 4. září 2002, kterým Komise odpovídala na další dopis stěžovatele ze dne 18. června 2002, bylo uvedeno, že: i) na místo v oddělení D/1 obdržela Komise tři žádosti včetně žádosti stěžovatele; ii) na základě změny vnitřní struktury DG MARKT a opětovného zvážení rozdělení lidských zdrojů bylo rozhodnuto místo DNO v oddělení D/1 neobsadit; iii) na základě uvedeného oznámení o volném pracovním místě DG MARKT funkci DNO neobsadila; iv) vzhledem k tomu, že rozhodnutí neobsadit danou funkci nemělo písemnou formu, není možné umožnit stěžovateli přístup k takovému dokumentu, jak požaduje ve svém dopisu ze dne 11. února 2002. DG MARKT dále vyjádřilo své politování nad tím, že dopis, který zaslalo uchazečům v lednu 2002, byl standardní dopis, jehož prostřednictvím jsou kandidáti informováni, že jejich žádost nebyla přijata. V tomto případě by bylo vhodnější uchazečům vysvětlit, že se Komise rozhodla funkci neobsadit, a toto rozhodnutí zdůvodnit.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel namítl, že Evropská komise porušila zasláním dopisu ze dne 16. ledna 2002 zásady řádné správní praxe, neboť dopis obsahoval chybné informace. Dále Komisi obvinil z toho, že mu neumožnila přístup k dokumentům souvisejícím s jejím rozhodnutím neobsadit funkci DNO.

Stěžovatel také žádal náhradu ve výši 100 000 eur za hmotnou a morální újmu, kterou měl utrpět.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropské komise

Ve svém stanovisku Komise připomněla faktická východiska stížnosti a vyslovila následující připomínky:

Stěžovatel byl jedním ze tří uchazečů, kteří žádali o místo DNO poté, co v září 2001 DG MARKT zveřejnilo oznámení o volných pracovních místech. Všem uchazečům, kteří žádali o dané místo, bylo standardním dopisem oznámeno, že nebyli úspěšní. Komise připustila, že informace uvedené v dopisu byly pro stěžovatele zavádějící, jelikož mohli dospět k závěru, že na místo byl vybrán jiný uchazeč.

Ve svém dopisu ze dne 13. března 2002, který byl odpovědí na dopis stěžovatele ze dne 11. února 2002, pracovníci Komise stěžovateli podrobně vysvětlili rozhodnutí Komise neobsadit místo DNO.

Dne 2. dubna 2002 zaslal stěžovatel Komisi další dopis, ve kterém uvedl, že informace o volném místě vzbudila oprávněná očekávání, že bude na toto místo vybrán. Uvedl také, že mu bylo oznámeno, že na místo byl vybrán jiný uchazeč. Požádal proto znovu o přístup k dokumentům souvisejícím s rozhodnutím neobsadit místo DNO.

Príslušní pracovníci Komise odpověděli stěžovateli dne 8. května 2002 a potvrdili stanovisko uvedené v dopisu ze dne 13. března 2002. Dále připomněli, že Komisi nevzniká uveřejněním informace o volném pracovním místě povinnost toto místo obsadit.

Dne 18. června 2002 podal stěžovatel Komisi stížnost v souladu s Kodexem řádné správní praxe; stížnost vzal na vědomí generální tajemník a byla zaregistrována pod číslem jednacím A/330162. Generální ředitel DG MARKT na tuto stížnost odpověděl dne 4. září 2002. Potvrdil platnost informací uvedených v dopisu ze dne 13. března 2002 a zdůraznil, že oddělení D/1 DG MARKT na místo DNO, na které se vztahovalo oznámení o volném místě ze září 2001, nikoho nepřijalo. Generální ředitel se znovu omluvil za skutečnost, že stěžovatel obdržel pouze standardní dopis, v němž mu bylo oznámeno, že jeho přihláška nebyla úspěšná. Zároveň však zdůraznil, že informace o uchování údajů o stěžovateli v databázi DG MARKT byla pravdivá.

Stěžovatel se dopisem ze dne 7. října 2002 proti odpovědi na svou stížnost (A/330162) odvolal a požádal o přístup k určitým dokumentům.

Generální tajemník Komise ve své odpovědi ze dne 12. listopadu 2002 připustil, že se v průběhu daného řízení vyskytly nedostatky, avšak prohlásil, že tyto nedostatky byly napraveny vysvětlením, které bylo stěžovateli poskytnuto později.

Dne 15. listopadu 2002 poskytlo DG MARKT stěžovateli tyto dokumenty: kopii sdělení pana M., generálního ředitele DG MARKT, pro pana R., generálního ředitele pro administrativu (DG ADMIN), ze dne 24. října 2001 o změně struktury DG MARKT, která vyústila ve spojení oddělení D/1 a D/2; kopii sdělení DG ADMIN pro DG MARKT ze dne 19. listopadu 2001, kterým byly předány tři přihlášky na místo DNO v oddělení D/1, a kopie dopisů (z nichž byly odstraněny osobní údaje) adresované zbývajícím dvěma uchazečům o místo DNO, které se shodovaly s dopisem, jenž byl odeslán stěžovateli dne 16. ledna 2002.

Komise uznala, že odpověď, která byla stěžovateli odeslána dne 16. ledna 2002, neobsahovala úplné a přesné odůvodnění, proč nebyl stěžovatel vybrán. Komise se omluvila již ve svém dopisu ze dne 13. března 2002. Zdůraznila však, že zveřejnění oznámení o volném místě DNO nemůže v uchazečích budit oprávněná očekávání, že budou na místo vybráni. Pracovníci ve funkci DNO jsou financováni z rozpočtové kapitoly A-7003. Každému generálnímu ředitelství je přidělena část rozpočtu, kterou ředitelství spravuje decentralizovaným způsobem. Rozhodnutí o vytvoření nebo přesunu pracovního místa DNO nevyžaduje žádné zvláštní formality. Rozhodnutí zaměstnat DNO je obvykle přijato na základě žádosti příslušného generálního ředitelství podané na Generální ředitelství pro personál a administrativu. V tomto konkrétním případě nebyla tato žádost podána, protože bylo rozhodnuto místo neobsadit.

Na závěr Komise uvedla, že ve věci registračního čísla na dopisech zaslaných dne 16. ledna 2002 neúspěšným uchazečům o místo DNO není schopna vysvětlit existenci shodného registračního čísla (238) na dvou z nich. Podle Komise byla nejpravděpodobnějším důvodem skutečnost, že dva z dopisů byly předloženy k podpisu v téže složce, zatímco třetí (s registračním číslem 240) byl předložen ve zvláštní složce.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách stěžovatel v podstatě trval na své stížnosti.

Stěžovatel dále poukázal na to, že je nepřijatelné, aby Komise nebyla schopna odpovídajícím způsobem vysvětlit, proč bylo na dvou dopisech zaslaných dne 16. ledna 2002 neúspěšným

uchazečům shodné registrační číslo, zatímco třetí dopis měl číslo odlišné. Stěžovatel dospěl k názoru, že tuto skutečnost je možné vysvětlit tak, že obsah uvedených dopisů nebyl totožný.

Stěžovatel zopakoval námitky uvedené ve své stížnosti a nadále žádal náhradu.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Po pečlivém prozkoumání stanoviska Komise a připomínek stěžovatele se ukázalo, že bude třeba další šetření. Dopisem ze dne 10. listopadu 2003 proto veřejný ochránce práv požádal Komisi, aby mu poskytla přístup ke svému spisu.

Dne 25. listopadu 2003 si pracovníci úřadu veřejného ochránce prohlédli spis Komise. Spis Komise obsahoval dokumenty související s úpravou organizační struktury DG MARKT, dokumenty související s pracovními místy DNO v DG MARKT, vnitřní korespondenci mezi různými odděleními Komise související s případem a korespondenci mezi Komisí a stěžovatelem. Pracovníci Komise poskytli úřadu veřejného ochránce práv také seznam míst DNO od roku 2000, přestože tento seznam nebyl součástí příslušné složky. Z tohoto seznamu vyplývalo, že do oddělení D/1 nebyl přijat žádný DNO. Úřad veřejného ochránce práv obdržel také kopii všech dopisů odeslaných z DG MARKT dne 16. ledna 2002 s registračními čísly 238, 239 a 240. Co se týče těchto dokumentů, které jsou na přání Komise považovány za důvěrné, vysvětlili zástupci Komise, že v případech, kdy je několik odesílaných dopisů založeno na tomtéž standardním dopisu s identickým obsahem, se pro všechny takové dopisy používá jedno registrační číslo. V korespondenci jednoho oddělení či dokonce jediného úředníka se však může v registračních číslech vyskytnout „mezera“. Příčinou toho je skutečnost, že celé DG používá tentýž systém ADONIS pro registrační čísla. To znamená, že jakmile někdo zaregistruje odesílaný dopis, přijde na řadu další číslo.

ROZHODNUTÍ

1 Postup Komise při vyřizování žádosti stěžovatele

1.1 Stěžovatel se ucházel o místo delegovaného národního odborníka v DG MARKT v oddělení D/1 „Volný pohyb zboží“ uveřejněné v oznámení DG MARKT o volných místech, které bylo rozesláno stálým zastoupením Komise v září 2001. V dopisu ze dne 16. ledna 2002 bylo stěžovateli oznámeno, že jeho žádost o místo nebyla úspěšná.

Ve své stížnosti stěžovatel tvrdil, že Evropská komise porušila zasláním dopisu ze dne 16. ledna 2002 zásady řádné správní praxe, neboť dopis obsahoval chybné informace.

1.2 Komise ve svém stanovisku uznala, že informace uvedené v dopisu ze dne 16. ledna 2002 byly zavádějící a že na základě tohoto dopisu mohl stěžovatel dospět k závěru, že na místo DNO byl vybrán jiný uchazeč.

1.3 Zásady řádného úředního postupu vyžadují, aby orgány a instituce uváděly pro svá rozhodnutí srozumitelné a přesné důvody. V tomto případě Komise uznala, že její dopis ze dne 16. ledna 2002 byl pro stěžovatele zavádějící.

Veřejný ochránce práv uvádí, že v dopisu ze dne 4. září 2002 a dále ve svém stanovisku zasláném veřejnému ochránci práv Komise stěžovateli vysvětlila důvody, na jejichž základě se rozhodla neobsadit místo DNO, a omluvila se za zavádějící dopis ze dne 16. ledna 2002.

1.4 Během zkoumání spisu Komise, které provedli pracovníci úřadu evropského veřejného ochránce práv, nebyly objeveny žádné skutečnosti, které by zpochybnilly vysvětlení podané Komisí.

1.5 Na základě výše uvedeného nepovažuje veřejný ochránce práv za nutné v šetření tohoto aspektu případu dále pokračovat.

2 Žádost stěžovatele o přístup k dokumentům

2.1 Ve své stížnosti stěžovatel tvrdil, že mu Komise neumožnila přístup k dokumentům souvisejícím s jejím rozhodnutím neobsadit místo DNO.

2.2 Komise ve svém stanovisku uvedla, že DG MARKT dne 15. listopadu 2002 předalo stěžovateli veškeré existující dokumenty související s daným řízením: kopii sdělení od pana M., generálního ředitele DG MARKT, pro pana R., generálního ředitele pro administrativu (DG ADMIN), o změně struktury DG MARKT, která vyústila ve spojení oddělení D/1 a D/2, kopii sdělení DG ADMIN pro DG MARKT ze dne 19. listopadu 2001, kterým byly předány tři žádosti o místo DNO v oddělení D/3, a kopie dopisů (z nichž byly odstraněny osobní údaje) adresované zbývajícím dvěma uchazečům o místo DNO, které se shodovaly s dopisem, jenž byl odeslán stěžovateli dne 16. ledna 2002.

2.3 Pracovníci úřadu veřejného ochránce provedli kontrolu spisu Komise. Ve spisu nebylo nalezeno žádné písemné rozhodnutí Komise místo neobsadit. Ukázalo se, že kromě dokumentů, které Komise poskytla stěžovateli, spis neobsahoval žádné další dokumenty související s tímto rozhodnutím. Během kontroly bylo prokázáno, že kopie dopisů, v nichž byly zakryty osobní údaje a které byly stěžovateli zaslány, odpovídaly dopisům, které Komise zaslala zbývajícím dvěma uchazečům.

2.4 Na základě výše uvedeného dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že Komise se v tomto ohledu případu nedopustila nesprávného úředního postupu.

3 Žádost stěžovatel o náhradu

3.1 Stěžovatel požadoval náhradu ve výši 100 000 eur za hmotnou a morální újmu.

3.2 Ve svém stanovisku Komise zdůraznila, že zveřejnění oznámení o volném místě DNO nemůže v uchazečích budit oprávněná očekávání, že budou na místo vybráni.

3.3 Vzhledem k výše uvedeným závěrům o obviněních ze strany stěžovatele dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že stěžovatel nepředložil žádné důkazy prokazující újmu, kterou mu zavádějící dopis ze dne 16. ledna 2002 údajně způsobil.

4 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že ze strany Evropské komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

PŘÍSTUP K OPRAVENÉMU PROTOKOLU O ZKOUŠCE V RÁMCI VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ POŘÁDANÝCH KOMISÍ

Rozhodnutí o stížnosti 324/2003/MF na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Stěžovatel podal 7. února 2003 stížnost evropskému veřejnému ochránci práv.

Podle stěžovatele jsou podstatné následující skutečnosti:

Stěžovatel je úředníkem Evropské komise. Zúčastnil se výběrového řízení COM/C/1/01 zveřejněného v Úředním věstníku C 251A dne 11. září 2001, které organizovala Evropská komise, aby vytvořila rezervní seznam pomocných úředních sil pro oblast finančního řízení a účetnictví. Úspěšně složil testy pro předběžný výběr a účastnil se písemné části zkoušky. V dopisu z 13. prosince 2002 informovala Komise stěžovatele o tom, že nebyl připuštěn k ústní zkoušce, protože v testu d) získal pouze 17 ze 40 bodů, zatímco požadované minimum bylo 20 bodů.

V e-mailu ze dne 18. prosince 2002 žádal stěžovatel Komisi o kopii svého opraveného testu a o správné znění jeho výsledků, aby zjistil, jaké chyby udělal. Dne 10. ledna 2003 Komise stěžovateli poslala kopii jeho písemné části zkoušky bez jakýchkoli oprav a spolu s ní hodnotící arch.

V e-mailu z 16. ledna 2003 stěžovatel Komisi sdělil, že žádal o zaslání kopie testu s vyznačenými opravami, ale že obdržel pouze kopii testu bez jakýchkoli oprav. V dopisu z 29. ledna 2003 Komise odpověděla, že poskytla všechny informace související s testem, které jsou kandidátům přístupné.

Dne 7. února 2003 předal stěžovatel stížnost evropskému veřejnému ochránci práv. Uvedl, že mu Evropská komise nepřístupila jeho vlastní písemnou část zkoušky s vyznačenými opravami z výběrového řízení COM/C/1/01. Dále tvrdil, že dokumenty, které mu Evropská komise zaslala, tj. hodnotící arch a písemná část zkoušky bez oprav, mu neumožnily zjistit, jaké chyby udělal.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropské komise

Stanovisko Evropské komise k dané stížnosti lze shrnout takto:

Komise připustila, že se v dopisu, který 7. prosince 1999 zaslal předseda Prodi evropskému veřejnému ochránci práv, zavázala, že uchazečům na požádání umožní přístup k písemné části jejich zkoušky s vyznačenými opravami, a to u výběrových řízení zveřejněných po 1. červenci 2000³¹. Komise uvedla, že přístup k opravenému testu byl umožněn až po přijetí právních a administrativních opatření.

Zvolený postup spočívá v návrhu prozatímního hodnotícího archu, který obsahuje poznámky a hodnocení navržené každým z examinatorů pro jednotlivé části testu. Výběrová komise potom stanoví konečný počet bodů a připojí na hodnotící arch své vlastní hodnocení a podepíše ho. Tento hodnotící arch může být uchazečům na požádání zpřístupněn.

Test d) výběrového řízení COM/C/1/01 spočíval v případové studii, která má umožnit posouzení odborných znalostí, organizačních schopností a administrativních dovedností kandidátů v oblasti finančního řízení a účetnictví. Po písemné části zkoušky byly všechny práce anonymně opraveny nejméně dvěma examinatory, a to v souladu s kritérii, které předem stanovila výběrová komise. Poslední z nich pak zkontroloval správnost uplatnění těchto kritérií a překontroloval poznámky a hodnocení examinatorů. Výběrová komise nakonec stanovila konečný počet bodů, který byl sdělen uchazečům.

Co se týče tvrzení stěžovatele, že mu dokumenty, které mu Komise zaslala, tj. hodnotící arch a test bez vyznačených oprav, neumožnily zjistit, jaké chyby udělal, je třeba konstatovat, že písemná část zkoušky zúčastněných kandidátů žádné poznámky neobsahovala. Poznámky examinatora byly v souladu s výše uvedeným postupem zaznamenány do prozatímního hodnotícího archu. Při sestavování hodnocení uchazečů mohla výběrová komise do tohoto prozatímního hodnotícího archu nahlédnout. Protože tento prozatímní hodnotící arch neobsahoval hodnocení výběrové komise, ale byl pouze součástí jejího rozhodování, nebyli s ním uchazeči seznámeni.

Na hodnotícím archu, se kterým byl stěžovatel seznámen, se objevilo pouze hodnocení výběrové komise. Na tento hodnotící arch výběrová komise kromě počtu bodů, které stěžovatel získal, připsala také svůj komentář. Smyslem tohoto komentáře bylo informovat stěžovatele o důvodech, které výběrovou komisi vedly k rozhodnutí udělit mu nižší počet bodů než potřebné minimum, a také stěžovateli pomoci, pokud se rozhodne účastnit se v budoucnu dalšího výběrového řízení.

³¹

Tiskové prohlášení evropského veřejného ochránce práv č. 16/99 ze dne 15. prosince 1999.

Připomínky stěžovatele

Evropský veřejný ochránce práv předal stanovisko Komise stěžovateli a vyzval ho k vyjádření připomínek. Stěžovatel nepředložil žádné připomínky.

ROZHODNUTÍ

1 Údajné nezpřístupnění písemné části zkoušky s vyznačenými opravami stěžovateli ze strany Komise

1.1 Stěžovatel uvedl, že mu Evropská komise nezpřístupnila jeho vlastní opravený písemný test z výběrového řízení COM/C/1/01.

1.2 Evropská komise namítla, že poskytla všechny informace související s písemnou částí zkoušky, které jsou uchazečům přístupné. Zdůraznila také, že písemná část zkoušky kandidátů, kteří se jí účastnili, žádné poznámky neobsahovala. Poznámky examinátora byly v souladu s platným postupem zaznamenány do prozatímního hodnotícího archu. Při sestavování hodnocení uchazečů mohla výběrová komise do tohoto prozatímního hodnotícího archu nahlédnout. Protože tento prozatímní hodnotící arch neobsahoval hodnocení výběrové komise, ale byl pouze součástí jejího rozhodování, nebyli s ním uchazeči seznámeni.

1.3 Dne 18. října 1999 zaslal evropský veřejný ochránce práv Evropskému parlamentu zvláštní zprávu vypracovanou na základě šetření z vlastního podnětu ve věci tajných částí výběrového řízení Komise³². Zvláštní zpráva obsahovala formální doporučení, že by Komise měla v budoucích výběrových řízeních uchazečům na požádání zpřístupnit jejich písemné části zkoušky s vyznačenými opravami. Dne 7. prosince 1999 se předseda Evropské komise písemně obrátil na evropského veřejného ochránce práv, aby ho informoval, že:

„Komise vítá doporučení obsažená v této zprávě a navrhne nezbytná právní a organizační opatření, která od 1. července 2000 umožní na požádání zpřístupnit uchazečům opravené písemné části zkoušky.“³³

1.4 Evropský veřejný ochránce práv konstatuje, že stěžovatel požádal Komisi o zpřístupnění písemné části své zkoušky s vyznačenými opravami. Dne 10. ledna 2003 Komise stěžovateli poslala kopii písemné části jeho zkoušky a kopii hodnotícího archu. Na tento hodnotící arch výběrová komise připsala svůj komentář k hodnocení písemné části zkoušky stěžovatele. Evropský veřejný ochránce práv si není vědom žádného ustanovení, které by výběrovou komisi zavazovalo k písemnému vyjádření komentáře k hodnocení uchazeče na odevzdanou písemnou část zkoušky. Evropský veřejný ochránce práv se proto domnívá, že je postoj Komise rozumný.

1.5 Za těchto okolností se evropský veřejný ochránce práv domnívá, že ze strany Komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

2 Tvrzení, že dokumenty, zaslané Evropskou komisí, tj. hodnotící arch a test bez oprav, neumožnily stěžovateli zjistit, jaké chyby udělal

2.1 Stěžovatel tvrdil, že dokumenty, které mu Evropská komise zaslala, jmenovitě hodnotící arch a písemná část zkoušky bez oprav, mu neumožnily zjistit, jaké chyby udělal.

2.2 Evropská komise uvádí, že hodnocení výběrové komise bylo uvedeno na hodnotícím archu, se kterým byl stěžovatel seznámen. Na tento hodnotící arch výběrová komise kromě počtu bodů, které stěžovatel získal, připsala také svůj komentář.

³² Zvláštní zpráva evropského veřejného ochránce práv pro Evropský parlament vypracovaná na základě šetření z vlastní iniciativy ve věci utajení, které je součástí výběrového řízení Komise: <http://www.euro-ombudsman/special/en/default.htm>

³³ Viz tiskové prohlášení evropského veřejného ochránce práv č. 16/99 ze dne 15. prosince 1999.

2.3 Evropský veřejný ochránce práv konstatuje, že na základě kopie hodnotícího archu, kterou mu Komise poskytla, se zdá, že hodnotící arch obsahuje konkrétní poznámky výběrové komise k hodnocení písemné části zkoušky stěžovatele týkající se testu d) výběrového řízení. V tomto hodnotícím archu výběrová komise také zdůraznila, co považuje za chyby nebo nedostatky v odevzdané písemné části zkoušky. Evropský veřejný ochránce práv se proto domnívá, že informace, která byla stěžovateli poskytnuta, byla dostatečně podrobná pro pochopení chyb, které udělal.

2.4 Na základě toho dospěl evropský veřejný ochránce práv k závěru, že v tomto ohledu nedošlo v daném případě ze strany Komise k nesprávnému úřednímu postupu.

3 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že ze strany Evropské komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.1.4 Evropská centrální banka

PŘÍSTUP KE STATISTIKÁM O ZÁSOBÁCH A OBĚHU EUROBANKOVEK

Rozhodnutí o stížnosti 1939/2002/IJH na Evropskou centrální banku

STÍŽNOST

V listopadu 2002 si předkladatel stížnosti opětovně stěžoval u veřejného ochránce práv na odmítnutí Evropské centrální banky (ECB) poskytnout mu statistické údaje o zásobách a oběhu eurobankovek. Jeho dřívější stížnost, podaná v červenci 2002, byla prohlášena za nepřipustnou podle č. 2 odst. 4 Statutu veřejného ochránce práv, protože stěžovatel nedodržel postup stanovený předpisy ECB o přístupu veřejnosti k dokumentům.³⁴

Stěžovatel dodatečně podal potvrzující žádost, kterou výkonná rada ECB v dopisu ze dne 5. listopadu 2002 odmítla. ECB zdůvodnila své rozhodnutí odkazem na první a čtvrtou odrážku článku 4 rozhodnutí ECB/1998/12, v nichž se uvádí, že přístup k úřednímu dokumentu nebude poskytnut, jestliže by jeho zveřejnění mohlo ohrozit:

– ochranu veřejného zájmu, zvláště veřejnou bezpečnost, mezinárodní vztahy, měnovou a kurzovní stabilitu, soudní procesy, kontroly a vyšetřování.

(...)

– ochranu finančních zájmů ECB.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel napadá odmítnutí ECB přijmout jeho potvrzující žádost. Stěžovatel namítá, že žádná z výjimek obsažených v článku 4 rozhodnutí ECB/1998/12 se nevztahuje na dotyčné statistiky.

³⁴ Rozhodnutí 2001/937/ES, ESUO, Euratom ze dne 5. prosince 2001, kterým se přijímají prováděcí pravidla nařízení 1049/2001 pro Komisi, Úř. věst. 2001 L 345, s. 94

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropské centrální banky

Ve svém stanovisku se ECB vyjádřila k následujícím bodům:

ECB poskytla stěžovateli nejnovější informace o celkovém množství eurobankovek v oběhu a v zásobách rozepsaných podle různých hodnot. Kromě toho jsou údaje o roční výrobě bankovek publikovány na internetových stránkách ECB. Také měsíční údaje o množství eurobankovek vrácených do národních centrálních bank eurosystému jsou na požádání k dispozici.

Ve svém částečném odmítnutí žádosti stěžovatele o informace jednala ECB na základě článku 4 rozhodnutí ECB/1998/12, v němž se uvádí, že zveřejnění informace by mohlo ohrozit zájmy uvedené v tomto článku.

Kdyby byla informace o zásobách a oběhu bankovek na územích členských států v eurozóně zpřístupněna veřejnosti, mohlo by to ohrozit bezpečnost skladování bankovek i jejich následný přesun mezi národními centrálními bankami. Tyto přesuny se provádějí k vyrovnání jakéhokoliv (případného) nedostatku. Navíc by taková informace mohla ohrozit bezpečnost osob, které jsou odpovědné za zásoby a/nebo jsou zapojeny do převozů bankovek. Toto zdůvodnění by platilo, i kdyby informace byly zveřejněny po uskutečnění příslušného převozu, protože je možno rozpoznat určité tendence. To se týká zejména malých členských států, které mohou mít omezený počet míst pro skladování bankovek.

Skladování a převoz bankovek je z hlediska bezpečnosti citlivou záležitostí, protože může jít o vysoké částky. Výkonná rada ECB pečlivě zvažovala zájem široké veřejnosti mít přístup k tomuto druhu informací a zároveň být v takových případech chráněna, a zvláště otázku veřejné bezpečnosti. Na základě této úvahy dospěla Výkonná rada k závěru, že informace o zásobách a převozu bankovek nesmí být zveřejněny. Toto rozhodnutí se týká i informací o minulých převozech, protože tento druh informací může přitahovat nežádoucí pozornost zločinců.

Národní centrální banky patřící do eurosystému, které v praxi řídí skladování a oběh eurobankovek a jiné strany, které mají co do činění se zásobami a převozem peněz nebo jsou za ně odpovědné (např. policie a armáda v mnoha členských státech eurozóny), požádaly ECB, aby vzhledem k výše uvedeným obavám o bezpečnost uchovala takovou informaci v tajnosti.

Podle ECB je zvláště důležité umožnit občanům co nejširší přístup k informacím, aby byla posílena demokratická povaha veřejných úřadů a podpořena důvěra veřejnosti ve veřejnou správu. Nicméně důležitým důvodem zamítnutí přístupu k informacím o zásobách a oběhu bankovek v různých členských státech je nebezpečí, že by si třetí strany mohly informaci špatně vysvětlit, a proto špatně odhadnout dostupnost určitých druhů bankovek. To by mohlo podnítit širokou veřejnost a maloobchodníky k hromadění bankovek určitých hodnot, což by vedlo k nedostatku těchto druhů bankovek (a v důsledku toho k vytvoření „sebenaplňujícího se proroctví“). Tento argument by platil i v případě, kdyby se údaje o zásobách v konkrétní zemi publikovaly poté, co byly skutečně dostupné, protože by bylo možné vysledovat určité tendence. Na základě předchozích zkušeností národních centrálních bank s eurosystémem dospěla ECB k závěru, že by taková informace mohla zbytečně znepokojit veřejnost a vést k iracionálnímu chování. ECB se navíc domnívá, že informace týkající se konkrétních členských zemí ztratily na významu, což je dáno jak právním statutem jediné měny ve všech členských státech eurozóny, tak skutečností, že eurobankovky jsou používány pro přeshraniční transakce. Evropský systém centrálních bank (ESCB) vytvořil mechanismus k vyrovnání regionálních zásob vytvářením rezerv.

Výkonná rada ECB v této souvislosti pečlivě zvažovala zájem široké veřejnosti na přístupu k tomuto druhu informací a zájem veřejnosti být chráněna. Na základě minulých zkušeností dospěla rada k závěru, že výše uvedená rizika jsou dostatečně závažná, aby odůvodnila nezveřejňování požadovaných informací.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel se vyjádřil ke stanovisku ECB následovně:

Upřesnil, že informace, které požaduje, jsou údaje o zásobách v konkrétní zemi, tj. o hodnotě eurobankovek v oběhu v určitou dobu na území každého zúčastněného členského státu, vyjádřené buď v absolutních nebo v relativních hodnotách nebo jako poměr celkové hodnoty bankovek v oběhu v eurozóně.

Stěžovatel nepožaduje informaci o přesunech eurobankovek z území jednoho členského státu do jiného ani o rozhodnutích ECB nebo o kritériích týkajících se takových převodů.

V zamítnutí potvrzující žádosti stěžovatele citovala ECB první a čtvrtou odrážku článku 4 rozhodnutí ECB/1998/12. Čtvrtá odrážka se týká ochrany finančních zájmů ECB. Jak však ze stanoviska ECB vyplývá, měla v úmyslu citovat ne čtvrtou, ale pátou odrážku. Ta se týká „ochrany důvěrnosti požadované každou fyzickou nebo právnickou osobou, která poskytla informace obsažené v dokumentu, nebo požadované právními předpisy, které se na tuto osobu vztahují“.

Ve stanovisku ECB je uvedeno, že jiné strany zapojené do skladování a převozu bankovek nebo za tyto činnosti odpovědné (např. policie či armáda v mnoha členských státech eurozóny) žádaly ECB o zachování důvěrnosti takových informací. Avšak strany jako policie nebo armáda nejsou „osoba, která podává takové informace“. Proto se na ně pátá odrážka nevztahuje.

Důvěrnost navíc nevyplývá jen z toho, že ji někdo vyžaduje. Musí se jednat o skutečnou důvěrnost ve smyslu článku 8 nařízení 2533/98³⁵. Pro tyto účely nejsou národní centrální banky považovány za „orgány podávající zprávy“, ale za sběratele informací, jak jim ukládají čl. 5. odst. 1 a 2 Statutu ESCB a ECB. Proto by tato informace nebyla důvěrná, přestože by svou povahou umožňovala identifikaci národních centrálních bank.

Pokud jde o problém bezpečnosti, stěžovatel zdůrazňuje, že rozdíly mezi zásobami eurobankovek v konkrétních zemích v eurozóně by normálně nevedly k převozům bankovek mezi národními centrálními bankami a že čl. 3 odst. 4 rozhodnutí ECB/2001/15 jasně stanovuje, že takové převozy jsou výjimkou a ne pravidlem³⁶. Proto nelze z údajů o zásobách v konkrétní zemi nebo z jejich změn vyvodit, že k takovým převozům došlo a nebo že nastaly mimořádné okolnosti, které způsobí takové přesuny v budoucnu. I kdyby bylo možno takové závěry vyvodit, nedají se zjistit tendence, protože mimořádné okolnosti pochopitelně tendencím nepodléhají.

Argument Evropské centrální banky, že „taková informace by mohla zbytečně znepokojit veřejnost a vést tak k iracionálnímu chování“, je velmi nebezpečný. Kdyby byl přijat, neexistovalo by omezení pro jeho aplikaci a zásadně by narušil Prohlášení o právu na přístup k informacím, které je v příloze závěrečného usnesení Smlouvy o Evropské unii.

ROZHODNUTÍ

1 Statistiky o zásobách a oběhu eurobankovek

1.1 Stěžovatel protestuje proti tomu, že ECB odmítla přijmout jeho potvrzující žádost o přístup ke statistikám o zásobách a oběhu eurobankovek. Stěžovatel namítá, že žádná z výjimek obsažených v článku 4 rozhodnutí ECB/1998/12³⁷ se nevztahuje na statistiky, které chtěl zpřístupnit.

³⁵ Nařízení Rady (ER) č.2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o sběru statistických informací Evropskou centrální bankou, 1998 Úř. věst. L 318/8.

³⁶ Rozhodnutí Evropské centrální banky ze dne 6. prosince 2001 o vydávání eurobankovek (ECB/2001/15) 2001 Úř. věst. L 337/52: „Národní centrální banky nebudou přesouvat přijaté eurobankovky do jiných národních centrálních bank a budou uchovávat takovéto eurobankovky pro potřeby jejich opětovného vydání. Výjimečně a v souladu se všemi pravidly stanovenými výkonnou radou ECB: (...) (b) eurobankovky držené národními centrálními bankami mohou být z logistických důvodů znovu hromadně distribuovány v rámci eurosystému.“

³⁷ Rozhodnutí Evropské centrální banky z 3. listopadu 1998 (ECB/1998/12) o přístupu k dokumentům a archivům Evropské centrální banky 1999 Úř. věst. L110/30.

1.2 ECB se hájí tím, že poskytla stěžovateli nejnovější informace o celkovém množství eurobankovek v oběhu a o zásobách rozepsaných podle různých hodnot. Zveřejnění statistik o zásobách a oběhu eurobankovek na územích různých členských států eurozóny by mohlo být v rozporu se zájmy uvedenými v článku 4 rozhodnutí ECB/1998/12, protože by mohlo ohrozit bezpečnost skladování bankovek i jejich následného převozu mezi národními centrálními bankami. Navíc by taková informace mohla ohrozit bezpečnost osob, které jsou odpovědné za zásoby a/ nebo jsou zapojeny do převozů bankovek. Toto zdůvodnění platí také pro informace o minulých převozech, protože tento druh informací může přitahovat nežádoucí pozornost zločinců. Vzhledem k výše uvedeným obavám o bezpečnost požádaly národní centrální banky a jiné strany jako policie a armáda Evropskou centrální banku, aby držela takové informace v tajnosti.

Navíc by podle ECB mohly být informace o zásobách a oběhu bankovek v různých členských státech špatně vykládány což by mohlo vést k mylnému závěru o dostupnosti bankovek některých hodnot. To by mohlo podnítit širokou veřejnost a maloobchodníky k hromadění bankovek určitých hodnot, což by vedlo k jejich nedostatku a v důsledku toho k sebenaplňujícímu se proroctví. Tento argument by platil i v případě, kdyby se údaje o zásobách v konkrétní zemi publikovaly poté, co byly skutečně dostupné, protože by bylo možné vysledovat určité tendence.

Podle ECB by na základě předchozích zkušeností národních centrálních bank euro systému mohla taková informace také zbytečně znepokojit veřejnost a vést k iracionálnímu chování.

1.3 V připomínkách k názoru Evropské centrální banky stěžovatel vysvětlil, že požaduje údaje o zásobách v konkrétní zemi, tj. o hodnotě eurobankovek v oběhu v určitou dobu na území každého ze zúčastněných členských států, vyjádřené buď v absolutních hodnotách nebo v relativních hodnotách nebo jako poměr celkové hodnoty eurobankovek v oběhu na území eurozóny.

Podle stěžovatele není ECB oprávněna spoléhat se na výjimku týkající se žádostí o důvěrnost informací uvedenou v páté odrážce článku 4 rozhodnutí ECB/1998/12. Pokud jde o otázku bezpečnosti, žádná informace o převozech eurobankovek nemůže být odvozena z údajů o zásobách v konkrétní zemi nebo z jejich změn.

1.4 Veřejný ochránce práv nejprve konstatuje, že připomínky stěžovatele upřesňují, jaké informace by rád získal od ECB. Veřejný ochránce práv však má za to, že si ECB vyložila stěžovatelovu žádost správně.

Veřejný ochránce práv zdůrazňuje, že by stěžovatel mohl u ECB podat novou žádost v souladu s rozhodnutím ECB/1998/12, v níž by přesně specifikoval informace, které by rád získal.

1.5 Podle názoru veřejného ochránce práv se ECB odkazem na požadavek důvěrnosti ze strany národních centrálních bank, policie a ozbrojených sil, který uvádí ve svém stanovisku, snaží zdůvodnit svůj postoj, který se opírá o výjimku z důvodu veřejné bezpečnosti, uvedené v první³⁸, a nikoli v páté odrážce³⁹ rozhodnutí ECB/1998/12. Veřejný ochránce práv soudí, že argumenty o veřejné bezpečnosti předložené ECB jsou rozumné a odůvodňují její rozhodnutí odmítnout přístup k informacím, o kterých se domnívá, že je stěžovatel požaduje.

1.6 Pokud jde o argument ECB ohledně rizika sebenaplňujícího se proroctví, které by vedlo k nedostatku bankovek určitých hodnot, uvádí nejprve veřejný ochránce práv, že článek 106 ES dává ECB výhradní právo povolovat vydávání bankovek uvnitř Společenství. Čl. 12 odst. 1 Statutu ECB uvádí, že Výkonná rada ECB zavede měnovou politiku v souladu se zásadami a rozhodnutími, které byly stanoveny Radou guvernérů ECB. Veřejný ochránce práv si je vědom toho, že pojem sebenaplňujícího proroctví se používá v ekonomické literatuře, a zdůrazňuje, že při vykonávání všech výše uvedených úkolů je ECB oprávněna brát v úvahu ekonomické rozborů možných účinků sebenaplňujícího se proroctví na měnový vývoj. Proto veřejný ochránce práv uznává, že takové

³⁸ „ochranu veřejného zájmu, zejména veřejnou bezpečnost, mezinárodní vztahy, měnovou a kurzovní stabilitu, soudní procesy, kontroly a vyšetřování.“

³⁹ „ochrana důvěrnosti požadovaná každou fyzickou nebo právnickou osobou, která poskytla informace obsažené v dokumentu, nebo požadovaná zákonem, který se na takovou osobu vztahuje.“

rozbory se vztahují na výjimku na ochranu veřejného zájmu uvedenou v první odrážce článku 4 rozhodnutí ECB/1998/12. Veřejný ochránce práv však nesouhlasí s tím, že je ECB oprávněna vycházet z argumentu, že informace o zásobách v konkrétní zemi by mohla zbytečně znepokojit veřejnost a tím vést k iracionálnímu chování. Veřejný ochránce práv zdůrazňuje, že ECB neuvádí důkazy pro opodstatnění tohoto argumentu, který, jak se navíc zdá, se nevztahuje na žádnou z výjimek uvedených v článku 4 rozhodnutí ECB/1998/12.

1.7 Z důvodu uvedeného v bodě 1.5 veřejný ochránce práv potvrzuje, že ECB byla oprávněna odmítnout přístup k informacím, o nichž se domnívala, že je stěžovatel požaduje. Veřejný ochránce práv proto neshledává nesprávný úřední postup v tom, že ECB zamítla stěžovatelovu potvrzující žádost.

2 Závěr

Na základě šetření veřejného ochránce práv ve věci této stížnosti je zřejmé, že ze strany Evropské centrální banky nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.1.5 Evropský účetní dvůr

ÚČETNÍ DVŮR NAPRAVIL PORUŠENÍ PŘEDPISŮ PRO PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM

Rozhodnutí o stížnosti 1117/2003/GG na Evropský účetní dvůr

STÍŽNOST

V červnu roku 2003 kontaktoval stěžovatel, občan Spojeného království, písemně člena Účetního dvora panu R. a požádal o přístup k dokumentům souvisejícím s auditem provedeným v roce 2001 v Nigeru. Stěžovatel uvedl, že svou žádost podává na základě „nařízení o přístupu k dokumentům EU“.

Přístup k dokumentům v držení Účetního dvora se řídí rozhodnutím č. 18/97, které stanoví vnitřní předpisy pro vyřizování žádostí o přístup k dokumentům, které jsou v držení Účetního dvora (Úř. věst. 1998 C 295, str. 1). Podle článku 2 tohoto rozhodnutí jsou všechny žádosti předány řediteli oddělení pro vnější vztahy a právního oddělení, který rozhodne, zda jsou přípustné. V případě potřeby je žadatel vyzván, aby žádost formuloval podrobněji. Účetní dvůr může žádost o přístup zamítnout na základě kritérií stanovených v čl. 4 odst. 3 rozhodnutí. Do jednoho měsíce od doručení žádosti je Účetní dvůr povinen žadateli odpovědět.

V souladu s čl. 3 odst. 1 rozhodnutí č. 18/97 se všechna odvolání předkládají předsedovi Účetního dvora a žadatel musí být o rozhodnutí ve věci svého odvolání informován do dvou měsíců. V rozhodnutí musí být uvedeny důvody zamítnutí a informace o opravných prostředcích.

V dopisu, který jménem pana R. zaslala elektronickou poštou paní L. dne 17. června 2003, byl stěžovatel informován, že v červnu roku 2001 v Nigeru audit skutečně proběhl. V dopisu však bylo zdůrazněno, že předpisy Účetního dvora neumožňují zveřejňování interních dokumentů o auditech. V této souvislosti odkázal pisatel na bod 6 zásad a standardů pro komunikaci, které Účetní dvůr přijal na svém zasedání ve dnech 25. a 26. září 2001 a v němž se uvádí: „Za účelem ochrany profesionálního vztahu mezi auditorem a auditovaným nesmí Účetní dvůr poskytovat vnějším subjektům podrobnější informace než informace uvedené ve zprávách, které přijal.“ Pan

R. dodal, že jelikož byl tento audit základem zvláštní zprávy č. 2/2002 o provádění politiky pro bezpečnost potravin v rozvojových zemích financované ze souhrnného rozpočtu Evropské unie, jsou informace, které by mohly stěžovatele zajímat, dostupné na internetových stránkách Účetního dvora.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv uvedl stěžovatel následující tvrzení:

- (1) Zamítnutí přístupu k daným dokumentům ze strany Účetního dvora bylo v rozporu s příslušnými předpisy, konkrétně s nařízením č. 1049/2001 a s článkem 23 Kodexu řádné správní praxe.
- (2) Došlo k porušení článku 19 Kodexu řádné správní praxe, protože stěžovatel nebyl informován o možnostech odvolání.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropského účetního dvora

Ve svém stanovisku Účetní dvůr uvedl, že je zřejmé, že žádost stěžovatele nebyla vyřízena v souladu s postupy stanovenými v rozhodnutí č. 18/97. Předseda Účetního dvora se proto rozhodl stěžovatele znovu oslovit a vyzvat ho, aby Účetnímu dvoru poskytl podrobný soupis informací, které potřebuje, aby příslušná oddělení mohla jeho žádost posoudit v souladu s vnitřními předpisy Účetního dvora.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel nepředložil žádné připomínky.

ROZHODNUTÍ

1 Neumožnění přístupu k dokumentu a neposkytnutí informací o možnostech odvolání

1.1 Dne 6. června 2003 kontaktoval stěžovatel, občan Spojeného království, písemně člena Evropského účetního dvora panu R. a požádal o přístup k dokumentům souvisejícím s auditem provedeným v roce 2001 v Nigeru. V dopisu, který jménem pana R. zaslala elektronickou poštou paní L. dne 17. června 2003, byl stěžovatel informován, že v červnu roku 2001 v Nigeru audit skutečně proběhl, ale že předpisy Účetního dvora zveřejnění interních dokumentů o auditech neumožňují. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel tvrdí, že Evropský účetní dvůr mu neprávem neumožnil přístup k daným dokumentům a neinformoval ho o možnostech odvolání proti zamítnutí jeho žádosti.

1.2 Ve svém stanovisku Evropský účetní dvůr uvedl, že je zřejmé, že žádost stěžovatele nebyla vyřízena v souladu s postupy stanovenými v rozhodnutí č. 18/97, v němž jsou stanoveny vnitřní předpisy pro vyřizování žádostí o přístup k dokumentům v držení Účetního dvora⁴⁰. Předseda Účetního dvora se proto rozhodl stěžovatele znovu oslovit a vyzvat ho, aby Účetnímu dvoru poskytl podrobný soupis informací, které potřebuje, aby příslušná oddělení mohla jeho žádost posoudit v souladu s vnitřními předpisy Účetního dvora.

1.3 Veřejný ochránce práv se domnívá, že Účetní dvůr tak v reakci na stížnost učinil odpovídající kroky.

2 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv a vzhledem ke krokům, které Evropský účetní dvůr učinil poté, co byl o stížnosti informován, nebyl na straně Účetního dvora prokázán

⁴⁰ Úř. věst. 1998 C 295, s. 1

nesprávný úřední postup. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel. Stěžovatel samozřejmě může předložit novou stížnost, pokud mu Účetní dvůr po přezkoumání jeho žádosti znovu odmítne umožnit k danému dokumentu přístup.

E 3.1.6 Evropský konvent

PŘÍSTUP K PROGRAMŮM ZASEDÁNÍ A ZÁPISŮM Z JEDNÁNÍ EVROPSKÉHO KONVENTU

Rozhodnutí o stížnosti 1795/2002/IJH ve vztahu k Evropskému konventu

STÍŽNOST

V říjnu 2002 byla jménem Akční služby pro evropské občany (ECAS) podána veřejnému ochránci práv stížnost na Evropský konvent a Radu.

Toto rozhodnutí se týká jen stížnosti na Konvent. Vyšetřování veřejného ochránce práv ohledně stížnosti na Radu bylo řešeno ve zvláštním rozhodnutí (viz část 3.1.2.).

Ve stručnosti jsou podle stěžovatele podstatné následující skutečnosti:

Stěžovatel požádal Radu o přístup k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva Evropského konventu. V červenci 2002 odpověděla Rada na tvrzení stěžovatele krom jiného, že Evropský konvent je jiný orgán než Rada a že Generální ředitelství Rady předalo požadavek sekretariátu Konventu.

Stěžovatel pak zaslal generálnímu tajemníkovi Konventu Siru Johnu KERROVI dopis, v němž se odvolává na výše uvedený požadavek na Radu o přístup k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva. Generální tajemník odpověděl stěžovateli dne 18. září 2002 a mimo jiné uvedl, že „vidí velký problém ve zveřejňování podkladů vypracovaných sekretariátem, pokud je předsednictvo neschválilo nebo ještě neschválilo, nebo jeho pokynů sekretariátu ohledně pozměňovacích návrhů. Konvent uznává, že aby předsednictvo mohlo vykonávat svou práci, musí požívat určitého stupně důvěrnosti ex ante. Výsledek práce je naprosto veřejný, ale přípravný proces musí být přiměřeně uzavřený“.

Stěžovatel vyjádřil svou stížnost veřejnému ochránci práv formou žádosti o vyšetření, objasnění nebo zjištění určitých záležitostí. Stěžovatel také vysvětluje, že důvodem žádosti o přístup k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva je upozornit nevládní organizace s dostatečným předstihem na to, co se připravuje v Konventu.

Stížnost obsahuje následující tvrzení proti Evropskému konventu:

Sekretariát Evropského konventu nereagoval správně na žádost stěžovatele o přístup k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva.

ŠETŘENÍ

Veřejný ochránce práv nejprve prověřil přípustnost stížnosti. Z důvodů uvedených v oddíle 1 rozhodnutí níže dospěl veřejný ochránce práv k prozatímnímu závěru, že Evropský konvent je orgánem Společenství ve smyslu článku 195 ES, a tudíž šetření ve věci možného nesprávného úředního postupu spadá do pravomoci veřejného ochránce práv.

Veřejný ochránce práv proto předal stížnost předsedovi Evropského konventu, kterým je Valéry GISCARD D'ESTAING, aby se k ní vyjádřil. Veřejný ochránce práv konstatoval, že názory předsedy na otázku přípustnosti stížnosti by byly vítané, a doufá, že v každém případě zodpoví tvrzení stěžovatele.

Stanovisko předsedy Evropského konventu

Stanovisko předsedy Evropského konventu je následující:

Dokumenty Konventu nespádají do sféry působnosti nařízení 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise. Konvent se však drží zásady, že takové materiály (včetně oficiálních dokumentů Konventu) je třeba co nejvíce zpřístupňovat široké veřejnosti, převážně prostřednictvím okamžitého zveřejnění na internetových stránkách.

Úkolem předsednictva je připravovat práci Konventu. Svoji funkci může vykonávat efektivně jen tehdy, pokud má možnost rokovat neveřejně. Všechny dokumenty, které jsou výsledkem jednání předsednictva, jsou bezprostředně k dispozici zveřejněním na internetových stránkách Konventu. Pokud by programy zasedání a zápisy z jednání předsednictva byly zpřístupněny, vzniklo by nebezpečí, že se stanou spíš předmětem než podnětem rozprav Konventu. Zkušenost zatím ukazuje, že to členové Konventu, kteří sami nemají přístup k programům a zápisům z jednání, většinou chápou a akceptují.

Stěžovatel také tvrdí, že bez přístupu k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva mají nevládní organizace potíže získat v předstihu informace o tom, co se děje v Konventu. S tím nesouhlasím. Pravidelně oznamuji na konci každého plenárního zasedání hlavní témata pro následující (a někdy dokonce i další) schůzi. Toto je zaprotokolováno ve shrnující zprávě, připravované sekretariátem a zveřejněné na internetových stránkách. Navíc jsou detailní programy každého plenárního zasedání publikovány ihned po schválení předsednictvem. Veřejnost je tedy o budoucím programu a obsahu plenárních zasedání informována stejně jako členové Konventu.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel se vyjádřil ke stanovisku předsedy Konventu následovně:

Evropský konvent je subjekt, který podléhá Smlouvě, a nařízení 1049/2001 by se na něj mělo vztahovat. Ačkoliv článek 255 ES platí pro dokumenty Evropského parlamentu, Rady a Komise, je třeba zohlednit historický kontext, což znamená, že pravidla přístupu k dokumentům se na podnět evropského veřejného ochránce práv rozšířila ze tří orgánů na subjekty, které jimi byly zřízeny. Rada a Evropský parlament se proto postaraly o to, aby se rozšířila působnost právních předpisů založených na článku 255 ES i mimo tyto tři instituce.

Odstavec 8 úvodní části nařízení 1049/2001 uvádí, že „pro zajištění úplného zavedení tohoto nařízení do veškeré činnosti Unie by se všechny subjekty zřízené orgány měly řídit principy stanovenými tímto nařízením“. To vyzdvihuje záměr Rady a Evropského parlamentu zajistit největší možný přístup k dokumentům rozšířením působnosti nařízení tak, aby zahrnovalo všechny aktivity.

Tento záměr je podpořen společným prohlášením ze dne 30. května 2001, jehož odstavec 2 objasňuje, že cílem je zajistit, aby se nařízení vztahovalo na všechny orgány a instituce, a tudíž i na Konvent.

Pokud jde o možnost nevládních organizací získávat předem informace o dění v Konventu, stěžovatel uznává a oceňuje fakt, že předseda oznamuje na konci každého plenárního zasedání hlavní témata pro příští (a někdy dokonce další) schůzi, ale i tak může být mimořádně těžké získat předem informace o tom, co se v Konventu připravuje. Informování od jedné schůze k druhé nestačí. Tento problém by měl být také brán v úvahu se zvláštním ohledem na nevládní organizace mimo Brusel a v kandidátských zemích. Jestliže si takové organizace přejí navštívit plenární zasedání Konventu, pak by bylo žádoucí poskytnout jim informaci o dění ještě dříve.

Stěžovatel chápe, že předsednictvo je schopno připravit práci Konventu a vykonávat svou funkci efektivně jen tehdy, pokud si zachová možnost rokovat neveřejně. Stěžovatel také chápe

potřebu důvěrnosti při navrhování textů ve fázi formování. Je těžší pochopit, jak mohou být programy jednání předsednictva tak kontroverzní, že by jejich zveřejnění mohlo narušit práci Konventu. Zápisy z jednání jsou zřejmě náchylnější k takovým problémům. To by však mohlo být překonáno povolením částečného přístupu. Stěžovatel nechce zjišťovat názory jednotlivých členů předsednictva, ale jen získat předběžné informace o tom, co se bude dít.

Je zjevné, že mnoho členů Konventu je nespokojeno se situací, jaká panuje ve vztahu k přístupu k dokumentům a k utajení předsednictva. Několik členů Konventu, jejichž strany jsou čtyřmi nejmenšími stranami v Konventu a kteří nejsou zastoupeni v předsednictvu, zveřejnilo stížnost na přístup k dokumentům předsednictva.

Ve světle výše zmíněného žádá stěžovatel evropského veřejného ochránce práv, aby:

- uznal, že Konvent není mimo působnost Smluv a aby vyšetřil, zda se jej týká nařízení 1049/2001;
- posoudil žádost stěžovatele o úplný přístup k zápisům z jednání předsednictva a návrhy stěžovatele ve vztahu k přístupu k zápisům nebo zprávám z jednání předsednictva;
- uznal, že po ukončení práce Konventu v červnu by měl být povolen neomezený přístup ke všem dokumentům, které nejsou v současnosti veřejnosti k dispozici ku prospěchu mnoha osob, zvláště pak velkého počtu vysokoškolských a výzkumných pracovníků, kteří sledují práci Konventu.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Po pečlivém zvážení stanoviska předsedy Evropského konventu a stěžovatelových připomínek shledal veřejný ochránce práv, že bude třeba pokračovat v šetření. Požádal předsedu Evropského konventu, aby se vyjádřil k názorům stěžovatele na problémy, které by mohly nastat nevládním organizacím při získávání informací o budoucím dění v Konventu v dostatečném předstihu, aby mohly plánovat svou činnost. Veřejný ochránce práv také požádal, aby byl informován o tom, zda programy zasedání a zápisy z jednání předsednictva Konventu budou zpřístupněny veřejnosti po ukončení práce Konventu.

Odpověď Evropského konventu

Generální tajemník Konventu Sir John KERR reagoval na žádost veřejného ochránce práv o další informace.

Pokud jde o možnosti nevládních organizací získávat informace předem, odpověď generálního tajemníka uvádí, že stěžovatel uznává, že předseda Konventu pravidelně oznamuje na konci každého plenárního zasedání hlavní témata pro příští schůze nebo schůzi. Vzhledem k povaze Konventu je pro předsednictvo těžké plánovat jeho práci s velkým předstihem a se zárukou (to, zda bude konkrétní problém řešený v dokumentu Konventu nebo pracovní skupinou resp. vznesený na návrh předsednictva vyžadovat plenární debatu, totiž závisí na tom, jak na něj zareaguje Konvent.)

Co se týče otázky, zda budou programy zasedání a zápisy z jednání předsednictva po ukončení práce Konventu zpřístupněny veřejnosti, nevidí generální tajemník Konventu důvod, proč by tyto dokumenty v této fázi zveřejněny být neměly. Avšak toto je záležitost, k níž se bude muset předsednictvo samo vyjádřit po ukončení činnosti Konventu, kdy rozhodne o tom, jak nejlépe zajistit, aby činnost Konventu, která byla nanejvýš průhledná pro všechny zúčastněné, zůstala přístupná a srozumitelná pro ty, kdo přijdou po nás, a pro historiky, kteří budou soudit, jak dobře jsme plnili úkoly nám uložené.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel se vyjádřil k těmto bodům:

Stěžovatel plně uznává a oceňuje otevřenost, s jakou Konvent pracuje, včetně rychlého zveřejnění dokumentů předsednictva. Stížnost se týká pouze důvěrné povahy programů zasedání a zápisů z jednání předsednictva.

Stěžovatel vítá návrh generálního tajemníka, aby byly programy zasedání a zápisy z jednání předsednictva po ukončení práce Konventu zveřejněny, pokud to bude schváleno předsednictvem.

Stěžovatel žádá veřejného ochránce práv, aby doporučil předsednictvu Konventu uspořádat po ukončení práce Konventu všechny dokumenty tak, aby bylo usnadněno jejich zpřístupnění veřejnosti. Veřejnost by například měla být informována o tom, že dokumenty Konventu jsou v elektronické nebo tištěné formě k dispozici buď v hlavní knihovně nebo prostřednictvím rejstříků dokumentů. Stěžovatel také vyjadřuje obavu, že toto důležité téma nebude v závěrečných fázích jednání Konventu uspokojivě vyřešeno.

ROZHODNUTÍ

1 Přípustnost stížnosti na Evropský konvent

1.1 Tento případ se týká stížnosti vznesené jménem Akční služby pro evropské občany (ECAS) na nedostatečné zpřístupnění programů zasedání a zápisů z jednání předsednictva Evropského konventu veřejnosti.

1.2 Při posuzování přípustnosti této stížnosti veřejný ochránce práv konstatoval, že Evropský konvent vznikl na základě Laekenské deklarace Evropské rady, a zdá se, že neexistuje právní nástroj v rámci práva národního, mezinárodního ani práva Společenství, který by byl oficiálně základem Konventu. Konvent má však svou vlastní strukturu a funkce, a měl by tedy být vnímán jako nezávislý jak na Evropské radě, tak na Radě Evropské unie. Navíc je Konvent, alespoň nepřímo, financován z rozpočtu Společenství. Proto veřejný ochránce práv dospěl k prozatímnímu rozhodnutí, že Konvent je institucí Společenství ve smyslu článku 195 ES a z tohoto důvodu může být jeho činnost předmětem šetření ve věci nesprávného úředního postupu.

1.3 Veřejný ochránce práv však uznává, že se Konvent, stejně jako Evropský parlament, účastní politické práce a že stížnost na jeho politickou činnost nemůže vést k šetření ve věci možného nesprávného úředního postupu. Tento případ se týká reakce sekretariátu na požadavek zpřístupnění dokumentů, a to je záležitost administrativní.

1.4 Veřejný ochránce práv seznámil předsedu Evropského konventu s výše uvedenou analýzou a vyzval ho k vyjádření názoru na přípustnost stížnosti. Předseda se ve své odpovědi k tomuto bodu nevyjádřil. Veřejný ochránce práv proto nevidí žádný důvod k přehodnocení svého prozatímního rozhodnutí, podle něž je Evropský konvent institucí Společenství ve smyslu článku 195 ES, a z tohoto důvodu může být jeho činnost předmětem šetření veřejného ochránce práv ve věci nesprávného úředního postupu.

2 Žádost stěžovatele o přístup k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva Evropského konventu

2.1 Stěžovatel uvádí, že sekretariát Evropského konventu nereagoval správně na jeho žádost o zpřístupnění programů zasedání a zápisů z jednání předsednictva. Důvodem žádosti stěžovatele je možnost informovat v dostatečném předstihu nevládní organizace o tom, co se připravuje v Konventu.

2.2 Ve svých připomínkách stěžovatel argumentuje tím, že cílem společného prohlášení ze dne 30. května 2001 bylo, aby se nařízení 1049/2001 týkalo všech orgánů a institucí, tedy i Konventu. Stěžovatel požaduje, aby byl po ukončení práce Konventu umožněn neomezený přístup ke všem dokumentům, které nejsou v současnosti veřejnosti k dispozici.

2.3 Podle předsedy Konventu nespádají dokumenty Konventu do působnosti nařízení 1049/2001. Kontinuální strategií Konventu nicméně bylo zpřístupnit veřejnosti co největší objem

materiálu. Úkolem předsednictva je připravit práci Konventu. Svoji funkci může vykonávat efektivně jen tehdy, pokud má možnost rokovat neveřejně. Pokud by programy zasedání a zápisy z jednání předsednictva byly zpřístupněny, vzniklo by nebezpečí, že nebudou podnětem, ale spíše předmětem rozprav Konventu. Širší veřejnost je stejně jako členové Konventu informována o budoucím programu a obsahu plenárních zasedání.

Co se týče otázky, zda budou programy zasedání a zápisy z jednání předsednictva po ukončení práce Konventu zpřístupněny veřejnosti, nevidí generální tajemník Konventu důvod, proč by tyto dokumenty v konečné fázi zveřejněny být neměly. Je to nicméně téma, ke kterému se bude muset vyjádřit samo předsednictvo na závěr činnosti Konventu.

2.4 Veřejný ochránce práv poukazuje na to, že se nařízení 1049/2001⁴¹ vztahuje na dokumenty v držení Evropského parlamentu, Rady a Komise a že se nařízení 58/2003 vztahuje i na výkonné agentury⁴². Konvent není součástí Evropského parlamentu, Rady ani Komise a není ani agenturou ve smyslu nařízení 58/2003. Veřejný ochránce práv proto shledává, že nařízení 1049/2001 se jako takové netýká dokumentů Konventu.

2.5 Veřejný ochránce práv nicméně připomíná, že v návaznosti na dva případy šetření z vlastního podnětu byly orgánům a institucím Společenství zaslány návrhy doporučení přijmout pravidla pro přístup veřejnosti k dokumentům jako součást zásad řádné správní praxe⁴³. Téměř všechny tak učinily⁴⁴.

2.6 Veřejný ochránce práv poznamenává, že strategií, ke které se Konvent hlásí, je zpřístupnit veřejnosti co největší množství materiálů. Veřejný ochránce práv poukázal na to, že tato strategie je v souladu s cílem nařízení 1049/2001, kterým je zajistit přístup k dokumentům v co možná největší míře. V této souvislosti veřejný ochránce práv uvádí, že společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise ze dne 30. května 2001⁴⁵ vyzývá instituce a orgány k přijetí vnitřních pravidel ohledně přístupu veřejnosti k dokumentům, která budou brát v úvahu zásady a omezení nařízení 1049/2001.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti se evropský veřejný ochránce práv domnívá, že při posuzování případného nesprávného úředního postupu v uplatňování Konventem vyhlášené strategie zpřístupnit veřejnosti co největší možný objem materiálu je užitečné analogicky odkázat na výjimky obsažené v nařízení 1049/2001.

2.7 Podle prvního pododstavce čl. 4 odst. 3 nařízení 1049/2001 by přístup k dokumentu vypracovanému orgánem pro jeho interní potřeby a týkajícímu se záležitosti, která ještě nebyla institucí rozhodnuta, měl být odmítnut, pokud by jeho zveřejnění vážně ohrozilo rozhodovací proces tohoto orgánu, ledaže by vyšší veřejný zájem odůvodnil zveřejnění daného dokumentu.

Veřejný ochránce práv je toho názoru, že předseda Konventu dostatečně odůvodnil, proč by zveřejnění programů zasedání a zápisů z jednání předsednictva před ukončením práce Konventu vážně ohrozilo rozhodovací proces Konventu. Kromě toho podle názoru veřejného ochránce práv

⁴¹ Nařízení 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, 2001 Úř. věst. L 145/43.

⁴² Nařízení Rady 58/2003 ze dne 19. prosince 2002 upravuje statut výkonných agentur, které jsou pověřeny některými úkoly z oblasti řízení programů Společenství, 2003 Úř. věst. L 11/1.

⁴³ Viz zvláštní zpráva evropského veřejného ochránce práv pro Evropský parlament, vytvořená na základě šetření z vlastní iniciativy ve věci přístupu veřejnosti k dokumentům ze dne 15. prosince 1997 a také rozhodnutí týkající se Evropské centrální banky, Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, Úřadu Společenství pro rostlinné odrůdy a Europolu na základě šetření z vlastní iniciativy OI/1/99/IJH.

⁴⁴ Například Evropský účetní dvůr, 1998 Úř. věst. C 295/1; Evropská centrální banka, 1999 Úř. věst. L110/30; Evropská investiční banka, 1997 Úř. věst. C 243/13; Hospodářský a sociální výbor, 1997 Úř. věst. L 339/18; a Výbor regionů, 1997 Úř. věst. L 351/70.

⁴⁵ Společné prohlášení vztahující se k nařízení (ES) č.1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145/43, 31.5.2001) 2001 Úř. věst. L 173/5.

z argumentů stěžovatele nevyplývá, že by existoval vyšší veřejný zájem na zveřejnění. Veřejný ochránce práv proto neshledává nesprávný úřední postup v zamítnutí zpřístupnění programů zasedání a zápisů z jednání předsednictva veřejnosti před ukončením práce Konventu.

Veřejný ochránce práv upozorňuje na to, že se výše uvedené rozhodnutí týká pouze odmítnutí přístupu veřejnosti k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva. Veřejný ochránce práv se nevyjadřuje k diskutovaným otázkám otevřenosti ve vztahu představenstva a členů Konventu, jelikož se tyto otázky týkají politické činnosti Konventu.

2.8 Co se týče zajištění přístupu veřejnosti k programům zasedání a zápisům z jednání předsednictva po ukončení činnosti Konventu, veřejný ochránce práv poznamenává, že druhý pododstavec čl. 4 odst. 3 nařízení 1049/2001 stanoví, že přístup k dokumentu obsahujícímu stanoviska určená k internímu užití v rámci předběžných porad a konzultací v daném orgánu může být odmítnut i po přijetí rozhodnutí, jestliže by zveřejnění dokumentu vážně ohrozilo rozhodovací proces daného orgánu, ledaže by vyšší veřejný zájem odůvodnil zveřejnění daného dokumentu.

Je těžké zdůvodnit, že by rozhodovací proces Konventu mohl být ohrožen, když už byl jednou ukončen. Veřejný ochránce práv proto souhlasí s generálním tajemníkem Konventu, že není důvod, proč by dané dokumenty neměly být v této fázi zveřejněny.

2.9 Ve svých závěrečných připomínkách stěžovatel vyjadřuje obavu, že v konečných fázích jednání Konventu nebude toto důležité téma uspokojivě vyřešeno.

Veřejný ochránce práv si je vědom toho, že by Konvent měl podle očekávání ukončit svoji práci na konci června 2003. Proto se veřejný ochránce práv domnívá, že by nebylo užitečné oddalovat rozhodnutí z důvodu šetření ve věci obav vyjádřených stěžovatelem.

Dopis veřejného ochránce práv, ve kterém informuje předsedu Konventu o současném stanovisku, bude zmiňovat rozhodnutí vysvětlené v druhém odstavci bodu 2.8, týkající se zpřístupnění dokumentů Konventu veřejnosti po ukončení činnosti Konventu. Dopis bude také vyjadřovat názor veřejného ochránce práv, že je v souladu se zásadami řádné správní praxe, aby Konvent co nejdříve učinil vhodná opatření, která zajistí toto zpřístupnění. Veřejný ochránce práv také předá předsedovi Konventu praktické návrhy stěžovatele uvedené v jeho závěrečných připomínkách, které se týkají budoucího zpřístupnění dokumentů Konventu veřejnosti.

3 Závěr

Z důvodů vysvětlených v bodech 2.7 a 2.9 evropský veřejný ochránce práv neshledává, že by došlo k nesprávnému úřednímu postupu ze strany Evropského konventu, a proto není důvod pro další vyšetřování stížnosti. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

Poznámka: Po ukončení činnosti Konventu dne 10. června 2003 byly programy zasedání a výtahy z jednání uveřejněny na internetových stránkách Konventu na této adrese: <http://european-convention.eu.int/docpraes.asp?lang=EN>

3.1.7 Evropský úřad pro boj proti podvodům

ÚDAJNÉ NEPROVEDENÍ ŘÁDNÉHO ŠETŘENÍ

Rozhodnutí o stížnosti 1625/2002/IJH na Evropský úřad pro boj proti podvodům

STÍŽNOST

V září roku 2002 podala bývalá úřednice Komise evropskému veřejnému ochránci práv stížnost na Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF).

Ve stručnosti jsou podle stěžovatelky podstatné následující skutečnosti:

Dne 3. listopadu 2000, v době, kdy pracovala jako vedoucí oddělení na generálním ředitelství Komise pro výzkum, upozornila stěžovatelka úřad OLAF na nesrovnalosti ve financování jistého projektu.

Dne 23. července 2001 absolvovala stěžovatelka pohovor se dvěma pracovníky úřadu OLAF a podepsala o něm protokol. O výsledku vyšetřování nebyla stěžovatelka úřadem OLAF informována. Později se dozvěděla, že úředníci, se kterými hovořila, již v úřadu OLAF nepracují. Dále zjistila, že vědecký vedoucí projektu pohovor neabsolvoval a že smlouva o projektu byla počátkem roku 2002 podepsána se značnými změnami v technické příloze.

Stěžovatelka tvrdí, že úřad OLAF neprovedl v dané věci řádné šetření a že ji o výsledku šetření neinformoval.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF)

Stanovisko úřadu OLAF lze shrnout do následujících bodů:

Tvrzení, že úřad OLAF neprovedl řádné šetření

Podle sdělení, které stěžovatelka zaslala úřadu OLAF dne 3. listopadu 2000, bylo vědecké a technické hodnocení návrhu projektu ze dne 24. července 2000 negativní.

Generální ředitel pro výzkum (DG RTD) Evropské komise oznámil vedoucímu úřadu příslušného komisaře sdělením ze dne 25. října 2000, že výsledky jednání, které vedla stěžovatelka ve své funkci v září roku 1999, byly neuspokojivé. Rozhodl se proto požádat pana B., poradce ředitele, aby se s koordinátorem projektu dohodl na dokončení projektu uspokojivým způsobem do konce listopadu roku 2000.

Ve sdělení stěžovatelky bylo uvedeno, že vzhledem k rozporu mezi dvěma výše uvedenými názory podává stěžovatelka stížnost podle čl. 90 odst. 2 služebního řádu.

Generální ředitel úřadu OLAF potvrdil sdělením ze dne 11. prosince 2000, že tuto informaci přijal, a požádal stěžovatelku, aby poskytla veškeré dostupné informace týkající se daných nesrovnalostí. Dne 22. ledna 2001 předložila stěžovatelka řadu dalších dokumentů souvisejících s jednáním a diskusemi o projektu. Z poskytnutých informací nebylo možno prokázat, zda se v projektu objevily nesrovnalosti. Dne 27. února 2001 zahájil proto úřad OLAF vnitřní vyšetřování. Na jeho základě byly získány následující informace:

- Dne 24. března 2001 zaslal generální ředitel DG RTD úřadu OLAF obsáhlé informační sdělení.

- Dne 23. července 2001 vyslechli stěžovatelku vyšetřovatelé z úřadu OLAF. Stěžovatelka potvrdila, že jí není známo nic, co by nasvědčovalo podvodnému jednání, ale že pokračování projektu bylo povoleno navzdory nedostatkům uvedeným v jeho vědeckém hodnocení.
- Dne 27. srpna 2001 zaslala stěžovatelka ke svému pohovoru písemný dodatek.
- Na základě těchto informací byla dne 1. února 2002 přijata závěrečná zpráva o případu, ve které bylo doporučeno případ bez dalšího vyšetřování uzavřít. Generální ředitel úřadu OLAF toto doporučení přijal. OLAF tedy provedl řádné šetření ve věci obvinění, které vznesla stěžovatelka, a dospěl k závěru, že k žádným nesrovnalostem nedošlo a že není třeba dalších kroků.

TVRZENÍ, ŽE OLAF STĚŽOVATELKU NEINFORMOVAL

Nařízení 1073/1999 stanoví, kdo má být informován o výsledcích vyšetřování vedeného úřadem OLAF. Článek 8 stanoví, že na informace získané v rámci vnitřního vyšetřování se vztahuje služební tajemství a nemohou být sděleny osobám jiným než těm, které se s nimi mají seznámit z titulu svých funkcí v institucích Evropských společenství nebo členských států. Článek 9 stanoví, že závěrečná zpráva o případu, která obsahuje přehled informací získaných v rámci vyšetřování, musí být za účelem dalšího postupu zaslána soudním úřadům v daném členském státu a orgánu, instituci, úřadu nebo agentuře, kterých se vyšetřování týká.

Dne 12. července 2002 zaslala stěžovatelka úřadu OLAF sdělení, v němž žádala, aby byla informována o výsledku vyšetřování. Dne 5. srpna 2002 připravil úřad OLAF odpověď, která však nebyla nikdy odeslána, neboť stěžovatelka k 1. srpnu 2002 ukončila svůj pracovní poměr. Dne 9. srpna 2002 zaslal úřad OLAF sdělení vedoucímu oddělení v DG RTD, ve kterém jej seznámil se závěry vyšetřování.

Konzultace mezi službami

Úřad OLAF nemá žádné záznamy o tom, že by s ním byl v rámci konzultací mezi službami tento projekt konzultován. Mezi generálními řediteli DG RTD a úřadu OLAF však proběhla korespondence o tom, má-li financování projektu pokračovat i během vyšetřování. Dne 14. května 2001 zaslal generální ředitel DG RTD dopis generálnímu řediteli úřadu OLAF, ve kterém uvedl, že Komisi navrhne financování projektu, pokud neobdrží instrukce v opačném smyslu. Dne 20. května 2001 generální ředitel úřadu OLAF odpověděl, že vyšetřování stále probíhá, ale že informace, které má v současné chvíli OLAF k dispozici, nejsou důvodem k tomu, aby se jeho úřad vyslovil proti pokračování financování projektu.

Úřad OLAF přiložil ke svému stanovisku kopie příslušných dokumentů.

Připomínky stěžovatele

Připomínky stěžovatelky ke stanovisku úřadu OLAF lze shrnout do následujících bodů:

Vyšetřovatel odpovědný za vyšetřování ve svých závěrech tvrdí, že žádná z informací, které má úřad OLAF k dispozici, neprokazuje existenci nesrovnalostí spadajících do pravomoci jeho úřadu. Tři body, které byly součástí spisu s podpurnými důkazy, však nebyly během vyšetřování vzaty v úvahu:

- Hodnocení návrhu obsahovalo nesrovnalosti, protože:
 - nebyl dodržen platný postup,
 - ve formuláři týkajícím se způsobilosti, kde je výslovně uveden požadavek, aby byl návrh anonymní, dva odborníci ze čtyř odpověděli záporně na jedno významné kritérium způsobilosti a odborník ze země, která je příjemcem, nepodepsal formulář zaručující anonymitu,
 - odborník ze země, která je příjemcem, se účastnil obou fází hodnocení, vědeckého i regionálního.

- b) Doporučení uzavřít spis s pozitivním hodnocením taktéž není v souladu s běžnou praxí a je možná protiprávní.
- c) Je přinejmenším překvapivé, že přidělení dotace je závislé pouze na jedné pracovníci se smlouvou na dobu určitou. Pracovnice se smlouvou na dobu určitou, která byla za spis odpovědná v době hodnocení uvedeného pod písmenem a), se taktéž spisem dále zabývala navzdory změně svých pracovních úkolů v rámci oddělení, čímž poškodila stěžovatelku při plnění povinností vyplývajících z funkce vedoucí oddělení. V současné době je tatáž pracovníce na dobu určitou opět odpovědná za provozní aspekty projektu, přestože oddělení, do kterého je přidělena, neprovádí provozní úkoly a nemělo by řídit projekty.

ROZHODNUTÍ

1 Tvrzení, že úřad OLAF neprovedl řádné šetření

1.1 Stěžovatelka pracovala jako vedoucí oddělení na generálním ředitelství pro výzkum Evropské komise. V listopadu roku 2000 upozornila Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) na nesrovnalosti v jistém projektu. Stěžovatelka tvrdí, že úřad OLAF neprovedl řádné šetření této záležitosti a poukazuje na tři body, které nebyly podle jejího názoru vzaty v úvahu, přestože byly součástí spisu s podpůrnými důkazy.

1.2 Podle úřadu OLAF požádal generální ředitel úřadu stěžovatelku, aby poskytla veškeré dostupné informace související s údajnými nesrovnalostmi. Jelikož z poskytnutých informací nebylo možno prokázat, zda se v projektu objevily nesrovnalosti, zahájil úřad OLAF vnitřní vyšetřování. V rámci vyšetřování byly získány informace od generálního ředitele DG RTD a od stěžovatelky. Generální ředitel DG RTD zaslal úřadu OLAF obsáhlé informační sdělení. Vyšetřovatelé z úřadu OLAF vyslechli stěžovatelku, která potvrdila, že jí není známo nic, co by nasvědčovalo podvodnému jednání, ale že projekt byl schválen navzdory nedostatkům uvedeným ve vědeckém hodnocení. Stěžovatelka později zaslala ke svému výsledku písemný dodatek. Na základě těchto informací byla dne 1. února 2002 přijata závěrečná zpráva o případu, ve které bylo doporučeno případ bez dalšího vyšetřování uzavřít. Generální ředitel úřadu OLAF toto doporučení přijal. Úřad OLAF přiložil ke svému stanovisku kopie příslušných dokumentů.

1.3 Veřejný ochránce práv poukazuje na to, že tato stížnost je namířena proti úřadu OLAF. Předmětem šetření veřejného ochránce práv proto nebylo jednání Komise ve věci tohoto projektu. Šetření veřejného ochránce práv se zabývá otázkou, zdali na straně úřadu OLAF nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu v souvislosti s administrativním vyšetřováním, které úřad zahájil poté, co obdržel od stěžovatelky příslušné informace.

1.4 Veřejný ochránce práv upozorňuje, že čl. 1 odst. 3 nařízení 1073/1999⁴⁶ stanoví, že úřad OLAF má provádět interní administrativní vyšetřování za účelem:

„– boje proti podvodům, korupci a jakékoli jiné nedovolené činnosti poškozující finanční zájmy Evropského společenství,

– vyhledávání závažných skutečností souvisejících s výkonem odborných úkolů, které by mohly znamenat zanedbání povinností ze strany úředníků a zaměstnanců Společenství a mohly by vést ke kárnému, popřípadě trestnímu stíhání (...)“.

1.5 Veřejný ochránce práv se domnívá, že zásady řádné správní praxe vyžadují, aby bylo administrativní vyšetřování ze strany úřadu OLAF prováděno pečlivě, nestranně a objektivně. Veřejný ochránce práv v důkazních dokumentech, které poskytla stěžovatelka a úřad OLAF, neshledal nic, co by nasvědčovalo tomu, že během vyšetřování tohoto případu došlo ze strany úřadu OLAF k porušení zásad řádné správní praxe. Veřejný ochránce práv dále považuje závěr

⁴⁶ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům, Úř. věst. L 136/1, ze dne 31. 5. 1999.

úřadu OLAF, že dostupné informace neprokazovaly existenci nesrovnalostí, jež by spadaly do jeho pravomoci, za správný. Veřejný ochránce práv proto neshledává nesprávný úřední postup ve vztahu k tomuto bodu stížnosti.

2 Tvzení, že OLAF stěžovatelku neinformoval

2.1 Stěžovatelka tvrdí, že ji úřad OLAF neinformoval o výsledku svého šetření. Dále tvrdí, že by ji úřad OLAF měl informovat, zda šetření provedl a s jakým výsledkem.

2.2 Úřad OLAF namítá, že nařízení 1073/1999 stanoví, kdo má být informován o výsledcích vyšetřování prováděného úřadem OLAF. Článek 8 tohoto nařízení stanoví, že na informace získané v rámci vnitřního vyšetřování se vztahuje služební tajemství a nemohou být sděleny jiným osobám než těm, které se s nimi mají seznámit z titulu svých funkcí v institucích Evropských společenství nebo členských států. Článek 9 stanoví, že závěrečná zpráva o případu, která obsahuje přehled informací získaných v rámci vyšetřování, musí být za účelem dalšího postupu zaslána soudním úřadům v daném členském státu a instituci, orgánu nebo agentuře, které se vyšetřování týká. Dne 12. července 2002 zaslala stěžovatelka úřadu OLAF sdělení, v němž žádala, aby byla informována o výsledku vyšetřování. Dne 5. srpna 2002 připravil úřad OLAF odpověď, která však nebyla nikdy odeslána, neboť stěžovatelka k 1. srpnu 2002 ukončila svůj pracovní poměr. Dne 9. srpna 2002 zaslal úřad OLAF sdělení vedoucímu oddělení v DG RTD, ve kterém jej seznámil se závěry vyšetřování.

2.3 Veřejný ochránce práv zdůrazňuje, že úřad OLAF ke svému stanovisku ke stížnosti připojil kopii závěrečné zprávy o případu s vědomím, že stanovisko bude i s přílohami předáno stěžovatelce v rámci běžného postupu šetření veřejného ochránce práv. Veřejný ochránce práv proto nechápe, proč úřad OLAF namítá, že nařízení 1073/1999 mu neumožňovalo seznámit stěžovatelku s výsledky vyšetřování. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že úřad OLAF učinil dostatečné kroky k vyřízení tohoto bodu stížnosti tím, že informoval stěžovatelku o výsledcích svého vyšetřování v rámci postupu šetření veřejného ochránce práv. Další šetření veřejného ochránce práv proto není nutné.

3 Požadavek být informována o konzultacích mezi službami

3.1 Stěžovatelka tvrdí, že by ji úřad OLAF měl informovat, zda oddělení úřadu OLAF, které před schválením projektu na počátku roku 20025 odpovědělo na konzultace mezi službami, vědělo o její stížnosti.

3.2 Úřad OLAF nemá žádné záznamy o tom, že by s ním byl tento projekt v rámci konzultací mezi službami konzultován. Generální ředitel DG RTD však zaslal dopis generálnímu řediteli úřadu OLAF, ve kterém uvedl, že Komisi navrhne financování projektu, pokud neobdrží pokyny v opačném smyslu. Generální ředitel úřadu OLAF odpověděl, že vyšetřování stále probíhá, ale že informace, které má úřad OLAF v dané chvíli k dispozici, nejsou důvodem k tomu, aby se jeho úřad vyslovil proti pokračování financování projektu.

3.3 Veřejný ochránce práv se domnívá, že stanovisko úřadu OLAF poskytuje informace, které stěžovatelka požadovala, a že proto není v této věci třeba dalšího šetření ze strany veřejného ochránce práv.

4 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že se Evropský úřad pro boj proti podvodům nedopustil nesprávného úředního postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.1.8 Evropská agentura pro obnovu

KONZULTAČNÍ ČINNOST PRO EVROPSKOU AGENTURU PRO OBNOVU

Rozhodnutí stížnosti 1141/2002/GG (důvěrné) na Evropskou agenturu pro obnovu

STÍŽNOST

Podle informací uvedených ve stížnosti podané v červnu 2002 pracoval stěžovatel, německý státní příslušník, jako poradce v Kosovu na základě dvou smluv.

První smlouva (OBNOVA, smlouva o poskytování služeb č. 99/KOS04/03/001) se týkala projektu nazvaného „Poskytování technické a administrativní podpory odborníkům na řízení projektů v oblasti odpadů, vody a kanalizace“. Byla podepsána stěžovatelem a Evropskou komisí dne 26. ledna 2000. Podle článku 5 smlouvy měla být stěžovateli za poskytnuté služby zaplacená odměna ve výši až 196 970 eur. Čl. 6 odst. 1 smlouvy stanovuje, že platby musí být provedeny „poté, co byly služby vykonány ke spokojenosti smluvního partnera“. Čl. 6 odst. 2 stanovuje, že odměna měla být placena ve čtvrtletních splátkách, „po předložení faktury a schválení výkazů a práce smluvním partnerem v souladu se zněním zadávacího řízení.

Podle dodatku č. 1 této smlouvy, který byl následně podepsán stěžovatelem a Evropskou agenturou pro obnovu (ta převzala smlouvu Komise), byla maximální odměna zvýšena na 268 090 eur.

Dne 12. července 2001 stěžovatel předložil agentuře žádost o závěrečnou platbu ve výši 59 387 eur. Podle stěžovatele vznikl spor o tom, kdo a jak má zaplatit jednoho z asistentů stěžovatele. Jednalo se o celkovou částku přibližně 5 000 eur. Stěžovatel tvrdil, že se agentura z důvodů, o kterých nebyl informován, rozhodla předložit tento případ Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), a využívá tento proces k odmítnutí zbývajících nesporné a dlužené platby ve výši téměř 50 000 eur.

Druhá smlouva („odborník dozorčí rady v Prištině – 99/KOS04/03/016“) byla stěžovatelem a agenturou podepsána 1. srpna 2001. Podle článku 3 smlouvy měla být maximální hodnota smlouvy 70 500 eur.

Dne 28. února 2002 požádal stěžovatel agenturu, aby uhradila druhou dílčí platbu ve výši 19 387 eur a závěrečnou platbu ve výši 7 050 eur. Podle stěžovatele vznikl spor o počet jím odpracovaných dní, ve kterém šlo o sumu přibližně 8 000 eur.

Stěžovatel požaduje, aby agentura rychle dokončila revizi svých plateb a aby zaplatila příslušné částky.

ŠETŘENÍ

Stanovisko agentury

Ve svém stanovisku uvedla Evropská agentura pro obnovu následující připomínky:

Agentura pozastavila kvůli zjištěným nedostatkům u předložených faktur platby splatné na základě těchto dvou smluv. Až do dnešního dne agentura nedostala od stěžovatele uspokojivou odpověď na dotazy, které na něj vznesla. Naopak agentura obdržela od Mise OSN pro dočasnou správu v Kosovu (UNMIK) a zvláště od pilíře EU (sekce správy UN, ve které byl stěžovatel zaměstnán) informace, které byly důvodem pro podezření z možných podvodných záměrů stěžovatele. Informace se vztahovaly na nesrovnalosti, které měly takový charakter, že se agentura rozhodla tento případ postoupit Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF). Kopie dopisu zaslání agenturou

úřadu OLAF 12. prosince 2001 (bez příloh), který shrnuje otázky týkající se údajných nesrovnalostí, byla přiložena ke stanovisku agentury.

Během vlastního vyšetřování OLAF odhalil další nesrovnalosti, které potenciálně souvisí s aktivitami stěžovatele v Kosovu a ke kterým mohlo dojít v době, kdy byl vázán smlouvou s agenturou. Tyto další vážné nesrovnalosti souvisely s převodem asi 4 500 000 eur na bankovní konto v Gibraltaru. Tento převod souvisel s platbou, která byla uhrazena za vývoz elektřiny z Kosova do Srbska. Stěžovatel řídil vývozní jednání jménem UNMIK.

Kromě toho se objevily určité pochybnosti týkající se vysokoškolského vzdělání stěžovatele, které byly zkoumány úřadem OLAF ve spolupráci s UNMIK.

Auditor Evropské komise, zaměstnaný v agentuře na plný úvazek, následně 14. července⁴⁷ 2002 rozhodl o pozastavení plateb splatných na základě obou smluv. Platby budou pozastaveny, dokud agentura a auditor neobdrží rozhodnutí od úřadu OLAF, který 1. února zahájil externí šetření týkající se výše zmíněných smluv.

Stěžovatel byl informován v e-mailu zaslaném dne 12. října 2001 o tom, že jeho faktury budou pozastaveny do té doby, než budou pochybnosti vyřešeny. Dne 10. července 2002 byl dále informován o tom, že agentura požádala OLAF o vyšetření případu.

Další dopis agentury

Dne 6. prosince 2002 předala agentura veřejnému ochránci práv tiskové prohlášení, které bylo zveřejněno 5. prosince 2002 panem Bearparkem z UNMIK. Podle tohoto tiskového prohlášení byl stěžovatel 4. prosince 2002 v Německu zatčen a nyní bude zahájen soudní proces.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel nepředložil žádné připomínky.

ROZHODNUTÍ

1 Úvodní poznámka

1.1 Evropská agentura pro obnovu připojila ke svému stanovisku k tomuto případu pět dokumentů. Následně informovala veřejného ochránce práv o tom, že před jejich zveřejněním by měl být požádán o stanovisko Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF), který je autorem dokumentů obsažených v příloze 3 a 4.

1.2 Veřejný ochránce práv se proto obrátil na agenturu a požádal ji o objasnění záležitosti do 23. listopadu 2002 a zdůraznil, že pokud má být se zásadními dokumenty zacházeno jako s důvěrnými, budou agentuře vráceny a nemohou být použity během šetření. Dne 20. listopadu 2002 agentura informovala veřejného ochránce práv o tom, že požádala OLAF o potvrzení, že zásadní dokumenty jsou důvěrné a nemohou být zveřejněny dříve, než OLAF dokončí šetření.

1.3 Za daných okolností se veřejný ochránce práv rozhodl vrátit dotyčné dokumenty agentuře. Tyto dokumenty proto nebudou během šetření brány v úvahu.

2 Nezpracování faktur a nezaplacení dlužné částky

2.1 Stěžovatel, německý konzultant, vykonával práci v Kosovu pro Evropskou agenturu pro obnovu na základě dvou smluv, podepsaných v roce 2000 (smlouva č. 99/KOS04/03/001) a v roce 2001 (smlouva č. 99/KOS04/03/016). Podle stěžovatele agentura nedokončila kontrolu jeho faktur

⁴⁷ Červenec by měl být pravděpodobně chápán jako červen, neboť na dokumentu, na který agentura v této souvislosti odkazuje, je uvedeno datum 14. června 2002.

(ze dne 12. července 2001 a 28. února 2002) a neuhradila splatné částky. Stěžovatel tvrdil, že mu agentura stále dluží asi 80 000 eur.

2.2 Agentura zdůraznila, že platby splatné na základě těchto dvou smluv byly pozastaveny jednak kvůli zjištěným nedostatkům u předložených faktur a jednak proto, že agentura nedostala od stěžovatele uspokojivou odpověď na své dotazy. Agentura prý navíc obdržela od Mise OSN pro dočasnou správu v Kosovu (UNMIK) informace, které byly důvodem pro podezření z možných podvodných záměrů stěžovatele. Podle agentury byly informace související s těmito nesrovnalostmi takového charakteru, že se agentura rozhodla tento případ postoupit Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF). Dne 1. února 2002 OLAF rozhodl zahájit externí šetření ve věci výše uvedených smluv. Agentura zdůraznila, že během samotného vyšetřování objevil OLAF další vážné nesrovnalosti, které mohly souviset s aktivitami stěžovatele v Kosovu. Tyto další vážné nesrovnalosti souvisely s převodem asi 4 500 000 eur na bankovní konto v Gibraltar. Podle agentury se příslušný auditor následně rozhodl pozastavit platby splatné na základě obou smluv, dokud OLAF nedá k dispozici výsledky svého šetření.

2.3 Tato stížnost se týká povinností vyplývajících ze smluv uzavřených mezi agenturou⁴⁸ a stěžovatelem.

2.4 Podle článku 195 Smlouvy o ES je evropský veřejný ochránce práv oprávněn přijímat stížnosti „které se týkají případů nesprávného úředního postupu orgánů a institucí Společenství“. Veřejný ochránce práv se domnívá, že k nesprávnému úřednímu postupu dochází, pokud veřejné orgány nejednají v souladu s předpisem nebo zásadou, které se na ně vztahují⁴⁹. K nesprávnému úřednímu postupu tak může dojít i pokud se jedná o plnění povinností vyplývajících ze smluv podepsaných orgány nebo institucemi Společenství.

2.5 Veřejný ochránce práv se však domnívá, že rozsah kontrol, které může provést, je v těchto případech nutně omezený. Veřejný ochránce práv je především toho názoru, že by neměl usilovat o rozhodnutí, zda byla smlouva některou ze stran porušena, pokud je celá záležitost předmětem existujícího sporu. Touto otázkou se může účelně zabývat pouze soud příslušné jurisdikce, který by měl možnost vyslechnout argumenty obou stran týkající se příslušného národního práva a vyhodnotit protikladné důkazy týkající se všech sporných skutečností.

2.6 Veřejný ochránce práv je toho názoru, že v případech, které se týkají smluvních sporů, je oprávněn omezit své šetření na zkoumání, zda mu orgán nebo instituce Společenství poskytli smysluplné a přiměřené vysvětlení právního základu svého postupu a zdůvodnili, proč se domnívají, že je jejich názor správný. Bylo-li tak učiněno, veřejný ochránce práv uzavře šetření s tím, že nesprávný úřední postup nebyl odhalen. Tento závěr nebude mít vliv na právo obou stran na přezkoumání jejich smluvního sporu a směrodatné vyřešení soudem příslušné jurisdikce.

2.7 V tomto případě agentura předložila smysluplné a přiměřené vysvětlení důvodů, kvůli kterým se domnívá, že požadavku stěžovatele zatím nemůže být vyhověno.

2.8 Za těchto okolností zjevně nedošlo ze strany agentury k nesprávnému úřednímu postupu.

3 Závěr

Na základě šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv se nezdá, že by došlo k nesprávnému úřednímu postupu ze strany Evropské agentury pro obnovu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

⁴⁸ První smlouva byla původně uzavřena Evropskou komisí, ale následně převzata agenturou.

⁴⁹ Viz výroční zpráva z roku 1997, strana 22 a další.

3.2 PŘÍPADY UROVNANÉ INSTITUCÍ

3.2.1 Evropský parlament

ÚDAJNÉ NEUVEDENÍ DŮVODŮ ODMÍTNUTÍ NABÍDEK NA PŘEKLADATELSKÉ SLUŽBY

Rozhodnutí o stížnosti 2024/2002/OV na Evropský parlament

STÍŽNOST

V listopadu roku 2002 podala paní J. jménem společnosti se sídlem v Bruselu evropskému veřejnému ochránci práv stížnost ve věci odmítnutí několika nabídek na překladatelské služby Evropským parlamentem. Podle stěžovatele jsou podstatné následující skutečnosti:

V dubnu roku 2002 zaslala stěžovatelka 11 nabídek do různých nabídkových řízení na překladatelské služby vypsaných Evropským parlamentem. Několik nabídek stěžovatelky bylo odmítnuto.

Ve věci nabídek pro švédštinu a francouzštinu Parlament stěžovatelce v červenci 2002 oznámil, že nabídky obsahovaly příliš mnoho jazykových chyb. Jelikož bylo v podmínkách nabídkového řízení stanoveno, že nabídka bude odmítnuta, jestliže bude obsahovat více než pět jazykových chyb, zaslala stěžovatelka dne 7. srpna 2002 Parlamentu e-mail se žádostí o vysvětlení chyb. V odpovědi ze dne 3. října 2002 Parlament shrnul uvedené chyby, avšak neuvedl, v čem spočívaly.

Nabídka pro italštinu byla odmítnuta z finančních důvodů. Poté, co stěžovatelka Parlamentu odepsala, odpověděl Parlament dne 3. října 2002, že nabídku znovu posoudil, ale že tentokrát byla vyřazena kvůli jazykovým chybám. Konkrétně se jednalo o chyby v pravopisu, mluvnici a interpunkci. Parlament však neuvedl o těchto chybách žádné další podrobnosti.

Nabídka pro řečtinu byla odmítnuta bez udání konkrétního důvodu. Pro řečtinu bylo předloženo pět nabídek, z nichž byly vybrány tři. Stěžovatelka byla informována, že první vybraný účastník řízení zakázku nepřijal. Stěžovatelka však nemá informace o tom, kdo je na třetím a čtvrtém místě. Stěžovatelka kontaktovala Parlament písemně dne 7. října 2002 a dne 31. října 2002 zaslala upomínku, avšak neobdržela žádnou odpověď.

Dne 19. listopadu 2002 podala veřejnému ochránci práv tuto stížnost, v níž uvádí následující tři obvinění:

- 1 Parlament podrobně nevysvětlil, proč byly nabídky pro švédštinu a francouzštinu předložené stěžovatelkou odmítnuty kvůli jazykovým chybám.
- 2 Parlament uvedl nové důvody odmítnutí nabídky pro italštinu, ale neoznámil podrobnosti o jazykových chybách, kvůli kterým byla nabídka odmítnuta.
- 3 Parlament neuvedl konkrétní důvod odmítnutí nabídky pro řečtinu.

Dne 29. ledna 2003 se obrátila stěžovatelka písemně na veřejného ochránce práv a oznámila, že po podání stížnosti jí Parlament poskytl více informací o jazykových chybách v jejích nabídkách.

Chyby, které Parlament označil v nabídkách pro švédštinu a francouzštinu, stěžovatelka uznala.

K nabídce pro italštinu stěžovatelka uvedla, že s určitými opravami, z nichž některé jsou otázkou stylu, souhlasí. Parlament však uvedl dva odlišné důvody.

Ohledně odmítnutí nabídky pro řečtinu stěžovatelka stále neobdržela žádné informace.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropského parlamentu

K prvnímu obvinění Parlament prohlásil, že stěžovatelce dne 22. července 2002 oznámil, že její nabídky předložené v nabídkových řízeních č. CRE-0207-FR-EP a CRE-0211-SV-EP byly odmítnuty ve výběrové fázi z důvodu nízké jazykové úrovně. Parlament poukázal na čl. 2 odst. 2 obecných podmínek, ve kterém je uvedeno: „nabídka, která obsahuje více než pět pravopisných, interpunkčních nebo mluvnických chyb, bude vyřazena“. Na základě žádosti stěžovatelky o podrobnější odůvodnění tohoto rozhodnutí Parlament zaslal dne 30. září 2002 stěžovatelce dopis, v němž jí oznámil přesný počet a povahu chyb v těchto dvou nabídkách. Na žádost o doložení těchto chyb, kterou stěžovatelka zaslala e-mailem dne 19. listopadu 2002, Parlament odpověděl, že stěžovatelce zašle fotokopie stran zmíněných nabídek se zřetelným označením chyb. Tento důkaz byl na žádost stěžovatelky odeslán doporučeným dopisem dne 13. prosince 2002. Dopis stěžovatelky adresovaný veřejnému ochránci práv je datován 19. listopadu 2002, tj. ke stejnému dni jako žádost o doložení chyb v nabídkách.

K druhému obvinění Parlament uvedl, že po stížnosti na vyřazení z nabídkových řízení č. CRE-0205-ES-EP a CRE-0208-IT-EP na základě nepřiměřeného obratu byly obě nabídky znovu posouzeny.

V dopisu ze dne 30. září 2002 Parlament uznal, že nabídka pro italštinu byla ve výběrové fázi vyřazena omylem, neboť doklad o přiměřeném obratu byl skutečně poskytnut. Ve stejném dopisu Parlament stěžovatelce oznámil výsledek opětovného posouzení nabídky, a to vyřazení z důvodu nízké jazykové úrovně, neboť nabídka obsahovala celkem 15 pravopisných a mluvnických chyb. Tvrzení stěžovatelky, že jí Parlament nesdělil podrobnosti o povaze jazykových chyb, je proto nepodložené. Parlament následně stěžovatelce nabídl, že jí zašle fotokopie nabídky pro italštinu s označením chyb. Nabídka stěžovatelky pro italštinu byla vyřazena ve výběrové fázi v souladu s výběrovými kritérii (konkrétně s čl. 2 odst. 2 obecných podmínek).

Ke třetímu obvinění Parlament uvedl, že stěžovatelce oznámil doporučeným dopisem ze dne 22. října 2002, že její nabídka v řízení č. CRE-0203-EL-EP byla vyřazena v zadávací fázi, jelikož nenabízela dostatečný poměr kvality a ceny. Všem účastníkům řízení, jejichž nabídky byly odmítnuty, byl zaslán podobný dopis obsahující důvody vyřazení. V souladu s příslušnými právními předpisy navíc Parlament zveřejnil oznámení o zadání zakázky v Úředním věstníku J 2002/S 178-140831 a na svých internetových stránkách. Z tohoto rozhodnutí je zjevné, že byla zadána jedná hlavní zakázka a dvě zakázky rezervní. Orgán odpovědný za zadávání zakázek se rozhodl nabídnout pouze 2 rezervní zakázky namísto 4, maximálního možného počtu oznámeného v podmínkách nabídkového řízení. Toto rozhodnutí je zcela v souladu s platnou legislativou, která nestanovuje povinnost přidělit zakázky po nabídkovém řízení. Parlament se na základě stanoviska svého právního oddělení rozhodl nezadat zakázku prvnímu navrženému dodavateli.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatelka neměla ke stanovisku Parlamentu žádné připomínky.

ROZHODNUTÍ

1 Odmítnutí nabídek pro švédštinu a francouzštinu bez udání důvodu

1.1 Stěžovatelka zastupuje společnost se sídlem v Bruselu, která zaslala 11 nabídek do různých nabídkových řízení na překladatelské služby vyhlášených Evropským parlamentem. Stěžovatelka tvrdí, že Parlament podrobně nevysvětlil, proč byly stěžovatelkou předložené nabídky pro švédštinu a francouzštinu odmítnuty kvůli jazykovým chybám.

1.2 Ve svém stanovisku Parlament uvedl, že na žádost o prokázání těchto chyb, kterou stěžovatelka zaslala e-mailem, Parlament odpověděl, že stěžovatelce zašle fotokopie stran zmíněných nabídek se zřetelným označením chyb. Tento důkaz byl odeslán doporučeným dopisem dne 13. prosince 2002 na žádost stěžovatelky, podanou ve stejný den jako stížnost veřejnému ochránci práv.

1.3 V dopisu ze dne 29. ledna 2003 stěžovatelka uvedla, že uznala chyby, které jí Parlament vytkl. Tento aspekt stížnosti tedy Parlament vyřešil.

2 Odmítnutí nabídek pro italštinu bez udání důvodu

2.1 Stěžovatelka tvrdí, že Parlament uvedl nové důvody odmítnutí nabídky pro italštinu, ale neoznámil podrobnosti o jazykových chybách, kvůli kterým byla nabídka odmítnuta.

2.2 Parlament vysvětlil, že v dopisu ze dne 30. září 2002 uznal, že nabídka pro italštinu byla v nabídkové fázi vyřazena omylem, jelikož doklad o přiměřeném obratu byl skutečně poskytnut. Parlament současně stěžovatelce oznámil výsledek opětovného posouzení nabídky, a to vyřazení z důvodu nízké jazykové úrovně, neboť nabídka obsahovala celkem 15 pravopisných a mluvnických chyb. Parlament následně stěžovatelce nabídl, že jí zašle fotokopie nabídky pro italštinu s označením chyb.

2.3 Veřejný ochránce práv z výše uvedeného usuzuje, že Parlament stěžovatelce vysvětlil, proč uvedl nové důvody vyřazení její nabídky: Parlament stěžovatelce vysvětlil, že její nabídka byla původně vyřazena omylem, a nabídl, že poskytne konkrétní informace o chybách, které stěžovatelka také skutečně obdržela. V dopisu ze dne 29. ledna 2003 stěžovatelka uvedla, že s některými opravami lze souhlasit. Jelikož Parlament uznal svůj omyl a učinil potřebné kroky k jeho nápravě, nebylo v tomto aspektu případu nutné dále pokračovat v šetření.

3 Odmítnutí nabídek pro řečtinu bez udání důvodu

3.1 Stěžovatelka tvrdí, že Parlament neuvedl konkrétní důvod odmítnutí nabídky pro řečtinu. V dopisu ze dne 29. ledna 2003 stěžovatelka uvádí, že dosud neobdržela podrobné informace o vyřazení nabídky.

3.2 Parlament namítá, že v doporučeném dopisu ze dne 22. října 2002 stěžovatelku informoval o odmítnutí její nabídky v zadávací fázi řízení, jelikož nabídka neposkytovala dostatečný poměr kvality a ceny. Parlament navíc zveřejnil v Úředním věstníku rozhodnutí o zadání zakázky, ze kterého vyplývá, že byla zadána jedna hlavní zakázka a dvě zakázky rezervní. Parlament také vysvětluje, že se na základě stanoviska svého právního oddělení rozhodl nezadat zakázku prvnímu navrženému dodavateli.

3.3 Z výše uvedeného vyplývá, že Parlament skutečně učinil kroky s cílem oznámit stěžovatelce důvody odmítnutí její nabídky. Parlament poskytl další informace také ve svém stanovisku pro veřejného ochránce práv. V tomto aspektu případu nebyl na straně Parlamentu shledán nesprávný úřední postup.

4 Závěr

Z vyjádření Parlamentu a připomínek stěžovatelky vyplývá, že Parlament učinil opatření k urovnání první části stížnosti, a stěžovatelce tak vyhověl.

Ke druhé části stížnosti není třeba dalšího šetření.

Na základě šetření třetí části této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že ze strany Parlamentu nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

PŘÍSTUP KE ZKUŠEBNÍM MATERIÁLŮM VE VEŘEJNÉM VÝBĚROVÉM ŘÍZENÍ

Rozhodnutí o stížnosti 342/2003/IP na Evropský parlament

V únoru roku 2003 podal pan M. evropskému veřejnému ochránci práv stížnost na Evropský parlament ve věci své účasti ve veřejném výběrovém řízení EUR/A/158/2000. Stížnost veřejnému ochránci práv předal poslanec Evropského parlamentu.

Stěžovatel neuspěl v testu 1.A.d) a byl z výběrového řízení vyřazen. O vyřazení z řízení byl informován dopisem ze dne 17. července 2002, který odeslalo oddělení pro nábor pracovníků Parlamentu.

Dne 23. července 2002 se obrátil na výběrovou komisi s žádostí o opětovné posouzení svého testu. V dopisu ze dne 21. října 2002 výběrová komise stěžovateli sdělila, že na svém zasedání dne 11. října znovu posoudila test 1.A.d) a potvrdila své dřívější rozhodnutí nepřipustit stěžovatele k dalším testům.

Dne 28. října 2002 stěžovatel zaslal výběrové komisi další dopis, v němž žádal o kopii testu, ve kterém neuspěl, a o kopii tabulky pro hodnocení. Dne 12. listopadu 2002 výběrová komise stěžovateli odpověděla a odmítla mu poskytnout kopie požadovaných dokumentů, neboť žádost nebyla podána v předepsané lhůtě. Podle informací uvedených v odpovědi Parlamentu měl stěžovatel žádost podat ve lhůtě 30 dnů od oznámení rozhodnutí výběrové komise vyřadit jej z výběrového řízení.

Dne 19. listopadu 2002 zaslal stěžovatel výběrové komisi další dopis, ve kterém zpochybnil výše uvedené rozhodnutí. Stěžovatel zdůraznil, že 23. července 2002 požádal výběrovou komisi o opětovné posouzení testu, v němž neuspěl. Žádost o přístup k příslušným dokumentům proto nebyla v té době opodstatněná, jelikož se mohlo stát, že výběrová komise své rozhodnutí změní. Podle názoru stěžovatele začala lhůta 30 dnů pro podání žádosti o přístup k dokumentům běžet až 21. října 2002, kdy mu výběrová komise sdělila své konečné rozhodnutí potvrzující jeho vyřazení z výběrového řízení. Na dopis ze dne 19. listopadu 2002 stěžovatel neobdržel odpověď.

Ve svém dopisu veřejnému ochránci práv stěžovatel tvrdí, že rozhodnutí výběrové komise neumožnit mu přístup k dokumentům je nespravedlivé a že Parlament neodpověděl na jeho dopis ze dne 19. listopadu 2002.

Stěžovatel tvrdí, že by měl mít přístup k testu A.1.d), v němž neuspěl, a k tabulce pro hodnocení.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropského parlamentu

Ohledně tvrzení stěžovatele, že neobdržel odpověď na svůj dopis ze dne 19. listopadu 2002, vyjádřil Parlament politování nad tímto faktem a vysvětlil, že vinou politováníhodných okolností souvisejících s přesunem oddělení pro výběrová řízení byl dopis stěžovatele pravděpodobně založen.

Ve věci žádosti stěžovatele o přístup k testu 1.A.d) a k tabulce pro hodnocení Parlament uvedl, že v souladu s pravidly pro přístup kandidátů k jejich opraveným testům, která byla rozdána všem kandidátům během písemných testů, měli kandidáti podat příslušnou žádost písemně a ve lhůtě jednoho měsíce od oznámení konečných výsledků. Stěžovatel byl o výsledku svého testu informován 17. července 2002 a o přístup k příslušným dokumentům požádal 28. října 2002. Stěžovatel tedy nepodal žádost v souladu s příslušnými pravidly. Parlament nicméně souhlasil s předáním dokumentů požadovaných stěžovatelem veřejnému ochránci práv.

Připomínky stěžovatele

Ve svém stanovisku stěžovatel veřejnému ochránci práv oznámil, že mu Parlament předal požadované dokumenty již 26. května 2003 spolu s dopisem, ve kterém byly vysvětleny důvody, proč Parlament neodpověděl na dopis ze dne 19. listopadu 2002. Stěžovatel vyjádřil spokojenost s výsledkem a poděkoval veřejnému ochránci práv a pracovníkům jeho úřadu za jejich úsilí při řešení tohoto případu.

ROZHODNUTÍ

1 Tvrzení a žádost stěžovatele

1.1 Stěžovatel, kandidát ve výběrovém řízení EUR/A/158/2000, ve své stížnosti tvrdí, že rozhodnutí výběrové komise nepovolit mu přístup k jeho testu A.1.d) a k tabulce pro hodnocení bylo nespravedlivé a že Parlament neodpověděl na jeho dopis ze dne 19. listopadu 2002. Stěžovatel tvrdí, že by měl mít přístup k testu A.1.d), v němž neuspěl, a k tabulce pro hodnocení.

1.2 Parlament ve svém stanovisku vyjádřil politování nad tím, že jeho pracovníci neodpověděli na dopis stěžovatele ze dne 19. listopadu 2002. Parlament vysvětlil, že vinou politováníhodných okolností souvisejících s přesunem oddělení pro výběrová řízení byl dopis stěžovatele pravděpodobně založen.

Ve věci žádosti stěžovatele o přístup k testu 1.A.d) a k tabulce pro hodnocení Parlament uvedl, že v souladu s pravidly pro přístup kandidátů k jejich opraveným testům, která byla rozdána všem kandidátům během písemných testů, měli kandidáti podat příslušnou žádost písemně a ve lhůtě jednoho měsíce od oznámení konečných výsledků. Stěžovatel byl o výsledku svého testu informován 17. července 2002 a o přístup k příslušným dokumentům požádal 28. října 2002. Stěžovatel tedy nepodal žádost v souladu s příslušnými předpisy. Parlament nicméně souhlasil s předáním dokumentů požadovaných stěžovatelem veřejnému ochránci práv.

1.3 Ve svém stanovisku stěžovatel potvrdil, že mu Parlament předal požadované dokumenty již 26. května 2003 spolu s dopisem, ve kterém byly vysvětleny důvody, proč Parlament neodpověděl na dopis ze dne 19. listopadu 2002. Stěžovatel vyjádřil spokojenost s výsledkem a poděkoval veřejnému ochránci práv a pracovníkům jeho úřadu za jejich úsilí při řešení tohoto případu.

2 Závěr

Z vyjádření Parlamentu a připomínek stěžovatele vyplývá, že Parlament učinil opatření k urovnání této záležitosti, čímž stěžovateli vyhověl. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.2.2 Evropská komise

OPOŽDĚNÉ PLATBY GRANTU NA PROJEKTY ZABÝVAJÍCÍ SE AIDS

Rozhodnutí o stížnosti 1960/2002/JMA na Evropskou komisi

STÍŽNOST

V listopadu 2002 byla veřejnému ochránci práv podána stížnost jménem sdružení Colectivo de Lesbianas, Gays, Transexuales y Bisexuales de Madrid (COGAM). Podstatné skutečnosti uvedené stěžovatelem:

V průběhu let 1996 a 1997 se stěžovatel společně s dalšími příspěvateli účastnil projektu zabývajícího se AIDS s názvem EUROVITHA, který byl řízen Katedrou psychologie univerzity v Tübingen v SRN.

Dne 7. října 1997 Komise odsouhlasila financování části projektu (Dohoda SOC 97 20113505F02 s názvem „Evaluation of Guided Group Programmes for People with HIV/AIDS, Creation of a Network of Therapists in D.E.I.“). Smluvními stranami této smlouvy byly Komise a Katedra psychologie univerzity v Tübingen, zatímco sdružení COGAM vystupovalo jako přidružený smluvní partner.

Přestože sdružení COGAM svou část smluvní povinnosti splnilo v únoru 1999, platbu ve výši 8 200 eur neobdrželo. Odpovědí na žádosti sdružení COGAM adresované hlavnímu smluvnímu partnerovi byla informace, že situaci způsobila Komise, která nedostala svým finančním závazkům.

Dne 7. června 2002 stěžovatel vznesl na Komisi písemný dotaz ohledně stavu spisu a požadoval zaplacení dlužné odměny. Sdružení COGAM na svůj dopis nedostalo odpověď.

Na základě výše uvedených skutečností stěžovatel tvrdí, že Komise neodpověděla na žádost ze dne 7. června 2002, ve které sdružení COGAM požadovalo informace. Od února 1999, kdy byl projekt dokončen, sdružení požadovalo, aby Komise provedla závěrečnou platbu, aby všichni subdodavatelé mohli dostat svou odměnu.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropské komise

Ve svém stanovisku vyjádřila Komise tyto připomínky:

Dne 7. října 1997 stěžovatel jako subdodavatel a Univerzita Eberharda Karla jako hlavní dodavatel uzavřeli dohodu s Komisí o realizaci projektu „Evaluation of Guided Group Programmes for People with AIDS/VIH“. Projekt získal od Společenství příspěvek prostřednictvím programu EUROVITHA, v jehož rámci Společenství podporuje boj proti AIDS. Za výběr subdodavatelů pro konkrétní části projektu a jednotlivé smlouvy byl odpovědný profesor Hautzinger z Univerzity Eberharda Karla jako koordinátor projektu. Komise uvedla, že sdružení COGAM bylo jedním z těchto subdodavatelů, se kterými instituce neměla žádný přímý smluvní vztah.

Finanční příspěvek Komise měl být zaplacen hlavnímu smluvnímu partnerovi, jmenovitě Univerzitě Eberharda Karla, a to po předložení nezbytných podkladů. První technická a finanční zpráva byla předložena jejím pracovníkům v říjnu 1999. Závěrečná zpráva však byla k dispozici až o tři roky později, v listopadu 2002. Zatímco se technická stránka závěrečné zprávy jevila jako dostatečná, její finanční část nemohla být vzhledem k nedostatku podpůrných dokumentů pracovníky Komise schválena.

Dne 27. března 2002 Komise písemně žádala profesora Hautzingera, aby předložil závěrečnou zprávu, na jejímž základě by mohl být vyplacen celý příspěvek Společenství. Ve svém dopisu Komise navrhuje, aby smluvní partner informoval všechny subdodavatele o stavu věci. Dne 7. června 2002 Komise obdržela žádost sdružení COGAM o zaplacení dlužné odměny. Z této žádosti vyplývá, že koordinátor projektu neinformoval všechny subdodavatele, jak Komise žádala.

Vzhledem k tomu, že Komise nemůže provést žádné platby ve prospěch subjektu, se kterým nemá přímý smluvní vztah, urgovala dne 15. října 2002 písemně Univerzitu Eberharda Karla o předložení dokladů potřebných pro provedení závěrečné platby.

Dne 14. listopadu 2002 Komise obdržela od Univerzity Eberharda Karla závěrečnou zprávu. Dne 20. prosince 2002 přistoupila k provedení závěrečné platby ve prospěch smluvního partnera ve výši 59 859,30 eur.

Připomínky stěžovatele

Dne 5. května 2003 obdržel veřejný ochránce práv připomínky stěžovatele.

Sdružení COGAM vysvětluje, že na základě informace vyjádřené ve stanovisku Komise kontaktovalo koordinátora projektu. Vzápětí Univerzita Eberharda Karla zaplatila sdružení COGAM za jeho podíl na projektu částku 8 200 eur.

Stěžovatel, sdružení COGAM, na závěr vyjadřuje své poděkování veřejnému ochránci práv za jeho pomoc při hledání řešení tohoto problému.

ROZHODNUTÍ

Z vyjádření Komise a připomínek stěžovatele je zřejmé, že Komise učinila opatření k urovnání této záležitosti, čímž stěžovateli vyhověla. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

ÚHRADA ČÁSTKY SPLATNÉ PODLE SMLOUVY

Rozhodnutí o stížnosti 205/2003/IJH na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Stěžovatel je generálním ředitelem společnosti WWP Ltd. Stížnost se týká Komise, GŘ pro zemědělství.

Podstatné skutečnosti uvedené stěžovatelem:

Mezi lednem 1998 a prosincem 2001 vyrobila WWP Ltd. televizní pořad s názvem „CONTACT Europe“. Každý díl pořadu obsahoval čtyři reportáže, které byly objednány generálním ředitelstvím Komise na základě konkrétních smluv a hrazeny členskými státy nebo formou spolufinancování. V dubnu 2000 dodala WWP Ltd. reportáž o ekologickém zemědělství. Rozpočet byl 25 036 eur a byl z poloviny financován GŘ pro zemědělství a z poloviny ministerstvem zahraničí Spojeného království. Ministerstvo zahraničí Spojeného království svou polovinu zaplatilo. Komise však, tak jako často i v ostatních případech, byla při přípravě konkrétní smlouvy liknavá. V tomto případě byla smlouva vyhotovena až v červnu 2000. Komise zaplatila 60 % své poloviny dotace při podpisu. WWP Ltd. hned potom vystavila Komisi fakturu na zbývajících 40 % a po celý rok 2001 a na počátku roku 2002 urgovala její zaplacení. Dne 8. února 2002 informovala Komise společnost WWP Ltd., že došlo k porušení finančního nařízení EU, protože WWP Ltd. vyrobila reportáž před vyhotovením smlouvy, zbývajících 40 % jí proto nebude zaplacen a WWP Ltd. bude muset vrátit 60 %, které jí již byly uhrazeny.

WWP Ltd. se setkala se zástupci GŘ pro zemědělství a požadovala schůzku s příslušnými pracovníky finančních a právních služeb k projednání daného nařízení. GŘ pro zemědělství přislíbilo, že poskytne společnosti WWP Ltd. kopii nařízení a schůzku zařídí, pokud WWP Ltd. pocítuje potřebu dalšího objasnění této záležitosti. Přes četné další žádosti však nebyla WWP Ltd. o nařízení informována a na poslední své žádosti neobdržela odpověď.

V předmluvní fázi bylo WWP Ltd. dáno jasně najevo, že bude muset reportáž vyrobit bez ohledu na byrokratické průtahy kolem smlouvy, které by mohly ohrozit stanovený termín dokončení. Tato situace trvala se souhlasem odpovědných úředníků různých GŘ Komise tři roky.

Na základě výše uvedeného stěžovatel tvrdí, že buď byla změna příslušného nařízení EU použita se zpětnou platností, nebo k případnému porušení nařízení došlo ze strany odpovědných úředníků Komise.

Stěžovatel požaduje, aby Komise změnila své stanovisko a zaplatila zbývajících 40 % spolu s úroky, a také náhradu za ztrátu času, který musel stěžovatel záležitosti věnovat.

ŠETŘENÍ

Veřejný ochránce práv postoupil stížnost Komisi k vyjádření.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel uvedl, že ministerstvo zahraničí Spojeného království řádně zaplatilo svou polovinu dotace na projekt, veřejný ochránce práv v souladu s čl. 3 odst. 3 Statutu veřejného ochránce práv⁵⁰ vyzval úřady Spojeného království, aby poskytly jakékoli informace, které by mohly přispět k prošetření stížnosti veřejným ochráncem práv. Odpověď nebyla doručena.

Stanovisko Komise

V květnu 2003 Komise oznámila, že po přezkoumání spisu na základě stížnosti veřejnému ochránci práv se příslušná oddělení Komise rozhodla požadovanou částku zaplatit a že v tomto směru co nejdříve podniknou potřebné administrativní kroky.

V červenci 2003 zaslala Komise kopii dopisu, který byl adresován stěžovateli, spolu s potvrzením o zaplacení požadované částky na bankovní účet stěžovatele.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel telefonicky potvrdil pracovníkům úřadu veřejného ochránce práv, že dlužnou částku spolu s úroky obdržel a že je spokojen. Zároveň poděkoval veřejnému ochránci práv za pomoc. Stěžovatel také zaslal kopii svého dopisu ze dne 2. září 2003 vedoucímu sekce AII.1 GŘ Komise pro zemědělství, v němž mu poděkoval za úhradu částky 5 008 eur a úroku ve výši 659,83 eur a oznámil, že věc považuje za vyřízenou.

ROZHODNUTÍ

1 Nezaplacení částky splatné podle smlouvy

1.1 Stěžovatel je generálním ředitelem společnosti, která vyrobila reportáž, na jejímž financování se podílela Komise. Podle stěžovatele informovalo GŘ Komise pro zemědělství společnost WWP Ltd., že došlo k porušení finančního nařízení EU, protože WWP Ltd. vyrobila pořad před vyhotovením smlouvy, zbývajících 40 % tedy nebude proplaceno a WWP Ltd. bude muset vrátit 60 %, které jí již byly uhrazeny. Stěžovatel požaduje, aby Komise změnila své stanovisko a zaplatila zbývajících 40 % spolu s úroky, a také náhradu za ztrátu času, který musel stěžovatel záležitosti věnovat.

1.2 Ve svém stanovisku Komise uvádí, že po přezkoumání spisu na základě stížnosti veřejnému ochránci práv se kompetentní oddělení Komise rozhodla požadovanou částku zaplatit a co nejdříve v tomto směru podniknout potřebné administrativní kroky. Komise poté zaslala kopii dopisu potvrzujícího platbu požadované částky na účet stěžovatele.

1.3 Stěžovatel potvrzuje, že je spokojen se zaplacením 5 008 eur a úroků ve výši 659,83 eur, které od Komise obdržel, a považuje záležitost za vyřízenou.

⁵⁰

„Orgány členských států musí dodat veřejnému ochránci práv, pokud o to požádá, prostřednictvím stálých zastoupení členských států u Evropských společenství všechny informace, které mohou pomoci objasnit případy nesprávného úředního postupu ze strany institucí a orgánů Společenství, pokud tyto informace nepodléhají právním nebo správním předpisům ukládajícím mlčenlivost nebo ustanovením zabraňujícím jejich předání. Přesto však v posledně uvedeném případě může zainteresovaný členský stát seznámit veřejného ochránce práv s těmito informacemi, pokud se tento zaváže, že jejich obsah nevyzradí.“

1.4 S ohledem na výše uvedené se veřejný ochránce práv domnívá, že Komise podnikla odpovídající kroky k urovnání stížnosti a tím stěžovateli vyhověla.

2 Závěr

Z vyjádření Komise a připomínek stěžovatele je zřejmé, že Komise učinila opatření k urovnání této záležitosti, čímž stěžovateli vyhověla. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

ÚDAJNÉ NEPROVEDENÍ ZÁVĚREČNÉ PLATBY NA VÝZKUMNÝ PROJEKT

Rozhodnutí o stížnosti 1173/2003/(TN)IJH na Evropskou komisi

V červnu 2003 byla veřejnému ochránci práv podána stížnost jménem univerzity ve Stockholmu. Stížnost se týká údajného neprovedení závěrečné platby ze strany Komise na výzkumný projekt s číslem smlouvy ERBBIO 4 CTT 960158.

Ve stručnosti jsou podle stěžovatele podstatné následující skutečnosti:

Univerzita ve Stockholmu se podílela na výzkumném projektu, jehož koordinátorem byla italská společnost CHIRON a který byl financován Komisí. V době podání stížnosti CHIRON čekal na závěrečnou platbu na projekt ze strany Komise šest měsíců. Část závěrečné platby byla dluhem vůči univerzitě ve Stockholmu. Celkový dluh vůči společnosti CHIRON byl 196 528 eur, z toho 60 000 eur mělo být vyplaceno ve prospěch univerzity ve Stockholmu.

V červnu 2002 se stěžovatel pokoušel zjistit, proč nebyla závěrečná platba provedena. V prosinci 2002 zaslala univerzita ve Stockholmu Komisi doplňující dokumentaci a Komise následně potvrdila, že platba ve prospěch společnosti CHIRON by měla být provedena během několika týdnů. Platba provedena nebyla a stěžovatel se následně v této věci asi desetkrát telefonicky obrátil na Komisi. Komise mu sdělila, že kvůli vnitřní reorganizaci nebyl k dispozici pracovník kontroly, a proto nemohla být platba provedena. V květnu 2003 se stěžovatel v této věci písemně obrátil na Komisi, neobdržel však žádnou odpověď.

Stěžovatel tvrdí, že Komise neprovedla závěrečnou platbu na výzkumný projekt s číslem smlouvy ERBBIO 4 CTT 960158.

Stěžovatel požaduje, aby byla provedena závěrečná platba ve prospěch společnosti CHIRON i s úroky z prodlení.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku vyjádřila Komise tyto připomínky:

Daná smlouva spadá pod Generální ředitelství Komise pro výzkum (DG RTD). Vědecké výsledky smlouvy byly schváleny 29. července 2002 a spis byl předán ředitelství odpovědnému za příslušný rozpočet. Dne 31. července 2002 se činitel pro finanční oblast tohoto ředitelství obrátil na společnost CHIRON a požadoval opravy ve vyúčtování nákladů. Požadované opravy byly zaslány až 5. prosince 2002 a platba byla zpracována 19. prosince 2002, ale v té době již byl rozpočet na rok 2002 uzavřen.

Poté, co bylo zahájeno čerpání prostředků z rozpočtu na rok 2003, dal 28. února 2003 znovu pokyn k platbě. Vzhledem k organizačním problémům uvnitř DG RTD nemohly být potřebné podpisy včetně podpisu činitele pro finanční oblast a pověřujícího úředníka získány dříve než 11. července 2003. Částka byla potom dne 21. července 2003 převedena na účet společnosti CHIRON.

Komise uznala, že částka byla splatná ke dni 5. prosinci 2002 a měla být vyplacena do 60 dnů, tj. do 5. února 2003. Za období od 6. února 2003 do 21. července 2003 tedy budou vyplaceny úroky, a to jakmile Komise obdrží přímou žádost stěžovatele, která je pro autorizaci platby nezbytná. Stěžovatel byl již v této souvislosti kontaktován.

Komise se omluvila za zpoždění platby a ujistila veřejného ochránce práv, že finanční operace nyní probíhají uspokojivě.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel telefonicky potvrdil úřadu veřejného ochránce práv, že univerzita ve Stockholmu obdržela závěrečnou platbu a že platba úroků je na cestě nebo již na účtu společnosti CHIRON. Byl proto s výsledkem případu spokojen a poděkoval veřejnému ochránci práv za pomoc.

ROZHODNUTÍ

1 Neprovedení závěrečné platby na výzkumný projekt

1.1 Stížnost se týká údajného neprovedení závěrečné platby ze strany Komise ve prospěch koordinátora výzkumného projektu s číslem smlouvy ERBBIO 4 CTT 960158, na kterém se podílela univerzita ve Stockholmu. Stěžovatel, který podává stížnost jménem univerzity ve Stockholmu, proto požaduje, aby byla provedena závěrečná platba ve prospěch koordinátora i s úroky z prodlení.

1.2 Komise uznala, že částka byla splatná ke dni 5. prosinci 2002 a měla být vyplacena do 60 dnů. Nicméně vzhledem k organizačním problémům uvnitř DG RTD nemohla být částka převedena na účet společnosti CHIRON dříve než 21. července 2003. Komise se omluvila za zpoždění platby a ujistila veřejného ochránce práv, že finanční operace nyní fungují spolehlivě. Komise se zavázala, že zahájí platbu úroků za období od 6. února 2003 do 21. července 2003.

1.3 Stěžovatel potvrzuje, že univerzita ve Stockholmu obdržela závěrečnou platbu a že platba úroků je na cestě, a je proto spokojen.

1.4 S ohledem na výše uvedené se veřejný ochránce práv domnívá, že Komise podnikla odpovídající kroky k urovnání stížnosti a tím stěžovateli vyhověla.

2 Závěr

Z vyjádření Komise a připomínek stěžovatele je zřejmé, že Komise učinila opatření k urovnání této záležitosti, čímž stěžovateli vyhověla. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.2.3 Evropský účetní dvůr

ÚDAJNÝ NEDOSTATEK INFORMACÍ O VYŘAZENÍ Z VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ PRO ÚČETNÍ DVŮR

Rozhodnutí o stížnosti 207/2003/OV na Evropský účetní dvůr

STÍŽNOST

Podstatné skutečnosti uvedené stěžovatelem:

Stěžovatel se přihlásil do veřejného výběrového řízení CC/A/12/02 pořádaného Účetním dvorem za účelem náboru referentů (kategorie A7/A6) v oboru informačních technologií (Úř. věst. C 145 A ze dne 18. června 2002).

Sekretariát výběrové komise informoval stěžovatele dopisem ze dne 29. listopadu 2002, že bohužel nemohl schválit jeho další účast ve výběrovém řízení, protože „po srovnávacím hodnocení titulů, diplomů a odborné praxe všech kandidátů nebylo vaše jméno zařazeno na seznam nejlepších kandidátů, kteří budou pozváni ke zkouškám, jak je uvedeno v části VII oznámení o výběrovém řízení“ (přeloženo pracovníky úřadu veřejného ochránce práv).

V části VII oznámení o výběrovém řízení je stanoveno, že „po bodovém zhodnocení kvalifikace je prvních 50 kandidátů s nejvyšším počtem bodů připuštěno k písemným zkouškám“. V části VI oznámení o výběrovém řízení se uvádí, že za kvalifikaci mohou kandidáti získat až 40 bodů (10 bodů za další akademické tituly nebo diplomy kromě těch, které jsou požadovány k přijetí do výběrového řízení, a 30 bodů za další odbornou praxi kromě té, která je uvedena v oddílu III(B)(3) oznámení o výběrovém řízení).

Dne 8. prosince 2002 požádal stěžovatel písemně výběrovou komisi, aby přezkoumala jeho kandidaturu. Žádal, aby byl informován o a) kritériích hodnocení (bodování) titulů, diplomů a odborné praxe, b) počtu jeho bodů a c) počtu bodů posledního úspěšného kandidáta. Neobdržel žádnou odpověď.

Dne 29. ledna 2003 podal veřejnému ochránci práv tuto stížnost, v níž požaduje, aby:

- 1 ho Účetní dvůr informoval o a) kritériích hodnocení (bodování) titulů, diplomů a odborné praxe kandidátů, b) počtu jeho bodů a c) počtu bodů posledního úspěšného kandidáta;
- 2 byla jeho další účast ve výběrovém řízení přezkoumána.

Dne 14. února 2003 zaslal stěžovatel další informace týkající se stížnosti. Obdržel odpověď od výběrové komise, která mu oznámila získaný počet bodů (0/10 za diplomy a 14,64/30 za odbornou praxi). Výběrová komise mu ale nesdělila ani konkrétní kritéria používaná k hodnocení diplomů a odborné praxe kandidátů ani počet bodů posledního úspěšného kandidáta.

Výběrová komise uvedla, že kandidáti s vyšším počtem bodů získali alespoň ještě jeden akademický titul kromě toho, který byl požadován pro účast ve výběrovém řízení. Stěžovatel však poukázal na to, že oba akademické tituly, které získal, opravňují k doktorandskému studiu a odpovídají charakteru pracovní náplně.

Pokud jde o odbornou praxi, stěžovatel uvedl, že výběrová komise odpověděla, že kandidáti s lepším umístěním měli kolem 10 a více let praxe. V bodě III.B.3 oznámení o výběrovém řízení se však uvádí, že požadovaná praxe by měla být nejméně 3 roky. Stěžovatel měl 7 let praxe, ale získal pouze 14,64/30.

Stěžovatel nakonec naznačil, že ví o kandidátovi bez dalšího diplomu a bez 10 let praxe, který byl připuštěn k písemným testům. Vzhledem k tomu, že se písemné zkoušky budou konat 28. února 2003, stěžovatel žádal, aby byla jeho stížnost řešena co nejdříve.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropského účetního dvora

Ve svém stanovisku Účetní dvůr uvedl, že dopisem ze dne 8. prosince 2002 požádal stěžovatel předsedu výběrové komise o informace týkající se a) kritérií hodnocení (bodování) titulů, diplomů a odborné praxe kandidátů, b) počtu jeho bodů a c) počtu bodů posledního úspěšného kandidáta. Dopisem ze dne 30. ledna 2003 odpověděl předseda výběrové komise na stěžovatelovu žádost a sdělil mu některé obecnější informace a počet bodů, které získal.

Po dalším prozkoumání záležitosti se Účetní dvůr rozhodl poskytnout stěžovateli i další informace, o něž žádal v bodě a) a c). V dopisu ze dne 2. května 2003 popsal předseda výběrové komise stěžovateli podrobná kritéria hodnocení titulů, diplomů a odborné praxe a informoval ho, že na základě tohoto výpočtu získal 14,64/30 bodů. Kromě toho byl stěžovatel informován o tom, že poslední úspěšný kandidát získal 32 bodů.

Předseda výběrové komise přepočítal body, které stěžovatel získal, a potvrdil, že nedošlo k žádné chybě. Vzhledem k tomu, že stěžovatel získal méně než polovinu bodů posledního úspěšného kandidáta, rozhodnutí nepřipustit ho k písemným zkouškám veřejného výběrového řízení zůstalo beze změny. Stěžovatel tedy obdržel všechny informace, které požadoval.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel se ke stanovisku Účetního dvora nevyjádřil.

ROZHODNUTÍ

1 Informace o způsobu výběru

1.1 Stěžovatel požaduje, aby ho Účetní dvůr informoval o a) kritériích hodnocení (bodování) titulů, diplomů a odborné praxe kandidátů, b) počtu jeho bodů a c) počtu bodů posledního úspěšného kandidáta.

1.2 Ve svém stanovisku Účetní dvůr uvádí, že dopisem ze dne 30. ledna 2003 odpověděl předseda výběrové komise na stěžovatelovu žádost tím, že mu sdělil některé obecnější informace a počet bodů, které získal. V dalším dopisu ze dne 2. května 2003 poskytl předseda výběrové komise stěžovateli ještě informace, které požadoval v bodě a) a c), a to podrobná kritéria hodnocení titulů, diplomů a odborné praxe a informaci, že stěžovatel získal 14,64/40 bodů. Stěžovatel byl také informován o tom, že poslední úspěšný kandidát získal 32/40 bodů.

1.3 Z výše uvedeného je zřejmé, že stěžovatel obdržel všechny informace, které požadoval. Zdá se, že tato část stížnosti byla Účetním dvorem vyřešena ke spokojenosti stěžovatele.

2 Žádost o přezkoumání další účasti stěžovatele ve výběrovém řízení

2.1 Stěžovatele požaduje, aby byla jeho další účast ve výběrovém řízení přezkoumána.

2.2 Účetní dvůr sdělil, že výběrová komise přepočítala body, které stěžovatel získal, a potvrdila, že k žádné chybě nedošlo. Protože stěžovatel získal méně než polovinu bodů posledního úspěšného kandidáta, rozhodnutí nepřipustit ho k písemným zkouškám výběrového řízení se nezměnilo.

2.3 Veřejný ochránce práv konstatoval, že ve svém dopisu ze dne 2. května 2003 výběrová komise nejdříve stěžovateli vysvětlila, jakým způsobem byly jeho body vypočítány, a to jak u diplomů, tak u další odborné praxe. Pokud jde o praxi, výběrová komise vysvětlila, že za každé období odborné praxe byl přidělen počet bodů, který se rovnal počtu měsíců vynásobenému koeficientem významu podle zkušeností v určitých oborech.

2.4 Veřejný ochránce práv se domnívá, že vysvětlení, které výběrová komise stěžovateli poskytla, lze přijmout. Veřejný ochránce práv proto neshledává v tomto směru nesprávný úřední postup.

3 Závěr

Z vyjádření Účetního dvora vyplývá, že podnikl kroky k vyřízení první části stížnosti, a tím stěžovateli vyhověl.

Na základě šetření druhé části této stížnosti veřejným ochráncem práv je zřejmé, že ze strany Účetního dvora nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.2.4 Evropská komise a Účetní dvůr

KOMISE SOUHLASÍ S PROVEDENÍM ZÁVĚREČNÉ PLATBY

Rozhodnutí o stížnosti 1915/2002/BB na Evropskou komisi a Účetní dvůr

STÍŽNOST

Evropská komise a Meziřesortní centrum pro srovnávací výzkum v oblasti společenských věd (dále jen: „ICCR“) jako jeden z hlavních smluvních partnerů, podepsaly 22. prosince 1999 smlouvu. Název smlouvy byl Smlouva na tematickou síť č. 1999-TN.10869 „TRANS-TALK“, součást 5. rámcového programu. Smlouva byla uzavřena na dobu 18 měsíců, od ledna 2000 do konce června 2001. Celkový odhad nákladů na projekt byl 601 015 eur a počáteční záloha byla stanovena na 180 305 eur a měla být rozdělena mezi pět hlavních smluvních partnerů. Centrum ICCR předkládalo pravidelně každých šest měsíců vyúčtování nákladů.

Dne 31. října 2001 bylo centrum ICCR informováno o tom, že Účetní dvůr provede audit projektu. Audit proběhl ve dnech 16 - 18. ledna 2002. Podle stěžovatelů auditoři uvedli, že svou zprávu předají Komisi koncem ledna 2002.

Centrum ICCR předložilo Komisi závěrečné vyúčtování nákladů v srpnu 2001. DG TREN Komise toto vyúčtování schválilo dne 11. prosince 2001. Protože centrum ICCR nebylo Komisí dále informováno, obrátil se koordinátor projektu 26. února 2002 e-mailem na finančního úředníka Komise s dotazem na stav závěrečné platby. V e-mailu ze dne 28. února mu bylo sděleno, že závěrečná platba nemůže být provedena před obdržením zprávy Účetního dvora.

Dne 13. června 2002 finanční úředník Komise poslal e-mailem zprávu auditorů s žádostí o některá vyjasnění. Zpráva o auditu byla datována k 15. dubnu 2002. Centrum ICCR poskytlo Komisi požadované informace e-mailem dne 14. června 2002. Dne 8. června 2002 zaslalo centrum ICCR z vlastní iniciativy finančnímu úředníkovi Komise úplné stanovisko ke zprávě Účetního dvora.

V dopisu ze dne 12. července 2002 adresovaném Komisi ICCR žádalo o formální objasnění stavu závěrečné platby podle smlouvy. V srpnu 2002 Komise zaslala nedatovanou odpověď, ve které uvedla, že platba bude pozastavena s odvoláním na čl. 3 odst. 2 přílohy II smlouvy. Dne 29. srpna 2002 centrum ICCR informovalo Komisi, že nemůže uznat čl. 3 odst. 2 jako důvod pro odklad závěrečné platby. Podle stěžovatelů Komise na tento dopis neodpověděla.

Dne 24. října 2002 podali stěžovatelé jménem centra ICCR stížnost veřejnému ochránci práv na Evropskou komisi a Účetní dvůr. Stížnost se týká dlužné závěrečné platby ve výši 80 671,61 eur podle Smlouvy na tematickou síť č. 1999-TN.10869 „TRANS-TALK“ a auditu provedeného Účetním dvorem.

Ohledně Evropské komise stěžovatelé vznesli následující obvinění:

- 1) nedostatek informací o stavu auditu a závěrečné platby, a
- 2) nezaplacení dlužné závěrečné platby ve výši 80 671,61 eur.

Stěžovatelé požadovali uhrazení závěrečné platby včetně úroků a oficiální stanovisko Evropské komise k auditu provedenému Účetním dvorem a k postupům, kterými se oba orgány řídí.

Co se týče Účetního dvora, stěžovatelé tvrdili, že zpráva dospěla k chybným závěrům a ignoruje údaje poskytnuté centrem, a že došlo k nepřiměřenému zdržení v předložení zprávy Komisi.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku vyjádřila Komise tyto připomínky:

V souvislosti s řízením nepřímých aktivit výzkumu a vývoje v rámci 5. rámcového programu provedl Účetní dvůr audit Smlouvy na tematickou síť č. 1999-TN.10869 „TRANS-TALK“ v centru ICCR ve Vídni. Zpráva o auditu upozornila na určité komplexní a závažné skutečnosti, které vyžadují důkladné odůvodnění ze strany finančního oddělení Komise.

Účetní dvůr dospěl k závěru, že některé uvedené výdaje nebyly oprávněné a neexistují pro ně doklady. To se týká zejména nadsazeného vyúčtování nákladů příjemcem, nedodržení rozpočtových sazeb smlouvy ze strany příjemce a vydávání externího poradce za stálého zaměstnance.

Na základě zprávy Účetního dvora se Komise rozhodla pozastavit platby ve prospěch příjemce do té doby, než budou posouzeny doplňující dokumenty, které příjemce poskytl.

Dne 28. února 2002 Komise informovala centrum ICCR o situaci kolem závěrečné platby a kontroly v souvislosti s provedeným auditem. V létě 2002 byly zahájeny diskuse s ICCR, které stále pokračují. Mezitím byly na podzim 2002 ukončeny diskuse mezi Komisí a Účetním dvorem. Zatímco probíhalo toto dodatečné šetření, Komise centru ICCR v srpnu 2002 potvrdila, že všechny platby byly pozastaveny. Dopisem ze dne 5. prosince 2002 požádala Komise o doplňující informace. Dne 24. ledna 2003 dorazila odpověď centra ICCR a Komise ho informovala, že tato odpověď je zkoumána za účelem brzkého rozhodnutí o závěrečné platbě.

Dne 13. května 2003 Komise informovala ICCR o tom, že závěrečná platba ve výši 50 821,03 eur byla provedena. Dle názoru Komise do ní nemohla být započtena částka 29 799,63 eur, protože to by znamenalo změnu nákladových skupin, která by musela být předem schválena.

Připomínky stěžovatele ke stanovisku Komise

Stěžovatelé zmínili v krátkosti následující body:

Tento případ se týká všeobecného problému opožděných odpovědí ze strany institucí Společenství na opakované žádosti a jejich dlouhotrvajícího vyřizování. Podle názoru stěžovatelů zásada průhlednosti vyžaduje, aby byly tyto obecné problémy řešeny.

Po odpovědi stěžovatelů Komisi ze dne 27. května 2003 Komise přistoupila k zaplacení zbývajících částky 20 447,79 eur.

Stanovisko Evropského účetního dvora

Účetní dvůr zmínil v krátkosti následující body:

Dokumentem, který je pro tuto stížnost klíčový, není zpráva přijatá Účetním dvorem, ale sektorový dopis. Účelem sektorového dopisu je předložit auditovanému, kterým je v oblasti vnitřní politiky Komise, předběžná zjištění získaná během auditu. Po další analýze reakce Komise na faktickou informaci a souvisejících poznámek uvedených v sektorovém dopisu mohou tato zjištění tvořit základ připomínek obsažených ve zprávách Účetního dvora. V některých případech lze také od Komise požadovat nápravné opatření. Protože nálezy a připomínky jsou ve fázi sektorového dopisu předběžné a v podstatě podléhají dalšímu ověření, zůstávají důvěrné a jsou k dispozici pouze Účetnímu dvoru a Komisi.

V daném případě byl sektorový dopis č. 740/02 obsahující zjištění, která byla výsledkem auditu smlouvy „TRANS-TALK“, zaslán členovi Komise odpovědnému za GŘ pro energii a dopravu (TREN). V souladu s běžnou praxí byla elektronická verze tohoto sektorového dopisu odeslána kontaktnímu úředníkovi na DG TREN. Zdá se však, že elektronická kopie důvěrného sektorového dopisu byla úředníkem Komise odeslána centru ICCR.

Co se týče tvrzení o chybných závěrech, auditoři Účetního dvora se řídí Zásadami a standardy auditu Účetního dvora (CAPS) a mezinárodně uznávanými předpisy pro audit, např. předpisy Mezinárodní organizace nejvyšších kontrolních orgánů (INTOSAI). Postupy Účetního dvora tedy zaručují rozsáhlou vnitřní kontrolu kvality před předložením nálezů a připomínek auditovanému. V daném případě byly standardy a postupy dodrženy.

Co se týče tvrzení, že nebyly zohledněny údaje poskytnuté centrem ICCR, auditorský tým vzal v úvahu všechny informace, které stěžovatelé poskytli, do té míry, jak je pro audit nezbytné. Všechny nálezy obsažené v sektorovém dopisu určeném Komisi jsou podloženy dostatečnými a přiměřenými důkazy, založenými na informacích shromážděných během auditu nebo po něm v prostorách ICCR a získaných od Komise.

Co se týče tvrzení o nepřiměřeném zdržení, Příručka Účetního dvora pro provádění auditu stanoví, že sektorový dopis má být zaslán do dvou měsíců od dokončení kontroly. Toto interní nařízení však nevytváří závazek Účetního dvora vůči stěžovatelům. Kromě toho skutečnost, že sektorový dopis byl v tomto případě zaslán s malým zpožděním, které však nemůže být v žádném případě považováno za nepřijatelné, nijak neohrožuje zájmy stěžovatelů.

Připomínky stěžovatele ke stanovisku Účetního dvora

Stěžovatelé učinili v krátkosti následující poznámky:

Podle stěžovatelů sdělil auditor Účetního dvora ICCR, že je na rozhodnutí Komise, zda je zpráva předána ICCR.

Stěžovatelé trvají na tom, že stanoviska ICCR nebyla auditory brána v úvahu.

Stěžovatelé zdůrazňují, že centrum ICCR nikdy netvrdilo, že prodlení v řešení jejich případu zavinił pouze Účetní dvůr, ale spíše výsledná kombinace neprůhlednosti postupů Komise a Účetního dvora a jejich činných orgánů. Stěžovatelé tvrdí, že prodlení ohrozilo zájmy ICCR, neboť daný případ nebyl vyřešen více než rok poté, co proběhl audit.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Dne 14. října a 5. listopadu 2003 se sekretariát evropského veřejného ochránce práv telefonicky obrátil na jednoho ze stěžovatelů, který vystupoval jménem obou stěžovatelů, kvůli připomínce, které obdržel 29. září 2003. Stěžovatelé potvrdili, že Komise přistoupila k zaplacení dlužné závěrečné platby. Stěžovatelé akceptovali výklad Komise ke změnám nákladových kategorií, které vyžadují předešlé oprávnění podle čl. 17 odst. 4 obecných podmínek. Proto nemohla být částka asi 9 000 eur zahrnuta do závěrečné platby. Stěžovatelé informovali sekretariát veřejného ochránce práv o tom, že centrum ICCR nezaslalo žádné připomínky k dopisu Komise ze dne 14. července 2003, v němž Komise nabídla urovnání případu a sdělila, že pokud do měsíce neobdrží od stěžovatelů žádné připomínky, případ oficiálně uzavře a nebude možné požadovat úhradu dalších výdajů. Stěžovatelé potvrdili, že nevznesením připomínek k nabídce Komise na urovnání případu centrum ICCR de facto akceptovalo, že nebudou zaplaceny úroky za pozastavenou závěrečnou platbu. Stěžovatelé jsou spokojeni s uhrazením závěrečné platby.

ROZHODNUTÍ

1 Úvodní poznámka

1.1 Ve svých připomíncech stěžovatelé namítají, že tento případ se týká všeobecného problému opožděných odpovědí ze strany dvou orgánů Společenství na opakované žádosti o informace a jejich dlouhotrvajícího vyřizování.

1.2 Veřejný ochránce práv chápe znepokojení stěžovatelů nad obecným problémem postupu, kdy dvě nebo více institucí Společenství současně provádějí šetření nebo aplikují postup ovlivňující

řešení případu. Veřejný ochránce práv se domnívá, že se tímto obecným problémem nelze v rámci daného šetření efektivně zabývat. Stěžovatelé mají možnost podat veřejnému ochránci práv novou stížnost.

2 Údajný nedostatek informací o stavu auditu a závěrečné platby poskytnutých Komisí

2.1 Stěžovatelé tvrdí, že je Komise nedostatečně informovala o stavu auditu a závěrečné platby.

2.2 Podle vyjádření Komise byli stěžovatelé, poté co 26. února 2002 poslali e-mail, 28. února 2002 informováni o stavu závěrečné platby a její kontrole v souvislosti s auditem. Diskuse s ICCR, které stále pokračují, byly zahájeny v létě 2002. Dne 12. července 2002 stěžovatelé požádali o informace o stavu závěrečné platby. V srpnu 2002 Komise stěžovatelům potvrdila, že všechny platby byly kvůli auditu prováděnému Účetním dvorem pozastaveny. Dne 29. srpna 2002 stěžovatelé požádali Komisi, aby jejich případ znovu projednala. Dne 5. prosince 2002 Komise požádala stěžovatele o další informace. Dne 11. února 2003 po obdržení požadovaných dalších informací Komise zaslala potvrzení o jejich přijetí a průvodní dopis. Dne 13. května 2003 Komise informovala stěžovatele, že podnikla opatření k provedení závěrečné platby.

2.3 Veřejný ochránce práv se domnívá, že Komise poskytla stěžovatelům informace o stavu auditu v tom smyslu, že audit ovlivnil její rozhodnutí učinit platbu. Komise kromě toho informovala stěžovatele odpovídajícím způsobem o pozastavení závěrečné platby. Proto je zřejmé, že ze strany Komise nedošlo v této věci k nesprávnému úřednímu postupu.

3 Údajné nezaplacení závěrečné platby a úroků a žádost o vyrovnání

3.1 Stěžovatelé tvrdí, že Komise neprovedla závěrečnou platbu ve výši 80 671,61 eur vázanou Smlouvou na tematickou síť č. 1999-TN.10869 „TRANS-TALK“ v rámci 5. rámcového programu.

3.2 Komise uvádí, že závěrečná platba ve výši 50 821,03 eur byla provedena 13. května 2003. Dle názoru Komise nemohla být započtena částka 29 799,63 eur, protože to by znamenalo změnu nákladových skupin, která by musela být předem schválena.

3.3 Ve svých připomínkách stěžovatelé informovali veřejného ochránce práv o tom, že Komise po obdržení jejich odpovědi ze dne 27. května 2003 přistoupila k zaplacení zbývající částky 20 447,79 eur.

3.4 Sekretariát evropského veřejného ochránce práv se ve věci vznesených připomínek telefonicky obrátil na jednoho ze stěžovatelů, který vystupoval i jménem druhého stěžovatele. Stěžovatelé akceptovali výklad Komise ke změnám nákladových kategorií, které vyžadují předešlé oprávnění podle čl. 17 odst. 4 obecných podmínek. Proto nemohla být částka asi 9 000 eur zahrnuta do závěrečné platby. Stěžovatelé informovali veřejného ochránce práv, že nezasláním připomínek Komisi ohledně nabídky na urovnání případu centrum ICCR de facto akceptovalo, že nebudou zaplacený úroky za pozastavenou závěrečnou platbu. Stěžovatelé byli s vyrovnáním spokojeni.

3.5 Na základě informací poskytnutých Evropskou komisí a stěžovateli veřejný ochránce práv shledává, že Komise věc urovnala, čímž splnila požadavky stěžovatele.

4 Žádost o oficiální stanovisko Komise k auditu a k používaným postupům

4.1 Stěžovatelé požadují, aby Komise zaujala oficiální stanovisko k auditu a k používaným postupům.

4.2 Evropský veřejný ochránce práv se domnívá, že tato stránka věci je upravena dohodou popsanou v části 3 rozhodnutí.

5 Kritika zprávy Účetního dvora

5.1 Stěžovatelé tvrdí, že zpráva Účetního dvora dospěla k chybným závěrům a ignoruje údaje poskytnuté centrem ICCR.

5.2 Účetní dvůr prohlašuje, že vzal v úvahu všechny informace poskytnuté stěžovateli do míry nutné pro audit a že jsou všechny nálezy uvedené v sektorovém dopisu podloženy dostatečnými a přiměřenými důkazy. Účetní dvůr také uvádí, že nedospěl k chybným závěrům.

5.3 Veřejný ochránce práv se domnívá, že není důvod pro tvrzení, že Účetní dvůr ignoroval informace poskytnuté stěžovatelem. Kromě toho nic nenasvědčuje tomu, že by závěry Účetního dvora byly chybné nebo nesmyslné. V tomto ohledu případu tedy nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

6 Údajné nepřiměřené zdržení způsobené Účetním dvorem

6.1 Stěžovatelé uvádí, že došlo k nepřiměřenému zdržení v předložení zprávy Účetního dvora Komisi. Podle stěžovatele byl audit dokončen 18. ledna 2002 a zpráva o auditu je označena datem 15. dubna 2002.

6.2 Ve svém stanovisku Účetní dvůr uvádí, že Příručka Účetního dvora pro provádění auditu stanoví, že sektorový dopis má být zaslán do dvou měsíců od dokončení kontroly. Účetní dvůr uznává, že sektorový dopis byl v tomto případě zaslán s mírným zpožděním, ale toto zpoždění nelze považovat za nepřijatelné.

6.3 Veřejný ochránce práv uvádí, že Příručka Účetního dvora pro provádění auditu je interní dokument, který nebyl zveřejněn a nemůže zakládat nároky třetích stran. Za těchto okolností se veřejný ochránce práv domnívá, že mírné zpoždění, které Účetní dvůr uznal, není případem nesprávného úředního postupu.

6.4 Veřejný ochránce práv proto shledává, že v tomto ohledu nedošlo v daném případě k nesprávnému úřednímu postupu.

7 Závěry

Veřejný ochránce práv shledává, že v případě prvního tvrzení stěžovatelů nedošlo ze strany Komise k nesprávnému úřednímu postupu. V případě druhého tvrzení stěžovatelů a jejich požadavku vyplývá z informací poskytnutých Evropskou komisí a stěžovateli, že Komise věc urovnala, čímž splnila požadavky stěžovatele. Veřejný ochránce práv shledává, že ze strany Účetního dvora nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.3 DOSAŽENÍ SMÍRNÝCH ŘEŠENÍ VEŘEJNÝM OCHRÁNCEM PRÁV

NEZAPLACENÍ GRANTU NAVZDORY ÚSTNÍM ZÁRUKÁM

Rozhodnutí o stížnosti 548/2002/GG na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Stěžovatelem je ředitel Evropského kulturního a informačního centra v Durynsku (Europäisches Kultur- und Informationszentrum in Thüringen), sdružení se sídlem v SRN (dále jen sdružení).

Dne 31. května 1998 podalo sdružení u Evropské komise žádost o grant v hodnotě 90 000 ECU. Činnosti, které měly být z tohoto grantu financovány, byly realizovány v září a v říjnu 1998. Osobou odpovědnou za tuto záležitost byl na straně Komise pan H., poradce na generálním ředitelství X (nyní Generální ředitelství pro oblast vzdělávání a kultury).

Podle stěžovatele se sdružení od července 1998 snažilo získat vyjádření, zda Komise žádost přijme, protože pokud by sdružení nenašlo další zdroje, muselo by plánované aktivity zrušit. Stěžovatel tvrdí, že pan H. sdružení několikrát telefonicky ujistil, že mu požadovaná částka bude poskytnuta. Dále podle tvrzení stěžovatele pan H. informoval sdružení koncem července 1998 (nejzazší termín, kdy bylo možné aktivity zrušit) o tom, že žádost byla schválena a že klíčový dokument bude podepsán na prvním zasedání Komise po letní přestávce. Stěžovatel tvrdí, že pan H. sdružení doporučil, aby začalo s realizací projektu. Dále tvrdí, že pan H. v září 1998 informoval sdružení o tom, že kvůli příliš plnému programu Komise ještě zmíněný dokument nepodepsala, ale že tak učiní během následujících dvou týdnů. Podle stěžovatele dala sdružení právě tato ujištění podnět k započatí realizace projektu.

Stěžovatel tvrdí, že byl od té doby s panem H. téměř denně v telefonickém kontaktu, a že pan H. vždy potvrzoval, že dopis, na jehož základě budou peníze přiděleny, by měl přijít každým dnem. V listopadu 1998 sdružení požádalo svou banku o úvěr. Banka zjevně trvala na tom, aby jí bylo předloženo písemného potvrzení, že Komise grant poskytne. Stěžovatel se proto obrátil na zastoupení Komise v Německu. V dopisu z 25. listopadu 1998 dr. B. (v té době úřadující šéf zastoupení Komise v Německu) potvrdil, že Komise grant ve výši 90 000 ECU schválila a že potřebné formalities budou vyřízeny do konce roku.

V dopisu ze dne 23. prosince 1998 Komise nicméně stěžovatele informovala o tom, že Komise schválila grant pouze ve výši 20 000 ECU.

Podle stěžovatele pan H. následně doporučil sdružení podat novou žádost o grant v roce 1999, který by pokryl rozdíl ve výši 70 000 ECU. Tato žádost byla podána v únoru 1999. Nicméně v rozhodnutí ze dne 28. ledna 2000 Komise žádost zamítla. Zdá se, že toto rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že zdroje poskytnuté v roce 1999 nemohou být použity na financování aktivit, které proběhly v roce 1998.

Stěžovatel se poté několikrát spojil s místně příslušným poslancem Evropského parlamentu, odpovědným komisařem a pracovníky Komise. Dne 30. června 2000 generální ředitel GR X informoval stěžovatele o tom, že na základě domněnky, že dopis dr. B. ze dne 25. listopadu 1998 byl důvodem legitimních očekávání, je Komise připravena pokrýt výdaje, ke kterým došlo v období mezi tímto dnem a 5. lednem 1999 (den doručení dopisu Komise ze dne 23. prosince 1998). Komise však prohlásila, že by měly být uhrazeny pouze výdaje vztahující se na smlouvy, které obsahovaly „ustanovení o riziku“, tzn. ustanovení v tom smyslu, že platba se uskuteční pouze tehdy, pokud se Komise rozhodne grant udělit. Komise také souhlasila s pokrytím nedoplatků v platech zaměstnanců sdružení za předpokladu, že výplaty spadají do uvedeného období. Částka 21 988,54 eur, kterou na základě toho Komise vypočetla, může být stěžovateli zaplacená na základě mimosmluvního závazku, který vznikl dopisem z 25. listopadu 1998. Částka 20 000 eur měla být z celkové částky odečtena.

Stěžovatel tento návrh odmítl a trval na tom, že má být zaplacen celý zůstatek 70 000 eur. Několik dalších pokusů přimět Komisi ke změně názoru však bylo neúspěšných. Stěžovatel se posléze obrátil na jiného poslance Evropského parlamentu, který stížnost předal veřejnému ochránci práv.

Ve své stížnosti podané veřejnému ochránci práv v březnu 2002 stěžovatel poukázal na to, že všechny granty, které zatím od EU obdržel, byly potvrzeny ústně. Stěžovatel uvedl, že když sdružení žádalo v roce 1995 o grant na projekt, bylo ústně informováno o přidělení peněz a tak začalo plnit s tím související závazky. Písemné potvrzení však bylo doručeno o několik měsíců později, když už byl projekt dávno ukončen. Podle stěžovatele stejný model převládal v případě pozdějších žádostí o grant.

V podstatě uvádí, že sdružení bylo oprávněno spoléhat na ujištění, která mu dle jeho tvrzení poskytl pracovník Komise pan H.

Stěžovatel dodal, že sdružení nemá jiné zdroje a pokud se nenajde řešení, bude muset ukončit svou činnost.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku Komise detailně popsala sled událostí, především těch, které spadají do období po odeslání dopisu dne 23. prosince 1998. Se zvláštním ohledem na tvrzení stěžovatele Komise uvedla následující připomínky:

Dne 31. května 1998 sdružení požádalo o grant ve výši 90 000 eur pod položkou rozpočtu číslo A-3024. Projektu byl udělen grant ve výši 20 000 eur na základě rozhodnutí kompetentního výboru na podzim roku 1998. Během této doby byl stěžovatel často v telefonickém kontaktu s úředníkem odpovědným za tuto položku rozpočtu, panem H. Stěžovatel uvádí, že mu pan H. telefonicky přislíbil udělení grantu ve výši 90 000 eur. Vzhledem k tomu, že pan H. v listopadu 1999 zemřel, není už možné ověřit, co bylo skutečně řečeno. Spis GŘ X však neobsahuje žádné zmínky o takových slibech.

Po konzultacích s právním oddělením Komise zaujalo Generální ředitelství pro oblast vzdělávání a kultury stanovisko, že kromě již zaplacené částky 20 000 eur je Komise z právního hlediska povinna uhradit pouze ty finanční závazky, které ze strany sdružení vznikly mezi 25. listopadem 1998 a 5. lednem 1999. Dne 22. června 2000 generální ředitel pro oblast vzdělávání a kultury obdržel stížnost a prohlásil, že generální ředitelství uhradí náklady vzniklé mezi 25. listopadem 1998 a 5. lednem 1999. V dopisu z 30. června 2000 generální ředitel sdělil, že částka, za kterou může být přijata odpovědnost, dosahuje výše 1 988,54 eur.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Kontrola spisu Komise

Na základě stanoviska Komise dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že potřebuje více informací, aby mohl stížnost posoudit. Obrátil se proto dne 15. července 2002 na Komisi s písemnou žádostí o zpřístupnění spisu Komise. Dne 19. září 2002 úřad veřejného ochránce práv prohlédl spis generálního ředitelství a také spis zastoupení Komise v Německu.

Ukázalo se, že spis generálního ředitelství neobsahuje žádné originály dokumentů z období do 23. prosince 1998. Vlastně jediným dokumentem z tohoto období, který byl k dispozici, byla kopie žádosti z 31. května 1998.

Spis zastoupení Komise v Německu se zdál být dobře vedený a úplný. Obsahuje korespondenci mezi delegací a stěžovatelem a také dopis stěžovatele ze dne 2. července 1998 a kopii dopisu ze dne 25. listopadu 1998. Tato kopie obsahovala rukou psanou poznámku autora, podle které byl text dopisu „odsouhlasen panem [H.]“ („mit H. [H.] abgestimmt“).

Žádost o další informace

V dopisu zaslaném 26. září 2002 veřejný ochránce práv informoval Komisi o tom, že spis generálního ředitelství X není úplný. Požádal proto Komisi, aby zjistila, kde se nacházejí chybějící části spisu a aby mu umožnila přístup k úplnému spisu. Pokud nebude v silách Komise dohledat chybějící části spisu, žádá veřejný ochránce práv o písemné potvrzení této skutečnosti.

Dne 8. listopadu 2002 Komise informovala veřejného ochránce práv o tom, že bohužel není v jejich silách dohledat žádné další dokumenty vztahující se k žádosti stěžovatele. Komise veřejného ochránce práv požádala, aby přistupoval k této politováníhodné situaci shovívavě.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách ke stanovisku Komise a jejímu dopisu ze dne 8. listopadu 2002 stěžovatel trval na své stížnosti a uvedl mimo jiné následující připomínky:

Ve svém stanovisku Komise nejprve poznamenala, že Generální ředitelství pro oblast vzdělávání a kultury zastává názor, že je z právního hlediska povinno pokrýt pouze ty finanční závazky, které ze strany sdružení vznikly mezi 25. listopadem 1998 a 5. lednem 1999. Později však potvrdilo, že generální ředitel pro oblast vzdělávání a kultury informoval stěžovatele o tom, že generální ředitelství pokryje náklady vzniklé mezi 25. listopadem 1998 a 5. lednem 1999. Tato prohlášení byla protichůdná. Výsledkem rozhovoru s generálním ředitelem dne 22. června 2000 ovšem bylo, že Generální ředitelství pro oblast vzdělávání a kultury uznává, že by Komise měla přijmout odpovědnost za náklady vzniklé mezi 25. listopadem 1998 a 5. lednem 1999.

V roce 1998 sdružení požádalo o udělení statutu informačního centra Komise. Dne 20. února 1998 vydalo prohlášení, v němž se zavazuje plnit své smluvní povinnosti, třebaže v té době existovaly pouze ústní dohody a žádná písemná smlouva. Sdružení se nicméně spoléhalo na ústní záruky, že smlouva bude podepsána. Dne 26. června 1998 bylo sdružení Komisi informováno o tom, že jeho spis v Bruselu je považován za ztracený, a proto jeho žádost nebyla nějakou dobu projednávána. Protože tyto události postavily sdružení před podobné dilema jako v předchozím případě, požádalo sdružení pracovníky Komise odpovědné za záležitosti spojené s informačními centry o poskytnutí předběžného potvrzení smlouvy, která má být uzavřena. Toto potvrzení bylo poskytnuto 17. září 1998. Klíčová smlouva byla podepsána 16. září 1998 a formálně předložena sdružení 5. října 1998. Sdružení tedy nemělo nikdy důvod zpochybňovat ujištění, která mu byla v obou případech poskytnuta.

ÚSILÍ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV O SMÍRNÉ ŘEŠENÍ

Po pečlivém projednání stanovisek a připomínek veřejný ochránce práv vyjádřil nespokojenost s tím, že Komise nedostatečně odpověděla na obvinění stěžovatele.

Návrh na smírné řešení

Podle čl. 3 odst. 5 svého statutu předložil veřejný ochránce práv Komisi následující návrh na smírné řešení.

Evropská komise by měla zvážit přezkoumání svého rozhodnutí odmítnout zaplatit Evropskému kulturnímu a informačnímu centru v Durynsku celou částku 90 000 eur.

Tento návrh se zakládá na následujících úvahách:

- 1 Stěžovatel byl ředitelem německého sdružení, které žádalo Komisi o grant ve výši 90 000 eur. Poskytnuta byla nakonec jen částka 21 988,54 eur. V podstatě uvádí, že sdružení bylo oprávněno spoléhat na ujištění, která mu, jak tvrdí, poskytl pracovník Komise pan H. a podle nichž měla být poskytnuta celá částka 90 000 eur. Stěžovatel zdůraznil, že tato ujištění byla důvodem pro zahájení realizace projektu sdružení, vznik výdajů a uzavření finančních závazků s tím spojených.
- 2 Komise uznala, že stěžovatel v průběhu klíčového období často telefonicky hovořil s panem H. Je však toho názoru, že vzhledem k tomu, že pan H. v listopadu 1999 zemřel, není už možné ověřit, co bylo skutečně řečeno. Komise dodala, že spis GR X neobsahoval žádné zmínky o slibech, na které se stěžovatel odvolává.
- 3 Veřejný ochránce práv poznamenal, že stěžovatel tvrdí, že Komise odmítla sdružení poskytnout celou částku 90 000 eur, o kterou žádalo, přestože sdružení učinilo výdaje a uzavřelo finanční závazky na základě ujištění, že mu tato částka bude přidělena. Stěžovatel se tedy vlastně spoléhalo na zásadu ochrany odůvodněných očekávání. Podle precedenčního práva soudů Společenství se však není možné odvolávat na porušení této zásady, pokud administrativa nedá příslušné osobě jednoznačné ujištění.⁵¹ V tomto případě stěžovatel konstatoval, že ho odpovědný pracovník Komise ujišťoval o tom, že Komise přidělí celou částku 90 000 eur, o kterou sdružení

⁵¹ Viz například případ T-72/99 Meyer v Commission [ECR] 2000, II-2521 odstavec 53.

žádalo. Zdá se tedy, že šlo o konkrétní ujištění. Je však nutné poznamenat, že veřejný ochránce práv nebyl schopen ověřit toto tvrzení prostředky, které mu Statut veřejného ochránce práv⁵² dává k dispozici. Spis Komise, který úřad veřejného ochránce práv prověřoval, neobsahoval žádné zmínky o takových ujištěních. Jediná osoba, která by bývala mohla tuto záležitost osvětlit a která by bývala mohla být veřejným ochráncem práv slyšena jako svědek, tzn. sám pan H., již nežije.

4 Veřejný ochránce práv je nicméně toho názoru, že nedostatek potvrzujících důkazů nemůže být v tomto případě použit proti stěžovateli. Komise uznala, že mezi stěžovatelem a panem H. existovaly četné telefonické kontakty. Proto by bylo bývalo na místě, aby odpovědný úředník nahrál tyto rozhovory nebo alespoň nejdůležitější body, které byly projednávány. Veřejný ochránce práv je toho názoru, že vzhledem k absenci těchto nahrávek bylo nutné snížit nároky ve věci povinnosti stěžovatele podložit svá obvinění.

5 Veřejný ochránce práv je toho názoru, že existují minimálně tři důvody, které, zdá se, hovoří v prospěch stěžovatele. Za prvé, vzhledem k tomu, že projekt měl být zahájen v září 1998, bylo pro sdružení očividně životně důležité zjistit včas (a to nejpozději na začátku září 1998), zda Komise požadovaný grant poskytne. Toto bylo potvrzeno dopisem z 2. července 1998 adresovaným Zastoupení Komise v Německu. Stěžovatel v něm poznamenává, že v případě záporné odpovědi bude sdružení muset projekt zrušit vzhledem k tomu, že nemá možnost financovat nepřídělenou částku z jiných zdrojů. Vzhledem ke skutečnosti, že projekt nebyl zastaven, ale realizován, lze považovat tvrzení stěžovatele, že obdržel uspokojivá ujištění od pana H., za věrohodné. Za druhé, stěžovatel objasnil, že již v minulosti sdružení realizovalo (a muselo realizovat) projekty pouze na základě ústního ujištění. Veřejný ochránce práv poznamenal, že Komise tento aspekt případu vůbec nekomentovala. Za třetí, fakt, že stěžovatel obdržel od pana H. ujištění a že na ně spoléhal, získává na opodstatněnosti vzhledem ke skutečnosti, že i další úředníci Komise na jeho prohlášení spoléhali. Základem dopisu z 25. listopadu 1998, který zaslalo zastoupení Komise v Německu, byly, jak vyšlo najevo z přezkoumání příslušného spisu, informace pana H.

6 Veřejný ochránce práv poznamenal, že Komise nepředložila žádné argumenty, které by zdůvodnily, proč by stěžovatel neměl mít právo spoléhat na taková ujištění pracovníka Komise odpovědného za daný případ.

7 Za těchto okolností dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že odmítnutí Komise zaplatit sdružení celou částku 90 000 eur, o kterou požádalo 31. května 1998, by mohlo být skutkovou podstatou nesprávného úředního postupu.

Stanovisko Komise

Komise ve svém stanovisku zdůraznila, že závěr veřejného ochránce práv nebyl založen na skutečnostech, které by byly jasně podloženy hmatatelnými důkazy, ale pouze na domněnkách a úsudcích, které vznikly na základě analogie s jinými situacemi. Komise tedy zdůraznila, že stanovisko, na kterém dosud trvala, odráží její povinnost dostát principu správného finančního řízení. V této souvislosti se zdá být užitečné zopakovat, že Komise se může zavázat k poskytnutí finanční pomoci pouze písemnou zprávou budoucímu příjemci, který byl vybrán podle příslušných pravidel.

Komise nicméně dodala, že proto, aby nebyl v očích obyvatel porušen image evropských institucí a aby v tomto případě nezpůsobila škodu příjemci, je na základě výjimky připravena akceptovat návrh veřejného ochránce práv.

Proto znovu co nejrychleji přezkoumá výdaje spojené s příslušným projektem, aby zjistila, které z nich byly oprávněné a následně stanoví zůstatek, který má být vyplacen příjemci. Komise nicméně poukazuje na to, že stěžovatel si musí být vědom skutečnosti, že konečná částka dotace nemusí nutně odpovídat částce 90 000 eur, která byla požadována.

⁵² Rozhodnutí 94/262 Evropského parlamentu z 9. března 1994 o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv, 1994 Úř. věst. L 113/15.

Připomínky stěžovatele

Dne 20. března 2003 stěžovatel telefonicky informoval úřad veřejného ochránce práv o tom, že bylo dosaženo smírného řešení.

ROZHODNUTÍ

1 Nezaplacení konečného zůstatku grantu

1.1 Stěžovatel byl ředitelem německého sdružení, které žádalo Komisi o grant ve výši 90 000 eur. Poskytnuta byla nakonec jen částka 21 988,54 eur. Stěžovatel tvrdil, že Komise nezaplatila konečný zůstatek grantu, který podle něj slíbila sdružení poskytnout. V podstatě uvádí, že sdružení bylo oprávněno spoléhat na ujištění, která mu, jak tvrdí, poskytl pracovník Komise pan H. a podle nichž měla být poskytnuta celá částka 90 000 eur.

1.2 Ve svém stanovisku Komise v podstatě zastává názor, že není důkaz, který by podpořil požadavek stěžovatele.

1.3 Po důkladném přezkoumání všech důležitých skutečností a argumentů veřejný ochránce práv předložil Komisi návrh na smírné řešení, podle něhož by měla zvážit přezkoumání svého rozhodnutí odmítnout zaplatit celou částku 90 000 eur.

1.4 Ve svém stanovisku Komise informovala veřejného ochránce práv o tom, že je na základě výjimky připravena přijmout návrh veřejného ochránce práv. Proto urychleně přezkoumá oprávněnost výdajů předložených stěžovatelem. Komise nicméně poukazuje na to, že stěžovatel si musí být vědom skutečnosti, že konečná částka dotace nemusí nutně odpovídat částce 90 000 eur, která byla požadována.

2 Závěr

Z iniciativy veřejného ochránce práv došlo k smírnému řešení stížnosti, na kterém se shodla Evropská komise a stěžovatel. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

KOMISE SOUHLASÍ SE ZAPLACENÍM NÁHRADY BÝVALÉ POMOCNÉ REFERENTCE

Rozhodnutí evropského veřejného ochránce práv ve věci stížnosti 1166/2002/ (SM)IJH na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Stížnost podala bývalá referentka Komise. Od 1. května 1995 do 30. dubna 1998 pracovala jako pomocná referentka. Od 15. května 1998 do 15. května 2001 pracovala jako referentka na dobu určitou. V době, kdy pracovala jako pomocná referentka, obdržela stěžovatelka asistenční příspěvek podle článku 4a přílohy VII služebního řádu a článku 21 pracovních podmínek ostatních zaměstnanců Evropských společenství. Na začátku pracovního poměru na dobu určitou jí Komise přestala vyplácet asistenční příspěvek. Stěžovatelka si tohoto opomenutí nevšimla.

Přibližně měsíc před vypršením smlouvy na dobu určitou obdržela stěžovatelka úřední dopis, kterým byla informována o tom, že po dobu platnosti smlouvy na dobu určitou měla dostávat asistenční příspěvek. Asistenční příspěvek jí ale byl ve skutečnosti udělen pouze za období od 1. ledna 2001 do 15. května 2001.

Stěžovatelka podala odvolání podle článku 90 služebního řádu proti rozhodnutí, podle kterého má nárok na asistenční příspěvek pouze od 1. ledna 2001 a ne od začátku své smlouvy na dobu určitou,

tedy od 15. května 1998. Komise ve své odpovědi souhlasí s tím, že stěžovatelce uhradí poloviční část asistenčního příplatku za období od 15. května 1998 do 31. prosince 2000.

Dne 17. června stěžovatelka znovu podala veřejnému ochránci práv stížnost na odmítnutí Komise zaplatit jí celou částku asistenčního příplatku, na který měla od 15. května 1998 do 31. prosince 2000 nárok. Stěžovatelka tvrdí, že jí má Komise zaplatit tuto částku zpětně.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Stanovisko Komise obsahovalo v krátkosti následující připomínky:

Pracovní úkoly stěžovatelky zůstávaly v období 1995 - 2001 stejné. Jako pomocné referentce (1995–1998) jí byl přidělen asistenční příspěvek, ne pak jako referentce na dobu určitou (1998–2000). V dubnu 2001 požádalo generální ředitelství, pod které spadá, o to, aby jí byl poskytnut zmiňovaný příspěvek, a ten byl za rok 2001 vyplacen.

Stěžovatelka v důsledku promlčení nemůže protestovat proti rozhodnutí neposkytnout jí ve funkci referentky na dobu určitou asistenční příspěvek. Rozhodnutí jí bylo jasně sděleno v dokumentu, který podepsala v květnu 1998. Navíc se v tomto ohledu její výplatní páska od června 1998 liší od výplatní pásky z dubna 1998.

Stěžovatelka dále přispěla k nezaplacení částky, na kterou měla v té době nárok, vlastní nezodpovědností, když dostatečně neprostudovala obsah dokumentu, který podepsala v květnu 1998, stanovujícího její práva, nezaznamenala změnu na výplatních páskách a odpovídající snížení výdělku a nezachovala se jako zodpovědná a prozíravá osoba.

Nicméně v rozhodnutí, které jí bylo 29. dubna 2002 zasláno jako odpověď na její stížnost, jí byla přiznána polovina hodnoty příspěvku, a to na základě toho, že i když lze tvrdit, že se na své ztrátě podílela z důvodu nedbalosti, pracovníci Komise také nesou svůj díl odpovědnosti, neboť jí v dané době příspěvek nezajistili.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách se stěžovatelka vyjádřila k následujícím bodům:

V případě její první smlouvy bylo učiněno vše pro to, aby mohla využít ke svému prospěchu náležité příplatky. Proto neměla důvod při podpisu smlouvy na dobu určitou zpochybňovat správnost uvedených údajů. Doopravdy věřila, že budou zohledněny všechny údaje, které poskytla odpovědnému úředníkovi, především skutečnost, že má nadále vykonávat stejnou činnost jako dříve, že bude pokračovat v práci ve stejném oddělení a měnit se bude tedy pouze druh smlouvy.

ÚSILÍ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV O SMÍRNÉ ŘEŠENÍ

Po pečlivém posouzení stanoviska Komise a připomínek stěžovatelky se veřejný ochránce práv domnívá, že se Komise k požadavku stěžovatelky nevyjádřila dostatečně. V souladu s čl. 3 odst. 5 služebního řádu⁵³ se proto písemně obrátil na předsedu Komise a navrhl smírné řešení na základě následujícího rozboru hlavních bodů sporu mezi stěžovatelkou a Komisí.

⁵³ „Podle možností hledá veřejný ochránce práv spolu s dotyčnou institucí či orgánem řešení, jak úřední pochybení napravit a stížnost vyřídit.“

1 Požadavek na zpětné zaplacení asistenčního příspěvku

1.1 Stěžovatelka tvrdí, že jí Komise nezaplatila celou částku asistenčního příspěvku, na kterou měla od 15. května 1998 do 31. prosince 2000 nárok. Stěžovatelka požaduje, aby jí Komise zaplatila tuto částku zpětně.

1.2 Komise uznává, že náplň práce stěžovatelky se změnou smlouvy pro pomocného pracovníka na smlouvu na dobu určitou nezměnila. Komise prohlašuje, že stěžovatelka v důsledku promlčení nemůže protestovat proti rozhodnutí neposkytnout jí ve funkci referentky na dobu určitou asistenční příspěvek; rovněž lze tvrdit, že ke své ztrátě příspěvku nedbalostí, protože podepsala dokument, který říká, že jí asistenční příspěvek nebude poskytnut. Na jejích výplatních páskách nebyla tedy o asistenčním příspěvku zmínka. Nicméně vzhledem k tomu, že pracovníci Komise také nesou svůj díl odpovědnosti, priznala Komise stěžovateli poloviční hodnotu asistenčního příspěvku.

1.3 Veřejný ochránce práv poznamenává, že Komise uznává oprávněnost nároku stěžovatelky na asistenční příspěvek za celé zmiňované období a že Komise nedokázala, že by jí nějaké pravidlo nebo zásada bránily ve zpětném proplacení celého příspěvku, na který měla stěžovatelka nárok.

1.4 Veřejný ochránce práv také zmiňuje argument Komise, že se stěžovatelka podílela na vině svou nedbalostí. Komise však netvrdí, že stěžovatelka nesplnila své úkoly pomocné referentky nebo referentky na dobu určitou nebo že by nedodržela své povinnosti obsažené ve služebním řádu. Z dostupných důkazů se zdá, že ke změně statutu pomocné referentky na referentku na dobu určitou došlo z popudu Komise. Nakonec veřejný ochránce práv uvádí, že stěžovatelka nepožadovala úroky. I když tedy Komise uhradí plnou výši příspěvku, což stěžovatelka požaduje, stejně nebude odstraněna finanční ztráta stěžovatelky, která vznikla tím, že již dříve nevyužila možnosti omyl Komise napravit.

1.5 Ve světle výše zmíněného dospěl veřejný ochránce práv k prozatímnímu závěru, že rozhodnutí Komise přičknout stěžovateli pouze polovinu příspěvku by se mohlo zdát svévolné a nespravedlivé, a proto by Komise měla pečlivě přehodnotit své stanovisko vzhledem ke specifickým okolnostem tohoto případu.

Návrh na smírné řešení

Evropský veřejný ochránce práv navrhl, aby se Komise vyvarovala zdání svévolnosti a nespravedlnosti a zvážila, zda vzhledem ke specifickým okolnostem tohoto případu nezaplatit celou částku asistenčního příplatku za zmiňovanou dobu.

Odpověď Komise

V reakci na návrh veřejného ochránce práv Komise zdůrazňuje, že nemá žádnou zákonnou povinnost vůči stěžovateli, která nevyužila možnosti protestovat proti rozhodnutí ve lhůtě k tomu určené. Komise se však domnívá, že vzhledem k problémům nastíněným evropským veřejným ochráncem práv je tento případ výjimečný a ospravedlňuje poskytnutí dodatečné kompenzace ex gratia.

Připomínky stěžovatele

Dne 2. června 2003 stěžovatelka telefonicky informovala úřad veřejného ochránce práv o tom, že se domnívá, že bylo dosaženo smírného řešení.

ROZHODNUTÍ

1 Požadavek na zpětné zaplacení asistenčního příspěvku

1.1 Stěžovatelka tvrdí, že jí Komise nezaplatila celou částku asistenčního příspěvku, na kterou měla nárok. Stěžovatelka požaduje, aby jí Komise zaplatila tuto částku zpětně.

1.2 Po důkladném posouzení stanoviska Komise a připomínek stěžovatelky se veřejný ochránce práv písemně obrátil na předsedu Komise a navrhl mu smírné řešení podle čl. 3 odst. 5 služebního řádu.

1.3 V reakci na návrh veřejného ochránce práv Komise zdůraznila, že nemá žádnou zákonnou povinnost vůči stěžovatce, která nevyužila možnosti protestovat proti rozhodnutí ve lhůtě k tomu určené. Komise se však domnívala, že vzhledem k problémům nastíněným evropským veřejným ochráncem práv byl tento případ výjimečný a ospravedlňoval poskytnutí dodatečné kompenzace ex gratia.

1.4 Stěžovatelka informovala veřejného ochránce práv o tom, že se domnívá, že bylo smírného řešení dosaženo.

2 Závěr

Z iniciativy veřejného ochránce práv došlo ke smírnému vyřešení stížnosti, na kterém se dohodla Evropská komise a stěžovatelka. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

KOMISE SOUHLASÍ S POSKYTOVÁNÍM INFORMACÍ NOVINÁŘI POTÉ, CO VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV NAVRHL SMÍRNÉ ŘEŠENÍ

Rozhodnutí o stížnosti 1402/2002/GG na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Stěžovatel je bruselský dopisovatel německého týdeníku „Stern“. Od února roku 2002 zveřejnil časopis řadu článků o údajných finančních nesrovnalostech týkajících se Evropské komise, konkrétně Eurostatu, Statistického úřadu Evropských společenství (jednoho z generálních ředitelství Komise). Stěžovatel předložil kopie písemných dotazů a dopisů, které zaslal Komisi 12. března 2002, 26. března 2002, 28. března 2002, 5. dubna 2002, 8. července 2002, 22. července 2002, 26. července 2002 a 7. srpna 2002, a některé odpovědi Komise. Několik otázek se týkalo smluv, které uzavřela jedna ze společností Eurogramme s úřadem Eurostat.

Stěžovatel tvrdil, že Komise tehdy a poté ještě jednou odmítla poskytnout informace na základě toho, že tyto otázky se týkají právě probíhajících vyšetřování, která provádí Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF). Podle stěžovatele Komise v některých případech dokonce odmítla poskytnout základní informace, jako např. jaké smlouvy uzavřela Komise s danou společností. Stěžovatel má za to, že chování Komise bylo nesprávné a bránilo snahám časopisu informovat veřejnost o těchto věcech.

Stěžovatel předložil značné množství dokumentů, aby podpořil své argumenty. Za prvé je toho názoru, že Komise nevysvětlila, jak by poskytnutí požadovaných informací mohlo ovlivnit vyšetřování prováděné úřadem OLAF. Podle jeho názoru by zveřejnění v tisku naopak spíše urychlilo tato vyšetřování. Za druhé stěžovatel konstatoval, že nic nenasvědčuje tomu, že by OLAF požádal Komisi, aby zadržovala tyto informace. Za třetí argumentoval stěžovatel tím, že šetření úřadu OLAF někdy trvají mimořádně dlouho. Podle něho se některá obvinění Eurostatu vyšetřují od roku 1998. Stěžovatel zdůraznil, že Komise by takto byla schopná zadržovat základní informace roky, nemluvě o následných trestních nebo správních vyšetřováních, která by také mohla být použita jako důvod pro nezveřejnění informací. Za čtvrté stěžovatel tvrdí, že se Komise chovala svévolně, když v některých případech odpovídala na dotazy k tématům, jež byla předmětem vyšetřování úřadem OLAF, zatímco v jiných případech tak odmítala učinit. A konečně stěžovatel argumentuje tím, že Komise několikrát svévolně změnila důvod, proč odmítla poskytnout požadované informace. Podle stěžovatele ho Komise v jednom případě nejprve informovala, že dané skutečnosti se ověřují, poté sdělila, že dané otázky nemohou být „momentálně“ odpovězeny, než mu nakonec sdělila, že mu

nemůže poskytnout dané informace, protože „se částečně týkají právě probíhajících vyšetřování úřadu OLAF“.

Stěžovatel požadoval, aby Komise odpověděla na otázky, které jí neúspěšně klade od března 2002.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku vyjádřila Komise tyto připomínky:

Kodex řádné správní praxe Komise se vztahuje stejně na žádosti o informace podané občany jako na žádosti o informace podané sdělovacími prostředky. Podle tohoto kodexu nepříslušela sdělovacím prostředkům (tj. novinářům) žádná zvláštní a/nebo dodatečná práva mimo ta, které kodex uvádí v souvislosti se zacházením s dotazy od široké veřejnosti.

Oddělení pro tisk a komunikaci přísně dbalo na dodržování předepsaných lhůt, tj. na zaslání odpovědi do patnácti pracovních dnů po obdržení dotazu. Komise však uznává, že neodpověděla na dopis stěžovatele z 5. dubna 2002, a omlouvá se za toto opomenutí.

Dojem, že Komise rozhodovala svévolně o citlivých informacích, vznikl proto, že musela postupovat v jednotlivých případech odděleně. Na žádosti stěžovatele o faktické informace Komise řádně odpověděla. Většina dotazů citovaných ve stížnosti se však nevztahovala k jednoznačným existujícím informacím, ale vyžadovala, aby Komise ve svých odpovědích zaujímala oficiální stanoviska k velmi specifickým záležitostem. V tomto ohledu měla Komise plnou moc zvolit si, kdy a jaké stanovisko zaujme, a mohla si tedy vyhradit právo nevyjadřovat se k záležitosti.

Pokud jde o tvrzení, že Komise odmítla odpovědět na otázky na základě toho, že se informace týkaly vyšetřování vedených úřadem OLAF, Komise uvádí, že otázky týkající se vyšetřování úřadu OLAF by měly být adresovány přímo této instituci.

Se všemi žádostmi o dokumenty bylo nakládáno dle nařízení č. 1049/2001 o přístupu k dokumentům. Komise byla toho názoru, že konkrétní dotaz stěžovatele, ve kterém požaduje seznam všech existujících smluv uzavřených s konkrétními společnostmi, spadá pod toto nařízení. Databáze, která by poskytovala úplný seznam smluv, neexistovala. Existuje však seznam „závazků“ společností „Eurogramme“, a ten byl použit pro vytvoření seznamu smluv ve spolupráci s různými generálními ředitelstvími. Komise má za to, že v tomto konkrétním případě požadovaný seznam nepředstavoval dokument, který patřil k výjimkám uvedeným v nařízení, a mohl být proto poskytnut stěžovateli.

Kopie seznamu smluv s Eurogrammem byla přiložena ke stanovisku Komise.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách stěžovatel trval na své stížnosti a vyjádřil další připomínky:

Povinnost státních úřadů poskytovat informace byla stanovena v tiskových zákonech jednotlivých členských států a má své základy také v principu svobody tisku uznávaném Unií. Charta základních lidských práv také zmiňuje právo na „svobodu informací“.

Komise se samozřejmě mohla sama rozhodnout, jaké stanovisko a kdy zaujmout. Otázky položené Komisi však nepožadovaly vyjádření stanoviska Komise, ale jejich cílem bylo získat fakta, jako jsou rozhodnutí Komise, správní akty a obvinění, která byla vznesena na veřejnosti nebo v dokumentech, a u kterých se vyžadovalo potvrzení nebo popření. Cílem otázky, jaké závěry Komise vyvodila z případů špatného hospodaření s fondy Společenství, nebylo získat postoj Komise, ale zjistit, co Komise vlastně učinila. Pokud Komise neučinila nic, veřejnost měla právo se o tom dozvědět.

Návrh Komise, aby dotazy byly adresovány přímo úřadu OLAF, byl zavádějící. OLAF prakticky vždy odmítl poskytnout informaci o probíhajících vyšetřováních. Tyto informace se navíc netýkaly vyšetřování prováděných úřadem OLAF, ale záležitostí v působnosti Komise.

Bylo rovněž nesprávné tvrdit, že Komise až na jednu výjimku vždy jednala v souladu s Kodexem řádné správní praxe. Ve skutečnosti nechávala Komise citlivé otázky (jako je účetní systém Komise nebo právně sporné složky odměn komisařů) často bez odpovědi. To se týká v plném rozsahu dotazů ze 7. června 2002, 16. června 2002 a 22. července 2002 (ohledně předložení zprávy) a částečně dotazu z 2. června 2002.

Stěžovatel požadoval, aby Komise změnila svou správní praxi a aby odpověděla na jeho dotazy.

Kopie dotazů z 2. června 2002, 7. června 2002, 16. června 2002 a 22. července 2002⁵⁴ byly přiloženy k připomínkám stěžovatele.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Po pečlivém prozkoumání stanoviska Komise a připomínek stěžovatele se ukázalo, že bude třeba další šetření. Veřejný ochránce práv proto vyzval Komisi, aby se vyslovila k připomínkám stěžovatele.

Druhé stanovisko Komise

Ve svém druhém stanovisku uvedla Komise následující připomínky:

Stěžovatel neupřesnil, na který článek Charty odkazoval, když zmiňoval právo na „svobodu informací“. Komise však předpokládá, že stěžovatel odkazoval na článek 11 („svoboda projevu a informací“) a na článek 42 („právo na přístup k dokumentům“) Charty.

Článek 42 Charty má stejné znění jako článek 255 Smlouvy o ES. Zásady a vymezení práva veřejnosti na přístup k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise byly stanoveny v nařízení č. 1049/2001.

Kodex řádné správní praxe obsahuje požadavek odpovídat na dotazy přiměřeně a co nejrychleji. Kodex nezavazuje zaměstnance Komise poskytovat všechny požadované informace. Podle kodexu se dotýčný zaměstnanec mohl domnívat, že není v zájmu Společenství informace zveřejnit. V tomto případě bylo odmítnutí poskytnout informaci oprávněné.

Pokud jde o údajně nedostatečné zdůvodnění odmítnutí poskytnout informaci, byla Komise toho názoru, že jak právě probíhající vyšetřování úřadu OLAF, tak i vnitřní šetření Komise byly dostatečnými důvody pro odmítnutí.

Všechny žádosti stěžovatele o čistě faktické informace byly řádně zodpovězeny nebo bylo vysvětleno, že jsou předmětem vyšetřování, a že na ně proto Komise v tomto okamžiku nemůže odpovědět.

Otázky ohledně záležitostí vyšetřovaných úřadem OLAF by měly být adresovány na OLAF. Je však třeba jasně říci, že úřad OLAF zásadně nekomentuje probíhající vyšetřování. Komise také považovala za nepatřičné poskytovat informace, které by mohly poškodit řádné vedení vyšetřování. Ochrana cíle vyšetřování byla navíc konkrétní výjimkou z práva na přístup k dokumentům dle nařízení č. 1049/2001.

Pokud jde o dotazy z 2. června 2002, 7. června 2002, 16. června 2002 a 22. července 2002, první z nich byl písemně zodpovězen 5. června 2002. Dotazy vznesené v dopisech ze 7. června a 22. července 2002 byly zodpovězeny telefonicky. Pokud jde o dopis ze 16. června 2002, byl stěžovatel požádán,

⁵⁴

Je třeba poznamenat, že tento dotaz není shodný s dotazem stejného data, který byl zmíněn ve stížnosti.

aby adresoval otázky týkající se nápravných koeficientů, odpovědnému mluvčímu, panu M. Pan M. dotazy neobdržel a osobně o nich nevěděl. To bylo důvodem, proč nebyla zaslána odpověď. Komise však uvedla, že otázky stěžovatele byly téměř shodné s některými z otázek, které vznesla poslankyně EP Gabriele Staunerová v dotazech P-1805/02 a E-2807/02.

Části odpovědi Komise na otázky paní Staunerové byly přiloženy k druhému stanovisku Komise.

Připomínky stěžovatele

Ve svém vyjádření k druhému stanovisku Komise uvedl stěžovatel následující připomínky:

Pokud by Komise byla toho názoru, že na evropské úrovni neexistuje povinnost poskytovat informace novinářům, poukazovalo by to na výrazný nedostatek v právních předpisech Společenství, a Komise by byla povinna předložit legislativní návrh, který by tento nedostatek odstranil. Na druhé straně by to nezbavilo Komisi povinnosti jednat při poskytování informací na základě jasných a koherentních zásad.

Tak tomu však v tomto případě nebylo. Komise odkázala na vyšetřování úřadem OLAF svévolně. V některých případech poskytla Komise informace, v jiných ne, což nebylo zapříčiněno právě probíhajícím vyšetřováním úřadu OLAF, ale důvody, které nebyly vysvětleny.

Komise byla samozřejmě oprávněna odmítnout poskytnout informace v určitých, jasně stanovených případech (například v případě disciplinárních řízení) z důvodu ochrany osobnosti. Místo pouhého odkazování na vyšetřování úřadu OLAF však pro taková odmítnutí měly být udány podrobné důvody.

Stěžovatel je potěšen, že jedna z otázek - otázka týkající se Eurogramme, byla zodpovězena. Nicméně skutečnost, že k dosažení tohoto výsledku bylo zapotřebí stížnosti u veřejného ochránce práv, si zaslouží kritiku.

Otázky ze 7. června 2002 a z 22. července 2002 nebyly zodpovězeny, ani písemně ani ústně. Komise ani nepředložila žádné doklady jako důkaz, že tyto otázky zodpověděla, ani neuvedla osobu, která na ně zodpověděla, ani den, kdy se tak stalo. Ve svém dopisu z 22. července 2002 se stěžovatel zmínil o skutečnosti, že dotaz ze 7. června 2002 dosud nebyl zodpovězen. Komise to tehdy nepopřela.

Pokud jde o dotaz ze 16. června 2002, stěžovatel předpokládal, že příslušné otázky budou postoupeny panu M.

Dotaz z 2. června 2002 byl opravdu zodpovězen. Odpověď však nechala většinu otázek otevřenou. Na to poukázal ve svých zprávách ze 7. června 2002 a 22. července 2002.

Závěrem stěžovatel uvedl požadavek, aby byly příslušné otázky písemně zodpovězeny.

ÚSILÍ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV O SMÍRNÉ ŘEŠENÍ

Po pečlivém posouzení stanovisek a připomínek veřejný ochránce práv projevil své pochybnosti o tom, že Komise dostatečně reagovala na všechna obvinění stěžovatele.

Návrh na smírné řešení

Čl. 3 odst. 5 Statutu veřejného ochránce práv⁵⁵ mu ukládá hledat s dotyčnou institucí pokud možno takové řešení, které by zabránilo případům nesprávného úředního postupu a zároveň učinilo stížnosti zadost. Veřejný ochránce práv dospěl k předběžnému závěru, že odmítnutím Komise odpovědět na otázky stěžovatele, který žádal Komisi o poskytnutí informací, byla naplněna skutková podstata nesprávného úředního postupu.

⁵⁵ Rozhodnutí 94/262 Evropského parlamentu z 9. března 1994 o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv, Úř. věst. 1994 L 113/15.

Veřejný ochránce práv proto navrhl Komisi následující smírné řešení:

Evropská komise by měla zvážit poskytnutí požadovaných informací stěžovateli, pokud neexistují závažné důvody tak neučinit.

Tento návrh se zakládá na následujících úvahách:

1 Veřejný ochránce práv na základě připomínek stěžovatele a stanovisek Komise předpokládá, že stěžovatel stále požaduje odpovědi na otázky 6 až 9 z dopisu z 12. března 2002, na otázky 1 až 8 a 10 z dopisu z 26. března 2002, na otázky 1 až 4 z dopisu z 28. března 2002, na otázky 2 až 8 z dopisu z 2. června 2002, na dopis ze 7. června 2002 a na žádost (o předložení zprávy) z 22. července 2002.

2 Veřejný ochránce je toho názoru, že řádnou správní praxí je poskytování informací, o které občané požádali, pokud neexistují závažné důvody pro odmítnutí. Je zřejmě užitečné připomenout, že článek 1 Smlouvy o Evropské unii stanoví, že je třeba přijímat rozhodnutí co nejotevřeněji a co nejbližší občanovi. Veřejný ochránce je toho názoru, že jediné průhledná správa se smyslem pro službu veřejnosti učiní tomuto požadavku zadost. V této souvislosti by měla být dále brána v úvahu rozhodující role sdělovacích prostředků, když informují občany o práci EU, a tím jim umožňují dohlížet na práci orgánů a institucí EU.

3 Veřejný ochránce práv se domnívá, že je v tomto kontextu třeba rozlišovat mezi žádostí o informace a požadavkem zaujmout stanovisko k určitému problému. Vzhledem k tomu, že stěžovatel uznává, že Komise může sama rozhodnout, kdy má zaujmout jaké stanovisko k určitému problému, zůstává zde k projednání pouze údajné opomenutí Komise odpovědět na žádosti o informace. Komise argumentuje tím, že velká část dotazů se nevztahovala na přímo existující informace, ale vyžadovala, aby Komise zaujala stanovisko k velmi specifickým problémům. Po prozkoumání dokumentů předložených stěžovatelem se ukázalo, že tento argument není neoprávněný. Veřejný ochránce práv však uvádí, že jsou zde také různé žádosti o přímé informace, například otázka 10 v dopisu z 26. března 2002 (ve které se stěžovatel dotazoval, zdali skutečně práce dříve prováděné jistou společností za 1,5 milionů eur ročně byly nyní svěřeny jiné společnosti za 500 000 eur ročně), nebo otázka 3 v dopisu z 28. března 2002 (co udělala Komise pro to, aby získala zpět pohledávku, kterou měla u jisté společnosti).

4 Jestliže občan žádá o informaci, o které se úřady domnívají, že mu ji nemohou poskytnout, je řádnou správní praxí informovat žadatele o důvodech, proč mu požadovanou informaci nemohou poskytnout. V tomto případě se Komise omezila na konstatování, že danou informaci nemůže poskytnout, protože se týká záležitosti, kterou vyšetřoval úřad OLAF.

5 Veřejný ochránce je toho názoru, že úřad je oprávněn odmítnout poskytnout informaci, která by mohla poškodit řádné vedení vyšetřování, ať už je provádí OLAF nebo Komise sama. Není však přesvědčen, že Komise dokázala, že byla na základě této úvahy oprávněna odmítnout poskytnutí všech informací požadovaných stěžovatelem. Pro ilustraci jen jeden příklad na doplnění toho, co už bylo uvedeno výše v bodě 1.5: v otázce 8 dopisu z 2. června 2002 je požadavek, aby Komise uvedla počet a jména osob oprávněných ovládat systém Sincom. Jak by zodpovězení na tyto otázky mohlo poškodit řádné vedení vyšetřování prováděné úřadem OLAF, nebylo vysvětleno. Veřejný ochránce uznává, že mohou existovat případy, ve kterých úřady nemohou podat detailnější odůvodnění, protože už to by mohlo ohrozit cíl, který opravňuje odmítnutí informace. Nezdá se však, že by tomu tak bylo u všech žádostí o informace, které v tomto případě podal stěžovatel.

6 Ve svých připomínkách ke druhému stanovisku Komise stěžovatel uznal, že mohou existovat jiné důvody, které by mohly opravňovat k odmítnutí poskytnout informace. Veřejný ochránce práv však konstatuje, že Komise se neopírala o žádné další důvody, které by ji opravňovaly k odmítnutí poskytnout požadované informace.

Odpověď Komise

Ve své odpovědi Komise uvedla, že si cení návrhu na smírné řešení. Komise uvedla, že přezkoumala všechny dotazy, se kterými se na ni stěžovatel obracel, a že přikládá kompletní seznam svých odpovědí.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách vyjádřil stěžovatel politování nad tím, že mnoho jeho dotazů bylo zodpovězeno až nyní. Zdůraznil, že tato skutečnost mu vážně ztížila jeho práci novináře. Uvedl také několik dotazů, které podle jeho názoru stále nebyly zodpovězeny.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Po pečlivém prozkoumání stanoviska Komise a připomínek stěžovatele se ukázalo, že bude třeba dalšího šetření. Veřejný ochránce práv proto požádal Komisi, aby se vyjádřila k názoru stěžovatele, že některé dotazy ještě nebyly zodpovězeny.

Odpověď Komise

V odpovědi na dopis veřejného ochránce práv Komise dodala opravený seznam svých odpovědí na dotazy stěžovatele.

Připomínky stěžovatele

K této odpovědi nepřišly od stěžovatele písemné připomínky. V telefonickém rozhovoru s úřadem veřejného ochránce práv dne 17. listopadu 2003 stěžovatel zdůraznil, že považuje za politováníhodné, že se musel obrátit na veřejného ochránce práv, aby získal náležité informace. Stěžovatel však potvrdil, že v této záležitosti bylo dosaženo smírného řešení.

ROZHODNUTÍ

1 Neposkytnutí informací požadovaných stěžovatelem

1.1 Stěžovatel, bruselský dopisovatel německého týdeníku „Stern“, tvrdil, že mu Komise odmítla poskytnout informace, o které v několika případech požádal, s odůvodněním, že se dané informace týkají právě probíhajících vyšetřování, která prováděl OLAF, Evropský úřad pro boj proti podvodům. Ve svých připomínkách ke stanovisku Komise stěžovatel dále tvrdil, že některé dotazy nebyly zodpovězeny vůbec.

1.2 Komise byla toho názoru, že jednala v souladu s Kodexem řádné správní praxe, a že její oddělení pro tisk a komunikaci, které je odpovědné za kontakt s veřejnými sdělovacími prostředky, pečlivě dbalo na dodržování předepsané lhůty pro odpověď, tj. do patnácti pracovních dnů po obdržení dotazu. Komise však uznala, že neodpověděla na dopis zasláný stěžovatelem 5. dubna 2002 a omluvila se za toto opomenutí. Komise dále poskytla stěžovateli seznam smluv, které uzavřela s jednou ze společností Eurogramme, a o který stěžovatel požádal.

1.3 Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že odmítnutím Komise odpovědět na otázky stěžovatele, který žádal Komisi o poskytnutí informací, byla naplněna skutková podstata nesprávného úředního postupu. Dne 21. května 2003 proto předložil Komisi návrh na smírné řešení, podle kterého měla Komise zvážit poskytnutí informací požadovaných stěžovatelem, pokud by neexistovaly závažné důvody pro to, aby tak neučinila.

1.4 Ve své odpovědi na jeho návrh a ve své odpovědi na dodatečný požadavek o další informace dodala Komise opravený seznam svých odpovědí na dotazy stěžovatele.

1.5 V telefonickém rozhovoru s úřadem veřejného ochránce práv dne 17. listopadu 2003 stěžovatel zdůraznil, že považuje za politováníhodné, že se musel obrátit na veřejného ochránce práv, aby získal náležité informace. Stěžovatel však potvrdil, že v této záležitosti bylo dosaženo smírného řešení.

2 Závěr

Z iniciativy veřejného ochránce práv došlo k smírnému řešení stížnosti, na kterém se shodla Evropská komise a stěžovatel. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.4 PŘÍPADY UZAVŘENÉ S KRITICKOU POZNÁMKOU VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

3.4.1 Evropský parlament

PORUŠENÍ POVINNOSTI JEDNAT ZDVOŘILE

Rozhodnutí o stížnosti 1565/2002/GG na Evropský parlament

STÍŽNOST

Počátkem roku 2002 vyhlásil Evropský parlament nabídkové řízení (CRE-0203-EL-EP) na překlad doslovných záznamů jednání Evropského parlamentu („CRE“) do řečtiny. Odpovídající nabídková řízení byla vyhlášena také pro zbývajících deset úředních jazyků. Na oznámení o výběrovém řízení odpovědělo osm kandidátů. Pět z nich bylo členy stěžovatele, asociace řeckých překladatelských společností.

Dne 2. července 2002 byli účastníci nabídkového řízení informováni dopisem elektronické pošty zaslaným úřednicí Evropského parlamentu paní T., že nabídkové řízení bylo „z technických důvodů“ zrušeno a že bude znovu vyhlášeno. Přesné ani přibližné datum konání nového řízení však oznámeno nebylo.

Někteří členové stěžovatele se poté písemně obrátili na Parlament s žádostí o vysvětlení. Dne 3. července 2002 byl jménem oddělení pro plánování překladů Parlamentu odeslán následující e-mail: „Nehodláme rozvádět důvody zrušení řízení, jelikož to není naší povinností.“

V dalším e-mailu odeslaném 5. července 2002 paní T. oznámila, že oficiální výsledky devíti nabídkových řízení budou uveřejněny následující týden v Úředním věstníku. Dále taktéž uvedla, že nabídkové řízení pro překlad doslovných záznamů jednání Evropského parlamentu do němčiny (CRE-0202-DE-EP) bylo zrušeno kvůli nesouladu mezi podmínkami pro přidělení zakázky publikovanými v Úředním věstníku a podmínkami nabídkového řízení uveřejněnými na internetových stránkách Evropského parlamentu. Na závěr paní T. zdůraznila, že nabídkové řízení CRE-0203-EL-EP bylo zrušeno „kvůli technickým problémům“.

Ve stížnosti podané veřejnému ochránci práv počátkem září 2002 stěžovatel zastával názor, že zrušení nabídkového řízení je závažná záležitost. Uvedl, že účastníci řízení strávili přípravou svých přihlášek mnoho pracovních hodin. Stěžovatel dále zdůraznil, že je velmi důležité vědět, kdy bylo nabídkové řízení zrušeno, tzn. zda bylo zrušeno před nebo po hodnocení nabídek. V druhém případě by totiž nabídkové ceny byly již známy mnoha osobám. To by znamenalo, že došlo k porušení důvěrné povahy nabídek, a celé řízení by tak bylo vystaveno riziku, že bude zpochybněno.

Stěžovatel proto zastával názor, že by měl Parlament jemu a všem ostatním účastníkům řízení oznámit důvody jeho zrušení a zodpovědět všechny s ním související otázky.

Dále se stěžovatel domníval, že tón odpovědi vedoucího oddělení pro plánování překladů v Evropském parlamentu byl nepatřičný a budil dojem arogantního chování.

Stěžovatel tak v podstatě vznesl následující obvinění:

- 1 EP neuvedl důvod zrušení uvedeného nabídkového řízení.
- 2 Tón dopisu vedoucího oddělení pro plánování překladů Parlamentu zasláného elektronickou poštou dne 3. července 2002 byl nepatřičný a budil dojem arogantního chování.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropského parlamentu

Ve svém stanovisku uvedl Evropský parlament následující připomínky:

Dne 2. července 2002 byli účastníci dotyčného nabídkového řízení e-mailem mylně informováni, že nabídkové řízení bylo z technických důvodů zrušeno. Tento dopis neodeslal úředník odpovědný za nabídkové řízení, ale zaměstnankyně, která jednala poněkud unáhleně. Mezitím probíhaly konzultace s právním oddělením, které vedly k rozhodnutí, že nabídkové řízení není nutné rušit. Účastníci řízení nebyli o jeho zrušení nikdy oficiálně informováni ani nebyla v této věci vydána jakákoli oficiální zpráva.

V době, kdy byla elektronickou poštou doručena žádost o zdůvodnění zrušení řízení, konzultace s Právním oddělením ještě probíhaly. Vedoucí oddělení pro plánování překladů Parlamentu vydal pokyny, aby nebyly poskytovány žádné informace. Po zveřejnění rozhodnutí o výběru nabídky byla příslušným úředníkem všem účastníkům řízení zaslána oficiální omluva za chybný e-mail z 2. července 2002.

Co se týče dopisu odeslaného elektronickou poštou 3. července 2002, vedoucí oddělení pro plánování překladů Parlamentu se právě účastnil plenárního zasedání ve Štrasburku, když se na něj obrátil pracovník oddělení s dotazem, jak má odpovědět na doručený e-mail. Vedoucí byl dotázán ve 12.15 hodin, kdy byl právě mimořádně zaneprázdněn, jelikož na 13.00 byl stanoven termín pro předložení naléhavých usnesení. Pokyny vedoucího oddělení pro plánování překladů Parlamentu byly z toho důvodu nutně poněkud stručné. Text odesílaného e-mailu nebyl navržen vedoucím, ale byl pouze interpretací jeho pokynů v angličtině pracovníkem, jehož mateřským jazykem angličtina není. Záměrem nebylo adresáty urazit ani vůči nim vystupovat arogantně.

Evropský parlament připojil kopii dopisu odeslaného elektronickou poštou dne 26. září 2002, ve kterém byli účastníci dotyčného nabídkového řízení informováni o tom, že rozhodnutí o výběru nabídky bylo uveřejněno dne 13. září 2002, a jehož součástí byla i omluva EP za veškeré nepřijemnosti, které mohl způsobit mylný e-mail ze dne 2. července 2002.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách vyjádřil stěžovatel názor, že je nepřijatelné, aby orgán EU „mylně informoval“ občany. Stěžovatel dodal, že dotyčný zaměstnanec, který dle Parlamentu nepatřil mezi „úředníky odpovědné za danou problematiku“, byla tatáž osoba, která vždy informovala účastníky řízení o všech záležitostech souvisejících s nabídkovými řízeními. Stěžovatel dále považoval za zcela mimořádné, že pokyny vedoucího oddělení pro plánování překladů Parlamentu byly nesprávně interpretovány a že úřad EU odpovědný za překlady nedokázal zajistit jazykovou kvalitu písemných odpovědí zasílaných účastníkům řízení.

Stěžovatel uvedl, že kritika týkající se tónu dopisu zasláného elektronickou poštou 2. července 2002 nebyla namířena na vedoucího Oddělení pro plánování překladů Parlamentu. Zdůraznil také, že podřízení výše zmíněného úředníka odeslali v podobném tónu více dopisů. Stěžovatel zdůraznil, že by od Parlamentu rád obdržel ujištění, že bude v budoucnu při projednávání takto citlivých záležitostí a při komunikaci s externími spolupracovníky, na které Parlament spoléhá, jednáno s větší obezřetností.

Na závěr stěžovatel poznamenal, že by byl rád informován o povaze uvedeného „technického“ problému a o souvisejícím stanovisku právního oddělení. Uvedl také, že jeden ze členů stěžovatele, který byl ze zmíněného nabídkového řízení vyloučen, požádal o zdůvodnění svého vyřazení, ale doposud neobdržel odpověď, jež mu právní oddělení přislíbilo zaslat. Stěžovatel se domnívá, že toto opoždění zpochybnilo průhlednost nabídkového řízení.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Žádost o další informace

Na základě připomínek stěžovatele dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že k posouzení stížnosti potřebuje více informací. Z tohoto důvodu zaslal kopii připomínek stěžovatele Parlamentu k vyjádření. Veřejný ochránce práv dále požádal Parlament o vysvětlení, proč nebyl e-mail s chybnou informací odeslaný dne 2. července 2002 opraven ihned, jakmile se odpovědní úředníci o chybě dověděli.

Odpověď Parlamentu

Ve své odpovědi uvedl Evropský parlament následující připomínky:

Když byl zmíněný e-mail 2. července 2002 odeslán, konzultace s právním oddělením ještě probíhaly. Jelikož byli odpovědní úředníci původně informováni (neoficiálně), že nabídkové řízení bude pravděpodobně muset být zrušeno, a následně jim bylo oznámeno (opět neoficiálně), že tomu možná tak nebude, bylo jasné, že výsledek této konzultace ještě zdaleka nebyl uzavřenou záležitostí. Z tohoto důvodu a také vzhledem k tomu, že zmíněný e-mail nebyl právně závazný, se raději rozhodli vyčkat na výsledek oficiálních konzultací s Právním oddělením, než aby postoupili riziko informovat účastníky řízení, že dopis odeslaný elektronickou poštou 2. července 2002 byl chybný a že nabídkové řízení ve skutečnosti stále pokračuje, a o několik týdnů později je informovat znovu, že řízení bylo nakonec přece jen zrušeno. Záležitost byla vyřešena až 12. srpna 2002.

Jména úředníků odpovědných za nabídkové řízení byla v souladu s předpisy uvedena ve výzvě k účasti v nabídkovém řízení (podmínkách řízení). Navíc bylo v podmínkách nabídkového řízení jasně uvedeno, že jedinou kontaktní osobou je paní W. Úřednice, která odeslala chybný e-mail, byla zaměstnána v sekretariátu útvaru pro externí překlady a pravidelně s dodavateli prostřednictvím elektronické pošty komunikovala. Její jméno však v podmínkách nabídkového řízení uvedeno nebylo.

Přestože překladatelské oddělení Parlamentu bylo bezpochyby odpovědné za jeho písemnou komunikaci, tento e-mail v žádném případě nebyl oficiálním dokumentem. Útvar pro externí překlady oddělení pro plánování je čistě administrativní útvar. Jeho pracovníci, většinou zařazení do kategorie C, si s dodavateli vyměnili v průměru padesát e-mailů denně. Zajištění jazykové korektury této čistě administrativní korespondence s dodavateli služeb by vyžadovalo nejméně dva plně kvalifikované překladatele pro každý z 11 a brzy již z 20 úředních jazyků.

Parlament přidělil zakázky v nabídkovém řízení, velmi formální proceduře, pro kterou legislativa určila jasná pravidla týkající se povolených typů komunikace. Je politováníhodné, jestliže se stěžovatel domníval, že tento postup vytváří negativní atmosféru, ale příslušní úředníci byli povinni respektovat platnou legislativu.

Příslušné stanovisko právního oddělení sdělené generálnímu tajemníkovi bylo označeno za důvěrné a neveřejné, což byl standardní postup pro stanoviska právního oddělení Parlamentu. V souladu s pravidly pro zadávání veřejných zakázek směl navíc Parlament poskytnout informace týkající se nabídkového řízení jen samotným účastníkům tohoto řízení.

Připomínky stěžovatele

Ve svém stanovisku stěžovatel poděkoval veřejnému ochránci práv za příspěvek k vyjasnění problému a uvedl, že stanovisko Parlamentu předal svým členům s doporučením, aby osobně

žádali o informace ohledně dotyčného nabídkového řízení. Stěžovatel uvedl, že jeden z jeho členů, který již o informace požádal a neobdržel odpověď, měl v úmyslu obrátit se v této věci na veřejného ochránce práv. Stěžovatel dodal, že bezpochyby existuje problém v komunikaci a průhlednosti, který je maskován byrokracií a „formalitami“.

ROZHODNUTÍ

1 Neuvedení důvodů zrušení nabídkového řízení

1.1 Počátkem roku 2002 vyhlásil Evropský parlament nabídkové řízení na překlad doslovných záznamů jednání Parlamentu do řečtiny. Pět společností, které předložily své nabídky, bylo členy stěžovatele, asociace řeckých překladatelských společností. Dne 2. července 2002 byli účastníci řízení Parlamentem informováni o tom, že nabídkové řízení bylo „z technických důvodů“ zrušeno. Ve své stížnosti podané počátkem září 2002 stěžovatel tvrdil, že jej Parlament opomenul informovat o důvodech zrušení nabídkového řízení.

1.2 Ve svém stanovisku Evropský parlament vysvětlil, že informace uvedená v e-mailu ze dne 2. července 2002 byla mylná a že nabídkové řízení ve skutečnosti zrušeno nebylo. Parlament 26. září 2002 informoval účastníky příslušného nabídkového řízení o tom, že dne 13. září 2002 bylo zveřejněno rozhodnutí o výběru nabídky, a omluvil se za veškeré nepříjemnosti, které mohl způsobit mylný e-mail ze dne 2. července 2002.

1.3 Veřejný ochránce práv konstatuje, že tvrzení stěžovatele byla založena na domněnce, že nabídkové řízení bylo zrušeno. Jelikož příslušné nabídkové řízení ve skutečnosti zrušeno nebylo, toto tvrzení se stalo bezúčelným a není tak potřeba se jím dále zabývat.

2 Nevhodný a arogantní tón v korespondenci

2.1 Stěžovatel považuje tón e-mailu, kterým EP 3. července 2002 odpověděl na dotazy některých členů stěžovatele týkající se důvodů domnělého zrušení nabídkového řízení, za nevhodný a budící dojem arogantního chování.

2.2 Parlament poukazuje na to, že vedoucí oddělení pro plánování překladů byl právě na plenárním zasedání ve Štrasburku, když se ho jeden z jeho podřízených dotázal, jak má stěžovateli odpovědět. Otázka byla vznesena ve zvláště rušnou dobu a pokyny byly proto nutně poněkud stručné. Text e-mailu nebyl navržen vedoucím, ale byl pouze interpretací jeho pokynů v angličtině pracovníkem, jehož mateřským jazykem angličtina není. Záměrem dopisu nebylo adresáty urazit, ani vůči nim vystupovat arogantně.

2.3 Ve svých připomínkách stěžovatel poukazuje na to, že podřízení vedoucího oddělení pro plánování překladů EP odeslali více dopisů v podobném tónu. Veřejný ochránce práv však poznamenává, že mu tyto dopisy nebyly předloženy. Jeho šetření se proto týká pouze dopisu odeslaného elektronickou poštou 3. července 2002.

2.4 Zdvořilé chování úředníků ve vztahu s veřejností je součástí řádné správní praxe⁵⁶. V e-mailu ze dne 3. července 2002 se píše: „nehodláme rozvádět důvody zrušení řízení, jelikož to není naší povinností.“ Tato zpráva odeslaná v reakci na žádosti o vysvětlení vznesené některými členy stěžovatele působí dojmem, že podle názoru odesílatele nebyl Parlament povinen sdělit požadované informace. Toto stanovisko však nebylo jakkoli zdůvodněno a odpověď tvořila pouze jedna strohá věta. Veřejný ochránce práv proto považuje za pochopitelné, že se stěžovatel a jeho členové tímto e-mailem cítili uraženi. Veřejný ochránce práv poznamenává, že tato zpráva byla odeslána jménem vedoucího oddělení pro plánování překladů Parlamentu, který, jak se zdá, obdržel její kopii společně s paní W. Pokud skutečně nebylo záměrem dotyčného úředníka urazit adresáta nebo působit arogantně, jak Parlament ve svém stanovisku zdůrazňuje, byl k dispozici dostatek času pro

⁵⁶

Srovnej článek 12 (1) Evropského kodexu řádné správní praxe navrženého evropským ochráncem veřejných práv a přijatého Evropských parlamentem. Kodex je k dispozici na internetových stránkách ochránce (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

nápravu dojmu, který tato zpráva nutně musela vzbudit. Zdá se však, že k nápravě nedošlo a ani se o ni nikdo nepokusil.

2.5 Za těchto okolností se veřejný ochránce práv domnívá, že odesláním e-mailu ze dne 3. července 2002 a opomenutím jeho nápravy porušil Parlament povinnost jednat zdvořile ve vztahu s veřejností. Jedná se tedy o případ nesprávného úředního postupu a v této souvislosti bude učiněna kritická poznámka.

3 Další otázky

3.1 Na závěr stěžovatel poznamenal, že by byl rád informován o povaze uvedeného „technického“ problému a souvisejícím stanovisku právního oddělení. Dále uvedl, že jeden z jeho členů, který byl ze zmíněného nabídkového řízení vyloučen, požádal o zdůvodnění svého vyřazení, ale doposud neobdržel odpověď, jež mu právní oddělení přislíbilo zaslat. Stěžovatel se domnívá, že toto opoždění zpochybnilo průhlednost nabídkového řízení.

3.2 Veřejný ochránce práv následně předal připomínky stěžovatele Parlamentu, jenž ve své odpovědi poskytl další informace týkající se celé záležitosti. Ve svém stanovisku k této odpovědi stěžovatel poděkoval veřejnému ochránci práv za příspěvek k ujasnění problému a poznamenal, že stanovisko Parlamentu předal svým členům s doporučením, aby osobně žádali o informace týkající se nabídkového řízení. Stěžovatel uvedl, že jeden z jeho členů, který již o informace požádal a neobdržel odpověď, měl v úmyslu obrátit se v této věci na veřejného ochránce práv.

3.3 Za těchto okolností se veřejný ochránce práv domnívá, že není nutné, aby se v tomto případě zabýval dalšími záležitostmi, které stěžovatel zmínil ve svých připomínkách ke stanovisku Parlamentu.

4 Závěr

Na základě prošetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je nutné učinit následující kritickou poznámku:

Zdvořilé chování úředníků ve vztahu s veřejností je součástí řádné správní praxe⁵⁷. Veřejný ochránce práv se domnívá, že odesláním e-mailu ze dne 3. července 2002 a neuvedením jeho znění na pravou míru porušil Parlament povinnost jednat zdvořile ve vztahu s veřejností. Jedná se o případ nesprávného úředního postupu.

Vzhledem k tomu, že se tyto aspekty případu týkaly úředního postupu souvisejícího s konkrétní událostí v minulosti, není vhodné usilovat o smírné řešení celé záležitosti. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

⁵⁷

Srovnej článek 12 (1) Evropského kodexu řádné správní praxe navrženého evropským ochráncem veřejných práv a přijatého Evropských parlamentem. Kodex je k dispozici na internetových stránkách ochránce (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

3.4.2 Rada Evropské unie

PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM

Rozhodnutí o stížnosti 648/2002/IJH na Radu Evropské unie

STÍŽNOST

Dne 28. ledna 2002 podala stěžovatelka Radě v souladu s nařízením 1049/2001⁵⁸ potvrzující žádost o přístup k řadě dokumentů týkajících se modernizace postupů EU v oblasti hospodářské soutěže. Dne 18. března 2002 odpověděla Rada na potvrzující žádost, ale poskytla pouze částečný přístup k dokumentům.

Své rozhodnutí odmítnout přístup k některým částem dokumentů odůvodnila Rada odkazem na pododstavec čl. 4 odst. 3 nařízení 1049/2001⁵⁹. Podle Rady, s ohledem na stanoviska delegací, která jsou v dokumentech uvedena, zájem Rady na ochraně jejího rozhodovacího procesu převažuje nad zájmem veřejnosti na zveřejnění. Rada zdůvodnila své závěry takto:

„Vzhledem k tomu, že jde o předběžné diskuse a projednávání v přípravných orgánech Rady, je možnost delegací svobodně vyjádřit své názory i na politicky citlivé otázky základním předpokladem pro schopnost Rady nalézt kompromisní řešení a dosáhnout pokroku v důležitých otázkách. V této fázi by zveřejnění částí dokumentů umožňujících identifikovat stanoviska jednotlivých delegací ke konkrétním záležitostem, jejichž projednávání stále probíhá, tuto schopnost ohrozilo, protože by to mohlo značně snížit flexibilitu delegací přehodnotit své konkrétní postoje ve světle argumentů, které se v debatě objevily. Podle názoru Rady by to mohlo vážně ohrozit její rozhodovací proces.“

Rada konstatovala, že částečný přístup umožňuje žadatelce být informována o většině názorů, které zazněly v průběhu diskusí o právě projednávaném legislativním návrhu.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatelka uznala důvody, které vedou Radu k utajení totožnosti delegací, aniž by tím byl v budoucnu dotčen další možný argument, že totožnost delegací stejně jako jejich názory by měly být veřejně přístupné. Podle stěžovatelky ale Rada ve většině případů zcela odstranila všechna stanoviska zastávaná příslušnou delegací. Stěžovatelka tvrdí, že Rada odstranila příliš mnoho informací a zbavila některé dokumenty významu. Na rozdíl od toho, co Rada uvádí ve své odpovědi, zvláště čtenáře neinformují o většině názorů, které v průběhu diskusí zazněly. Podle stěžovatelky by měla Rada všechny argumenty, názory a návrhy v dokumentech ponechat a případně vypustit pouze jméno příslušné delegace.

Navíc stěžovatelka poukazuje na to, že dva z dokumentů, k nimž získala částečný přístup, jsou pracovní dokumenty Komise, předložené pracovní skupině Rady pro hospodářskou soutěž, které se týkají návrhu Komise na nařízení Rady o zavedení pravidel hospodářské soutěže. Podle stěžovatelky byly závěrečné pasáže obou dokumentů zcela odstraněny. Stěžovatelka tvrdí, že jestliže Komise připravila tyto dokumenty jako obecný podkladový materiál k návrhu, důvěrnost diskusí Rady přece s jejich plným zpřístupněním vůbec nesouvisí. Pokud však byly dokumenty připraveny až po zahájení diskusí v Radě a jako reakce na postoje, které zaujala jedna nebo více delegací, měly by být přesto zpřístupněny.

⁵⁸ Nařízení 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, 2001 Úř. věst. L 145/43.

⁵⁹ „Přístup k dokumentu vypracovanému institucí pro její interní potřeby nebo obdrženému touto institucí a týkajícímu se otázky, o které ještě nebylo rozhodnuto, je odmítnut, pokud by jeho zveřejnění vážně ohrozilo rozhodovací proces této instituce, ledaže by vyšší veřejný zájem odůvodnil zveřejnění daného dokumentu.“

Stěžovatelka se domnívá, že zveřejněný návrh Komise je po legislativní stránce dost formální na to, aby se z něho daly vyvodit důvody vedoucí k jakémukoli dalšímu dialogu mezi Radou a Komisí. Když už veřejnost zná obsah návrhu, je důležité, aby chápala problémy, které se vyskytnou na cestě k jeho přijetí do legislativy. Jestliže z Rady odejde text s podstatnými, ale nevysvětlenými změnami, důvěra veřejnosti v konečný výsledek bude ohrožena a na postupy Rady padne stín podezření.

Nakonec stěžovatelka tvrdí, že online registr dokumentů Rady postrádá podrobné údaje nezbytné k tomu, aby mohl kdokoli zjistit, zda ho konkrétní dokument skutečně zajímá, což vede k nadměrnému počtu žádostí o přístup a plýtvání časem jak Rady, tak žadatele. Jako příklad stěžovatelka uvádí, že všechny zprávy pracovní skupiny obsahují v tomto případě pouze název návrhu Komise.

Ve stručnosti proto stěžovatelka uvádí, že:

- (i) při poskytnutí pouze částečného přístupu odstranila Rada více materiálu, než odpovídalo jejímu zdůvodnění potřebou zachovat důvěrnost stanovisek jednotlivých delegací ke konkrétním tématům, jejichž projednávání stále probíhá;
- (ii) zdůvodnění Komise neospravedlňuje vymazání materiálu z některých pracovních dokumentů Komise;
- (iii) online registr dokumentů Rady neobsahuje dostatečné informace.

Stěžovatelka požaduje plný nebo méně omezený přístup k 13 dokumentům: 12241/00, 10022/01, 13798/00, 13563/01, 5158/01, 12290/00, 12856/00, 13385/00, 5843/01, 6024/01, 6622/01, 6834/01, 7692/01.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Rady

Stanovisko Rady lze shrnout do následujících bodů:

Pokud jde o první tvrzení, Rada v zásadě souhlasí s tím, že dokumenty týkající se probíhajících diskusí o návrzích legislativních aktů by měly být zpřístupněny v co nejširší možné míře a jedním ze způsobů, jak tohoto cíle dosáhnout, je zveřejnit většinu nebo všechny argumenty, které v průběhu diskusí zazněly, a odstranit pouze ty části dokumentů, jež umožňují identifikaci delegací zastávajících uvedená stanoviska. To zaručuje zúčastněným delegacím nezbytnou flexibilitu ke změně postoje v závislosti na průběhu další diskuse, což je předpokladem dosažení pokroku v obtížných otázkách. Od té doby, co vstoupilo v platnost nařízení 1049/2001, Rada takto postupovala v řadě případů.

Avšak specifické okolnosti tohoto případu ospravedlňují obezřetnější přístup. Daný návrh vyvolává mnoho mimořádně citlivých a sporných otázek, které jsou v Radě stále předmětem obtížných vyjednávání na politické úrovni. Za těchto okolností by předčasné zveřejnění obsahu předběžných stanovisek, která na zasedáních zaujali delegáti členů Rady a zástupci Komise a která si odborník s nimi snadno spojí i bez jasného uvedení totožnosti, mohlo poškodit schopnost instituce najít kompromisní řešení na tyto otázky, a tím také zmařit úsilí dosáhnout všeobecné shody ve znění důležitého legislativního návrhu.

Dokument 13563/01 obsahuje kompromisní text předsednictva o navrhovaném nařízení. Části tohoto kompromisního textu byly zveřejněny, ale přístup k jiným částem, které se týkají obzvláště problematických a kontroverzních témat, byl odepřen ze stejných důvodů, jaké byly uvedeny výše. Kompromisní návrh má šanci na schválení, jen pokud je každá z delegací připravena učinit ústupky ze své původní pozice. Zveřejnění kompromisního návrhu o obzvláště delikátních záležitostech v době, kdy jej teprve zkoumají členové Rady, jejich delegáti a Komise, by zmařilo jeho vlastní účel.

Co se týká druhé námítky, Rada tvrdí, že předmětné dokumenty Komise nejsou dokumenty v pravém slova smyslu, ale jde o materiál připravený pracovníky služeb Komise k diskusi v pracovní

skupině Rady, určený k objasnění určitých otázek týkajících se návrhu Komise, které ale ani nebyly schváleny Komisí na úrovni kolegia komisařů, ani ji neměly k ničemu zavazovat. Informace byly odstraněny ze stejných důvodů, jaké byly uvedeny u příslušných dokumentů Rady.

Pokud jde o třetí námitku, Rada se domnívá, že kliknutím na ikonu „informace o dokumentu“ ve veřejném registru dokumentů na Internetu získá uživatel přístup ke všem informacím, které se objeví v záhlaví dokumentu, včetně jeho autora, adresáta, popisu kategorie dokumentu a jeho tématu. Rada je ochotna prozkoumat možnosti, jak učinit svůj registr uživatelsky příjemnějším.

Rada také poskytla veřejnému ochránci práv kopii dokumentů, které byly zaslány stěžovatelce.

Připomínky stěžovatele

Pokud jde o první tvrzení, stěžovatelka poukazuje na to, že stanovisko Rady prezentuje přijímání legislativy EU, jako by šlo o vyjednávání mezinárodní smlouvy, kdy se činí ústupky výměnou za otázky národního zájmu. Stěžovatelka se domnívá, že tento přístup je nevhodný pro schvalování legislativy, která je pro veřejnost přímo závazná. Debata Rady se navíc nedá srovnávat se zasedáním ministrů nebo vlády, na nichž v úzkém kruhu občas zazní zvláštní a někdy nepřijatelné názory. Než se navrhovaná předloha dostane do Rady, veřejnost už je s návrhem Komise seznámena a Rada vystupuje jako zákonodárce. Utajovat texty obecně závazných předpisů, dokud jejich obsah není pevně dojednáán, se zdá být přehnaným opatřením u problému, který by se mohl vyřešit vynecháním jmen delegací.

Pokud jde o druhé tvrzení, stěžovatelka uvedla, že je ochotna souhlasit s tím, že s pracovními dokumenty Komise připravenými jako příspěvky do diskuse Rady by se mělo zacházet stejně jako s dokumenty Rady.

Pokud jde o třetí tvrzení, stěžovatelka uvedla, že její poznámky byly míněny jako snaha pomoci a nemá zájem se tímto tématem dále zabývat. Předložila také řadu návrhů s cílem zkvalitnit to, co nazývá „mimořádně cenným zdrojem informací“.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Po pečlivém zvážení stanoviska Rady a připomínek stěžovatelky považoval veřejný ochránce práv za nutné prostudovat zmíněné dokumenty, aby mohl zhodnotit rozsah a charakter odstraněných informací.

Šetření

Kontrolu provedli pracovníci úřadu veřejného ochránce práv 9. října 2002. Veřejný ochránce práv poté písemně poděkoval Radě za dobrou spolupráci během kontroly dokumentů a informoval ji o svých zjištěních.

Veřejný ochránce práv nejdříve připomněl názory Rady a stěžovatelky, jak jsou uvedeny ve stanovisku Rady a připomínce stěžovatelky. Veřejný ochránce práv poukázal na to, že Rada zdůvodňuje odstranění informací tím, že zpřístupnění odstraněných částí dokumentů by mohlo umožnit někomu, pravděpodobně odborníkovi, identifikovat stanoviska delegací nebo zástupce Komise k záležitostem projednávaným v Radě. Stěžovatelka souhlasí s tím, že Rada může jména delegací držet v tajnosti a že s pracovními dokumenty Komise připravenými jako příspěvky do diskuse v Radě by se mělo zacházet stejně. Veřejný ochránce práv se proto na základě zkoumání dokumentů snažil ověřit, zda by materiál, který byl Radou odstraněn, mohl někomu, nejspíše odborníkovi, umožnit identifikovat stanoviska delegací nebo zástupce Komise k záležitostem projednávaným v Radě.

Veřejný ochránce práv potom předložil výsledky provedené kontroly:

Odkazy na jmenované delegace nebo na zástupce Komise

V kontrolovaných dokumentech byly odkazy na jména delegací nebo zástupce Komise uváděny jedním ze tří způsobů: (i) poznámka pod čarou (ii) odkaz v závorce v textu nebo (iii) uvozující část věty jako např. „Delegace (xx) vyjádřila názor, že...“, nebo „Delegace (xx) se domnívá, že...“

Zdá se, že všechny poznámky pod čarou odkazující na jména delegací byly odstraněny, zatímco příslušný text byl ve většině případů ponechán. Obecně neobsahují odstraněné poznámky pod čarou žádné jiné informace než totožnost delegace a skutečnost, že navrhla, souhlasila nebo nesouhlasila nebo měla výhrady ke stanovisku uvedenému v textu. Výjimkou je poznámka pod čarou na straně 3 dokumentu 12241/01. Kromě tohoto jediného případu se zdá, že odstranění poznámek pod čarou, které Rada provedla, je minimem nutným k utajení totožnosti delegací.

Ve většině případů, kde jsou odkazy na jména delegací uvedeny způsobem (ii) nebo (iii), byl odstraněn celý příslušný odstavec. Naproti tomu odstavce 19, 33, 44, 50-51, 69 dokumentu 13385/00 byly zpřístupněny celé bez odstranění odkazů na jména delegací nebo zástupce Komise. Zdá se však, že se nevyskytují případy, kdy Rada odstranila pouze odkaz na delegaci nebo zástupce Komise a ponechala zbytek textu.

Existuje jen jeden případ, v němž může veřejný ochránce práv potvrdit, že zbytek textu odstraněného odstavce v této kategorii by mohl umožnit vyvození totožnosti příslušné delegace, a to odstavec 36 dokumentu 13385/00.

Odstraněný materiál, který neobsahuje odkazy na jména delegací nebo zástupce Komise.

Rada odstranila určité oddíly dokumentů, odstavce a části odstavců, které neobsahují odkazy na jména delegací nebo zástupce Komise. Některé z těchto odstavců, i když ne všechny, obsahují například slovní spojení „některé delegace vyjádřily názor, že...“ nebo „delegace vyjádřily názor, že...“. V některých jiných případech obsahuje odstraněný materiál kompromisní návrhy předsednictva.

Veřejný ochránce práv nemůže potvrdit, že materiál odstraněný v této kategorii by umožňoval identifikovat názory konkrétní delegace, delegací nebo zástupce Komise. Ačkoli se Rada odvolává na možnost provedení takové identifikace odborníkem, s ohledem na charakter odstraněného materiálu se to zdá nepravděpodobné.

Závěry

Na základě kontroly dokumentů se veřejný ochránce práv domnívá, že přinejmenším odstranění níže uvedeného materiálu se ukázalo jako neospravedlivitelné na základě zdůvodnění, že jeho ponechání by někomu, pravděpodobně odborníkovi, umožnilo zjistit stanoviska delegací nebo zástupce Komise k záležitostem projednávaným v Radě:

Dokument 12241/01: poznámka pod čarou na straně 3 (kromě jména delegace); odstavce 17-21, 23-27.

Dokument 10022/01: strany 29-36 (tabulky obsahující konkrétní srovnání ustanovení hlavních právních předpisů o hospodářské soutěži v členských státech s články 81-82 ES).

Dokument 13798/01: odstavce 5-8, 9-10 (částečné odstranění), 14-15.

Dokument 12856/01: odstavce 2, 3 (částečné odstranění).

Dokument 13385/01: odstavec 2.

Dokument 5843/01: odstavce 4, 5.

Dokument 6024/01: odstavce 4, 5.

Dokument 6622/01: odstavce 3, 10, 11.

Dokument 7692/01: odstavce 12-18 a příloha.

Dokument 6834/01: odstavce 3 (částečné odstranění), 6, 8, 10.

Dokument 13563/01 se dělí na dvě části: zpráva o postupu a přílohy. Na základě prohlídky dokumentů má veřejný ochránce práv za to, že odstavce 6, 8, 10-12, 19-20 a 22 mohly být také ponechány, aniž by to někomu umožňovalo zjistit názory konkrétní delegace, delegací nebo zástupce Komise. Zdá se, že v příloze II k dokumentu 13563/01 (kompromisní text předsednictva k nařízení) není uvedeno nic, na základě čeho by se daly rozlišit ty části textu (kromě poznámek pod čarou), které byly ponechány, a ty, které byly odstraněny, než to, že se zabývají tématy, která jsou považována za politicky citlivější. Ponechání odstraněného textu (kromě poznámek pod čarou) nemohlo podle názoru veřejného ochránce práv umožnit nikomu, dokonce ani odborníkovi, identifikovat názory konkrétní delegace, delegací nebo zástupce Komise. Stejná analýza se týká také odstranění textu v dokumentu 5158/01, který obsahuje dřívější návrh předlohy nařízení.

Žádost o další informace

Sohledem na popsané skutečnosti veřejný ochránce práv požádal Radu, aby přezkoumala svůj přístup k odstranění výše uvedeného materiálu a informovala ho, zda by jej byla ochotna stěžovatelce poskytnout.

Odpověď Rady

Ve své odpovědi Rada uvedla, že na svém zasedání dne 26. listopadu 2002 dosáhla politické shody o návrhu nařízení. Ve světle tohoto vývoje Rada usoudila, že bude moci stěžovatelce poskytnout plný přístup k zmíněným dokumentům.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách stěžovatelka uvedla, že jak se zdá, Rada odstranila důvody stížnosti zpřístupněním daných dokumentů, ale zároveň vyjádřila zklamání nad tím, že přístup nebyl umožněn před přijetím nařízení. Stěžovatelka poděkovala veřejnému ochránci práv za to, že se jejím jménem případu ujal.

ROZHODNUTÍ

1 Odmítnutí plného přístupu k dokumentům

1.1 Rada poskytla stěžovatelce jen omezený přístup k některým dokumentům týkajícím se modernizace postupu EU v oblasti hospodářské soutěže. Stěžovatelka tvrdila, že Rada odstranila více materiálu, než odpovídalo jejímu zdůvodnění potřebou zachovat důvěrnost stanovisek jednotlivých delegací ke konkrétním otázkám, jejichž projednávání stále probíhá. Stěžovatelka souhlasila s tím, že Rada může považovat jména delegací za důvěrné informace, ale tvrdila, že obsah zastávaných stanovisek by měl být zveřejněn spolu s ostatními částmi příslušných dokumentů.

1.2 Rada odůvodnila své rozhodnutí odmítnout přístup k některým částem dokumentů odkazem na první pododstavec čl. 4 odst. 3 nařízení 1049/2001⁶⁰. Podle Rady vyvolává daný návrh mnoho mimořádně citlivých a sporných otázek, které byly v té době v Radě stále předmětem obtížných vyjednávání na politické úrovni. Za těchto okolností by předčasné zveřejnění obsahu předběžných stanovisek, která na zasedáních zaujali delegáti členů Rady a zástupci Komise a která si odborník s nimi snadno spojí i bez jasného uvedení totožnosti, mohlo ohrozit schopnost instituce najít kompromisní řešení, a tím také zmařit úsilí dosáhnout všeobecné shody ve znění důležité legislativní předlohy.

⁶⁰

„Přístup k dokumentu vypracovanému institucí pro její interní potřeby nebo obdrženému touto institucí a týkajícímu se otázky, o které ještě nebylo rozhodnuto, je odmítnut, pokud by jeho zveřejnění vážně ohrozilo rozhodovací proces této instituce, ledaže by vyšší veřejný zájem odůvodnil zveřejnění daného dokumentu.“

1.3 Vzhledem k tomu, že stěžovatelka souhlasila s utajením jmen delegací Radou, zaměřil se veřejný ochránce práv na šetření otázky, zda Rada neodstranila více materiálu, než bylo pro tento účel nutné.

1.4 Po prohlídce příslušných dokumentů dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že odstranění některých informací nelze argumenty Rady zdůvodnit. Veřejný ochránce práv seznámil Radu s podrobnými výsledky šetření a požádal ji, aby přezkoumala svůj postoj.

1.5 Ve své odpovědi Rada uvedla, že na svém zasedání dne 26. listopadu 2002 dosáhla politické shody o návrhu nařízení⁶¹. Ve světle tohoto vývoje Rada usoudila, že bude moci stěžovatelce poskytnout plný přístup k zmíněným dokumentům.

1.6 Ve svých připomínkách k odpovědi Rady vyjádřila stěžovatelka zklamání nad tím, že neměla k dokumentům přístup před přijetím nařízení. Veřejný ochránce práv se proto domnívá, že je třeba prošetřit nařčení Rady z nesprávného úředního postupu.

1.7 Veřejný ochránce práv prohlédl dokumenty, k nimž poskytla Rada stěžovatelce jen omezený přístup. Argumenty Rady, že přístup k odstraněnému materiálu by mohl někomu umožnit identifikovat stanoviska delegací nebo zástupce Komise k záležitostem projednávaným v Radě, ji podle názoru veřejného ochránce práv neopravňují k odstranění mnoha informací, které Rada provedla. Jednalo se o případ nesprávného úředního postupu a veřejný ochránce práv na základě toho učinil kritickou poznámku.

1.8 Veřejný ochránce práv má za to, že není nutné, aby podnikal další opatření, protože Rada již poskytla stěžovatelce k příslušným dokumentům plný přístup v návaznosti na schválení návrhu zmíněného nařízení na svém zasedání dne 26. listopadu 2002.

2 Přístup k pracovním dokumentům Komise

2.1 Stěžovatelka tvrdila, že zdůvodnění Rady neospravedlňuje odstranění materiálu z některých pracovních dokumentů Komise. Veřejný ochránce práv připomíná, že již učinil kritickou poznámku týkající se rozsahu odstraněných informací z příslušných dokumentů. Tato část stížnosti se proto týká pouze toho, zda zdůvodnění Rady lze nějakým způsobem použít v případě pracovních dokumentů Komise.

2.2 Rada argumentuje tím, že zmíněné dokumenty Komise jsou neoficiální dokumenty připravené k diskusi v pracovní skupině Rady, které nebyly schváleny ani Komisí na úrovni kolegia komisařů, ani nebyly míněny jako závazné.

2.3 Ve svých připomínkách stěžovatelka uvedla, že je ochotna souhlasit s tím, že s pracovními dokumenty Komise připravenými jako neoficiální příspěvky do diskuse Rady by se mělo zacházet stejně jako s dokumenty Rady. Ukázalo se, že stěžovatelka upustila od této části stížnosti.

3 Online registr dokumentů Rady

3.1 Stěžovatelka se domnívá, že online registr dokumentů Rady neobsahuje dostatek informací.

3.2 Rada proti tomu namítá, že informace o tom, kdo je autorem jednotlivých dokumentů, komu jsou určeny a do jaké kategorie spadají lze snadno získat prostřednictvím online registru dokumentů. Rada je ochotna hledat možnosti zlepšení veřejného registru, aby byl pro uživatele příjemnější.

3.3 Ve svých připomínkách stěžovatelka uvedla, že její poznámky byly míněny jako snaha pomoci a že nemá v úmyslu se tímto tématem dále zabývat. Předložila také řadu návrhů s cílem zkvalitnit to, co nazývá „mimořádně cenným zdrojem informací“. Pro informaci předal veřejný ochránce práv návrhy stěžovatelky Radě.

⁶¹ Rada přijala nařízení 16. prosince 2002: nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy, 2003 Úř. věst. L 1/1.

3.4 S ohledem na výše uvedené se veřejný ochránce práv domnívá, že v souvislosti s touto částí stížnosti nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

4 Závěr

Na základě prošetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je nutné učinit následující kritickou poznámku:

Veřejný ochránce práv prohlédl dokumenty, k nimž poskytla Rada stěžovatelce jen omezený přístup. Argumenty Rady, že přístup k odstraněnému materiálu by mohl někomu umožnit identifikovat stanoviska delegací nebo zástupce Komise k záležitostem projednávaným v Radě, ji podle názoru veřejného ochránce práv neoprávňují k odstranění mnoha informací, které bylo provedeno. Skutková podstata nesprávného úředního postupu tak byla naplněna.

Veřejný ochránce práv má za to, že není nutné, aby podnikal další opatření, protože Rada již poskytla stěžovatelce k příslušným dokumentům plný přístup v návaznosti na schválení návrhu zmíněného nařízení na svém zasedání dne 26. listopadu 2002. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

POVINNOST RADY ZAJISTIT, ABY POLICEJNÍ MISE EVROPSKÉ UNIE V SARAJEVU DODRŽOVALA ZÁKLADNÍ PRÁVA

Rozhodnutí o stížnosti 1200/2003/OV (důvěrné) na Radu Evropské unie

STÍŽNOST

Podstatné skutečnosti uvedené stěžovatelem:

Vedení plánovacího týmu policejní mise Evropské unie v Sarajevu (EUPM) rozvázalo se stěžovatelem pracovní poměr bez udání důvodů a na základě nepodložených tvrzení. Tím porušilo právo stěžovatele na obhajobu.

Stěžovatel vyjádřil nesouhlas s uvedeným postupem v dopisu, který zaslal plánovacímu týmu dne 19. listopadu 2002. Ve své odpovědi ze dne 26. listopadu 2002 vedoucí plánovacího oddělení EUPM uvedl, že pracovní smlouva stěžovatele byla vypovězena kvůli jeho nevhodnému chování a protože jednal v rozporu s etickými normami plánovacího týmu EUPM a s povinnostmi profesionálního účastníka mise.

Dne 17. prosince 2002 podal stěžovatel stížnost evropskému veřejnému ochránci práv (č. j. 2188/2002/OV). Stížnost však nemohla být přijata, protože se stěžovatel oficiálně neobrátil s předmětem své stížnosti nejdříve na Radu. Veřejný ochránce práv poradil stěžovateli, aby se na Radu obrátil písemně. Stěžovatel poté zaslal Radě dva doporučené dopisy, ale neobdržel žádnou odpověď.

Dne 26. června 2003 podal stěžovatel veřejnému ochránci práv tuto stížnost. Stěžovatel uvedl, že jeho smlouva s EUPM byla vypovězena bez uvedení důvodů a na základě nepodložených tvrzení a že mu v dané záležitosti Rada neodpověděla na dva doporučené dopisy. Požadoval, aby ho Rada očistila od obvinění, která byla proti němu vznesena, a aby mu byla vyplacena mzda za celý měsíc prosinec 2002.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Rady

Ve stručném stanovisku Rady se uvádí, že generální sekretariát nezasahoval ani do přijetí stěžovatele do pracovního poměru ani do jeho propuštění. Stěžovatel byl zaměstnán přímo plánovacím týmem

EUPM v souladu s pravomocemi, které byly misi uděleny na základě společné akce Rady ze dne 11. března 2002 o Evropské policejní misi⁶². Byl propuštěn z důvodů, které nebyly generálnímu sekretariátu Rady známy.

V čl. 2 odst. 1 společné akce Rady se stanoví, že „plánovací tým se skládá z vedoucího policejní mise/vedoucího plánovacího týmu a nezbytného počtu zaměstnanců, kteří plní úkoly vyplývající z potřeb mise“. EUPM může podle svých potřeb⁶³ zaměstnat zahraniční civilní pracovníky na základě pracovní smlouvy na dobu určitou. Avšak úkolem vedoucího mise/policejního komisaře je operativní velení mise EUPM, řízení každodenních činností⁶⁴ a výkon příslušných pravomocí. Tyto pravomoci nutně zahrnují přijímání smluvních pracovníků nebo jejich případné propouštění, jak tomu bylo u stěžovatele.

Z výše uvedeného vyplývá, že to není generální sekretariát Rady, kdo přijímá (a nakonec propouští) smluvní pracovníky EUPM.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel na své stížnosti trval. Uvedl, že už začal psát dopisy právníkům do Bruselu.

ROZHODNUTÍ

1 Rozsah šetření veřejného ochránce práv

1.1 Při vyřizování stížností týkajících se smluvního vztahu s orgány nebo institucemi Společenství omezuje veřejný ochránce práv své šetření na přezkoumání otázky, zda mu orgán nebo instituce Společenství poskytla jasné a logické vysvětlení právního základu svého postupu, a proč se domnívá, že jeho názor na smluvní vztah je opodstatněný. Pokud tomu tak je, veřejný ochránce práv učiní závěr, že jeho šetřením nebyl zjištěn nesprávný úřední postup.

1.2 Rozhodnutí veřejného ochránce práv ve věci smlouvy se nedotýká práva stran nechat spor následně prošetřit a pravomocně rozhodnout příslušným soudem.

2 Výpověď smlouvy bez udání důvodů a na základě nepodložených tvrzení

2.1 Stěžovatel tvrdí, že policejní mise Evropské unie (EUPM) v Sarajevu mu vypověděla smlouvu bez udání důvodů a na základě nepodložených tvrzení. Podle stěžovatele bylo porušeno jeho právo na obhajobu.

2.2 Rada uvádí, že generální sekretariát nezasahoval ani do přijetí stěžovatele do pracovního poměru ani do jeho propuštění. Stěžovatel byl zaměstnán přímo plánovacím týmem EUPM v souladu s pravomocemi, které byly misi uděleny na základě společné akce Rady ze dne 11. března 2002 o evropské policejní misi. Byl propuštěn z důvodů, které nebyly generálnímu sekretariátu Rady známy.

2.3 Veřejný ochránce práv konstatuje, že policejní mise Evropské unie byla zřízena společnou akcí Rady ze dne 11. března 2002⁶⁵. V čl. 4 odst.1 společné akce se stanoví, že úkolem vedoucího mise/policejního komisaře jmenovaného Radou je operativní velení EUPM a řízení každodenní činnosti EUPM. V čl. 4 odst. 4 se dále uvádí, že vedoucí mise/policejní komisař zodpovídá za disciplínu zaměstnanců. Čl. 3 odst. 2 Dohody mezi EU a Bosnou a Hercegovinou (BiH)⁶⁶ o činnosti EUPM stanoví, že vedoucí mise/policejní komisař je podřízen generálnímu tajemníkovi/vysokému

⁶² Úř. věst. L 70/1 ze dne 13. března 2002.

⁶³ Společná akce Rady ze dne 11. března 2002 o Evropské policejní misi, čl. 5 odst. 3.

⁶⁴ Společná akce Rady ze dne 11. března 2002 o Evropské policejní misi, čl. 4 odst. 1 a čl. 7 odrážka 3.

⁶⁵ Úř. věst. L 70/1 ze dne 13. března 2002.

⁶⁶ Úř. věst. L 293/2 ze dne 29. října 2002

představiteli pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku prostřednictvím zvláštního zástupce Evropské unie v Bosně a Hercegovině.

2.4 S ohledem na výše uvedená ustanovení se veřejný ochránce práv domnívá, že Rada zodpovídá za to, že činnost EUPM dodržuje princip právního státu a základních práv uznávaných Evropskou unií.

2.5 Veřejný ochránce práv pečlivě prostudoval dokumenty, které obdržel od stěžovatele a Rady. Na základě těchto důkazů je skutková podstata případu tato:

- (i) Pracovní smlouva stěžovatele byla podepsána dne 26. června 2002 s plánovacím týmem EUPM v souladu s čl. 5 odst. 3 společné akce Rady o EUPM ze dne 11. března 2002, v níž se stanoví, že „EUPM bude podle potřeby přijímat zahraniční civilní zaměstnance na základě pracovní smlouvy na dobu určitou“. Smlouva byla uzavřena na dobu od 1. července do 31. prosince 2002.
- (ii) Bylo rozhodnuto, že výpověď pracovní smlouvy stěžovatele je kárným opatřením. Dokumenty zaslané stěžovatelem obsahují vyjádření právního zástupce plánovacího týmu EUPM ze dne 12. listopadu 2002 s názvem „Doporučení k disciplinárnímu případu“. V tomto sdělení se uvádí, že zástupce policejního komisaře sepsal interní vyšetřovací zprávu o údajném porušení pracovních povinností ze strany stěžovatele. Porušení pracovních povinností se týkalo domnělého vztahu stěžovatele s moldavskou ženou, která se nelegálně zdržovala v Bosně a Hercegovině, kde pracovala jako tanečnice ve dvou místních barech, a stěžovatel jí údajně platil za „služby“. Sdělení, které se také zmiňuje o „komerčním nákupu sexuálních služeb“, obsahuje závěr, že „(...) protože byl členem plánovacího týmu EUPM, čímž byl také vázán povinností nepodporovat žádné nelegální činnosti, [stěžovatel] měl být zdrženlivější v navazování emocionálních/romantických vztahů jakéhokoli druhu s paní X. Protože [stěžovatel] v tomto ohledu ignoroval slušné a zdrženlivé chování, ohrozil dobrou pověst plánovacího týmu EUPM“.
- (iii) Právní zástupce ve svém závěru a doporučení uvedl, že „chování stěžovatele bylo v hlubokém rozporu s povinnostmi vyplývajícími z jeho pracovní smlouvy. [Stěžovatel] tak závažným způsobem ohrozil pověst plánovacího týmu EUPM. Jeho chování z tohoto hlediska zakládalo skutkovou podstatu vážného úmyslného porušení pracovních povinností. Komisaři PT EUPM se doporučuje ukončit pracovní smlouvu [stěžovatele] s okamžitou platností“. Pokud jde o právní důvod výpovědi, právní zástupce odkazoval na odstavec 15 smlouvy, v němž je uvedeno, že „v případě vážného úmyslného porušení pracovních povinností, si zaměstnavatel vyhrazuje právo ukončit pracovní poměr zaměstnance bez předchozí písemné výpovědi“. Vedoucí policejní mise se rozhodl ukončit pracovní poměr stěžovatele s platností od 8. prosince 2002.

2.6 Článek 41 Charty základních práv Evropské unie (právo na řádnou správu) obsahuje právo každého občana být před přijetím jakéhokoli individuálního opatření, které by se ho nepříznivě dotýkalo, vyslyšen. Na základě důkazů, které má veřejný obhájce práv k dispozici, se ukázalo, že stěžovatel nikdy nedostal příležitost vyjádřit se k údajným skutečnostem, na jejichž základě bylo proti němu vedeno kárné řízení. To zakládá skutkovou podstatu nesprávného úředního postupu. Vzhledem k tomu, že pracovní smlouva stěžovatele byla ukončena před více než rokem, není vhodné navrhnout smírné řešení. Veřejný ochránce práv z tohoto důvodu činí níže uvedenou kritickou poznámku.

3 Požadavky stěžovatele

3.1 Stěžovatel požadoval, aby ho Rada očistila od obvinění, která byla proti němu vznesena a aby mu byla vyplacena mzda za celý měsíc prosinec 2002.

3.2 Veřejný ochránce práv navrhuje, že nejvhodnější postup by byl, kdyby se stěžovatel obrátil s výše uvedenými požadavky přímo na Radu, která by je mohla posoudit na základě výsledku šetření a závěru veřejného ochránce práv uvedených výše v bodě 2.6. V případě neuspokojivé

odpovědi Rady by měl potom stěžovatel možnost buď se v této věci obrátit na příslušný soud, nebo podat veřejnému ochránci práv novou stížnost.

4 Nesplnění povinnosti odpovídat na dotazy

4.1 Stěžovatel tvrdí, že mu Rada neodpověděla na dva doporučené dopisy, které jí v souvislosti se svým propuštěním zaslal. Rada se k tomuto bodu nevyjádřila, ale pouze konstatovala, že ani do přijímání stěžovatele ani do jeho propuštění nezasahovala.

4.2 Veřejný ochránce práv požádal stěžovatele o kopii dvou doporučených dopisů, které stěžovatel Radě zaslal. Stěžovatel neměl kopii jednoho dopisu. Druhý dopis s datem 18. března 2003 byl odeslán doporučeně dne 19. března 2003 a adresován vedoucímu oddělení v GR A (Personál a administrativa) generálního sekretariátu Rady.

4.3 Zásady řádné správy vyžadují, aby instituce odpovídaly na dopisy občanů⁶⁷. V tomto případě se zdá, že Rada neodpověděla na dopis stěžovatele ani nevysvětlila důvody, které ji k tomu vedly. Jednalo se tedy o případ nesprávného úředního postupu a veřejný ochránce práv učinil kritickou poznámku (viz níže).

5 Závěr

Na základě prošetření 2. a 4. části stížnosti veřejným ochráncem práv je třeba učinit tyto kritické poznámky:

Článek 41 Charty základních práv Evropské unie (právo na řádnou správu) obsahuje právo každého být před přijetím jakéhokoli individuálního opatření, které by se ho nepříznivě dotýkalo, vyslyšen. Na základě důkazů, které má veřejný obhájce práv k dispozici, se ukázalo, že stěžovatel nikdy nedostal příležitost vyjádřit se k údajným skutečnostem, na jejichž základě bylo proti němu vedeno kárné řízení. To zakládá skutkovou podstatu nesprávného úředního postupu.

Zásady řádné správy vyžadují, aby instituce odpovídaly na dopisy občanů⁶⁸. V tomto případě se zdá, že Rada ani neodpověděla na dopis stěžovatele, ani nevysvětlila důvody, které ji k tomu vedly. To zakládá skutkovou podstatu nesprávného úředního postupu.

Vzhledem k tomu, že se tyto aspekty případu týkaly úředního postupu souvisejícího s konkrétní událostí v minulosti, není vhodné usilovat o smírné řešení celé záležitosti. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

⁶⁷ Článek 13 Evropského kodexu řádné správní praxe.

⁶⁸ Článek 13 Evropského kodexu řádné správní praxe.

3.4.3 Evropská komise

CHYBNÉ INFORMACE V NABÍDKOVÉM ŘÍZENÍ

Rozhodnutí o stížnosti 1351/2001/(ME)(MF)BB na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Dle stížnosti podané v září 2001 byl stěžovatelem projektový ředitel konsorcia „Integration GmbH“ a jeho stížnost se týkala nabídkového řízení EuropeAid/112404/C/SV (oddíl 1) na monitoring realizace projektů (Takis a Balkans). Stěžovatel podal stížnost jménem konsorcia.

Dne 5. června 2001 vyhlásila Evropská komise nabídkové řízení Monitoring realizace projektů (Takis a Balkans) na poskytování služeb a spolu s ním další čtyři oddíly. Dne 9. července 2001 předložilo konsorcium Integration GmbH v rámci nabídkového řízení č. Europeaid.112404/C/SV (oddíl 1) nabídku kanceláři EuropeAid Co-operation Evropské komise.

Dne 18. června 2001, ještě před podáním nabídky, požádal stěžovatel spolu s dalšími účastníky nabídkového řízení Komisi o vyjasnění některých bodů v zadávacích podmínkách. Jedna z otázek, které stěžovatel předložil Komisi, se týkala hodnocení finanční části nabídky. Stěžovatel se tázal, zda je hodnocení založené na jednotkových cenách nebo na ceně celkové. Dne 20. června 2001 Komise stěžovateli odpověděla, že „hodnocení finanční části nabídky je prováděno na základě jednotkových cen – fixních nákladů a honorářů“ (bod B ve vysvětlujícím dopisu nazvaném „rozpis nákladů a finanční nabídka“). Stěžovatel následně postavil svou nabídku na domněnce, že hodnocení finanční části nabídky bude vycházet z jednotkových cen. Ve své nabídce stěžovatel počítal s vysokým počtem „pracovních dnů odborníka“, neboť si byl vědom toho, že vyšší počet pracovních dnů odborníka snižuje automaticky atraktivnost nabídky, jelikož je nabídkové řízení založeno na jednotkových cenách.

Dne 7. září 2001 se stěžovatel doslechl, že na základě celkové ceny zřejmě v nabídkovém řízení neuspěl a že zvítězila konkurenční nabídka, protože obsahovala podstatně nižší počet „pracovních dnů odborníka“. Stěžovatel následně 11. září 2001 zaslal Komisi dopis, v němž žádal o vyjasnění metody posuzování cen. V telefonickém rozhovoru s Komisí bylo stěžovateli sděleno, že na tento dopis neobdrží odpověď. Zakázka byla přidělena jinému účastníkovi nabídkového řízení a to na dobu šesti měsíců.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel obvinil Komisi z možných nesrovnalostí ve vedení nabídkového řízení.

Tvrzení stěžovatele byla shrnuta do následujících hlavních bodů:

- (i) Stěžovatel si přeje být informován o tom, zda hodnocení bylo skutečně založeno na jednotkových cenách.
- (ii) Pokud bylo hodnocení finanční části nabídky prováděno na základě celkové ceny, měla by Komise nabídkové řízení pozastavit a přezkoumat, zda použití této nesprávné metody posuzování nevyústilo v chybnou klasifikaci nabídek. Pokud tomu tak skutečně bylo, předložené nabídky by měly být přepočítány na základě jednotkových cen.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Stanovisko Evropské komise obsahovalo v krátkosti následující připomínky:

Během nabídkového řízení stěžovatel několikrát kontaktoval Evropskou komisi. Komise se domnívala, že chování stěžovatele lze považovat za pokus o získání přístupu k důvěrným informacím týkajícím se dotyčného nabídkového řízení. Kromě toho Komise vyjádřila „ostrý nesouhlas se způsobem, jakým stěžovatel využil rozhodčího řízení... zdá se, že stížnost byla podána výlučně s úmyslem ovlivnit během nabídkového řízení příslušná oddělení Komise“.

Zakázka byla přidělena v souladu s platnými pravidly pro nabídková řízení, zejména s oddílem 4 Příručky postupů při nabídkových řízeních. Nabídka stěžovatele byla odmítnuta, protože byla méně efektivní vzhledem k vynaloženým nákladům.

Co se týče kritérií pro přidělení zakázky, pozvánka k nabídkovému řízení určuje, že „finanční nabídka musí obsahovat následující údaje: úplný rozpočet nabízených služeb dle popisu v zadávacích podmínkách na jeden (první) rok. Tento rozpočet bude základem pro hodnocení nabídky.“ Oddíl 11.10.02 Příručky postupů při nabídkových řízeních určuje pravidla pro hodnocení finanční části nabídek.

Bod B vysvětlujícího dopisu odeslaného stěžovateli 20. června 2001 by neměl být citován bez kontextu a vazby na ustanovení výzvy k účasti v nabídkovém řízení a na dokumentaci nabídkového řízení. Přestože byl vysvětlující dopis zaslán všem účastníkům řízení, pouze stěžovatel využil tohoto bodu k zpochybnění průběhu výběrového řízení, což poukazuje na nelogičnost jeho interpretace tohoto dopisu.

V případě smluv o monitoringu se hodnocení finanční části nabídek provádí vždy na základě celkových cen. Tento postup nebyl v předchozích nabídkových řízeních nikdy zpochybněn. Vzhledem k tomu, že se stěžovatel s úspěchem účastnil nabídkového řízení na předchozí monitorovací systém, měl být s pravidly řízení důkladně obeznámen.

Poradní komise pro nákupy a veřejné zakázky Evropské komise (dále jen ACPC) vydala dne 19. září 2001 příznivé stanovisko k nabídce vybrané Komisí. Toto stanovisko potvrzovalo, že hodnocení technických a finančních částí nabídek bylo v souladu s informacemi obsaženými v Příručce postupů při výběrových řízeních, v podmínkách nabídkového řízení a ve vysvětlujícím dopisu zasláném účastníkům řízení.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách se stěžovatel vyjádřil k následujícím bodům:

Stěžovatel se domníval, že podáním stížnosti veřejnému ochránci práv zvolil správný postup.

Během nabídkového řízení stěžovatel několikrát kontaktoval Evropskou komisi. Činil tak s cílem upozornit Komisi na možný nesprávný úřední postup na základě nejasných zadávacích podmínek, zavádějícího vysvětlujícího dopisu a porušení běžných metod monitoringu Tacis. Stěžovatel nekontaktoval Komisi za účelem získání přístupu k důvěrným informacím. Informace o doporučení Komise pro ACPC byla naopak konsorciu poskytnuta z různých jiných zdrojů.

Popudem k zaslání žádosti o vyjasnění byly zkušenosti zmíněných pěti společností sdružených v konsorciu, které podalo nabídku. Jelikož byly informovány o tom, že mezi monitoringem Tacis a monitoringem Global existují zásadní rozdíly, upozornily Komisi. Stěžovatel si byl vědom toho, že pro monitoring Global (oddíly 2–5) byly roční monitorovací návštěvy přesně stanoveny a hodnocení finanční části nabídek by bylo založeno na celkových cenách. Naproti tomu pro monitoring Tacis (oddíl 1) byl monitorovací vstup vymezen v zadávacích podmínkách jen neurčitě („frekvence monitorovacích návštěv za rok bude stanovena... poté, co budou známy požadavky jednotlivých projektových manažerů...“). Jelikož stěžovatel věděl, že v takovýchto případech by bylo hodnocení finanční části nabídky založeno na jednotkových cenách v souladu se zvláštní zprávou Účetního dvora č. 16/2000, požádal Komisi o vyjasnění.

Dále stěžovatel uvedl, že věta „hodnocení finanční části nabídky je prováděno na základě jednotkových cen (fixních nákladů)“ z vysvětlujícího dopisu odeslaného Komisí není uvedena v

žádné dokumentaci, kterou má k dispozici. Stěžovatel sestavil svou nabídku v souladu s tím, jak uvedenou metodu v takovýchto nejasných případech interpretuje Účetní dvůr.

Stěžovatel zcela souhlasí s Komisí v tom, že uvedená věta z vysvětlujícího dopisu by měla být posuzována v kontextu celého textu včetně výzvy k účasti v nabídkovém řízení a dokumentace řízení. Stížnost se však nevztahovala pouze na vysvětlující dopis, ale i na některé odstavce v zadávacích podmínkách řízení.

Ve svém stanovisku ke stížnosti citovala Komise jinou definici pravidel pro postup hodnocení finanční části nabídek, než jaká byla uvedena ve vysvětlujícím dopisu. Dokumentace dostupná společně s účastnicím se nabídkového řízení na internetových stránkách úřadu Evropské komise neobsahuje zmiňovanou Příručku postupů při nabídkových řízeních. Stěžovatel založil svou nabídku na „Praktickém průvodci postupem EK v oblasti smluv o externí pomoci“ z ledna 2001, ve kterém žádná kapitola 11.10.02 neexistuje. Dle názoru stěžovatele je tento průvodce založen na dokumentu přijatém 10. listopadu 1999 společnou službou pro vnější vztahy pod názvem „Instrukční příručka“. Stěžovatel se domníval, že Komise citovala buď interní dokument nebo starší verzi Instrukční příručky.

V závěrečných poznámkách vyslovil stěžovatel přání, aby bylo v této věci dosaženo „smírného řešení bez cizí pomoci“.

Další připomínky stěžovatele

Dne 30. května 2002 zaslal stěžovatel evropskému veřejnému ochránci práv další připomínky. Zdůraznil naléhavost své stížnosti, neboť Komise přidělila zakázku, která je předmětem stížnosti, na období šesti měsíců do 15. června 2002. Zdůraznil také, že si přeje smírné urovnání sporu.

ÚSILÍ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV O SMÍRNÉ ŘEŠENÍ

Možnost smírného řešení

Po důkladném zvážení stanoviska Komise a připomínek stěžovatele dospěl veřejný ochránce práv k prozatímnímu závěru, že by se mohlo jednat o případ nesprávného úředního postupu ze strany Komise. K tomuto závěru vedly v krátkosti následující důvody:

Evropský veřejný ochránce práv poznamenal, že ve vysvětlujícím dopisu, který byl odeslán všem účastníkům nabídkového řízení, Komise uvedla, že hodnocení finanční části nabídek bude prováděno na základě jednotkových cen. Vysvětlující dopis zasláný všem účastníkům řízení je v souladu s pravidly nabídkového řízení pro Komisi závazný. Ve svém stanovisku však posléze Komise uvedla, že v případě smluv o monitorování, což je typ smlouvy, o kterou se v tomto případě jedná, je hodnocení finanční části nabídky prováděno vždy na základě celkové ceny. Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že Komise porušila pravidla nabídkového řízení, jelikož prohlásila, že se bude řídit jednotkovými cenami, a posléze uplatnila metodu posuzování ceny celkové.

Z tohoto důvodu navrhl veřejný ochránce práv 15. července 2002 Komisi smírné řešení v souladu s čl. 3 odst. 5 Statutu veřejného ochránce práv. Ve svém dopisu veřejný ochránce práv vyzval Komisi, aby zvážila podniknutí kroků směřujících k uspokojení stěžovatele a dosáhla tak smírného řešení, které by vyloučilo možný nesprávný úřední postup.

Odpověď Komise

Ve své odpovědi ze dne 18. listopadu 2002 Komise informovala veřejného ochránce práv, že jím navrhované řešení nemůže přijmout. Komise formálně nesouhlasila se závěry stěžovatele a odmítla, že by její pracovníci byli odpovědní za stěžovatelovu chybnou interpretaci. Komise uvedla, že její pracovníci jednali v souladu s pravidly a principy vztahujícími se na dotyčné nabídkové řízení.

Komise zdůraznila, že stěžovatel ve svých připomínkách adresovaných evropskému veřejnému ochránci práv uvedl, že svůj návrh opíral o „Praktického průvodce postupem EK v oblasti smluv o

externí pomoci“. Na rozdíl od toho, co naznačuje stěžovatel, však Praktický průvodce předpokládá, že Komise uzavírá pouze dva typy smluv o poskytování služeb na základě dvou různých způsobů hodnocení finanční části nabídky.

První z nich se nazývá „smlouva s celkovou cenou“ a finanční nabídka má v tomto případě podobu jediného listu papíru, na němž je uvedena celková cena, kterou účastník řízení požaduje za poskytování služeb uvedených v technické části nabídky.

U druhého typu smlouvy, která je založena na honorářích, je porovnání nabídek prováděno na základě celkové ceny vypočtené vynásobením honoráře odpovídajícím počtem pracovních dnů. Finanční nabídka musí obsahovat rozpis rozpočtu a předpoklad peněžního toku. Výše honorářů vyplácených odborníkům, které k provedení služeb zajistí konzultant, jsou společně s rezervou pro vedlejší výdaje uvedeny v rozpisu rozpočtu.

Přestože stěžovatel založil svou nabídku na Praktickém průvodci, předpokládal, že Komise bude při hodnocení používat třetí metodu hodnocení srovnávající průměrnou jednotkovou cenu, která není v Praktickém průvodci uvedena. Komise zdůraznila, že zpráva Účetního dvora č. 16/2000, kterou stěžovatel použil k odůvodnění svého výkladu, uvádí, že metoda hodnocení založená na průměrné jednotkové ceně se již nepoužívá.

V kontextu metod uvedených v Praktickém průvodci a vzhledem k tomu, že se nejednalo o smlouvu s celkovou částkou, bylo dle názoru Komise ve vysvětlení poskytnutém jejími pracovníky zdůrazněno, že pro hodnocení bude z uvedených dvou metod použita ta, která porovnává jednotkové ceny (pevné náklady) a honoráře, a nikoliv metoda posuzující ceny celkové. Komise se proto domnívá, že vysvětlení poskytnuté účastníkům nabídkového řízení bylo podáno s ohledem na předpokládanou metodu hodnocení a že hodnocení finanční části nabídky bylo v souladu s pravidly pro průběh nabídkového řízení.

Komise zdůraznila, že stěžovatel interpretoval vysvětlení mylně jako jediný z celkového počtu 26 účastníků řízení, kteří obdrželi tentýž vysvětlující dopis. Dle názoru Komise se vysvětlení poskytnuté jejími pracovníky ohledně nabídkového řízení vztahovalo na všechny jeho oddíly a stěžovatel předložil nabídku pro čtyři další oddíly, aniž by vznesl námitky proti hodnocení finanční části nabídky.

Přípomínky stěžovatele k odpovědi Komise

Ve svých připomínkách k tomuto stanovisku zmínil stěžovatel v krátkosti následující body:

Odůvodnění Komise názorně dokládá zmatek, který vládne v metodách hodnocení finanční části nabídek. Komise ve své odpovědi odkazuje na dokumenty, které nebyly součástí dokumentace nabídkového řízení. Pokud měla Komise v úmyslu postupovat dle honorářové smlouvy, porušila v tom případě vlastní opakovaně citovaná pravidla.

Podle pravidel nabídkového řízení byl vysvětlující dopis pro Komisi závazný. Avšak vysvětlení podané Komisí bylo zavádějící a nebylo založené na pokynech Komise. Stěžovatel vznesl námitku vůči argumentu, že metoda jednotkových cen se již nepoužívá.

Dle názoru stěžovatele se Komise pokusila zdiskreditovat stěžovatele a poškodit jeho důvěryhodnost a integritu zmínkou o tom, že konsorcium si stěžovalo jako jediné z 26 účastníků řízení. Pro oddíl 1 byly naopak hodnoceny pouze dvě nabídky. Je zjevné, že vítězné konsorcium nemá žádný důvod předkládat stížnost.

Nečinnost Komise měla za následek tyto přímé a nepřímé škody:

(a) Peněžní škody

- Ztráta smlouvy o poskytování služeb na dobu 3 let;
- Kompenzace a „překlenovací honoráře“ vyplácené klíčovými zaměstnancům, které si chce konsorcium udržet pro případ, že se spor podaří rychle vyřešit;

- Odchod devíti vysoce kvalifikovaných klíčových pracovníků monitoringu do vítězného konsorcia;
- Náklady na právní konzultace a značná doba strávená odpovídáním na vyjádření Komise.

(b) Nepeněžní škody

Poškození dobrého jména a integrity stěžovatele téměř osobními obviněními ze strany Komise.

Stěžovatel uzavřel své připomínky naléhavou žádostí o rychlé smírné řešení, které by zabránilo zdlouhavému právnímu sporu.

ROZHODNUTÍ

1 Kritika Komise vůči stěžovateli za to, že se obrátil na veřejného ochránce práv

1.1 Ve svém stanovisku ke stížnosti vyjádřila Komise „silný nesouhlas se způsobem, jakým stěžovatel využil rozhodčí řízení. Zdá se, že žádost byla podána pouze s úmyslem ovlivnit příslušná oddělení Komise během nabídkového řízení“. Evropský veřejný ochránce práv chápe tuto kritiku jako výtku, že stěžovatel podal stížnost evropskému veřejnému ochránci práv ještě před skončením nabídkového řízení.

Veřejný ochránce práv považoval za nutné věnovat tomuto aspektu stanoviska Komise následující komentář.

1.2 Právo podat stížnost evropskému veřejnému ochránci práv je zakotveno ve Smlouvě o ES a v Chartě základních práv Evropské unie. Veřejný ochránce práv nepovažuje za vhodné, aby instituce, která je předmětem stížnosti, spekulovala o důvodech, které vedly občana k rozhodnutí uplatnit své základní právo podat stížnost.

1.3 Veřejný ochránce práv zdůraznil, že jeho šetření nemá na probíhající řízení pozastavující účinek a že veřejný ochránce práv nemá ani možnost rozhodnutí o přidělení zakázky odložit. Při stížnosti veřejnému ochránci práv se proto neuplatňuje postup, který Soudní dvůr stanovil v případě společnosti Alcatel, v jehož rámci může účastník nabídkového řízení žádat instituci vyhlášující toto řízení o přezkoumání výsledku ještě před uzavřením smlouvy. Avšak účastník řízení, který si přeje využít mimosoudního opravného opatření, má možnost podat stížnost veřejnému ochránci práv ve věci nesprávného úředního postupu v průběhu nabídkového řízení.

1.4 V této souvislosti považoval veřejný ochránce práv za užitečné zmínit, že tento případ byl jedním z podkladů pro šetření veřejného ochránce práv z vlastního podnětu (OI/2/2002/IJH) ve věci opravných opatření dostupných účastníkům nabídkových řízení organizovaných Komisí. Toto šetření z vlastního podnětu, které stále probíhá, se nezabývá předmětem současného případu.

2 Obvinění z nesrovnalostí v průběhu nabídkového řízení

2.1 Stěžovatel upozornil na možné nesrovnalosti v průběhu nabídkového řízení. Stěžovatel si přeje být informován, zdali bylo hodnocení finanční části nabídek skutečně založeno na jednotkových cenách.

2.2 Komise prohlásila, že smlouva byla uzavřena v souladu s platnými pravidly pro nabídková řízení a že Poradní komise pro nákupy a veřejné zakázky zaujala k výběru Komise příznivé stanovisko.

2.3 Ve věci principu hodnocení nabídek Komise ve svém stanovisku sdělila, že v případě smluv o monitorování je hodnocení vždy prováděno na základě celkové ceny. Veřejný ochránce práv proto dospěl k názoru, že žádosti stěžovatele být informován bylo vyhověno.

2.4 Veřejný ochránce práv uvedl, že Komise v reakci na jeho návrh smírného řešení uznala, že v její odpovědi na stěžovatelovu žádost o vyjasnění podmínek nabídkového řízení bylo uvedeno, že metoda celkové ceny nebude použita. Jelikož ve stanovisku Komise bylo uvedeno, že metoda celkové

ceny je u smluv o monitorování používána vždy, Komise tak zjevně v odpovědi na stěžovatelovu žádost o vyjasnění poskytla chybné informace a porušila tak pravidla nabídkového řízení. Jednalo se tedy o případ nesprávného úředního postupu a veřejný ochránce práv učinil kritickou poznámku (viz níže).

3 Požadavky stěžovatele

3.1 Stěžovatel původně žádal, aby v případě, že bylo hodnocení finanční části nabídek prováděno na základě celkové ceny, Komise nabídkové řízení pozastavila a přezkoumala, zdali tato nesprávná metoda hodnocení nevedla k chybnému pořadí nabídek. Pokud tomu tak skutečně bylo, předložené nabídky by měly být přepočítány na základě jednotkových cen.

Ve svých připomínkách k odpovědi Komise na návrh veřejného ochránce práv vyřešit případ smírně předložil stěžovatel novou žádost o náhradu škod.

3.2 Ve věci původního požadavku stěžovatele veřejný ochránce práv uvedl, jak je uvedeno výše v bodě 1.3, že stížnost podaná veřejnému ochránci práv nemá na správné řízení pozastavující účinek a že veřejný ochránce práv nemá ani možnost rozhodnutí o přidělení zakázky odložit. Dále veřejný ochránce práv poznamenal, že zmíněné nabídkové řízení vyústilo v uzavření smlouvy, která vypršela 15. června 2002. Z tohoto důvodu dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že již není možné vyhovět žádosti stěžovatele o pozastavení a přezkoumání hodnocení nabídek.

3.3 Ve věci nové žádosti stěžovatele o náhradu škod veřejný ochránce práv poukázal na to, že stěžovatel naléhal na rychlé a smírné vyřešení případu. Veřejný ochránce práv však dospěl k názoru, že v tomto případě není v jeho silách dosáhnout smírného řešení, neboť Komise již jeho návrh na smírné řešení odmítla. Veřejný ochránce práv proto dospěl k závěru, že je na místě uzavřít tento případ kritickou poznámkou ve věci nesprávného úředního postupu zmíněného výše v odstavci 2.4, a stěžovateli doporučil adresovat novou žádost o náhradu škod přímo Komisi. Veřejný ochránce práv poznamenal, že stěžovatel si byl vědom možnosti vymáhat svou žádost v soudním řízení.

4 Závěr

Na základě prošetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je nutné učinit následující kritickou poznámku:

Veřejný ochránce práv uvedl, že Komise v reakci na jeho návrh smírného řešení uznala, že ve své odpovědi na žádost stěžovatele o vyjasnění podmínek nabídkového řízení bylo uvedeno, že metoda celkové ceny nebude použita. Jelikož ve stanovisku Komise bylo uvedeno, že metoda celkové ceny je u smluv o monitorování používána vždy, Komise tak zjevně v odpovědi na žádost stěžovatele o vyjasnění poskytla chybné informace a porušila tak pravidla nabídkového řízení. Skutková podstata nesprávného úředního postupu tak byla naplněna.

Z důvodů uvedených v bodě 3.3 rozhodnutí dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že nemohl v tomto případě dosáhnout smírného řešení. Jelikož se kritická poznámka vztahovala na postup související se specifickými událostmi v minulosti, není na místě se věcí dále zabývat. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

FUNGOVÁNÍ PROGRAMU IST

Rozhodnutí o stížnosti 221/2002/ME na Evropskou komisi

V únoru roku 2002 byla veřejnému ochránci práv podána jménem společnosti MRA Consultants Limited stížnost na Evropskou komisi ve věci fungování programu IST jako součásti 5. rámcového programu. Předmětem stížnosti bylo v podstatě špatné fungování programu IST a používání nesprávných hodnotících kritérií v roce 2000. Stěžovatel zejména zdůraznil, že v roce 2000 bylo

hodnocení založeno na objemu finanční podpory na partnera namísto na objemu finanční podpory na uživatele, jak je uvedeno v Průvodci IST pro předkladatele návrhů. Stěžovatel požadoval zlepšení řízení a efektivity programu IST a používání správných hodnotících kritérií.

Komise prohlásila, že obvinění stěžovatele důkladně zvážila, zkontrolovala hodnocení a svůj postoj stěžovateli několikrát vysvětlila. Hodnocení bylo založeno na textu výzvy, pracovním programu a manuálu hodnocení a použitá kritéria hodnocení proto byla správná. Dle názoru Komise byly pojmy „partner“ a „uživatel“ zaměnitelné.

Veřejný ochránce práv zjistil, že podle souhrnné hodnotící zprávy nesplnil nejlepší návrh základní limit u tří z pěti příslušných kritérií. Těchto pět kritérií se shodovalo s těmi, které byly uvedeny v manuálu hodnocení vztahujícím se na příslušné výběrové řízení. Veřejný ochránce práv dále poukázal na to, že výzva k předložení návrhů neuváděla Průvodce pro předkladatele návrhů jako závazný dokument a že v samotném Průvodci pro předkladatele návrhů bylo uvedeno, že nenahrazuje příslušná pravidla a podmínky. Za těchto okolností nebylo dle názoru veřejného ochránce práv prokázáno, že Komise použila nesprávná hodnotící kritéria.

Veřejný ochránce práv však považoval za nutné učinit kritickou poznámku ohledně používání pojmů „uživatel“ a „partner“ Komisí. Veřejný ochránce práv připomněl, že zásady řádné správní praxe vyžadují, aby Komise poskytovala občanům přesné informace. Komise by se proto měla vyhnout poskytování informací zavádějící nebo zbytečně složitou formou. Veřejný ochránce práv poznamenal, že v běžném jazyce nejsou pojmy uživatel a partner synonymy. Veřejný ochránce práv taktéž upozornil na to, že zmíněný program se řídil celou řadou dokumentů různé právní úrovně s mnoha vzájemnými odkazy. Z těchto důvodů se veřejný ochránce práv domnívá, že zaměňování pojmů uživatel a partner Komisí představovalo další zbytečnou překážku ve srozumitelné komunikaci s občany.

NEZAUJETÍ STANOVISKA KE STÍŽNOSTI NA PORUŠENÍ SMLOUVY (ČLÁNEK 226 ES)

Rozhodnutí o stížnosti 1237/2002/(PB)OV na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Tato stížnost navazuje na předchozí stížnost veřejnému ochránci práv (801/2000/(ME)PB) podanou stěžovatelem ve stejné věci a uzavřenou dne 8. června 2001. V této předchozí stížnosti stěžovatel tvrdil, že Evropská komise nepostupovala adekvátně v případě jeho stížnosti na Dánsko ve věci porušování Smlouvy. Tato stížnost na porušování Smlouvy byla Komisi podána a zaregistrována jejím generálním sekretariátem v lednu roku 1998. Ve stručnosti bylo předmětem stížnosti na dánské úřady zdanění vozidel dovážených do Dánska z ostatních členských států EU, jež bylo v rozporu s předpisy ES o volném pohybu zboží. V odpovědi na toto obvinění Komise uvedla, že důvodem zpoždění konečného stanoviska ve věci stížnosti na porušování Smlouvy byl probíhající soudní spor, na jehož výsledek by si Komise přála počkat. Veřejný ochránce práv přijal postoj Komise a dále upozornil na to, že se Komise zavázala učinit v říjnu roku 2001 rozhodnutí ve věci námítky stěžovatele proti porušování Smlouvy, o němž budou stěžovatel i veřejný ochránce práv informováni.

Dne 15. února 2002 stěžovatel informoval veřejného ochránce práv, že od Komise neobdržel žádnou informaci ohledně své stížnosti. Veřejný ochránce práv vyzval Komisi, aby se k tomuto prohlášení vyjádřila. Komise odpověděla, že zpoždění bylo zapříčiněno novými soudními spory a tím, že některé členské státy neodpověděly na žádost o stanoviska. Komise zopakovala svůj záměr informovat stěžovatele o výsledku jeho stížnosti na porušování Smlouvy, avšak tentokrát neposkytla pro své závěry žádný harmonogram.

Do června roku 2002 stěžovatel stále neobdržel žádné informace o rozhodnutí Komise ve věci jeho stížnosti na porušování Smlouvy. Z tohoto důvodu podal stěžovatel veřejnému ochránci práv další stížnost na Komisi.

Ve stížnosti podané v červnu roku 2002 stěžovatel namítá, že Komise jednala v rozporu se zásadami řádné správní praxe, když nezaujala stanovisko k otázkám uvedeným ve stížnosti na porušování Smlouvy. Stěžovatel požaduje, aby Komise ihned zaujala postoj k otázkám, které uvedl ve své stížnosti na porušování Smlouvy.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku Komise uznává, že tři otázky předložené stěžovatelem zůstávají bez odpovědi:

1 První otázka se týká dlouhodobého přeshraničního leasingu vozidel, která jsou registrována v Německu, ale mají být používána v Dánsku. Komise informovala stěžovatele, že si přála vyčkat verdiktu Soudního dvora v případě C-451/99 Cura Anlagen GmbH před tím, než bude podnikat jakékoli další kroky týkající se pravidel pro dlouhodobý přeshraniční leasing vozidel. Soudní dvůr vynesl rozsudek 21. března 2002. Komise se brzy obrátí na všechny členské státy s dotazem, jsou-li všechna jejich pravidla a nařízení v souladu s tímto rozsudkem.

2 Druhý problém se týká zdanění uplatňovaného Dánskem na ojeté vozy dovážené do Dánska ze zemí EU. Komise informovala stěžovatele o svém úmyslu vyčkat na rozsudek Soudu v případě C-393/98 Gomes Valente. Komise se dále rozhodla vyčkat na rozsudek v případě C-101/00 Antti Siilin. Rozsudek byl v druhém případě vyřčen teprve nedávno, 19. září 2002. Vedle výše uvedeného Komise 1. června 2001 zaslala všem členským státům sdělení, ve kterém je upozornila na důsledky rozsudku Soudu v případě Gomes Valente. Ve své odpovědi na toto sdělení Dánsko Komisi ujistilo, že jeho zákony jsou v souladu s výsledkem případu Gomes Valente. Některé členské státy však na toto sdělení stále neodpověděly. Jelikož je Komise toho názoru, že se jedná o záležitost, která musí být řešena v rámci celkové strategie, nedospěla ještě k rozhodnutí ve věci stížnosti stěžovatele na porušování Smlouvy.

3 Třetí otázka se týká kvalifikace osob provádějících oceňování ojetých motorových vozidel dovážených do Dánska. Toto oceňování je zásadní pro určení výše dánské registrační daně, která musí být zaplácena za dovezené ojeté vozidlo. Stěžovatel nevysvětlil, zdali se jedná o soukromé osoby nebo osoby úřední. Komise se spojí se stěžovatelem za účelem vyjasnění této věci. O této záležitosti se Komise dozvěděla až z dokumentů, které zaslal stěžovatel veřejnému ochránci práv. Pokud by se byl býval stěžovatel obrátil na Komisi přímo, bylo by bývalo možné tuto otázku vyřešit rychleji.

Komise tak ve svém stanovisku v podstatě prohlašuje, že své povinnosti vůči stěžovateli splnila. Stěžovatel bude o reakci Komise na stížnost osobně informován. Komise však dává přednost řešení problému ve všech členských státech současně a to na základě spolupráce. Za tím účelem by měla vydat sdělení napsané jasným a srozumitelným jazykem.

Komise také zdůrazňuje, že vzhledem k nedostatku pracovních sil se musí zaměřit na záležitosti s důležitými finančními a právními důsledky. Poukazuje také na fakt, že uvedené problémy jsou velmi složité a patří do oblasti práva, která ještě není sjednocena a pro kterou jsou rozsudky Soudního dvora jedinými existujícími právními odkazy.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel byl vyzván k předložení připomínek ke stanovisku Komise. Ve své odpovědi zaslal stěžovatel třístránkový dopis s doplňujícími dokumenty a v podstatě uvedl následující body:

1 Ve věci dánských daňových zákonů upravujících dlouhodobý přeshraniční leasing vozidel existuje rozsudek Soudního dvora a je povinností Komise přimět Dánsko, aby se jím řídilo.

2 Ve věci daní uvalených Dánskem na ojetá vozidla dovážená do Dánska ze zemí EU existuje již tolik jednoznačných rozsudků Soudního dvora, že Komise nemůže nadále odkládat akce, které by přiměly Dánsko tato pravidla dodržovat. V současné době Dánsko tato pravidla nerespektuje. Při dovozu ojetého vozidla do Dánska je jeho cena vždy stanovena příliš vysoko, což vede k vyššímu daňovému zatížení dovezených ojetých vozidel ve srovnání s ojetými vozidly, která byla kdysi v Dánsku prodána jako nová.

3 Ve věci kvalifikace osob provádějících oceňování ojetých motorových vozidel dovážených do Dánska oslovil stěžovatel Komisi několikrát přímo.

Na závěr stěžovatel vznesl otázku, proč by se Komise neměla zabývat jeho stížností vážně, když tak činí dánské úřady tím, že jej osvobodili od placení sporné daně do konce roku 2003.

ROZHODNUTÍ

1 Obvinění z nezaujetí stanoviska ke stížnosti na porušování Smlouvy

1.1 Stěžovatel namítá, že Komise jednala v rozporu se zásadami řádné správní praxe, když nezaujala stanovisko k otázkám uvedeným v jeho stížnosti na porušování Smlouvy. Stěžovatel požaduje, aby Komise ihned zaujala postoj k otázkám, které uvedl ve své stížnosti na porušování Smlouvy.

1.2 Komise prohlašuje, že v plnění svých povinností vůči stěžovateli nepochybila. Jelikož se Komise rozhodla vyřešit problémy spojené se zdaňováním vozidel ve všech členských státech současně, nebyla dosud schopna učinit rozhodnutí ve věci stížnosti stěžovatele na porušování Smlouvy. Stěžovatel bude však o reakci Komise na jeho stížnost osobně informován. Komise také zdůraznila, že daná záležitost je velmi složitá a patří do oblasti práva, která ještě nebyla sjednocena.

1.3 Veřejný ochránce práv poukazuje na fakt, že stížnost na porušování Smlouvy zasláná Komisi byla zaregistrována jejím generálním sekretariátem v lednu roku 1998. V rámci šetření z vlastního podnětu veřejného ochránce práv ve věci správních postupů při vyřizování stížností týkajících se porušování práva Společenství členskými státy (reference 303/97/PD)⁶⁹ se Komise zavázala učinit rozhodnutí buď případ uzavřít nebo zahájit oficiální řízení ve věci porušování práva nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy bylo toto porušení zaznamenáno, s výjimkou zvláštních případů, které musí být zdůvodněny⁷⁰.

1.4 Ve svém rozhodnutí týkajícím se předchozí stížnosti (801/2000/(ME)PB) ve věci zanedbání povinností Komise odpovědět na stížnost na porušení Smlouvy neshledal veřejný ochránce práv případ nesprávného úředního postupu, jelikož uznal prohlášení Komise, že před odesláním konečné odpovědi stěžovateli čekala na výsledek probíhajících řízení u Soudního dvora. Veřejný ochránce práv dále uvedl, že Komise přislíbila učinit v říjnu roku 2001 rozhodnutí ve věci stížnosti na porušení Smlouvy a informovat o něm stěžovatele.

1.5 Zdá se, že Soudní dvůr nyní vynesl rozsudky v případech, na které Komise čekala. Bez ohledu na to však Komise stále nerozhodla ve věci porušení Smlouvy, přestože tak přislíbila učinit v říjnu roku 2001. Komise vysvětlila porušení svého vlastního přislíbení prohlášením, že upřednostnila globální postup při řešení problémů souvisejících se zdaňováním vozidel a že jejím cílem je vyřešit tyto problémy ve všech členských státech současně, a to na základě spolupráce a vydáním sdělení

⁶⁹ Viz výroční zpráva veřejného ochránce práv za rok 1997, strana 270.

⁷⁰ Veřejný ochránce práv uvádí, že lhůta jednoho roku byla formálně stanovena v bodu 8 přílohy sdělení Komise pro Evropský parlament a evropského veřejného ochránce práv o vztazích se stěžovatelem ve věci porušení práva Společenství (COM(2002)141 v konečném znění), 2002 Úř. věst. C 244/5.

psaného jasným a srozumitelným jazykem. Komise dále naznačila, že předmět stížnosti patří do právní oblasti, která ještě nebyla sjednocena.

1.6 Podle zásad řádné správní praxe je třeba respektovat odůvodněná a přiměřená očekávání, která mají občané na základě jednání příslušné instituce v minulosti⁷¹. Veřejný ochránce práv považuje vysvětlení, kterým Komise zdůvodnila, proč do října roku 2001 neučinila navzdory svému příslibu rozhodnutí, za neuspokojivé. Stěžovatel však mohl odůvodněně očekávat, že ho v říjnu roku 2001 bude Komise informovat o nesplnění svého příslibu a uvede důvody. Skutečnost, že tak Komise neučinila, je případem nesprávného úředního postupu. Veřejný ochránce práv z tohoto důvodu činí kritickou poznámku (viz níže).

1.7 Veřejný ochránce práv také upozorňuje, že stěžovatel má možnost podat veřejnému ochránci práv další stížnost, bude-li Komise nadále v prodlení s rozhodnutím ve věci stížnosti na porušení Smlouvy.

2 Závěr

Na základě prošetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je nutné učinit následující kritickou poznámku:

Podle zásad řádné správní praxe je třeba respektovat odůvodněná a přiměřená očekávání, která mají občané na základě jednání příslušné instituce v minulosti⁷². Veřejný ochránce práv považuje vysvětlení, kterým Komise zdůvodnila, proč do října roku 2001 navzdory svému příslibu nerozhodla, za neuspokojivé. Stěžovatel však mohl odůvodněně očekávat, že ho v říjnu roku 2001 bude Komise informovat o nesplnění svého příslibu a uvede důvody. Skutečnost, že tak Komise neučinila, je případem nesprávného úředního postupu.

Vzhledem k vysvětlení, které Komise poskytla k opožděnému šetření stížnosti stěžovatele, a vzhledem k novému příslibu Komise, že bude stěžovatele o výsledku informovat, není na místě snažit se dosáhnout smírného řešení. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

DISKRIMINAČNÍ KLAUZULE V OZNÁMENÍ O NABÍDKOVÉM ŘÍZENÍ

Rozhodnutí o stížnosti 1523/2002/GG na Evropskou komisi

STÍŽNOST

V létě roku 2002 uveřejnila Komise dvě výběrová řízení v oblasti zemědělství, rybolovu a životního prostředí⁷³, jedno na místa referentů (COM/A/1/01) a druhé na místa pomocných referentů (COM/A/2/02).

Dle oznámení o druhém výběrovém řízení měli mít kandidáti vysokoškolské vzdělání, ale odborná praxe požadována nebyla. Oznámení o výběrovém řízení však obsahovalo následující ustanovení (bod A.II.2.b): „výběrového řízení se budete moci zúčastnit, pokud jste získali požadované vysokoškolské vzdělání po 27. září 1997“.

Ve své stížnosti podané veřejnému ochránci práv v srpnu roku 2002 stěžovatel (úředník Komise) namítl, že podmínka uvedená v bodu A.II.2.b oznámení o výběrovém řízení byla jasným případem diskriminace na základě věku. Stěžovatel se domníval, že tato otázka již byla vyřešena dříve.

⁷¹ Srovnej článek 10 (2) Evropského kodexu řádné správní praxe přijatého Evropským parlamentem v usnesení C5-0438/2000 ze 6. září 2001 (k dispozici na internetových stránkách veřejného ochránce práv: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

⁷² Srovnej článek 10 (2) Evropského kodexu řádné správní praxe přijatého Evropským parlamentem v usnesení C5-0438/2000 ze 6. září 2001 (k dispozici na internetových stránkách veřejného ochránce práv: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

⁷³ Úř. věst. C 177A/13 ze dne 25. července 2002.

Stěžovatel tak pravděpodobně nepřímo odkazoval na rozhodnutí veřejného ochránce práv z 27. června 2002 v případě OI/2/2001/(BB)/OV. V tomto rozhodnutí veřejný ochránce práv poznamenal, že ho předseda Komise informoval o rozhodnutí Komise přijatém 10. dubna 2002 „zrušit s okamžitou platností věkové limity u všech výběrových řízení pořádaných Komisí“.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku uvedla Komise následující hlavní připomínky:

Výběrová řízení COM/A/1/01 na místa referentů a COM/A/2/02 na místa pomocných referentů by měla být posuzována společně. Pro dotyčné výběrové řízení (výběrové řízení COM/A/2/02) nebyla od kandidátů vyžadována odborná praxe, ale vysokoškolské vzdělání ukončené po 27. září 1997 nebo postgraduální studium ukončené po 27. září 1999 přímo související s budoucí pracovní náplní. Pro výběrové řízení COM/A/1/01 bylo datum ukončení vysokoškolského vzdělání nepodstatné a jediným požadavkem bylo, aby do 27. září 2002 (uzávěrka pro podání přihlášek) kandidáti absolvovali nejméně tříletou odbornou praxi související s příslušnými pracovními povinnostmi.

Klauzule o „nedávno ukončeném vysokoškolském vzdělání“, která se týkala dotyčného výběrového řízení, byla širší než v předcházejících řízeních v tom smyslu, že vysokoškolské vzdělání požadované pro připuštění k řízení nesmělo být k datu uzávěrky pro podání přihlášek starší pěti let (oproti lhůtě tří let v předcházejících případech). Oznámení o výběrovém řízení nabízelo ještě jednu alternativu způsobilosti potřebné k připuštění k řízení, konkrétně postgraduální kvalifikaci, jež nebude k příslušnému datu starší tří let. Tato kvalifikace nemusela následovat ihned po ukončení vysokoškolského studia, ale mohla být získána v rámci dalšího vzdělávání kandidáta během jeho odborného působení (i 5, 10 nebo 15 let po zahájení praxe).

Dotyčné výběrové řízení bylo vypsáno na pracovní místa v kategorii A8 (pomocný referent), která je základním stupněm kategorie A. Podmínka nedávno ukončeného vysokoškolského vzdělání byla založena na charakteru nabízených pracovních míst, jak veřejný ochránce práv uvedl v bodu 1.4 svého rozhodnutí stížností 428/98/JMA a 464/98/JMA⁷⁴. V případech nábory do základní pracovní kategorie vyžadovala Komise nedávno ukončené nebo „čerstvé“ vzdělání.

Tvrzení, že klauzule o „nedávno ukončeném vysokoškolském vzdělání“ vedla k diskriminaci na základě věku, byla založena na domněnce, že studují pouze mladí lidé. Avšak osoby starší, které studovaly při zaměstnání, by požadavek splnily stejným způsobem jako lidé mladí.

Jelikož dotyčné výběrové řízení probíhalo současně s výběrovým řízením COM/A/1/02, mohl se navíc kdokoli, jehož první vysokoškolský titul byl starší pěti let, přihlásit do tohoto paralelního výběrového řízení.

Výběrový orgán měl tedy v zájmu instituce a s ohledem na pracovní místa obsazovaná daným výběrovým řízením právo a důvod stanovit pro výběrové řízení dotyčnou podmínku.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách stěžovatel trval na své stížnosti. Vzněl dotaz, z jakého důvodu je vzdělání kandidáta, který získal vysokoškolské vzdělání před čtyřmi a půl roky, považováno za „čerstvé“,

⁷⁴

Bod 1.4 tohoto rozhodnutí (přijaté 21. července 2000) zní následovně: „Komise odůvodňuje použití této klauzule povahou místa a práce, kterou má pomocný referent vykonávat. Protože se u úředníků kategorie A8 nepředpokládá, že mají před vstupem do Komise odbornou praxi, stanovila instituce datum - obvykle ne více než 2 nebo 3 roky před datem výběrového řízení - po kterém měli kandidáti ukončit svá studia. „Čerstvost“ vysokoškolského diplomu je proto speciální podmínka založená na povaze místa, které má být obsazeno. Bod 1.5 zní: „Vzhledem k povaze úkolů, které jsou svěřovány pomocnému referentovi, a taktéž s ohledem na fakt, že tyto funkce byly tradičně obsazovány zájemci z řad čerstvých absolventů vysokých škol, se veřejný ochránce práv domnívá, že odůvodnění přednesená Komisí jsou přijatelná. Navíc se omezení nařízená touto klauzulí jeví jako přiměřená danému účelu, konkrétně umožňují instituci lépe se zaměřit na budoucí kandidáty kategorie A8.“

zatímco kandidát, který jej získal před pěti a půl roky, byl z řízení vyloučen. Stěžovatel dále uvedl, že vzhledem k rychlému technologickému a vědeckému vývoji by měla být lhůta od získání „čerstvého vysokoškolského vzdělání“ spíše zkrácena než prodloužena. Dle názoru stěžovatele by tato podmínka měla být zcela zrušena a „čerstvé znalosti“ by měly být zkoušeny v rámci samotného výběrového řízení.

Stěžovatel prohlásil, že většinou, nikoliv však výhradně, studují lidé mladí. Z tohoto důvodu taková podmínka, jaká je předmětem tohoto případu, vylučuje především osoby vyššího věku, a proto dle názoru stěžovatele představuje diskriminaci na základě věku.

Skutečnost, že současně s tímto výběrovým řízením probíhalo související výběrové COM/A/1/02, dle názoru stěžovatele nic nemění, jelikož toto výběrové řízení vyžadovalo tříletou zkušenost a vyloučilo tak mnoho kategorií absolventů vysokých škol.

Dotyčná podmínka byla dle názoru stěžovatele současně také diskriminací na základě pohlaví. Stěžovatel totiž zdůraznil, že žena, která získala vysokoškolské vzdělání šest a více let před daným datem a která poté měla děti, byla potrestána vyloučením z výběrového řízení. Stěžovatel namítl, že v předchozích výběrových řízeních (výběrové řízení COM/LA/9/99) Komise tyto osoby chránila.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Po pečlivém prozkoumání stanoviska Komise a připomínek stěžovatele se ukázalo, že bude třeba další šetření. Veřejný ochránce práv proto předal Komisi kopii připomínek stěžovatele a požádal ji o stanovisko k dalšímu obvinění ze strany stěžovatele, dle něhož dotyčná podmínka představovala diskriminaci na základě pohlaví.

Druhé stanovisko Komise

Ve svém druhém stanovisku uvedla Komise následující připomínky:

Cílem výběrového řízení COM/A/A/01 na pozici referentů a výběrového řízení COM/A/2/02 na pozice pomocných referentů bylo zajistit rovnováhu mezi náborem úředníků (mužů a žen) s určitým objemem ověřených odborných zkušeností a úředníků (mužů a žen) s čerstvějším vzděláním. Je zcela jisté, že některé osoby (muži a ženy) nezískaly vysokoškolské vzdělání v období vymezeném v oznámení o výběrovém řízení nebo neměly požadované odborné zkušenosti. Nejednalo se však o diskriminaci, ať již na základě věku či na základě pohlaví. Předpokládá se, že výběrová řízení nejsou přístupná všem kandidátům, kteří získali vysokoškolské vzdělání od konání posledního všeobecného výběrového řízení. Faktem je, že Komise a ostatní instituce pořádaly výběrová řízení za účelem náborem úředníků dle svých specifických potřeb. V tomto směru měly značné pravomoci za předpokladu, že se řídily ustanoveními služebního řádu. Z tohoto důvodu bylo zcela běžné, že se oznámení o výběrových řízeních lišila s ohledem na profil úředníků, které si Komise přála zaměstnat.

Podle oznámení o výběrovém řízení COM/LA/9/99, které bylo uveřejněno v roce 1999, se dotyčná podmínka o datu získání vysokoškolského vzdělání nevztahovala na kandidáty, kteří dokončili povinnou vojenskou službu nebo kteří nebyli nejméně jeden rok výdělečně zaměstnáni za účelem opatrování nezaopatřeného dítěte (toto měl pravděpodobně stěžovatel na mysli) či kteří jsou tělesně postiženi. Přestože je pravdou, že tyto výjimky již nebyly v oznámeních o výběrových řízeních pořádaných Komisí uváděny, oproti předchozím oznámením se změnila také požadavky na kvalifikaci kandidátů. Například výběrové řízení, které zmiňoval stěžovatel, ještě obsahovalo věkový limit (45 let).

Rozdíly v oznámeních o výběrovém řízení nebyly diskriminací ani porušením principu rovných příležitostí. Kritéria a podmínky stanovené v oznámení o výběrovém řízení COM/A/2/02 se vztahovaly stejnou měrou na všechny kandidáty, kteří byli ve stejném postavení bez ohledu na to, zdali se jednalo o muže či ženy.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel nepředložil žádné připomínky.

ROZHODNUTÍ

1 Údajná diskriminace na základě věku při výběrovém řízení COM/A/2/02

1.1 V létě roku 2002 zveřejnila Komise výběrové řízení na místa pomocných referentů (COM/A/2/02) v oblasti zemědělství, rybolovu a životního prostředí. Uchazeči měli mít vysokoškolské vzdělání, odborná praxe však požadována nebyla. Oznámení o výběrovém řízení však obsahovalo následující ustanovení (bod A.II.2.b): „výběrového řízení se budete moci zúčastnit, pokud jste získali požadované vysokoškolské vzdělání po 27. září 1997“. Stěžovatel (úředník Komise) považoval tuto podmínku za diskriminaci na základě věku.

1.2 Komise zdůraznila, že kandidáti jsou rovněž způsobilí, pokud získali postgraduální kvalifikaci přímo související s budoucí pracovní náplní po 27. září 1999. Podle stanoviska Komise by mělo toto výběrové řízení být posuzováno společně se současně zveřejněným výběrovým řízením COM/A/1/01 pro referenty. Pro výběrové řízení COM/A/1/01 nebylo datum ukončení vysokoškolského studia podstatné a jediným požadavkem bylo, aby do 27. září 2002 (uzávěrka pro podání přihlášek) absolvovali kandidáti alespoň tříletou praxi odpovídající budoucím pracovním úkolům. Jelikož dotyčné výběrové řízení probíhalo paralelně s výběrovým řízením COM/A/1/02, mohli se do tohoto řízení přihlásit všichni, jejichž diplomy byly starší pěti let. Podle Rady je požadavek nedávno ukončeného vysokoškolského vzdělání založen na povaze míst, která měla být obsazena, a v případě nábory do základní pracovní kategorie požadovala Komise nedávno získané či „čerstvé“ znalosti. Komise také poznamenala, že klauzule „o nedávno ukončeném vysokoškolském vzdělání“, která se týkala tohoto výběrového řízení, je širší než v předešlých výběrových řízeních v tom smyslu, že vysokoškolské vzdělání požadované pro připuštění k výběrovému řízení nemělo být k datu uzávěrky pro podání přihlášek do výběrového řízení starší pěti let (oproti lhůtě tří let v předcházejících případech).

1.3 Veřejný ochránce práv uvádí, že toto výběrové řízení bylo vyhlášeno pro kategorii A8 (pomocný referent), což je základní kariévní kategorie, a není pro ni požadována praxe. Dále poznamenává, že orgány a instituce Evropské unie pořádají svá výběrová řízení za účelem nábory pracovníků na základě potřeb svých úřadů a že mají v této oblasti značnou pravomoc za předpokladu, že jednají v souladu s ustanoveními služebního řádu a s dalšími právními předpisy, které jsou pro ně závazné. Veřejný ochránce práv zastává názor, že Komise jednala v mezích své zákonné pravomoci, jestliže požadovala, aby uchazeči o místa kategorie A8 měli nedávno ukončené vysokoškolské vzdělání⁷⁵. Totéž platí pro rozhodnutí Komise stanovit, že vysokoškolské vzdělání muselo být ukončeno do pěti let před datem uzávěrky pro podání přihlášek.

1.4 Veřejný ochránce práv dále poznamenává, že podmínka „nedávného ukončení vysokoškolského studia“, která se vztahovala na toto výběrové řízení, byla volnější než obdobné podmínky použité v předešlých výběrových řízeních a že Komise organizovala souběžně s tímto výběrovým řízením výběrové řízení COM/A/1/01 na místa referentů. Uchazeči, kteří ukončili vysokoškolské vzdělání před 27. zářím 1997 včetně, ale měli tříletou praxi odpovídající budoucí pracovní náplni, se tedy mohli zúčastnit výběrového řízení COM/A/1/01.

1.5 Veřejný ochránce práv proto zastává názor, že pokud jde o původní obvinění stěžovatele, nedošlo ze strany Komise k nesprávnému úřednímu postupu.

⁷⁵

Viz rozhodnutí veřejného ochránce práv z 21. července 2000 o stížnostech 428/98/JMA a 464/98/JMA a jeho rozhodnutí z 28. března 2003 o stížnosti 1536/2002/OV (které se také týkalo výběrového řízení COM/A/2/02).

2 Údajná diskriminace na základě pohlaví při výběrovém řízení COM/A/2/02

2.1 Ve svých připomínkách ke stanovisku Komise vyjádřil stěžovatel názor, že výše uvedená podmínka v oznámení o výběrovém řízení COM/A/2/02 také představuje diskriminaci na základě pohlaví⁷⁶. Dle jeho názoru žena, která získala vysokoškolské vzdělání šest nebo více let před příslušným datem a poté měla děti, byla potrestána vyloučením z výběrového řízení. Stěžovatel upozornil na to, že v předešlém výběrovém řízení (výběrové řízení COM/LA/9/99) Komise učinila v těchto případech výjimku.

2.2 Komise přiznala, že oznámení o výběrovém řízení COM/LA/9/99 umožnilo odchylky od přesně stanoveného konečného data pro získání vysokoškolského vzdělání, zvláště pak pro uchazeče s nepřerušenuou přestávkou v placeném zaměstnání alespoň jeden rok za účelem péče o nezaopatřené dítě, zatímco oznámení o výběrovém řízení COM/A/2/02 takovou klauzuli neobsahovalo. Zároveň však shledala, že rozdíly mezi oznámeními o výběrovém řízení nepředstavují diskriminaci nebo porušení zásady rovných příležitostí. Komise dále zdůraznila, že kritéria způsobilosti se také změnila a že výběrové řízení, na něž se stěžovatel odvolává, například ještě obsahovala věkový limit (45 let), zatímco oznámení o předmětném výběrovém řízení žádnou takovou podmínku neobsahuje.

2.3 Podle zásad řádné správní praxe je třeba zajistit rovné příležitosti pro muže a ženy, pokud se rozhoduje o podmínkách, které mají splnit uchazeči při výběrových řízeních pořádaných orgány a institucemi Společenství. Vezmeme-li v úvahu, že to jsou právě ženy, kdo pečují o nezaopatřené děti, měly by podmínky výběrových řízení dostatečně zohlednit zvláštní problémy, které z toho mohou vyvstat. Veřejný ochránce práv konstatuje, že v tomto ohledu je výrazný rozdíl mezi výběrovým řízením, které je předmětem předložené stížnosti, a předešlým výběrovým řízením pořádaným Komisí. Oznámení o výběrovém řízení COM/LA/9/99 zajišťovalo, aby v takových případech mohlo být konečné datum (to znamená datum, po němž mělo být požadované vysokoškolské vzdělání ukončeno) posunuto o čas strávený mimo zaměstnání, tedy o dobu do dvou let na dítě, celkem maximálně o pět let. Je sice pravda, že pouhé rozdíly mezi výběrovými řízeními neposkytují důkaz o diskriminaci, faktem však zůstává, že Komise zřejmě neučinila žádná opatření, jež by vycházela vstříc ženám v podobné situaci. V důsledku toho žena, která ukončila vysokoškolské vzdělání k 27. září 1997 nebo před tímto datem a která pak přerušila zaměstnání, aby vychovávala své děti, bude pravděpodobně v nevýhodě ve srovnání s mužskými uchazeči, jelikož se nebude moci účastnit ani dotyčného výběrového řízení ani výběrového řízení COM/A/1/01.

2.4 Veřejný ochránce práv shledává, že Komise neposkytla uspokojivé vysvětlení, proč nejsou v tomto výběrovém řízení zohledněny tyto specifické problémy, ačkoli si jich Komise jistě byla vědoma, neboť tuto skutečnost ukazuje předešlé oznámení o výběrovém řízení COM/LA/9/99. Je chvályhodné, že se toto výběrové řízení liší od předešlých tím, že dále neobsahuje věkový limit, avšak to nenapravuje výše pojednané opomenutí.

2.5 Za těchto okolností veřejný ochránce práv shledal, že Komise nedostatečným zohledněním situace žen pečujících o děti porušila v návrhu oznámení výběrového řízení COM/A/1/02 zásadu rovných příležitostí pro muže a ženy. Jedná se tedy o případ nesprávného úředního postupu a v této souvislosti bude učiněna kritická poznámka.

3 Závěr

Na základě prošetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je nutné učinit následující kritickou poznámku:

Podle zásad řádné správní praxe je třeba zajistit rovné příležitosti pro muže a ženy, pokud se rozhoduje o podmínkách, které mají splnit uchazeči při výběrových řízeních pořádaných orgány a institucemi Společenství. V tomto případě zastává veřejný ochránce práv stanovisko, že Komise nedostála zásadě poskytování rovných

⁷⁶

Mělo by se vzít na vědomí, že žádné takové tvrzení nebylo učiněno ve stížnostech 428/98/JMA, 464/98/JMA nebo 1536/2002/OV (viz předešlá poznámka).

příležitostí pro muže a ženy, jestliže nevzala v oznámení o výběrovém řízení COM/A/1/02 řádně v úvahu situaci žen pečujících o děti. Jedná se o případ nesprávného úředního postupu.

Vzhledem k tomu, že se tyto aspekty případu týkaly úředního postupu souvisejícího s konkrétní událostí v minulosti, není vhodné usilovat o smírné řešení celé záležitosti. S ohledem na fakt, že většina výběrových řízení bude v budoucnu organizována nikoli Komisí, ale Evropským úřadem pro výběr pracovníků, nepovažuje také veřejný ochránce práv za vhodné vytvořit návrh doporučení. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

NEKONZISTENTNÍ PŘÍSTUP KOMISE KE STUDII O TULENÍCH

Rozhodnutí o stížnosti 754/2003/GG na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Okolnosti

Tato stížnost navazuje na dvě dřívější stížnosti (836/2002/GG a 1574/2002/GG), které byly podány v roce 2002.

Základní skutečnosti z těchto dřívějších stížností:

Stěžovatel pracoval pro irský úřad Irský výbor pro mořský rybolov (dále jen „výbor“). Výbor uzavřel s Generálním ředitelstvím Evropské komise („GR“) XIV (rybolov) smlouvu (číslo jednací PEM/93/06), kterou se zavázal provést výzkum „fyzického kontaktu mezi tulení kuželozubými a rybářským náčiním“. Stěžovatel byl vědcem odpovědným za vedení výzkumu v rámci smlouvy.

Podle článku 3 smlouvy („Zprávy a dokumenty“) měly být úkoly, které vykonávala smluvní strana při plnění této smlouvy, předmětem zpráv vyhotovených v souladu s přílohou III. Tato příloha podrobně specifikovala, co má závěrečná zpráva obsahovat, a stanovila, že návrh (závěrečné) zprávy má být předložen Komisi k určitému datu. Příloha III dále stanovila: „Komise poté buď oznámí smluvní straně přijetí zprávy, nebo jí pošle své připomínky. Smluvní strana zašle do měsíce po obdržení připomínek Komisi závěrečnou zprávu, která buď vezme v úvahu tyto připomínky, nebo předloží alternativní hlediska. (...)“

Komise přijala návrh závěrečné zprávy v dubnu 1997. Podle stěžovatele obdržel výbor o několik týdnů později pokyny od nadřízeného orgánu státní správy, ministerstva loďstva a přírodních zdrojů, aby v návrhu provedl zásadní změny. Protože stěžovatel nebyl ochoten tak učinit, považoval své postavení za neudržitelné a z výboru odstoupil.

Asi o rok později byla zpráva zveřejněna. Podle stěžovatele byla velmi zásadně změněna. Hlavní zjištění obsažená v návrhu závěrečné zprávy byla buď vypuštěna, popřena nebo zeslabena. Stěžovatel má za to, že tyto změny jsou podle smlouvy nepřípustné. Konstatoval, že dosud nebylo podáno žádné vysvětlení k tomu, co se stalo.

Dne 8. května 2002 se stěžovatel obrátil na veřejného ochránce práv (stížnost 836/2002/GG). Ve svém rozhodnutí ze dne 27. května 2002 informoval veřejný ochránce práv stěžovatele o tom, že nebyl schopen zabývat se touto žádostí, protože stěžovatel měl správně nejprve oslovit Komisi, což dosud neučinil.

Stěžovatel poté 13. června 2002 písemně požádal generálního ředitele pro rybolov Evropské komise o vysvětlení. Do září 2002, kdy se stěžovatel rozhodl obnovit svou stížnost veřejnému ochránci práv, neobdržel ani odpověď ani potvrzení o obdržení tohoto dopisu.

Ve své nové stížnosti (1574/2002/GG) v podstatě kritizoval (1) skutečnost, že Komise povolila výboru učinit podstatné změny ve zprávě oproti jejímu návrhu, který přijala, a (2) to, že Komise

neodpověděla na jeho dopis ze dne 13. června 2002, v němž žádal vysvětlení, proč byly tyto změny povoleny.

Ve svém stanovisku k této stížnosti Komise uvedla, že ačkoli to není běžné, není nic nového, že se závěrečná zpráva liší od návrhu závěrečné zprávy, přestože byl tento návrh Komisí přijat. Podle názoru Komise bylo nakonec odpovědností a povinností smluvní strany (tj. výboru) vydat závěrečnou zprávu v podobě, jakou považoval za přiměřenou. Komise poznamenala, že do tohoto procesu nechtěla zasahovat.

Ve svém rozhodnutí o stížnosti 1574/2002/GG dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že názor Komise, podle kterého bylo odpovědností a povinností smluvní strany vydat závěrečnou zprávu v podobě, jakou považovala za přiměřenou, se mu jeví jako rozumný, a neshledává proto nesprávný úřední postup, pokud jde o tento aspekt stížnosti. Veřejný ochránce práv se však učinil kritickou poznámku k tomu, že Komise neodpověděla na dopis stěžovatele.

Nová stížnost

V dopisu zasláném v dubnu 2003 požádal stěžovatel veřejného ochránce práv, aby znovu zvážil své rozhodnutí o stížnosti 1574/2002/GG, pokud jde o hlavní problém. Se stěžovatelským dopisem bylo proto nakládáno jako s novou stížností.

V této nové stížnosti stěžovatel tvrdil, že závěrečná zpráva byla cenzurovaným zněním návrhu závěrečné zprávy. Na podporu svého názoru stěžovatel uvedl zejména, že návrh závěrečné zprávy obsahoval závěry, že byl odebrán vzorek 17 tun ryb poškozených tuleňi, zatímco odpovídající závěr v závěrečné zprávě pouze uváděl, že poškození ryb by mohlo být připsáno velkým dravcům jako např. tuleňům nebo úhořům. Podle stěžovatele neexistovaly žádné vědecké důkazy, které by nasvědčovaly tomu, že by jiná zvířata než tuleňi způsobovala tato poškození, a důkazy, že tuleňi byli původci poškození, byly více než dostatečné. Stěžovatel tvrdí, že tvrzení z návrhu závěrečné zprávy by bylo kontroverzní a že to bylo důvodem změny jeho závěrů v závěrečné zprávě.

Stěžovatel předložil na podporu svých argumentů značné množství dokumentů. Některé z těchto nových dokumentů byly získány od Komise na základě žádosti o zpřístupnění kopií veškeré vzájemné korespondence Komise a výboru, která se týkala smlouvy, z období mezi dubnem 1997 a datem, kdy Komise přijala závěrečnou zprávu v roce 1998. Stěžovatel také poprvé předložil kopie návrhu závěrečné zprávy a samotné závěrečné zprávy.

Z těchto dokumentů vyplývají následující skutečnosti:

V dopisu Komisi z 2. června 1993 ohledně výzkumu, který měl být proveden, stěžovatel konstatuje: „Vzhledem k tomu, jak ochránářské skupiny vystupovaly v minulosti, je dost možné, že budou tyto údaje interpretovat zkresleně.“ Plán výzkumu vypracovaný výborem uváděl, že se očekává, „že bude jasně určeno, které faktory způsobují poškození ryb ve svislých sítích a v sítích na lovení mořských plodů“.

Dne 28. března 1994 předložil výbor Evropského parlamentu pro zemědělství, rybolov a rozvoj venkova zprávu o vzájemném vlivu rybolovu a tuleňů (A3-0186/94). Příslušný návrh usnesení vyzýval k provedení výzkumu, který by se zabýval vzájemným vlivem mořských savců a rybolovu, požadoval, „aby byl stanoven objektivní systém, neumožňující tlak zájmových skupin, který by stanovil vědecký rámec pro řešení otázek spojených s problémem vzájemného vlivu mořských savců a rybolovu v evropských vodách“, a zároveň blahopřál Komisi k nedávnému schválení výzkumného projektu zabývajícího se problematikou uvedenou v této stížnosti. Evropský parlament přijal toto usnesení 6. května 1994⁷⁷.

Ve vysvětlení uvedeném ve zmíněné zprávě je řečeno: „Existují důkazy, které naznačují, že protekcionistické nevládní organizace ovlivňovaly vědecký výzkum na poli vzájemného vlivu mořských savců a rybolovu po dobu minulých dvou desetiletí. (...) Problematika rybolovu byla

⁷⁷

Úř. věst. C 205/553 ze dne 25. července 1994.

značně opomíjena a výzkumné úsilí se zaměřovalo téměř výhradně na vlivy rybolovu na mořské savce, a ne naopak. To je v podstatě druh vědecké cenzury. (...) Nikde jinde se tato cenzura neprojevovala tak dramaticky jako na poli vzájemného vlivu tuleňů a rybolovu (...).“

Dne 16. prosince 1996 požádal stěžovatel o prodloužení termínu pro předložení závěrečné zprávy z konce roku 1996 do konce února 1997. Ve své odpovědi ze 14. ledna 1997 Komise uvedla, že vyhovuje žádosti a že návrh závěrečné zprávy má být předložen „nejpozději na konci února 1997“.

Když stěžovatel předložil 4. března 1997 Komisi návrh závěrečné zprávy, konstatoval, že je možné, že bude třeba učinit „některé menší změny“. Ve faxu ze dne 21. května 1997 stěžovatel vysvětlil, že v návrhu závěrečné zprávy bylo „mnoho pravopisných a gramatických chyb“ a že by je v závěrečné zprávě chtěl opravit. V dopisu ze dne 20. srpna 1997 informoval stěžovatel Komisi, že by „nyní neprováděl žádné změny v návrhu závěrečné zprávy, který byl přijat Komisí před pěti měsíci“.

V dopisu výboru ze dne 15. prosince 1997 Komise zdůraznila, že návrh závěrečné zprávy byl schválen a přijat Komisí jako vyhovující. Komise však konstatovala, že stále čeká na závěrečné vyúčtování nákladů, které je nezbytné pro provedení závěrečné platby a pro uzavření finanční evidence projektu.

Dne 7. ledna 1998 výbor v odpovědi prohlásil, že doufá, že bude schopen dokončit závěrečné vyúčtování nákladů do poloviny února. Výbor dále konstatoval, že prováděl „opravy v závěrečné zprávě zmíněné v našem faxu z 21. května minulého roku“.

Ve své odpovědi ze dne 9. ledna 1998 vzala Komise na vědomí oznámení výboru, že závěrečné vyúčtování nákladů bude posláno příští měsíc.

Dne 1. dubna 1998 předložil výbor Komisi závěrečné vyúčtování nákladů.

Dne 28. dubna 1998 zaslal výbor Komisi „konečnou verzi závěrečné zprávy“ o projektu.

Stěžovatel také předložil formulář s názvem „Certificat de dépôt et attestation de service fait d'une étude ou enquête effectuée pour la Commission“. Tento formulář vypracovaný výborem obsahoval organizační informace týkající se studie. Razítko a podpis příslušného úřadu Komise („Bureau Enregistrement des Etudes“) mají datum 17. června 1997. V části G formuláře je otázka, zda mohou být výsledky studie šířeny mimo Komisi. Je uvedena odpověď „ano“ („oui“).

Ve své nové stížnosti tedy stěžovatel v podstatě tvrdil, že (1) Komise zanedbala své povinnosti tím, že nehledala důvody nebo vysvětlení změn, které provedl výbor, a (2) že změny, jež byly provedeny, neměly být povoleny.

Stěžovatel vyjádřil naději, že se mu dostane omluvy za to, co se stalo, a ujištění, že bude vynaloženo úsilí s cílem zajistit, aby se něco podobného neopakovalo.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku vyjádřila Komise tyto připomínky:

Dalo by se sice namítnout, že Komise neměla přijmout nepodložené a neodůvodněné vědecké závěry, nelze to však považovat za nesprávný úřední postup.

Jak bylo vysvětleno v odpovědi Komise na stížnost 1574/2002/GG, hlavním kritériem, které vede Komisi k přijetí nebo odmítnutí zprávy, ať jde o návrh nebo o závěrečnou zprávu, je otázka, zda byly dodrženy smluvní podmínky. U dotyčné smlouvy tomu tak bylo. Kdyby Komise viděla kdekoli nedostatky ve vědeckých rozbořech výsledků práce prováděné podle smlouvy, vznesla by příslušné připomínky a požadovala by od smluvní strany změny. K tomu však u této smlouvy nedošlo ani v návrhu zprávy ani v závěrečné zprávě. Kdyby si smluvní strana přála ve své závěrečné zprávě změnit závěry vyplývající z vědeckých rozborů, byla každopádně oprávněna tak učinit.

Pokud jde o smlouvu, nedávalo její prozkoumání a prozkoumání připojených příloh Komisi oprávnění „předejít podobným situacím, které nastaly v minulých případech“⁷⁸. Pokud jde o procedurální aspekty, nebylo běžné, ale ani nijak překvapivé, že se závěrečná zpráva lišila od připojeného návrhu závěrečné zprávy, přestože byl tento návrh Komisí přijat. Bylo odpovědností a povinností smluvní strany, aby předložila závěrečnou zprávu v podobě, kterou považovala za přiměřenou. Komise si nepřála zasahovat do takového procesu.

Komise nemá oprávnění odmítnout závěrečnou zprávu, protože ji považuje za vědecky nesprávnou nebo z jakéhokoli jiného důvodu než kvůli porušení podmínek smlouvy.

Rozsáhlé doprovodné dokumenty poskytnuté stěžovatelem se týkají možných nebo domnělých vzájemných vlivů různých správních a vládních orgánů v Irsku, na něž Komise nemá vliv, a také rozdílů ve výkladu údajů mezi stěžovatelem a osobou, která navrhovala konečné znění závěrečné zprávy a zprávu Evropského parlamentu, jehož usnesení nejsou pro Komisi závazná.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách stěžovatel trval na své stížnosti a vyjádřil další připomínky:

Úředník Komise odpovědný za projekt byl v období mezi květnem 1997 a zářím 1997 často telefonicky informován o zásazích do projektu. V dopisu tomuto úředníkovi zaslaném 3. listopadu 1997⁷⁹ stěžovatel poukazoval na to, že zjistil, že ministerstvo „si přálo provést redakční kontrolu závěrečné zprávy, než bude zveřejněna“.

Ve svém dopisu ze dne 11. srpna se stěžovatel vyjádřil, že původně požadoval omluvu a ujištění, že se nic podobného nebude opakovat, ale nyní by si přál vidět zveřejněný původní návrh závěrečné zprávy s oficiálním vysvětlením důvodů pro tento postup. Požadoval přinejmenším prohlášení, že jednal správně, když se odmítl účastnit vědecké cenzury, a domáhal se nápravy své poškozené pověsti.

Ve svém následném dopisu ze dne 17. srpna 2003 však stěžovatel vysvětlil, že po zvážení situace si přeje nejprve vyčkat, jak dopadne šetření veřejného ochránce práv.

DALŠÍ ŠETŘENÍ

Po pečlivém prozkoumání stanoviska Komise a připomínek stěžovatele se ukázalo, že bude třeba dalšího šetření. Dopisem ze dne 8. září 2003 proto veřejný ochránce práv požádal Komisi, aby mu poskytla přístup ke svému spisu.

Dne 8. října 2003 úřad veřejného ochránce práv zkontroloval fascikl se spisy Komise. Úředník Komise odpovědný za spis vysvětlil, že když byl spis týkající se studie uzavřen, nebyly všechny dokumenty archivovány. Proto nebyl ve spisu návrh závěrečné zprávy, který závěrečná zpráva nahradila. Úředníci Komise také vyjádřili názor, že musely existovat telefonické hovory mezi Komisí a smluvní stranou, ve kterých Komise žádala o předložení závěrečné zprávy. Do spisu však nebyl vložen žádný záznam takového telefonického rozhovoru.

Spis Komise, který byl kontrolován úřadem veřejného ochránce práv, obsahoval rukou psaný záznam s datem „18. března“, jenž, jak se zdá, byl napsán panem O., který v té době pracoval na GR pro rybolov. Ačkoliv tento záznam přímo neuvádí téma, zdá se pravděpodobné, že se týká návrhu závěrečné zprávy⁸⁰. Tento záznam vyvolává dojem, že jeho autor považoval výsledky zprávy za sporné.

⁷⁸ Odkazem zde je text stížnosti 1574/2002/GG.

⁷⁹ Kopie tohoto dopisu, který stěžovatel obdržel od Komise v návaznosti na svou žádost o přístup k dokumentům, byla předložena veřejnému ochránci práv.

⁸⁰ Záznam se týká „loga EU na obalu“. Návrh závěrečné zprávy, který byl předložen dne 4. března 1997, měl ovšem na svém obalu logo EU.

ROZHODNUTÍ

1 Úvodní poznámka

1.1 Tato stížnost se týká smlouvy (jednací číslo PEM/93/06) mezi Irským výborem pro mořský rybolov (irským úřadem) a generálním ředitelstvím (GŘ) XIV (rybolov) Evropské komise, ve které se Komise zavazuje uhradit část nákladů na výzkum „fyzického kontaktu mezi tuleni a rybářským náčiním“. Stěžovatel, který v té době pracoval pro výbor a byl vědcem odpovědným za vedení výzkumu, tvrdí, že návrh závěrečné zprávy byl podstatně změněn zásahem jiného irského orgánu, tehdejšího Ministerstva loďstva a přírodních zdrojů, poté, co byl návrh přijat Komisí.

1.2 Evropský veřejný ochránce práv se nemůže zabývat stížnostmi, které jsou namířeny na jiné orgány či instituce než na orgány a instituce Evropského společenství. Proto se nemohl zabývat stížnostmi na irské orgány. Tato stížnost je však namířena proti Komisi, a toto rozhodnutí se proto zabývá jen tvrzeními proti Evropské komisi.

2 Tvrzení, že Komise neměla povolit změny, které provedl výbor

2.1 Stěžovatel tvrdí, že Komise neměla povolit změny, které výbor provedl. Podle něho byly ze závěrečné zprávy předložené výborem v dubnu 1998 hlavní výsledky uvedené v návrhu závěrečné zprávy, který byl přijat v březnu 1997, buď vypuštěny, popřeny nebo zeslabeny.

2.2 Komise je názoru, že odpovědností a povinností smluvní strany je, aby předložila závěrečnou zprávu v podobě, kterou považuje za přiměřenou, a že si Komise nepřeje zasahovat do takového procesu. Dalo by se sice namítnout, že Komise neměla přijmout nepodložené a neodůvodněné vědecké závěry, nelze to však považovat za nesprávný úřední postup. Podle Komise nevyplýval z prozkoumání smlouvy požadavek uvedený stěžovatelem.

2.3 Veřejný ochránce práv uvádí, že Komise nepopírá tvrzení stěžovatele, že v návrhu závěrečné zprávy přijatém Komisí byly provedeny podstatné změny.

2.4 Veřejný ochránce práv však konstatuje, jak už vysvětlil ve svém rozhodnutí o stížnosti 1574/2002/GG, že považuje názor Komise, podle kterého bylo odpovědností a povinností smluvní strany předložit závěrečnou zprávu v podobě, jakou považovala za přiměřenou, za přijatelný.

2.5 Za těchto okolností se ukázalo, že pokud jde o toto tvrzení, nedošlo ze strany Komise k nesprávnému úřednímu postupu.

3 Údajné zanedbání povinností ze strany Komise tím, že nehledala důvody nebo vysvětlení změn provedených výborem

3.1 Stěžovatel tvrdí, že Komise zanedbala své povinnosti, když nehledala důvody nebo vysvětlení změn provedených výborem.

3.2 Komise zdůrazňuje, že hlavním kritériem, které vede Komisi k přijetí nebo odmítnutí zprávy, ať jde o návrh či závěrečnou zprávu, je otázka, zda jsou dodrženy smluvní podmínky. U dotyčné smlouvy tomu tak bylo. Vidí-li Komise nedostatky kdekoli ve vědeckých rozbořech výsledků práce prováděné v rámci smlouvy, předloží příslušné připomínky a požaduje od smluvní strany změnu. K tomu však u této smlouvy nedošlo ani v návrhu zprávy ani v závěrečné zprávě. Kdyby si smluvní strana přála ve své závěrečné zprávě změnit závěry vyplývající z vědeckých rozborů, byla každopádně oprávněna tak učinit.

3.3 Veřejný ochránce práv považuje za řádnou správní praxi jednat důsledně.⁸¹

⁸¹ Viz čl. 10 odst. 1 Evropského kodexu řádné správní praxe (k dispozici na internetových stránkách veřejného ochránce práv: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

3.4 V tomto případě Komise posoudila a přijala návrh závěrečné zprávy v dubnu 1997. S ohledem na ustanovení dané smlouvy to znamenalo, že výbor kromě předložení závěrečného vyúčtování nákladů neměl provést žádnou další práci ve vztahu k této studii.

3.5 Veřejný ochránce práv má za to, že pokud jde o povinnost Komise jednat důsledně, je možno rozlišit dva aspekty.

3.6 Za prvé, pokud Komise soudila, že smluvní strana měla ještě poskytnout závěrečnou zprávu, dalo by se očekávat, že Komise bude výboru zasílat upomínky, v nichž by požadovala předložení závěrečné zprávy. Avšak upomínky, které Komise poslala, se týkaly pouze závěrečného vyúčtování nákladů, nikoli zprávy. To vše je více než pozoruhodné, protože (prodloužený) termín, do kterého měla být závěrečná zpráva předložena (konec února 1997), dávno uplynul. I kdyby měly existovat (nezaznamenané) telefonické rozhovory mezi Komisí a smluvní stranou, dá se podle veřejného ochránce práv jen stěží uvěřit, že by Komise opomenula poslat písemnou upomínku a jen by čekala, až jí bude předložena závěrečná zpráva v dubnu 1998, více než rok poté, co přijala návrh závěrečné zprávy.

3.7 Za druhé Komise zdůraznila, že tam, kde vidí nedostatky ve vědeckých rozborech výsledků práce prováděné v rámci smlouvy, vytkne je smluvní straně. To znamená, že Komise zkoumá zprávu, aby zjistila, zda v ní nejsou takové nedostatky, a neomezuje se na to, že zprávu, která jí byla předložena, opatří razítkem. Z dokumentace předložené veřejnému ochránci práv dále vyplývá, že Komise byla informována o tom, že a) obsah návrhu závěrečné studie byl potenciálně kontroverzní, b) irské ministerstvo si přálo provést redakční kontrolu závěrečné zprávy před jejím zveřejněním, c) závěrečná zpráva byla odevzdána více než rok poté, co Komise schválila návrh závěrečné zprávy a že d) tato závěrečná zpráva obsahuje podstatné změny oproti návrhu závěrečné zprávy. Za těchto okolností by se dalo očekávat, že Komise pozorně prozkoumá závěrečnou zprávu. Nicméně nic nenasvědčuje tomu, že by Komise závěrečnou zprávu, kterou obdržela v dubnu 1998, pozorně studovala.

3.8 Za těchto okolností je veřejný ochránce práv toho názoru, že Komise měla podstatně změněnou závěrečnou zprávu, která jí byla předložena v dubnu 1998, tedy více než rok poté, co přijala návrh závěrečné zprávy, přezkoumat. Tím, že tak neučinila, nesplnila Komise požadavek jednat důsledně. Jednalo se o případ nesprávného úředního postupu a veřejný ochránce práv k němu činí kritickou poznámku.

4 Požadavky stěžovatele

4.1 Stěžovatel vyjádřil ve své stížnosti naději, že se mu dostane omluvy za to, co se stalo, a ujištění, že bude vynaloženo úsilí s cílem zajistit, aby se něco podobného neopakovalo. Ve svém dopisu ze dne 11. srpna se stěžovatel vyjádřil, že původně požadoval omluvu a ujištění, že se nic podobného nebude opakovat, ale nyní by si přál vidět zveřejněný původní návrh závěrečné zprávy s oficiálním vysvětlením důvodů pro tento postup. Požadoval přinejmenším prohlášení, že jednal správně, když se odmítl účastnit vědecké cenzury, a domáhal se nápravy své poškozené pověsti.

4.2 V svém následném dopisu ze dne 17. srpna 2003 však stěžovatel vysvětlil, že po zvážení situace si přeje nejprve vyčkat, jak dopadne šetření veřejného ochránce práv.

4.3 Za těchto okolností veřejný ochránce práv nepovažuje za nutné zabývat se stížnostmi, které stěžovatel předložil původně.

5 Závěr

Na základě prošetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je nutné učinit následující kritickou poznámku:

Veřejný ochránce práv je toho názoru, že Komise měla přezkoumat podstatně změněnou závěrečnou zprávu, která jí byla předložena v dubnu 1998, tedy více než rok poté, co přijala návrh závěrečné zprávy. Tím, že tak neučinila, nesplnila Komise požadavek jednat důsledně. Skutková podstata nesprávného úředního postupu tak byla naplněna.

Vzhledem k tomu, že se tyto aspekty případu týkaly úředního postupu souvisejícího s konkrétní událostí v minulosti, není vhodné usilovat o smírné řešení celé záležitosti. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

ÚDAJNÉ NEPOSKYTNUTÍ ODPOVĚDI NA OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE PODMÍNEK ÚČASTI V NABÍDKOVÉM ŘÍZENÍ.

Rozhodnutí o stížnosti 949/2003/IJH na Evropskou komisi

V květnu 2003 podal stěžovatel jménem jisté firmy stížnost veřejnému ochránci práv, která se týkala výzvy k podání nabídek na překladatelské služby (AO2003) zveřejněné 17. dubna 2003.

Podstatné skutečnosti uvedené stěžovatelem:

V podmínkách nabídkového řízení zjistil stěžovatel určité nejasnosti, které se týkaly především dokumentů, které se měly k nabídce přiložit, a odpovědi na FAQ⁸² na webové stránce Komise tyto nejasnosti ještě více prohloubily. Proto zaslal stěžovatel uvedené kontaktní osobě v Komisi několik e-mailových zpráv s žádostmi o vysvětlení. Neobdržel však uspokojivé odpovědi.

Stěžovatel přiložil ke své stížnosti kopie e-mailů, v nichž žádal Komisi o vysvětlení. Z nich vyplývá, že údajné nesrovnalosti mezi podmínkami nabídkového řízení a FAQ na webové stránce se týkaly toho, do jaké míry musí být kopie přiložených dokumentů úředně ověřeny.

Stěžovatel v podstatě tvrdí, že:

- (i) internetová stránka Komise s FAQ obsahovala informace, které byly nejasné a možná i v rozporu s podmínkami nabídkového řízení,
- (ii) Komise neodpověděla na jeho dotazy týkající se podmínek nabídkového řízení.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Evropské komise

Ve svém stanovisku vyjádřila Komise tyto připomínky:

V jednom z e-mailů požádal stěžovatel Komisi o odpovědi na otázky týkající se subdodavatelů: „Musíme pro účely nabídkového řízení poslat notářsky ověřené údaje o každém případném překladateli, jehož služby bychom mohli na konkrétní projekt využít? Pokud jde o naši přihlášku do soutěže, jsme schopni si sami zjistit informace o postupech při výběru vhodných překladatelů a vydat o tom místopřísežné prohlášení, a také bychom mohli potvrdit, že všichni překladatelé, s nimiž budeme spolupracovat na jakémkoli projektu, budou splňovat minimální kvalifikační předpoklady, které požadujete. Bylo by to dostačující? Také bychom mohli zaslat základní informace o uvažovaných překladatelích, ale musely by být všechny ověřeny?“ Stěžovatel se také dotazoval, v jakém právním vztahu by byli subdodavatelé firmy vůči Komisi. Výše uvedené skutečnosti nebyly podle stěžovatele z dodaných informací jasné.

Podmínky nabídkového řízení, konkrétně odstavec 2.3.3.2., byly jednoznačné, pokud jde o možné požadavky. Nepožadovalo se ověření informací o zaměstnancích a subdodavatelích. Tato skutečnost byla potvrzena v odpovědích na následující otázku na internetové stránce: „Musí být také ověřeny kopie diplomu? Musí být také ověřeny dvě kopie nabídky? Kým by měly být kopie ověřeny? V odpovědích se mimo jiné uvádělo, že „na rozdíl od jiných dokladů kopie diplomů ověřeny

82

FAQ = často kladené otázky.

být nemusí.“ Navíc bylo v odstavci 2.3.3.2. uvedeno, že „za všech okolností přebírá výhradní odpovědnost za provedení zakázky hlavní dodavatel“.

Stěžovatel měl také obecné připomínky k požadavku ověřených kopií, konkrétně k odpovědi na FAQ, v níž se uvádělo: „na rozdíl od jiných dokladů nemusí být kopie diplomů ověřeny. Musí se předložit jeden originál nabídky, včetně originálů nebo ověřených kopií. Dvě kopie mohou být pouze fotokopie originálu nabídky, včetně příloh. Ověření musí být provedeno úřední osobou k tomu oprávněnou, například právním zástupcem nebo notářem. Vlastní ověření není přípustné.“ Stěžovatel považoval tuto odpověď za dvojsmyslnou a chtěl vědět, o které ověřené dokumenty nebo originály, které mají být přiloženy, se jedná, jestliže kopie diplomů ověřeny být nemusí.

Podmínky nabídkového řízení byly jednoznačné. V odstavci 2.1.1. byl seznam šesti možných důvodů vyřazení z účasti v soutěži. Odpověď na FAQ jasně odkazovala na tento odstavec soutěžních podmínek, který jednoznačně uváděl seznam dokumentů, jejichž originály nebo ověřené kopie bylo nutné přiložit.

Stěžovatel se dále dotazoval, zda by k prokázání skutečnosti, že jeho společnost není v platební neschopnosti nebo v konkurzním řízení, nestačilo místopřísežné prohlášení učiněné před notářem, protože v Británii nelze získat osvědčení o bezúhonnosti.

Odpověď na tuto otázku se nacházela v poslední větě odstavce 2.1.1. podmínek nabídkového řízení, kde je uvedeno, že, „pokud se v příslušné zemi takové osvědčení nevydává, lze jej nahradit místopřísežným nebo čestným prohlášením učiněným před soudním nebo správním orgánem nebo notářem v zemi, kde byla společnost založena“.

V obecném vyjádření k tvrzení, že údajně neodpověděla na dotazy, Komise dále poukazuje na to, že zásady pro styk mezi uchazeči a orgány nebo pracovníky, kteří rozhodují o přidělení zakázky, jsou popsány v oddíle 1.12 podmínek nabídkového řízení⁸³. Kromě toho Komise nepodnikla žádné další kroky, protože všechny odpovědi na dotazy stěžovatele bylo možno nalézt na webových stránkách s FAQ a nikdo z ostatních uchazečů nevzněl žádnou podobnou otázkou. Tento přístup byl v souladu s požadavkem, že zásada zabezpečit všem uchazečům stejné podmínky je nadřazena politice Komise odpovídat na všechny žádosti o informace.

Připomínky stěžovatele

Připomínky stěžovatele obsahují ve stručnosti toto:

Skutečnost, že se v odstavci 2.3.3.2. podmínek nabídkového řízení nepožaduje ověření informací o zaměstnancích a subdodavatelích, nemusí nutně znamenat, že se žádné takové ověřené informace nevyžadují, jestliže je takový požadavek uveden jinde. V odpovědích na některé FAQ bylo uvedeno, že „na rozdíl od jiných dokladů nemusí být kopie diplomů ověřeny. Je třeba předložit jeden originál nabídky včetně originálů nebo ověřených kopií“. Jeden způsob výkladu této juxtapozice, jejíž vysvětlení by se logicky mohlo požadovat, je, že pokud jde o diplomy, nevyžadují se ověřené kopie, nýbrž pouze originály.

Dále byl nejasný odstavec 2.1.1. podmínek nabídkového řízení, protože poslední věta jasně odkazovala zpět na předcházející větu, která pak odkazovala jen na pododstavec (d): „uchazeč musí také prokázat, že tyto povinnosti splnil, předložením osvědčení z poslední doby“. Vůbec nebylo jasné, že se tento alternativní způsob důkazu také vztahuje na pododstavce (a), (b) a (e) a že odpověď na dotaz stěžovatele nebylo možné ze znění odstavce s určitostí vyvodit. Kromě toho

⁸³

Veřejný ochránce práv chápe tento odkaz na oddíl 1.12 jako odkaz na tu část oddílu, v níž se uvádí, že: Jakýkoli kontakt mezi účastníky výběrového řízení a pracovníky nebo orgány, které rozhodují o přidělení této zakázky, je zakázán, s výjimkou mimořádných okolností a za následujících podmínek: (a) před konečným termínem pro předkládání nabídek: - na přání uchazečů: může Komise sdělit zainteresovaným stranám doplňující informace výhradně za účelem objasnění charakteru zakázky. /.../. Budoucí uchazeči musí zasílat veškeré dotazy výhradně elektronickou poštou osobě k tomu určené. Dotazy by měly být jasné a stručné a měly by se výslovně vztahovat pouze na příslušné části soutěžních podmínek. Dotazy by měly být v angličtině, francouzštině nebo němčině a odpovědi budou umístěny na webových stránkách v těchto třech jazycích. /.../”

v následném nabídkovém řízení už Komise vysvětlila, kterých pododstavců v odstavci 2.1.1. se poslední věta tohoto odstavce týká.

Anakonec argumenty, kterými Komise zdůvodňovala neposkytnutí odpovědí na dotazy stěžovatele, tj. že nikdo z ostatních uchazečů nevznesl podobné dotazy a že tento přístup je v souladu se zásadou zabezpečit stejné podmínky pro všechny uchazeče, je absurdní. Zveřejněním vysvětlení by žádný z uchazečů nemohl získat výhodu nad ostatními. Všichni uchazeči by měli z doplňujících vysvětlení stejný prospěch.

ROZHODNUTÍ

1 Údajná nejasnost a rozporuplnost odpovědí na FAQ na internetové stránce

1.1 Stížnost se týká výzvy Komise k předkládání nabídek na překladatelské služby (AO2003). Stěžovatel tvrdí, že při čtení FAQ a soutěžních podmínek nebylo jasné, zda je třeba předkládat ověřené informace o subdodavatelích. Obecně také nebylo jasné, které kopie dokladů musely být ověřeny, zejména když kopie diplomů ověřeny být nemusely.

1.2 Komise tvrdí, že pokud jde o požadavek na ověření informací a kopií, byly soutěžní podmínky jednoznačné. Navíc odpovědi na dané FAQ pouze potvrzovaly to, co už bylo zřejmé ze soutěžních podmínek. Kopie diplomů proto nemusely být ověřeny, zatímco např. kopie dokladů, jak byly požadovány v odstavci 2.1.1. soutěžních podmínek, ověřeny být musely.

1.3 Veřejný ochránce práv poukazuje na to, že informace týkající se dokumentů, které měly být předloženy spolu s nabídkou, musí být jasné a jednoznačné, zejména proto, že neúplné nabídky už ve většině případů nelze po uplynutí termínu k předkládání nabídek doplnit. Avšak s ohledem na znění FAQ, jejichž odpovědi požadované informace obsahovaly, se veřejný ochránce práv nedomnívá, že informace na internetové stránce byly nejasné nebo v rozporu se soutěžními podmínkami. Veřejný ochránce práv proto neshledává v této části stížnosti nesprávný úřední postup.

2 Údajné neposkytnutí odpovědí na dotazy stěžovatele.

2.1 Stěžovatel tvrdí, že Komise neodpověděla na jeho dotazy týkající se soutěžních podmínek.

2.2 Komise uvádí, že nepodnikla žádná opatření, protože odpovědi na všechny své dotazy mohl stěžovatel nalézt v soutěžních podmínkách a další podrobnosti byly uvedeny na internetové stránce s FAQ. Komise také tvrdí, že žádný další uchazeč nevznesl stejný dotaz jako stěžovatel a tento přístup byl v souladu se zásadou nadřadit požadavek stejných podmínek pro všechny uchazeče nad povinnost odpovídat na všechny žádosti o informace.

2.3 Veřejný ochránce práv nejdříve upozornil na to, že jeho závěr uvedený v 1.3 výše (tj. že určité informace týkající se daného nabídkového řízení nemohou být v konkrétním kontextu považovány za rozporuplné nebo nejasné) neznamená, že zde neexistoval oprávněný důvod, proč by potenciální uchazeči nemohli požádat o dodatečné vysvětlení. Jazyk části 1.12 soutěžních podmínek⁸⁴ mohl skutečně vést uchazeče zcela logicky k očekávání, že Komise odpoví na všechny dotazy splňující kritéria zde uvedená a že stejný přístup ke všem uchazečům bude zajištěn zveřejněním odpovědí na webové stránce s FAQ.

2.4 Pokud jde o otázky předložené stěžovatelem, veřejný ochránce práv konstatuje, že Komise poslala stěžovateli e-mail s tím, že požadované informace lze rovněž najít v soutěžních podmínkách a na webové stránce s FAQ. Podle názoru veřejného ochránce práv to byla dostačující odpověď na stěžovatelovu otázku ohledně právního vztahu mezi subdodavatelem jeho firmy a Komisí, protože tyto informace se daly snadno najít v dokumentech zmiňovaných Komisí. Pokud jde o interpretaci odstavce 2.1.1. soutěžních podmínek, stěžovatel se pravděpodobně pouze dotazoval, zda by k

⁸⁴

Viz poznámka 83 výše. Veřejný ochránce práv chápe...

prokázání platební schopnosti nestačilo místopřísežné prohlášení o tom, že jeho firma není v úpadku. Teprve v průběhu tohoto šetření rozvedl stěžovatel svou otázku i na výklad poslední věty odstavce 2.1.1. ve vztahu k pododstavcům. Veřejný ochránce práv považuje odpověď Komise na původní otázku stěžovatele za dostatečnou, tj. že odpověď lze dosti snadno najít v odstavci 2.1.1 a zveřejňovat na internetové stránce s FAQ novou odpověď je proto zbytečné.

2.5 Otázka stěžovatele směřující k údajům o subdodavatelích se však netýkala jen případného požadavku na předložení ověřených kopií diplomů, který byl tématem otázek a odpovědí, na něž odkazovala Komise. Stěžovatel se též dotazoval, zda, stručně řečeno, jsou nutné údaje o všech případných překladatelích/subdodavatelích nebo stačí vysvětlit postup používaný k jejich výběru. Veřejný ochránce práv se nedomnívá, že odpověď na tuto otázku lze v soutěžních podmínkách nebo na webových stránkách snadno najít. Navíc, pokud jde o otázku stěžovatele, které ověřené doklady nebo originály musí být předloženy, jestliže kopie diplomů nemusí být ověřeny, veřejný ochránce práv nepovažuje argument Komise, že webová stránka s FAQ obsahovala odpověď na tuto otázku, za opodstatněný.⁸⁵

2.6 S ohledem na výše uvedené se veřejný ochránce práv domnívá, že na základě oddílu 1.12 soutěžních podmínek⁸⁶ mohl stěžovatel logicky očekávat, že Komise zveřejní odpovědi na jeho dvě otázky na Internetu v FAQ. Za řádnou správu je považováno jednání, které je v souladu s logickými očekáváními, které instituce vzbudí⁸⁷. To, že Komise neposkytla a nezveřejnila takové odpovědi, je případem nesprávného úředního postupu a veřejný ochránce práv v této souvislosti učiní kritickou poznámku.

3 Závěr

Na základě prošetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je nutné učinit následující kritickou poznámku:

Na základě oddílu 1.12 podmínek nabídkového řízení mohl stěžovatel logicky očekávat, že Komise zveřejní odpovědi na jeho dva dotazy na webové stránce s FAQ. Za řádnou správu je považováno jednání, které je v souladu s logickými očekáváními, které instituce svým jednáním vzbudí⁸⁸. To, že Komise neposkytla a nezveřejnila takové odpovědi, je případem nesprávného úředního postupu.

Vzhledem k tomu, že se tyto aspekty případu týkaly úředního postupu souvisejícího s konkrétní událostí v minulosti, není vhodné usilovat o smírné řešení celé záležitosti. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

⁸⁵ V odpovědi se uvádělo: „Na rozdíl od jiných dokladů nemusí být kopie diplomů ověřeny. Musí se předložit originál nabídky, jejíž součástí jsou originální dokumenty nebo ověřené kopie. Dvě kopie mohou být pouze fotokopie originálu nabídky, včetně příloh. Ověření musí být provedeno úřední osobou k tomu oprávněnou, například právním zástupcem nebo notářem. Vlastní ověření není přípustné.“

⁸⁶ Viz poznámka 83 výše. Veřejný ochránce práv chápe...

⁸⁷ Čl. 10 Evropského kodexu řádné správní praxe přijatého Evropským parlamentem v usnesení C5-0438/2000 ze dne 6. září 2001 (k dispozici na internetových stránkách veřejného ochránce práv: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

⁸⁸ Čl. 10 Evropského kodexu řádné správní praxe přijatého Evropským parlamentem v usnesení C5-0438/2000 ze dne 6. září 2001 (k dispozici na internetových stránkách veřejného ochránce práv: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

3.4.4 Hospodářský a sociální výbor

ÚDAJNÉ POSKYTNUTÍ „FALEŠNÝCH INFORMACÍ“ V RÁMCI PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ STĚŽOVATELEM

Rozhodnutí o stížnosti 852/2003/OV na Hospodářský a sociální výbor

STÍŽNOST

Východiskem stížnosti je toto:

Dne 14. a 22. května 2002 podal stěžovatel evropskému veřejnému ochránci práv stížnost (č.j. 906/2002/OV) na Hospodářský a sociální výbor (dále ECOSOC) kvůli přerušení přijímacího řízení.

Stěžovatel se zúčastnil výběrového řízení Evropského parlamentu PE/86/A pro pomocné referenty anglického jazyka. Dopisem vedoucího náborové kanceláře Parlamentu z 29. července 1999 byl informován, že jeho jméno nebylo umístěno na seznam rezerv sestavený z úspěšných uchazečů výběrového řízení. Stěžovatel však pochopil dopis jako sdělení, že ve výběrovém řízení uspěl. V lednu roku 2002 se proto ucházel o pozici pracovníka Výboru ECOSOC. V únoru roku 2002 mu Výbor ECOSOC nabídl místo a stěžovatel podstoupil lékařskou prohlídku. V březnu roku 2002 však Výbor ECOSOC stěžovatele informoval, že jej nemůže zaměstnat, jelikož neuspěl ve výběrovém řízení Evropského parlamentu a není na seznamu rezerv sestaveném z úspěšných uchazečů. V květnu roku 2002 podal stěžovatel stížnost veřejnému ochránci práv s tvrzením, že v jeho případě Výbor ECOSOC neoprávněně přerušil přijímací řízení.

Dne 16. prosince roku 2002 uzavřel veřejný ochránce práv své šetření a dospěl k závěru, že ze strany Výboru ECOSOC nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Jelikož stěžovatel vyslovil ve svých připomínkách ze 30. listopadu 2002 další obvinění, sdělil mu veřejný ochránce práv, že může podat novou stížnost.

Dne 30. dubna 2003 stěžovatel na toto sdělení písemně reagoval a podal novou stížnost, jejíž obsah lze shrnout takto:

Výbor ECOSOC ve svém stanovisku ke stížnosti 906/2002/OV prohlásil, že řízení pro přijetí stěžovatele bylo zahájeno na základě „klamných informací poskytnutých stěžovatelem“. Poskytnutí klamných informací je vážným přestupkem, jelikož znamená záměrné zatajování nebo pozměňování skutečností s úmyslem uvést v omyl. Stěžovatel považuje toto obvinění proti své osobě za neoprávněné, neboť jednal v dobré víře a dobrovolně poskytl Výboru ECOSOC všechny relevantní údaje, které měl k dispozici. Výbor ECOSOC navíc tímto obviněním porušil článek 12 („zdvořilost“) Evropského kodexu řádné správní praxe. Výbor ECOSOC mohl zdvořile stěžovateli sdělit, že jeho kroky jsou založeny na nešťastném nedorozumění, a mohl se omluvit za to, že nedorozumění sám nezjistil.

Stěžovatel se tedy domnívá, že tvrzení Výboru ECOSOC, že poskytl klamné údaje, je nepodložené a je případem nesprávného úředního postupu. Požaduje proto písemné odvolání dotyčného prohlášení a omluvu, rovněž písemnou formou, za neoprávněné zpochybnění jeho osobní cti a bezúhonnosti.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Hospodářského a sociálního výboru

Výbor ECOSOC nejprve připomněl, že veřejný ochránce práv ve svém rozhodnutí z 16. prosince 2002 učinil závěr, že ze strany Výboru ECOSOC nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, neboť stěžovatel nebyl uveden na seznamu rezerv vytvořeném z úspěšných uchazečů výběrového řízení.

Výbor ECOSOC poté prohlásil, že z prohlášení v jeho stanovisku k případu 906/2002/OV nevyplývá žádná obecná nedůslednost ani pomluva či obvinění. Tato prohlášení nebyla nijak urážlivá.

Stěžovatel využil potenciální podobnosti mezi formulacemi „projít výběrovým řízením“ a „stát se úspěšným uchazečem“ o pracovní místo jako základ celé své obhajovací strategie v případě obou stížností podaných veřejnému ochránci práv. Tato strategie odporuje článkům 28d a 30 a příloze III služebního řádu. Stěžovatel neinformoval pracovníky Výboru ECOSOC, kteří jej poprvé kontaktovali za účelem zahájení přijímacího řízení, zcela pravdivě. Využil potenciální dvojznačnosti formulací „projít výběrovým řízením“ a „stát se úspěšným uchazečem“ a osoby odpovědné za jeho jmenování si situaci vysvětlily tak, že je na seznamu rezerv vytvořeném z úspěšných uchazečů. Stěžovatel sám byl zdrojem neúplné informace, jež byla poskytnuta Výboru ECOSOC, a musí nést logické důsledky svého nečestného činu. Výbor ECOSOC nijak neusiloval o to, aby stěžovatele poškodil, ani se nedopustil pomluvy.

Výbor ECOSOC dále připomněl, že z procedurálního hlediska by stížnost neměla být přijata, protože a) stěžovatel svou stížnost podal jako odpověď na prohlášení Výboru ECOSOC, když uplatňoval své právo na spravedlivé projednání, a otázka, jež zde vyvstává, je tedy problém procedurální povahy, který musí být vyřešen jako součást těchto postupů, jaké byly použity při rozhodování o původní stížnosti, a b) stěžovatel nedodržel náležitosti úředního postupu v souvislosti s touto novou stížností.

Výbor ECOSOC uzavřel tím, že stížnost by proto měla být prohlášena za nepřijatelnou, nebo by měla být zamítnuta.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel trval na své stížnosti a vypracoval devět stran připomínek, které lze shrnout takto:

Stěžovatel vyjádřil lítost, že Výbor ECOSOC nemá v úmyslu vyhovět ani jeho požadavku písemného odvolání obvinění, že poskytl klamné informace, ani žádosti o písemnou omluvu. Trval na svém požadavku a byl přístupný smírnému řešení. Stěžovatel vyjádřil také naději, že si veřejný ochránce práv povšimne arogance a neuctivosti, kterou výbor projevil při další stěžování již tak vážné situace.

Co se týče přípustnosti stížnosti, připomněl stěžovatel rozhodnutí veřejného ochránce práv, že přijmout dotýčnou stížnost je zcela v souladu s výkladem postupů veřejného ochránce práv, podle něhož se v případě pochyb ohledně toho, zda proběhlo předběžné vyjednávání, situace vykládá ve prospěch stěžovatele. Navíc skutečnosti, na nichž je tato stížnost založena, byly známy Výboru ECOSOC ze stížnosti 906/2002/OV.

Stěžovatel znovu opakoval, že názor, že uspěl ve veřejném výběrovém řízení PE/86/A, vyvodil oprávněně a v dobré víře na základě skutečností, které měl v dané době k dispozici. Jednal tedy v dobré víře, pokud ve své korespondenci s Výborem ECOSOC uvedl, že uspěl.

Výbor ECOSOC ani neodvolal své obvinění, že mu stěžovatel poskytl klamné údaje, ani neposkytl žádné důkazy, které by toto obvinění podpořily. Namísto toho Výbor ECOSOC ztížil situaci tvrzením, že stěžovatel neposkytl jeho pracovníkům zcela pravdivé informace, že využívá dvojznačnosti formulací, že je sám zdrojem neúplných informací, jež byly poskytnuty Výboru ECOSOC, a že by měl nést logické důsledky svých nečestných činů. Tato další obvinění jsou stejně nepodložená a neprokázaná jako obvinění, které je předmětem této stížnosti. Výbor ECOSOC opět jednal záměrně tak, aby poškodil dobrou pověst stěžovatele urážlivými obviněními.

Pokud pracovníci zabývající se personálními záležitostmi mohli na základě kopií korespondence Evropského parlamentu ohledně kandidatury stěžovatele vyvodit, že splňuje požadavky jmenování do dotýčné pozice, potom by jistě evropští občané bez podrobné znalosti náborových postupů institucí mohli dojet v dobré víře k těmto závěrům. Povinnost znát náborové postupy platí pro instituce Společenství, nikoli pro občany. Stěžovatel odmítl veškerou osobní odpovědnost tím, že poskytl Výboru ECOSOC všechny významné informace, včetně písemných dokladů.

ROZHODNUTÍ

1 Přípustnost stížnosti

1.1 Ve svém stanovisku zpochybňuje Výbor ECOSOC přípustnost stížnosti na základě dvou důvodů: a) otázka, která vyvstává, je problém procedurální povahy, který musí být vyřešen jako součást téhož řízení, jaké bylo použito při rozhodování o původní stížnosti, a b) stěžovatel v souvislosti s novou stížností nepostupoval nejprve úřední cestou.

1.2 Článek 2.4 Statutu evropského veřejného ochránce⁸⁹ práv uvádí, že „stížnosti (...) musí předcházet náležité jednání u institucí a orgánů, jichž se týká“. Ve své výroční zprávě za rok 1995 veřejný ochránce práv uvádí k výkladu kritérií přípustnosti stížností, že „příliš mechanický nebo byrokratický postoj k přípustnosti stížnosti na možný nesprávný úřední postup ze strany orgánů nebo institucí Společenství je nevhodný.“ V případě pochybností, například ohledně toho, zda byly nejprve provedeny náležité administrativní zákroky (...), by situace měla být běžně rozhodnuta ve prospěch stěžovatele. Pokud je stížnost neoprávněně označena za nepřípustnou, jsou ohrožena práva občana⁹⁰.

1.3 Veřejný ochránce práv shledává, že obvinění, které je předmětem této stížnosti, je úzce spjato se záležitostí, která byla zkoumána v rámci šetření stížnosti 906/2002/OV. Poprvé stěžovatel vznesl toto obvinění ve své první stížnosti, jmenovitě ve svých připomínkách ke stanovisku Výboru ECOSOC. Výbor ECOSOC o tom byl informován, jelikož mu veřejný ochránce práv zaslal kopii svého rozhodnutí z 16. prosince 2002, a rozhodnutí obsahovalo zmínku o obvinění, které je předmětem této stížnosti.

1.4 Na základě skutečností uvedených výše veřejný ochránce práv shledává podmínku řádné správy v případě této stížnosti za splněnou. Pokud by veřejný ochránce požadoval, aby stěžovatel znovu kontaktoval Výbor ECOSOC před tím, než podá stížnost veřejnému ochránci práv, jednal by nevhodně a příliš byrokraticky. Stížnost je tedy přípustná.

2 Prohlášení, že stěžovatel poskytl „klamné informace“ a požadavek odvolání tohoto prohlášení

2.1 Stěžovatel stvrdí, že obvinění obsažené ve stanovisku Výboru ECOSOC ke stížnosti 906/2002/OV, že poskytl klamné informace, je nepodložené a je případem nesprávného úředního postupu. Požaduje úplné písemné odvolání tohoto obvinění a omluvu, rovněž písemnou formou, za neoprávněně zpochybnění jeho osobní cti a bezúhonnosti. Stěžovatel tvrdí, že jednal v dobré víře.

2.2 Výbor ECOSOC argumentoval tím, že by stížnost měla být zamítnuta, neboť z jeho stanoviska k případu 906/2002/OV nevyplývá žádná obecná nedůslednost, ani urážka či obvinění. Výbor ECOSOC neměl v úmyslu poškodit pověst stěžovatele. Stěžovatel využíval potenciální dvojznačnosti formulací a sám byl zdrojem neúplných informací, jež byly poskytnuty Výboru ECOSOC, a musí nést logické důsledky svého nečestného jednání.

2.3 „S lítostí Vám oznamuji, že nebylo možné umístit Vaše jméno na seznam vhodných kandidátů, neboť přestože jste uspěl ve všech testech a získal požadovaných 60 % bodů ve všech písemných i ústních testech, nejste mezi 13 nejlepšími uchazeči, na něž se musí seznam vhodných kandidátů omezit.“ Jak je uvedeno v rozhodnutí veřejného ochránce práv z 16. prosince 2002 o stížnosti 0906/2002/OV, je z věty začínající „s lítostí Vám oznamuji“ zřejmé, že stěžovatel ve výběrovém řízení neuspěl. Přesvědčení stěžovatele, že při výběrovém řízení uspěl a může tedy požádat o místo u Výboru ECOSOC, bylo tedy chybné.

⁸⁹ Rozhodnutí Evropského parlamentu o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv, Úř. věst. L 113/15 ze dne 4. května 1994.

⁹⁰ Výroční zpráva veřejného ochránce práv 1995, strany 20-21.

2.4 Ve svém stanovisku ke stížnosti 906/2002/OV Výbor ECOSOC uvedl, že stěžovatel poskytl „klamné“ informace. Veřejný ochránce práv shledává, že mezi běžnými významy slova „klamný“ je „záměrně nepravdivý“. Ve svém stanovisku k této stížnosti neposkytl Výbor ECOSOC žádné důkazy o tom, že stěžovatel poskytl nepravdivé informace záměrně. Výbor ECOSOC mohl ve svém stanovisku k této stížnosti ustoupit a omluvit se za narážku, že stěžovatel nejednal v dobré víře. Místo toho Výbor ECOSOC vyslovil další nepodložená obvinění ze zlého úmyslu, když prohlásil, že stěžovatel „využil potenciální dvojznačnosti mezi těmito dvěma formulacemi jako základ pro celou strategii obhajoby“, „využil potenciální dvojznačnosti významů“ a „musí nyní nést logické důsledky svého nečestného jednání.“

2.5 Pokud orgán nebo instituce Společenství shledají, že jednaly správně a že nemohou být obviněny z nesprávného úředního postupu, je užitečné, aby tento orgán či instituce vysvětlily své činy a odůvodnily je. To obvykle vede k osvětlení a pochopení použitého postupu. Nevhodné formulace pouze provokují a vytvářejí negativní dojem o instituci a o správě Společenství jako celku⁹¹. Výše uvedené věty, které byly použity ve stanovisku Výboru ECOSOC, ukazují, že výbor použil styl odlišný od stylu běžně používaného orgány a institucemi Společenství ve stanoviscích, která předkládají veřejnému ochránci práv.

2.6 Zásady dobré správy vyžadují, aby instituce byly ve styku s veřejností korektní a zdvořilé. Pokud dojde k omylu, který se negativně dotkne práv či zájmů veřejnosti, instituce se musí omluvit a vyvinout úsilí o nápravu důsledků tohoto omylu⁹². V tomto případě Výbor ECOSOC nesplnil svou povinnost jednat zdvořile. Jednalo se tedy o případ nesprávného úředního postupu a veřejný ochránce práv učinil kritickou poznámku (viz níže).

3 Závěr

Na základě prošetření této stížnosti veřejným ochráncem práv je nutné učinit následující kritickou poznámku:

Zásady dobré správy vyžadují, aby instituce byly ve styku s veřejností korektní a zdvořilé. Pokud dojde k omylu, který se negativně dotkne práv či zájmů veřejnosti, instituce se musí omluvit a vyvinout úsilí o nápravu důsledků tohoto omylu⁹³. V tomto případě Výbor ECOSOC nesplnil svou povinnost jednat zdvořile, což zakládá skutkovou podstatu nesprávného úředního postupu.

S ohledem na to, že se toto hledisko případu týká postupů souvisejících s konkrétními událostmi v minulosti a vzhledem k postoji, který Výbor ECOSOC zaujal k tomuto případu a rovněž k případu 906/2002/OV, není vhodné usilovat o smírné řešení této záležitosti. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

⁹¹ Viz rozhodnutí veřejného ochránce práv z 13. března 2002 o šetření z vlastní iniciativy OI/1/2002/OV ohledně CEDEFOP, výroční zpráva veřejného ochránce práv 2002, s. 204. Viz také <http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/02oi1.htm>.

⁹² Článek 12.1 a 12.3 Evropského kodexu řádné správní praxe.

⁹³ Článek 12.1 a 12.3 Evropského kodexu řádné správní praxe.

3.4.5 Evropský úřad pro boj proti podvodům

NEPODLOŽENÁ OBVINĚNÍ NOVINÁŘE Z ÚPLATKÁŘSTVÍ

Rozhodnutí o stížnosti 1840/2002/GG na Evropský úřad pro boj proti podvodům

Toto je krátké shrnutí rozhodnutí, které z důvodu jeho rozsahu není možné publikovat celé. Shrnutí se zabývá pouze jedním hlediskem případu, který obsahoval několik dalších obvinění. Úplný text rozhodnutí v německém a anglickém jazyce lze nalézt na internetových stránkách veřejného ochránce práv:

<http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/021840.htm>

Stěžovatel je bruselským dopisovatelem německého týdeníku Stern. Týdeník Stern zveřejnil dva články o údajných nesrovnalostech, na něž upozornil úředník EU pan Paul van Buitenen a o souvisejících šetřeních prováděných Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF). Tyto články byly založeny na důvěrných dokumentech, které stěžovatel získal. OLAF následně zveřejnil tiskové prohlášení, v němž se uvádělo, že „jistý“ novinář získal množství dokumentů souvisejících s tímto šetřením a že se proto rozhodl zahájit interní šetření mimo jiné také ve věci obvinění, že dotyčné dokumenty byly získány „podplacením úředníka veřejné správy.“ Dne 4. dubna 2002 citoval deník European Voice mluvčího úřadu OLAF, který údajně prohlásil, že OLAF „získal důkazy prima facie, že pravděpodobně došlo k uplácení“.

Stěžovatel shledal, že OLAF jednal neoprávněně tím, že v tiskové zprávě a ve svém komentáři pro noviny European Voice vyslovil obvinění z úplatkářství, které muselo být pochopeno jako namířené na něj a na jeho noviny.

Během šetření veřejného ochránce práv se úřad OLAF hájil tím, že rozhodnutí oznámit zahájení interního šetření bylo přijato po důkladném zvážení. Vzhledem k vážným implikacím, že pracovník úřadu OLAF byl odpovědný za neoprávněné zveřejnění důvěrných informací a osobních dat, se ředitel úřadu OLAF rozhodl oznámit veřejně a co nejjasněji, že úřad OLAF vyšetřuje tyto přestupky, aby zjistil, které osoby jsou za ně odpovědné, a aby zabránil dalším přestupkům. Na základě zvláštních informací, které úřad OLAF obdržel, má navíc důvod věřit, že alespoň jednou došlo k uplácení pracovníka úřadu OLAF nebo jiného pracovníka EU za poskytnutí důvěrných informací. Šetření, zda k tomu skutečně došlo, přesto ještě probíhala. Úřad OLAF také argumentoval tím, že jeho odkaz na „jistého“ novináře je neutrální a neodkazuje na žádného konkrétního jednotlivce.

Po zvážení stanoviska úřadu OLAF a připomínek stěžovatele veřejný ochránce práv prohlásil, že k zásadám řádné správní praxe patří zajistit při rozhodování, aby byla přijatá opatření přiměřená sledovanému cíli. Konkrétně by se měli úředníci vyvarovat omezování práv občanů, pokud dotyčná omezení nejsou racionální vzhledem ke sledovanému cíli⁹⁴. Tyto normy by měly platit nejen pro rozhodování, ale také pro činnost úřadů obecně, a proto také platí pro poskytování informací.

Veřejný ochránce práv v zásadě přivítal skutečnost, že se OLAF rozhodl postupovat „co možná nejprůhlednějším způsobem“. Takový přístup je v souladu s povinností orgánů a institucí EU rozhodovat maximálně otevřeně (článek 1 Smlouvy o Evropské unii). Narážka na úplatkářství je však vážným obviněním, které pravděpodobně poškodí novinářovu pověst. Takové narážky nesmí být proto vyslovovány veřejně bez a dostatečného základu, který lze veřejně zkoumat. Veřejný ochránce shledal, že úřad OLAF neprokázal, že zveřejnění podezření o uplácení bylo nezbytné pro jeho práci a přiměřené sledovanému účelu. Vypracoval tedy tento návrh doporučení Komisi, a to v souladu s čl. 3 odst. 6 Statutu veřejného ochránce práv:

⁹⁴

Srovnej čl. 6 odst. 1 Evropského kodexu řádné správní praxe, který je k dispozici na internetových stránkách veřejného ochránce práv (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

Úřad OLAF by měl zvážit odvolání obvinění z úplatkářství, které bylo zveřejněno a mohlo se jevit jako namířené na stěžovatele.

Úřad OLAF informoval veřejného ochránce práv, že přijal návrh doporučení a uskutečnil jej tím, že zveřejnil tiskové oznámení. Příslušná pasáž v dotyčném tiskovém oznámení zní takto: „Šetření úřadu OLAF ještě nebyla dokončena, ale úřad OLAF dosud nezískal důkaz o tom, že došlo k uplácení.“

Veřejný ochránce práv souhlasil s názorem stěžovatele, že toto tiskové oznámení neprovedlo náležitě návrh doporučení veřejného ochránce práv. Namísto odvolání obvinění z úplatkářství úřad OLAF pouze uvedl, že „dosud“ nenalezl dostatečné důkazy, které by podpořily dotyčná obvinění. Za těchto okolností jsou kroky učiněné úřadem OLAF zjevně nedostatečné k tomu, aby napravily případ nesprávného úředního postupu.

Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že kritická poznámka poskytne stěžovateli zadostiučinění a že není proto vhodné předkládat zvláštní zprávu Evropskému parlamentu.

Veřejný ochránce práv proto uzavřel případ touto kritickou poznámkou:

Tím, že úřad OLAF vyslovil nepodložené obvinění z úplatkářství bez dostatečného faktického základu, který by byl dostupný veřejnosti ke zkoumání, překročil míru přiměřenou sledovanému účelu. To zakládá skutkovou podstatu nesprávného úředního postupu.

3.5 NÁVRHY DOPORUČENÍ PŘIJATÉ INSTITUCÍ

3.5.1 Rada Evropské unie

RADA UMOŽŇUJE ČÁSTEČNÝ PŘÍSTUP K VÝROČNÍ ZPRÁVĚ SKUPINY PRO KODEX CHOVÁNÍ

Rozhodnutí o stížnosti 573/2001/IJH (důvěrné) na Radu Evropské unie

STÍŽNOST

Stížnost byla podána diplomovaným účetním. Na žádost stěžovatele byla klasifikována jako důvěrná dle čl. 2 odst. 3 Statutu veřejného ochránce práv.

Stěžovatel zpochybnil odmítnutí Rady dle rozhodnutí Rady 93/731 zpřístupnit dokument Rady 13563/00, který je druhou dílčí výroční zprávou skupiny pro kodex chování (zdanění podniků) Radě ECOFIN. Rada odmítla zpřístupnit tento dokument s odkazem na čl. 4 odst. 2 rozhodnutí Rady 93/731 z důvodu ochrany důvěrného charakteru jednání Rady.

Veřejný ochránce práv shledal, že rozhodnutí Rady odmítnout přístup je případem nesprávného úředního postupu, protože:

- (i) Argumentace Rady nedostatečně zdůvodňuje její zájem na důvěrném charakteru jejího jednání vzhledem k dotyčnému dokumentu a nedostatečně prokazuje, že zveřejnění dokumentu by vážně ohrozilo její rozhodovací proces. Veřejný ochránce práv uvádí, že Rada neosvětlila, jak se

liší povaha druhé výroční zprávy skupiny pro kodex chování od zprávy první, která zveřejněna byla.

- (ii) Rada se nezabývala otázkou částečného zpřístupnění. Dle precedenčního práva Soudního dvora je Rada povinna, použije-li rozhodnutí 93/731, prozkoumat, zda-li by informace, kterých se výjimky netýkají, neměly být částečně zpřístupněny⁹⁵. Částečný přístup je také výslovně stanoven v čl. 4 odst. 6 nařízení 1049/2001.

Rozhodnutím ze dne 17. června 2002 tedy veřejný ochránce práv adresoval Radě návrh doporučení dle čl. 3 odst. 6 Statutu evropského veřejného ochránce práv, aby znovu projednala žádost dle nařízení 1049/2001⁹⁶, které nahradilo rozhodnutí Rady 93/731.

Veřejný ochránce je také toho názoru, že zmíněný dokument by mohl souviset s legislativní činností Rady a že by Rada měla tuto skutečnost zohlednit.

Ve svém podrobném stanovisku k návrhu doporučení dospěla Rada k závěru, že odstavců 1 - 4, 13, 14 a 24 dokumentu 13563/00 a bodů 1 - 8 a 14 - 16 jeho Přílohy I se netýkají žádné výjimky a mohou být zveřejněny. Pokud se týká zbývajících částí dokumentu, Rada se rozhodla odmítnout přístup na základě prvního pododstavce čl. 4 odst. 3 nařízení 1049/2001.

Rada také podrobně vysvětlila, jak se obsah a povaha druhé zprávy skupiny pro kodex chování liší od zprávy první.

Veřejný ochránce práv shledal, že podrobné stanovisko Rady adekvátně řeší body zmíněné v jeho návrhu doporučení a že při současném stavu práva Společenství by odůvodnění Rady mohlo rozumně vysvětlit, proč nebyl dokument zveřejněn, přestože je legislativní povahy.

Veřejný ochránce práv tedy případ uzavřel na základě toho, že Rada učinila dostatečné kroky, aby učinila zadost návrhu doporučení.

Plné znění návrhu doporučení lze nalézt na: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/recommen/en/010573.htm>.

RADA UMOŽŇUJE PŘÍSTUP K PÍSEMNE ČÁSTI ZKOUŠKY S VYZNAČENÝMI OPRAVAMI

Rozhodnutí o stížnosti 2097/2002/GG a 2059/2002/IP na Radu Evropské unie

Stížnost 2097/2002/GG

STÍŽNOST

Stěžovatelka, německá občanka, se zúčastnila výběrového řízení Rady/C/412 na pomocné úřední síly (kategorie C5) se znalostí německého jazyka. Výběrové řízení se skládalo ze čtyř částí: ze dvou testů s výběrem odpovědi (A a B), z písemné zkoušky, při které měl být použit počítač (C), a z ústní zkoušky (D). Písemná zkouška byla ještě dále rozdělena do tří testů. Ve druhém z těchto testů (test b) měli uchazeči vytvořit bezchybný text ze 45 formátovaných řádků, které byly napsány na psacím stroji a které obsahovaly rukou provedené opravy, odkazy, překlepy a gramatické chyby. Tento text měl být ohodnocen 0 až 40 body. Potřebný počet bodů byl 24.

⁹⁵ Případ C-353/99 P, Rada Evropské unie v. Heidi Hautala, [2001] ECR I-9565, odstavec 87.

⁹⁶ Nařízení 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, 2001 Úř. věst. L 145/43.

Dne 12. listopadu 2002 Rada stěžovatelku informovala, že v testu C.b získala jen 18 bodů, a proto nemohla být připuštěna k ústní zkoušce.

V dopisu ze dne 20. listopadu 2002 stěžovatelka informovala Radu, že nikdy předtím nedělala takový typ testu, a dodala, že jelikož má stále zájem o práci v evropských institucích, velmi by jí pomohlo, kdyby znala důvody, proč nezískala potřebný počet bodů. Stěžovatelka proto žádala o přístup k hodnocení dotyčného testu.

Ve své odpovědi ze dne 27. listopadu 2002 informovala Rada stěžovatelku, že výběrová komise testy znovu posoudila a potvrdila své původní hodnocení. Rada dodala, že bohužel není možné poskytnout stěžovatelce přístup k písemné části její zkoušky.

Stěžovatelka ve své stížnosti veřejnému ochránci práv uvedla, že odmítnutí Rady poskytnout přístup k písemné části její zkoušky s vyznačenými opravami je nepřijatelné. Zdůraznila, že pro toto odmítnutí nebyly udány žádné důvody. Stěžovatelka dodala, že toto odmítnutí jí znemožnilo pochopit, proč v daném testu neuspěla.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Rady

Ve svém stanovisku uvedla Rada tyto připomínky:

Podle článku 6 přílohy III služebního řádu je jednání výběrové komise tajné. Jak už uvedl Soudní dvůr, toto utajení bylo zavedeno, aby byla zaručena nezávislost výběrových komisí a objektivita jejich rozhodování tím, že budou uchráněny všech vnějších vlivů a tlaků. Dodržování utajení je tedy v rozporu se sdělováním postojů jednotlivých členů výběrové komise a také s uváděním všech faktorů, které se týkají jednotlivých nebo srovnávacích hodnocení uchazečů⁹⁷. Toto utajení, neodmyslitelné od jednání výběrové komise, také předem vylučuje možnost sdělovat kritéria hodnocení testů, jež tvoří nedílnou součást srovnávacího hodnocení příslušných výsledků uchazečů, které sestavila výběrová komise⁹⁸.

Povinnost zajistit utajení řízení výběrové komise jí znemožňuje povolit uchazečům přístup k písemné části jejich zkoušky s vyznačenými opravami, protože by prozrazovaly postoje jednotlivých členů k hodnocení uchazečů.

Sdělením počtu bodů dosažených v jednotlivých testech byly dostatečně objasněny důvody, z nichž vycházela výběrová komise při svém rozhodnutí.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatelka nepředložila žádné připomínky.

NÁVRH DOPORUČENÍ

Dne 16. dubna 2003 předložil veřejný ochránce práv Radě tento návrh doporučení dle čl. 3 odst. 6 Statutu veřejného ochránce práv:

Rada Evropské unie povolí stěžovatelce přístup k písemné části její zkoušky s vyznačenými opravami.

Tento návrh se opírá o následující úvahy:

⁹⁷ Případ 87/79 Bonu v. Rada [1980] ECR 553, odstavec 5.

⁹⁸ Případ C-254/95 P, Parlament v. Innamorati, [1996] ECR I-3423, odstavec 29.

1 Stěžovatelka, německá občanka, se zúčastnila výběrového řízení Rady C/412 na pomocné úřední síly (kategorie C5) se znalostí německého jazyka. Poté, co byla informována, že v tomto výběrovém řízení nedosáhla potřebného počtu bodů v jednom z písemných testů, požádala o přístup k písemné části své zkoušky s vyznačenými opravami. Rada tuto žádost zamítla. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatelka vyjádřila názor, že toto zamítnutí je nepřijatelné.

2 Ve svém stanovisku Rada zdůraznila, že podle článku 6 přílohy III služebního řádu je jednání výběrové komise tajné a že toto utajení bylo zavedeno, aby byla zaručena nezávislost výběrových komisí a objektivita jejich jednání. Jak Rada uvedla, povinnost zajistit utajení jednání výběrové komise jí znemožňuje povolit uchazečům přístup k písemné části jejich zkoušky s vyznačenými opravami, protože by prozrazovaly postoje jednotlivých členů k hodnocení uchazečů.

3 Evropský veřejný ochránce práv již řešil problém přístupu k písemným částem zkoušek s vyznačenými opravami uchazečů v případech týkajících se Evropské komise⁹⁹ a Evropského parlamentu¹⁰⁰.

4 Na základě svých šetření týkajících se náborových řízení Komise předložil veřejný ochránce práv dne 18. října 1999 Evropskému parlamentu¹⁰¹ zvláštní zprávu, ve které uvádí:

„Veřejnému ochránci práv není známo žádné ustanovení práva Společenství nebo precedenčního práva soudů Společenství, které by bránilo Komisi povolit uchazečům vidět písemnou část jejich zkoušky s vyznačenými opravami. Článek 6 přílohy III služebního řádu stanoví, že „jednání výběrové komise“ musí být tajné. Rozhodování výběrové komise musí proto zůstat tajné, ale z toho nutně nevyplývá, že uchazeči/uchazečce nelze umožnit prohlédnout si písemnou část své zkoušky s vyznačenými opravami.

Hlavním argumentem, který Komise uvádí, aby zdůvodnila své odmítnutí, je povaha výběrového řízení. Podle názoru Komise posuzuje výběrová komise každého uchazeče srovnáváním jeho výkonu s výkony všech ostatních uchazečů ve stejném výběrovém řízení. Komise z toho vyvozuje, že zveřejnění písemné části zkoušky s vyznačenými opravami by nemělo smysl, protože odráží pouze ohodnocení osoby, která neposuzovala všechny ostatní uchazeče.

Avšak z možnosti nahlédnout do písemné části vlastní zkoušky s vyznačenými opravami vyplývá pro uchazeče několik výhod. Za prvé získá uchazeč možnost zjistit, jaké chyby udělal, a tím do budoucna zlepšit svůj výkon. Za druhé se posílí důvěra uchazeče v administrativu. To je důležité, protože se zdá, že vládne všeobecně rozšířený názor, že testy nejsou vždy Komisi řádně posuzovány, a že někdy dokonce nejsou posuzovány vůbec. Za třetí, jestliže má uchazeč pocit, že byl nesprávně posouzen, bude moci mnohem lépe argumentovat, pokud uvidí písemnou část své zkoušky s vyznačenými opravami. Každopádně by měl užitečnost informace posoudit občan, který o ni žádá, a nikoli administrativa.

Komise se také odvolává na administrativní a finanční náklady, které by mohly být spojeny se zveřejňováním písemných částí zkoušky. Veřejný ochránce práv je přesvědčen, že pracovníci Komise by mohli zveřejňování zorganizovat tak, aby byly náklady co nejmenší, protože je nepravděpodobné, že by si všichni uchazeči přáli vidět písemnou část své zkoušky s vyznačenými opravami.

(...)

Komise také právem zdůrazňuje, že činnost výběrové komise může být předložena k přezkoumání soudy Společenství. To však znamená, že by se nesrovnalostmi, které by mohly být snadno vyřešeny, kdyby měl uchazeč možnost vidět písemnou část zkoušky s vyznačenými opravami, musely zabývat soudy. Veřejný ochránce práv má za to, že to je pro uchazeče velmi neuspokojivé. Na druhou stranu je pravděpodobné, že povolení přístupu k písemným částem zkoušky s vyznačenými opravami uspokojí mnoho otázek s vynaložením minimální námahy a času.

(...)

⁹⁹ Šetření z vlastního podnětu 1004/97(PD)/GG102.

¹⁰⁰ Stížnosti 457/99/IP, 610/99/IP, 1000/99/IP a 25/2000/IP.

¹⁰¹ Úř. věst. C 371/12 ze dne 22. prosince 1999.

Jak bylo potvrzeno Amsterodamskou smlouvou, povinnost rozhodovat co nejotevřeněji je jedním ze základních principů práva Evropských společenství v oblasti správy. Navíc je důležité zajistit, aby občané získali při prvním styku s institucemi Společenství kladný dojem. Občané, kteří si přejí pracovat pro Společenství, nabudou velmi špatného dojmu, jestliže jsou ponecháni na pochybách, zda byli posuzováni spravedlivě a správně. V zájmu rozptýlení takových pochybností je důležité, aby měl každý uchazeč možnost zkontrolovat kopii písemné části své zkoušky s vyznačenými opravami. Tato možnost není v žádném případě v rozporu s požadavkem, aby řízení výběrových komisí byla tajná, protože nezasahuje do jednání výběrových komisí, na nichž jsou posuzovány relativní výsledky uchazečů. Z těchto důvodů lze skutečnost, že Komise neupravila své administrativní postupy tak, aby umožnila každému uchazeči přístup k písemné části jeho zkoušky s vyznačenými opravami, považovat za nesprávný úřední postup.

5 Na základě těchto úvah doporučil veřejný ochránce práv Komisi, aby v budoucnosti ve výběrových řízeních, a to nejpozději od 1. července 2000, poskytovala uchazečům na požádání přístup k písemné části jejich zkoušky s vyznačenými opravami. Dopisem ze 7. prosince 1999 informoval předseda Evropské komise veřejného ochránce práv, že Komise toto doporučení přijala.

6 Dne 17. listopadu 2000 přijal Evropský parlament usnesení¹⁰², ve kterém schválil zvláštní zprávu veřejného ochránce práv a poděkoval Komisi za kladnou reakci na doporučení veřejného ochránce práv. Parlament také vyjádřil naději, „že všechny evropské orgány a instituce budou následovat příklad Komise“.

7 Dne 17. července 2000 předložil veřejný ochránce práv Evropskému parlamentu návrh doporučení, aby Parlament poskytl příslušným stěžovatelům přístup k písemné části jejich zkoušky s vyznačenými opravami. Dne 27. listopadu 2000 informoval Parlament veřejného ochránce práv, že souhlasí se zásadou, že uchazeči mají získat kopii písemné části své zkoušky s vyznačenými opravami, a popsal, jakým způsobem provede návrh doporučení veřejného ochránce práv¹⁰³.

8 Argumenty předložené Radou v tomto případě nepoukazují na žádné zvláštnosti výběrových řízení pořádaných Radou, které by je odlišovaly od výběrových řízení pořádaných Evropským parlamentem a Komisí. Veřejný ochránce práv je proto toho názoru, že úvahy obsažené v jeho zvláštní zprávě ohledně výběrových řízení Komise platí (analogicky) i pro výběrová řízení pořádaná Radou.

9 S ohledem na výše uvedenou skutečnost považuje veřejný ochránce práv odmítnutí Rady poskytnout stěžovateli přístup k písemné části její zkoušky s vyznačenými opravami za případ nesprávného úředního postupu.

Podrobné stanovisko Rady

Ve svém podrobném stanovisku informovala Rada veřejného ochránce práv, že se rozhodla přijmout návrh doporučení a umožnit stěžovateli přístup k písemné části její zkoušky s vyznačenými opravami. Kopie písemné části zkoušky stěžovatelky i s jejím hodnocením od výběrové komise měla být poslána stěžovateli téhož dne.

Rada uvedla, že vzhledem k ustanovením služebního řádu a nedávnému rozsudku Soudu prvního stupně v případě T-72/01 nemůže být předání těchto dokumentů považováno za porušení zásady utajení, která patří k jednání výběrové komise¹⁰⁴.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatelka nepředložila k podrobnému stanovisku Rady žádné připomínky.

¹⁰² Úř. věst. C 223/352&368 ze dne 8. srpna 2001.

¹⁰³ Srov. rozhodnutí veřejného ochránce práv ohledně stížností 457/99/IP, 610/99/IP, 1000/99/IP a 25/2000/IP, která jsou k dispozici na webové stránce veřejného ochránce práv (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

¹⁰⁴ Rozsudek ze dne 25. června 2003 v případě T-72/01 Pyres v. Komise.

ROZHODNUTÍ

1 Odmítnutí poskytnout přístup k písemné části zkoušky s vyznačenými opravami

1.1 Stížnost se týkala odmítnutí Rady poskytnout stěžovateli přístup k písemné části její zkoušky s vyznačenými opravami v rámci výběrového řízení Rady/C/412 na pomocné úřední síly (kategorie C5) se znalostí německého jazyka.

1.2 Dne 16. dubna 2003 předal veřejný ochránce práv v souladu s čl. 3 odst. 6 Statutu veřejného ochránce práv Radě návrh doporučení, podle kterého měla Rada umožnit stěžovateli přístup k písemné části její zkoušky s vyznačenými opravami.

1.3 Ve svém podrobném stanovisku informovala Rada veřejného ochránce práv, že se rozhodla přijmout návrh doporučení a umožnit stěžovateli přístup k písemné části její zkoušky s vyznačenými opravami.

2 Závěr

2.1 Na základě svého šetření dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že Rada přijala jeho návrh doporučení a že opatření přijatá Radou jsou dostačující.

2.2 Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

Stížnost 2059/2002/IP

Veřejný ochránce práv učinil stejný návrh doporučení Radě Evropské unie v případě 2059/2002/IP. Podrobné stanovisko a rozhodnutí Rady jsou následující:

Podrobné stanovisko Rady

Ve svém podrobném stanovisku Rada zdůraznila, že v souvislosti s návrhem doporučení veřejného ochránce práv v dřívějším podobném případě (stížnost 2097/2002/GG) zavedl 17. září 2003 generální sekretariát Rady nová pravidla pro poskytování kopií testů s vyznačenými opravami uchazečům. Tato pravidla se budou týkat všech externích a interních výběrových řízení, která bude organizovat generální sekretariát Rady.

Uchazeči, kteří se budou účastnit výběrových řízení vyhlášených po 1. září 2003 včetně, budou moci požadovat kopii písemné části své zkoušky a pro písemné testy kopii hodnotícího archu výběrové komise. V případě výběrových řízení pořádaných před 1. zářím 2003 tato pravidla umožnila uchazečům získat na požádání kopii písemné části jejich zkoušky a také hodnotící arch tam, kde výběrová komise takový arch vyhotovila.

V tomto případě Rada rozhodla umožnit stěžovateli přístup k písemné části její zkoušky. Pokud jde o sdělení kritérií hodnocení, Rada zdůraznila, že byla oznámena v bodě VI.A.d oznámení o výběrovém řízení a že výběrová komise nevyhotovila hodnotící arch. Podle Rady bude kopie písemné části zkoušky stěžovatelky společně s kopií oznámení o výběrovém řízení zaslána stěžovateli téhož dne.

Připomínky stěžovatele

Dne 5. listopadu 2003 se veřejný ochránce práv telefonicky spojil se stěžovatelkou, aby ji informoval o odpovědi Rady a aby zjistil, zda považuje odpověď za uspokojivou. Stěžovatelka blahopřála veřejnému ochránci práv k výsledkům šetření.

ROZHODNUTÍ

1 Odmítnutí poskytnout přístup k písemné části zkoušky s vyznačenými opravami a sdělit kritéria hodnocení

1.1 Stěžovatelka žádala o přístup ke kopii písemné části své zkoušky s vyznačenými opravami ve výběrovém řízení Rady A/394 a o sdělení kritérií hodnocení, jimiž se výběrová komise řídila při vyhodnocování testů. Rada odmítla těmto požadavkům vyhovět. Stěžovatelka proto podala stížnost veřejnému ochránci práv.

1.2 Dne 8. července 2003 poslal veřejný ochránce práv v souladu s čl. 3 odst. 6 svého statutu Radě návrh doporučení, podle kterého měla umožnit stěžovatelce přístup k písemné části její zkoušky s vyznačenými opravami a měla ji informovat o kritériích hodnocení, jimiž se výběrová komise řídila.

1.3 Ve svém podrobném stanovisku Rada informovala veřejného ochránce práv, že se rozhodla přijmout jeho návrh doporučení.

Rada zdůraznila, že 17. září 2003 zavedl její generální sekretariát nová pravidla pro poskytování kopií písemných částí zkoušky s vyznačenými opravami uchazečům. Tato pravidla se budou týkat všech externích a interních výběrových řízení, která bude pořádat generální sekretariát Rady.

Uchazeči, kteří se budou účastnit výběrových řízení vyhlášených po 1. září 2003 včetně, budou moci požadovat kopii písemné části své zkoušky a kopii hodnotícího archu výběrové komise pro písemné testy. V případě výběrových řízení pořádaných před 1. zářím 2003 tato pravidla umožňovala uchazečům také získat na požádání jak kopii písemné části své zkoušky, tak kopii hodnotícího archu, pokud výběrová komise takový arch vyhotovila.

1.4 Pokud jde o tento konkrétní případ, informovala Rada veřejného ochránce práv, že kopie písemné části zkoušky stěžovatelky a oznámení o výběrovém řízení jí budou zaslány téhož dne. Rada vysvětlila, že vzhledem k tomu, že kritéria hodnocení, jimiž se výběrová komise řídila, byla stanovena v bodě VI.A.d oznámení o výběrovém řízení, nevyhotovila výběrová komise hodnotící arch.

2 Závěr

2.1 Na základě svého šetření veřejný ochránce práv konstatoval, že Rada přijala jeho návrh doporučení a že opatření Rady k jeho provedení jsou dostačující.

2.2 Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.5.2 Evropská komise

KOMISE NA PODPORU DOBRÉ SPRÁVY EVROPSKÝCH ŠKOL

Rozhodnutí o stížnosti 845/2002/IJH na Evropskou komisi

STÍŽNOST

V květnu roku 2002 podala paní L. veřejnému ochránci práv jménem svým a jménem skupiny asi 50 rodičů stížnost na Evropské školy v Bruselu. Stížnost se týká přidělování míst ve školách na školní rok 2002/2003, následných odvolání, která byla podána, a způsobů spolupráce mezi školami.

Stěžovatelé se vyjádřili k těmto bodům:

Místa v nové sekci základního stupně v Ixelles byla přidělena žákům, kteří v současné době navštěvovali dvě sekce základního stupně, na základě dvou různých souborů kritérií. Tato kritéria byla vymezena a uplatněna školou původu jednostranně a neprůhledně. Bylo podáno přes 200 odvolání, z nichž některá nebyla v době podání stížnosti ještě vyřízena.

Způsob spolupráce mezi bruselskými školami je nevyhovující, a to i při plnění takových základních úkolů, jako je sladění prázdnin a dnů volna mezi těmito třemi školami.

Opatření škol v této záležitosti odporují základním zásadám řádné správní praxe a porušuje tedy článek 41 Charty základních práv Evropské unie. Dochází také k porušení čl. 24 odst. 2 Charty, která stanoví, že „Veškerá činnost související s dětmi, ať již prováděná veřejnými orgány či soukromými organizacemi, musí brát v první řadě ohled na zájmy dítěte“. Prvním kritériem pro rozdělování dětí do škol byla kapacita dotyčných tří škol. Rozhodnutí bylo učiněno předem a bez ohledu na potřeby dětí nebo přání rodičů.

Stěžovatelé kontaktovali Komisi, která je členem výboru správců a jejíž povinností je chránit práva a zájmy svých zaměstnanců. Stěžovatelé nikdy nedostali úplnou odpověď od vedení Evropských škol, výboru správců nebo Komise.

Stěžovatelé se obávají dalších zmatků, ke kterým dojde v souvislosti se založením další Evropské školy v Bruselu.

Stěžovatelé tvrdí, že jednání Evropských škol je v rozporu s čl. 24 odst. 2 a s článkem 41 Charty základních práv Evropské unie a že způsob spolupráce mezi školami je nevyhovující.

Stěžovatelé žádají evropského veřejného ochránce práv, aby učinil v rámci své pravomoci vše pro to, aby:

- bylo nalezeno okamžité řešení respektující zájmy dětí, kterých se věc týká,
- záležitost byla důkladně prozkoumána na nejvyšší úrovni,
- proběhlo zevrubné prozkoumání správy Evropských škol, aby bylo zajištěno, že v budoucnu budou školy pracovat dle těchto standardů dobrého řízení a zásad řádné správní praxe, jaké platí pro ostatní instituce Evropské unie, a že v souladu s čl. 24 odst. 2 Charty budou zájmy dětí primárním hlediskem pro veškerou činnost, která se jich dotýká,
- všechna odvolání byla přijata, přestože toto řešení bude vyžadovat rozdělení některých tříd na dvě,
- byla provedena revize rozdělování zdrojů mezi školy,
- byl zaveden jasný a průhledný systém rozdělování dětí do škol, aby se v budoucnu zabránilo jejich přeřazování za podobných podmínek.

ŠETŘENÍ

Při vyřizování předešlých stížností na Evropské školy zastával veřejný ochránce práv názor, že tyto školy sice nejsou orgánem ani institucí Společenství, ale že Komise má jistou odpovědnost za jejich provoz, protože je zastoupena ve výboru správců a přispívá významně k jejich financování. Veřejný ochránce práv se domnívá, že Komise není odpovědná za otázky týkající se vnitřního řízení těchto škol.

Veřejný ochránce práv proto požádal Komisi o stanovisko k dané stížnosti.

Stanovisko Komise

Stanovisko Rady lze shrnout do následujících bodů:

Přerozdělení jistého počtu žáků v rámci Evropských škol v Bruselu bylo nevyhnutelným důsledkem dvou skutečností. Za prvé to bylo rozhodnutí výboru správců otevřít třetí školu v Ixelles, aby se ulevilo školám Uccle a Woluwe, které byly v té době zvláště přeplněné, za druhé to byla potřeba přesunout dočasně určitý počet žáků ze školy Uccle do Woluwe v důsledku rozsáhlých oprav a rekonstrukcí.

Při rozhodování o přerozdělení jazykových sekcí mezi těmito třemi školami se výbor správců snažil zajistit, aby byla respektována dvojitá zásada geografické vyváženosti a racionálního využití zdrojů. Vedení škol nikdy ve svém rozhodnutí nevyžadovalo přerozdělení žáků během pololetí.

Aby se tyto přesuny lépe zvládaly, ustanovil zástupce výboru správců za tímto účelem řídicí skupinu pro tyto tři bruselské školy, v níž bylo zastoupeno jejich vedení, učitelský sbor a sdružení rodičů.

Podle informací poskytnutých Komisi měly požadavky rodičů přednost, ale omezení způsobená strukturou organizace školy a potřebou optimálně využít dostupné zdroje znemožnila splnit očekávání a požadavky všech rodin. Podle vyjádření školy by bývalo bylo obtížné obhájit rozdělování sekcí nebo tříd v jedné škole, když odpovídající sekce a třídy byly v jiné ze škol v podstatě prázdné.

Školy argumentují tím, že se v jednotlivých případech rozhodovaly podle kritéria přítomnosti sourozenců, geografické blízkosti domova a vytvoření vyvážených tříd v dotyčných třech školách. Vedení rozhodlo o umístění žáků ve škole podle místa bydliště a na základě informací poskytnutých rodiči o vzdělávání sourozenců.

Komise si je vědoma toho, že bylo podáno mnoho stížností. Tyto stížnosti vyřizují jednotlivě v každé škole výbory složené z členů správních rad a zástupců rodičů. Velkému počtu stížností bylo vyhověno.

V reakci na požadavek stěžovatelů učinila Komise tato rozhodnutí:

1. Školami zvolený postup a kritéria používaná pro přeřazování žáků spolu s možností odvolání naznačují, že zájmy žáků byly primárním hlediskem, které bylo v rámci možností zohledněno.
2. Na své schůzi ve dnech 21. až 23. května 2002 se výbor správců zabýval zprávou o „rozdělení žáků předškolního, základního a středního stupně mezi školami Brusel I, II a III“, kterou vypracoval jeho zástupce. Komise neshledala v tomto ohledu žádné nedostatky.
3. Principy zakotvené v Chartě základních práv Evropské unie, zvláště čl. 24 odst. 2 a článek 41 tohoto dokumentu, platí v plném znění také pro Evropské školy a jsou pro ně závazné. Tyto zásady budou použity také při budoucí reformě těchto škol.
4. Podle informací poskytnutých Komisi vynaložily školy veškeré úsilí, aby zohlednily přání rodičů jako primární aspekt. Cílem bylo sladit rozdělení tříd od září 2002 s následným přesunem pracovních míst, a také pro některá oddělení zmírnit pravidla pro slučování tříd prvního stupně během roku 2002/2003. Přes tyto snahy nemohla být ignorována jistá omezení způsobená strukturou organizace škol a potřebou optimálně využít dostupné zdroje. Rozdělení sekcí nebo tříd v jedné škole, pokud odpovídající sekce a třídy v jiné škole jsou v podstatě prázdné, by nebylo bývalo v souladu se zásadami řádné správní praxe.
5. Výbor správců má pravomoc sám rozhodnout o rozdělení zdrojů mezi jednotlivými Evropskými školami. Musí se řídit zásadami geografické vyváženosti a optimálního využití dostupných zdrojů.
6. Účast sdružení rodičů jak v koordinační skupině pro tyto tři bruselské školy, která byla založena pro lepší zvládnutí přesunu žáků, tak ve výborech pověřených vyřizováním stížností, je důkazem průhlednosti systému. Tato průhlednost musí být zachována při každém budoucím přeřazování žáků.

Připomínky stěžovatele

Připomínky stěžovatelky obsahují ve stručnosti následující údaje:

Stěžovatelka poskytla Komisi informace a žádala ji, aby zasáhla ve výboru správců jménem dětí a jejich rodin. Zástupce Komise si měl být tedy situace vědom, když se výbor správců sešel ve dnech 21. až 23. května. Rozdělování zdrojů mezi školami bez důkladného zhodnocení potřeb dětí je nejhorším příkladem špatné správy.

Komise se hájí tím, že výbor správců má pravomoc sám rozhodovat o přidělování zdrojů školám. Z toho je zřejmé, že se Komise nepoučila a odmítá svou odpovědnost. Komise poskytuje školám většinu peněz a měla by zájmy a potřeby dětí klást na první místo.

NÁVRH DOPORUČENÍ

V rozhodnutí ze dne 10. prosince 2002 předložil veřejný ochránce práv Komisi návrh doporučení dle čl. 3 odst. 6 Statutu veřejného ochránce práv. Podstatou návrhu doporučení bylo:

1 Přidělování míst na Evropských školách

Případ stěžovatelky

1.1 V květnu roku 2002 podala paní L. jménem svým a jménem dalších asi 50 rodičů, jejichž děti navštěvují Evropské školy v Bruselu, stížnost týkající se způsobu přidělování míst na školní rok 2002/2003, následných odvolání a způsobu spolupráce mezi školami.

Stěžovatelé tvrdí, že jednání Evropských škol je v rozporu s čl. 24 odst. 2 a s článkem 41 Charty základních práv Evropské unie a že způsob spolupráce mezi školami je nevyhovující. Žádají veřejného ochránce práv, aby učinil vše, co je v jeho moci, aby:

- bylo nalezeno okamžité řešení respektující zájmy dětí, kterých se věc týká,
- záležitost byla důkladně prozkoumána na nejvyšší úrovni,
- byla zevrubně prozkoumána správa Evropských škol, aby bylo zajištěno, že v budoucnu budou školy pracovat dle týchž standardů dobrého řízení a zásad řádné správní praxe, jaké platí pro ostatní instituce Evropské unie, a že v souladu s čl. 24 odst. 2 Charty budou zájmy dětí primárním hlediskem pro veškerou činnost, která se jich dotýká,
- byla přijata všechna odvolání, přestože toto řešení bude vyžadovat rozdělení některých tříd na dvě,
- byla provedena revize rozdělování zdrojů mezi školy,
- byl zaveden jasný a průhledný systém rozdělování dětí do škol, aby se v budoucnu zabránilo jejich přeřazování za podobných podmínek.

Odůvodnění Komise

1.2 Komise konstatovala, že si je vědoma značného počtu stížností. Ty byly vyřizovány individuálně a velkému počtu z nich bylo vyhověno. Řízení a kritéria používaná školami pro přeřazování žáků spolu s možností odvolání naznačují, že zájmy žáků byly primárním hlediskem, který byl v rámci možností brán v úvahu.

Výbor správců má pravomoc sám rozhodovat o rozdělování zdrojů mezi jednotlivé školy. Musí se řídit zásadami geografické vyváženosti a optimálního využití dostupných zdrojů. Výbor správců prozkoumal zprávu o této záležitosti a Komise si v tomto ohledu není vědoma žádných závad.

Školy vynaložily maximální úsilí, aby byly v první řadě zohledněny požadavky rodičů. Byly zde snahy přizpůsobit distribuci tříd, avšak rozdělení sekcí nebo tříd v jedné škole, pokud v jiné ze škol jsou odpovídající sekce a třídy v podstatě prázdné, by nebylo bývalo řádnou správou.

Principy zakotvené v Chartě základních práv Evropské unie, zvláště v čl. 24 odst. 2 a článku 41, platí v plném znění také pro Evropské školy a jsou pro ně závazné. Tyto zásady budou použity také při budoucí reformě těchto škol.

Účast sdružení rodičů jak v koordinační skupině pro tyto tři bruselské školy, která byla založena pro lepší zvládnutí přesunu žáků, tak ve výborech pověřených vyřizováním stížností, je důkazem průhlednosti systému. Tato průhlednost musí být zachována při každém budoucím přerazování žáků.

Zjištění veřejného ochránce práv

1.3 Veřejný ochránce práv shledává, že Evropské školy byly původně vytvořeny členskými státy, které v roce 1954 podepsaly Statut o Evropských školách. V roce 1994 podepsaly členské státy a Evropská společenství úmluvu¹⁰⁵, která ruší a nahrazuje statut z roku 1957. Úmluva vstoupila v platnost 1. října 2002.

1.4 Veřejný ochránce práv je jednoznačně toho názoru, že Evropské školy nejsou orgánem ani institucí Společenství, nicméně Komise má jistou odpovědnost za jejich provoz, protože je zastoupena ve výboru správců a přispívá významně k jejich financování. Veřejný ochránce práv se domnívá, že Komise není odpovědná za otázky týkající se vnitřního řízení těchto škol.

Odvolání

1.5 Pokud se týká odvolání proti rozdělování dětí do škol, zastává veřejný ochránce práv názor, že rozhodování o jednotlivých odvoláních nepatří do kompetence Komise, a tudíž jsou mimo rámec jeho šetření. Veřejný ochránce práv uvádí, že Komise konstatovala, že velkému počtu odvolání bylo vyhověno.

Charta základních práv Evropské unie

1.6 Ohledně údajného porušení Charty základních práv Evropské unie veřejný ochránce práv vítá potvrzení Komise, že právo na řádnou správu (článek 41) a práva dítěte (zvláště čl. 24 odst. 2¹⁰⁶) jsou pro Evropské školy závazné a platí také pro jejich budoucí reformu. Úcta k těmto právům by měla být podle názoru veřejného ochránce práv vždy v souladu s účelností při rozdělování zdrojů mezi Evropské školy. V tomto případě neshledává veřejný ochránce práv, že by z jeho šetření vyplynuly důkazy o porušení práv dětí, jak jsou garantovány čl. 24 odst. 2 Charty, zvláště s ohledem na to, že původní rozdělení dětí do škol bylo upraveno na základě velkého počtu úspěšných odvolání.

O právu na řádnou správu je pojednáno níže.

Koordinace a řádná správa

1.7 Co se týče tvrzení, že způsob spolupráce mezi školami je nevyhovující, připomíná veřejný ochránce práv, že byl podán velký počet odvolání a že podle Komise bylo velkému počtu z nich vyhověno. To považuje veřejný ochránce práv za důkaz toho, že zde existuje efektivní a citlivý systém pro řešení nedostatků.

1.8 Zároveň veřejný ochránce práv zdůrazňuje, že pokud některá oblast podnítl neobvykle vysoký počet odvolání nebo stížností, patří k dobré správě prozkoumat, zda-li neexistuje problém, který je toho příčinou, a pokud tomu tak je, učinit opatření pro jejich vyřizování v budoucnosti. Platí to zvláště, pokud se ukáže, že značný počet odvolání nebo stížností je oprávněný.

1.9 Veřejný ochránce práv také upozorňuje na to, že Komise je zástupcem Evropských společenství, která z velké části financují Evropské školy a která jsou signatáři Úmluvy o statutu

¹⁰⁵ Úř. věst. L 212/3 ze dne 17. srpna 1994.

¹⁰⁶ „Veškerá činnost související s dětmi, ať již prováděná veřejnými orgány či soukromými organizacemi, musí brát v prvé řadě ohled na zájmy dítěte“

škol z roku 1994. Veřejný ochránce práv zastává názor, že úkolem Komise je také podporovat řádnou správu Evropských škol. Veřejný ochránce práv se domnívá, že reakce Komise na události, které podnítily stížnosti zmíněné výše, neprokazuje, že by si Komise byla tohoto úkolu vědoma. Jedná se o případ nesprávného úředního postupu.

2 Závěr

2.1 Na základě výše zmíněných důvodů veřejný ochránce práv shledává, že reakce Komise na události, které daly podnět k výše uvedeným stížnostem, neprokazuje, že by si Komise byla plně vědoma svého úkolu podporovat řádnou správu Evropských škol.

2.2 Výše uvedená zjištění nelze pro jejich závažnost vyřídit smírným řešením. Veřejný ochránce práv tudíž předkládá tento návrh doporučení Komisi, dle čl. 6 odst. 6 Statutu veřejného ochránce práv:

NÁVRH DOPORUČENÍ

Komise by měla přijmout svůj úkol podporovat řádnou správu Evropských škol a nastínit konkrétní opatření pro to, aby v budoucnu byl tento úkol řádně plněn.

Stanovisko Komise

Podrobné stanovisko Komise lze shrnout takto:

Rozhodnutí o otevření nové školy v Bruselu (B-III) a přerozdělení jazykových sekcí (jak současných, tak nově vzniklých) mezi tyto tři školy (B-I, B-II a B-III) bylo přijato výborem správců na zasedání ve dnech 28. až 29. dubna 1998 a zohledňovalo zásady geografické vyváženosti a racionálního využití dostupných zdrojů.

Výbor správců přidělil šest sekcí škole B-I (dánské, německé, řecké, anglické, španělské a francouzské), osm sekcí škole B-II (německé, anglické, finské, francouzské, italské, nizozemské, švédské a portugalské) a šest sekcí škole B-III (německé, anglické, španělské, francouzské, italské a nizozemské).

Komise jako člen výboru správců toto rozhodnutí schválila a převzala plnou odpovědnost za jeho dodržení.

Přesun žáků, ke kterému tímto přerozdělením jazykových sekcí a v důsledku prací vykonávaných na B-I, nejsou záležitosti spadající do kompetence výboru správců, nýbrž orgánů běžně odpovědných za vnitřní řízení systému.

Komise bedlivě sledovala vývoj této záležitosti, i když se její pravomoci na záležitosti vnitřního řízení škol nevztahují. V rámci správních výborů dotyčných škol byli ředitelé upozorněni na závažnost problému a byli požádáni o to, aby vyvinuli maximální úsilí k nalezení řešení. Na žádost Komise také výbor správců prozkoumal postupy používané školami a shledal, že jsou správné.

Komise opět upozornila generálního tajemníka Evropských škol na fakt, že v budoucnu, zvláště pokud se otevře čtvrtá bruselská škola, musí být učiněna veškerá opatření pro to, aby se přeřazování žáků odehrálo za optimálních podmínek.

Připomínky stěžovatele ke stanovisku Komise

Připomínky stěžovatele obsahovaly v krátkosti toto:

Rodiče mají velké obavy z nadcházejícího zřízení čtvrté Evropské školy v Bruselu. Je pravděpodobné, že při jednáních s příslušnými belgickými orgány nebude brán ohled na zájmy dětí. Komise by proto měla zasáhnout, aby hájila jak práva dětí, tak zájmy svých zaměstnanců.

Během řešení této stížnosti vyšlo najevo, že kdykoli se objeví problém, který je v přímé odpovědnosti školy, rodiče nemají možnost těmto rozhodnutím oponovat. Je znepokojivé, že organizace, které pracují s dětmi, se nikomu nezodpovídají. Rodiče by rádi získali radu, jak tuto záležitost řešit.

ROZHODNUTÍ

1 Hodnocení stanoviska Komise veřejným ochráncem práv

1.1 Veřejný ochránce práv provedl šetření ve věci stížnosti na přidělování míst v Evropských školách v Bruselu. S ohledem na to, že Komise reprezentuje Evropská společenství, která Evropské školy z velké části financují a která jsou signatáři úmluvy z roku 1994 o statutu těchto škol, zaujal veřejný ochránce práv stanovisko, že Komise je odpovědná také za řádnou správu Evropských škol. Veřejný ochránce práv shledává, že z reakce Komise na události, které podnítily tuto stížnost, nevyplývá, že by si Komise tuto svou odpovědnost plně uvědomovala. Veřejný ochránce proto vypracoval tento návrh doporučení:

Komise by měla přijmout svůj úkol podporovat řádnou správu Evropských škol a nastínit konkrétní opatření pro to, aby v budoucnu byl tento úkol řádně plněn.

1.2 Ve svém stanovisku se Komise zavázala upozornit generálního tajemníka Evropských škol na fakt, že v budoucnu, zvláště po otevření čtvrté bruselské školy, musí být učiněna veškerá opatření k zajištění převodu žáků za optimálních podmínek.

1.3 Veřejný ochránce práv shledává, že v souvislosti s předmětem dotyčné stížnosti reagovala Komise pozitivně na návrh doporučení a přijala dostatečné kroky k jeho naplnění.

1.4 Veřejný ochránce práv uvádí, že hlavní problém vidí stěžovatel v kontrole a odpovědnosti Evropských škol. Veřejný ochránce práv zváží, zda začít z vlastního podnětu šetření ve věci úkolu Komise podporovat řádnou správu v souladu s Chartou základních práv Evropské unie. Další poznámka v tomto smyslu je uvedena níže.

2 Závěr

Veřejný ochránce práv shledává, že Komise přijala dostatečné kroky k uspokojení návrhu doporučení. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

DALŠÍ POZNÁMKA

Veřejný ochránce práv zváží, zda zahájí šetření z vlastního podnětu ve věci obecného úkolu Komise podporovat řádnou správu Evropských škol v souladu s Chartou základních práv Evropské unie.

DISKRIMINACE NA ZÁKLADĚ NÁRODNOSTI ZE STRANY TELEKOMUNIKAČNÍ SPOLEČNOSTI A PORUŠENÍ EVROPSKÉHO PRÁVA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Rozhodnutí o stížnosti 1045/2002/GG na Evropskou komisi

STÍŽNOST

Stěžovatel, německý státní příslušník, studoval ve Švédsku. Aby získal telefonní linku od švédské telekomunikační společnosti Telia, musel složit zálohu 5000 švédských korun (nebo předložit prohlášení švédského občana, který se za tuto sumu zaručí). Zdá se, že taková záloha je požadována od všech cizinců, kteří nemají číslo švédského systému sociálního zabezpečení. Stěžovatel to

považoval za případ diskriminace v rozporu s článkem 12 Smlouvy o ES, jelikož švédští státní příslušníci takovou zálohu platit nemuseli.

Dne 25. listopadu 1998 podal stěžovatel oficiální stížnost Zastoupení Komise ve Švédsku. Ta jej pak dne 2. prosince 1998 informovala, že stížnost byla postoupena generálnímu tajemníkovi v Bruselu.

Na základě upomínky ze strany stěžovatele ze dne 20. srpna 1999 informoval generální sekretariát stěžovatele dne 3. září 1999, že případ byl zaregistrován pod číslem jednacím 99/4916 SG(99) A/9472/2.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv podané v červnu roku 2002 vznesl stěžovatel obvinění, že navzdory dalším upomínkám (12. července 2000, 18. října 2000 a 18. listopadu 2001) jej Komise neinformovala ani o stavu věci, ani o tom, zda se chystá zahájit proti Švédsku řízení ve věci porušení Smlouvy.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku vyjádřila Komise tyto připomínky:

Komise se nejprve poradila s několika ze svých generálních ředitelství (pro vnitřní trh, justici a vnitřní záležitosti, pro informační společnost), aby zjistila, zda bylo toto chování odvozeno – přímo nebo nepřímo – z předpisu švédského práva. Toto šetření probíhalo do léta roku 2000. Jeho výsledkem bylo zjištění, že Telia stanovila příslušnou povinnost ze své iniciativy.

Vzhledem k tomu, že se jednalo o chování podniku, zkoumalo Generální ředitelství (GŘ) pro hospodářskou soutěž Evropské komise, zda-li nebyl porušen článek 82 Smlouvy o ES. Dne 25. srpna 2000 byla Telia požádána pracovníky GŘ pro hospodářskou soutěž, aby poskytla vysvětlení. Ve své odpovědi ze dne 25. září 2000 Telia objasnila, že částka 5000 švédských korun sloužila k zajištění možných dluhů jejích účastníků, jejichž stopu by bez čísla švédského systému sociálního zabezpečení mohla ztratit v případě, že by se přestěhovali. Komise považovala toto vysvětlení za dostatečné odůvodnění rozdílu v jednání s držiteli čísla švédského sociálního zabezpečení a s těmi, kdo takové číslo nemají. Rozhodla se proto dále v šetření nepokračovat.

S ohledem na tento výsledek měla záležitost nižší prioritu, zvláště z ohledem na fakt, že GŘ pro hospodářskou soutěž se muselo zabývat velkým počtem dalších případů z oblasti telekomunikací.

Výše uvedené okolnosti vedly Komisi k vyjádření lítosti nad opožděným informováním stěžovatele o prvních závěrech šetření ve věci jeho stížnosti a o záměru Komise dále se stížností nezabývat.

Dne 8. srpna 2002 zaslala Komise stěžovateli písemnou odpověď na jeho stížnost. Dne 5. září 2002 se pracovník Komise navíc se stěžovatelem telefonicky spojil, aby se ujistil, že odpověď obdržel.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách stěžovatel potvrdil, že obdržel dopis Komise ze dne 8. srpna 2002 a uvedl, že hlavní účel jeho stížnosti byl splněn. Stěžovatel však zdůraznil své roztrpčení nad tím, že bez ohledu na jeho upomínky Komise nepovažovala za nutné jej informovat dříve. Podle jeho názoru šlo o více než „jisté zdržení“ a situaci nelze ospravedlnit nedostatkem zaměstnanců. Stěžovatel však vnímá lítost Komise a přijímá její omluvu.

Co se týče podstaty případu, stěžovatel je toho názoru, že důvody, kterými Komise uzavření šetření zdůvodnila, nejsou zcela přesvědčivé. Podle jeho názoru došlo k porušení článku 82 Smlouvy o ES. Stěžovatele nepřesvědčilo vysvětlení, kterým Telia své jednání zdůvodnila, vezmeme-li v úvahu, že společnosti Telia nic nebránilo pronásledovat dlužníky v zahraničí. Ačkoli uznává, že by to mohlo být obtížnější než stíhání dlužníků ve Švédsku, zastává názor, že takto nelze diskriminaci ospravedlnit. Přijetí argumentů společnosti Telia Komisí by bylo v rozporu s úsilím Evropské unie zjednodušit vymáhání pohledávek v jiných členských státech.

Stěžovatel se také domnívá, že by Telia mohla využít jiných prostředků ke své ochraně, například vyžadovat od občanů ostatních členských států Evropské unie kopii průkazu totožnosti nebo pasu. Z jeho pohledu by tato informace mohla pomoci dlužníka „vypátrat“. Stěžovatel také vyjádřil pochyby o tom, že by pouhé číslo švédského systému sociálního zabezpečení usnadnilo vypátrání dlužníka v případech, kdy se odstěhuje do zahraničí.

Stěžovatel proto požádal veřejného ochránce práv, aby jeho stížnosti vyhověl a pokusil se přimět Komisi k tomu, aby ve svém šetření pokračovala.

ÚSILÍ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV O SMÍRNÉ ŘEŠENÍ

Po pečlivém zvážení stanoviska a připomínek veřejný ochránce práv neshledal odpověď Komise na obvinění stěžovatele za dostatečnou.

Návrh na smírné řešení

Čl. 3 odst. 5 Statutu veřejného ochránce práv¹⁰⁷ mu ukládá hledat s dotyčnou institucí pokud možno takové řešení, které by zabránilo případům nesprávného úředního postupu a zároveň učinilo stížnosti zadost. Předběžným závěrem veřejného ochránce práv bylo, že rozhodnutí Komise případ uzavřít s tím, že jednání společnosti Telia bylo oprávněné, mohlo být případem nesprávného úředního postupu.

Veřejný ochránce práv proto navrhl Komisi následující smírné řešení:

Evropská komise by měla stížnost znovu projednat.

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku vyjádřila Komise tyto připomínky:

Komise v souladu s návrhem veřejného ochránce práv záležitost znovu projednala na základě nových argumentů stěžovatele. Společnosti Telia se snažila zajistit, aby byli její zákazníci v době, kdy s ní uzavírají smlouvu o telefonní lince, solventní. Toho bylo možné dosáhnout třemi způsoby – poskytnutím čísla sociálního zabezpečení, složením zálohy nebo předložením důkazu o koupi domu nebo bytu ve Švédsku.

Číslo švédského systému sociálního zabezpečení („personnummer“) je přidělováno všem občanům Švédska a cizincům pobývajícím ve Švédsku déle než jeden rok. Skládá se z několika číslic, které umožňují rozpoznat především věk a místo narození držitele. Toto číslo slouží k identifikaci osob pro správní účely. Je používáno pro účely sociálního zabezpečení, ale nejen pro ně. Překlad „číslo systému sociálního zabezpečení“ by nemělo tento fakt zakrývat.

Číslo je používáno daňovými úřady a soukromými subjekty k sestavení finančních databází. Díky takové databázi lze ověřit, zda daná osoba nemá nezaplacené dluhy. Pokud si držitel „personnummer“ přál objednat služby společnosti Telia, mohla tato společnost v databázi zjistit, zda-li má žadatel nezaplacené dluhy. Informace zjevně finančního charakteru byly dostupné, pouze pokud byla dotyčná osoba stíhána různými správními nebo soukromými subjekty ve Švédsku.

Požadavek společnosti Telia poskytnout číslo sociálního zabezpečení, zálohu nebo důkaz o koupi domu nebo bytu ve Švédsku, byl uplatňován bez ohledu na národnost. Cizí státní příslušník, který žil a pracoval ve Švédsku měl „personnummer“. Kromě toho mohl být i občan Švédska, který naopak v zemi nežil, požádán o poskytnutí zálohy, pokud přijel do Švédska na krátkou dobu jako student. Ačkoli měl „personnummer“, nebyly v databázi o něm uvedeny žádné finanční záznamy, protože nesídlil na území Švédska.

¹⁰⁷

Rozhodnutí 94/262 Evropského parlamentu z 9. března 1994 o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv, 1994 Úř. věst. L 113/15.

Tak jako každý telekomunikační operátor potřebovala mít společnost Telia při přijímání nového účastníka příslušná data o svém klientovi a prostředky, jak jej vypátrat v případě, že by neplatil účty. Mnoho telekomunikačních operátorů v Evropské unii se chránilo před tímto rizikem tím, že požadovalo kopii průkazu totožnosti účastníka. Tento postup používaly především agentury operátorů, kteří upřednostňovali pronájem telefonních linek za přítomnosti účastníka. Situace společnosti Telia však byla jiná. Na jedné straně společnost často prodávala telefonní služby po telefonu. Na straně druhé si oprávněně přála mít jistotu, že je klient v okamžiku, kdy uzavírá smlouvu, solventní. Telia proto nežádala kopii průkazu totožnosti. Aby se ujistila o solventnosti klienta, žádala společnost klienty o poskytnutí „personnummer“, pokud je mají. V případech, kdy nebyl přístup k finančním údajům o zákazníkovi, které by byly ověřeny třetí stranou, nebo pokud neexistovaly důkazy o jeho majetku, byla požadována záloha. Telia vlastně umožňovala neomezené používání telefonních linek svým zákazníkům mezi dvěma vyúčtováními, tedy po dobu tří měsíců. Příslušnými opatřeními se tedy zajišťovala proti riziku, že by účet zůstal nezaplacen.

Co se týče podmínek pro přidělování linek, fakturačních podmínek a období, během něhož zůstávala linka zachována, i pokud zákazník neplatí účty, praxe telekomunikačních operátorů v Evropě se velmi různí. Také jiní operátoři, jako například British Telecom nebo France Telecom, považovali zálohy podobné zálohám požadovaným společností Telia v některých případech za nezbytné.

System společnosti Telia umožňoval úplné a neomezené užívání telefonní linky po dobu pěti měsíců od data, kdy byla zaplacená poslední faktura, do data, kdy byla linka v případě nezaplacení zablokována. Jiní operátoři omezili toto období na tři měsíce a někteří z nich blokovali užívání linky pro vnější hovory krátce po zjištění, že nebyl zaplacen účet.

V době, kdy se stěžovatel obrátil na Komisi, snížila Telia zálohu z původních 5000 švédských korun na 3000 švédských korun nebo 333 eur. Tato částka odpovídala danému účelu (333 eur jako záloha na pět měsíců volného užívání linky).

Hlavním důvodem pro požadavek poskytnout „personnummer“ (resp. zálohu nebo důkaz o vlastním bydlení) tedy nebylo vyhnout se riziku, že by společnost musela stíhat své pohledávky v jiných členských státech.

Protože nebyla zjištěna diskriminace ani použití neoprávněného postupu, neshledala Komise dostatečné důvody pro zahájení řízení ve věci porušení článku 82 Smlouvy o ES.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách stěžovatel trval na své stížnosti. Tvrdil, že přístup společnosti Telia má za důsledek nepřímou diskriminaci cizích státních příslušníků, protože ve skutečnosti mohli získat „personnummer“ až po ročním pobytu ve Švédsku. Podle stěžovatele totiž obecné obchodní podmínky společnosti Telia stanovily, že záloha je požadována, pokud je důvod předpokládat, že zákazník nebude platit účty. Stěžovatel argumentoval tím, že pokud se v tomto případě jednalo o osoby, které nemají „personnummer“, byli znevýhodňováni příslušníci jiných členských států.

Podle názoru stěžovatele je značný rozdíl mezi požadavkem poskytnout „personnummer“ a složit zálohu. Zatímco v prvním případě byl důkaz solventnosti dostatečný, v druhém musel zákazník poskytnout společnosti Telia finanční prostředky, a to bez toho, aniž by získal úrok.

Stěžovatel dodal, že srovnání se společnostmi British Telecom a France Telecom není přesvědčivé, protože tyto společnosti v případech, kdy zálohu požadovali, nečinili mezi účastníky rozdílu. Někteří další telekomunikační operátoři zálohu nepožadovali vůbec (např. Deutsche Telekom) nebo pouze v případě, že se vyskytly problémy (např. Telekom Austria).

NÁVRH DOPORUČENÍ

Na základě předložených důkazů dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že smírné řešení není možné. Podal tedy tento návrh doporučení Komisi, a to v souladu s čl. 3 odst. 6 Statutu veřejného ochránce práv:

Evropská komise by měla stížnost znovu projednat.

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku uvedla Komise tyto připomínky:

Co se týče podstaty stížnosti, kterou stěžovatel podal Komisi, přetrvává rozdíl mezi stanovisky stěžovatele, veřejného ochránce práv a Komise. Subjekt, kterého se záležitost v zásadě týkala, tedy Telia, se výměny korespondence nezúčastnil. Zbývalo objasnit, zda-li společnost Telia jednala na základě svého dominantního postavení ve smyslu článku 86 Smlouvy o ES. Komise se proto rozhodla formálně prošetřit tuto otázku podle článku 82 Smlouvy o ES. To by dotyčným stranám (stěžovateli a společnosti Telia) umožnilo poskytnout svá stanoviska ke všem aspektům tohoto případu. Na konci tohoto šetření by Komise měla být schopna znovu zvážit všechny aspekty tohoto případu dříve, než učiní konečné rozhodnutí. Tento nový přístup neznamená, že Komise přijímá námitky veřejného ochránce práv ohledně podstaty věci.

Pro urychlení procesu bude stížnost podaná stěžovatelem postoupena společnosti Telia v průběhu několika následujících dní.

Komise se domnívá, že nový přístup plně reaguje na doporučení veřejného ochránce práv znovu projednat stížnost, kterou jí stěžovatel předložil.

Připomínky stěžovatele

Dne 1. července 2003 stěžovatel telefonicky informoval úřad veřejného ochránce práv, že je s řešením tohoto případu spokojen.

ROZHODNUTÍ

1 Nedostatek informací ohledně stížnosti podané Komisi

1.1 Stěžovatel, německý státní příslušník, studoval ve Švédsku. Aby získal telefonní linku od společnosti Telia, švédské telekomunikační společnosti, musel složit zálohu 5000 švédských korun. Zdá se, že taková záloha byla požadována od všech cizinců, kteří neměli číslo švédského systému sociálního zabezpečení. Stěžovatel to považoval za případ diskriminace ve smyslu článku 12 Smlouvy o ES, jelikož švédští státní příslušníci takovou zálohu platit nemuseli. Dne 25. listopadu 1998 proto stěžovatel podal Komisi oficiální stížnost. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv podané v červnu roku 2002 vyjádřil stěžovatel obvinění, že přes několik upomínek jej Komise neinformovala ani o stavu záležitosti ani o tom, zda hodlá zahájit proti Švédsku řízení ve věci porušení Smlouvy.

1.2 Ve svém stanovisku Komise vysvětlila, jak byla stížnost vyřizována, a vyjádřila politování nad jistým zpožděním, ke kterému došlo při informování stěžovatele. Podle Komise byl stěžovatel vyrozuměn dopisem zasláným 8. srpna 2002.

1.3 Dle zásad řádné správní praxe je třeba informovat stěžovatele o stavu a o výsledku stížnosti, kterou si u Komise podá. V tomto případě to trvalo Komisi devět měsíců a stěžovatel byl informován, že jeho stížnost byla oficiálně registrována, až po zaslání upomínky. Žádná ze tří upomínek, které byly následně zaslány, nebyla zodpovězena. Teprve v srpnu 2002, poté co se stěžovatel obrátil na veřejného ochránce práv, Komise konečně stěžovatele informovala o výsledku jeho stížnosti. Za těchto okolností veřejný ochránce práv shledává, že přístup Komise v tomto případě je jasným případem nesprávného úředního postupu. S ohledem na fakt, že stěžovatel informoval veřejného ochránce práv, že přijímá omluvu Komise, neshledává veřejný ochránce práv důvody pro pokračování šetření tohoto aspektu stížnosti.

2 Zanedbání stížnosti podané Komisi

2.1 Ve svém dopisu stěžovateli a ve stanovisku podaném veřejnému ochránci práv Komise zdůraznila, že v průběhu šetření možného porušení článku 82 Smlouvy o ES žádala Komise společnost Telia o připomínky k této záležitosti. Telia vysvětlila, že záloha je požadována od účastníků, kteří nejsou držiteli čísla švédského systému sociálního zabezpečení, za účelem zajištění dluhu v případě, že se přestěhují a společnost Telia s nimi nebude moci navázat spojení. Komise poznamenala, že toto vysvětlení ospravedlňuje rozdíly v zacházení s držiteli čísla švédského systému sociálního zabezpečení a těmi, kdo takové číslo nemají. Rozhodla se proto dále v šetření nepokračovat.

2.2 Stěžovatel ve svých připomínkách toto rozhodnutí kritizoval. Zastával názor, že došlo k porušení článku 82 Smlouvy o ES, jelikož Telia rozlišovala švédské občany od občanů jiných členských států Evropské unie. Dále předeslal, že účel, který Telia sledovala, totiž ochrana před ztrátou kontaktu na dlužníky, tuto diskriminaci neospravedlňuje.

2.3 Veřejný ochránce práv shledal, že stěžovatel tímto předkládá další obvinění. Vezmeme-li v úvahu úzký vztah mezi původní stížností a tímto dalším obviněním, zastává veřejný ochránce práv názor, že by mělo být projednáno v rámci tohoto šetření. Komise měla příležitost vyjádřit se k tomuto dalšímu obvinění ve svém stanovisku k návrhu smírného řešení, který předložil veřejný ochránce práv.

2.4 Veřejný ochránce práv si je vědom toho, že Komise má pravomoc k řešení stížností ve věci porušení právních předpisů Evropské unie v oblasti hospodářské soutěže. Komise se proto může rozhodnout uzavřít případ, pokud dospěje k závěru, že k žádnému takovému porušení nedošlo, a nebo tam, kde nevidí zájem Společenství, protože vnitrostátní soudy a orgány by záležitost vyřešily lépe. Veřejný ochránce práv uvádí, že v dotyčném případě Komise případ uzavřela, protože se domnívá, že vzhledem k absenci diskriminace či neoprávněného postupu neexistuje dostatečný důvod pro zahájení řízení ve věci porušení článku 82 Smlouvy o ES. Je proto nutno zkoumat toto odůvodnění.

2.5 Při jednání s budoucími účastníky rozlišuje Telia mezi osobami, které mají číslo švédského systému sociálního zabezpečení („personnummer“), a mezi těmi, kdo takové číslo nemají a zároveň nevlastní dům nebo byt ve Švédsku. Jak stěžovatel správně poznamenává, toto rozlišení má významné důsledky: zatímco v prvním případě postačuje pouze uvést „personnummer“, v druhém případě musí zákazník poskytnout společnosti Telia finanční prostředky. V rozporu s tím, co tvrdí Komise, toto rozdělení nepřímo diskriminuje na základě národnosti. Komise sama uvádí, že „personnummer“ je přidělováno každému švédskému občanovi a každému cizinci, který na území Švédska pobývá déle než jeden rok. To znamená, že příslušníci jiných členských států, kteří ve Švédsku nepobývají déle než jeden rok (např. studenti), „personnummer“ nezískají. Tím, že se povinnost skládat zálohu vztahuje jen na osoby, které nejsou držiteli „personnummer“, Telia nutně znevýhodňuje občany ostatních členských států Evropské unie, kteří toto číslo nemají. Fakt, že švédští občané, kteří nepobývají na území Švédska, mohou být také požádáni o poskytnutí zálohy, pokud přijedou do Švédska na kratší čas jako studenti (jestliže je to podloženo), na této skutečnosti nic nemění. Aby byla naplněna skutková podstata diskriminace na základě národnosti, nemusí příslušné opatření zvýhodňovat všechny občany dotyčného státu¹⁰⁸.

2.6 Veřejný ochránce práv shledává, že žádný z argumentů, které byly předloženy Komisi, nemůže být považován za argument dostatečně ospravedlňující rozdíl v zacházení. Za prvé je vysvětlení Komise, proč Telia prostě nežádá své zákazníky o kopii průkazu totožnosti, nepřesvědčivé. Jestliže je předkládání kopie průkazu totožnosti nepraktické, protože společnost Telia upřednostňuje prodej služeb po telefonu, je obtížné pochopit, proč je jako doklad přijímáno potvrzení o koupi domu nebo bytu ve Švédsku. Za druhé individuální obchodní přístup společnosti Telia (s delšími obdobími mezi fakturami, než uplatňují jiné společnosti) neospravedlňuje znevýhodňování občanů

¹⁰⁸

Viz případ C-281/98 Angonese [2000] ECR I-4139 odstavec 41 a případ C-274/96 Bickel and Franz [1998] ECR I-7637 odst. 25. Viz také případ C-43/95 Data Delecta v. MSL [1996] ECR I-4661 a případ C-323/95 Hayes v. Kronberger [1997] ECR I-1711.

jiných členských států. Za třetí snížení zálohy, kterou skládají občané jiných členských států, z 5000 švédských korun na 3000 švédských korun sice zmírňuje znevýhodnění občanů jiných členských států, ale neodstraňuje jej. Za čtvrté – a to je nejdůležitější – Telia má pochopitelně právo se chránit před rizikem, že by zákazníci neplatili faktury. To však neospravedlňuje systém, který znevýhodňuje občany ostatních členských států. Veřejný ochránce práv je toho názoru, že existují jiné možnosti, jak dosáhnout tohoto cíle bez zavádění diskriminačních opatření. V tomto kontextu není bez zajímavosti podotknout, že Komise nedokázala nalézt jiného srovnatelného telekomunikačního operátora v Evropské unii, který by používal systém podobný systému společnosti Telia. Jak stěžovatel správně poznamenává, podmínky British Telecom ani společnosti France Telekom, které byly uvedeny Komisí, nenaznačovaly, že by povinnost skládat zálohu, ať už přímo nebo nepřímo, souvisela se státní příslušností zákazníka.

3 Závěr

3.1 Na základě svého šetření předložil veřejný ochránce práv návrh doporučení, aby Komise stížnost znovu projednala. Ta ve svém podrobném stanovisku veřejného ochránce práv informovala, že se rozhodla zahájit oficiální šetření dle článku 82 Smlouvy o ES. Stěžovatel následně veřejnému ochránci práv sdělil, že je s řešením tohoto případu spokojen.

3.2 Veřejný ochránce práv shledává, že Komise přijala návrh doporučení a že opatření, která již byla či budou přijata, se zdají být uspokojivá.

3.3 Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.6 PŘÍPADY UZAVŘENÉ PO ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVĚ

3.6.1 Evropský parlament

EVROPSKÝ PARLAMENT SOUHLASÍ SE ZVEŘEJNĚNÍM JMEN UCHAZEČŮ ÚSPĚŠNÝCH VE VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍCH

Rozhodnutí o stížnosti 341/2001/(BB)IJH na Evropský parlament

Stížnost se týkala odmítnutí Evropského parlamentu informovat stěžovatele, který se účastnil veřejného výběrového řízení, o jménech a hodnocení úspěšných kandidátů ve výběrových řízeních.

Veřejný ochránce práv vypracoval návrh doporučení, aby při budoucích výběrových řízeních Parlament informoval uchazeče v oznámení o výběrových řízeních, že jména úspěšných uchazečů budou zveřejněna.

Z podrobného stanoviska Parlamentu nevyplývalo, že by Parlament přijal tento návrh doporučení. Taktéž neobsahovalo ujištění, že Parlament bude nadále s uchazeči zacházet spravedlivě, aby byla při výběrových řízeních dodržena zásada otevřenosti. Veřejný ochránce práv proto považoval za svou povinnost vypracovat o této záležitosti zvláštní zprávu.

Předseda Evropského parlamentu informoval dopisem ze dne 25. února 2003 veřejného ochránce práv, že přijal jeho doporučení zveřejnit seznam úspěšných kandidátů ve výběrových řízeních a uvést tuto skutečnost ve všech oznámeních o výběrových řízeních.

S ohledem na výše uvedenou skutečnost se veřejný ochránce práv rozhodl případ uzavřít.

Úplný text zvláštní zprávy lze nalézt na internetových stránkách: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/special/pdf/en/010341.pdf>

3.6.2 Rada Evropské unie

PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM RADY VČETNĚ STANOVISEK PRÁVNÍHO ODDĚLENÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1015/2002/(PB)IJH a poznámka ke stížnosti 1542/2000/(PB)(SM)IJH na Radu Evropské unie

Stížnost 1015/2002/(PB)IJH

STÍŽNOST

V květnu roku 2002 podal dánský poslanec Evropského parlamentu stížnost na Radu, která se týkala žádosti o přístup k dokumentům. Žádost byla podána dne 3. prosince 2001 v souladu s nařízením 1049/2001¹⁰⁹. Stěžovatel požádal Radu o sedm typů dokumentů, z nichž tři podnítily stížnost veřejnému ochránci práv. Stěžovatel je popsal takto:

- 1 úplná evidence všech výborů a pracovních skupin v evropských institucích, jejichž práce se účastní zástupci Rady a/nebo členských států, včetně seznamů jejich členů,
- 2 seznamy osob, kterým byly v roce 2000 Radou nebo členskými státy proplaceny cestovní výlohy a/nebo diety v souvislosti s účastí na zasedáních a schůzích v evropských institucích,
- 3 úplný seznam všech zasedání Rady ministrů a schůzek pracovních skupin Rady týkajících se otázky průhlednosti v Radě ministrů, spolu s pracovními dokumenty a zprávami za dobu, během níž byl návrh nařízení 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům projednáván.

Rada odpověděla na žádost stěžovatele dne 17. ledna 2002. Nejprve uvedla, že nařízení 1049/2001 se vztahuje pouze na existující dokumenty.

Co se týče prvního typu dokumentu, informovala Rada stěžovatele, že seznam členů přítomných na každém zasedání Rady lze nalézt v tiskových zprávách, které jsou zveřejňovány bezprostředně po každé schůzce. Rada mu také zaslala dokument nazvaný „Výtah z interinstitucionálního seznamu – Kdo je kdo v Evropské unii“. Ten obsahuje informace o Radě samé a aktuální seznam všech výborů a pracovních skupin, které se podílejí na přípravných pracích Rady.

Co se týče druhého typu dokumentu, Rada stěžovateli sdělila, že takové seznamy nevede, že ve skutečnosti diety delegátům nevyplácí a že cestovní výlohy proplácí pouze na základě skutečných nákladů a po předložení příslušných dokladů.

¹⁰⁹

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, 2001 Úř. věst. L 145, s. 43.

Co se týče třetího typu dokumentů, zaslala Rada následující materiály:

- seznam zasedání Rady a jejích přípravných orgánů (v tomto případě se jedná o COREPER II a pracovní skupinu pro informace) vedený od 28. ledna 2000, což je datum, kdy Komise vypracovala návrh nařízení o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise,
- veškeré pracovní dokumenty a zprávy týkající se schůzek pracovní skupiny pro informace, výboru COREPER II a Rady za celé období, kdy bylo nařízení 1049/2001 projednáváno, s výjimkou těchto stanovisek právního oddělení Rady:
- dokument 7594/00 o platnosti, formě a působnosti aktu,
- dokument 7184/01 o zacházení s citlivými dokumenty,
- dokument 8002/01, který obsahuje právnícké poznámky.

Jako důvod utajení těchto právních stanovisek Rada uvedla, že jejich zveřejnění by vedlo k narušení ochrany vnitřního právního poradenství Rady, jak je stanoveno v čl. 4 odst. 2 nařízení 1049/2001. Rada rozhodla, že pokud nejsou žádné specifické důvody, které by hovořily pro převažující zájem veřejnosti na zpřístupnění těchto dokumentů, zájem ochrany vnitřního právního poradenství převažuje nad zájmem veřejnosti na zveřejnění dokumentů.

Rada dodala, že kromě čísla dokumentu a tématu dotyčných právních stanovisek platí výjimka pro celý jejich obsah. Proto nebylo možné částečné zpřístupnění na základě čl. 4 odst. 6 nařízení 1049/2001.

Dne 7. února 2002 podal stěžovatel potvrzující žádost. Co se týče seznamů výborů a pracovních skupin, uvedl, že informace, které mu Rada zaslala, nebyly dostatečně srozumitelné ani členěné tak, aby bylo možno identifikovat všechny výbory nebo pracovní skupiny a jejich členy. Stěžovatel také opakově svou žádost o seznamy osob, jimž byly v roce 2000 Radou nebo členskými státy proplaceny cestovní výlohy a/nebo diety v souvislosti s účastí na zasedáních a schůzích v evropských institucích. Co se týče tří právních stanovisek, žádal stěžovatel o sdělení, jaké specifické důvody vedly Radu k odmítnutí tyto dokumenty zpřístupnit.

Rada odpověděla dne 8. dubna 2002. Opakovala, že seznamy výborů a pracovních skupin, které stěžovatel požaduje, neexistují. Vypracovat takové seznamy by bylo nemožné nebo velice obtížné zejména proto, že se složení výborů a pracovních skupin často mění.

Požadované seznamy příjemců náhrad také neexistují. Rada zdůraznila, že zásady řádného finančního řízení jsou dodržovány a že vyplacení náhrad podléhá kontrole Účetního dvora.

Co se týče tří právních stanovisek, Rada zopakovala, že čl. 4 odst. 2 nařízení 1049/2001 požaduje, aby poradenství poskytované právním oddělením Rady zůstalo utajeno, pokud instituce neshledá, že existuje převažující veřejný zájem na jeho zpřístupnění. Rada konstatovala, že skutečnost, že se právní stanoviska v tomto případě vztahují na přípravu právních předpisů, nezakládá převažující veřejný zájem. Rada podložila svůj postoj tím, že odkázala na precedenční právo založené na dřívějších případech o přístupu veřejnosti k dokumentům.

Na základě výše uvedených skutečností se stěžovatel obrátil na veřejného ochránce práv a vyslovil proti Radě tato obvinění:

1. Je v rozporu se zásadami dobré správy, že Rada dosud nevytvořila seznam všech výborů a pracovních skupin v evropských institucích, jejichž práce se účastní zástupci Rady a členských států. Seznam by měl obsahovat jména členů těchto výborů a pracovních skupin.
2. Je v rozporu se zásadami dobré správy, že Rada nevytvořila seznam osob, kterým byly v roce 2000 Radou nebo členskými státy proplaceny cestovní výlohy a/nebo diety v souvislosti s účastí na zasedáních a schůzích v evropských institucích.

3. Rada nesprávně odmítla zpřístupnit právní stanoviska, jak stěžovatel požadoval. Rada porušila zejména předpisy o přístupu veřejnosti k dokumentům tím, že principiálně odmítla zpřístupnit právní stanoviska, ačkoli předpisy vyžadují individuální posouzení každé žádosti.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Rady

Stanovisko Rady lze shrnout takto:

Seznam výborů a pracovních skupin

Nařízení 1049/2001 se týká pouze existujících dokumentů. V případě, kdy daná instituce tvrdí, že dokument neexistuje, se předpokládá, že toto tvrzení je pravdivé¹¹⁰. Tento předpoklad lze vyvrátit relevantními a konzistentními důkazy, které v tomto případě předloženy nebyly.

Stěžovatel nepředkládá žádné argumenty, proč by podle zásad dobré správy měla Rada vytvořit požadované seznamy. Rada si ve skutečnosti seznam svých přípravných orgánů vede. Seznam je přístupný veřejnosti na Internetu a byl stěžovateli zaslán. Tento seznam je pro správní účely Rady vyhovující a poskytuje veřejnosti úplný přehled všech výborů a pracovních skupin, které se podílejí na její činnosti. Tento seznam společně s veřejným rejstříkem dokumentů umožňuje občanům předkládat konkrétní žádosti o dokumenty předložené těmto výborům a pracovním skupinám. Rada nevidí důvod, proč by měla vést seznamy dalších výborů nebo pracovních skupin, které nemají nic společného s její prací a jichž se účastní zástupci členských států.

Co se týče jmen delegátů, kteří se podílejí na činnosti přípravných orgánů Rady, podléhá složení pracovních skupin mezi jednotlivými schůzkami i během nich změnám, jelikož členské státy mohou vysílat své delegáty podle vlastní volby. Vedení úplných a aktuálních seznamů všech účastníků by proto představovalo velkou administrativní zátěž. Takové seznamy nejsou nutné pro vnitřní potřeby generálního sekretariátu, a neprokázal se ani významný zájem veřejnosti o tyto informace.

Seznam příjemců náhrad

Rada stěžovateli zopakovala svá dřívější prohlášení. Podle Rady jsou finanční zájmy Společenství dostatečně zabezpečeny stávající předpisy a kontrolními orgány. Není proto nutné vést v zájmu zásad dobré správy evidenci, kterou stěžovatel požaduje.

Přístup k právním stanoviskům

Rada potvrdila své stanovisko, které vyjádřila v odpovědi na stěžovatelovu potvrzující žádost. Toto stanovisko nevyklučuje individuální posouzení každého dokumentu s ohledem na to, zda by jeho zveřejnění opravdu mohlo poškodit některý ze zájmů chráněných stanovenými výjimkami, a zejména s ohledem na možnost částečného zpřístupnění. Po přezkoumání svého rozhodnutí se Rada rozhodla zpřístupnit body 1 až 10 dokumentu 7184/01 a úvod a body 1 a 2 dokumentu 7594/00.

Co se týče zbývajících částí dokumentu, potvrdila Rada opět své odmítnutí, které bylo obsaženo v její odpovědi na stěžovatelovu potvrzující žádost.

Stanovisko Rady bylo zasláno stěžovateli spolu s výzvou, aby předložil své připomínky, pokud si tak přeje učinit. Žádné připomínky nebyly doručeny.

NÁVRH DOPORUČENÍ

Rozhodnutím ze dne 27. března 2003 předal veřejný ochránce práv Radě návrh doporučení, který se týkal třetího obvinění stěžovatele. Podstatou návrhu, který byl podán podle čl. 3 odst. 6 Statutu veřejného ochránce práv, bylo toto:

¹¹⁰ Případ T-311/00, British American Tobacco v. Commission, rozsudek ze dne 25. června 2002, odstavec 35, a případ T-123/99, JT's Corporation v. Commission [2000] ECR II-3269, odstavec 58.

1 Stěžovatel tvrdí, že Rada nesprávně odmítla zpřístupnit stanoviska právního oddělení Rady. Prohlašuje, že Rada odmítla ze zásady zpřístupnit právní stanoviska, zatímco předpisy vyžadují individuální posouzení každé žádosti.

2 Rada argumentuje tím, že podle čl. 4 odst. 2 nařízení 1049/2001 musí poradenství poskytované právním oddělením Rady zůstat utajeno, pokud instituce neshledá, že existuje převažující veřejný zájem na jeho zveřejnění. V odpovědi na stěžovatelovu žádost i na jeho potvrzující žádost Rada shledala, že výjimka platí pro celý obsah těchto třech právních stanovisek: dokumenty 7594/00, 7484/01 a 8002/01. Ve stanovisku k této stížnosti Rada prohlásila, že její základní postoj nevyklučuje individuální zkoumání každého dokumentu a že se po přezkoumání záležitosti rozhodla poskytnout částečný přístup k dokumentům 7594/00 a 7184/01.

3 Veřejný ochránce práv shledal, že odmítnutí přístupu veřejnosti k dokumentu 7594/00 je ještě předmětem další stížnosti na Radu, která mu byla předložena: 1542/2000/(PB)(SM)IJ. V tomto případě předal veřejný ochránce práv Radě doporučení, po němž 12. prosince 2002 následovala zvláštní zpráva Evropskému parlamentu. Evropský parlament své stanovisko k této zvláštní zprávě dosud nevyjádřil. Za těchto okolností veřejný ochránce práv shledává, že není v rámci této stížnosti důvod pokračovat v šetření. Veřejný ochránce práv však bude Evropský parlament informovat o tom, že se Rada rozhodla stěžovateli v tomto případě částečně zpřístupnit dokument 7594/00.

4 Co se týče zbývajících dvou dokumentů, připomíná veřejný ochránce práv, že výše uvedený návrh doporučení a zvláštní zpráva vycházejí z názoru, že by měly být rozlišeny různé druhy právních stanovisek. Stanoviska vyjádřená v kontextu možného budoucího soudního procesu jsou obdobou sdělení mezi právníkem a jeho klientem. Neměla by se na ně tedy za běžných okolností vztahovat povinnost zpřístupnění, jak je stanoveno v čl. 4 odst. 2 nařízení 1049/2001. Oproti tomu návrhy legislativy by měly být běžně veřejnosti k dispozici, když je legislativní proces dokončen. Neměly by být povinně zpřístupňovány pouze tehdy, pokud může orgán prokázat v souladu s čl. 4 odst. 3 nařízení 1049/2001, že by jejich zveřejnění vážně ohrozilo jeho rozhodovací proces a že neexistuje převažující veřejný zájem.

5 Pokud je výše uvedené rozlišení uplatňováno na tento případ, zdá se, že dokumenty 7184/01 a 8002/01 jsou stanovisky k legislativním návrhům a že dotýčný legislativní proces byl dokončen. Veřejný ochránce práv proto předložil návrh doporučení podobný tomu, který učinil v případě 1542/2000/(PB)(SM)IJH, že by Rada měla znovu zvážit stěžovatelovu žádost o přístup k dokumentům 7184/01 a 8002/01, pokud neplatí jedna nebo více výjimek podle čl. 4 odst. 2 druhé odrážky nařízení 1049/2001.

Podrobné stanovisko Rady

Ve svém podrobném stanovisku sdělila Rada veřejnému ochránci práv, že otázka, zda a za jakých podmínek platí pro stanoviska právního oddělení Rady související s návrhy legislativních aktů výjimky stanovené nařízením 1049/2001, je v současné době předmětem řízení Soudu prvního stupně (případ T-84/03, Maurizio Turco vs. Rada). Rada se proto zdržela komentáře k obsahu návrhu doporučení.

Podrobné stanovisko Rady bylo zasláno stěžovateli spolu s výzvou, aby předložil své připomínky, pokud si tak přeje učinit. Žádné připomínky nebyly doručeny.

ROZHODNUTÍ

1 Seznam výborů a pracovních skupin

1.1 Stěžovatel se domnívá, že je v rozporu se zásadami dobré správy, že Rada nevytvořila seznam všech výborů a pracovních skupin v evropských orgánech a institucích, jejichž činnosti se účastní zástupci Rady a členských států. Seznam by měl obsahovat jména členů těchto výborů a pracovních skupin.

1.2 Podle Rady není potřeba vést seznamy výborů a pracovních skupin, které nemají s její činností nic společného. Rada si vede evidenci svých vlastních přípravných orgánů, což vyhovuje jejím administrativním potřebám. Tato evidence poskytuje veřejnosti úplný přehled všech výborů a pracovních skupin, které se podílejí na přípravě činnosti Rady, a spolu s veřejným rejstříkem dokumentů umožňuje občanům předkládat konkrétní žádosti o dokumenty. Co se týče uvádění jmen delegátů, Rada namítá, že vedení úplných a aktuálních seznamů by bylo velice náročné, jelikož se složení pracovních skupin často mění. Takové seznamy nejsou nutné pro vnitřní potřeby generálního sekretariátu, a neprokázal se ani významný zájem veřejnosti o informace.

1.3 Veřejný ochránce práv připomíná obecnou zásadu dobré správy, že občané by měli mít k dispozici informace, které požadují¹¹¹. Veřejný ochránce práv poznamenává, že Rada poskytuje část informací, které stěžovatel požaduje, formou veřejně dostupného seznamu svých vlastních přípravných orgánů. Veřejný ochránce práv považuje vysvětlení Rady, proč nevede evidenci požadovanou stěžovatelem, za rozumné. Veřejný ochránce práv proto neshledává ohledně tohoto aspektu stížnosti nesprávný úřední postup.

2 Seznam příjemců náhrad

2.1 Stěžovatel se domnívá, že je v rozporu se zásadami dobré správy, že Rada nevytvořila seznam těch osob, kterým byly v roce 2000 Radou nebo členskými státy proplaceny cestovní výlohy a/nebo diety v souvislosti s účastí na zasedáních a schůzích v evropských institucích.

2.2 Rada tvrdí, že delegátům denní příspěvky nevyplácí a že žádná evidence příjemců takových příspěvků neexistuje. Rada prohlašuje, že finanční zájmy Společenství jsou odpovídajícím způsobem zabezpečeny stávajícími předpisy a kontrolními orgány a že tudíž není nutné v zájmu dobré správy vést evidenci, kterou stěžovatel požaduje.

2.3 Veřejný ochránce práv poznamenává, že stížnost odkazuje na cestovní výlohy a diety vyplácené buď Radou, nebo členskými státy. Pokud jde o cestovní výlohy a diety vyplácené členskými státy, není si veřejný ochránce práv vědom žádného předpisu nebo zásady, které by vyžadovaly, aby Rada vedla evidenci příjemců takových příspěvků.

2.4 Co se týče cestovného, které je vypláceno Radou, shledává veřejný ochránce práv, že Rada popírá existenci evidence jeho příjemců. Veřejný ochránce práv vyjadřuje své přesvědčení, že zavedení takové evidence dostupné veřejnosti by občanům umožnilo skutečně a účinně sledovat výkon pravomocí svěřených orgánům Společenství, a tím také zvýšit důvěru ve veřejnou správu. Veřejný ochránce práv si však není vědom žádného předpisu nebo zásady, které by k tomu Radu zavazovaly a které by mohly odůvodnit tvrzení, že nevedení evidence je nesprávným úředním postupem. Veřejný ochránce práv proto neshledává ohledně tohoto aspektu stížnosti žádné správní pochybení.

3 Přístup k právním stanoviskům

3.1 Stěžovatel tvrdí, že to odmítnutí Rady zpřístupnit stanoviska právního oddělení Rady bylo nesprávné.

3.2 Z důvodů vysvětlených výše vypracoval veřejný ochránce práv návrh doporučení, že by Rada měla znovu zvážit stěžovatelovu žádost a zpřístupnit dokumenty 7184/01 a 8002/01, pokud neplatí jedna nebo více dalších výjimek kromě výjimky podle čl. 4 odst. 2 druhé odrážky nařízení 1049/2001.

3.3 Rada se zdržela komentáře k obsahu návrhu doporučení veřejného ochránce práv, protože jeden z nevyřešených případů u Soudu prvního stupně (případ T-84/03, Maurizio Turco vs. Rada) se

¹¹¹ Viz článek 22 Evropského kodexu řádné správní praxe, který je k dispozici na webových stránkách veřejného ochránce práv: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>.

také týká výkladu nařízení 1049/2001. Veřejný ochránce práv musí proto zvážit, zda o tom předloží zvláštní zprávu Evropskému parlamentu.

Veřejný ochránce práv připomíná, že Evropský parlament již byl o jeho názoru na dotyčné záležitosti informován zvláštní zprávou o případu 1542/2000/(PB)(SM)IJH předloženou dne 12. prosince 2002. Veřejný ochránce práv bere na vědomí, že se Petiční výbor Evropského parlamentu s ohledem na soudní řízení v případě T-84/03 rozhodl zprávu o zvláštní zprávě nevypracovat.

Na základě těchto skutečností veřejný ochránce shledává, že by nebylo vhodné vypracovat další zvláštní zprávu a že další šetření ohledně tohoto případu není opodstatněné.

4 Závěr

Na základě šetření veřejného ochránce práv ve věci této stížnosti se zdá, že pokud jde o první dvě tvrzení stěžovatele, Rada se nesprávného úředního postupu nedopustila, a další šetření ve věci třetího tvrzení se nejeví jako opodstatněné. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

Poznámka: Stížnost 1542/2000/(PB)(SM)IJH

Jak je uvedeno ve výše uvedeném shrnutí, dne 12. prosince 2002 předložil veřejný ochránce práv zvláštní zprávu Evropskému parlamentu o stížnosti 1542/2000/(PB)(SM)IJH, která se také týkala odmítnutí Rady zpřístupnit stanoviska svého právního oddělení.

Dne 10. června 2003 informoval veřejný ochránce práv Petiční výbor Evropského parlamentu o zahájení řízení u Soudu prvního stupně (případ T-84/03, Maurizio Turco vs. Rada), které se týkalo záležitosti téže právní podstaty jako zvláštní zpráva: to znamená správného výkladu nařízení 1049/2001 ve vztahu k stanoviskům právního oddělení k legislativním návrhům.

Na základě této informace Petiční výbor rozhodl nevypracovat zprávu o zvláštní zprávě veřejného ochránce práv.

Statut veřejného ochránce práv stanoví předložení zprávy Evropskému parlamentu jako konečný krok při šetření veřejného ochránce práv. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.7 ŠETŘENÍ PROVÁDĚNÁ VEŘEJNÝM OCHRÁNCEM PRÁV Z VLASTNÍHO PODNĚTU

OPRAVNÁ OPATŘENÍ PŘI VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍCH

Rozhodnutí po šetření z vlastního podnětu OI/2/2002/IJH týkající se Evropské komise

DŮVODY K PROVEDENÍ ŠETŘENÍ

V průběhu řešení stížnosti, kterou podal neúspěšný účastník výběrového řízení pořádaného Komisí¹¹², byl veřejný ochránce práv znepokojen tím, že by dostupné opravné prostředky nemusely být adekvátní.

¹¹² 1351/2001/(ME)MF, uzavřená rozhodnutím ze dne 17. února 2003.

Při zahájení šetření z vlastního podnětu veřejný ochránce poznamenal, že podle rozhodnutí Soudního dvora v případě Alcatel:

... musí členské státy zajistit, aby u rozhodnutí smluvního orgánu o tom, se kterým účastníkem bude smlouva uzavřena, bylo vždy před uzavřením příslušné smlouvy možno provést přezkumné řízení, v němž mohou účastníci rozhodnutí zrušit, pokud jsou splněny příslušné podmínky, bez ohledu na možnost získat náhradu škody, pokud již byla smlouva uzavřena.¹¹³

Veřejný ochránce práv také poznamenal, že článek 56 finančního nařízení (následně nahrazen) stanoví:

Při zadávání veřejných zakázek, jejichž částky se rovnají hodnotám stanoveným ve směrnici Rady o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky nebo služby anebo je přesahují, musí každý orgán splnit tytéž povinnosti, jaké z těchto směrnic vyplývají pro subjekty v členských státech.

Prováděcí pravidla přijatá postupem podle článku 139 k tomu obsahují příslušná ustanovení.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti se veřejný ochránce práv obává, že pokud by Komise nedala účastníkům výběrového řízení k dispozici takové přezkumné řízení, jaké se předpokládá v rozsudku ve věci Alcatel, mohlo by se jednat o případ nesprávného úředního postupu. Veřejný ochránce práv proto požádal Komisi, aby jej informovala o tom, zda je přezkumné řízení možné, a pokud nikoli, zda je připravena takové řízení urychleně zavést.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Stanovisko Komise lze shrnout takto:

Vzhledem k rozsudku v případě Alcatel Komise souhlasí s tím, že před podpisem smlouvy budou muset pověřující úředníci informovat bez prodlení všechny účastníky výběrového řízení a kandidáty o výsledku řízení o veřejné zakázce, jak je stanoveno v článku 56 platného finančního nařízení a v článku 105 nového finančního nařízení. Komise dále poskytne dostatečnou časovou rezervu před podpisem smlouvy, aby bylo účastníkům nabídkového řízení umožněno vyžádat si důvody rozhodnutí, a případně podat proti výsledku řízení odvolání.

Komise bude věnovat zvláštní pozornost praktickým a organizačním aspektům tohoto řízení, aby zajistila správné načasování svých aktivit s ohledem na velký počet (několik stovek) veřejných nákupů, které Komise každý rok provede, a na časovou náročnost veřejných výběrových řízení. Vzhledem k těmto skutečnostem má Komise v úmyslu vypracovat praktická opatření, aby řízení mohlo být zavedeno od počátku roku 2003 a zohledněno při plánování nových výběrových řízení na veřejné zakázky.

Žádost veřejného ochránce práv o další informace

Veřejný ochránce práv uvítal pozitivní reakci Komise na šetření prováděné z vlastního podnětu a požádal ji, aby poskytla podrobnosti o praktických opatřeních a o řízeních, o kterých se ve svém stanovisku zmínila.

Veřejný ochránce práv také vyzval Komisi, aby uvedla, zda má v úmyslu umožnit účastníkům výběrových řízení využít mimosoudní opravné prostředky, které by na základě své volby mohli využít jako alternativu k soudnímu řízení.

¹¹³

Případ C-81/98, Alcatel Austria v Bundesministerium für Wissenschaft und Verkehr, [1999] ECR I- 7671, odstavec 43.

Odpověď Komise

Po zaslání pozdržujících odpovědí dne 1. a 14. dubna 2003 zaslala Komise dne 3. července 2003 tento další komentář:

Komise přijala sdělení¹¹⁴ zavádějící postup, kterým mají být všichni uchazeči a kandidáti informováni o výsledku řízení o zadávání veřejných zakázek podle článku 105 nového finančního nařízení¹¹⁵. Toto sdělení zajišťuje rozumnou časovou rezervu před podpisem smlouvy, což účastníkům výběrových řízení umožňuje vyžádat si podrobné důvody pro rozhodnutí o zadání veřejné zakázky a požádat o soudní opravné opatření proti takovému rozhodnutí bude-li to nutné. (Komise přiložila kopii sdělení ke svému stanovisku).

Komise nepovažuje za nezbytné poskytnout účastníkům výběrových řízení mimosoudní opravné prostředky z těchto důvodů:

- řízení zavedené sdělením Komise umožní účastníkům veřejných výběrových řízení požadovat účinné soudní opravné opatření proti rozhodnutí zadávajícího orgánu,
- s ohledem na malý počet stížností, které byly dosud soudu podány, se jeví mimosoudní opravné opatření jako neopodstatněné,
- nejsou k dispozici lidské a materiální zdroje potřebné pro plnění úkolů souvisejících s mimosoudními opravnými opatřeními, která mohou v budoucnosti nabýt interinstitucionálních rozměrů.

ROZHODNUTÍ

1 Přezkumné řízení pro účastníky výběrových řízení

1.1 Veřejný ochránce práv se obává, že v případě, že Komise neposkytne účastníkům svých veřejných výběrových řízení takové přezkumné řízení, jaké se předpokládá v rozsudku Alcatel¹¹⁶, může se jednat o nesprávný úřední postup. Veřejný ochránce práv proto zahájil šetření z vlastního podnětu a požádal Komisi, aby jej informovala o tom, zda existuje přezkumné řízení, a pokud tomu tak není, zda je připravena takové řízení urychleně zavést.

1.2 Komise souhlasila, že ve světle výše uvedeného rozsudku by měla poskytnout rozumnou časovou rezervu před podpisem smlouvy, aby tak umožnila účastníkům nabídkového řízení vyžádat si důvody rozhodnutí o zadání zakázky, a případně toto rozhodnutí soudně zpochybnit. Komise oznámila svůj záměr vypracovat konkrétní opatření, která by umožnila zavést tento postup od začátku roku 2003.

1.3 Veřejný ochránce práv uvítal pozitivní reakci Komise a požádal o podrobnosti ohledně praktických opatření a postupů. Rovněž vyzval Komisi, aby sdělila, zda má v úmyslu poskytnout účastníkům výběrových řízení mimosoudní opravné prostředky, které by na základě své volby mohli využít jako alternativu k soudnímu řízení.

Odpověď Komise je analyzována v následujících oddílech rozhodnutí.

¹¹⁴ Sdělení Komise. COM(2003)395 v konečném znění (3.7.2003). Postup informování uchazečů a účastníků výběrových řízení po zadání zakázky a před podpisem vlastní smlouvy v případě veřejných zakázek zadávaných Komisí podle článku 105 finančního nařízení.

¹¹⁵ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, Úř. věst. L 248 ze dne 16. září 2002, s.1.

¹¹⁶ Případ C-81/98, Alcatel Austria v Bundesministerium für Wissenschaft und Verkehr, [1999] ECR I- 7671.

2 Sdělení Komise ze dne 3. července 2003

2.1 Komise informovala veřejného ochránce práv, že dne 3. července 2003 přijala sdělení¹¹⁷ reagující na jeho šetření z vlastního podnětu.

Veřejný ochránce práv pečlivě prozkoumal sdělení Komise zavádějící postup pro urychlené poskytování informací neúspěšným účastníkům výběrových řízení a uchazečům, aby měli možnost zahájit soudní řízení, které zpochybní rozhodnutí o zadání zakázky předtím, než je uzavřena smlouva. Řízení platí pro nabídky zadávané podle článku 105 finančního nařízení¹¹⁸.

2.2 Veřejný ochránce práv shrnuje hlavní prvky řízení takto:

Okamžitě po rozhodnutí o výběru nabídky a nejpozději v průběhu následujícího týdne bude zadávající orgán informovat současně všechny neúspěšné účastníky výběrových řízení a uchazeče poštou, faxem nebo elektronickou poštou, že jejich nabídka či žádost nebyla přijata. Každý účastník nabídkového řízení či uchazeč bude informován individuálně a v každém případě budou uvedeny důvody, proč jeho nabídka či přihláška nebyla přijata; to lze provést například zhuštěným, ale výstižným shrnutím rozhodnutí o zadání zakázky.

Zadávající orgán bude také informovat neúspěšné účastníky výběrových řízení či kandidáty o tom, že neuzavře smlouvu s úspěšným uchazečem, dokud neuplyne lhůta dvou kalendářních týdnů ode dne, kdy jim bylo odesláno oznámení o výsledku výběrového řízení. Bude jim také sděleno, že doplňující informace o důvodech zamítnutí jejich nabídky či přihlášky lze získat na základě písemné žádosti zasláné poštou, faxem nebo elektronickou poštou. Informace všem uchazečům, kteří předložili přijatelné nabídky, bude obsahovat charakteristiku a relativní výhody vybrané nabídky a jméno úspěšného uchazeče výběrových řízení. Bude jim také sděleno, že pokud nebude možné uzavřít smlouvu s úspěšným uchazečem nebo pokud úspěšný uchazeč nabídkového řízení vezme svou nabídku zpět, může zadávající orgán přezkoumat své rozhodnutí a zadat zakázku jinému uchazeči, řízení uzavřít nebo se rozhodnout zakázku nezadat.

Zadávající orgán bude také informovat úspěšného účastníka výběrového řízení o oznámení, které bylo zasláno neúspěšným kandidátům či účastníkům, a sdělí mu také, že smlouva nemůže být uzavřena dříve než dva kalendářní týdny po datu odeslání oznámení o výsledcích výběrového řízení. Bude zdůrazněno, že zadávající orgán může:

- zrušit zakázku nebo odvolat výběrové řízení ještě před uzavřením smlouvy, aniž by měli kandidáti nebo účastníci výběrového řízení nárok na odškodnění,

- pozastavit podpis smlouvy za účelem doplňujícího zkoumání, pokud je to odůvodněno požadavky nebo vyjádřeními neúspěšných účastníků předloženými v průběhu dvou kalendářních týdnů zmíněných výše nebo na základě jiných relevantních informací získaných během tohoto období.

2.3 Veřejný ochránce práv je toho názoru, že postup popsany ve sdělení Komise poskytuje neúspěšným účastníkům výběrového řízení a uchazečům příležitost zahájit soudní řízení, které zpochybní rozhodnutí o výběru nabídky, a dosáhnout zrušení tohoto rozhodnutí dříve, než je podepsána příslušná smlouva¹¹⁹. Veřejný ochránce práv shledává, že Komise učinila kroky potřebné

¹¹⁷ Sdělení Komise COM(2003)395 v konečném znění (3.7.03) Postup informování uchazečů a účastníků výběrových řízení po zadání zakázky a před podpisem vlastní smlouvy v případě veřejných zakázek zadávaných Komisí podle článku 105 finančního nařízení.

¹¹⁸ Tento článek uvádí, že směrnice o zadávání veřejných zakázek na poskytování služeb a stavební práce stanoví prahové hodnoty, které určí způsoby zveřejnění, výběr postupu a odpovídající lhůty podle finančního nařízení. Veřejný ochránce práv proto shledává, že řízení zavedené sdělením Komise platí pro všechny vybrané nabídky, které splňují prahové hodnoty uvedených směrnic.

¹¹⁹ Veřejný ochránce práv v této souvislosti poznamenává, že jednací řád Soudu prvního stupně (k dispozici na <<http://www.curia.eu.int>>) poskytuje možnost jak prozatímního opatření, tak urychleného řízení a že tohoto postupu se dovolával účastník výběrového řízení, který později dosáhl zrušení rozhodnutí Komise zamítající jeho nabídku: Případ T-211/02, Tideland Signal Ltd v Commission, [2002] ECR II-3781.

k tomu, aby dala účastníkům svých výběrových řízení k dispozici takové přezkumné řízení, jaké se předpokládá v rozsudku Alcatel, a neshledává tedy ze strany Komise nesprávný úřední postup.

2.4 Veřejný ochránce práv poznamenává, že sdělení Komise výslovně nestanoví, že neúspěšní účastníci výběrových řízení a kandidáti by měli být informováni o možnosti zahájit soudní řízení a zpochybnit tak rozhodnutí o zadání zakázky a dosáhnout jeho zrušení ještě před tím, než bude podepsána příslušná smlouva. Veřejný ochránce práv zdůrazňuje, že podle Kodexu řádného chování zaměstnanců Evropské komise vůči veřejnosti¹²⁰ by měla rozhodnutí tam, kde je to vhodné, odkazovat na možnost zahájit soudní řízení podle článku 230 Smlouvy o ES. Veřejný ochránce práv zastává názor, že poskytovat takové informace neúspěšným uchazečům či kandidátům je v souladu se zásadami dobré správy. Další poznámka je proto uvedena níže.

2.5 Veřejný ochránce práv shledává, že právní základ pro nový postup nespadá do působnosti jeho šetření. Veřejný ochránce práv však poznamenává, že Komise odkazuje na čl. 100 odst. 2 a článek 101 finančního nařízení¹²¹ a na článek 149 prováděcích pravidel¹²² jako na právní základ.

3 Možnost dodatečného mimosoudního přezkumného řízení

3.1 Veřejný ochránce práv také vyzval Komisi, aby sdělila, zda má v úmyslu poskytnout možnost mimosoudních opravných prostředků, jež by mohli účastníci výběrových řízení podle svého rozhodnutí využít jako alternativy k soudnímu řízení.

3.2 Komise odpověděla, že nepovažuje za nutné poskytnout účastníkům výběrových řízení možnost mimosoudního opravného opatření, neboť postup stanovený jejím sdělením ze 3. července 2003 účastníkům mimo jiné umožní požadovat účinné soudní opravné opatření proti rozhodnutí zadávajícího orgánu.

3.3 Veřejný ochránce práv uvádí, že příslušný rozsudek Soudního dvora požaduje „řízení, pomocí něhož žadatel může dosáhnout toho, že bude rozhodnutí [o výběru nabídky] zrušeno, pokud budou splněny příslušné podmínky“. Veřejný ochránce práv odkazuje na závěr uvedený v odstavci 2.3 výše, že postup popsany Komisí v jejím sdělení poskytuje neúspěšným účastníkům výběrových řízení a uchazečům možnost zahájit soudní řízení, zpochybnit tak rozhodnutí o zadání zakázky a dosáhnout zrušení tohoto rozhodnutí dříve, než je příslušná smlouva uzavřena. Veřejný ochránce práv zastává názor, že Komise není povinna zavést také mimosoudní opravné opatření, a v jejím rozhodnutí tak neučinit nespátruje nesprávný úřední postup.

3.4 Aby nedošlo k pochybnostem, zdůrazňuje veřejný ochránce práv, že jeho šetření nemá na probíhající řízení pozastavující účinek, ani nemůže zrušit rozhodnutí o udělení zakázky. Stížnost evropskému veřejnému ochránci práv proto není přezkumným řízením toho druhu, jaké se předpokládá v rozsudku věci Alcatel.

4 Závěr

Komise učinila kroky, aby dala účastníkům svých výběrových řízení k dispozici takové přezkumné řízení, jaké se předpokládá v rozsudku Alcatel¹²³. Veřejný ochránce práv proto neshledává nesprávný úřední postup ze strany Komise a šetření prováděné z vlastního podnětu uzavírá.

¹²⁰ Kodex Komise je přiložen k jejímu jednacímú rádu: 2000 Úř. věst. L 308, s. 26. Je také k dispozici na http://www.europa.eu.int/comm/secretariat_general/code/index_en.htm.

¹²¹ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, Úř. věst. L 248 ze dne 16. září 2002, s.1.

¹²² Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, Úř. věst. L 248 ze dne 16. září 2002, s.1.

¹²³ Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, Úř. věst. L 248 ze dne 16. září 2002, s.1.

DALŠÍ POZNÁMKA

Veřejný ochránce práv poznamenává, že sdělení Komise výslovně nestanoví, že neúspěšní účastníci výběrových řízení a kandidáti by měli být informováni o možnosti zahájit soudní řízení, zpochybnit tak rozhodnutí o zadání zakázky a dosáhnout jeho zrušení dříve, než bude příslušná smlouva podepsána. Veřejný ochránce práv zdůrazňuje, že podle Kodexu řádného chování zaměstnanců Evropské komise vůči veřejnosti by měla rozhodnutí tam, kde je to vhodné, odkazovat na možnost zahájit soudní řízení podle článku 230 Smlouvy o ES. Veřejný ochránce práv zastává názor, že poskytovat takové informace neúspěšným uchazečům či kandidátům je v souladu se zásadami dobré správy.

ELEKTRONICKÁ REGISTRACE K VÝBĚROVÉMU ŘÍZENÍ - STÍŽNOST Z PŘÍSTUPJÍCÍ ZEMĚ

Rozhodnutí přijaté na základě šetření z vlastního podnětu OI/4/2003/ADB, které se týká Evropského úřadu pro výběr pracovníků

ŠETŘENÍ

Důvody k šetření

Dne 2. listopadu 2003 se obrátil stěžovatel, občan přistupující země, na veřejného ochránce práv se stížností na okolnosti registrace k veřejnému výběrovému řízení EPSO/A/XX/03, které bylo organizováno Evropským úřadem pro výběr pracovníků (EPSO) za účelem vytvoření rezerv pomocných referentů. Jediným způsobem, jak se zaregistrovat do tohoto výběrového řízení, byl Internet. Datem uzávěrky registrace byl 24. červen 2003 „ve 12.00 bruselského času“. Stěžovatel se údajně pokoušel o elektronickou registraci dne 24. června 2003. Technické problémy na serveru úřadu EPSO mu však zabránily, aby byl zaregistrován. Dne 24. června v 11.34 se proto stěžovatel obrátil na služby úřadu EPSO prostřednictvím elektronické pošty. Podle stěžovatele mu úřad EPSO ve 12.41 odpověděl s tím, že registrace elektronickou poštou nelze přijmout a že má úřad EPSO potíže se svým serverem. Úřad EPSO informoval stěžovatele, že tyto potíže by měly brzo být vyřešeny, a poradil mu, aby „se pokusil znovu před 12.00“.

Stěžovatel nebyl touto odpovědí spokojen a kontaktoval úřad EPSO znovu. Úřad EPSO potvrdil svou předešlou odpověď. V ní zvláště zdůraznil, že uchazeči měli dost času, aby se zaregistrovali, a s ohledem na možné technické obtíže byli výslovně poučeni, aby neodkládali registraci na poslední dny před uzávěrkou. Stěžovatel předal stížnost evropskému veřejnému ochránci práv.

Stěžovatel vyslovil obvinění, že co se týče výběrového řízení EPSO/A/XX/03, úřad EPSO nezajistil všem uchazečům možnost provést povinnou elektronickou registraci do uzávěrky, která byla stanovena v oznámení o výběrovém řízení. Stěžovatel vyjádřil názor, že s ohledem na technický problém, na který narazil, by měl jeho e-mail adresovaný úřadu EPSO být přijat jako registrace.

Smlouva o založení Evropského společenství stanoví, že veřejný ochránce práv může obdržet stížnosti od „kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické osoby s bydlištěm nebo právnické osoby se statutárním sídlem v členském státě.“

Jelikož stěžovatel nespadal do žádné z těchto kategorií, bylo mu sděleno, že veřejný ochránce práv nemá pravomoc se jeho stížností zabývat.

Vzhledem k závažnosti záležitostí, na které stěžovatel upozornil, však veřejný ochránce práv shledal, že by měly být prozkoumány. Rozhodl se proto ve této věci zahájit šetření z vlastního podnětu.

Informace požadované v šetření

Dne 27. října 2003 byl úřad EPSO požádán, aby se vyjádřil k obvinění a k požadavku, jež stížnost obsahovala.

Stanovisko úřadu EPSO

Stanovisko úřadu EPSO ke stížnosti bylo odesláno 4. prosince 2003. Ředitel úřadu EPSO veřejnému ochránci práv sdělil, že případ byl přezkoumán a že stěžovatel byl pozván na testy předběžného výběru plánované na 11. a 12. prosince 2003.

Připomínky stěžovatele

Dne 10. prosince 2003 se úřad veřejného ochránce práv telefonicky spojil se stěžovatelem. Stěžovatel poděkoval veřejnému ochránci práv za jeho úsilí a vyjádřil se, že úřad EPSO vyřešil záležitost k jeho plné spokojenosti.

ROZHODNUTÍ

1 Dne 27. listopadu 2003 zahájil veřejný ochránce práv šetření z vlastního podnětu, týkající se způsobu řešení případů uchazečů, kteří se neúspěšně pokusili zaregistrovat povinným elektronickým registračním postupem k účasti na veřejných výběrových řízení pro občany přistupujících zemí, úřadem EPSO. Dotyčný uchazeč tvrdil, že se mu nepodařilo zaregistrovat se před uzávěrkou kvůli technickým problémům na serveru úřadu EPSO. Účast uchazeče při výběrovém řízení byla zamítnuta, přestože před uzávěrkou informoval úřad EPSO o tom, že není možné provést elektronickou registraci, a požádal, aby místo toho byla přijata registrace elektronickou poštou.

2 Úřad EPSO ve svém stanovisku k šetření z vlastního podnětu veřejného ochránce práv uvedl, že uchazeč byl pozván, aby se účastnil veřejného výběrového řízení.

3 Účastník byl telefonicky kontaktován úřadem veřejného ochránce práv. Potvrdil, že úřad EPSO učinil kroky, které vyřešily záležitost k jeho plné spokojenosti.

4 Veřejný ochránce práv shledává, že úřad EPSO učinil kroky k urovnání záležitosti, a případ proto uzavřel.

3.8 DOTAZ OD REGIONÁLNÍHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

LEGISLATIVA V OBLASTI REHABILITACE OSOB TRPÍCÍCH ROZTROUŠENOU SKLERÓZOU

Rozhodnutí o dotazu Q1/2003/IP

Dne 19. května 2003 adresoval pan F., regionální veřejný ochránce práv pro region Toskánsko v Itálii, evropskému veřejnému ochránci práv dotaz v souladu s postupem, který byl schválen na semináři konaném v září 1996 ve Štrasburku pro národní veřejné ochránce práv a obdobné orgány. Dotaz se týkal žádosti o informaci, kterou regionální veřejný ochránce práv obdržel od profesora B., předsedy Italské národní asociace pro roztroušenou sklerózu. Profesor B. by byl rád informován o existujících právních předpisech Společenství v oblasti rehabilitace osob trpících roztroušenou

sklerózou. Regionální veřejný ochránce práv předal tuto žádost evropskému veřejnému ochránci práv.

Dne 23. července veřejný ochránce práv předal kopii dotazu Komisi a požádal ji, aby ho informovala o existujících právních předpisech Společenství v této oblasti.

Ve své odpovědi Komise konstatovala, že na základě článku 152 Smlouvy je úkolem Evropské unie zajišťovat vysoký stupeň ochrany zdraví tak, že doplňuje politiku členských států a je zaměřena na zlepšování veřejného zdraví předcházením lidským nemocím. Podle čl. 152 odst. 5 však hlavní odpovědnost za zdravotní péči včetně rehabilitace zůstává členským státům. S ohledem na tuto skutečnost žádné právní předpisy Společenství v oblasti rehabilitace osob trpících roztroušenou sklerózou neexistují, a také se nepřipravují.

Veřejný ochránce práv předal odpověď Komise regionálnímu ochránci práv s výzvou, aby se k ní podle svého uvážení vyjádřil. V telefonickém rozhovoru dne 17. října 2003 informoval úřad regionálního veřejného ochránce práv úřad evropského veřejného ochránce práv, že regionální veřejný ochránce práv přijal odpověď Komise a poděkoval evropskému veřejnému ochránci práv za jeho pomoc v této záležitosti. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

Výtah

1 Úvod

2 Stížnosti veřejnému ochránci práv

3 Rozhodnutí po provedeném šetření

4 Vztahy s ostatními institucemi
Evropské Unie

5 Vztahy s veřejnými ochránci práv a
obdobnými orgány

6 Vztahy s veřejností

Přílohy

4.1 EVROPSKÝ PARLAMENT

Dne 27. února se pan Söderman v doprovodu Oliviera Verheecke sešel s poslancem hrabětem Stocktonem, zpravodajem o Výroční zprávě o činnosti evropského veřejného ochránce práv za rok 2002. Mezi probíranými tématy byl postup podle článku 226 ES, postavení veřejných ochránců práv v členských a kandidátských zemích, a také spolupráce veřejného ochránce práv a Petičního výboru.

Dne 3. března navštívil pan Söderman během své návštěvy Stockholmu Informační kancelář Evropského parlamentu a setkal se s jejím vedoucím Christianem Anderssonem.

Dne 24. března předložil pan Söderman Petičnímu výboru v Bruselu výroční zprávu za rok 2002. Ve svém projevu ve výboru veřejný ochránce práv ocenil vstřícnost, kterou všechny instituce projevíly při spolupráci s jeho úřadem. Pan Söderman dále shrnul hlavní přínos pro občany a nastínil oblasti, ve kterých je podle něj třeba vyvíjet další činnost a dosáhnout určitého zlepšení.

Předseda Petičního výboru Evropského parlamentu Vitaliano Gemelli, Jacob Söderman a místopředseda Petičního výboru Roy Perry u příležitosti představení Výroční zprávy za rok 2002 výboru. Brusel, Belgie, 24. březen 2003.

Předseda výboru pan Gemelli a jeho místopředseda pan Perry a také hrabě Stockton, zpravodaj o výroční zprávě o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2002, ocenili práci pana Södermana a úspěchy, kterých jako první evropský veřejný ochránce práv dosáhl.

Dne 25. března uspořádal předseda Evropského parlamentu Pat Cox recepci pro veřejného ochránce práv a zaměstnance jeho úřadu. Smyslem akce bylo upozornit na úspěchy, kterých pan Söderman ve své funkci dosáhl. Recepce se zúčastnilo asi třicet osob včetně předsedů politických skupin a předsedy Petičního výboru a jeho členů. Pan Cox vyzdvihl přínos veřejného ochránce práv pro zlepšení průhlednosti, rozvoj dobrých pracovních vztahů s Petičním výborem Parlamentu a přiblížení Unie jejím občanům.

Dne 25. března uspořádal předseda Petičního výboru Evropského parlamentu pan Gemelli v Bruselu večeri na počest pana Södermana. Mezi členy Petičního výboru, kteří se zúčastnili večere, byli Roy Perry, místopředseda Petičního výboru, a hrabě Stockton, zpravodaj o výroční zprávě veřejného ochránce práv za rok 2002. Pan Söderman se dostavil v doprovodu João Sant'Anny. Všichni přítomní poslanci panu Södermanovi poděkovali za vysoce kvalitní práci, kterou jako první evropský veřejný ochránce práv odvedl.

Předseda Evropského parlamentu Pat Cox a Jacob Söderman na recepci pořádané na oslavu úspěchů, kterých Jacob Söderman ve funkci evropského veřejného ochránce práv dosáhl. Brusel, Belgie, 25. březen 2003.

Dne 2. dubna se pan Diamandouros setkal s generálním tajemníkem Evropského parlamentu Julianem Priestleym. Během rozhovoru pan Priestley vyjádřil ochotu Evropského parlamentu efektivně spolupracovat s evropským veřejným ochráncem práv a podporu přijetí kodexu, který by obsahoval zásady řádné správní praxe, na interinstitucionální úrovni. Setkání se zúčastnil také Constantin Stratigakis, vedoucí kabinetu generálního tajemníka, a Ian Harden, vedoucí právního oddělení veřejného ochránce práv.

Dne 10. června představil pan Diamandouros Petičnímu výboru v Bruselu své priority ve funkci veřejného ochránce práv. Ve svém projevu ve výboru se veřejný ochránce práv pozitivně vyjádřil o výsledcích, kterých dosáhl jeho předchůdce, vyzdvihl přípravy na rozšíření a na změny rozpočtu, které s ním souvisejí a zdůraznil aktivní přístup veřejného ochránce práv k informování občanů o jejich právech a o tom, jak je uplatňovat.

Předseda Petičního výboru Vitaliano Gemelli poděkoval panu Diamandourosovi za jeho prezentaci. Dále dostali slovo tyto poslanci: hrabě Stockton, zpravodaj o výroční zprávě veřejného ochránce práv za rok 2002, Rainer Wieland, Eurig Wyn, Roy Perry a pan Gemelli. Následně výbor jednomyslně schválil zprávu hraběte Stocktoni. Pana Diamandourose doprovázel jeho asistent Nicholas Catephoras a Ian Harden, vedoucí právního oddělení veřejného ochránce práv.

Dne 12. června se Ian Harden zúčastnil veřejného slyšení na téma uplatňování nařízení 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům, které zorganizoval Výbor pro občanské svobody a práva, justici a vnitřní záležitosti Evropského parlamentu. Mezi řečníky byli dále poslankyně Hanja Maij-Weggenová, generální ředitel pro tisk Evropské komise Hans Brunmayr, zástupce generálního tajemníka Evropského parlamentu Harald Romer a poslanec Michael Cashman, zpravodaj výboru.

Dne 8. července navštívil pan Diamandouros několik institucí EU v Lucemburku. Setkal se s vedoucím právního oddělení Evropského parlamentu, kterým je Gregorio Garzon Clariana, a také s výše postavenými úředníky právního oddělení Evropského parlamentu Johannem Schoo a Christianem Pennera. Pan Diamandouros představil své priority ve funkci veřejného ochránce práv a došlo k vzájemné výměně názorů na společná témata, mimo jiné také na dohodu o spolupráci mezi veřejným ochráncem práv a Evropským parlamentem. Pana Diamandourose doprovázel vedoucí právního oddělení veřejného ochránce práv Ian Harden.

Dne 11. července se pan Diamandouros sešel v Informační kanceláři Evropského parlamentu v Dublinu s předsedou Evropského parlamentu Patem Coxem. Hovořili o několika tématech, mimo jiné o chystané mezivládní konferenci.

Po tomto setkání se pan Diamandouros zúčastnil pracovního oběda s Asociací evropských novinářů, který ve svých prostorách zorganizovala Informační kancelář Parlamentu v Dublinu. Setkání předsedal James O'Brien, vedoucí Informační kanceláře Evropského parlamentu. Tohoto pracovního oběda se zúčastnil také vedoucí Zastoupení Evropské komise v Irsku Peter Doyle.

Pana Diamandourose navštívil dne 24. září George Kassimatis, vedoucí Informační kanceláře Evropského parlamentu v Aténách. Hovořili o několika tématech, mimo jiné také o propagaci institutu evropského veřejného ochránce práv v Řecku.

Dne 25. září předložil pan Diamandouros na plenárním zasedání Evropského parlamentu výroční zprávu evropského veřejného ochránce práv za rok 2002. Rozpravu řídil místopředseda Evropského parlamentu Renzo Imbeni. Ve svém projevu ocenil pan DIAMANDOUROS úspěchy, kterých dosáhl jeho předchůdce Jacob Söderman, který byl diskusi také přítomen, při práci ve prospěch občanů, dále poukázal na pokrok, ke kterému došlo ve vyřizování stížností obyvatel a v průběhu šetření a zmínil uskutečněné přípravy na rozšíření Evropské unie. Pan Diamandouros poté nastínil svůj pohled na roli evropského veřejného ochránce práv ve vztahu k návrhu evropské ústavy a poděkoval Evropskému parlamentu za podporu jeho návrhů. Dále dostali slovo: hrabě Stockton, zpravodaj o výroční zprávě veřejného ochránce práv za rok 2002, Loyola de Palaciová, komisařka pro vztahy s evropským veřejným ochráncem práv, Vitaliano Gemelli, předseda Petičního výboru Evropského parlamentu, poslankyně Astrid Thorsová a poslanec Jan Dhaene (viz také část 6.1 níže).

Dne 21. října navštívil pana Diamandourose vedoucí sekretariátu Petičního výboru, který odchází z funkce, a představil mu svého nástupce, kterým je Josephus Coolegem.

4.2 EVROPSKÁ KOMISE

Dne 20. ledna představil pan Söderman výsledky své práce na setkání vedoucích Zastoupení Komise ve členských státech. Setkání se uskutečnilo v Bruselu a vedl ho generální ředitel pro tisk a komunikaci Komise Jonathan Faull. Pana Södermana doprovázel Ben Hagard, referent odpovědný za komunikaci přes Internet, a Rosita Agnewová, referentka pro styk s tiskem. Ben Hagard představil internetové stránky veřejného ochránce práv a Rosita Agnewová nastínila jeho komunikační strategii. Pan Söderman poté odpovídal na dotazy na svou práci a na své zkušenosti jako prvního veřejného ochránce práv Unie.

Dne 2. dubna se pan Diamandouros setkal s kolegiem komisařů. Předseda Evropské komise Romano Prodi přivítal nového veřejného ochránce práv a zdůraznil jak odhodlání Komise prosazovat otevřenost tak důležitost, kterou v tomto ohledu má práce veřejného ochránce práv. Komisařka odpovědná za vztahy s evropským veřejným ochráncem práv Loyola de Palaciová poukázala na význam, který Komise přikládá zjištěním a doporučením veřejného ochránce práv v souvislosti se stížnostmi nebo v rámci řešení obecnějších otázek na základě šetření z vlastního podnětu. Paní de Palaciová také ocenila práci prvního evropského veřejného ochránce práv Jacoba Södermana. Pan Diamandouros poté představil své priority ve funkci evropského veřejného ochránce práv, mezi něž

patří i příprava na rozšíření Unie a informování občanů o jejich právech a o tom, jak je uplatňovat. Součástí následné diskuse byly příspěvky a dotazy komisařů Bolkesteina, Verheugena a komisařek Redingové, Schreyerové a Wallströmové. Na závěr poděkoval pan Diamandouros členům kolegia za projevenou ochotu dále rozvíjet stávající dobrou spolupráci veřejného ochránce práv a Komise.

Dne 23. září navštívil pana Diamandourose v jeho kanceláři ve Štrasburku generální tajemník Komise David O'Sullivan. Hovořili o interinstitucionálních vztazích a pan O'Sullivan požádal pana Diamandourose o prezentaci na připravovaném setkání generálních ředitelů a vedoucích oddělení Komise.

Dne 21. října se pan Diamandouros setkal s Margot Wallströmovou, komisařkou pro životní prostředí, aby si sdělili své postoje. Hlavním tématem rozhovoru byly možnosti obyvatel podávat stížnosti na nedostatky členských států při uplatňování evropských právních předpisů v oblasti životního prostředí, a to především mimosoudní opravná opatření.

Dne 21. října se pan Diamandouros setkal s Horstem Reichenbachem, generálním ředitelem pro personál a administrativu. Pan Reichenbach informoval pana Diamandourose o pokrocích, kterých bylo dosaženo v realizaci plánu Komise na reformu služebního řádu úředníků a ostatních zaměstnanců EU.

Dne 20. listopadu se pan Diamandouros účastnil diskuse s generálními řediteli a vedoucími oddělení Evropské komise v Bruselu, kterou řídil generální tajemník Komise David O'Sullivan. Pan Diamandouros nastínil své priority v práci evropského veřejného ochránce práv: zachování a zvýšení kapacity úřadu veřejného ochránce práv pro pomoc občanům, propagaci principu právního státu, dobré správy a respektování lidských práv a informování všech občanů o tom, jak svá práva uplatňovat. Pan Diamandouros také vyzdvihl určitá témata zvláště významná pro šetření ve věci porušení práva Společenství, smírné řešení a pro právní předpisy EU pro oblast správy. Následovala rozsáhlá debata na tato témata. Po setkání následovala další výměna názorů na zmíněná témata mezi panem Diamandourosem a Enzo Moavero Milanese, zástupcem generálního tajemníka Evropské komise. Pana Diamandourose na tato setkání doprovázel jeho asistent Nicholas Catephores a vedoucí právního oddělení veřejného ochránce práv Ian Harden.

4.3 EVROPSKÝ KONVENT

Evropský konvent vznikl v prosinci 2001 na základě Laekenské deklarace Evropské rady a jeho cílem bylo připravit příští mezivládní konferenci. Úkolem Konventu bylo zvážit klíčové otázky pro budoucí vývoj Evropské unie vyplývající z Laekenské deklarace a najít na ně možné odpovědi.

Konvent sdružuje zástupce vlád a národních parlamentů členských států a kandidátských zemí, Evropského parlamentu a Evropské komise. Jak tomu bylo již v případě předchozího konventu, který vytvořil návrh Charty základních práv Evropské unie, měl evropský veřejný ochránce práv v novém konventu statut pozorovatele.

Pan Söderman se zúčastnil plenárních zasedání Konventu dne 20.–21. ledna, 27.–28. února, 5. března a 17.–18. března.

Dne 23. ledna předal pan Söderman Konventu příspěvek o „fungování institucí“ (CONV 505/03).

Dne 27. února pan Söderman vystoupil na plenárním zasedání Konventu s příspěvkem o průhlednosti, právu na řádnou správu a o nutnosti Evropské unie připojit se k mezinárodním dohodám o ochraně a podpoře lidských práv.

Pan Diamandouros se zúčastnil plenárních zasedání Konventu dne 3.–4. dubna, 24.–25. dubna a 15.–16. května.

Dne 24. dubna vystoupil pan Diamandouros na plenárním zasedání Konventu s příspěvkem na téma „demokratický život Unie“.

Dne 28. dubna předal pan Diamandouros Konventu příspěvek s názvem „Usnesení přijatá národními veřejnými ochránci práv a obdobnými orgány členských států EU na jejich čtvrtém semináři v Aténách ve dnech 7.–8. dubna 2003“ (CONV 699/03) (viz část 6.1).

Konvent ukončil svou práci 10. července 2003. Projevy a návrhy evropského veřejného ochránce práv jsou k dispozici na jeho internetových stránkách a také na internetových stránkách Konventu.

4.4 SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Dne 20. března navštívil pan Söderman předsedu Soudního dvora Evropských společenství, kterým je Gil Carlos Rodríguez Iglesias, aby se s ním rozloučil u příležitosti svého odchodu z funkce evropského veřejného ochránce práv na konci března 2003. Předseda Soudního dvora předal evropskému veřejnému ochránci práv u příležitosti padesátého výročí založení Soudního dvora medaili s jeho jménem. Pan Rodríguez dále konstatoval, že při zřizování úřadu evropského veřejného ochránce práv byla odvedena vynikající práce.

V rámci návštěvy několika institucí EU v Lucemburku dne 8. července se pan Diamandouros setkal s předsedou Soudního dvora Gilem Carlosem Rodríguez Iglesiasem a se soudcem Soudního dvora Vassiliosem Skourisem. Pana Diamandourose doprovázel vedoucí právního oddělení veřejného ochránce práv Ian Harden.

4.5 SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Dne 19. března navštívil pan Söderman předsedu Soudu prvního stupně Bo Vesterdorfa a rozloučil se s ním u příležitosti svého odchodu z funkce prvního evropského veřejného ochránce práv na konci března 2003.

4.6 ÚČETNÍ DVŮR

Dne 19. března navštívil pan Söderman předsedu Účetního dvora Juanem Manuelem Fabra Vallése a rozloučil se s ním u příležitosti svého odchodu z funkce prvního evropského veřejného ochránce práv na konci března 2003.

V rámci své návštěvy několika institucí EU v Lucemburku dne 8. července se pan Diamandouros setkal s předsedou Účetního dvora Juanem Manuelem Fabra Vallésem a Ioannisem Sarmasem, členem Účetního dvora a vyměnili si názory na mnohá témata, mimo jiné také na přípravy na rozšíření Unie. Pana Diamandourose doprovázel vedoucí právního oddělení veřejného ochránce práv Ian Harden.

4.7 EVROPSKÁ INVESTIČNÍ BANKA

Dne 8. července se pan Diamandouros v rámci své návštěvy několika institucí EU v Lucemburku setkal s prezidentem Evropské investiční banky Philippem Maystadtem, který žádal o informaci, zda se veřejný ochránce práv může zabývat stížnostmi, které se týkají aktivit banky mimo Evropskou unii. Pan Maystadt informoval veřejného ochránce práv o záležitostech, ke kterým se Evropský parlament vyjádřil v souvislosti s nemožností řešit stížnosti, jsou-li předloženy osobami, které nepobývají v Evropské unii ani nejsou jejími občany. Veřejný ochránce práv objasnil svou pravomoc zahájit šetření z vlastního podnětu, které již v jednom takovém případě využil. Objasnil také pravomoci Petičního výboru Evropského parlamentu. Pana Diamandourose doprovázel vedoucí právního oddělení veřejného ochránce práv Ian Harden.

4.8 ÚŘAD PRO ÚŘEDNÍ TISKY EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Dne 22. října se evropský veřejný ochránce práv setkal s generálním ředitelem Úřadu pro úřední tisky Evropských společenství Thomasem Cranfieldem a podepsal rámcovou dohodu o vztazích Úřadu pro úřední tisky a veřejného ochránce práv. Dohoda obsahuje zvláštní ustanovení o kontrole kvality, autorských právech, lhůtách a o hodnocení. Pan Diamandouros a pan Cranfield se shodli na tom, že další spolupráce obou úřadů hraje velkou roli při zlepšování služeb občanům. Pana Cranfielda doprovázel Serge Brack, vedoucí oddělení na Úřadu pro úřední tisky. Slavnostního podpisu dohody se zúčastnili také Joao Sant'Anna, Ben Hagard, Murielle Richardsonová, Nicholas Catephores a Rosita Agnewová.

© Evropský parlament

P. Nikiforos Diamandouros a generální ředitel Úřadu pro úřední tisky Evropských společenství Thomas Cranfield při podpisu rámcové dohody o poskytování služeb. Štrasburk, Francie, 22. říjen 2003.

Výtah

1 Úvod

2 Stížnosti veřejnému ochránci práv

3 Rozhodnutí po provedeném šetření

4 Vztahy s ostatními institucemi
Evropské Unie

5 Vztahy s veřejnými ochránci práv a
obdobnými orgány

6 Vztahy s veřejností

Přílohy

5.1 VZTAHY S NÁRODNÍMI, OBLASTNÍMI A MÍSTNÍMI VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV V EU

ŠVÉDSKO

Dne 3. března v rámci své návštěvy Stockholmu zavítal Jacob Söderman do úřadu švédského veřejného ochránce práv a uspořádal zde pro její pracovníky prezentaci za přítomnosti švédských veřejných ochránců práv, Claese Eklundha, Kerstin Andréové, Jana Pennlöva a Nils-Olofa Berggrena. Tuto akci koordinovala styčná pracovnice Marianne von der Eschová. Evropského veřejného ochránce práv doprovázel asistent Juan Mallea.

ČTVRTÝ SEMINÁŘ NÁRODNÍCH VEŘEJNÝCH OCHRÁNCŮ PRÁV A OBDOBNÝCH ORGÁNŮ EU V ATÉNÁCH V ŘECKU

Čtvrtý seminář národních veřejných ochránců práv a obdobných orgánů EU nazvaný „Veřejní ochránci práv a ochrana práv v Evropské unii“, který pořádali společně evropský veřejný ochránce práv a řecký národní veřejný ochránce práv, se konal v Aténách ve dnech 7. a 8. dubna (viz oddíl 6.1).

© Řecký veřejný ochránce práv

VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A OBDOBNÝMI ORGÁNY

Účastníci Čtvrtého semináře národních veřejných ochránců práv a obdobných orgánů ze zemí EU. Atény, Řecko, 7. duben 2003.

Ve dnech 30. a 31. října navštívil Yorgos Kaminis, řecký veřejný ochránce práv, P. Nikiforose Diamandourouse ve Štrasburku a zúčastnil se několika setkání s pracovníky úřadu evropského veřejného ochránce práv. Setkání se zabývala postupy vyřizování stížností a dotazů občanů, vztahy s tiskem a komunikací v rámci úřadu evropského veřejného ochránce práv. Yorgose Kaminise doprovázeli dva z jeho zástupců, Kalliopi Spanouová a Andreas Takis.

ČTVRTÉ SETKÁNÍ REGIONÁLNÍCH VEŘEJNÝCH OCHRÁNCŮ PRÁV ZE ZEMÍ EVROPSKÉ UNIE VE VALENCII VE ŠPANĚLSKU

Od 9. do 11. dubna se ve Valencii konalo pod záštitou Síndic de Greuges de Valencia (regionální veřejný ochránce práv) čtvrté setkání regionálních veřejných ochránců práv ze zemí EU. Předchozí setkání se konala v Barceloně (1997), Florencii (1999) a v Bruselu (2001).

Na setkání bylo přítomno více než 80 účastníků včetně regionálních veřejných ochránců práv a členů petičních výborů z Belgie, Itálie, Německa, Rakouska, Spojeného království a Španělska.

Zahajovací projev přednesla Miró Pérezová, předsedkyně regionálního parlamentu ve Valencii. Bernardo del Rosal, regionální veřejný ochránce práv ve Valencii, ve svém úvodním projevu hovořil o cestě k rozšířené Evropě a zdůraznil potřebu užší spolupráce regionálních veřejných ochránců práv ze zemí EU. João Sant'Anna poděkoval jménem evropského veřejného ochránce práv P. Nikiforose Diamandourse všem regionálním veřejným ochráncům práv a zástupcům petičních výborů za to, že pomohli toto plodné setkání znovu uskutečnit.

© Veřejný ochránce práv Valencie

Účastníci Čtvrtého setkání regionálních veřejných ochránců práv a obdobných orgánů ze zemí EU. Valencie, Španělsko, 10. duben 2003.

Ve dnech 10. a 11. dubna se účastníci setkání na pracovních zasedáních zabývali (i) budoucností Evropy, (ii) přistěhovalectvím a azylem, (iii) ochranou životního prostředí a (iv) přístupem k dokumentům souvisejícím s životním prostředím.

João Sant'Anna se spolu s Barem Céndonem, profesorem ústavního práva z Valencijské univerzity, a Antónem Canellasem, katalánským veřejným ochráncem práv, zúčastnili diskuse na téma „budoucnost Evropy“. Pan Martínez Aragón se zúčastnil diskuse na téma „ochrana životního prostředí v EU a role regionálních veřejných ochránců práv“ spolu s Miguelem Angelem Lanes Climentem, právním poradcem pro otázky z oblasti životního prostředí z úřadu valencijského veřejného ochránce práv, a Mariíí Graziíí Vacchinovou, veřejnou ochránkyní práv z regionu Val d'Aosta v Itálii.

FRANCIE

Paříž

Dne 14. května se P. Nikiforos Diamandouros setkal s Bernardem Stasim, francouzským veřejným ochráncem práv, a zúčastnil se společné tiskové konference pořádané u příležitosti představení výroční zprávy Médiateur de la République za rok 2002.

Štrasburk

Dne 2. září se P. Nikiforos Diamandouros na pozvání Bernarda Stasiho, francouzského veřejného ochránce práv, zúčastnil setkání skupiny veřejných ochránců práv z oblasti „Grande Région“ (přeshraniční spolupráce mezi některými sousedícími regiony Francie, Německa, Belgie a Lucemburskem). Setkání pořádal prefekt regionu Bas-Rhin na prefektuře ve Štrasburku.

ITÁLIE

V rámci své návštěvy ve Florencii ve dnech 12. až 16. června se evropský veřejný ochránce práv několikrát setkal s toskánskými regionálními veřejnými ochránci práv, s Romanem Fantappiém, koordinátorem italských regionálních veřejných ochránců práv, a s několika dalšími italskými regionálními a místními veřejnými ochránci práv (viz oddíl 6.2).

IRSKO

Dne 11. července P. Nikiforos Diamandouros v doprovodu Oliviera Verheeckeho a Rosity Agnewové navštívil irskou národní veřejnou ochránkyni práv Emily O'Reillyovou. P. Nikiforos Diamandouros a Emily O'Reillyová spolu hovořili o několika tématech, jako např. o Chartě základních práv, o právech postižených občanů, o odškodněních a náhradách a síti spolupracovníků.

Na večeři pořádané Emily O'Reillyovou se P. Nikiforos Diamandouros dále setkal s Kevinem Murphym, bývalým irským národním veřejným ochráncem práv, s Patem Whelanem, generálním ředitelem úřadu, a s vedoucím vyšetřovatelem Michaelem Brophym. P. Nikiforos Diamandouros vyjádřil Kevinu Murphymu poděkování za pomoc, kterou mu poskytl při zřízení úřadu řeckého veřejného ochránce práv.

SETKÁNÍ PŘEDSEDŮ A MÍSTOPŘEDSEDŮ NĚMECKÝCH PETIČNÍCH VÝBORŮ A VEŘEJNÝCH OCHRÁNCŮ PRÁV Z NĚMECKA A NĚMECKY MLUVÍCÍCH ZEMÍ V KIELU

Ve dnech 14. a 15. září se evropský veřejný ochránce práv zúčastnil pravidelného setkání předsedů a místopředsedů německých petičních výborů a veřejných ochránců práv z Německa a německy mluvících zemí, které se koná každé dva roky. Tentokrát setkání probíhalo v zemském sněmu (Landtag) Šlesvicka-Holštýnska v Kielu. Setkání předsedala Marita Sehnová, předsedkyně Petičního výboru německého parlamentu (Bundestag). P. Nikiforose Diamandourose doprovázeli Benita Bromsová a Ben Hagard.

Setkání se zúčastnili předsedové a místopředsedové všech petičních výborů v Německu (včetně zástupců z Dolního Saska, kde byl výbor zřízen v tomto roce), všichni čtyři regionální veřejní ochránci práv z Německa a veřejní ochránci práv z Rakouska, Itálie (z jižního Tyrolska) a Švýcarska. Setkání se zúčastnili také Margot Kesslerová z Petičního výboru Evropského parlamentu a zástupci Petičního výboru z Lucemburska.

OSMÝ KULATÝ STŮL EVROPSKÝCH VEŘEJNÝCH OCHRÁNCŮ PRÁV V OSLU

Ve dnech 3. a 4. listopadu se evropský veřejný ochránce práv zúčastnil 8. kulatého stolu evropských veřejných ochránců práv, který v Oslu pořádali společně Alvaro Gil-Robles, komisař pro lidská práva Rady Evropy, a norský veřejný ochránce práv Arne Fliflet. Setkání, na němž měla proběhnout

diskuse o záležitostech, které jsou předmětem společného zájmu se zúčastnili veřejní ochránci práv ze zemí, které jsou členy Rady Evropy, a instituce zabývající se ochranou lidských práv. P. Nikiforose Diamandourose doprovázel Ian Harden, vedoucí právního oddělení úřadu evropského veřejného ochránce práv, a José Martínez Aragón, hlavní právní poradce.

© Landtag spolkové země Schleswig-Holstein

Účastníci setkání předsedů a místopřededů německých petičních výborů a veřejných ochránců práv z Německa a německy mluvících zemí. Kiel, Německo, 15. září 2003.

Konferenci formálně zahájili Arne Fliflet a Alvaro Gil-Robles za přítomnosti norského krále Haralda V. P. Nikiforos Diamandouros předsedal první části plenárního zasedání, na které byla představena obecná témata letošního kulatého stolu. K těmto tématům patřily mj. otázky přístupu veřejnosti k oficiálním dokumentům, ochrany menšin, právního statusu zadržovaných osob a pravomocí jednotlivých veřejných ochránců práv a soudů.

Během své návštěvy se P. Nikiforos Diamandouros setkal s Álvarem Gil-Roblesem, komisařem pro lidská práva Rady Evropy. Ve svém rozhovoru se zaměřili na prostředky zintenzivnění spolupráce mezi oběma institucemi v souladu s nedávno vydaným doporučením č. 1615 (2003) Rady Evropy o úřadu veřejného ochránce práv. P. Nikiforos Diamandouros se setkal také s Arne Flifletem, norským veřejným ochráncem práv, a projednal s ním otázky společného zájmu.

DÁNSKO

V rámci oficiální návštěvy Dánska ve dnech 5. až 7. listopadu se P. Nikiforos Diamandouros setkal s dánským parlamentním veřejným ochráncem práv a s pracovníky jeho úřadu (viz oddíl 6.2).

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

V rámci oficiální návštěvy Londýna ve dnech 23. a 24. listopadu se P. Nikiforos Diamandouros setkal s veřejným ochráncem práv pro parlament a zdravotnictví, zástupcem veřejného ochránce práv pro parlament a zdravotnictví, s předsedou a vedoucím komise pro místní správu (Anglie) a veřejným ochráncem práv místní vlády (viz oddíl 6.2).

5.2 SÍŤ SPOLUPRACOVNÍKŮ

V září 1996 vytvořil evropský veřejný ochránce práv síť veřejných ochránců práv a obdobných orgánů v Evropě s cílem podpořit volný tok informací o právních předpisech Společenství a umožnit předávání stížností orgánům, které je mohou nejlépe vyřídit. Tuto síť v současnosti tvoří 90 úřadů v 30 evropských zemích. Její součástí jsou veřejní ochránci práv a obdobné orgány na evropské, národní a regionální úrovni v rámci Evropské unie a veřejní ochránci práv a obdobné orgány na národní úrovni v Norsku, na Islandu a v zemích kandidujících na členství v EU.

Již v roce 1996 jmenoval každý národní veřejný ochránce práv či obdobný orgán v členských státech EU styčného pracovníka, který měl sloužit jako styčný bod s ostatními členy sítě. Na základě usnesení schváleného v dubnu 2003 v Aténách na čtvrtém semináři národních veřejných ochránců práv požádal evropský veřejný ochránce práv v květnu téhož roku národní veřejné ochránce práv v deseti přístupujících zemích, aby jmenovali styčné pracovníky. Všech deset úřadů odpovědělo na žádost evropského veřejného ochránce práv s nadšením.

Síť se plynule vyvinula v efektivní nástroj spolupráce pro veřejné ochránce práv a zaměstnance jejich úřadů. Zkušenosti a osvědčené metody si členové sdělují prostřednictvím pravidelného bulletinu, v elektronickém diskusním fóru a na setkáních.

Bulletin

Evropský veřejný ochránce práv v minulosti pravidelně vydával Liaison Letter, aby členům sítě umožnil výměnu informací. V červenci 2003 podepsal evropský veřejný ochránce práv dohodu s evropským regionem Mezinárodního institutu veřejných ochránců práv (IOI), který zastupoval Herman WUYTS, viceprezident evropského regionu IOI, a na jejím základě byl Liaison Letter sloučen s bulletinem evropského regionu IOI. Nová publikace nazvaná European Ombudsmen - Newsletter se zabývá prací členů sítě evropského veřejného ochránce práv a dalších členů evropské sekce IOI. Bulletin je vydáván v anglické, francouzské, německé, italské a španělské jazykové verzi a je rozeslán do více než 400 úřadů na evropské, národní, regionální i místní úrovni. První číslo bulletinu vyšlo v říjnu 2003 a bylo představeno na výročním setkání hlasujících členů evropského regionu IOI, které se konalo v Nikósii na Kypru.

Internet

Pro usnadnění komunikace mezi členy sítě byla koncem roku uvedena do provozu elektronická verze sítě spolupracovníků pod názvem EUOMB. Síť EUOMB se skládá z webových stránek a internetové konference, na kterých lze interaktivně diskutovat a sdílet dokumenty. Na konferenci má přístup sto osmdesát uživatelů, většinou veřejných ochránců práv a styčných pracovníků.

V listopadu 2001 vznikl nový oddíl konference nazvaný Ombudsman Daily News. Prostřednictvím těchto virtuálních novin jsou členové informováni o činnosti veřejných ochránců práv a obdobných orgánů uvnitř i vně EU. V roce 2003 byl zpravodaj Ombudsman Daily News vydáván každý pracovní den a čtenářům přinesl více než 1 000 článků. Většina členů sítě spolupracovníků v současné době čte Daily News pravidelně a získává tak informace o tom, jak ostatní orgány zapojené do sítě postupují ve věcech, kterými se možná budou sami také zabývat.

Setkání

Každé dva roky se koná setkání, jehož cílem je umožnit členům sítě spolupracovníků intenzivněji diskutovat o své práci. Od roku 1996, kdy byla síť spolupracovníků založena, se konala čtyři setkání (v Bruselu v letech 1997 a 1998 a ve Štrasburku v letech 2000 a 2003).

Čtvrté setkání nazvané „Evropské informace, rady a spravedlnost pro všechny“ se konalo ve dnech 1. a 2. prosince v Evropském parlamentu ve Štrasburku. Cílem tohoto setkání bylo zvýšit povědomí styčných pracovníků o nabídce souvisejících služeb, které existují na úrovni EU, a pomoci tak při vyřizování stížností občanů týkajících se právních předpisů Společenství. Setkání se zúčastnilo dvacet sedm styčných pracovníků včetně deseti nových pracovníků z přístupujících zemí.

Evropský veřejný ochránce práv úvodem setkání přivítal přítomné styčné pracovníky ve Štrasburku a seznámil je se svými plány ohledně sítě spolupracovníků. Po tomto vystoupení následovalo první zasedání nazvané „Kde mohu pro občany získat informace o EU?“. Gisela Gauggel-Robinsonová a Anna Finiová z Evropské komise seznámily přítomné s nabídkou informačních zdrojů dostupných na úrovni EU. Druhé zasedání se zabývalo otázkou „Kdo poskytuje občanům poradenství v oblasti jejich práv v rámci právních předpisů EU?“ a jeho součástí byla přednáška Tonyho Venablese, ředitele Akční služby pro evropské občany. Ian Harden, vedoucí právního oddělení úřadu evropského veřejného ochránce práv, poté nastínil soudní a mimosoudní opravné prostředky v rámci třetího zasedání na téma „Jak se mohou evropská občana domoci v EU spravedlnosti?“. Po každé z těchto přednášek následovala případová studie vypracovaná styčným pracovníkem, která představila problémy, s nimiž se setkávají občané při uplatňování svých práv v rámci práva Společenství. Závěrečnou prezentaci měl v úvodní den setkání Nicholas Leapman z Evropské komise, který přítomným vysvětlil fungování sítě SOLVIT na generálním ředitelství pro vnitřní trh.

Účastníci Čtvrtého setkání styčných úředníků. Štrasburk, Francie, 1. prosinec 2003.

Druhý den setkání se jeho účastníci zaměřili na fungování sítě spolupracovníků a možnosti jejího vylepšení. Po živé a tvořivé diskusi několik styčných pracovníků uvedlo příklady osvědčených metod používaných v jejich úřadech v následujících oblastech: „co nejlepší využití médií“, „problém mnohojazyčnosti“ a „začleňování skupin vyločených ze společnosti“. Tyto inovativní příklady, jak oslovit občany, vzbudily mezi členy sítě velký zájem.

Během setkání se styčným pracovníkům naskytlo mnoho příležitostí hovořit o své práci bilaterálně. Během exkurze, kterou uspořádal evropský veřejný ochránce práv, a během různých večerí a obědů se úředníkům naskytla řada příležitostí pohovořit o své práci neformálně.

5.3 VZTAHY S NÁRODNÍMI VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV V PŘÍSTUPJÍCÍCH STÁTECH

Konference „Veřejný ochránce práv a právo Evropské unie“

Ve dnech 29. a 30. května se evropský veřejný ochránce práv prof. P. Nikiforos Diamandouros zúčastnil konference „Veřejný ochránce práv a právo Evropské unie“, kterou pořádal polský veřejný ochránce práv prof. Andrzej Zoll. Konference se zúčastnili veřejní ochránci práv nebo jejich zástupci ze sedmi přístupujících zemí (České republiky, Estonska, Kypru, Litvy, Maďarska, Malty a Polska) a také z Ázerbajdžánu, Nizozemska a Rumunska. Konference se zúčastnili i zástupci bulharského

Centra pro studium demokracie a turecké Vyšetřovací komise pro lidská práva. Na konferenci byli dále přítomni zástupci úřadu komisaře pro lidská práva Rady Evropy, zástupci úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, zástupci úřadu Rozvojového programu OSN, zástupci úřadu demokratických institucí a lidských práv (ODIHR) Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a zástupci delegace Evropské komise v Polsku. Prof. P. Nikiforose Diamandourose doprovázeli Gerhard Grill a Ben Hagard z úřadu evropského veřejného ochránce práv.

Nizozemský národní veřejný ochránce práv Roel Fernhout, litevská veřejná ochránkyně práv Zita Zamžickiene, členka ázerbajdžánského výboru pro lidská práva Elmira Suleymanova, litevská veřejná ochránkyně práv Rimante Šalaševiciute a P. Nikiforos Diamandouros na konferenci „Veřejný ochránce práv a právo Evropské unie“. Varšava, Polsko, 30. květen 2003.

Konferenci zahájili Dr. Marek Borowski, předseda Sejmu (polského parlamentu) a prof. Longin Pastusiak, předseda polského Senátu. Během prvního sezení konference přednesl prof. ZOLL, polský veřejný ochránce práv, řeč na téma „práva cizinců se zvláštním ohledem na vstup, pobyt, pracovní povolení a azyl“. Po tomto příspěvku následovala prezentace Terezy Šamanové z úřadu českého veřejného ochránce práv na téma „přístup k veřejným informacím jako základní občanské právo - jeho omezení a sporné otázky“. Během třetího sezení přednesl evropský veřejný ochránce práv projev s názvem „Role veřejného ochránce práv při zajišťování právního řádu a ochrany základních práv ve světle práce Konventu na návrhu ústavy Evropské unie“. Na závěr přednesl projev Dr. Jerzy Światkiewicz, zástupce polského veřejného ochránce práv, na téma „rozsah ochrany lidských práv a svobod veřejným ochráncem práv - současnost a budoucnost“.

Setkání s maďarskými parlamentními komisaři

V rámci své oficiální návštěvy Maďarska ve dnech 27. a 28. října se P. Nikiforos Diamandouros setkal se všemi třemi parlamentními komisaři s a pracovníky jejich úřadů (viz oddíl 6.2).

Setkání s maltským veřejným ochráncem práv

Ve dnech 9. až 11. prosince se P. Nikiforos Diamandouros v rámci své informační cesty po členských státech EU a přistupujících státech setkal s Josephem Sammutem, maltským veřejným ochráncem práv, a s pracovníky jeho úřadu (viz oddíl 6.2).

Výtah

1 Úvod

2 Stížnosti veřejnému ochránci práv

3 Rozhodnutí po provedeném šetření

4 Vztahy s ostatními institucemi
Evropské Unie

5 Vztahy s veřejnými ochránci práv a
obdobnými orgány

6 Vztahy s veřejností

Přílohy

6.1 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ UDÁLOSTI ROKU

VOLBY

Dne 15. ledna zvolil Evropský parlament do funkce evropského veřejného ochránce práv prof. P. Nikiforose Diamandourose místo odcházejícího Jacoba Södermana, který tento úřad zastával od roku 1995. Prof. Diamandouros, který až do svého jmenování zastával funkci prvního řeckého veřejného ochránce práv od zřízení tohoto úřadu, se ujal svých nových povinností 1. dubna 2003.

© Evropský parlament

P. Nikiforos Diamandouros v den svého zvolení. Štrasburk, Francie, 15. leden 2003.

SLAVNOSTNÍ PŘÍSAHA

Dne 1. dubna P. Nikiforos Diamandouros nastoupil do funkce evropského veřejného ochránce práv složením slavnostní přísahy na Evropském soudním dvoře. Nového veřejného ochránce práv přivítal předseda Soudního dvora, Gil Carlos Rodríguez Iglesias, a vyjádřil uznání nad jeho dosavadní práci v akademickém prostředí a v oblasti státní správy a ochrany práv.

Ve svém projevu k význačnému publiku zdůraznil P. Nikiforos Diamandouros tři hlavní závazky, které má ve funkci evropského veřejného ochránce práv: splnit očekávání, která vzbudil první evropský veřejný ochránce práv Jacob Söderman, úspěšně vést kancelář evropského veřejného ochránce práv ve významném historickém období rozšíření a oslovit občany a poučit je o jejich právech a uplatňování těchto práv.

**EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV PRONÁŠÍ SLVNOSTNÍ PŘÍSAHU
PŘED EVROPSKÝM SOUDNÍM DVOREM**

P. Nikiforos Diamandouros u Evropského soudního dvora. Lucemburk, 1. duben 2003.

© Soudní dvůr Evropských společenství

Jean-Pierre Puissechet, Gil Carlos Rodríguez Iglesias a Romain Schintgen u příležitosti slavnostní přísahy evropského veřejného ochránce práv před Evropským soudním dvorem. Lucemburk, 1. duben 2003.

Mezi posluchači při této slavnostní příležitosti byli Roy Perry, poslanec EP a místopředseda Petičního výboru Evropského parlamentu, Christos Rozakis, místopředseda Evropského soudu pro lidská práva, Bernard Stasi, francouzský veřejný ochránce práv, Enrique Múgica Herzog, španělský veřejný ochránce práv, Roel Fernhout, nizozemský veřejný ochránce práv, Kerstin Andréová, švédská veřejná ochránkyně práv, Pierre-Yves Monette, belgický federální veřejný ochránce práv a Paavo Nikula, finský kancléř spravedlnosti. Této události se zúčastnili také tito pracovníci úřadu evropského veřejného ochránce práv: Ian Harden, Joao Sant'Anna, Gerhard Grill, Rosita Agnewová a Ben Hagard.

ČTVRTÝ SEMINÁŘ NÁRODNÍCH VEŘEJNÝCH OCHRÁNCŮ PRÁV A OBDOBNÝCH ORGÁNŮ EU

Prof. P. Nikiforos Diamandouros se zúčastnil čtvrtého semináře národních veřejných ochránců práv a obdobných orgánů EU, který se konal v Aténách (Vouliagmeni) ve dnech 7. a 8. dubna. Seminář nazvaný „Veřejní ochránci práv a ochrana práv v Evropské unii“ pořádali společně evropský veřejný ochránce práv a řecký veřejný ochránce práv. Předchozí setkání se konala v Štrasburku (1996), Paříži (1999) a v Bruselu (2001). Semináře se zúčastnili také Ian Harden, Ben Hagard a Olivier Verheecke z úřadu evropského veřejného ochránce práv.

© Řecký veřejný ochránce práv

Předseda Petičního výboru Evropského parlamentu Vitaliano Gemelli, irský národní veřejný ochránce práv Kevin Murphy, řecký národní veřejný ochránce práv profesor Yorgos Kaminis a evropská komisařka pro zaměstnanost a sociální věci Anna Diamantopoulou na Čtvrtém semináři národních veřejných ochránců práv a obdobných orgánů ze zemí EU. Atény, Řecko, 7. duben 2003.

Na slavnostním zahájení semináře promluvil předseda řeckého parlamentu Apostolos Kaklamanis a po něm dále náměstek ministra vnitra, veřejné správy a decentralizace Stavros Benos a předseda Petičního výboru Evropského parlamentu Vitaliano Gemelli.

Dne 7. dubna na ranním zasedání, kterému předsedal nově zvolený řecký veřejný ochránce práv prof. Yorgos Kaminis, přednesla Anna Diamantopoulou, evropská komisařka pro zaměstnanost a sociální věci, projev na téma „sociální práva v EU se zvláštním zřetelem na volný pohyb občanů EU a občanů třetích zemí“. Zpravodajem byl Kevin Murphy, irský národní veřejný ochránce práv.

Costas Simitis, předseda řecké vlády, přednesl projev na oficiálním obědě, který následoval po ranním zasedání. K této příležitosti byla přizvána řecká média.

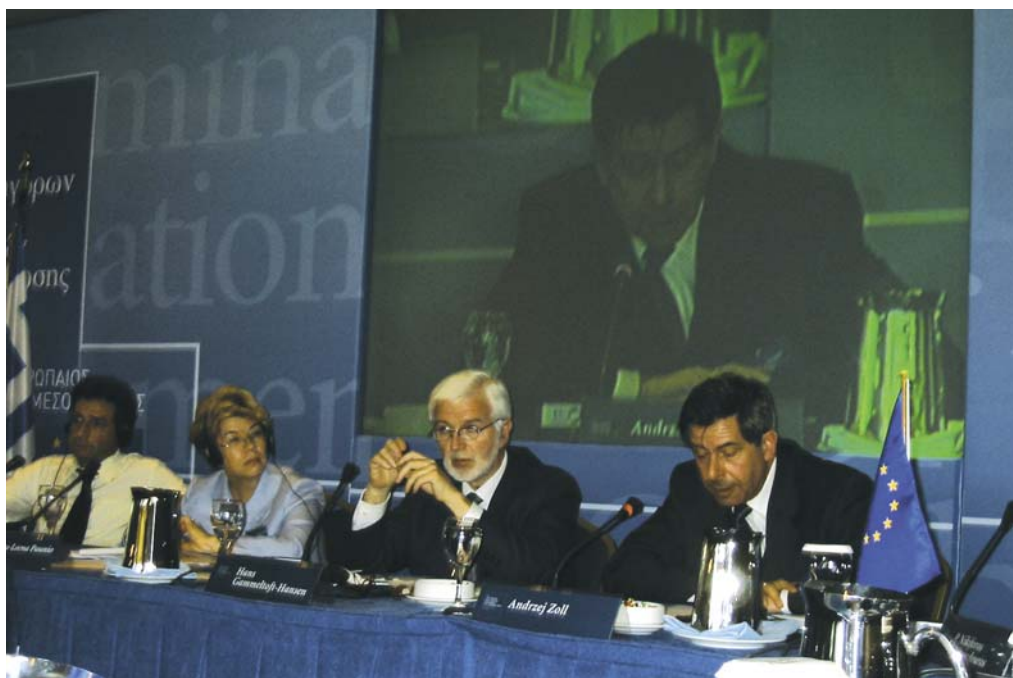
Odpolední zasedání, kterému předsedal Hans Gammeltoft-Hansen, dánský národní veřejný ochránce práv, se zabývalo „právem cizinců se zvláštním zřetelem na vstup, pobyt, pracovní povolení a azyl“. Hlavním řečníkem byl polský národní veřejný ochránce práv profesor Andrej Zoll a zpravodajkou byla finská národní veřejná ochránkyně práv Riitta-Leena Pauniová.

© Řecký veřejný ochránce práv

Řecký předseda vlády Costas Simitis a P. Nikiforos Diamandouros na Čtvrtém semináři národních veřejných ochránců práv a obdobných orgánů ze zemí EU. Atény, Řecko, 7. duben 2003.

Následující den byla diskuse věnována otázce „lidských práv a práv menšin“. Diskusi zahájil francouzský veřejný ochránce práv Bernard Stasi. Hlavní projev přednesl Alvaro Gil-Robles, komisař pro lidská práva Rady Evropy, který hovořil o právech romské menšiny v členských zemích EU a v přistupujících zemích. Po tomto příspěvku následovala dlouhá diskuse. Zpravodajem byl Roel Fernhout, nizozemský národní veřejný ochránce práv.

Řecký národní veřejný ochránce práv Yorgos Kaminis, parlamentní veřejná ochránkyně práv Finska Riitta-Leena Paunio, dánský národní veřejný ochránce práv Hans Gammeltoft-Hansen a polský národní veřejný ochránce práv prof. Andrej Zoll na Čtvrtém semináři národních veřejných ochránců práv a obdobných orgánů ze zemí EU. Atény, Řecko, 7. duben 2003.

Po diskusích bylo přijato usnesení národních veřejných ochránců práv a obdobných orgánů. Nově zvolený evropský veřejný ochránce práv Prof. P. Nikiforos Diamandouros a řecký veřejný ochránce práv poté uspořádali společnou tiskovou konferenci.

Seminář skončil zasedáním o obecných závěrečích, kterému předsedal evropský veřejný ochránce práv a během něhož přednesli své zprávy zpravodajové z různých zasedání.

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Brusel

Dne 3. května se úřadu evropského veřejného ochránce práv zúčastnila dne otevřených dveří, který pořádaly evropské instituce v Bruselu. Stánek evropského veřejného ochránce práv byl umístěn v Evropském parlamentu a během dne v něm byli přítomni zaměstnanci jeho úřadu. Informace o práci veřejného ochránce práv byly k dispozici ve 24 jazycích. Ve stánku byla uspořádána soutěž v rozeznávání názvu „evropský veřejný ochránce práv“ v šesti různých jazycích. Za celý den Parlament navštívilo 12 000 lidí.

Občané u stánku veřejného ochránce práv na dni otevřených dveří v Bruselu, Belgie (3. květen 2003) a ve Štrasburku, Francie (8. květen 2003).

Štrasburk

Ve dnech 8. a 9. května se úřad evropského veřejného ochránce práv účastnil dnů otevřených dveří, které pořádal Evropský parlament ve Štrasburku. P. Nikiforos Diamandouros se zúčastnil videokonference s předsedou Evropského parlamentu Patem Coxem a s poslankyní Evropského parlamentu Pervenche Beresovou. Materiály s informacemi o práci veřejného ochránce práv byly rozdávány návštěvníkům ve 24 jazycích. Ve stánku byla uspořádána soutěž v rozeznávání názvu „evropský veřejný ochránce práv“ v šesti různých jazycích. Po celý den byli ve stánku pracovníci úřadu a odpovídali na otázky. Během dnů otevřených dveří navštívilo Parlament 15 000 lidí.

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2002

Výroční zpráva evropského veřejného ochránce práv za rok 2002 byla předána Evropskému parlamentu na plenárním zasedání ve Štrasburku dne 25. září 2003. Místopředseda Parlamentu Renzo Imbeni, který předsedal zasedání, nejprve přivítal Jacoba Södermana, bývalého evropského veřejného ochránce práv, který usedl v galerii pro oficiální hosty, a poté předal slovo P. Nikiforu Diamandourosovi.

P. Nikiforos Diamandouros ve svém projevu ocenil práci Jacoba Södermana při budování efektivní a známé instituce. Zdůraznil také jeho četné úspěchy v práci pro evropské občany a jeho významný podíl na práci Evropského konventu a konventu, který připravil Chartu základních práv. P.

Nikiforos Diamandouros se zavázal pokračovat v práci svého předchůdce a úzce spolupracovat s národními a regionálními veřejnými ochránci práv jak v současných členských státech, tak ve státech přistupujících. Závěrem svého projevu poděkoval hraběti Stocktonovi za jeho zprávu a celému Petičnímu výboru za pomoc a podporu. Vyjádřil také vděčnost za pozitivní přístup předsedy Evropského parlamentu a komisařky de Palaciové.

Hrabě Stockton představil jménem Petičního výboru svou zprávu o výroční zprávě veřejného ochránce práv a blahopřál veřejnému ochránci práv a pracovníkům jeho úřadu k práci, kterou odvedli v roce 2002. Poděkování veřejnému ochránci práv za jeho práci a úspěchy dále vyjádřili poslanec Evropského parlamentu Vitaliano Gemelli za skupinu EPP-ED, poslankyně Astrid Thorsová jménem skupiny ELDR, poslanec Jan Dhaene za skupinu Zelení/ALE a Loyola de Palaciová.

6.2 KONFERENCE A SCHŮZE

BELGIE

Brusel

Dne 28. ledna se Olivier Verheecke zúčastnil konference nazvané „Modely spolupráce v rozšířené EU“, kterou pořádala Belgická národní banka National Bank of Belgium spolu s Královským institutem pro mezinárodní vztahy (RIIR). Jednání, kterému předsedal vikomt Etienne Davignon, ředitel RIIR, zahájil belgický místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí Louis Michel. Řečníky v první části jednání, která měla název „Spolupráce v rámci druhého a třetího pilíře EU“, byli profesor Koen Lenaerts, soudce Soudu prvního stupně ES, člen Evropské komise Antonio Vitorino a poslanec EP a zástupce Evropského parlamentu v Konventu Alain Lamassoure.

Druhá část jednání se zabývala „hospodářským a sociálním řízením rozšířené HMU“. S příspěvky vystoupili profesor Franklin Dehousse, belgický ministr financí Didier Reynders, belgický ministr sociálních věcí Frank Vandenbroucke poslanec EP a člen předsednictva Evropského konventu Klaus Hänsche a bývalý předseda vlády Belgie a místopředseda Konventu Jean-Luc Dehaene. Závěrečnou řeč přednesl ministerský předseda Belgie Guy Verhofstadt.

Dne 21. ledna měl pan Söderman přednášku nazvanou „Bude existovat občanská Evropa?“ na zastoupení Dolního Saska v Evropské unii. V úvodu přednesl své připomínky státní tajemník Dr. Rainer Litten z Ministerstva spravedlnosti Dolního Saska. Pana Södermana doprovázela Vicky Kloppenburgová, Rosita Agnewová a Ben Hagard.

Dne 21. února přednášel Olivier Verheecke na téma „Role veřejného ochránce práv v rozšířené Unii“ na školení pro pokročilé společně pro Team Europe, Info Points a Carrefours. Seminář nazvaný „Rozšíření po Kodani: z 15 na 25 a více“ organizovalo GŘ Komise pro tisk a komunikaci.

Dne 25. února se pan Söderman zúčastnil semináře nazvaného „Konvent a Charta základních práv EU“, který pořádalo Centrum pro evropskou politiku v rezidenčním paláci v Bruselu. Diskuse se týkala hlavně různých možností začlenění Charty základních práv do budoucí ústavní smlouvy.

Seminář vedl předseda výkonného výboru Centra pro evropskou politiku Hywel Ceri JONES, který zahájil diskusi. Jacob Söderman pronesl projev na téma „Konvent, Charta a právní prostředky“, ve kterém zdůraznil, jak důležité je začlenit do ústavní smlouvy různé nástroje kompenzace dostupné občanům v případě, že jsou porušována jejich práva, která jim podle právních předpisů Společenství náleží. Dalšími řečníky byli ředitelka Centre de Droit Européen na univerzitě Paříž II-Panthéon-Assas Jacqueline Dutheil de la Rochereová a evropský komisař pro spravedlnost a vnějškové vztahy a předseda pracovní skupiny Charty v Konventu o budoucnosti Evropy Antonio Vitorino.

Dne 6. března se Gerhard Grill zúčastnil symposia „Auf dem Weg zu einem europäischen Verwaltungsraum“ (Na cestě k evropskému správnímu prostoru), kterou pořádala Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften Speyer ve spolupráci se zastoupením Porýní-Falcka v Bruselu. Sympozium se konalo v prostorách zmíněného zastoupení v Bruselu. Pan Grill hovořil o právu na řádnou správu a o Evropském kodexu řádné správní praxe. K dalším řečníkům patřili profesor Dr. Hermann Hill, rektor Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften a profesor Dr. Karl-Peter-Sommermann, profesor na Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften. Akce se zúčastnilo kolem 70 účastníků.

Rozumět Evropě - právo občanů EU vědět a znát

Dne 3. dubna hovořil pan Diamandouros na konferenci, kterou pořádali Přátelé Evropy, Akční služba pro evropské občany, Evropská komise a Evropský parlament. Konference se zúčastnilo na 250 lidí včetně úředníků institucí EU a zástupců veřejných a soukromých sektorů v členských zemích. Přítomni rovněž byli Ian Harden a Rosita Agnewová z úřadu veřejného ochránce práv. Konference byla rozdělena do tří jednání nazvaných „Nalezení rovnováhy mezi přemírou informací a nedostatečnou komunikací“, „Mohla by lepší informovanost o politikách EU vyřešit nedostatky v demokracii“ a „Co dělat a nedělat v rámci informační kampaně EU“. Pan Diamandouros vstoupil do prvního jednání a zdůraznil potřebu poskytovat konkrétní informace občanům např. tak, že budou informováni o svých právech a o způsobu jejich využití. Poukázal na to, že evropský veřejný ochránce práv v tom musí hrát důležitou roli a měl by spolupracovat se svými národními protějšky, nevládními organizacemi a sdělovacími prostředky, aby se zvýšilo povědomí občanů o těchto právech.

Výroční konference Evropského úřadu pro životní prostředí

Ian Harden se zúčastnil panelové diskuse o návrhu evropské ústavy na výroční konferenci Evropského úřadu pro životní prostředí, která se konala v Bruselu 16. února. Hlavním řečníkem byla komisařka Margot Wallströmová. Mezi další účastníky panelové diskuse patřili poslanec EP Andrew Duff a státní tajemnice na Ministerstvu životního prostředí Švédska Krister Nilssonová.

Výbor Britské obchodní komory v Evropské unii

Dne 2. prosince přednesl pan Diamandouros na pracovním obědě organizovaném Výborem Britské obchodní komory v Evropské unii se sídlem v Belgii řeč na téma „Veřejný ochránce práv ve 21. století - cíle a aspirace“. Akce se zúčastnilo asi 15 členů právních firem, poradenských služeb pro záležitosti Evropské unie, evropských informačních služeb, politicky významných společností a asociací. Pana Diamandourose doprovázela Elodie Belfyová.

Evropské fórum občanských poraden

Dne 5. prosince přednesl evropský veřejný ochránce práv zásadní projev na Evropském fóru občanských poraden v Bruselu. Pan Diamandouros hovořil na téma „Práva občanů, nástroje kompenzace a veřejný ochránce práv“, přičemž shrnul práva a právní prostředky, kterých mohou občané Unie využívat. Potom veřejný ochránce práv odpověděl na dotazy účastníků, které se týkaly různých témat od dopadů právní závaznosti Charty základních práv až po budoucí vývoj jeho instituce. Pana Diamandourose doprovázela Rosita Agnewová z jeho tiskového oddělení, která se zúčastnila tohoto dvoudenního fóra.

NĚMECKO

Bádensko-Würtembersko

Ve dnech 11. a 12. února navštívil pan Söderman Bádensko-Würtembersko. Doprovázela ho vedoucí právník úřadu evropského veřejného ochránce práv Gerhard Grill.

Dne 11. února odpoledne přijali veřejného ochránce práv na univerzitě v Tübingenu profesor Dr. Martin Nettesheim, děkan právnické fakulty, profesor Dr. Hans-Ludwig Günther a rektor univerzity, profesor Dr. Eberhard Schaich. Veřejný ochránce práv poté hovořil o své práci s profesory, studenty a výzkumnými pracovníky univerzity v Tübingenu. Následovala živá diskuse.

Dne 12. února představil evropský veřejný ochránce práv svou práci členům petičního výboru zemského sněmu Bádenska-Würtemberska ve Stuttgartu na jejich pravidelné schůzi a zodpověděl dotazy členů výboru. Předseda výboru Dr. Jörg Döpfer dále s veřejným ochráncem práv navštívil zástupkyni mluvčího v zemském sněmu Christu Vosschulteovou. Zemský sněm vydal tiskovou zprávu (10/2003 z 12. února 2003), ve které informoval o návštěvě evropského veřejného ochránce práv.

Odpoledne navštívil veřejný ochránce práv Europa-Zentrum Baden-Württemberg ve Stuttgartu, kde ho přijal Niels Bunjes, který návštěvu zorganizoval. Veřejný ochránce práv poskytl rozhovor pro Stuttgarter Zeitung a potom představil svou práci shromáždění odborníků a zájemců z institucí, skupin a spolků v Europa-Zentrum. Přednášku uvedl profesor Dr. Hans Tümmers ze Stuttgart Institute of Management and Technology. Po živé diskuzi, která následovala po přednášce, se veřejný ochránce práv vrátil do Štrasburku.

Speyer

Dne 31. března, prvního dne 4. evropské konference ve Speyeru, vystoupil Gerhard Grill s úvodní přednáškou o právu na řádnou správní praxi z evropského pohledu. Paulina Tallrothová, profesor Dr. David Capitant a profesor Dr. Ricardo García Macho se zabývali stejným tématem z pohledu svých zemí (Finska, Francie a Španělska). Konferenci organizovali profesor Dr. Siegfried Magiera a profesor Dr. Karl-Peter Sommermann z vysoké školy Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften ve Speyeru. Akce se zúčastnilo kolem 60 pracovníků státní správy a jiných úředníků z celého Německa.

FRANCIE

Štrasburk

Dne 13. února se pan Söderman zúčastnil oběda na rozloučenou pořádaného starostkou Štrasburku Fabienne Kellerovou u příležitosti jeho odchodu do důchodu v dubnu 2003 a současně na přivítanou nově zvoleného evropského veřejného ochránce práv Nikiforose Diamandourose, který byl ve Štrasburku na pracovní návštěvě.

Dne 27. května navštívila pana Diamandourose zástupkyně veřejného ochránce práv kanadského Quebecu Lucie Lavoieová. Hovořili o přípravách na 8. konferenci Mezinárodního institutu veřejných ochránců práv, která se bude konat v Quebec City v září 2004.

Dne 22. září navštívil velvyslanec Oguz Demilrap, turecký stálý zástupce v Evropské unii, pana Diamandourose v jeho kanceláři ve Štrasburku. Diskutovalo se o mnoha věcech včetně možnosti zřízení úřadu veřejného ochránce práv v Turecku.

Dne 21. října pronesl pan Diamandouros řeč na pracovním obědě skupiny Evropského parlamentu „Kangaroo group“. Pana Diamandourose pozval předseda skupiny Kangaroo (parlamentní meziskupina pro volný pohyb) Karl von Wogau, poslanec EP.

Hrabě Stockton, jenž vedl jednání během tohoto oběda, uvedl pana Diamandourose, který hovořil o roli veřejných ochránců práv při obhajování práv občanů v demokratických státech. Oběda se zúčastnilo přes 50 poslanců Evropského parlamentu, evropských úředníků, novinářů a zástupců průmyslu a obchodu.

Dne 18. listopadu měl pan Diamandouros přednášku pro studentský svaz při vysoké škole „Institut d'Etudes Politiques de Strasbourg“ na téma role evropského veřejného ochránce práv při obhajování práv občanů.

Rada Evropy - školení nazvané Sdělovací prostředky

Ve dnech 12. a 13. května se Rosita Agnewová zúčastnila školení nazvaného Sdělovací prostředky, které organizovala Rada Evropy ve Štrasburku.

Semináře, který pořádali dva členové tiskového oddělení a oddělení mluvčího Rady, bývalý novinář BBC Alun Drake a bývalá novinářka a rozhlasová zpravodajka ve Spojeném království Cathy Burtonová, se zúčastnilo asi patnáct lidí z Rady. Seminář se zaměřil na vyškolení členů, kteří jsou na seznamu odborníků Rady a kteří v rámci své každodenní práce budou muset stále častěji hovořit s novináři. Cílem kurzu bylo zlepšit povědomí o tom, jak pracují sdělovací prostředky, a naučit účastníky dovednostem požadovaným ve styku se sdělovacími prostředky. Účastníci absolvovali rozhlasový a televizní rozhovor se zpětnou vazbou pro zlepšení svého vystoupení v budoucnu.

Rada Evropy - setkání s velvyslanci EU a velvyslanci přistupujících zemí

Dne 28. května se pan Diamandouros setkal se stálými zástupci států EU a přistupujících zemí v Radě Evropy a byl vyzván, aby promluvil na setkání, které organizoval velvyslanec Athanassios Theodoracopoulos, stálý zástupce Řecka v Radě Evropy.

Ve svém projevu se pan Diamandouros zaměřil na několik otázek včetně demokracie a lidských práv, na Evropský konvent a roli veřejného ochránce. Po projevu následovala živá a zajímavá diskuse, při níž se projednávala transparentnost, demokracie a lidská práva a jiná témata.

PAŘÍŽ

Dne 5. června představil pan Harden na kolokviu o „instituci veřejného ochránce práv“ kompetence veřejných ochránců práv ve vztahu k lidským právům. Tento rozhovor organizoval v Paříži výbor Rady Evropy pro právní záležitosti a lidská práva.

Epernay

Dne 25. října měl pan Diamandouros prezentaci na „Entretiens européens d'Epernay“. Francouzský veřejný ochránce práv a předseda asociace „Entretiens européens d'Epernay“ Bernard Stasi pozval pana Diamandourose, aby vystoupil na konferenci. Pan Diamandouros hovořil na téma „Evropský veřejný ochránce práv a občané v Evropě zítřka“ (Le Médiateur européen et les citoyens dans l'Europe de demain).

ŠVÉDSKO

Stockholm

Ve dnech 3. a 4. března navštívil pan Söderman Stockholm. Doprovázela ho jeho asistent Juan Mallea.

Dne 3. března byl pan Söderman pozván na pracovní setkání do úřadu vlády. Setkání se zúčastnili také Olle Abrahamsson, Carl Henrik Ehrenkrona, Bosse Hedberg, Henrik Jermsten, Helena Jäderblomová, Kristina Svahn Starsjöová, Kenneth Nordlander. Přítomni byli rovněž vedoucí Informační kanceláře Evropského parlamentu Christian Andersson a vedoucí kanceláře Komise ve Stockholmu Hans Alldén.

Dne 4. března v dopoledních hodinách se pan Söderman za doprovodu Hanse Alldéneta setkal s ministrem Danem Eliassonem, na švédském ministerstvu spravedlnosti.

Později představil pan Söderman úřad evropského veřejného ochránce práv členům tří švédských parlamentních výborů: výboru pro ústavní záležitosti v čele s Gunnarem Hökmarkem, výboru pro záležitosti EU v čele s Inger Segelströmovou, a výboru pro zahraniční záležitosti, který vede Berndt Ekholm. Schůzka se konala v budově švédského parlamentu.

Odpoledne 4. března se pan Söderman zúčastnil sympozia ve velké aule univerzity ve Stockholmu, nazvaného „Evropa pro občany, nebo pro politiky?“ Dalšími účastníky byli rovněž profesor Tommy Möller, Göran Magnusson, Göran Lennarker a Kenneth Kvist. Tuto akci, pořádanou společně informační kanceláří EP a Stockholmským institutem pro evropská politická studia (SIEPS), moderovala novinářka Ylva Nilssonová. Po přednášce veřejného ochránce práv následovaly dotazy studentů.

ITÁLIE

Florencie

Od 12. do 16. června uspořádal evropský veřejný ochránce práv řadu schůzí ve Florencii. Pana Diamandourose doprovázela na všechny akce Ida Palumbová z jeho úřadu.

Dne 12. června přijal pana Diamandourose ve Florencii veřejný ochránce práv Toskánska a koordinátor italských regionálních veřejných ochránců práv Romano Fantappie. Večer uspořádal pan Fantappie na počest pana Diamandourose večeri, které se zúčastnil také vedoucí jeho a někteří členové jeho pracovního kolektivu.

Dne 13. června v dopoledních hodinách uspořádal evropský veřejný ochránce práv řadu setkání s představiteli místních a regionálních úřadů. Setkal se s předsedou městské rady Dr. Albertem Brascou, s veřejným ochráncem práv Florencie Dr. Francescem Loccciolem a s předsedou regionální rady Riccardem Nencinim.

Pan Diamandouros se pak zúčastnil schůze s několika regionálními a místními veřejnými ochránci práv Itálie. Pan Diamandouros vysvětlil práci úřadu evropského veřejného ochránce práv a nastínil své priority. Po jeho proslovu následovala živá diskuse.

Odpoledne se pan Diamandouros setkal s účastníky 126. bergedorfského jednání u kulatého stolu, které organizovala Körberova nadace. Večer se zúčastnil večere pořádané nadací.

Ve dnech 14. a 15. června se veřejný ochránce práv zúčastnil jednání u kulatého stolu ve „Villa la Fonte“ v San Domenico di Fiesole. Tématem kulatého stolu, který vedl Dr. Richard von Weizsäcker, byla „budoucnost demokracie v Evropě“. Byla naplánována tři kola rokování. První kolo se týkalo historického a politického vývoje demokratické vlády v Evropě ve své regionální a strukturální rozmanitosti. Během druhého kola se debatovalo o krizích, koncepcích reformem, a možných prostředcích obnovení demokracie na národní úrovni ve srovnávací perspektivě. Třetí kolo debaty bylo věnováno výhledům Evropské unie do budoucnosti a možnostem a hranicím nadnárodní demokracie.

Dne 16. června pan Diamandouros vedl bilaterální jednání s ředitelem Evropského univerzitního institutu ve Florencii prof. Yvem Ménym.

IRSKO

Dne 11. července vystoupil pan Diamandouros s projevem na téma „Role veřejného ochránce práv při zavádění Charty základních práv“ na Institutu pro evropské záležitosti v Dublinu. Po této prezentaci následoval projev nově jmenované národní ochránkyně veřejných práv Irska Emily O'Reillyové. Ve svém prvním veřejném proslovu od nástupu do funkce hovořila paní O'Reillyová z irské perspektivy o právu na řádnou správní praxi, právu na přístup k dokumentům a právu obracet se na veřejného ochránce práv.

Později toho dne se pan Diamandouros, doprovázený Olivierem Verheeckem a Rositou Agnewovou, sešel s předsedou irské Sněmovny reprezentantů Dr. Rorym O'Hanlonem, který je rovněž předsedou výboru pro státní správu. Po schůzce absolvoval pan Diamandouros prohlídku budovy Sněmovny reprezentantů s průvodcem.

FINSKO

Od 6. do 10. září pořádal evropský veřejný ochránce práv P. Nikiforos Diamandouros ve Finsku v rámci své probíhající informační cesty po členských a přistupujících státech EU řadu schůzek, přednášek a mediálních akcí. Evropského veřejného ochránce práv doprovázeli Benita Bromsová a Ben Hagard.

Dne 6. září měl pan Diamandouros polední setkání s finským kancléřem spravedlnosti Paavo Nikulou a jeho ženou Riittou Nikulo. Rozhovor během setkání se soustředil na příslušné oblasti

kompetence parlamentního veřejného ochránce práv a kancléře spravedlnosti Finska, na pracovní vztahy mezi oběma institucemi a na jejich zapojení do záležitostí EU.

Den 7. září strávili manželé Diamandourosi s prvním evropským veřejným ochráncem práv Jacobem Södermanem a jeho ženou Raijou Södermanovou. Společně navštívili Ekenäs, historicky významné přímořské město na západě Finska, a jeho okolí.

P. Nikiforos Diamandouros, Riitta Nikula, finský kancléř spravedlnosti Paavo Nikula a Magda Diamandouros. Helsinky, Finsko, 6. září 2003.

Dne 8. září v dopoledních hodinách navštívil pan Diamandouros zástupce finského kancléře spravedlnosti Jaakko Jonkku. Pan Jonkka a jeho spolupracovníci, kteří se schůzce zúčastnili, poskytli přehled o náplni práce kancléře spravedlnosti.

Po schůzce se zástupcem kancléře spravedlnosti promluvil pan Diamandouros k pracovníkům úřadu kancléře spravedlnosti o práci evropského veřejného ochránce práv. Poté následovala diskuse, během níž se hovořilo o mnoha záležitostech společného zájmu.

V poledne se pan Diamandouros setkal s finskými poslanci Evropského parlamentu, konkrétně s Ulpu Iivariovou, Eija-Riittou Korholovou a Matti Wuorim. Setkání pořádal vedoucí Informační kanceláře Evropského parlamentu v Helsinkách Renny Jokelin. Dotazy vznesené při diskuzi se týkaly informační cesty evropského veřejného ochránce práv po zemích přistupujících k EU, spolupráce s národními veřejnými ochránci práv a názoru evropského veřejného ochránce práv na Návrh ústavní smlouvy.

Po poledním setkání s poslanci EP se pan Diamandouros setkal s předsedou Nejvyššího soudu Finska a bývalým soudcem Soudního dvora Evropských společenství Leifem Sevónem. V diskuzi se hovořilo o informační cestě po přistupujících zemích, spolupráci s národními veřejnými ochránci práv a o vývoji úřadů veřejného ochránce práv a obdobných orgánů v přistupujících zemích Evropské unie.

Dne 9. září v dopoledních hodinách navštívil pan Diamandouros úřad parlamentního veřejného ochránce práv Finska. Svou návštěvu zahájil setkáním s parlamentní veřejnou ochránkyní práv Riittou-Leenou Pauniovou, jejími dvěma zástupci Ikka Rautiem a Petri Jääskeläinemem a s vedoucí úřadu pro vnější vztahy Riittou Länsisyrjäovou. Paní Pauniová popsala činnosti parlamentní veřejné ochránkyně práv a rozdělení práce mezi ni a její dva zástupce. Debata se zaměřila na stížnosti týkající se práva Společenství, které parlamentní veřejná ochránkyně práv řešila.

Po setkání s parlamentní veřejnou ochránkyní práv následoval projev pana Diamandourose k pracovníkům úřadu parlamentního veřejného ochránce práv o práci evropského veřejného ochránce práv. Vysvětlil fungování svého úřadu a nastínil své priority. Poté následovala diskuse, během níž se hovořilo o mnoha záležitostech společného zájmu.

Finská parlamentní veřejná ochránkyně práv Riitta-Leena Paunio, P. Nikiforos Diamandouros a předseda finského parlamentu Paavo Lipponen. Helsinky, Finsko, 10. září 2003.

Po obědě se pan Diamandouros setkal s vedoucím Zastoupení Evropské komise ve Finsku Timo Mäkeläem. Mezi témata diskuse patřila práce Zastoupení Komise, přístup k dokumentům, síť SOLVIT a systém EUROJUS. Na konci setkání byl pan Diamandouros v krátkosti představen finskému právníku služby EUROJUS Jurimu Kainulainenovi.

Večer uspořádala Riitta-Leena Paunioová večeři na počest manželů Diamandourosových. Mezi hosty byli první evropský veřejný ochránce práv Jacob Söderman a jeho žena Raija Södermanová, předseda Nejvyššího soudu Leif Sevón, předseda Nejvyššího správního soudu Pekka Hallberg, tajemnice ministerstva spravedlnosti Kirsti Rissanenová, generální tajemník finského parlamentu, představitel Jean Monnet chair na univerzitě v Turku profesor Esko Antola a dva zástupci parlamentního veřejného ochránce práv Ikka Rautio a Petri Jämskeläinen.

Dne 10. září se pan Diamandouros setkal s předsedou finského parlamentu Paavo Lipponenem. Setkání se zúčastnila také parlamentní veřejná ochránkyně práv Riitta-Leena Paunioová.

Pan Diamandouros se poté setkal s finským předsedou vlády Matti Vanhanenem. Pan Diamandouros nastínil premiérovi práci evropského veřejného ochránce práv a představil dvě možné úpravy Návrhu ústavní smlouvy.

Během pracovního oběda se pan Diamandouros setkal s vedoucí výzkumu v Centru pro evropská studia při katedře politologie na univerzitě v Helsinkách Teijou Tiilikainenovou. Tématem obecné diskuse byly možnosti vytvoření studijních programů o demokratické odpovědnosti, ať už v jednotlivých centrech pro evropská studia, či v rámci jejich vzájemné spolupráce. Konkrétně se pak diskutovalo o úřadu evropského veřejného ochránce práv.

Po schůzce s paní Tiilikainenovou měl pan Diamandouros v Centru pro evropská studia veřejnou přednášku na téma „Práva občanů, nástroje kompenzace a evropský veřejný ochránce práv“. Zúčastnilo se jí přes 50 osob, různých profesních a společenských skupin včetně studentů univerzity

v Helsinkách, zástupců nevládních organizací a úředníků finských ministerstev zapojených do poradenských služeb občanům v oblasti Evropské unie.

P. Nikiforos Diamandouros a finský předseda vlády Matti Vanhanen.
Helsinky, Finsko, 10. září 2003.

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

Seminář na University College v Londýně

Dne 9. září uspořádal pan Harden na Constitution Unit, University College v Londýně seminář o přístupu veřejnosti k informacím a dokumentům orgánů EU. Seminář vedl profesor Patrick Birkinshaw z university v Hullu a zúčastnil ho se mimo jiné také ředitel Constitution Unit, profesor Robert Hazell.

Londýn

Ve dnech 23. a 24. listopadu uspořádal evropský veřejný ochránce práv v Londýně řadu schůzek a přednášek.

Dne 23. listopadu se pan Diamandouros setkal s profesorem Rogerem Jowellem, ředitelem Centre for Comparative Social Surveys při City University v Londýně a diskutoval s ním o způsobech zkoumání, zda jsou občané spokojeni s prací evropského veřejného ochránce práv.

Dne 24. listopadu se pan Diamandouros setkal s parlamentní veřejnou ochránkyní práv a veřejnou ochránkyní práv pro oblast zdravotnictví, kterou je paní Ann Abrahamová, dále se zástupkyní parlamentní veřejné ochránkyně práv parlamentu a veřejné ochránkyně práv pro oblast zdravotnictví Trish Longdonovou, a s předsedou a generálním ředitelem komise pro místní správu (Anglie) a s místním vládním veřejným ochráncem práv Tonym Redmondem. Na setkání hovořili mimo jiné o vývoji úlohy parlamentního veřejného ochránce práv a veřejného ochránce práv pro oblast zdravotnictví ve Spojeném království a o spolupráci mezi úřady veřejného ochránce práv.

Po obědě přednesl pan Diamandouros řeč k pracovníkům úřadu parlamentního veřejného ochránce práv a veřejného ochránce práv pro oblast zdravotnictví o práci evropského veřejného ochránce práv. Vysvětlil fungování svého úřadu a nastínil své priority. Poté následovala diskuse, během níž se hovořilo o mnoha záležitostech společného zájmu. Později odpoledne se pan Diamandouros

setkal s bývalým parlamentním veřejným ochráncem práv a veřejným ochráncem práv pro oblast zdravotnictví, kterým je sir Michael Buckley.

Poté, co se zúčastnil schůzky se členy výboru Athens College, při Hellenic Centre v Londýně, zakončil pan Diamandouros den přednáškou „Veřejný ochránce práv jako mechanismus odpovědnosti v moderní demokracii“. Po přednášce následovala recepce.

ESTONSKO

Tallin

Od čtvrtka 11. září do pátku 12. září uspořádal evropský veřejný ochránce práv P. Nikiforos Diamandouros v Estonsku v rámci své probíhající informační cesty po členských a přistupujících státech EU řadu setkání, přednášek a mediálních akcí. Evropského veřejného ochránce práv doprovázeli Benita Bromsová a Ben Hagard.

(vlevo) P. Nikiforos Diamandouros a estonský předseda vlády Juhan Parts. Tallin, Estonsko, 11. září 2003.
(vpravo) P. Nikiforos Diamandouros a estonský prezident Arnold Rüütel. Tallin, Estonsko, 11. září 2003.

Dne 11. září 2003 ráno se pan Diamandouros setkal s veřejným ochráncem práv Estonska, kterým je pan Allar Joks, a s ředitelkou jeho úřadu Egle Kääratsovou. Pan Joks a paní Kääratsová představili činnost veřejného ochránce práv Estonska. Mezi záležitostmi, o nichž se hovořilo, byla probíhající informační cesta veřejného ochránce práv, spolupráce mezi veřejnými ochránci práv a obdobnými orgány v Evropě, jazyková rozmanitost úřadu evropského veřejného ochránce práv a důsledky, které pro něj bude mít rozšíření EU.

Po schůzce s panem Joksem se pan Diamandouros setkal s ministerským předsedou Estonska Juhanem Partsem. Estonský veřejný ochránce práv se schůzky účastnil také. Ministerský předseda prohlásil, že estonští občané by velice rádi znali svá práva jak na národní, tak nyní i na evropské úrovni. Pan Diamandouros nastínil ministerskému předsedovi činnost evropského veřejného ochránce práv a vysvětlil mu účel své informační cesty. Mezi záležitostmi, o kterých se hovořilo, bylo také referendum o členství země v EU, jež se v Estonsku mělo konat následující víkend, dále Charta základních práv EU a dva návrhy evropského veřejného ochránce práv na úpravu Návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu.

Odpoledne se pan Diamandouros setkal s prezidentem Estonska Arnoldem Rüütelem. Estonský veřejný ochránce práv se schůzky účastnil také. Pan Diamandouros prezidentovi nastínil činnost evropského veřejného ochránce práv a vysvětlil mu účel své informační cesty. Prezident zmínil četné úkoly, před kterými Estonsko stojí, a formuloval některé své úvahy o budoucnosti. Pan

Diamandouros představil své dva návrhy na úpravu Návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu.

V pátek 12. září ráno se pan Diamandouros setkal s vedoucím Delegace Evropské komise v Estonsku Johnem Kjaerem. Mezi záležitostmi, které byly projednávány, byla probíhající informační cesta evropského veřejného ochránce práv, neúčinnější způsoby informování občanů v zemích přistupujících k EU a současná i budoucí struktura úřadů Evropské komise v přistupujících zemích.

P. Nikiforos Diamandouros, Benita Broms, estonský veřejný ochránce práv Allar Joks a ředitelka úřadu estonského veřejného ochránce práv Egle Käärats. Tallin, Estonsko, 11. září 2003.

V pátek v poledne přednesl pan Diamandouros veřejnou přednášku nazvanou „Demokracie, odpovědnost a instituce veřejného ochránce práv“ v Národní knihovně Estonska. Přednášky se zúčastnilo přes 130 osob z různého společenského prostředí, včetně studentů tallinské univerzity, zástupců nevládních organizací, pracovníků estonských ministerstev a aktivistů z obou stran kampaně před referendem o členství země v EU, které se mělo konat následující víkend.

Odpoledne téhož dne měl pan Diamandouros proslov k pracovníkům úřadu veřejného ochránce práv v Estonsku o činnosti evropského veřejného ochránce práv. Vysvětlil fungování svého úřadu a nastínil své priority. Poté následovala diskuse, během níž se hovořilo o mnoha záležitostech společného zájmu.

ŠPANĚLSKO

Dne 18. září cestoval pan Diamandouros v rámci svých snah lépe obeznámit evropské občany s institucí veřejného ochránce práv do Barcelony.

Pan Diamandouros se setkal s regionálním veřejným ochráncem práv Katalánska, kterým je pan Canellas, a hovořil s ním o způsobech zlepšení spolupráce jejich úřadů, a o tom, jak co nejlépe sloužit občanům. Pan Diamandouros měl příležitost k neformální výměně názorů s některými pracovníky jeho úřadu.

V průběhu své návštěvy pronesl evropský veřejný ochránce práv zahajovací řeč na VI. španělském kongresu politických věd na univerzitě v Barceloně. Ve svém projevu pan Diamandouros načrtl zásadní úlohu, kterou veřejní ochránci práv hrají v moderních demokraciích tím, že nutí veřejné orgány zodpovídat se ze své činnosti. Rektori tří barcelonských univerzit a několik členů katalánské vlády se akce účastnili rovněž.

TUNISKO

Třetí statutární kongres Sdružení veřejných ochránců práv Frankofonie

Dne 14. a 15. října se pan Diamandouros a pan Olivier Verheecke zúčastnili „Třetího statutárního kongresu Sdružení veřejných ochránců práv Frankofonie“ (3ème Congrès Statutaire de l'Association des Ombudsmans et Médiateurs de la Francophonie - AOMF), který se konal v Yasmine Hammamet v Tunisku. Kongres se konal pod názvem „L'Ombudsman/Médiateur, acteur de la transparence administrative“.

Dne 14. října ráno kongres oficiálně zahájil ministr spravedlnosti a lidských práv Béchir Tekkari. Mezi dalšími mluvčími zahajovací ceremonie byla Alifa Farouková, veřejná ochránkyně práv Tuniské republiky, dále Bernard Stasi, president sdružení AOMF a francouzský veřejný ochránce práv, a rovněž Maria Grazia Vacchinová, generální tajemnice sdružení AOMF, a regionální veřejný ochránce práv oblasti Vale d'Aosta v Itálii Daniel Jacoby, čestný člen sdružení AOMF.

Na prvním zasedání kongresu přednesl pan Diamandouros přednášku nazvanou „Le Médiateur européen, les droits fondamentaux et la future Constitution pour l'Europe“. Dalšími přednášejícími byli ministr zahraničí Hatem ben Salem a paní Farouková.

Na odpoledním zasedání přednesli své projevy pan Jacoby, Anton Canellas, regionální veřejný ochránce Katalánska, a Nourreddine ben Farhat, generální ředitel Informačního střediska pro nevládní organizace (IFADA).

Dne 14. a 15. října večer oficiálně přijal delegaci kongresu ministerský předseda Tuniské republiky Mohamed Ghannouchi a ministr pro turistický ruch a obchod Mondher Zenaidi.

KYPR

Ve dnech 9. až 10. října se veřejný ochránce práv zúčastnil mezinárodní konference „Proměny instituce veřejného ochránce práv v Evropě“, která se konala v Nicosii na Kypru. Konferenci pořádala komisařka pro správu na Kypru paní Eliana Nicolaou a zúčastnilo se jí přes 40 účastníků z dvaceti pěti zemí. Během konference se konala rovněž výroční schůze hlasujících členů evropského regionu Mezinárodního institutu veřejného ochránce práv, které předsedal dr. Herman Wuyts, regionální viceprezident evropského regionu IOI. Evropského veřejného ochránce práv doprovázeli Ian Harden a Rosita Agnewová.

© Členka správního výboru na Kypru

Regionální viceprezident evropského regionu IOI Dr. Herman Wuyts, členka správního výboru na Kypru Eliana

Nicolaou, norský parlamentní veřejný ochránce práv Arne Fliflet, švédská justiční veřejná ochránkyně práv Kerstin André, P. Nikiforos Diamandouros, maltský národní veřejný ochránce práv Joseph Sammut a nizozemský národní veřejný ochránce práv Roel Fernhout na konferenci „Proměny úřadu veřejného ochránce práv v Evropě“. Nikósie, Kypr, 9. září 2003.

Konferenci zahájil prezident Kyperské republiky Tassos Papadopoulos. Pan Diamandouros přednesl na konferenci svou přednášku „Úloha veřejných ochránců práv při uplatňování Charty základních práv Evropské unie“. Jeho protějšky z Nizozemska a Belgie, pánové Roel Fernhout a dr. Herman Wuyts, hovořili na téma „Úloha veřejného ochránce práv při ochraně sociálních práv“ a „Podpora a posílení instituce veřejného ochránce práv - praktický přístup“.

MAĎARSKO

Ve dnech 27. až 28. října evropský veřejný ochránce práv P. Nikiforos Diamandouros uspořádal v Maďarsku řadu schůzek, přednášek a mediálních akcí v rámci své informační cesty po členských a přistupujících státech EU. Evropského veřejného ochránce na všech akcích doprovázeli Alessandro del Bon a Rosita Agnewová.

Dne 27. října ráno se pan Diamandouros setkal se všemi třemi parlamentními komisaři, jmenovitě s Barnabásem Lenkovicsem, Jenó Kaltenbachem (parlamentní komisař pro práva národních a etnických menšin) a Attilou Peterfalvi (parlamentní komisař pro ochranu dat a svobodu informací), stejně jako se zástupcem parlamentního komisaře pro občanská práva, kterým je pan Albert Takacs. Schůzky se rovněž zúčastnila ředitelka úřadu Erzsébet Wolfová. Mezi záležitostmi, o nichž se v průběhu diskuse hovořilo, byla práva menšin, mimosoudní opravné prostředky a působnost evropského veřejného ochránce práv.

Pan Diamandouros hovořil ke spolupracovníkům parlamentních komisařů o činnosti evropského veřejného ochránce práv. Vysvětlil fungování svého úřadu a nastínil své priority. Po jeho projevu následovala diskuse, během které se hovořilo také o stanovisku veřejného ochránce práv k otázce transparentnosti a o celkovém podílu stížností na nedostatek otevřenosti. Rosita Agnewová poté vysvětlila, v čem spočívá síť spolupracovníků veřejného ochránce práv a jaké nástroje se používají pro výměnu informací.

Pan Diamandouros se poté setkal se zástupcem mluvčího Národního shromáždění, kterým je László Mandur. Schůzky se zúčastnili také pánové Lenkovics a Peterfalvi a paní Eva Listarová, která zodpovídá za vztahy s parlamentem. Pan Diamandouros nastínil činnost evropského veřejného ochránce práv a vysvětlil účel své probíhající informační cesty. Poté následovala krátká diskuse o Návrhu Ústavy pro Evropu, během níž pan Diamandouros nastínil celé spektrum mechanismů, které mají občané k dispozici na obhajobu svých práv.

Odpoledne se pan Diamandouros setkal s rektorem Univerzity Eötvöse Loránda a s děkanem její právnické fakulty. Rektor univerzity Prof. Dr. Istvan Klingammer přivítal veřejného ochránce práv a poskytl mu výklad o historii univerzity, která je podle jeho slov nejstarší a největší univerzitou v Maďarsku. Pan Diamandouros vysvětlil důvod své návštěvy Maďarska a také to, co je náplní jeho činnosti. Pan Diamandouros poté přednesl na univerzitě veřejnou přednášku na téma „Demokracie, odpovědnost a instituce veřejného ochránce práv“. Přednášky se zúčastnilo více než čtyřicet osob, převážně z řad studentů a profesorů univerzity.

Večer pan Lenkovics uspořádal večeři na počest evropského veřejného ochránce práv. Večeře se rovněž zúčastnili Prof. Judith Sandorová a Prof. Gabor Toka ze Středoevropské univerzity (Central European University). Diskutovalo se zejména o významných případech, kterými se maďarští parlamentní komisaři zabývali, včetně případu týkajícího se práva na život a o aktuálním problému segregace na školách.

Dne 28. října měl pan Diamandouros schůzku s ministerským předsedou Maďarska Péterem Medgyessym, během které veřejný ochránce práv popsal svou práci a vysvětlil účel své informační cesty. Zdůraznil, že evropského veřejného ochránce práv soustavně podporuje jazykovou rozmanitost v rozšířené Evropské unii, a zmínil se o problematice etnických menšin a o Návrhu

Ústavy pro Evropu. Ministerský předseda uvítal skutečnost, že evropský veřejný ochránce práv zmínil tuto otázku, která je pro Maďarsko velmi důležitá.

Pan Diamandouros se poté setkal s předsedou výboru pro lidská práva, menšiny a náboženství, kterým je László Szaszfalvi. Pan Szaszfalvi vysvětlil práci svého výboru, který se má v blízké době zabývat přepracováním maďarského zákona o menšinách. Poté následovala diskuse o problémech romské menšiny a o potřebě podporovat znevýhodněné skupiny.

Po obědě, který pořádal pan Kaltenbach, promluvil pan Diamandouros na mezinárodní konferenci nazvané „Evropská ústava - vize pro Evropu“. Konferenci pořádal úřad ministerského předsedy. Akce se zúčastnilo asi 50 osob a předsedal jí maďarský velvyslanec v EU pan Péter Balazs.

Po svém proslovu pan Diamandouros diskutoval s panem Kaltenbachem a se dvěma z jeho spolupracovníků o problematice menšin v Maďarsku a o důležitosti ochrany jejich práv. Diskuse byla věnována těm typům činností, kterých se menšiny účastní, a otázce segregace.

DÁNSKO

Ve dnech 5. až 7. listopadu uspořádal evropský veřejný ochránce práv v Dánsku řadu schůzek, přednášek a mediálních akcí. Evropského veřejného ochránce práv doprovázeli José Martínez Aragón a Nicholas Catephores. Všechny akce se konaly v hlavním městě Kodani.

Dne 5. listopadu se nejprve konalo setkání s vedoucím Informační kanceláře Evropského parlamentu v Dánsku Sorenem Søndergaard, a s jeho zástupcem Henrikem Gernerem Hansenem. Mezi projednávanými otázkami byla mimo jiné aktuální politická situace v Dánsku.

Pan Diamandouros si pak v prostorách Zastoupení Evropské komise v Dánsku vyměnil názory na úlohu a práci evropského veřejného ochránce práv s mnoha zástupci nevládních organizací a spolků.

Následoval pracovní oběd na Zastoupení Evropské komise se zástupcem vedoucího panem Thomasem Chrinsenssenem, a s vedoucím tiskového a mediálního oddělení, kterým je pan Michael Vedso. Diskutovalo se mimo jiné také o postojích Dánska k Evropské unii.

Odpoledne se pan Diamandouros zúčastnil schůze výboru pro právní záležitosti dánského parlamentu, na němž dánský parlamentní veřejný ochránce práv, kterým je pan Hans Gammeltoft-Hansen, přednesl svou výroční zprávu.

Posledním bodem na programu dne byla návštěva Evropské agentury pro životní prostředí, kde se veřejný ochránce práv setkal s její výkonnou ředitelkou Prof. Jaqueline McGladeovou. Hovořilo se o záležitostech horizontální povahy, jako je například dopad zaměstnanecké reformy v orgánech a institucích Evropské unie a spolupráce na Kodexu řádné správní praxe. Schůze se zúčastnili také Gordon McInnes, Jef Maes a Jeff Huntington z této agentury.

Dne 6. listopadu se pan Diamandouros setkal v úřadu ministerského předsedy s panem Nilsem Bernsteinem, stálým tajemníkem oddělení ministerského předsedy. Diskutovalo se o návrzích evropského veřejného ochránce práv na úpravy Návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu. Na tomto setkání pana Diamandourose doprovázel dánský parlamentní veřejný ochránce práv pan Hans Gammeltoft-Hansen.

Pan Diamandouros poté poobědval se členy výboru pro právní záležitosti dánského parlamentu v parlamentní restauraci. Oběda se zúčastnila poslankyně Anne Bastrupová, předsedkyně výboru pro právní záležitosti, poslanec Morten Bodskov, poslankyně Elisabeth Arnoldová a Margrete Aukenová a rovněž pan Gammeltoft-Hansen.

Pan Diamandouros se poté na ministerstvu zahraničí sešel se stálou tajemnicí ministerstva zahraničních věcí Friis Arne Petersenovou. Diskutovalo se o návrzích evropského veřejného ochránce práv na úpravu Návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu. Pan Diamandouros byl na tomto setkání doprovázen dánským parlamentním veřejným ochránce práv.

Dne 7. listopadu nejprve proběhla schůzka s mluvčím dánského parlamentu, kterým je Christian Mejdahl. Hovořilo se o úloze veřejného ochránce práv a o perspektivách mezivládní konference. Pan Diamandouros byl na tomto setkání doprovázen dánským parlamentním veřejným ochráncem práv.

Pan Diamandouros poté uspořádal brífink o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro spolupracovníky dánského parlamentního veřejného ochránce práv v prostorách jejich úřadu; po něm následovala oboustranná výměna názorů s panem Gammeltoft-Hansenem.

Pan Diamandouros poté uskutečnil zdvořilostní návštěvu na Zastoupení Evropské komise v Dánsku a setkal se s jeho úřadujícím vedoucím, kterým je pan Peter Linvald Nielsen.

Návštěva byla zakončena oficiální večeří, kterou uspořádal dánský parlamentní veřejný ochránce práv v restauraci parlamentu.

MALTA

Ve dnech 9. až 11. prosince uspořádal evropský veřejný ochránce práv na Maltě v rámci své probíhající informační cesty po členských a přistupujících zemích Evropské unie řadu schůzek, přednášek a mediálních akcí. Při všech událostech jej doprovázeli Ben Hagard a Ida Palumbová.

Dne 9. prosince se pan Diamandouros setkal s vedoucím Delegace Evropské komise Ronaldem Gallimorem v prostorách tohoto úřadu v Ta' Xbiexu. Přítomen byl také vedoucí Informační kanceláře Evropského parlamentu na Maltě Ron Evers. Diskutovalo se mimo jiné o referendu o členství země v EU, o očekávání maltských obyvatel od členství jejich země v EU a o různých možnostech, jak informovat občany o práci evropského veřejného ochránce práv. Pan Evers oznámil, že Informační kancelář Evropského parlamentu připraví brožuru o právech občanů a bude ji distribuovat do všech domácností na Maltě v průběhu jara roku 2004.

Předseda Výboru pro zahraniční a evropské záležitosti Sněmovny reprezentantů Malty Michael Frendo, členové výboru a P. Nikiforos Diamandouros. Valletta, Malta, 9. září 2003.

Pan Diamandouros se poté setkal s veřejným ochráncem práv Malty, kterým je Joseph Sammut, a s vedoucími pracovníky jeho úřadu. Pan Sammut nastínil práci veřejného ochránce práv Malty. Hovořilo se mimo jiné o systému, jehož pomocí maltský veřejný ochránce práv šíří zásady nejlepší praxe, podporuje užívání maltského jazyka a zajišťuje, aby při řešení případů byla věnována pozornost názorům třetích stran. Pan Sammut vysvětlil, že dlouhou dobu žádal parlament, aby věnoval jeho práci více pozornosti, a že byl nakonec zřízen dvoučlenný výbor, který se má zabývat jeho záležitostmi.

Na závěr dne se evropský veřejný ochránce práv setkal se členy výboru pro zahraniční a evropské záležitosti Sněmovny reprezentantů Malty. Předseda výboru Michael Frendo přivítal evropského veřejného ochránce práv, a ten pak promluvil k výboru a vysvětlil činnost evropského ochránce práv a cíle své informační cesty. Během dlouhé a zajímavé diskuse se hovořilo o spolupráci mezi evropským veřejným ochráncem práv a národními veřejnými ochránci práv a o návrzích evropského veřejného ochránce práv na zlepšení Návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu. Předseda informoval evropského veřejného ochránce práv, že tato schůzka byla historickou událostí, neboť šlo o první schůzi výboru, která byla otevřená veřejnosti díky přímému přenosu na Internetu.

Večer téhož dne uspořádal pan Sammut večeri pro evropského veřejného ochránce práv a jeho delegaci. Na večeri bylo přítomno několik pracovníků úřadu maltského veřejného ochránce práv.

Členové „Mini evropského Shromáždění“ a P. Nikiforos Diamandouros.
Valletta, Malta, 10. září 2003.

Dne 10. prosince se nejprve uskutečnila schůzka s vedoucím opoziční Labour Party na Maltě, kterým je pan Alfred Sant. Schůzky se rovněž zúčastnili mluvčí této strany pro evropské záležitosti Evarist Bartolo a mluvčí úřadu veřejného ochránce práv Adrian Vassallo. Pan Diamandouros nastínil činnost evropského veřejného ochránce práv a vysvětlil cíle své informační cesty. Otázky projednávané při diskusi zahrnovaly vztahy mezi národními veřejnými ochránci práv a evropským veřejným ochráncem práv a návrhy veřejného ochránce práv na zlepšení Návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu.

Předseda maltské vlády Dr. Edward Fenech Adami, P. Nikiforos Diamandouros a maltský národní veřejný ochránce práv Joseph Sammut. Valletta, Malta, 10. září 2003.

Později dopoledne přednesl pan Diamandouros proslov na mimořádném zasedání The Mini European Assembly, významné nevládní organizace na Maltě. Jeho řeč byla nazvána „Demokracie, odpovědnost a instituce veřejného ochránce práv“. Přednášky se zúčastnilo více než šedesát studentů terciárního vzdělávání, kteří během následující diskuse položili mnoho podnětných otázek.

Po obědě se evropský veřejný ochránce práv setkal s ministrem zahraničních věcí Malty, kterým je Dr. Joe Borg. Schůzky se rovněž zúčastnil veřejný ochránce práv Malty Joseph Sammut. Pan Diamandouros nastínil činnost evropského veřejného ochránce práv a vysvětlil cíle své informační cesty. Diskutovalo se zejména o návrzích evropského veřejného ochránce práv na zlepšení Návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu.

Pan Diamandouros se poté setkal se ministerským předsedou Malty, kterým je Dr. Edward Fenech Adami. Veřejný ochránce práv Malty Joseph Sammut se schůzky rovněž zúčastnil. Pan Diamandouros nastínil činnost evropského veřejného ochránce práv a vysvětlil účel své informační cesty. Zdůraznil, že evropského veřejného ochránce práv soustavně podporuje jazykovou rozmanitost v rozšířené Evropské unii, a zmínil se o svých návrzích na zlepšení Návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu. Vyzdvihl také dobré pracovní vztahy mezi evropským veřejným ochráncem práv a národním veřejným ochráncem práv Malty.

Na závěr dne přednesl pan Diamandouros přednášku ve velké aule maltské univerzity. Tématem jeho přednášky bylo „Budování Evropy zaměřené na občana - úloha evropského veřejného ochránce práv“. Přednášce předsedal veřejný ochránce práv Malty Joseph Sammut a zúčastnilo se jí více než 70 lidí. Při následné diskusi byla vznesena řada zajímavých otázek.

ŘECKO

Atény

Dne 19. prosince se pan Diamandouros zúčastnil schůzky u kulatého stolu na téma „Řecký politický systém a problémy přistěhovalectví a rasismu“ organizované Helénských střediskem pro evropská studia a výzkum a Řeckou generální konfederací práce.

Dne 22. prosince se pan Diamandouros zúčastnil prezentace řeckého vydání „Evropanů“ („The Europeans“), jejichž autorkou je významná profesorka historie První pařížské univerzity Helena Ahrweiler-Glykatziová. Tato prezentace se konala v prostorách Informační kanceláře Evropského parlamentu v Aténách.

Dne 22. prosince přednesl třetí výroční přednášku na Helénské nadaci pro evropskou a zahraniční politiku s názvem „Demokracie, právní stát a instituce veřejného ochránce práv v jižní a jihovýchodní Evropě: evropská perspektiva“.

6.3 DALŠÍ AKCE

Dne 8. ledna měl Alessandro del Bon přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro skupinu francouzských žáků ze školy Lucie Berger ve Štrasburku.

Dne 14. ledna přijal pan Söderman ve Štrasburku delegaci sekretariátu poslanecké sněmovny švédského parlamentu. Pan Söderman pohovořil o své práci a dosažených výsledcích ve funkci evropského veřejného ochránce práv a zodpověděl dotazy účastníků.

Dne 15. ledna měl Bernard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro skupinu asi 15 studentů z Gustav Heinemann Gesamtschule v Essenu, kterou vedla Margrit Thimme-Richardtová.

Dne 22. ledna měl José Martínez Aragón přednášku o práci evropského veřejného ochránce práv pro skupinu studentů z Institut des Hautes Etudes Européennes Univerzity Roberta Schumana ve Štrasburku.

Dne 10. února měl José Martínez Aragón prezentaci o úloze evropského veřejného ochránce práv pro skupinu 15 poslanců z Litvy. Přednáška se uskutečnila v rámci programu „Ahead of the Game“ „V předstihu“ zaměřeného na přípravu budoucích poslanců Evropského parlamentu a úředníků přistupujících členských států EU.

Dne 11. února se Ian Harden setkal se dvěma německými studenty, Simone Ruppertz-Rauschovou a Tobiasem Aubergerem, a diskutoval s nimi o práci evropského veřejného ochránce práv v oblasti transparentnosti. Studenti prováděli výzkum pro Deutsche Forschungsgemeinschaft a jejich projekt se nazýval „Development of Rights and Democracy in the EU“ (Rozvoj práv a demokracie v EU). Rozhovor se soustředil na zapojení veřejného ochránce práv do přípravy a uplatňování pravidel pro přístup k dokumentům institucí EU.

Dne 11. března měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro skupinu asi 40 studentů z Nottinghamu, které Michael McKeever.

Dne 3. dubna měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro 60 účastníků 25. evropského studijního semináře mezinárodní Kolpingovy společnosti. Seminář vedl Anton Salesny.

Dne 7. dubna měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro skupinu asi 20 finských hostů poslankyně Evropského parlamentu Marjo Matikainen-Kallströmové.

Dne 9. dubna měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro skupinu asi 20 studentů z Realschule Halstenbek, které doprovázel jejich učitel Detlef Lau.

Dne 23. května měl Olivier Verheecke přednášku pro skupinu šesti právníků z úřadů národních veřejných ochránců práv Kostariky, Salvadoru, Guatemaly, Panamy a z komise pro právní reformu Tanzanie. Skupinu vedl profesor H. Addink z Institutu ústavního a správního práva Utrechtské univerzity. Olivier Verheecke hovořil o roli a činnosti evropského veřejného ochránce práv, o nejdůležitějších výsledcích dosažených od roku 1995, o jeho podílu na práci Konventu o budoucnosti Evropy a jeho činnosti o v rámci rozšířené Evropské unie. Po prezentaci následovala živá diskuse.

Dne 26. května měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro 35 členů Europa-Union Dortmund.

Dne 2. června měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro 30 studentů ze Staatliche Berufsschule Landsberg am Lech (Bavorsko). Studenty doprovázel jejich učitel F. Graf. Později téhož dne měl Bernard GRILL přednášku také pro přibližně 50 stážistů z Evropské komise.

Dne 4. června měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro 26 účastníků semináře o rovných příležitostech pro ženy a muže organizovaného Bildungswerk Sachsen, Deutsche Gesellschaft e. V. Účastníky doprovázela Elke Feilerová z Bildungswerk Sachsen.

Dne 18. června měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro 40 účastníků z nadace Karl Arnold Stiftung v Königswinteru v Německu.

Dne 25. června měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro asi 40 učitelů-praktikantů z Německa, která byla součástí programu jejich zájezdu do Štrasburku, který pořádala Europäische Akademie Bayern. Účastníky doprovázela Dr. Heike Hoffmanová z Europäische Akademie Bayern.

Dne 8. července měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro asi 25 občanů z Německa v rámci semináře organizovaného Arbeitnehmer Zentrum Königswinter (AZK).

Dne 10. července měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro asi 45 učitelů-praktikantů z Německa, která byla součástí programu jejich zájezdu do Štrasburku organizovaného Europäische Akademie Bayern. Účastníky doprovázela Dr. Heike Hoffmannová z Europäische Akademie Bayern.

Téhož dne přednášel Gerhard Grill 15 místním politikům a úředníkům z Německa v rámci semináře organizovaného Stätte der Begegnung e.V. ve Vlotho (Německo). Skupinu doprovázel Johannes Schröder.

Dne 15. července měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro asi 45 učitelů-praktikantů z Německa, která byla součástí programu jejich zájezdu do Štrasburku organizovaného Europäische Akademie Bayern. Účastníky doprovázela Alke Büttnerová z Europäische Akademie Bayern.

Dne 18. července měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro asi 40 členů katolické farnosti z Dortmundu v rámci semináře organizovaného nadací Karl Arnold Stiftung (Königswinter). Později téhož dne také přednášel 51 členům městské rady Friesenheimu (Baden) a jejich rodinným příslušníkům. Účastníky doprovázel Klaus Gras z Kehl.

Dne 21. července měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro asi 12 učitelů-praktikantů ze Starnbergu a jejich vedoucí Gertrudu Gruberovou.

Dne 24. září měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro asi 40 žáků střední školy v Brühl (Německo), které doprovázel Carsten SCHÜBELER. Návštěvu organizovala nadace Karl Arnold Stiftung (Königswinter), Německo.

Dne 3. října měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro asi 35 učitelů z Německa, která byla součástí programu jejich zájezdu do Štrasburku organizovaného nadací Karl Arnold Stiftung (Königswinter). Účastníky doprovázel J. Clausius z Karl Arnold Stiftung.

Dne 15. října měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro asi 35 německých vojáků v rámci semináře organizovaného Karl Arnold Stiftung (Königswinter).

Dne 15. října seznámila Tina Nilsson skupinu studentů práv z univerzity Arhus v Dánsku s prací evropského veřejného ochránce práv. Setkání se uskutečnilo v Bruselu a po prezentaci následovaly dotazy účastníků. The meeting took place in Brussels and the presentation was followed by questions from the participants.

Dne 22. října měl Bernard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro asi 30 ředitelů škol a školních inspektorů z Německa, která byla součástí programu jejich zájezdu do Štrasburku organizovaného Regierung der Oberpfalz. Účastníky doprovázel Heribert Stautner

Dne 23. října seznámil José Martínez Aragón s prací evropského veřejného ochránce práv skupinu politických aktivistů ze Švédska, kterou do Štrasburku pozvala skupina švédských sociálních demokratů Evropského parlamentu.

Dne 17. listopadu měl Bernard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro asi 15 německých občanů a jednoho novináře v rámci semináře organizovaného Bildungswerk für Demokratie, soziale Politik und Öffentlichkeit (Düsseldorf). Skupinu vedla Wiltraud Terlindenová.

Dne 18. prosince seznámil pan Diamandouros se svou prací skupinu lékařů a studentů z Řecka, které do Štrasburku pozval poslanec Evropského parlamentu Dimitris Tsatsos. Pan Diamandouros hovořil zejména o aktivnější roli veřejných ochránců práv při obraně práv občanů.

Dne 18. prosince měl Gerhard Grill přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv pro skupinu asi 20 mladých diplomatů z přístupujících zemí v rámci semináře organizovaného francouzským ministerstvem zahraničních věcí a Centre des études européennes ve Štrasburku. Skupinu vedla Sarah Keatingová.

6.4 VZTAHY SE SDĚLOVACÍMI PROSTŘEDKY

Dne 13. ledna poskytl pan Söderman po telefonu rozhovor Philippe Geliemu z Le Figaro. Obsahem rozhovoru bylo sedmileté působení pana Södermana ve funkci evropského veřejného obhájce práv a zejména jeho vztahy s orgány a institucemi EU.

Dne 14. ledna poskytl pan Söderman rozhovor Marii Maggioreové pro vysílání Euronews. Cílem pořadu bylo objasnit divákům práci evropského veřejného ochránce práv na konkrétních případech, které ochránce práv řešil. Pan Söderman reportérce popsal hlavní oblasti své činnosti a shrnul největší úspěchy, kterých jako veřejný ochránce práv dosáhl.

Dne 14. ledna poskytl pan Söderman rozhovor Melanii Rayové z BBC Television. Rozhovor byl součástí televizního zpravodajství o volbách nového evropského veřejného ochránce práv.

Dne 20. ledna poskytl pan Söderman rozhovor Alanu Defauxovi, novináři z Eurinfo, měsíčníku vydávaného Zastoupením Komise v Belgii. Alan Defaux se dotazoval pana Södermana na jeho zkušenosti jako prvního evropského veřejného ochránce práv.

Dne 23. ledna poskytl pan Söderman rozhovor Alfonze Salamoneové pro pořad belgické rozhlasové stanice RTBF s názvem „Rond Point Schuman“. Cílem rozhovoru bylo vysvětlit posluchačům, jaké služby poskytuje občanům evropský veřejný ochránce práv .

Dne 10. února poskytl pan Söderman rozhovor švédskému novináři Charlie Nilssonovi pro noviny Smålandstidningen. Charlie Nilsson se evropského veřejného ochránce práv dotazoval na jeho názory na instituce EU a na jeho práci při vyřizování stížností evropských občanů.

Dne 10. února také poskytl pan Söderman ve Štrasburku rozhovor pro finský hospodářský časopis Kauppalehti. Rozhovor s ním vedla bruselská dopisovatelka časopisu Mirjami Saarinenová.

Dne 11. února poskytl pan Söderman rozhovor Sigrid Böeové ze švédského celostátního deníku Dagens Nyheter. Sigrid Böeová se veřejného ochránce práv tázala, jaké jsou jeho zkušenosti s řešením stížností občanů a jak se podle jeho názoru zlepšilo fungování institucí EU za dobu jeho působení ve funkci evropského veřejného ochránce práv .

Dne 18. února poskytl pan Söderman rozhovor Thorstenu Schäferovi, bruselskému reportérovi německé tiskové agentury DPA. Thorsten Schäfer se zajímal o práci pana Södermana jako evropského veřejného ochránce práv od roku 1995 a o druhy stížností, kterými se zabýval.

Dne 26. února poskytl pan Söderman rozhovor Denisu Mc Gowanovi, redaktoru interního informačního bulletinu Evropské komise Commission en Direct. Denis MC Gowan se evropského veřejného ochránce práv dotazoval na jeho práci od roku 1995 a jak se za tu dobu zlepšila práce správního aparátu.

Dne 27. února poskytl pan Söderman rozhovor Jensu Reiermannovi, evropskému redaktoru dánského rozhlasového pořadu „Orientering“. Rozhovor byl zaměřen na návrhy veřejného ochránce práv Evropskému konventu, zejména v oblasti lidských práv a otevřenosti.

Dne 3. března poskytl pan Söderman během své návštěvy Stockholmu rozhovor Lennartu Lundbergovi, novináři týdeníku švédské církve Kyrkans Tidning. Později téhož dne s ním udělal rozhovor také Lars Ströman pro Europa-Posten.

Dne 4. března byl organizován pracovní oběd v Pressens-hus ve Stockholmu na téma „Otevřenost v EU“. Z předních redaktorů a manažerů nejvýznamnějších sdělovacích prostředků se oběda účastnili např. Nils Funcke, Anders Ahlberg, Per Hultengard, Ake Wredén, Hans Schöier, Kersti Rosénová, Josefin Sandstedová, Anders R. Olsson, Gunnel Arrbäcková, Barbro Fischerströmová, Olof Kleberg, Lena Hörngrenová, Niklas Ekdal, Torbjörn von Krogh, Jan Strid, Micke Gulliksson a Per Hultengård. Evropský veřejný ochránce práv hovořil o otevřenosti a přístupu k informacím.

Dne 24. března uspořádal pan Söderman v Bruselu pracovní oběd pro tisk, kde novináře seznámil s výroční zprávou za rok 2002 a ukončil své funkční období evropského veřejného ochránce práv. Oběda se zúčastnilo 15 novinářů, jmenovitě Nicola Smithová z EPolitix, Lisbeth Kirková z EU Observer, Lorena Garciaová z Aqui Europa, Brian Beary z European Report, Dirk de Wilde z Belga, Heleen Paalvastová z Algemeen Nederlands Persbureau, Damian Castano z EFE, Cornelia Boleschová ze Süddeutsche Zeitung, Michael Jungwirth z Kleine Zeitung, Henk van Oostrum z Het Financiële Dagblad, Rory Watson z The Times, Marizandra Ozolinsová z Tagblatt, Martin Banks z European Voice, Brandon Mitchener z The Wall Street Journal Europe a Ralph Atkins z Financial Times. Přítomni byli také Ian Harden, Olivier Verheecke, Ben Hagard, Murielle Richardsonová a Rosita Agnewová z úřadu evropského veřejného ochránce práv. S použitím prezentace v aplikaci Power Point podal pan Söderman souhrnný přehled sedmi let ve funkci veřejného ochránce práv. Po prezentaci odpovídal na dotazy novinářů.

Dne 25. března se osm finských novinářů setkala s veřejným ochráncem práv na pracovní snídani pro tisk. Snídaně se zúčastnili tito novináři: Marko Ruonola a Tuomas Savonen z Finnish News Agency, Anne Autiová, Jonas Jungar a Jussi Seppala z YLE, Petteri Tuohinen z Helsingin Sanomat, Maija Lapolaová z Turun Sanomat a Mirjami Saarinenová z Kauppalehti. Přítomni byli také Benita Bromsová, Ben Hagard, Murielle Richardsonová a Rosita Agnewová z úřadu veřejného ochránce práv. Veřejný ochránce práv hovořil o své práci v průběhu uplynulých sedmi let. Potom následovala prezentace v aplikaci Power Point, v níž veřejný ochránce práv podal přehled dosažených úspěchů. Po snídani poskytl veřejný ochránce práv rozhovor Jussi Seppalovi z finského rozhlasu a Petteri Tuohinenovi z Helsingin Sanomat.

Dne 2. dubna uspořádal pan Diamandouros společnou tiskovou konferenci s místopředsedou Komise pro administrativní reformu Neilem Kinnockem. Neil Kinnock přivítal nového veřejného ochránce práv a v hlavních rysech popsal opatření, která Komise přijala na doporučení veřejného ochránce práv předložená v minulosti. Potom odpovídal na dotazy novinářů o rozšíření EU, zvýšení informovanosti občanů o jejich právu stěžovat si veřejnému ochránci práv a o možnostech rozšíření pravomocí veřejného ochránce práv.

Dne 7. května poskytl pan Diamandouros po telefonu rozhovor Heleně Seeneyové z anglického vysílání Deutsche Welle Radio. Odpovídal na otázky týkající se pravomoci a působnosti evropského veřejného ochránce práv a vysvětloval, co může ochránce práv udělat pro to, aby projekt Evropy více odpovídal potřebám široké veřejnosti.

Dne 12. května poskytl pan Diamandouros rozhovor Joshuovi Rozenbergovi, redaktoru právní rubriky Daily Telegraph. Joshua Rozenberg se zajímal o to, jak velké je povědomí veřejnosti o jeho práci, jaké jsou jeho názory na budoucnost Evropy a jaké měl zkušenosti před nástupem do funkce evropského veřejného ochránce práv.

Dne 13. května poskytl pan Diamandouros rozhovor Martinu Banksovi, redaktoru European Voice. Martin BANKS se zaměřil na přístup veřejného ochránce práv k rozšíření Unie a ptal se jej, jak by mohl evropský veřejný ochránce práv zvýšit povědomí o své práci v přístupujících zemích. Vzhledem k připravovanému zveřejnění jeho životopisného profilu odpovídal pan Diamandouros také na dotazy týkající se jeho života před zvolením do funkce evropského veřejného ochránce práv.

Dne 20. května poskytl evropský veřejný ochránce práv rozhovor pro rozhlasový pořad s názvem Europe Magazine pro francouzské vysílání Deutsche Welle. Redaktorka Elisabeth Cadotová se evropského veřejného ochránce práv ptala, jaký druh stížností dostává, jak dlouho trvá prošetření stížnosti a jaké jsou pravomoci ochránce práv.

Dne 20. května poskytl pan Diamandouros ve Štrasburku rozhovor Marie-Claude Harraerové z Dernières Nouvelles d'Alsace. Novinářka se evropského veřejného ochránce práv tázala na jeho předchozí zkušenosti jako veřejného ochránce práv a na jeho první dojmy z působení ve funkci evropského veřejného ochránce práv a ze Štrasburku.

Dne 30. května během konference „Veřejný ochránce práv a právní předpisy EU“, která se konala ve Varšavě v Polsku, uspořádali evropský veřejný ochránce práv, profesor P. Nikiforos Diamandouros, a veřejný ochránce práv Polska, profesor Andrzej Zoll, společnou tiskovou konferenci, kterou navštívila více než desítky novinářů. Ve stručnosti uvedli důvody, které vedly k uspořádání konference, a informovali o projednávaných tématech (viz kapitola 5.4). Profesor Diamandouros vysvětlil svou strategii spolupráce s národními veřejnými ochránci práv, jejímž cílem je dostat se blíž k evropským občanům, a oznámil svůj úmysl navštívit v nadcházejícím roce přístupující země.

Dne 15. července poskytl pan Diamandouros rozhovor rakouskému novináři Tanselu Tertioğluovi. Pan Diamandouros nastínil v hlavních rysech priority svého působení ve funkci evropského veřejného ochránce práv a své názory na Návrh evropské ústavy.

Dne 15. července uspořádal pan Diamandouros také dvě setkání s bruselskými novináři a pohovořil s nimi o evropské ústavě, otázkách transparentnosti a rozšíření EU. První schůzka byla s dopisovateli tiskových agentur a zpravodajských serverů a účastnili se jí: Brian Beary z European Report, Maria Davidssonová ze Swedish news agency, Honor Mahonyová z EUObserver a Nicola Smithová z EUPolitix. Druhá schůzka se uskutečnila s dopisovateli celostátních deníků a účastnili se jí Rory Watson z The Times, Michael Stebenow z Frankfurter Allgemeine Zeitung, Minna Nalbantogluová z Helsingin Sanomat a John Prideaux z Financial Times.

Dne 15. července poskytl pan Diamandouros rozhovor Alainu Dremierovi z La Quinzaine Européenne. Cílem rozhovoru bylo představit veřejného ochránce práv. Alain Dremiere se zaměřil na dosavadní zkušenosti veřejného ochránce práv a cíle, kterých chce ve své funkci dosáhnout.

Dne 8. září poskytl pan Diamandouros během své návštěvy Finska rozhovor Björn Manssonovi pro zpravodajství finské televize TV4 ve švédštině. Rozhovor byl odvysílán téhož dne ve večerních zprávách.

Dne 9. září uspořádal pan Diamandouros tiskovou konferenci, které předsedal vedoucí Zastoupení Evropské komise ve Finsku Timo Mäkelä. Bylo přítomno přes 20 novinářů, včetně zástupců tiskových agentur, novin, televizních a rozhlasových stanic. Pan Diamandouros představil práci evropského veřejného ochránce práv, popsal své priority a vysvětlil cíle informační cesty. Dotazy novinářů se týkaly otázek transparentnosti a přístupu k dokumentům, počtu stížností, které lze každý rok očekávat po rozšíření EU, a Návrhu ústavní smlouvy Evropské unie.

Po tiskové konferenci poskytl evropský veřejný ochránce práv rozhovor Jouni MÖLSÄOVI z předního finského deníku Helsingin Sanomat a Risto Paananenovi z Europa Magazine.

Dne 10. září v 7 hodin 15 minut vystoupil pan Diamandouros v živém vysílání nejpopulárnějšího ranního pořadu finské televize MTV3. Spolu s ním vystoupil v pořadu první evropský veřejný ochránce práv Jacob Söderman. Témata rozhovoru zahrnovala největší úspěchy pana Södermana a budoucí priority pana Diamandourose ve funkci evropského veřejného ochránce práv.

Dne 11. září uspořádal pan Diamandouros v rámci návštěvy Estonska tiskovou konferenci, která se konala v zasedací místnosti předsedy nejvyššího soudu. Tiskovou konferenci řídil předseda Nejvyššího soudu Estonska Allar Joks. Přítomno bylo asi 10 novinářů z tiskových agentur, novin, televizních a rozhlasových stanic. Pan Diamandouros představil práci evropského veřejného ochránce práv, popsal své priority a vysvětlil cíle informační cesty. Většina otázek novinářů se týkala rozšíření Evropské unie.

Po tiskové konferenci poskytl pan Diamandouros rozhovor Kuku Raadio, největší soukromé rozhlasové stanici v Estonsku, a Andresu Pulverovi z třetího největšího estonského regionálního deníku Virumaa Teataja.

Dne 23. září poskytl evropský veřejný ochránce práv rozhovor Michele de Waardové, redaktorce pro Evropu nizozemských novin NRC Handelsblad. Rozhovor se soustředil na úlohu evropského veřejného ochránce práv, evropskou ústavu a rozšíření EU.

Dne 24. září hovořil pan Diamandouros s Marko Ruonalaem z finské zpravodajské agentury, Hendrikusem van Oostrumem z Het Financieele Dagblad a Thomasem Gackem ze Stuttgarter Zeitung o zprávě Evropského parlamentu o činnosti evropského veřejného ochránce práv v roce 2002. Během setkání pan Diamandouros stručně vyložil své názory na důležitost začlenění mimosoudních opravných prostředků do evropské ústavy.

Estonský veřejný ochránce práv Allar Joks a P. Nikiforos Diamandouros na tiskové konferenci. Tallin, Estonsko, 11. září 2003.

Dne 22. října se pan Diamandouros ve Štrasburku zúčastnil oběda s 13 řeckými novináři. Pan Diamandouros hovořil o roli veřejných ochránců práv při zlepšování vztahů mezi občany a orgány veřejné správy. Oběd uspořádal velvyslanec Athanassios Theodoracopoulos, stálý zástupce Řecka při Radě Evropy. Přítomni byli také Dimitris Koustas, tiskový tajemník stálého zastoupení Řecka při Radě Evropy a George Kassimatis, vedoucí Informační kanceláře Evropského parlamentu v Athénách.

Dne 23. října poskytl pan Diamandouros rozhovor Chrysostomосу Bikatsikovi z řecké celostátní televize „ET-1“. Pan Diamandouros hovořil o roli veřejného ochránce práv a právech občanů.

Dne 23. října představil evropský veřejný ochránce práv svou práci 18 novinářům z Finska, Švédska, Islandu a Norska. Prezentace byla součástí jejich osmítýdenního semináře, který organizovalo skandinávské tiskové středisko v Arhusu. Během živé diskuse odpovídal veřejný ochránce práv na dotazy týkající se transparentnosti, diskriminace a vztahů s ostatními institucemi.

Dne 27. října, v rámci návštěvy Maďarska, poskytl veřejný ochránce práv rozhovor Mercedesz Gyükeriové, novinářce z maďarského deníku Magyar Hírlap. Pan Diamandouros odpovídal na dotazy o roli evropského veřejného ochránce práv, o jeho vztazích s maďarským veřejným ochráncem práv, Návrhu evropské ústavy a o problémech, které musely přistupující země před vstupem do Unie překonat.

Dne 28. října poskytl evropský veřejný ochránce práv rozhovor maďarské veřejnoprávní televizi MTV. Zpravodajka televize MTV pro parlamentní záležitosti paní Borbalová se dotazovala veřejného ochránce práv na změny, o nichž předpokládá, že nastanou v důsledku rozšíření EU, jak bude řešit stížnosti z Maďarska, jaký je druh a počet stížností, které dostává, a zajímala se o Kodex řádné správní praxe. Veřejný ochránce práv potom poskytl rozhovor zpravodaji televize MTV pro zahraniční záležitosti Robertu Nemethovi, který se veřejného ochránce práv ptal na národní veřejné

ochránce práv v členských státech EU a přistupujících zemích, na nesprávný úřední postup a na způsoby vyřizování stížností.

Téhož dne poskytl pan Diamandouros dva další rozhovory sdělovacím prostředkům – jeden s Bélou Fincziczkim z maďarského týdeníku HVG a druhý s László Szocsem z deníku Népszabadsag. Rozhovor byl zaměřen na změny v práci veřejného ochránce práv, které přinese rozšíření EU.

P. Nikiforos Diamandouros poskytuje interview maďarské televizní stanici MTV. Budapešť, Maďarsko, 28. říjen 2003.

Odpoledne se veřejný ochránce práv zúčastnil tiskové konference, kterou řídil pan Lenkovics, maďarský parlamentní komisař pro občanská práva (veřejný ochránce práv). Tiskové konference se zúčastnilo asi 20 osob. Pan Diamandouros prezentoval práci evropského veřejného ochránce práv, popsal své priority a vysvětlil cíle své informační cesty. Pan Lenkovics doplnil prezentaci srovnáním práce evropského a maďarského veřejného ochránce práv.

Maďarský parlamentní komisař pro občanská práva Barnabás Lenkovics, P. Nikiforos Diamandouros a maďarský parlamentní komisař pro práva národních a etnických menšin Jenő Kaltenbach na tiskové konferenci. Budapešť,

Maďarsko, 28. říjen 2003.

Dne 14. listopadu poskytla Rosita Agnewová, tisková mluvčí úřadu veřejného ochránce práv, rozhovor německé studentce Cornelií Metzigoové. Rosita Agnewová odpovídala na otázky týkající se komunikační politiky a role tiskového mluvčího. Rozhovor souvisel s článkem, který Cornelií Metzigoová napsala pro soutěž mladých novinářů.

Dne 17. listopadu se evropský veřejný ochránce práv setkal s Leo Linderem, německým filmovým producentem, aby s ním projednal filmový projekt s názvem „Uživatelský průvodce Evropou“. Tento vzdělávací film by měl představit práci evropského veřejného ochránce práv a vysvětlit, co mohou evropští občané udělat, aby byl jejich hlas slyšet.

Dne 18. listopadu poskytl evropský veřejný ochránce práv rozhovor Koosu van Houdtovi pro úvodní článek v nizozemském časopise Binnenlands Bestuur. Rozhovor se týkal demokracie a role veřejného ochránce práv, administrativní reformy a transparentnosti a jiných otázek.

Dne 18. listopadu poskytl pan Diamandouros sérii rozhovorů na téma úloha evropského veřejného ochránce práv těmto řeckým novinářům: Alexandře Anastasopoulové z řecké televize „Kanali Voulis“, Alexandře Christakakiové z řecké celostátní televize „NET“ a Ioannisi Papadimitrouovi z řeckého rozhlasového vysílání v Německu.

Dne 24. listopadu poskytl pan Diamandouros vyčerpávající rozhovor o své práci Metě Tsikrikaové z řeckého vysílání BBC World Service.

Dne 9. prosince přineslo několik novinářů z televize, rozhlasu a tisku přímé zpravodajství z příjezdu evropského veřejného ochránce práv na Maltu. Během návštěvy Malty poskytl pan Diamandouros řadu obsáhlých rozhovorů, mimo jiné pro deník the Times of Malta, pro zpravodajský internetový server di-ve news, pro televizní pořad L-Ewropej a pro rozhlasový pořad „Mill-Ewropa“ stanice Radio 101.

P. Nikiforos Diamandouros na tiskové konferenci.
Ta' Xbiex, Malta, 11. prosinec 2003.

Dne 11. prosince uspořádal pan Diamandouros tiskovou konferenci v sídle Delegace Evropské komise v Ta' Xbiexu. Tiskové konference se zúčastnilo asi 10 novinářů z maltských televizních a rozhlasových stanic a tisku.

Dne 11. prosince poskytla tisková mluvčí Rosita Agnewová rozhovor Sarah Talvardové na téma komunikační politiky. V rámci svého vysokoškolského studia vypracovala Sarah Talvardová referát

na téma občanství a zajímala se o cíle komunikační politiky veřejného ochránce práv a o nástroje používané k jejich dosažení.

6.5 KOMUNIKACE PROSTŘEDNICTVÍM INTERNETU

V roce 2003 se evropský veřejný ochránce práv na Internetu ještě více zviditelnil. Na jeho internetové stránce přibily nové informace a rozšířil se obsah několika oddílů.

Komunikace elektronickou poštou

V dubnu 2001 byla internetová stránka rozšířena o elektronickou verzi formuláře stížnosti ve dvanácti jazycích, kterou lze posílat přímo z Internetu. Od té doby je tímto způsobem zasíláno stále větší procento stížností. V roce 2003 tvořily stížnosti zaslané přes Internet téměř polovinu všech stížností, které veřejný ochránce práv obdržel, a jejich procentuální podíl se v porovnání s rokem 2002 mírně zvýšil. Pro srovnání: v roce 2001 byla přes Internet zaslána třetina stížností, v roce 2000 čtvrtina a v roce 1999 jedna šestina všech stížností.

V roce 2003 došlo na hlavní e-mailovou adresu veřejného ochránce práv přes 2500 žádostí o informace. Jejich počet se sice snížil oproti roku 2002, kdy přišlo 3717 žádostí, ale odečtou-li se hromadné e-maily, na které se v těchto dvou letech odpovídalo (přes 1600 e-mailů došlých v roce 2002 se týkalo potopení tankeru „Prestige“), počet jednotlivých odeslaných odpovědí zůstal stejný, tedy asi 2000.

Na počátku roku 2003 obdržel veřejný ochránce práv přes 300 e-mailů od občanů EU ohledně dotací poskytnutých chovatelům býků pro býčí zápasy. I když tato záležitost nespádala do působnosti veřejného ochránce práv, na každý e-mail byla odeslána odpověď, v níž byla uvedena možnost obrátit se s peticí na Evropský parlament.

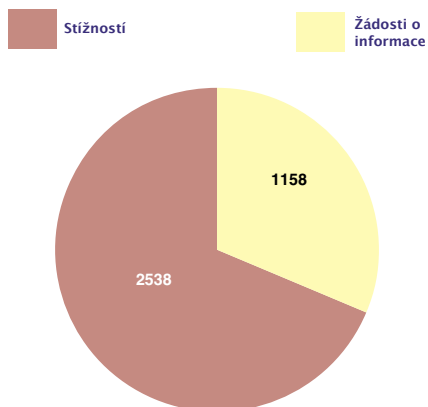
Zlepšení internetové stránky

V průběhu roku 2003 se v rámci přípravy na rozšíření Evropské unie začala upravovat internetová stránka evropského veřejného ochránce práv. Bylo změněno kódování stránek, aby mohly zobrazovat znakové sady nových úředních jazyků Evropské unie, a byly vytvořeny některé stránky v nových jazycích. V prosinci 2003 byl k internetové stránce evropského veřejného ochránce práv přidán nový oddíl v 11 jazycích týkající se šetření veřejného ochránce práv prováděného z vlastního podnětu ve věci integrace tělesně postižených osob Evropskou komisí.

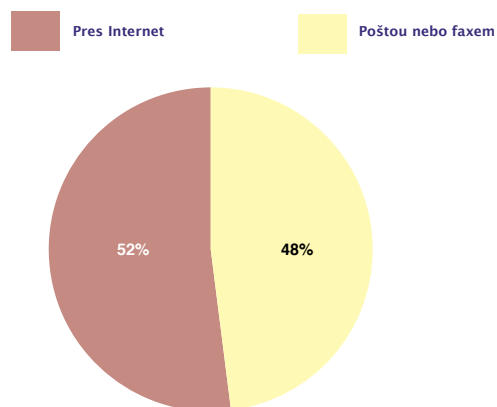
Aby internetová stránka veřejného ochránce práv zůstala na předním místě mezi internetovými stránkami EU, podílel se veřejný ochránce práv v průběhu celého roku 2003 na práci interinstitucionálního edičního výboru pro Internet (CEiii). Během roku 2003 se úřad veřejného ochránce práv účastnil také práce Edičního výboru Evropského parlamentu.

Počet zodpovězených E-mailů v roce 2003

Procento stížností zaslaných v roce 2003 přes Internet

Růst podílu stížností zaslaných přes Internet

Výtah

1 Úvod

2 Stížnosti veřejnému ochránci práv

3 Rozhodnutí po provedeném šetření

4 Vztahy s ostatními institucemi
Evropské Unie

5 Vztahy s veřejnými ochránci práv a
obdobnými orgány

6 Vztahy s veřejností

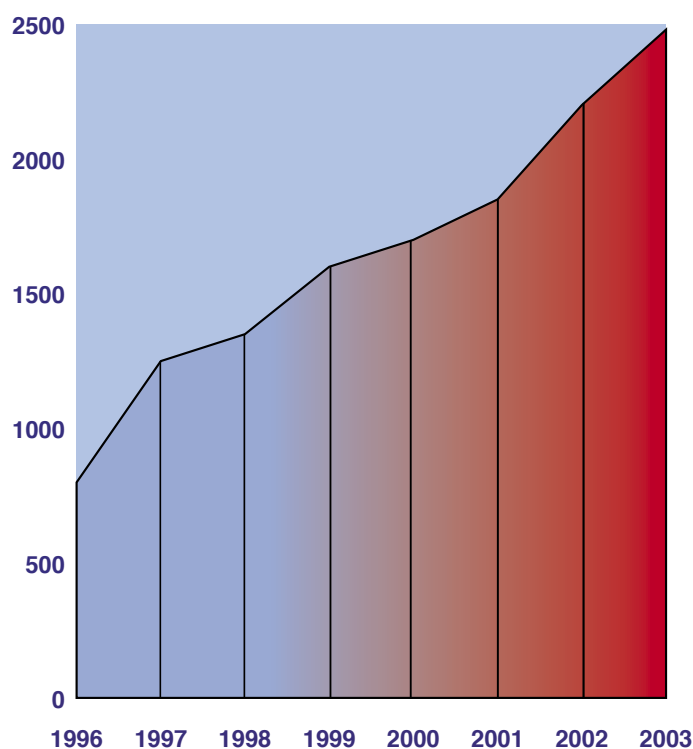
Přílohy

A STATISTIKY O PRÁCI EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV V ROCE 2003

1 PŘÍPADY VYŘÍZENÉ BĚHEM ROKU 2003

1.1	CELKOVÝ POČET PŘÍPADŮ V ROCE 2003.....	2611
	– stížnosti a šetření neuzavřené do 31.12.2002	170 ¹
	– stížnosti podané v roce 2003	2436
	– šetření evropského veřejného ochránce práv z vlastního podnětu	5

Nárůst stížností 1996 – 2003

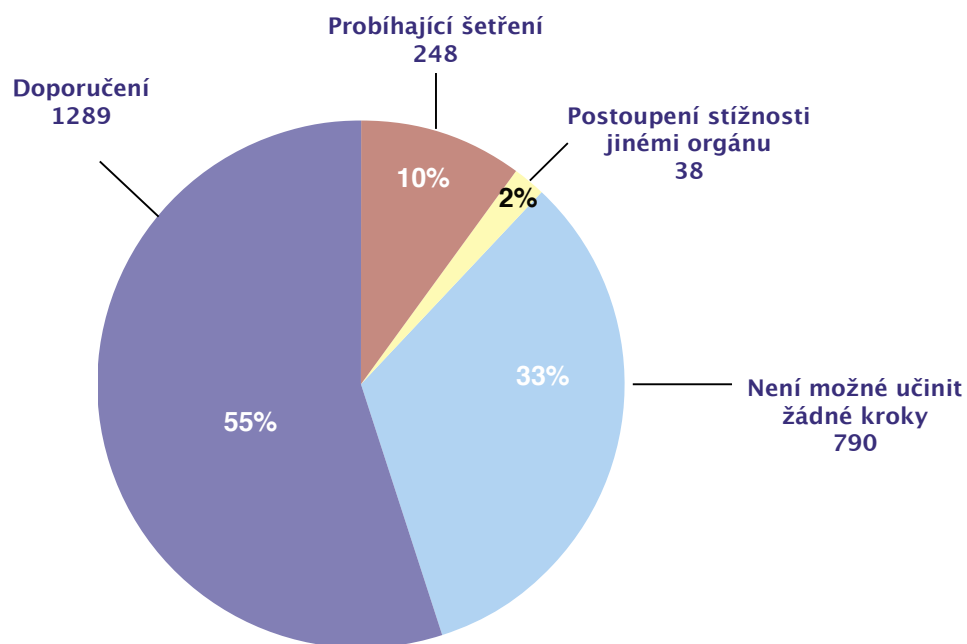
¹ Z toho jedno šetření z vlastní iniciativy evropského veřejného ochránce práv a 109 ostatních šetření.

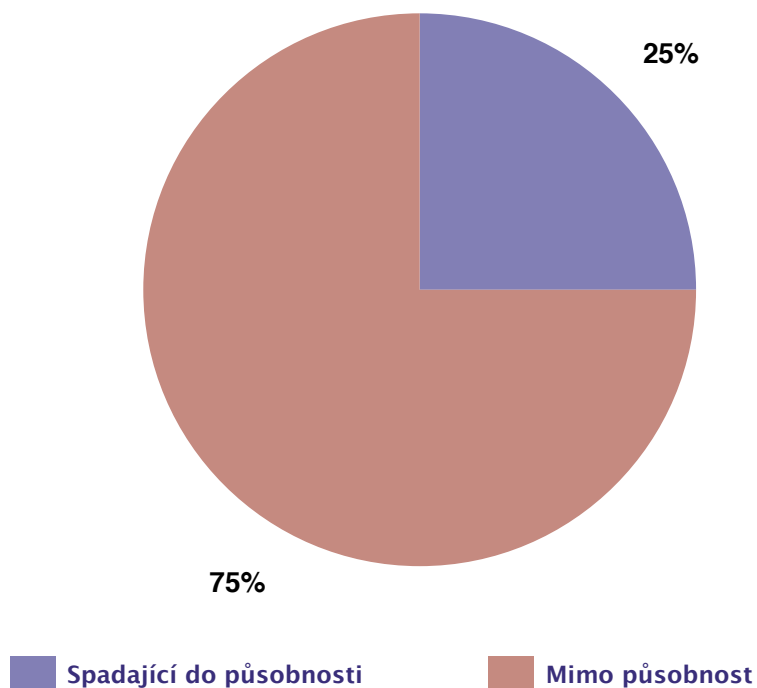
1.2 DOKONČENÁ PŘEZKOUMÁNÍ PŘÍPUSTNOSTI/NEPŘÍPUSTNOSTI 95%

1.3 HODNOCENÍ STÍŽNOSTÍ

1.3.1 Podle typu kroků učiněných evropským veřejným ochráncem práv ve prospěch stěžovatelů

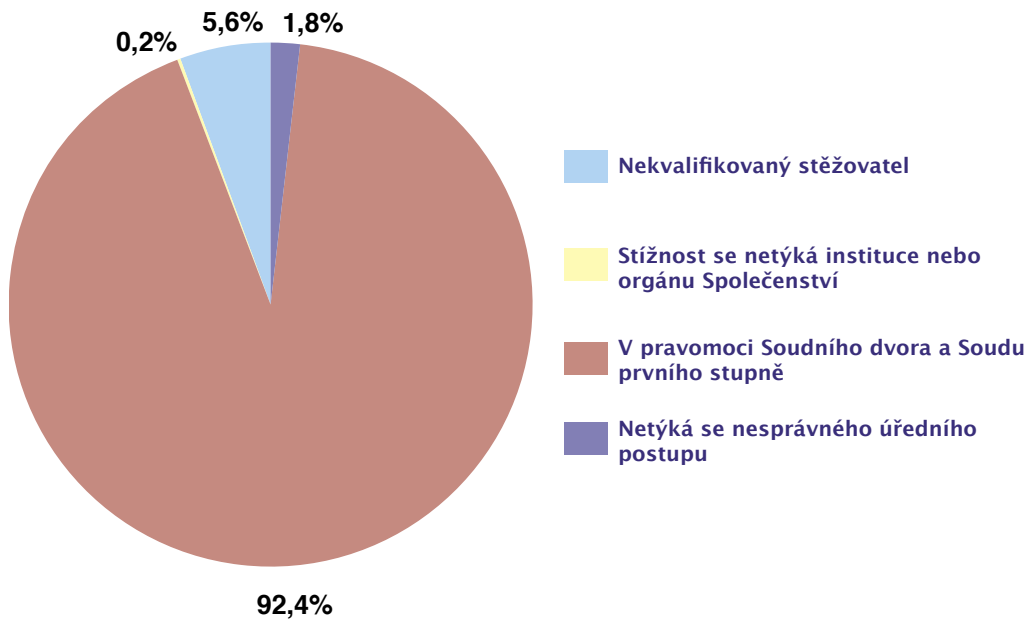

1.3.2 Podle působnosti evropského veřejného ochránce práv

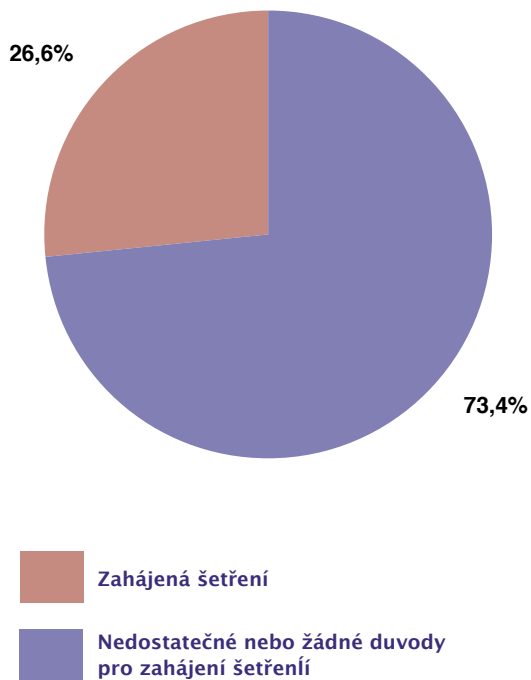

MIMO PŮSOBNOST

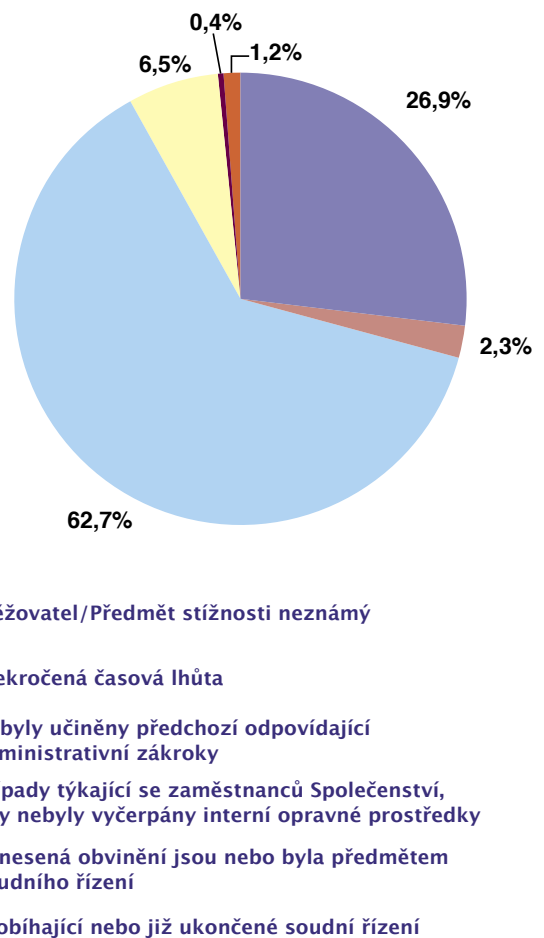

SPADAJÍCÍ DO PŮSOBNOSTI

Přípustné stížnosti

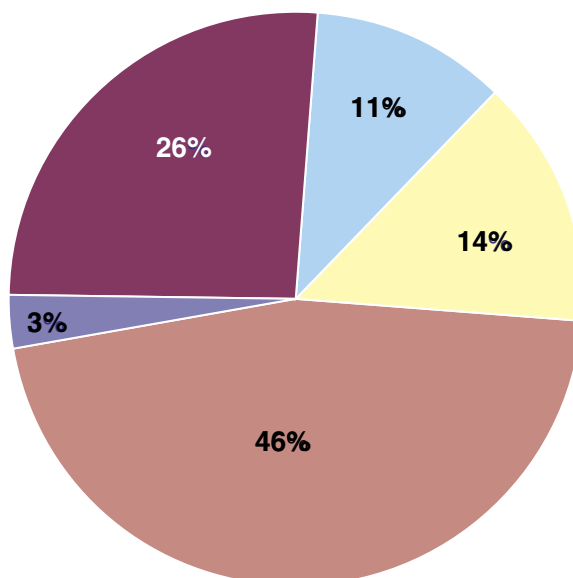

Nepřípustné stížnosti

2 POSTOUPENÍ STÍŽNOSTI JINÉMU ORGÁNU A DOPORUČENÍ

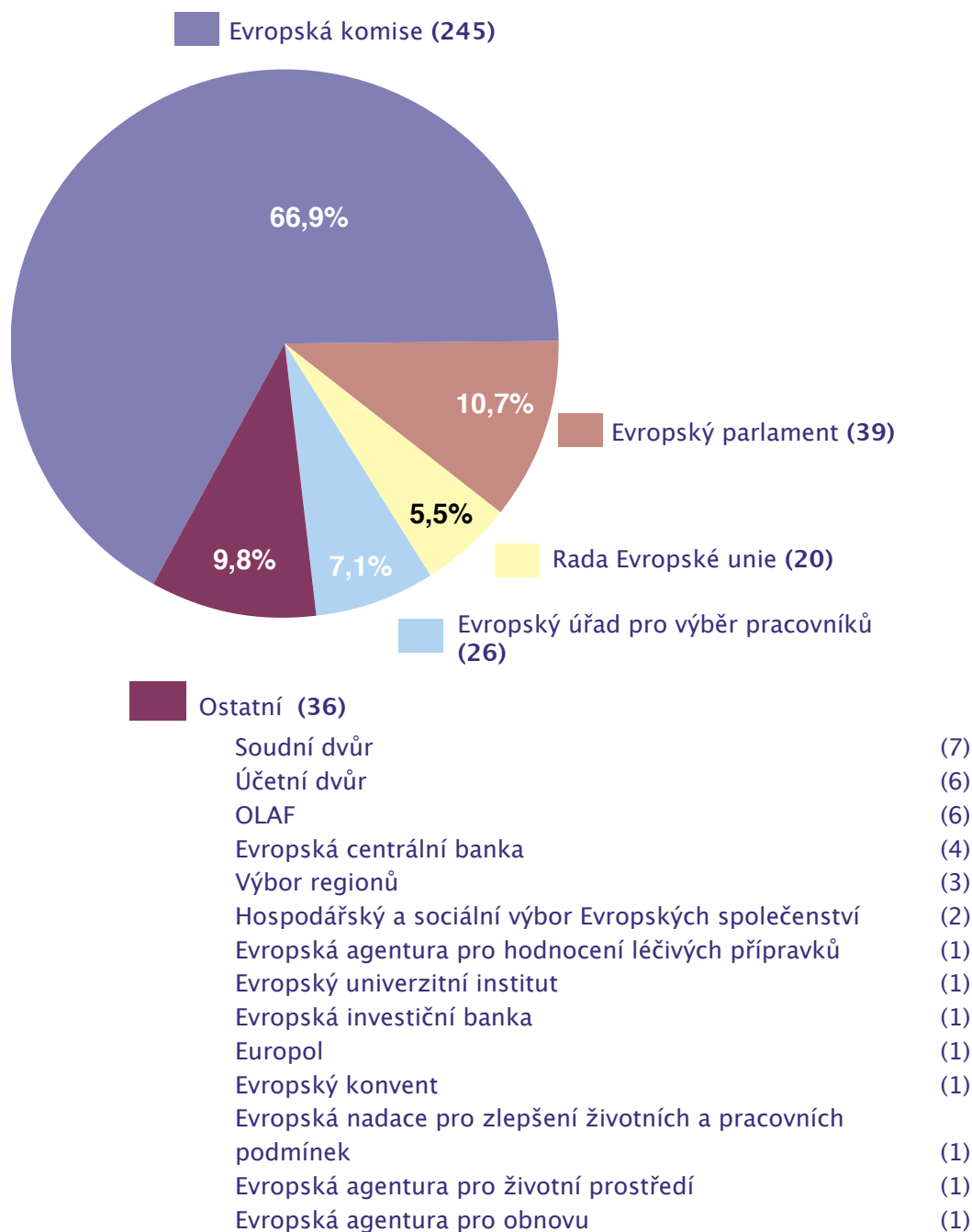
- **Postoupení stížnosti jinému orgánu (616)**
- **Doporučení obrátit se na veřejného ochránce práv nebo předložit petici regionálnímu nebo národnímu parlamentu (189)**
- **Doporučení obrátit se na Evropskou komisi (143)**
- **Doporučení předložit petici Evropskému parlamentu (341)**
- **Předání stížnosti jinému orgánu (38) :**
 - Evropskému parlamentu (6)
 - Evropské komisi (7)
 - Národnímu nebo regionálnímu veřejnému ochránci práv (25)

3 PŘÍPADY VYŘÍZENÉ V ROCE 2003 363

V roce 2003 se evropský veřejný ochránce práv zabýval 363 šetřeními, 253 šetření bylo zahájeno v roce 2003 (z toho bylo pět z vlastního podnětu) a 110 neukončeno k 31. 12. 2002.

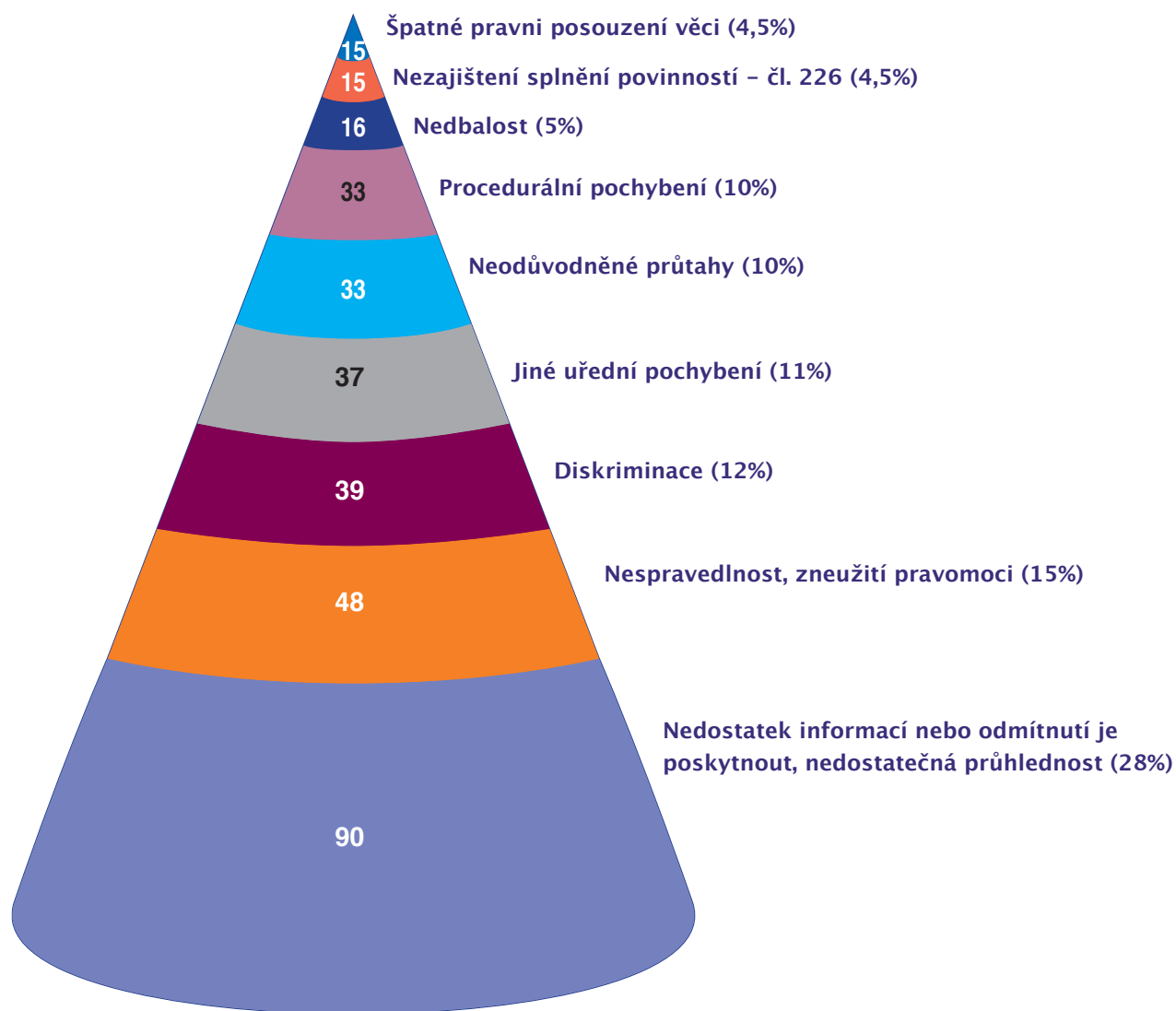
3.1 INSTITUCE A ORGÁNY, KTERÝCH SE ŠETŘENÍ TÝKALO²

² Některé případy se týkají dvou nebo více institucí nebo orgánů.

3.2 TYP NESPRÁVNÉHO ÚŘEDNÍHO POSTUPU, NA NĚJŽ BYLO POUKÁZÁNO

(V některých případech se šetření týká dvou typů nesprávného úředního postupu)

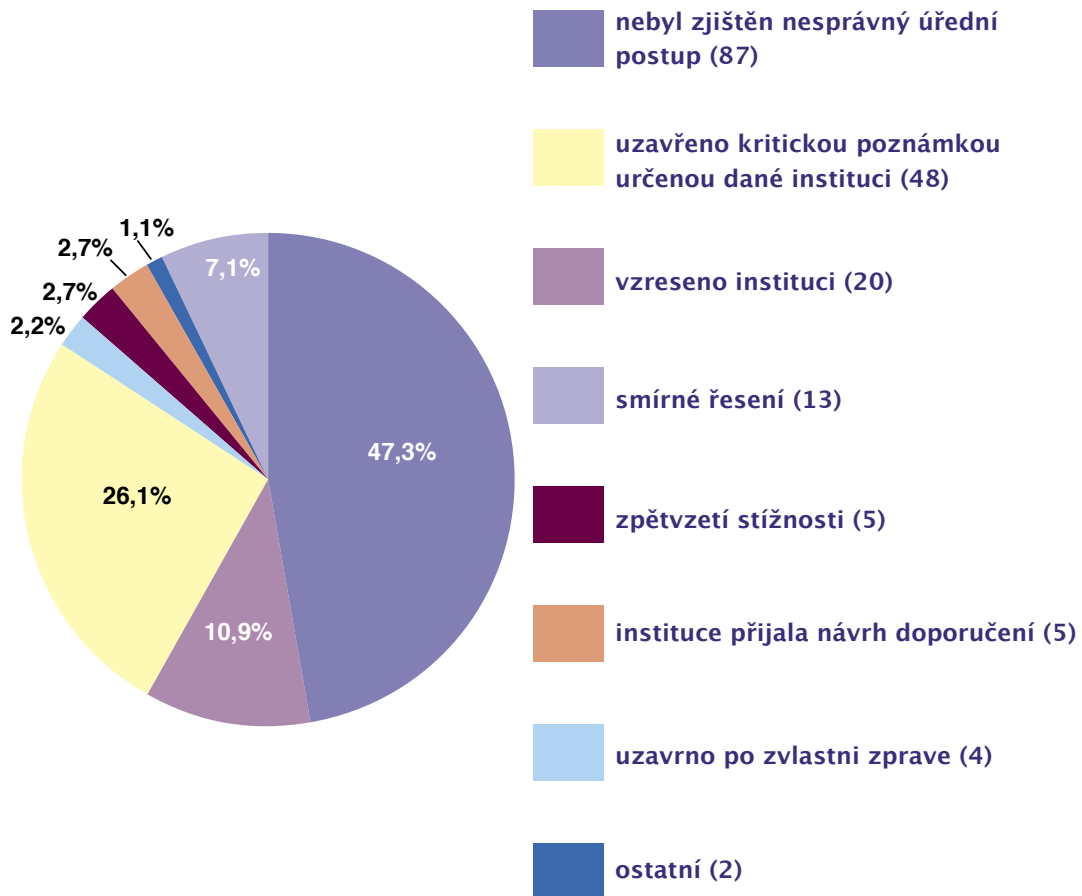
3.3 NÁVRHY NA SMÍRNÁ ŘEŠENÍ A NÁVRHY DOPORUČENÍ ZA ROK 2003

– návrhy na smírná řešení	18
– návrhy doporučení	9

3.4 ŠETŘENÍ UZAVŘENÁ ODŮVODNĚNÝM ROZHODNUTÍM³

(Šetření může být uzavřeno z jednoho nebo více následujících důvodů)

4 PŮVOD STÍŽNOSTÍ REGISTROVANÝCH V ROCE 2003

4.1 ZDROJ STÍŽNOSTÍ

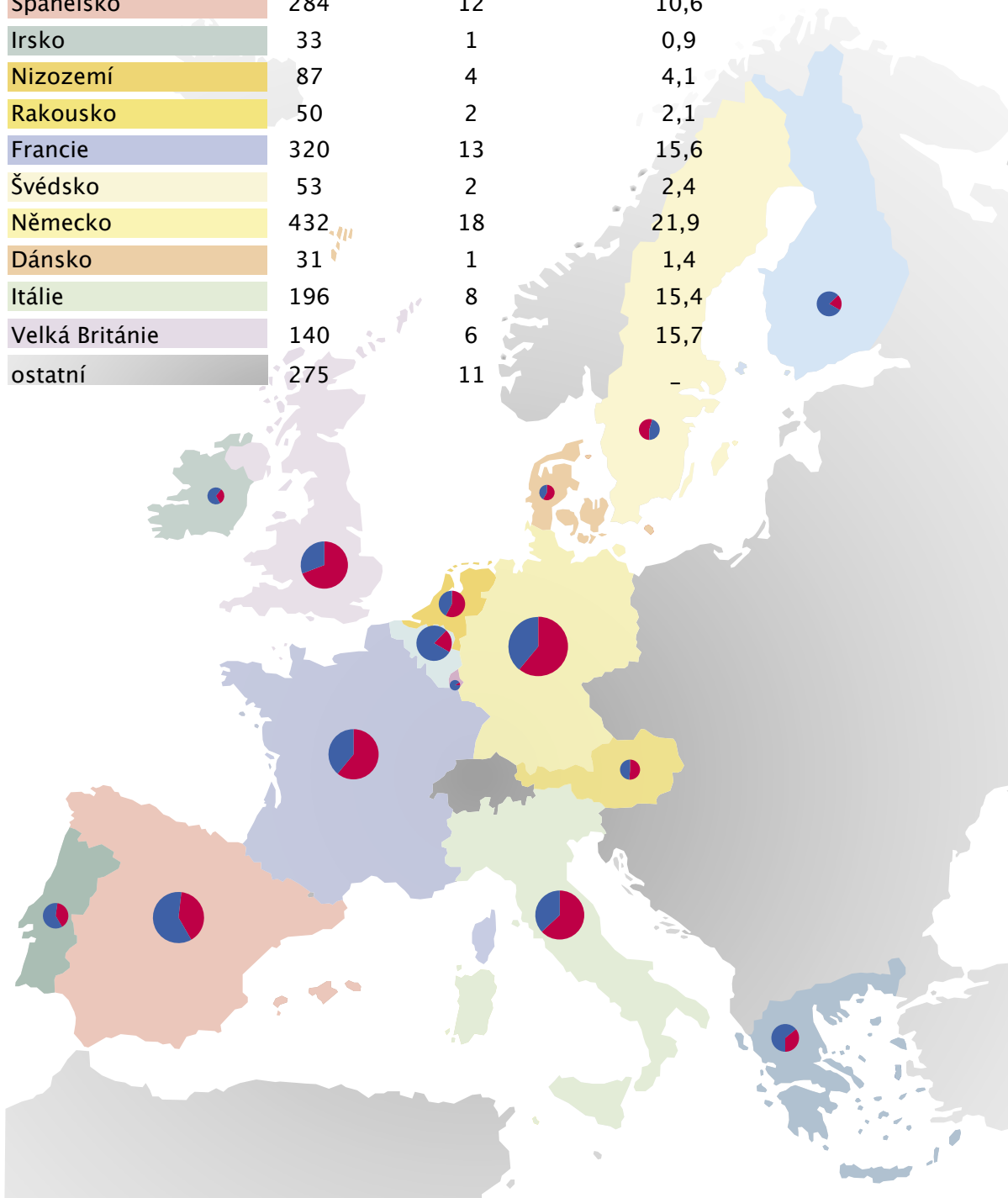

³ Z toho dvě proběhla na základě vlastní iniciativy veřejného ochránce práv.

4.2 ZEMĚPISNÝ PŮVOD STÍŽNOSTÍ

Země	Počet stížností	● % stížností	● % populace UE
Lucemburko	38	2	0,1
Finsko	88	4	1,3
Belgie	199	8	2,7
Portugalsko	110	5	2,6
Řecko	100	4	2,8
Španělsko	284	12	10,6
Irsko	33	1	0,9
Nizozemí	87	4	4,1
Rakousko	50	2	2,1
Francie	320	13	15,6
Švédsko	53	2	2,4
Německo	432	18	21,9
Dánsko	31	1	1,4
Itálie	196	8	15,4
Velká Británie	140	6	15,7
ostatní	275	11	-

B ROZPOČET VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Nezávislý rozpočet

Statut veřejného ochránce práv původně stanovil, že jeho rozpočet má být připojen k oddílu I (Evropský parlament) obecného rozpočtu Evropské unie.

V prosinci 1999 Rada rozhodla, že by rozpočet veřejného ochránce práv měl být nezávislý. Rozpočet veřejného ochránce práv se tedy stal nezávislou složkou rozpočtu Evropské unie od 1. ledna 2000.⁴

Struktura rozpočtu

Rozpočet veřejného ochránce práv je rozdělen do tří hlav. Hlava 1 rozpočtu obsahuje platy, příspěvky a další náklady spojené s personálem. Tato část také zahrnuje náklady za pracovní cesty, které veřejný ochránce práv a jeho spolupracovníci podniknou. Hlava 2 rozpočtu obsahuje náklady na budovy, zařízení a různé provozní výdaje. Hlavu 3 tvoří jediná kapitola, z níž jsou hrazeny příspěvky spojené se členstvím v mezinárodních organizacích veřejných ochránců práv.

Spolupráce s Evropským parlamentem

Aby se zabránilo zbytečné duplicitě úředníků a technických pracovníků, jsou mnohé služby, které veřejný ochránce práv potřebuje, zajišťovány Evropským parlamentem nebo jeho prostřednictvím. Oblasti, kde veřejný ochránce práv více či méně využívá pomoci služeb a oddělení Parlamentu, jsou tyto:

- personální oblast, včetně zpracování smluv, platů, příspěvků a sociálního zabezpečení
- finanční audit a účetnictví
- příprava a částečné provádění hlavy 1 rozpočtu
- tlumočení, překlad a tisk
- bezpečnost
- informační technika, telekomunikace a vyřizování pošty.

Spolupráce mezi evropským veřejným ochráncem práv a Evropským parlamentem představuje díky své efektivitě značné úspory pro rozpočet Společenství a pomohla zabránit výraznému nárůstu administrativního personálu veřejného ochránce práv.

Tam, kde služby poskytované veřejnému ochránci práv vyžadují další přímé náklady Evropského parlamentu, dojde k vyúčtování, které je hrazeno prostřednictvím styčného účtu. Poskytování kancelářských a překladatelských služeb je největší výdajovou položkou, která se takto hradí.

Rozpočet na rok 2003 zahrnoval jednorázový poplatek na úhradu výdajů Evropského parlamentu za poskytování služeb, jenž spočíval pouze v úhradě hodnoty pracovní doby zaměstnanců strávené např. vyřizováním pracovních smluv, platů a příspěvků a řady služeb v oblasti výpočetní techniky.

Spolupráce Evropského parlamentu a evropského veřejného ochránce práv byla zahájena rámcovou smlouvou z 22. září 1995 a posléze doplněna dohodami o administrativní spolupráci a o spolupráci v oblasti rozpočtu a financí, která byla podepsána 12. října 1995.

V prosinci 1999 podepsali veřejný ochránce práv a předseda Evropského parlamentu smlouvu, která dohody o spolupráci s jistými úpravami obnovila na rok 2000 a stanovila automatické obnovování jejich platnosti v budoucnosti.

⁴ Nařízení Rady 2673/1999 z 13. prosince 1999 Úř. věst. L 326/1.

Rozpočet na rok 2003

Pro rok 2003 bylo plánem o zřízení instituce veřejného ochránce práv předvídáno 31 pracovních míst.

Celkové počáteční prostředky vyhrazené na rozpočet veřejného ochránce práv v roce 2003 činily 4 438 653 eur. Hlava 1 (Výdaje související s osobami pracujícími v instituci) představovala 3 719 727 eur. Hlava 2 (budovy, vybavení a různé provozní náklady) představovala 715 926 eur. Hlava 3 (výdaje na zvláštní funkce vykonávané institucí) představovala 3 000 eur.

Následující tabulka obsahuje skutečné výdaje v roce 2003 s přihlédnutím k závazným příspěvkům.

Hlava 1	€	3.415.448,87
Hlava 2	€	634.877,91
Hlava 3	€	2.161,49
Celkem	€	4.052.488,27

Příjmová složka spočívá především v odvodech z mezd veřejného ochránce práv a jeho personálu. Co se týče přijatých částek, činí celkový příjem za rok 2003 částku 434 833 eur.

Rozpočet na rok 2004

Rozpočet na rok 2004 byl připraven v průběhu roku 2003 a počítá s 38 pracovními místy, což představuje nárůst o sedm zaměstnanců oproti roku 2003. Nárůst počtu pracovníků je způsoben především budoucím rozšířením Evropské unie a potřebou kanceláře veřejného ochránce práv disponovat adekvátní znalostí jazyků a právních systémů nových členských států.

Celkové prostředky vyhrazené na rok 2004 činí 5 684 814 eur. Hlava 1 (výdaje související s osobami pracujícími v instituci) představuje 4 811 846 eur. Hlava 2 (budovy, vybavení a různé provozní náklady) představuje 869 986 eur. Hlava 3 (výdaje na zvláštní funkce vykonávané institucí) představuje 3 000 eur.

Rozpočet na rok 2004 předpokládá celkový zisk 513 764 eur.

C ZAMĚSTNANCI

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

JACOB SÖDERMAN

(DO 31. BŘEZNA 2003)

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

(OD 1. DUBNA 2003)

SEKRETARIÁT EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Nicholas CATEPHORES

*Asistent veřejného ochránce práv
Tel. +33 3 88 17 2383*

Eleni-Anna GALATISOVÁ

*Sekretářka veřejného ochránce práv
Tel. +33 3 88 17 2528*

LEGAL DEPARTMENT

Ian HARDEN

*Vedoucí právního oddělení
Tel. +32 2 284 3849
Tel. +33 3 88 17 2384*

Maria ENGLESONOVÁ

*Právníčka
(do 31. 8. 2003)*

Murielle RICHARDSONOVÁ

*Asistentka vedoucího právního oddělení
Tel. +33 3 88 17 2388*

Marjorie FUCHSOVÁ

*Právníčka
Tel. +33 3 88 17 4078*

Elodie BELFYOVÁ

*Právní asistentka (od 1. 1. 2003)
Tel. +32 2 284 3901*

Gerhard GRILL

*Hlavní právní poradce
Tel. +33 3 88 17 2423*

Peter BONNOR

*Právník
(do 31.03.2003)*

Marta HIRSCH-ZIEMBINSKÁ

*Hlavní právní poradkyně (od 1. 10. 2003)
Tel. +33 3 88 17 2746*

Benita BROMSOVÁ

*Vedoucí bruselské kanceláře
Vedoucí právní poradce
Tel. +32 2 284 2543*

Andrea JANOSIOVÁ

*Hlavní právní poradkyně (od 1. 10. 2003)
Tel. +33 3 88 17 2429*

Alessandro DEL BON

*Právník
Tel. +33 3 88 17 2382*

Vicky KLOPPENBURG

Právník (do 31. 3. 2003)

José MARTÍNEZ ARAGÓN

*Hlavní právní poradce
Tel. +33 3 88 17 2401*

Sigyn MONKE

*Právník
(do 31. 3. 2003)*

Ida PALUMBOVÁ

*Právníčka
Tel. +33 3 88 17 2385*

Olivier VERHEECKE

*Hlavní právní poradce
Tel. +32 2 284 2003*

Fotini AVARKIOTI

Praktikant (do 22. 7. 2003)

Liv-Stephanie HAUGOVÁ

*Praktikantka (od 1. 9. 2003)
Tel. +33 3 22 17 2402*

**Verónica JIMENEZ-
VALLEJOVÁ**

*Praktikantka (od 1. 2. 2003 do 23. 12.
2003)*

Tina NILSSONOVÁ

*Praktikantka (od 1. 2. 2003 do 23. 12.
2003)
Tel. +32 2 284 14 17*

Pagona-Maria REKAITIOVÁ

*Praktikantka (od 1. 9. 2003)
Tel. +32 2 284 3897*

Tea SEVONOVÁ

Praktikantka (do 1. 4. 2003)

ADMINISTRATIVNÍ A FINANČNÍ ODDĚLENÍ**João SANT'ANNA**

Vedoucí administrativního a finančního oddělení
Tel. +33 3 88 17 5346

Félicia VOLTZENLOGELOVÁ

Sekretářka vedoucího administrativního a finančního oddělení
Tel. +33 3 88 17 2394

Rosita AGNEWOVÁ

Referentka pro styk s médii
Tel. +33 3 88 17 2408

Séverine BEYEROVÁ

Sekretářka
Tel. +33 3 88 17 2393

Evelyne BOUTTEFROYOVÁ

Sekretářka
Tel. +33 3 88 17 2413

Rachel DOELLOVÁ

Sekretářka
Tel. +33 3 88 17 2398

Jean-Pierre FEROU MONT

Referent pro oblast financí (od 15. 1. 2003)
Tel. +33 3 88 17 2542

Isabelle FOUCAUD-BOUROVÁ

Sekretářka
Tel. +33 3 88 17 2391

Ben HAGARD

Referent pro oblast internetové komunikace
Tel. +33 3 88 17 2424

Alexandros KAMANIS

Referent pro oblast financí
Tel. +33 3 88 17 2403

Isgouhi KRIKORIANOVÁ

Sekretářka
Tel. +33 3 88 17 2540

Gaël LAMBERT

Referent pro oblast IT (od 1. 9. 2003)
Tel. +33 3 88 17 2399

Isabelle LECESTREOVÁ

Sekretářka (do 30.06.03)

Juan Manuel MALLEA

Asistent veřejného ochránce práv (od 1. 1. 2000 do 31. 3. 2003)
Sekretář (od 1. 4. 2003)
Tel. +33 3 88 17 2301

Charles MEBS

Administrativní asistent
Tel. +33 3 88 17 7093

Elizabeth MOOREOVÁ

Sekretářka
Pomocný referent (do 31. 10. 2003)
Referent na dobu určitou (od 1. 11. 2003)
Tel. +32 2 284 6393

Dace PICOT-STIEBRINAOVÁ

Referentka pro oblast komunikací (od 1. 11. 2003)
Tel. +33 3 88 17 4080

Véronique VANDAELEOVÁ

Referentka pro oblast financí
Referentka na dobu určitou (do 16. 10. 2003)
Pomocná referentka (od 3. 12. 2003)
Tel. +32 2 284 2300

D REJSTŘÍK ROZHODNUTÍ

1 PODLE ČÍSLA PŘÍPADU

2000

1542/2000/(PB)(SM)IJH189

2001

0341/2001/(BB)IJH.....188

0573/2001/IJH170

1351/2001/(ME)(MF)BB141

1826/2001/JMA43

2002

0221/2002/ME146

0548/2002/GG112

0647/2002/OV48

0648/2002/IJH131

0659/2002/IP.....51

0845/2002/IJH176

1015/2002/(PB)IJH.....189

1045/2002/GG182

1141/2002/GG93

1166/2002/(SM)IJH.....117

1237/2002/(PB)OV147

1256/2002/GG54

1358/2002/IP.....56

1365/2002/OV58

1402/2002/GG120

1437/2002/IJH61

1523/2002/GG150

1536/2002/OV67

1565/2002/GG126

1625/2002/IJH89

1753/2002/GG69

1795/2002/IJH41, 83

1840/2002/GG169

1915/2002/BB108

1939/2002/IJH77

1960/2002/JMA100

2024/2002/OV96

2059/2002/IP.....171

2097/2002/GG171

OI/2/2002/IJH194

2003

0172/2003/IP.....70

0205/2003/IJH102

0207/2003/OV105

0324/2003/MF74

0342/2003/IP.....99

0406/2003/(PB)IJH.....39

0754/2003/GG155

0852/2003/OV165

0949/2003/IJH161

1117/2003/GG81

1173/2003/(TN)IJH.....104

1200/2003/OV137

OI/4/2003/ADB.....199

Q1/2003/IP200

2 PODLE PŘEDMĚTU

Zemědělství (SZP)

0205/2003/IJH102

Práva občanů

0845/2002/IJH176

1402/2002/GG120

1753/2002/GG69

1117/2003/GG81

Ochrana hospodářské soutěže

0648/2002/IJH131

1045/2002/GG182

Smlouvy

0548/2002/GG112

1141/2002/GG93

1256/2002/GG54

1565/2002/GG126

1625/2002/IJH89

1960/2002/JMA100

1915/2002/BB108

OI/2/2002/IJH194

0205/2003/IJH102

0754/2003/GG155

0949/2003/IJH161

1173/2003/(TN)IJH104

Rozvojová spolupráce

1351/2001/(ME)(MF)BB141

Hospodářská a měnová politika

1939/2002/IJH77

Životní prostředí

1826/2001/JMA43

Volný pohyb zboží

0659/2002/IP51

1237/2002/(PB)OV147

Instituce

1625/2002/IJH89

1840/2002/GG169

2024/2002/OV96

Různé

0845/2002/IJH176

2024/2002/OV96

OI/2/2002/IJH194

Veřejný přístup

1542/2000/(PB)(SM)IJH189

0573/2001/IJH170

0648/2002/IJH131

1437/2002/IJH61

1015/2002/(PB)IJH189

1795/2002/IJH41

1795/2002/IJH83

1939/2002/IJH77

Veřejné zdraví

Q1/2003/IP200

Technologie a vědecký výzkum

0221/2002/ME146

1625/2002/IJH89

Pracovněprávní otázky

Přijímání pracovníků

0341/2001/(BB)IJH188

0647/2002/OV48

1365/2002/OV58

1523/2002/GG150

1536/2002/OV67

2059/2002/IP171

2097/2002/GG171

0207/2003/OV105

0324/2003/MF74

0406/2003/(PB)IJH39

0852/2003/OV165

OI/4/2003/ADB199

Jiné otázky

1166/2002/(SM)IJH.....	117
1358/2002/IP.....	56
1625/2002/IJH	89
0172/2003/IP.....	70
0342/2003/IP.....	99
1200/2003/OV	137

Daňové řízení

1237/2002/(PB)OV	147
------------------------	-----

3 PODLE TYPU POCHYBENÍ, NA NĚŽ BYLO POUKAZOVÁNO

Zneužití pravomoci

1166/2002/(SM)IJH.....117

Neodůvodněné průtahy

0548/2002/GG112
 1141/2002/GG93
 1256/2002/GG54
 1625/2002/IJH89
 1173/2003/(TN)IJH.....104

Diskriminace

0647/2002/OV48
 0659/2002/IP.....51
 1045/2002/GG182
 1358/2002/IP.....58
 1365/2002/OV56
 1523/2002/GG150
 1536/2002/OV67

Nezajištění plnění povinností

1237/2002/(PB)OV147

Porušení práva na obhajobu

1200/2003/OV137

Nedostatek informací nebo odmítnutí je poskytnout

1542/2000/(PB)(SM)IJH189
 0341/2001/(BB)IJH.....188
 1237/2002/(PB)OV147
 1437/2002/IJH61
 1015/2002/(PB)IJH.....189
 1402/2002/GG120
 1625/2002/IJH89
 1915/2002/BB108
 1939/2002/IJH77
 2024/2002/OV96
 0207/2003/OV105
 0324/2003/MF74
 0342/2003/IP.....99

1117/2003/GG81

Nedostatečná průhlednost

0221/2002/ME146
 0845/2002/IJH176
 1565/2002/GG126
 1753/2002/GG69
 1795/2002/IJH41
 1795/2002/IJH83
 2059/2002/IP.....171
 2097/2002/GG171

Chybné právní posouzení

0573/2001/IJH170
 0648/2002/IJH131
 1795/2002/IJH41
 1795/2002/IJH83
 0949/2003/IJH161

Nedbalost

1826/2001/JMA43
 1960/2002/JMA100

Procedurální chyby

1351/2001/(ME)(MF)BB.....141
 0221/2002/ME146
 0647/2002/OV48
 0845/2002/IJH176
 1166/2002/(SM)IJH.....117
 1915/2002/BB108
 OI/2/2002/IJH194
 0172/2003/IP.....70
 0406/2003/(PB)IJH.....39
 OI/4/2003/ADB.....199

Odůvodnění

1542/2000/(PB)(SM)IJH189
 0573/2001/IJH170
 0647/2002/OV48

0648/2002/IJH	131
2024/2002/OV	96
0207/2003/OV	105
1200/2003/OV	137

Nespravedlnost

0845/2002/IJH	176
1840/2002/GG	169
0205/2003/IJH	102
0852/2003/OV	165

Jiný nesprávný úřední postup

1351/2001/(ME)(MF)BB	141
0205/2003/IJH	102
0754/2003/GG	155
0852/2003/OV	165

E VOLBA EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Právní předpisy

Článek 195 Smlouvy o ES stanoví, že „veřejný ochránce práv je jmenován po každých volbách Evropského parlamentu na dobu jeho funkčního období. ůže být jmenován opakovaně.“

Jednací řád Evropského parlamentu stanoví náležitosti volebního procesu:

Článek 177

“1. Na počátku každého parlamentního období hned po svém zvolení nebo v případech uvedených v odstavci 8 si předseda Parlamentu vyžádá nominace na úřad veřejného ochránce práv a stanoví lhůtu pro jejich předložení. Příslušná zpráva je zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie.

2. Nominace musí mít podporu alespoň třiceti dvou poslanců, kteří jsou státními příslušníky alespoň dvou členských států.

Každý poslanec může podporovat pouze jednu nominaci.

Nominace obsahuje všechny podpůrné dokumenty, které jsou nezbytné k prokázání, že jmenovaný splňuje podmínky požadované předpisy pro úřad veřejného ochránce práva.

3. Nominace jsou zaslány příslušnému výboru, který může požádat o slyšení kandidátů.

Tato slyšení jsou přístupná pro všechny poslance.

4. Seznam přípustných nominací v abecedním pořadí se poté předkládá Parlamentu k hlasování.

5. Hlasování je tajné a rozhoduje většina odevzdaných hlasů.

Pokud po prvních dvou kolech nebude zvolen žádný kandidát, pokračovat mohou pouze dva kandidáti, kteří získali největší počet hlasů ve druhém kole.

V případě rovnosti hlasů má přednost nejstarší kandidát.

6. Před zahájením hlasování předseda zajistí, aby v Parlamentu byla přítomna alespoň polovina všech poslanců.

7. Jmenovaná osoba je ihned vyzvána, aby složila přísahu před Soudním dvorem.

8. Veřejný ochránce práv vykonává své povinnosti, dokud nezaujme funkci jeho nástupce s výjimkou případu jeho úmrtí nebo odvolání.“

Volba v roce 2003

V Úředním věstníku ze 7. října 2002⁵ zveřejnil Evropský parlament výzvu k předložení nominací. Uzávěrka pro jejich předložení byla stanovena na 3. říjen 2002.

Dopisem z 21. října 2002 informoval předseda Evropského parlamentu Petiční výbor, že bylo doručeno 17 přihlášek.

Ve dnech 25. a 26. listopadu 2002 uspořádal Petiční výbor veřejné slyšení sedmi kandidátů, jejichž přihlášky byly prohlášeny za přípustné. Jmenovitě šlo o tyto uchazeče: Georgios ANASTASSOPOULOS, P. Nikiforos DIAMANDOUROS, Giuseppe FORTUNATO, Xabier MARKIEGI, Pierre-Yves MONETTE, Roy PERRY a Herman WUYTS.

⁵ Úř. věst. 213/10 ze dne 7. září 2002.

Pánové ANASTASSOPOULOS A MARKIEGI své přihlášky dne 9. ledna 2003 vzali zpět.

Dne 15. ledna 2003 byl Prof. Dr. P. Nikiforos DIAMANDOUROS poslanci Evropského parlamentu na plenárním zasedání ve Štrasburku řádně zvolen v druhém kole 294 hlasy z 535 hlasů do funkce evropského veřejného ochránce práv.

Rozhodnutí Evropského parlamentu o jmenování Prof. DIAMANDOUROSE veřejným ochráncem práv do konce probíhajícího parlamentního období bylo zveřejněno v Úředním věstníku z 8. března 2003⁶.

Podrobné informace o volbě evropského veřejného ochránce práv lze nalézt na webové stránce Parlamentu na adrese: http://www.europarl.eu.int/comparl/peti/election/default_en.htm.

⁶ 2003 Úř. věst. L 065/26.

JAK KONTAKTOVAT EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

POŠTOU

The European Ombudsman
1, avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
67001 Strasbourg Cedex
France

TELEFONICKY

+33 3 88 17 2313

FAXEM

+33 3 88 17 9062

E-MAILEM

euro-ombudsman@europarl.eu.int

NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

Úřad pro úřední tisky

Publications.eu.int

ISBN 92-95010-91-4

9 789295 010918

www.euro-ombudsman.eu.int